

LIBER MEMORIALIS

RIJKSUNIVERSITEIT TE GENT

LIBER MEMORIALIS

1913-1960

UITGEGEVEN ONDER DE HOOFDREDACTIE VAN

Prof. Dr. THEO LUYKX

DEEL III

FACULTEIT DER RECHTEN

GENT

UITGAVE VAN HET RECTORAAT

1960

WOORD VOORAF

Het is nu bijna een halve eeuw geleden dat het eerste LIBER MEMORIALIS van de Gentse Universiteit werd gepubliceerd (1). Het hoeft dan ook geen verwondering te baren dat sinds geruime tijd de noodzakelijkheid van een nieuwe uitgave zich deed gevoelen, en dit des te meer daar in vele opzichten de vernederlandsing van de Gentse Alma Mater grote veranderingen heeft teweeggebracht.

Op 23 april 1958 hebben wij ons plan tot het uitgeven van een nieuw Liber Memorialis aan de Academieraad voorgelegd. Het werd met algemene instemming begroet. De Beheerscommissie van het Patrimonium verklaarde zich onmiddellijk bereid de nodige financiële middelen op te brengen om de publikatie mogelijk te maken. Wij houden eraan de leden van de Beheerscommissie hiervoor onze welgemeende dank te zeggen.

De voorbereidende werkzaamheden hebben twee jaren in beslag genomen. Zij werden toevertrouwd aan een commissie van vijf leden, één per faculteit, voorgezeten door ondergetekende, nl. de professoren H. VAN WERVEKE (Letteren en Wijsbegeerte), W. DELVA (Rechten), J. J. BOUCKAERT (Geneeskunde), A. HACQUAERT (Wetenschappen) en G. RAES (Toegepaste Wetenschappen). Voor de grote toewijding, waarvan zij allen blijk hebben gegeven bij het vervullen van hun zware en vaak, kiese taak hebben zij recht op onze diepe erkentelijkheid.

Met de hoofdredactie en de materiële verzorging van het opzet werd Professor Dr. TH. LUYKX belast. Het valt mij moeilijk de gepaste woorden te vinden om de grote verdiensten terzake van collega Luykx te belichten. Van bij de aanvang heeft hij zich met hart en ziel voor de verwezenlijking van het door de Academieraad gestelde doel ingezet. Met bewonderenswaardige volharding heeft hij de zeer moeilijke taak van coördinator en uitgever van het Liber Memorialis tot een goed einde gebracht. Ik reken het mij tot een aangename plicht hem in naam van de Universiteit de dank en de hulde te brengen waarop hij recht heeft.

Vanzelfsprekend kon het Liber Memorialis slechts door de samenwerking van het ganse professorale korps tot stand komen. Ongeveer alle collega's hebben in meerdere of mindere mate tot de verwezenlijking van een groots opzet bijgedragen. Ik houd er aan hen hiervoor van harte dank te zeggen.

Onderhavige publikatie is niet alleen een daad van piëteit tegenover de vele afgestorven leden van de Gentse universitaire familie, zij is ook een bewijs van

(1) Université de Gand. Liber Memorialis. Notices Biographiques, 2 delen, I. Vanderpoorten, Gent, 1913.

geloof en vertrouwen in de toekomst van de Gentse Alma Mater. De traditie is een van de voornaamste pijlers waarop het universitair gebouw rust. Ieder geslacht is een schakel in de lange keten die het verleden, over het heden, aan de toekomst bindt. Het is goed zich af en toe te bezinnen op de daden van de voorgangers om, gesterkt door hun voorbeeld, aan de uitbouw van de toekomst te denken.

★
★ ★

Bij het samenstellen van dit werk werden volgende richtlijnen aanvaard :
De bio-bibliografie van de professoren, wier curriculum vitae bij het verschijnen van het eerste Liber Memorialis in 1912-1913 niet was afgesloten, wordt volledig hernomen.

Alle bijdragen van de overleden collega's tussen de jaren 1913-1960 werden in principe geschreven door hun opvolgers of door professoren die dezelfde specialiteit beoefenen. Deze artikels, geschreven in de geest van een In memoriam, beperken zich niet uitsluitend tot de mededeling van een aantal technische gegevens, maar spreken gewoonlijk ook een waarde-oordeel uit over de overleden collega. Zij worden door de auteur ondertekend.

De bio-bibliografie van de in functie zijnde professoren werd in principe door henzelf geschreven. Zij draagt dan ook een zuiver informatief karakter. Om deze reden worden bv. hun eervolle onderscheidingen niet vermeld, wat bij overleden professoren wel het geval is.

De volgorde van de artikels werd ons opgelegd door de datum van de eerste benoeming van de betrokkene als leerkracht aan de Universiteit. Deze datum staat in de titel onder de naam gedrukt. Voor de overleden professoren gaat de titel meteen gepaard met de vermelding der geboorte- en sterfdata.

In de bibliografieën werd volledigheid nagestreefd. Evenwel werden dag- en weekbladartikels, alsmede boekbesprekingen, niet vermeld.

Dit Liber Memorialis neemt alleen de bio-bibliografie op van professoren die aan de Universiteit een wettelijke aanstelling, d.i. een benoeming bij Koninklijk Besluit, ontvingen. De leerkrachten van de vervlaamste universiteit van tijdens wereldoorlog I komen dus uiteraard niet in aanmerking. De tijdens de tweede wereldoorlog benoemde leerkrachten, wier benoeming achteraf niet door een Koninklijk Besluit werd bekrachtigd — ook al kan hen persoonlijk geen verwijt treffen — moeten dus eveneens ontbreken. Voor de wettig benoemde professoren, die om een of andere reden hun onderwijs staakten of moesten staken, wordt de bio-bibliografie slechts afgehandeld tot op de datum dat aan hun leeropdracht aan de Gentse Universiteit een einde kwam. Over de motieven, die hieraan ten grondslag lagen, wordt niet verder uitgeweid.

Pinksteren, 1960

Prof. Dr. P. LAMBRECHTS,
Rector.

ALFABETISCHE LIJST VAN DE BIO-BIBLIOGRAFIEËN

Adriaens, Hendrik	227	Goffart, Ferdinand	258
Amerijckx, Frans	188	Gunzburg, Nico	101
Aznar, Casanova	280	Haesaert, Jean	136
Beatse, Georges	41	Hegmans, Adriaan	307
Beyaert, Michel	318	Julin, Armand	89
Blockmans, Frans	314	Kluyskens, Albert	106
Blondeel, Jean	225	Kluyskens, Pierre	207
Boon, Victor	132	Lammertyn, Gabriël	163
Burssens, Aimé	147	Lauwick, Marcel	53
Calewaert, Willy	238	Lenaerts, Herman	240
Casters, Fernand	277	Limpens, Jean	170
Dauge, Eugène	23	Luyckx, Theo	209
De Bock, Gerda	213	Mast, André	175
De Brabandere, Victor-Camile .	12	Merchiers, Laurent	194
De Cock, Henry	74	Miry, Raoul	94
De Halleux, Jean	33	Montigny, Louis	17
De Jonghe, Eduard	287	Muller, Victor	257
Dekkers, René	184	Nicolai, Edmond	253
De Lannoy, Charles	43	Orban, Maurice	142
Delva, Willy	204	Obrie, Julius	35
De Mûelenaere, Felix	134	Pecters, Florent	191
De Pelsemaecker, Camiel	229	Picard, Hein	243
De Pelsmaecker, Prosper	50	Pulman, Alexander	313
Deprez, Urbain	228	Rodhain, Jerome	293
De Ridder, André	111	Rolin, Albéric	20
De Ridder, Remi	14	Senelle, Robert	234
De Ridder, Victor	325	Simon, Jules	128
De Smet, Lucien	231	Spanoghe, Guido	167
De Visscher, Charles	57	Storme, Jules	119
De Visscher, Fernand	66	Stuyck, Urbain	181
Devreker, André	198	Tâitsch, Jozef	256
De Wildeman, Emile	260	Vanalderweireldt, Raphaël . . .	316
Dubois, Ernest	28	Van Bogaert, Elie	195
Eeckhout, Georges	55	Van Caeneghem, Michel	308
Fredericq, Louis	121	Van den Bossche, Georges	38
Fredericq, Simon	249	Van der Kerken, Georges	144
Gale, G. Ch.	279	Van de Vorst, Joseph	77
Ghysbrecht, Paul	236	Vanhoudt, Constant	178

Van Houtte, Jean	155	Vermeersch, Paul	49
Van Meerhaeghe, Marcel	216	Versichelen, Frans	165
Van Nuffel, Robert	322	Versichelen-Terryn, Marthe	246
Van Overbeke, Jozef	125	Victor, René	219
Van Verdeghe, Geert	152	Vlerick, André	200
Van Waesberghe, Amaat	281	Vranckx, A. W.	223
Van Wetter, Polynice	9	Willemys, Raymond	311
Varlez, Louis	62	Wilms, Jan	162
Verlat, Karel	283		

POLYNICE VAN WETTER (1844-1925)

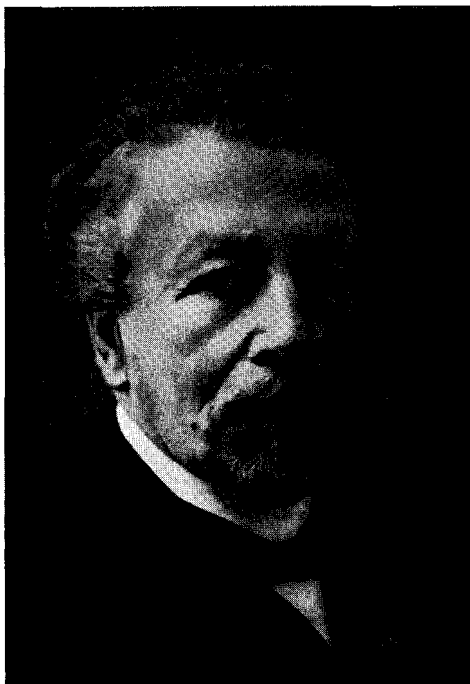
1867

Hij had een voornaam meegekregen, die getuigde van de liefde van zijn vader voor de Grieks-Romeinse oudheid. Gelukkig heette zijn broer niet Etéocle, en kwamen ze best overeen. Maar ik kan me voorstellen, hoe die voornaam, samen met de invloed van de vader, als een voortdurende wegwijzer heeft gewerkt. Polynice heeft de aangewezen weg dan ook getrouw gevolgd, zijn leven lang. Na schitterende studies aan het bisschoppelijk college te Oudenaarde (zijn geboortestad) en aan het Koninklijk Atheneum en de Rijksuniversiteit te Gent, promoveerde hij in ongelooflijk snelle tijd in het Romeinse recht. Nog vóórdat hij het doctoraat in de rechten verwierf (4 april 1866), werd hij reeds laureaat van de universitaire wedstrijd (1864-65), met een verhandeling over het recht op aanwas onder medelegatarissen. Hij behaalde de volle 100 % van de punten ; zijn goede vader overleefde die vreugde niet.

Op 15 juni 1868 werd hij tot speciaal doctor in het Romeinse recht uitgeroepen, met zijn *Traité de la possession*. Dit was de vrucht van een verblijf te Bonn (1865-66) en te Heidelberg (1866-67).

Doch reeds op 12 juli 1867 werd hij belast met het onderwijs in de geschiedenis en in de Instituten van het Romeinse recht : hij was toen net 23 jaar oud.

En dan ontvouwt zich een 47 jaar lange universitaire loopbaan, met een regelmatigheid, die wijst op de gestadige vervulling van al de wetenschappelijke, pedagogische en administratieve plichten, welke dit leven medebrengt : buitengewoon hoogleraar op 17 juli 1869; gewoon hoogleraar op 25 oktober 1873; lid van de Raad tot verbetering van het hoger onderwijs op 23 december 1876 (voor de periode 1877-1880); belast met de cursus Pandecten op 28 oktober 1878; rector op 11 oktober 1897 (voor de periode 1897-1900); emeritus op 8 juli 1914. De publikaties van P. Van Wetter zijn van blijvende waarde gebleken en beleefden trouwens herhaalde uitgaven. Men kan ze in drie categorieën indelen : a) bijdragen tot de klassieke genres, d.w.z. rechtstreekse produkten van het

onderwijs : zijn *Possession*, zijn *Cours élémentaire*, zijn *Obligations*, zijn *Pandectes* zijn *Droit civil*;

b) medewerking aan collectieve werken : zijn *Condition civile des étrangers*, zijn *Concessions administratives*;

c) baanbrekend onderzoek : zijn *Droit romain et droit celtique*, zijn *Droit romain et droit germanique*, zijn *Droit romain et Beaumanoir*.

In die tijd gaf *Le journal des étudiants de l'Université de Bruxelles* een Gentse editie uit. Het nummer van 10 november 1898 bevat een hoofdartikel over P. Van Wetter, waaraan ik het volgende ontleen :

„Il professe avec une compétence et une supériorité sans conteste le Droit Romain, d'abord en candidature dans son cours élémentaire, puis en doctorat dans son cours de Pandectes. Chargé de la difficile mission d'initier les jeunes étudiants aux notions si spéciales du droit, il s'en acquitte avec le plus grand honneur, grâce à un exposé méthodique et lucide. L'effet le plus heureux de son cours est d'accoutumer l'étudiant à voir juste et à découvrir à leurs solutions (sic) des raisons péremptoires et brèves. Sa Science du Droit, sa connaissance approfondie des grands jurisconsultes de Rome qui furent les artisans mêmes de notre monument juridique, et resteront toujours nos maîtres, ont donné à sa pensée ce tour solide et simile qui fait leur supériorité.

„Dévoué à l'étudiant, il profite de toutes les occasions pour témoigner le vif intérêt qu'il prend à lui" (sic). „Lors de nos fêtes de l'an passé, il vint parmi nous et l'on se souvient encore de l'enthousiasme que souleva son allocution énergique, exhortation à un culte toujours plus fidèle de la liberté, de cette liberté si gravement menacée dans la nation qui en fut un jour la défenderesse (sic) héroïque.”

Hij stierf op 24 maart 1925. Zie hier hoe *La Flandre libérale*, twee dagen later, zijn vruchtbaar leven samenvatte :

„Après de brillantes études, M. Van Wetter fut nommé professeur à l'Université, le 12 juillet 1867, à peine au lendemain du jour où il avait obtenu son diplôme de docteur en droit. Le maître tint ce que promettait l'étudiant. On pouvait craindre que, tout jeune encore, il n'aurait pas la maturité d'esprit et l'autorité, nécessaires pour faire honneur aux fonctions auxquelles il était appelé. Il prouva immédiatement le contraire. Il s'imposa, dès qu'il monta dans sa chaire, comme un professeur éminent. Ses leçons — il était chargé du cours de droit romain — étaient des modèles de précision juridique et de clarté. Il avait l'art d'intéresser ses étudiants à un sujet qui paraissait, au premier abord, aride. Son enseignement, qu'il poursuivit jusqu'au moment où, le 8 juillet 1914, son âge le força à prendre sa retraite, ajouta au grand renom dont jouissait l'Université de Gand dans le monde intellectuel. Il était entouré de l'estime du corps professoral, sur lequel il exerçait une grande influence, grâce à la loyauté de son caractère et à la franchise de sa parole...”

„M. Van Wetter était un libéral convaincu” (hij bekleedde de 5e plaats op de Gentse lijst voor de Senaat). „Il était aussi partisan décidé de la diffusion de la langue française en pays flamand.

„Jamais on ne faisait appel en vain à son dévouement.

„Retiré à la campagne, au château de Ronsele, qu’il avait acheté aux héritiers du marquis de Wavrin, il aimait à s’occuper des paysans qui l’entouraient. Il défendait avec passion leurs intérêts, et il s’était rendu très populaire dans sa nouvelle résidence.”

In de Leopoldsorde werd hij achtereenvolgens ridder (24 maart 1881), officier (12 november 1892) en commandeur (27 maart 1907).

RENÉ DEKKERS.

PUBLIKATIES VAN P. VAN WETTER

Droit d'accroissement entre colégataires, droit romain. Bruxelles, 1866.

Traité de la possession en droit romain. Gand, 1868.

Droit civil en vigueur en Belgique, annoté d'après le droit romain. Gand, 1872.

De la condition civile des étrangers d'après le droit romain, in : LAURENT, *Le droit civil international I*, pp. 667-678. Bruxelles et Paris, 1880.

Les obligations en droit romain. Gand et Liège, 1883-1886, 3 vol.

Cours élémentaire de droit romain. Paris, 1892, 2 vol., 3e éd. La 1re édition a été traduite en espagnol par de Michelena, sous le titre de : *Curso elemental de derecho romano.* Madrid, 1889. Le tome I connut une 4e édition en 1914.

Le droit romain et le droit celtique dans la Gaule. La communauté de biens entre époux. Paris, 1898.

Le droit romain et le droit germanique dans la monarchie franque, en deux parties. Paris, 1899-1900.

Notice sur la vie et les travaux d'Alfred Seresia, professeur à l'Université de Gand (met E. DAUGE en A. DE RAEDT), in : *La Belgique judiciaire*, t. LX, 1902.

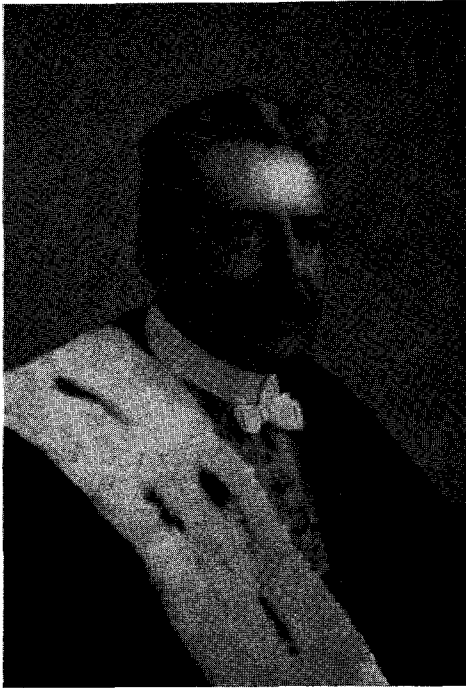
Le droit romain et Beaumanoir, in : *Les Mélanges Fitting II*, pp. 535-582. Montpellier, 1908, et en brochure séparée.

Pandectes contenant l'histoire du droit romain et la législation de Justinien, 5 vol. Paris, 1909-1911. *Concessions administratives. Droit romain,* in : ALFRED VALERIUS, *Organisation, Attributions et Responsabilité des Communes*, t. III, pp. 194-200. Paris et Bruxelles, 1912.

Victor-Camille DE BRABANDERE (1848-1929)

1874

Victor-Camille De Brabandere werd geboren op 6 oktober 1848 te Aarsele (West-Vlaanderen). Hij deed zijn middelbare studies aan het bisschoppelijk college te Tielt en genoot zijn hoger onderwijs, achtereenvolgens aan het College van N.D. de la Paix te Namen, aan de Universiteit te Leuven en aan de Universiteit te Gent. Hij behaalde er de titels van doctor in de Rechten, kandidaat in het Notariaat en doctor in de Politieke en Administratieve Wetenschappen.

Bij K.B. van 8 oktober 1874 werd hij benoemd tot docent in de Faculteit van de Rechten; op 30 september 1877 werd hij bevorderd tot buitengewoon hoogleraar en op 16 oktober 1882 tot gewoon hoogleraar bij de genoemde faculteit.

Bij zijn benoeming tot docent op 8 oktober 1874 werd hij belast met de cursus „Publiek en administratief recht” en zag op 30 september 1877 zijn opdracht uitgebreid met de cursus „Politieke economie”. Bij K.B. van 29 oktober 1878 werd hij belast met de cursussen „Administratief recht” en „Politieke economie” aan de Speciale Scholen en „Handelsrecht” in de Faculteit van de Rechten. Tevens werd hij ontlast van de cursussen „Publiek recht”, „Administratief recht” en „Politieke economie” in de Faculteit van de Rechten. Bij

K.B. van 22 september 1884 werd hij andermaal belast met de cursus „Publiek recht” en ontslagen voor zijn cursus „Handelsrecht”. Bij K.B. van 29 oktober 1892 werd hij in de Speciale Scholen belast met de cursus „Beginselen van het administratief recht”; ook doceerde hij in de Faculteit van de Rechten de cursus „Parlementaire en wetgevende geschiedenis van België”, waarvan hij na drie jaar, op 28 oktober 1896, ontlast werd. Sedert het K.B. van 10 april 1900 doceerde hij een cursus over „Vervoer en commerciële outillering” en werd ten slotte op 12 januari 1907 nog belast met een cursus over „Vergelijkende wetgeving over het vervoer en commerciële en maritime outillering”.

Victor-Camille De Brabandere was tijdens het academiejaar 1886-1887 secretaris van de Academieraad. Hij was van 1886 tot 1888 lid van de Verbeteringsraad

van het Hoger Onderwijs. Bij K.B. van 11 oktober 1909 werd hij voor de periode 1909-1912 benoemd tot rector van de Universiteit.

Bij K.B. van 15 februari 1919 werd hij, op zijn verzoek, tot het emeritaat toegelaten.

Hij was ridder (K.B. 12 nov. 1892), officier (7 nov. 1903) en commandeur (22 mei 1912) in de Leopoldsorde; hij verkreeg de Burgerlijke medaille 1e klas (21 dec. 1900), de herdenkingsmedaille van de regering van Leopold II (26 jan. 1906), het Burgerlijk Kruis 1e klas (30 dec. 1910) en werd benoemd tot Groot-Officier in de Kroonorde (19 sept 1919).

R. SENELLE.

PUBLIKATIES VAN V.-C. DE BRABANDERE

L'expropriation pour cause d'utilité publique. 1910.

La législation et la réglementation en matière de grande voirie par terre. 1910.

Le travail dans l'Institution politique (la Grèce). 1910.

Le travail dans l'Institution politique (Rome). 1911.

La législation en matière de grande voirie par eau. 1911.

La législation sur les télégraphes et téléphones. 1911.

La réglementation de la Police des chaudières et machines à vapeur. 1911.

Le travail dans l'Institution politique (la Féodalité). 1912.

REMI DE RIDDER (1843-1930)

1878

Remi, Adolph De Ridder werd geboren te Wortegem (Oost-Vlaanderen) op 6 maart 1843 en overleed te Gent op 15 juli 1930.

Hij volgde middelbaar onderwijs aan het O.L. Vrouw-college te Doornik en nadien aan het Kon. Atheneum te Gent. Aan de Universiteit te Gent volgde hij de cursussen van de Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte en van de Faculteit der Rechten. In 1864 behaalde hij de titel van doctor in de Rechten, waarna

hij zich onmiddellijk liet inschrijven aan de Balie van Gent. Ondertussen studeerde hij verder aan de Universiteit en behaalde in juli 1865 de titel van doctor in de Politieke en Administratieve Wetenschappen. Hij nam deel aan de Universitaire wedstrijd (1864-1865) en werd tot laureaat uitgeroepen voor modern recht. In 1869 deed hij een speciaal doctoraat voor publiek en administratief recht met een proefschrift met de titel „*La Monnaie, le Crédit et les Titres du crédit*”.

Bij K.B. van 7 februari 1869 was hij ondertussen benoemd geworden tot Substituut van de Procureur des Konings te Oudenaarde, functie die hij bleef vervullen tot aan zijn benoeming aan de Universiteit.

Bij K.B. van 18 oktober 1878 werd hij inderdaad benoemd tot buiten-

gewoon hoogleraar aan de Faculteit van de Rechten voor de cursussen in de Politieke Economie en het Volkenrecht. Bij K.B. van 9 september 1881 werd hij tot gewoon hoogleraar bevorderd en bij K.B. van 7 maart 1883 werd zijn leeropdracht uitgebreid met de cursussen in de Encyclopedie van het Recht en de Geschiedkundige inleiding tot het Burgerlijk Recht. Het K.B. van 16 oktober 1893 belastte hem met de cursus over consulaire wetgeving en reglementen, die hij ingevolge het K.B. van 12 januari 1907 ook doceerde in de aan de Faculteit gehechte Bijzondere Handelsschool.

Remi De Ridder zetelde voor de periode 1889-1892 in de Verbeteringsraad van het Hoger Onderwijs. Tijdens het academiejaar 1895-1896 was hij secretaris van de Academieraad der Universiteit.

Naast zijn universitaire opdrachten vervulde hij tevens een rol in het Belgisch openbaar leven. Tijdens de periode van de schoolstrijd (1879-1884) werd hij in 1881 door de regering benoemd tot lid van de „Commissie voor Schoolonderzoek”. Hij onderwierp aan deze commissie een studie over „L’Enseignement professionnel dans ses rapports avec l’enseignement primaire”. In 1886 werd hij lid van de „Commission d’enquête du travail”. Hij werd daarin belast een rapport voor te bereiden, dat aan de regering ter bestrijding van het alcoholmisbruik zou worden voorgelegd. Van 1890 tot en met 1905 was hij schepen van openbaar onderwijs van de stad Gent. Onder zijn impuls werd in de zitting van de gemeenteraad van 16 december 1901 besloten tot de oprichting van een Vakschool van het Boek. Zij werd later „De Ridderschool” genoemd en groeide uit tot een afdeling van de Stedelijke Jongensvakschool aan de Martelaarslaan, waar tussen de beide wereldoorlogen het gehele stedelijke beroepsonderwijs voor jongens werd gecentraliseerd. Als schepen van openbaar onderwijs van de stad Gent, die op dat ogenblik nog mede-bouwheer was van de universitaire gebouwen, was hij de geschikte verbindingspersoon tussen het gemeentebestuur en de Universiteit.

Bij K.B. van 6 maart 1913 werd Remi De Ridder tot het emeritaat toegelaten. Hij was officier in de Leopoldorde (K.B. 7 nov. 1903) en in 't bezit van de Burgerlijke medaille 1e klas (K.B. 29 jan. 1894), van het Burgerlijk Kruis 1e klas (K.B. 23 dec. 1904) en van de Herinneringsmedaille van Koning Leopold II (K.B. 26 jan. 1906).

THEO LUYKX.

PUBLIKATIES VAN REMI DE RIDDER

IN BOEKVORM

- De la monnaie, du crédit et des titres de crédit.* Gent, 1869.
De l'enseignement professionnel dans ses rapports avec l'enseignement primaire en Belgique. Mémoire. Brussel, 118 pp., 1883.

ARTIKELS EN BROCHURES

- L'amélioration de l'alimentation populaire à Gand.* Rapport, Gent, 1892.
Hygiène sociale. Rapport section XIII groupe XI, section belge l'Exposition Universelle de Paris. Brussel, 22 pp., 1889.
La participation aux bénéfices. Compte-rendu, Gent, 1892.
La question des logements ouvriers à Gand. Compte-rendu, Gent, 1892.
Herinrichting der liefdadigheid. Verslag, Gent, 1893.
Redevoering uitgesproken bij de uitreiking van spaarprijzen aan de leerlingen der Gentse Onderwijsgestichten, op 1 augustus 1897. Gent, 19 pp.
De Zedenleer in het onderwijs. Redevoering uitgesproken... aan de leerlingen der lagere gemeentescholen van Gent. Gent, 17 pp., 1893.
Hommage à François Laurent. Gent, 1909.
Ambachtsschool voor jongens. Voorstel tot het inrichten eener afdeling voor vormen en gieten. Gent, z.j., 12 pp.
La question de l'alcoolisme. Rapport, Gent, z.j.
Situation des établissements communaux d'enseignement technique. Gent, z.j., 14 pp.
Het vraagstuk der arbeidswoningen te Gent. Gent, z.j.

LOUIS MONTIGNY (1835-1914)

1881

Louis, Charles, Auguste Montigny werd geboren te Gent op 4 februari 1835 en overleed op 6 november 1914.

Hij volbracht zijn middelbare studies aan het Koninklijk Atheneum te Gent (1854) en deed zijn hogere studies aan de Rijksuniversiteit aldaar, waar hij op 17 april 1858 promoveerde tot doctor in de Politieke en Administratieve Wetenschappen en op 1 augustus 1859 tot doctor in de Rechten.

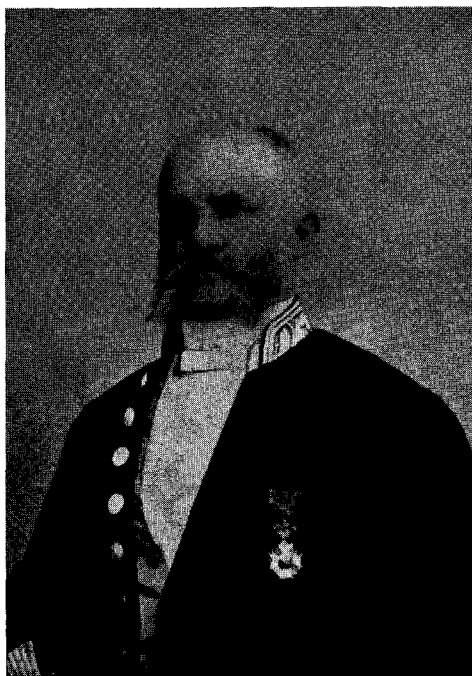
Hij liet zich daarna onmiddellijk inschrijven aan de balie van het Beroepshof te Gent, maar werd in 1861 gehecht aan het cabinet van de gouverneur der provincie Oost-Vlaanderen, waar hij tot afdelingsoverste werd bevorderd en op 5 januari 1880 tot directeur. Op 26 mei 1880 werd hij benoemd tot secretaris-generaal van de door het Parlement ingestelde Onderzoekscmissie naar de toestand van het lager onderwijs in België.

Bij K.B. van 5 september 1881 werd hij aan de faculteit tot buitengewoon hoogleraar benoemd voor de cursus in het Administratief Recht en werd bij K.B. van 3 december 1886 tot gewoon hoogleraar bevorderd.

Ondertussen was hij bij de gemeenterverkiezingen van 25 oktober 1881 verkozen tot gemeenteraadslid van Gent. Op 2 januari 1891 werd hij schepen van de stad en bleef dit tot aan de verkiezingen van 1895, toen

hij, ingevolge de invoering van de evenredige vertegenwoordiging, niet meer als gemeenteraadslid werd herkozen.

Bij K.B. van 16 december 1893 kreeg Louis Montigny uitbreiding van bevoegdheid en werd belast met de cursus „Vergelijkende provinciale en gemeentelijke instellingen” en met de speciale stof van het administratief recht voor de studenten in de licentie en het doctoraat van de administratieve wetenschappen. Tijdens de academiejaren 1900-1902 suppleeerde hij Prof. D'Hondt voor de cursus in het fiscaal recht voor de studenten in het Notariaat. Bij M.B. van 5 november 1901 verving hij Prof. D'Hondt als lid van de Verbeteringsraad van het Hoger Onderwijs. Ten slotte werd hij bij K.B. van 20 januari 1903 benoemd voor

de cursus in de rechterlijke organisatie en de burgerlijke procedure in opvolging van Prof. Seresia.

Hij was ridder in de Leopoldsorde (sedert 7 februari 1881), officier in de Leopoldsorde (22 november 1899) en houder van het burgerlijk kruis 1e klas.

PUBLIKATIES VAN LOUIS MONTIGNY

Dissertation sur les plantations sur les chemins vicinaux. Gent, 1862.

Taxes de trottoir, de pavage et d'égoût. Gent, 1863.

Notice historique et dissertation sur une fondation d'instruction primaire établie en 1693 à Grimmingen (Flandre Orientale). Gent, 1871.

La police des établissements dangereux, insalubres et incommodes. Commentaire de l'arrêté royal du 29 janvier 1863, Gent, 1887.

La loi du 30 décembre 1896 modifiant les bases de la réparation du fonds communal. Revue de Belgique, 1897.

Sur le triage des archives. Revue de l'administration et du droit administratif, 1897..

Étude de législation comparée relative à la procédure en matière administrative et contentieuse des députations permanentes. Revue de l'administration et du droit administratif, 1898.

Une bonne œuvre de classe. Revue de Belgique, 1901.

Principes de finance et comptabilité communales. Gent, 1898.

BIJDRAGEN IN „LA BELGIQUE JUDICIAIRE”

De la réalité de l'action paulienne. Dissertation sur l'article 1167 du Code civil, pp. 1009-1017, 1865.

De la majorité requise dans les résolutions des conseils communaux. pp. 1281-1284, 1865.

Impôt sur le sel. Contravention. Le fait de transporter dans l'intérieur du royaume du sel non couvert par les documents prescrits par la loi n'est pas punissable, pp. 1287-1288, 1866.

De la compétence des députations permanentes en matière de droits électoraux. De l'instruction et du jugement des contestations électorales, pp. 1409-1415, 1866.

Du paiement des dépenses obligatoires des provinces et des communes. pp. 1-8, 1868.

De l'immutabilité des expertises faites d'office en matière de contribution personnelle. pp. 161-167, 1868.

Lorsqu'en matière de listes électorales générales un citoyen, usant du droit que lui accorde l'article 8 de la loi d'adresser une réclamation au collège échevinal contre l'inscription d'un tiers sur les dites listes, provoque ainsi de la part du Collège une décision portant radiation d'un électeur, celui-ci, doit-il, lorsqu'il se pourvoit contre cette décision notifier son appel à celui sur la réclamation de qui il a été rayé? 20 september, 1868.

Réclamations faites par mandataire. pp. 1201-1205, 1868.

Remises et modérations sur l'impôt foncier, sur les droits de débit de boissons alcooliques et de tabac. 18 october, 1868.

Proposition d'abroger l'arrêté du 24 floréal an VIII, l'arrêté royal du 19 décembre 1816, art. 9 de la loi du 1 décembre 1849 et de modifier en conséquence l'art. 3 de la loi du 20 décembre 1851. pp. 1329-1332, 1868.

Comptabilité des communes et des établissements publics communaux. Simplifications administratives. pp. 1361-1365, 1868.

Du paiement des dépenses obligatoires des provinces et des communes et des pouvoirs des commissaires spéciaux. pp. 1233-1237, 1869.

Étendue de la mission du juge statuant sur une réclamation électorale. pp. 257-261, 1870.

Des octrois communaux déguisés. pp. 1201-1210, 1871.

L'école communale et l'école adoptée. pp. 1201-1204, 1878.

De la force probante des atlas des chemins vicinaux. Jurisprudence. pp. 321-323, 1886.

Comptes et budgets des établissements charitables. Étude doctrinale, pp. 35-36, 1888.

- Expropriation par zones. Questions diverses sur son étendue.* pp. 1569-1573, 1888.
- Adjudication de travaux publics.* La convention dont le but est de détourner un concurrent de déposer une soumission est nulle comme contraire à l'ordre public et aux bonnes mœurs, pp. 401-403, 1889.
- Voirie. De l'appel en matière d'alignements.* pp. 737-741, 1889.
- De la servitude de halage et des chemins créés pour le halage.* pp. 1153-1163, 1889.
- Le propriétaire d'une maison sujette à avancement par suite d'un plan général d'alignement auquel le Collège échevinal refuse l'autorisation d'effectuer à son immeuble des travaux confortatifs, peut contraindre l'État et s'il s'agit de la voirie communale, la commune, à l'exproprier de son immeuble.* pp. 1153-1158, 1890.
- Voirie par eau. Des droits du public sur le chemin de halage et le marche-pied.* pp. 1343-1352, 1890.
- L'improvisation législative.* pp. 417-421, 1891.
- Du compte de clerk à maître et des comptes d'exercice et de redressement des erreurs dans les arrêtés de compte.* 31 mei, 1894.
- Des redevances communales.* Aucune loi, aucun principe constitutionnel ne s'oppose à ce que les habitants d'une commune en soient exonérés, pp. 1185-1192, 1894.
- De la propriété du sol de la grande voirie dans les traverses des villes.* pp. 1137-1143, 1895.
- Libéralités en faveur d'établissements publics ou reconnus d'utilité publique, procédure administrative et réclamations.* Étude de législation comparée, pp. 17-27, 1895.
- Voirie par terre et par eau. Des ponts et ponceaux.* pp. 129-134, 1901.
- Voirie par terre. Des constructions en saillie le long des voies publiques.* pp. 1313-1321, 1901.
- De la reconduction tacite et des congés.* A qui le congé doit-il être notifié pour empêcher la reconduction tacite lorsque le preneur est décédé et que sa succession est encore indivisée? pp. 393-1000, 1903.
- De l'exécution forcée des arrêtés administratifs fixant le débit des receveurs locaux.* pp. 1233-1239, 1903.
- Du fondement juridique et de la portée de la règle „que la copie de l'exploit tient lieu d'original pour celui qui la reçoit”.* pp. 1361-1369, 1905.
- Des péages et des services publics établis et exploités par voie de concessions de péages.* col. 17-24, 1905.
- De la compétence au sujet d'un marché conclu en bourse d'une ville par un courtier d'une autre place.* col. 287-289, 1907.
- Un règlement communal ne peut pas subordonner à l'autorisation du conseil communal les constructions à élever le long d'un sentier.* col. 325-336, 1907.
- Une lacune dans le Code rural.* col. 61-64, 1908.
- Le Domaine public.* 1909 : nrs. 75, 76, 81, 82; 1910 : nrs. 15, 34, 51, 58-74.
- De la Garantie conventionnelle dans les ventes d'animaux domestiques.* nr. 39, 1910.
- De la responsabilité pénale en matière d'accidents d'automobiles.* nr. 70, 1911.
- Du contrôle des comptabilités locales,* nr. 69, 1912.
- Une lacune dans la loi sur les Sociétés,* nr. 76, 1912.

ALBÉRIC ROLIN (1843-1937)

1881

Albéric, Gustave, Marie Rolin werd geboren te Mariakerke bij Gent op 16 juli 1843 en overleed te Brussel, in zijn 94e jaar, op 3 februari 1937. Hij was de zoon van Hyppolyte Rolin, minister in 1848 in het kabinet Rogier en de jongere broeder van Gustave Rolin-Jacquemyns.

Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Gent en aan het Collège Rollin te Parijs; zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit

te Gent, waar hij op zijn 21e verjaardag promoveerde tot doctor in de Rechten met de grootste onderscheiding (16 juli 1864).

In oktober 1864 liet hij zich als advocaat bij de balie te Gent inschrijven en verbleef in 1865 te Parijs, om aldaar de werkzaamheden van de balie te volgen.

Op 4 november 1881 werd hij benoemd tot buitengewoon hoogleraar in het strafrecht aan de Faculteit van de Rechten te Gent en op 3 december 1886 bevorderd tot gewoon hoogleraar. Op 16 oktober 1890 werd hij belast met de leergang in het Internationaal Privaat Recht.

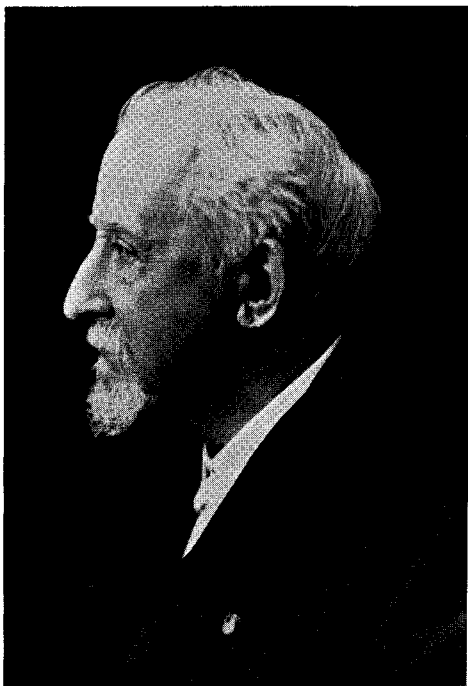
Na de stichting in 1873 van het „Institut de droit international” werd hij hiervan in 1874 benoemd tot toegevoegd lid. Samen met zijn broeder G. Rolin-Jacquemyns had hij een

belangrijk aandeel in de oprichting van dit instituut. Van deze zeer belangrijke internationale vereniging werd hij in 1879 gewoon lid, ondervoorzitter in 1883 en voorzitter in 1906.

Tevens vervulde hij talrijke wetenschappelijke opdrachten. Hij was lid van de Verbeteringsraad voor het Hoger Onderwijs van 1905 tot 1908; lid van de Hoge Raad voor nijverheid en arbeid sedert 1905; lid van de commissie voor internationaal privaatrecht, gehecht aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken sedert 1904.

In 1906 werd hij stafhouder van de orde der advocaten bij het Hof van Beroep te Gent.

In juli 1913 werd hij te Gent tot het emeritaat toegelaten, doch bleef nog ge-

durende meer dan 20 jaar een zeer drukke en belangrijke activiteit ontplooiën. In 1913 werd hij benoemd tot hoofdbibliothecaris aan het Vredespaleis te Den Haag. Na W.O.I., waarin drie van zijn vijf zonen op het slagveld bleven, werd hij aangesteld tot rechter in de gemengde Belgisch-Duitse rechtbank, ingesteld ingevolge het Verdrag van Versailles. Tevens wijdde hij toen zijn beste krachten aan de heroprichting van het „Institut de Droit International”, dat in 1921 opnieuw te Rome kon vergaderen. Op de bijeenkomst te Brussel in 1923 werd Baron Rolin wegens zijn uitmuntende verdiensten aangesteld tot ere-voorzitter van het Instituut. Datzelfde jaar, in 1923, werd hij benoemd tot secretaris-generaal van de Academie voor Internationaal Recht te Den Haag.

Albéric Rolin liet een uitgebreid en belangrijk oeuvre na, waaronder als de belangrijkste publikaties mogen doorgaan : zijn „Principes de droit international privé” (3 dln, 1897) en „Le Droit moderne de la guerre” (3 dln, 1920), dat door de gebeurtenissen van W.O.I. werd geïnspireerd.

Talrijke wetenschappelijke onderscheidingen vielen hem ten deel. Hij was sedert 1880 lid van de „Académie royale de Belgique”, corresponderend lid van het „Institut de France”, buitenlands lid van het Amerikaans instituut voor internationaal recht en doctor honoris causa van de Universiteit van Cambridge. Hij was drager van verschillende eretekens : Ridder (1896) en Officier (1907) in de Leopoldsorde; Ridder (1880) en Commandeur (1908) in de Orde van de Kroon van Italië; drager van het burgerlijk kruis van eerste klas (31 december 1907).

Bij zijn afsterven in 1937 getuigde over hem zijn leerling Charles De Visscher : „Le professeur était à la hauteur du savant. A trente ans de distance, notre pensée se reporte vers le calme auditoire de l'Université de Gand, où, le regard vif sous les cheveux déjà blancs, notre excellent Maître nous initiait à la solution des conflits de lois. Ce fut dans ses leçons toujours solides et claires, pleines de vie et de mouvement, que s'est allumé dans nous cet intérêt pour le droit international... Sa vie fut toute de rectitude et de désintéressement” (Revue de droit intern. et de législ. comparée, 1937).

PUBLIKATIES VAN ALBÉRIC ROLIN

IN BOEKVORM

Projet de Code international. Franse vertaling van Dudley Field, Parijs-Gent, 790 p., 1881.

Principes de Droit international privé. 3 dln, Parijs-Gent, 1897.

Le Droit moderne de la guerre. 3 dln, Brussel, 1920-1921.

Études sur la Convention Franco-Belge du 8 juillet 1839. Brussel-Parijs, 1912.

Tableau général de l'organisation des travaux et du personnel de l'Institut de droit international (1873-1914). Den Haag-Parijs, 1919.

Les Allemands en Belgique, 1914-1918. Conclusions de l'enquête officielle belge. Luik, 1925.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- La peine de mort. État de la question.* Revue de Droit international, 35 pp., 1870.
- La propriété privé dans la guerre maritime.* Ibidem, p. 603, 1875.
- Le nouveau projet de Code pénal italien.* Ibidem, p. 461, 1877 en p. 141, 1879.
- Mémoire pour la princesse Georges Bibesco et le prince Bibesco intervenant contre le prince de Bauffremont.* Questions de Droit international, Gent, 100 pp., 1879.
- Les phases de Droit pénal.* Revue de Droit international, p. 20, 1882.
- Observations sur les résolutions arrêtées par l'Institut de Droit international à Oxford sur l'extradition.* Ibidem, 30 pp., 1882.
- Les infractions politiques.* Ibidem, p. 417, 1883 en p. 147 en 254, 1884.
- La provocation à des crimes ou délits non punie comme participation criminelle.* Ibidem, p. 305, 1886.
- L'Extradition. Examen de quelques documents scientifiques et législatifs récents sur la matière.* Ibidem, p. 545, 1887.
- Rapport sur les conflits de lois en matière d'extradition.* Annuaire de l'Institut de Droit international, 1887.
- L'affaire Cutting. Conflit entre les États-Unis et le Mexique.* Revue de Droit international, p. 559, 1886.
- L'union internationale de Droit pénal.* Ibidem, p. 105 en 279, 1890.
- Le principe de la non-extradition pour crimes et délits politiques.* Ibidem, 1892, p. 17.
- La répression des attentats anarchistes.* Ibidem, 1894, p. 126.
- D. Dudley Field. Notice nécrologique.* Ibidem, 1895, p. 282.
- Les dispositions de Droit international privé du Code allemand.* Ibidem, 1898, p. 188.
- Le statut personnel en matière pénale.* Ibidem, p. 43, 1899.
- La faillite en Droit international.* Ibidem, p. 492, 1903 en p. 54, 170 en 260, 1904.
- Rapport sur les conflits de lois en matière d'obligations.* Annuaire de l'Institut de Droit international, t. XXII, 55 pp.
- Rapport sur la nécessité d'une déclaration de guerre.* Ibidem, 28 pp., 1906.
- L'affaire Jooris.* Revue de Droit international, p. 52 en 363, 1906.
- De la détermination de la qualité de commerçant et de ses conséquences en Droit international privé.* Revue de Droit intern. et de Droit pénal intern., t. II, p. 23, 1906; t. III, p. 495, 1907.
- Conflits de lois en matière d'obligations.* Revue de Droit international, p. 573, 1908.
- L'exécution des jugements en pays étrangers.* Ibidem, p. 248, 1912.
- Rapport sur les conflits de lois en matière de prescription libératoire.* Annuaire de l'Institut, 1913.
- Les fossoyeurs du droit de guerre.* Revue générale de Droit international public, t. XXVI, p. 129, 1919.
- La révision du Pacte de la Société des Nations.* Revue de Droit intern. et de législ. comparée, p. 57 en 225, 1921.
- Grotius et Vattel.* Bulletin de l'Académie royale de Belgique, 1924.
- La crise de la neutralité.* Ibidem, 1924.
- Le droit d'angarie.* Revue de Droit international, p. 19, 1920.
- Note doctrinale sur l'arbitrage du Macedonien.* Recueil des arbitrages internationaux de MM. de Lapradelle et Politis, t. II, pp. 205 en 230.
- Quelques questions relatives à l'extradition.* Recueil des Cours de l'Académie de Droit international, vol. I, pp. 181-227.
- Des conflits de lois en matière de faillite.* Ibidem, vol. XIV, pp. 5-159.
- Rapport sur la loi pénale dans ses rapports avec le statut personnel, fait à la session de l'Institut de Stockholm, 1928.* Annuaire de l'Institut, pp. 225-273, 1928.
- Les réformes agraires en Roumanie et la compétence des tribunaux mixtes.* Revue de Droit international, p. 438, 1927.
- Les causes lointaines de la guerre mondiale.* Ibidem, p. 643, 1929.

EUGÈNE DAUGE (1858-1939)

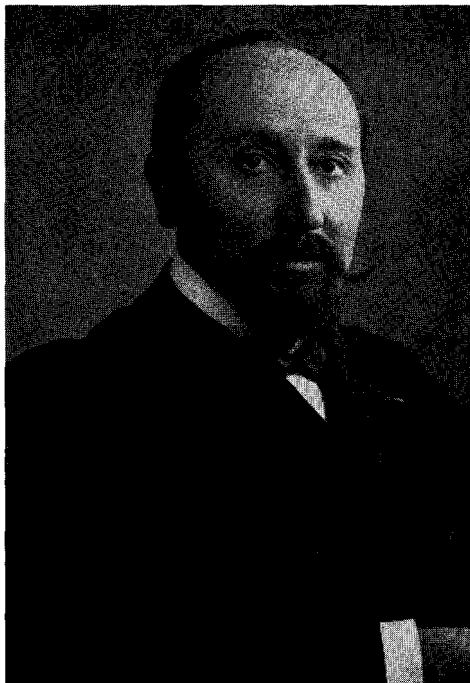
1884

Eugène Dauge werd op 4 april 1858 geboren te Gent, waar zijn vader, Felix Dauge, professor aan de bijzondere scholen van de Rijksuniversiteit en tevens schepen van Openbaar Onderwijs was.

Zijn middelbare studiën volbracht hij aan het Koninklijk Atheneum te Gent en studeerde vervolgens in de Faculteit der Rechten aan de Gentse Universiteit, waar hij, op 21 juli 1880, met de grootste onderscheiding zijn doctorsdiploma behaalde.

In het najaar van 1880 werd Eugène Dauge ingeschreven op de tabel van de stagiaires bij de Balie te Gent. Kort daarna nam hij met succes deel aan de wedstrijd voor het toekennen van studiebeurzen. In 1881 en 1882 verbleef hij te Parijs en volgde er de leergangen in de Faculteit der Rechten en van de school voor Politieke Wetenschappen van de Sorbonne. Daarna liep hij college te Douai en te Heidelberg, bij enkele van de meest befaamde rechtsgeleerden uit die tijd, onder wie Professor Bluntschli.

In 1882 keerde Eugène Dauge terug naar Gent, waar hij weer zijn bedrijvigheid aan de Balie opnam. Zijn belangstelling ging evenwel in de eerste plaats naar de studie van de rechtswetenschappen en zo werd hij op 28 september 1882, bij Koninklijk

Besluit, belast met de beide leergangen over de „Algemene beginselen van het burgerlijk recht en van het handelsrecht” in de bijzondere afdeling voor de vorming van leraars in de handelswetenschappen. Deze afdeling maakte deel uit van de normaalschool, gehecht aan de Faculteit der Wetenschappen van de Gentse Universiteit. Hier volgde Eugène Dauge Professor Seresia op, die bij de Faculteit der Rechten was benoemd geworden.

Op 23 oktober 1883 werd hij daarenboven belast met het doceren, in dezelfde afdeling, van de cursus in volkenrecht. Weldra erkende de Regering de verdiensten van de jonge leraar en benoemde hem tot docent aan de Universiteit. Bij ministerieel Besluit van 26 januari 1884 werd Eugène Dauge belast met

een vrije leergang in de Faculteit der Rechten en wel de „Praktische cursus in het burgerlijk recht”, voor de studenten in het notariaat. Te dien tijde was immers het verwerven van de graad van kandidaat in het notariaat geenszins onderworpen aan het bijwonen van enige praktische oefening.

Op 31 juli 1884 werd de handelsafdeling van de normaalschool afgeschaft, en Eugène Dauge werd aangesteld tot bijzonder secretaris van de toenmalige burgemeester van de Stad Gent, de Heer Lippens, met wie hij samenwerkte tot in 1890.

Een koninklijk besluit van 26 september 1897 duidde Eugène Dauge aan om de cursus „Beginselen van het Burgerlijk Recht” te doceren aan de studenten in de handels- en consulaire wetenschappen.

In de loop van het academisch jaar 1897-1898 werd hij belast met het doceren van de cursus in het burgerlijk recht (boeken I en II), daar de titularis, Professor Nossent, met ziekteverlof was.

Bij koninklijk besluit van 22 december 1899 ten slotte, werd de Heer Eugène Dauge benoemd tot gewoon hoogleraar bij de Faculteit der Rechten, dit in vervanging van Professor Callier, die tot het emeritaat was toegelaten geworden. Hij werd belast met de cursussen „Beginselen van het Handelsrecht” en „Begrippen van vergelijkende handelswetgeving”.

Hem werd, bij Koninklijk Besluit van 12 januari 1907, de taak opgedragen, de cursus in het handelsrecht te doceren aan de studenten van de Handelsschool der Universiteit.

Professor Dauge fungeerde van 1905 tot 1907 als Secretaris van de Academieraad der Universiteit te Gent.

Bij Ministerieel Besluit van 2 januari 1913 werd hij voor een duur van drie jaar benoemd tot lid van de commissie tot vervolmaking van het Hoger Onderwijs. In 1921 ten slotte werd hij benoemd tot voorzitter van de Raad van de Handelsschool bij de Universiteit.

Als bewijs van zijn veelvuldige activiteiten gelde het feit dat hij geruime tijd gemeenteraadslid was te Gent en in 1923 medestichter van een instelling, bedoeld als tegenstanter van de jonge Vlaamse Hogeschool; zoals zovele franstalige intellectuelen uit de hogere burgerij was hij er diep van overtuigd dat de vervaamsing van de Universiteit de geestelijke ondergang betekende voor het vlaams gedeelte van het Land.

Op 4 april 1928 werd Professor Dauge tot het emeritaat toegelaten.

Hij overleed te Gent begin april 1939, in de ouderdom van 81 jaar.

*
* * *

Tijdens zijn langdurige en rijk gevulde loopbaan publiceerde Eugène Dauge, in verband met juridische onderwerpen, verscheidene studies die blijk geven van zijn streng wetenschappelijke geest en van zijn belangstelling voor de moeilijkheden en betwistingen in het praktische en daadwerkelijke rechtsleven.

Reeds in 1884 verschenen van zijn hand, in de „Belgique Judiciaire” (1), drie artikels over de procedure inzake de akten van eerbied. Hij wees erop hoe, vooral op het gebied van de te volgen rechtspleging, de stof betreffende de akten van eerbied aanleiding gaf tot talrijke betwistingen, in de eerste plaats doordat het Burgerlijk Wetboek desaangaande amper vijf bondige artikelen bevat, waarvan slechts één enkel de vorm van bedoelde akten betreft. In deze studie stelde Professor Dauge verder de beginselen in het licht, welke aan de akten van eerbied ten grondslag liggen en verwees daarbij naar de regels, die vóór het ontstaan van het huidige Burgerlijk Wetboek in acht genomen werden.

Enkele jaren later, en wel in 1890, publiceerde Professor Dauge over het gebruik van de gemeentelijke politie door de leden van de rechterlijke macht (2).

Hier verzette hij zich met klem tegen het feit dat, in zijn tijd althans, zekere magistraten, en meer bepaald sommige onderzoeksrechters, de politiecommissarissen met zeer uitgebreide en menigvuldige opdrachten belastten, waardoor het deze laatsten bijna onmogelijk werd hun administratief werk naar behoren te verrichten. Hij gaf als zijn mening te kennen, dat te dien opzichte de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering dienden gehandhaafd, doch dat het nodig was scherp de perken te omlijnen, waarbinnen het optreden van de administratieve politie in gerechtszaken moest gehouden worden. De politiecommissaris, zegde Professor Dauge, is officier van gerechtelijke politie. In die hoedanigheid heeft hij tot taak de overtredingen vast te stellen, de Procureur des Konings bij te staan en hem te vervangen, wanneer namelijk een misdrijf op heterdaad dient vastgesteld of wanneer een klacht vanwege een rechtsonderhorige moet ontvangen worden. De magistraten, vervolgde Professor Dauge, hebben immers nog andere medewerkers en wel voornamelijk de leden van de rijkswacht, die hun bij het onderzoek ter zijde kunnen staan.

Ten slotte brak Professor Dauge een lans voor het creëren van het toentertijde nog niet bestaande ambt van *officier* van gerechtelijke politie bij de onderscheiden parketten.

Een andere belangwekkende studie van de hand van Professor Dauge is die welke in 1891 verscheen in verband met de Schouwburgpolitie (3). Hier wordt een onderscheid gemaakt tussen de politie in de plaats waar de vertoning gegeven wordt, aan de ene kant, en de politie van het spektakel en van de toeschouwers, aan de andere. De eerste heeft tot doel de orde in de zaal te handhaven; de andere moet ervoor zorgen dat de voorstelling zelf geen bron van wanordelijkheden wordt.

Het toezicht op de vertoning en op de schouwburgzaal ligt, volgens artikel 97 van de gemeentewet, in de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen; dat op de voorstelling, bij toepassing van de voorlaatste alinea van art. 90, in de bevoegdheid van de burgemeester.

(1) *De la procédure des actes respectueux*. B.J., nrs. 22, 24 en 28, 1884.

(2) *Sur l'emploi de la police communale par les autorités judiciaires*. B.J., nrs. 28, 39 en 40, 1890

(3) *Sur la police des théâtres*. B.J., n° 41, 1891.

Menig praktisch geval, door Professor Dauge als advocaat behandeld, werd voor hem het uitgangspunt van belangwekkende rechtswetenschappelijke overwegingen.

Aldus bepleitte hij voor de burgerlijke rechtbank te Gent een zaak, die aanleiding gaf tot het vonnis van 21 juni 1893, waarin door het rechtscollege beslist werd dat het bewijs, door een natuurlijk kind, van zijn identiteit, niet mag verward worden met en verschillend is van de rechtsvordering tot opzoeking van vaderschap over dat kind. Bedoeld vonnis verscheen in 1893 (1) en ging gepaard met een nota, opgesteld door Professor Dauge.

In 1894 publiceerde hij in de „Belgique Judiciaire” over hetzelfde onderwerp een studie, waarin hij de zienswijze van de Rechtbank van Gent bijtrad (2). In samenwerking met Professor Van Wetter beschreef Professor Dauge in 1902 het leven en het werk van Professor Alfred Seresia (3). In 1925 verscheen nog van zijn hand een studie over het leven en de werkzaamheden van Professor Albert Callier (4).

*
* *

Als zovele blijken van hoge waardering voor de uitstekende diensten van Professor Dauge aan het universitair onderwijs en aan de rechtwetenschap bewezen, werden hem talrijke eervolle onderscheidingen toegekend.

Hij werd in 1907 tot Ridder, in 1909 tot Officier en in 1928 tot Commandeur in de Leopoldsorde benoemd. In 1925 werd hij Commandeur in de Kroonorde. In 1906 verleende Leopold II hem de Herinneringsmedaille van zijn Regering. In 1907 ontving hij het Burgerlijk ereteken, in 1908 de Burgerlijke Medaille van 1^e klas en in 1919 het Burgerlijk Kruis van 1^e Klas. In 1931 verleende Koning Albert hem de Herinneringsmedaille van het eeuwfeest van 's lands onafhankelijkheid.

In 1919 werd Professor Dauge door de President van de Franse Republiek benoemd tot Ridder in de Orde van de Zwarte Ster.

*
* *

Ik heb de Heer Dauge gekend op het einde van zijn leven : hij was een magere grijsaard, zeer hoffelijk, voornaam en verzorgd van voorkomen. Toen ik hem als jong docent, op zijn mooi buitengoed te Evergem, ging raadplegen over moeilijkheden in verband met het handelsrecht, ontving hij me minzaam. Gezeten onder het loof van een eeuwenoude beuk, luisterde hij aandachtig naar mijn uiteenzetting

(1) B.J., nr. 61, 1893.

(2) B.J., nr. 49, 1894.

(3) *Note sur la vie et les travaux d'Alfred Seresia*. B.J., nrs. 56, 57, 58, 1902.

(4) *Note sur la vie et les travaux d'Albert Callier*. Gent, Drukkerij Hussein, 1925.

van het probleem. Vertrouwd met de methodes van de exegetische interpretatie en doordrongen van de dialectiek van zijn meester François Laurent, voor wie hij grote waardering koesterde, kwam hij spoedig tot een oplossing die „overeenkomstig de principes” de waarde van een zekerheid verdiende. Zoals de meeste rechtsgeleerden van zijn leeftijd had hij volle vertrouwen in de strenge inachtneming van de wetteksten.

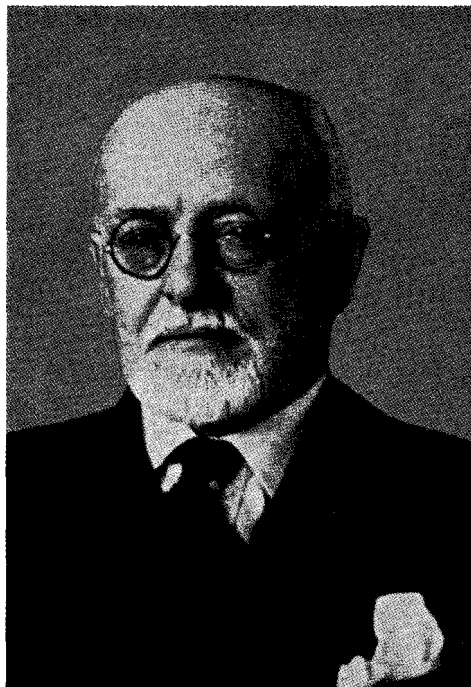
Grote minzaamheid tegenover zijn collega's en sympathieke bejegening van zijn studenten maakten van Eugène Dauge één van de graagst geziene professoren uit zijn tijd.

LOUIS FREDERICQ.

ERNEST DUBOIS (1868-1935)

1893

Dubois, Marie, Mathieu, Joseph, Auguste, Ernest, werd te Verviers op 4 maart 1868 geboren en overleed te Finnevaux op 17 oktober 1935. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Progymnasium te Malmédy en het Klein Seminarie te Sint-Truiden, zijn hogere studiën aan de Universiteit te Leuven, waar hij op 8 oktober 1887 tot doctor in de Wijsbegeerte en Letteren en op 8 juli 1890 tot doctor in de Rechten promoveerde.

Voor zijn studieverblijven in het buitenland verwijzen we naar het „Liber Memorialis” van 1913. Aan zijn bevindingen wijdde hij een reeks artikelen, voor het merendeel verschenen in „La Revue Générale” (Brussel) en „La Réforme Sociale” (Parijs). Eén der eerste door hem aangesneden problemen gold het gebruik van de elektrische drijfkracht in de huisnijverheid (1901). Door het Ministerie van Nijverheid en Arbeid werd hij gelast over dit vraagstuk een enquête in Zwitserland en Frankrijk te houden (1902).

Bij K.B. dd. 16 december 1893 kreeg hij opdracht bij de Faculteit der Rechten van onze Alma Mater de leergangen in de Financierwetenschap, het Koloniaal Regime en de Wetgeving van Belgisch Kongo, de Belgische Arbeidswetgeving en de

Vergelijkende Arbeidswetgeving te doceren. Bij K.B. dd. 30 november 1898 werd hij bovendien in de Faculteit van Rechten met de cursus „Vergelijkende Burgerlijke Instellingen, bijzondere stof” belast.

Bij K.B. dd. 5 maart 1897 werd hij tot buitengewoon hoogleraar bij de Faculteit van Rechten en bij K.B. dd. 26 maart 1902 tot gewoon hoogleraar gepromoveerd.

Op 29 september 1903 zegde hij onze Universiteit vaarwel, daar hij inmiddels, bij Ministerieel Besluit dd. 26 september 1903, voorlopig tot directeur van het Hoger Handelsgesticht te Antwerpen (de latere „Rijkshandelshogeschool”) benoemd was geworden, in afwachting dat hij, bij Ministerieel Besluit dd. 17 mei 1906, in dit ambt vast benoemd zou worden, trouwens met terugwerkende

kracht tot 26 september 1903. Aan de Gentse Universiteit bleef hij als erehoogleraar aan de Faculteit van Rechten verbonden.

In het Hoger Handelsgesticht werd hem bij K.B. van 24 april 1930 de cursus „Belgisch Kongo” (3^e jaar, oud regime, specialisatie in de handels- en koloniale wetenschappen) toevertrouwd, zulks met ingang van 1 januari 1930.

Ernest Dubois nam zijn directorale functies waar, totdat hij bij K.B. dd. 16 oktober 1933 tot het emeritaat werd toegelaten. Hij trok zich toen in zijn landhuis te Finnevaux terug.

Zijn belangstelling voor onze kolonie leidde er de Senaat toe Ernest Dubois op 27 november 1908 tot lid van de Koloniale Raad aan te stellen. Na de oprichting van de Koloniale Hogeschool te Antwerpen, werd hem aldaar de cursus „Koloniale Wetgeving” toegewezen.

Als professor aan de Rijksuniversiteit te Gent heeft hij, gedurende de aldaar door hem gesleten tien jaren, een merkwaardige wetenschappelijke bedrijvigheid aan de dag gelegd, zoals uit zijn bibliografie zal blijken. Van voornaam belang is nog steeds zijn baanbrekende studie over het Belgisch stelsel van staatsbegroting, in 1903 bekroond en uitgegeven door de Kon. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, een jaar nadien uitgebreid tot het standaardwerk, dat zijn lijvig boek „Etude sur le système belge en matière du budget de l'État — Exposé historique et critique” sedert een halve eeuw gebleven is. Verder maken allerlei studies over het arbeidsrecht, de huisnijverheid, de politieke en administratieve inrichting van Kongo, de economische politieke van de kolonie, enz. zijn belangrijkste wetenschappelijke bagage uit.

Naar Antwerpen overgeplaatst als directeur van het Hoger Handelsgesticht, heeft hij in de Scheldestad spoedig een vooraanstaande plaats ingenomen; zijn invloed in de handelsmiddens en voornamelijk in de koloniale middens was zeer groot. Om te beginnen heeft hij niet weinig tot het verheffen van de handelsstudien bijgedragen en we mogen gerust beweren dat het grotendeels aan zijn beleid te danken is, zo deze van het niveau ener hogere technische opleiding naar dat van de universitaire vorming opgevoerd zijn geworden. Ook tot de toenemende belangstelling voor koloniale aangelegenheden en de expansie van de Belgische handel in het buitenland heeft E. Dubois niet weinig bijgedragen; in juli 1912 werd o.m. door hem te Antwerpen het 6e internationaal congres van handelsexpansie ingericht. In dit opzicht heeft ook zijn aktiviteit als voorzitter van de „Société royale de Géographie” heel wat vruchten afgeworpen.

Te Antwerpen bezat Ernest Dubois veel prestige en invloed, dank zij de ernst en de overtuiging waarmede hij zijn taak opvatte. Zeer beminnelijk en gediensig, ofschoon heel voornaam van woord en gedraging, en allesbehalve familiaar, ging van hem een indruk van gedegen wijsheid, van rustig evenwicht, van onverstoorbare rechtschapenheid uit.

De lijst van zijn eervolle onderscheidingen in de nationale en in buitenlandse orden omvat : Ridder in de Leopoldsorde (1908), Officier in de Leopoldsorde (1919), Commandeur in de Leopoldsorde (1928), Ridder van de Orde der

Afrikaanse Ster (1933), Commandeur in de Orde Polonia Restituta (1929), Commandeur in de Orde van de Roemeense Kroon (1927), Groot-Officier in de Orde van de Roemeense Kroon (1928), Commandeur in de Koninklijke Orde van Cambodja (1931), Commandeur van de Orde der Eikenkroon van het Groot-Hertogdom Luxemburg (1931), enz.

A. DE RIDDER.

PUBLIKATIES VAN ERNEST DUBOIS

A. — BOEKEN EN BROCHURES

Les Trade Unions et les associations professionnelles en Belgique. Projet de loi. Gand, Siffer. — Bruxelles, Soc. belge de librairie, 1 vol., 223 pp., 1894.

L'industrie du tissage du lin dans les Flandres. Extrait de la publication du Ministère de l'Industrie et du Travail : „Les industries à domicile en Belgique”, vol. II. Bruxelles, Goemaere, un vol. grand in-8°, 223 pp., 1900.

Les moteurs électriques dans les industries à domicile. I. L'industrie horlogère suisse; II. Le tissage de la soie à Lyon; III. L'industrie de la rubannerie à Saint-Étienne. Rapport à M. le Ministre de l'Industrie et du Travail (met M. A. JULIN). Office de publicité et Soc. belge de librairie, Bruxelles, grand in-8°, 292 pp., 1902.

Étude sur le système belge en matière de budget de l'État. Exposé historique et critique. Bruxelles, H. Lamertin. — Paris, Giard et Brière, 1 vol., 480 pp., 1904.

L'industrie de la bonneterie. Dans la collection : „Les industries à domicile en Belgique”, publiée par le Ministère de l'Industrie et du Travail, vol. VII, 174 pp.

Études sur la Belgique. Direction du VIe cours international d'expansion commerciale, organisé à l'Institut supérieur de commerce d'Anvers (juillet-août 1912). Lamertin, Bruxelles, 1913, grand in-8°, 531 pp. (teksten van de conferenties op voornoemd Congres).

Le Congo Belge — Historique et organisation politique et administrative. In : „Études sur la Belgique”, Bruxelles, Lamertin, 1913 (Persoonlijke bijdrage van E. Dubois aan voormelde, onder zijn leiding verschenen collectieve uitgave).

De l'impôt indigène — lecture faite en séance académique à l'Université coloniale, op 17 december 1928. Rapport sur l'activité du Conseil Colonial au cours de ses 25 années d'existence. Plechtige zitting van de Koloniale Raad op 11 december 1933.

Voordracht uitgesproken ter gelegenheid van de manifestatie ter ere van dhr. Léon Dupriez, op 26 mei 1934.

B. — TIJDSCHRIFTARTIKELEN

Projet de loi modifiant les articles 913 et 915 du Code civil. Conférence du Jeune barreau de Liège, 1890-1891. Discussion parlementaire. Revision de la section I du chap. III, titre II, livre III du Code civil, pp. 90-102. Impr. Camille Couchant, Liège, 1891.

L'institution et l'organisation des Rentengüter dans le royaume de Prusse. Réforme sociale. Paris, 30 pp., juillet 1892.

L'organisation de la Brasserie Schultheiss & Co, à Berlin. Réforme sociale, pp. 901-906, 16 juin 1892.

Un type de conseil de conciliation : la fabrique de jalousies H. Freese, à Berlin. Réforme sociale, pp. 901-906, 16 octobre 1892.

Les mesures protectrices du domaine rural. Revue générale, 20 pp., juillet 1893.

La politique sociale en Autriche. Réforme sociale, pp. 361-366, 16 avril et 1 septembre 1893.

La répression légale de l'usure en Allemagne. Lois des 24 mai 1880 et 19 juin 1893. Réforme sociale, pp. 592-601, 16 octobre 1893.

Lois fiscales autrichiennes du 18 septembre 1892. I. Loi établissant des droits de timbre sur les valeurs

étrangères. II. Loi relative à l'imposition de la circulation des titres. Notes et traduction. *Annuaire de législation étrangère*, pp. 356-371, 1893.

L'Agriculture au Wurtemberg. Bulletin de l'agriculture, 27 pp., 1893.

Le projet de loi allemand en faveur des petits biens ruraux. Réforme sociale, pp. 395-398, 1 mars 1894.

Une enquête sur les ouvriers boulangers et pâtisseries allemands. Réforme sociale, pp. 477-479, 16 mars 1894.

Une enquête patronale à propos de logements ouvriers à Berlin. Réforme sociale, pp. 856-873, 1 juin 1894.

La nouvelle loi belge sur les sociétés mutualistes. Réforme sociale, pp. 195-200, 16 juillet et 1 août 1894.

L'état actuel des Trade Unions et le Congrès de Norwich, 3-8 septembre 1894. Magasin littéraire, 28 pp., 1894.

Anerbenrecht et Homestead ou la transmission intégrale du domaine rural et l'insaisissabilité du foyer de famille. Rapport présenté au IIIe Congrès international d'agriculture tenu à Bruxelles du 8 au 16 septembre 1895. Rapports, pp. 291-303, 1895.

La condition des ouvriers agricoles en Allemagne, d'après l'enquête du Verein für Socialpolitik. Réforme sociale, pp. 346-359, juin 1895.

La création d'un Office du travail en Belgique. Revue d'Économie politique, pp. 77-81, janvier 1896.

Le travail du dimanche en Allemagne. Rapport à M. le Ministre de l'Industrie et du Travail. Publié dans : Royaume de Belgique, Ministère de l'Industrie et du Travail, Travail du dimanche. Volume V. Pays étrangers, pp. 1-49. Bruxelles, 1896.

Les unions professionnelles devant le Parlement belge. Revue sociale catholique, pp. 79-87, janvier 1897.

Les lois récentes de la Belgique sur le crédit agricole. Communication faite au IXe Congrès du crédit populaire, tenu à Lille du 4-7 avril 1897. Actes de ce Congrès, pp. 201-212, 1897.

Le travail du dimanche en Belgique et l'état des législations étrangères sur la matière, d'après l'enquête de l'Office du travail belge. Revue d'Économie politique, pp. 356-370, avril 1897; pp. 466-485, mai 1897.

La législation allemande sur le repos dominical dans le commerce et l'industrie. Bruxelles, 21 pp., 1897.

Les populations rurales de l'Allemagne et la crise agraire. Compte-rendu du livre de M. Georges Blondel. Revue sociale catholique, pp. 308-311, août 1897.

La loi autrichienne du 9 mars 1897 relative à l'impôt sur la circulation des valeurs mobilières (Effecten-umsatzsteuer). Notes et traduction. *Annuaire de législation étrangère*, pp. 404-417, 1897.

La loi qui régit les unions professionnelles autorise-t-elle les syndicats agricoles à user des formes commerciales du crédit? Bulletin de la Société scientifique de Bruxelles, 4 pp., avril 1898.

La femme-ouvrière. Résumé d'une série de leçons d'économie sociale, faites à l'Extension universitaire pour femmes à Anvers, 1898-1899. Grand in-8°, 32 pp. (autographie).

Socialistes anglais, à propos du livre de M. Pierre Verhaegen. Revue sociale catholique, pp. 54-56, décembre 1898.

La fédération coopérative anglaise. Revue sociale catholique, 15 pp., octobre 1898.

Le régime successoral, compte-rendu du livre de M. Georges Legrand. Revue sociale catholique, pp. 221-223, mai 1899.

Le crédit foncier (Allemagne-France-Italie), compte-rendu du livre de M. Vliebergh. Revue, générale, pp. 571-572, octobre 1899.

L'organisation du travail, compte-rendu des livres de M. Ch. Gillès de Pélichy sur l'organisation du travail dans les ports de mer. Revue générale, pp. 572-573, octobre 1899.

Les œuvres sociales dans une province belge. Réforme sociale, 16 pp., 16 novembre 1899.

Les industries à domicile en Belgique. Revue sociale catholique, pp. 47-53, décembre 1899.

Un projet de réforme de la bienfaisance en Belgique. Revue générale, 23 pp., décembre 1900.

Le travail des femmes en Allemagne, d'après les dernières statistiques. Revue sociale catholique, 10 pp., décembre 1900.

Le dernier état de la réglementation du marché des toiles à Gand. Bulletin de la Société d'histoire et d'archéologie de Gand, 8e année, n° 7, 26 pp., 1900.

Plages belges, compte-rendu du livre de M. Ed. Auguin. Revue générale, pp. 943-947, juin 1901.

- L'association internationale pour la protection légale des travailleurs et son congrès de Bâle, 27 et 28 septembre 1901.* Revue générale, décembre 1901.
- Le travail des femmes mariées dans la grande industrie allemande.* Réforme sociale, 13 pp., 16 janvier 1902
- Rapport sur les travaux de la Société d'histoire et d'archéologie de Gand pendant l'année 1901.* Bulletin de la Société, 10e année, pp. 36-50, 1902.
- Le tissage des étoffes de luxe dans les Pays-Bas, au moyen âge, d'après une étude récente.* Bulletin de la Société d'histoire et d'archéologie de Gand, 10e année, pp. 83-90, 1902.
- La conférence coloniale de Londres, juin-août 1902.* Revue générale, 23 pp., mars 1903.
- Exposé du régime budgétaire et fiscal de la Belgique.* Revue de science et de législation financières, juillet-août-septembre, 48 pp., 1903.
- L'extension universitaire.* Discours prononcé à la distribution des prix aux lauréats du concours universitaire et du concours général de l'enseignement moyen, le 4 octobre 1903. Bruxelles, E. Guyot, 47 pp., 1903.
- Chronique financière étrangère.* Belgique. Amortissement de la dette. Nouveau régime fiscal des sucres. Incidents de la session 1903-1904. Revue de science et de législation financières. Tome II, pp. 281-297, 1904.
- L'enseignement commercial en Belgique.* Rapport au congrès de la Société internationale pour le développement de l'enseignement commercial. Liège, 15 pp., 1905.
- Une initiative française. Les groupes d'expansion commerciale.* Rapport au congrès de Mons, 15 pp., 1905.
- Anvers et la vie économique nationale* (met M. THEUNISSEN). Dans la collection : „Les ports et leur fonction économique”, publiée par la Société scientifique de Bruxelles, 43 pp., 1906.
- L'éducation coloniale en Hollande.* Bulletin de colonisation comparée, mai-juin 1909. Tiré à part 49 pp. Bruxelles, J. Goemaere, 1909.
- L'enseignement commercial en Belgique.* Revue internationale pour l'enseignement commercial, vol. 18, pp. 25-47, 1910.
- L'éducation coloniale en Angleterre.* Bulletin de colonisation comparée, 76 pp., 1913.
- Le Congo Belge et les visées coloniales allemandes en Afrique.* Revue économique internationale, 24 pp., mars 1914.
- Introduction et notes sur les lettres d'un voyageur belge dans le Haut Nil (1858-1864).* Bulletin de la Société royale de Géographie d'Anvers, fascicules 2-3-4, 1930.

JEAN DE HALLEUX (1868-1936)

1896

Jean, Marie, Joseph, Ghislain de Halleux werd geboren te Brugge op 20 februari 1868 en overleed aldaar op 7 juni 1936.

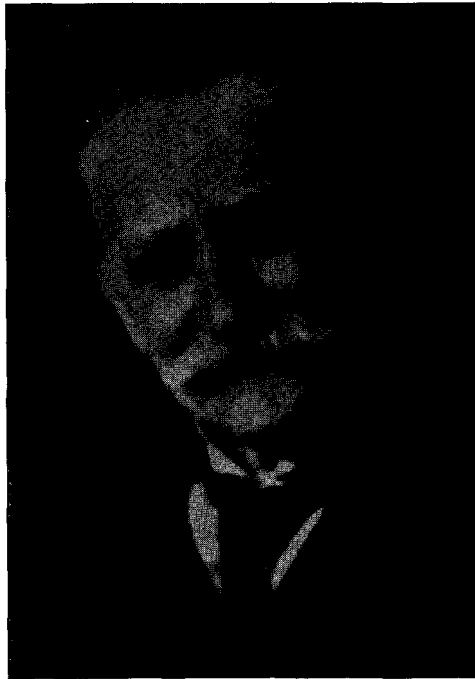
Hij volbracht zijn middelbaar onderwijs aan het bisschoppelijk college te Brugge. Na een candidatuur in de Wijsbegeerte en Letteren aan het Collège Notre-Dame de la Paix te Namen behaalde hij in 1890 het doctoraat in de Rechten aan de Universiteit te Leuven. Tevens verdedigde hij met groot succes een doctoraal proefschrift in de Thomistische Wijsbegeerte te Leuven met een dissertatie over „La théorie de la connaissance”. Zijn filosofisch werk over „Les principes du positivisme” werd bekroond door het Institut de France. Aan de zijde van Kardinaal Mercier, met wie hij bevriend was, speelde hij een grote rol in de vernieuwing van het Thomisme en nam actief deel aan de toen ontstane beweging tot hereniging der Kerken (Mechelse samenspraken met Lord Halifax e. a.).

Bij K.B. van 29 oktober 1896 werd hij benoemd tot docent aan de Rechtsfaculteit te Gent met de cursussen in de Moraalphilosophie en het Natuurrecht. Bij K.B. van 8 oktober 1901 werd hij tot buitengewoon hoogleraar bevorderd en bij K.B. van 25 oktober 1906 tot gewoon hoogleraar.

Alhoewel reeds lang vóór 1914 voorstander van de tweetaligheid en de ontwikkeling van de Nederlandse cultuur in Vlaanderen zeer genegen, was hij een overtuigd tegenstander van de vervlaamsing der Gentse Universiteit. Hij achtte dit franstalige cultuurcentrum te veelzijdig en te rijk om te verdwijnen, maar bepleitte daarnaast de oprichting van een Nederlandse Universiteit te Antwerpen.

Bij de geleidelijke vernederlandsing van de Universiteit werd hij van zijn leeropdracht ontlast. Bij K.B. van 10 november 1931 werd hij, op zijn verzoek, tot het emeritaat toegelaten.

Hij was ridder in de Leopoldsorde (K.B. 22 mei 1912), officier in de Kroonorde (1922) en drager van de Burgerlijke medaille 1e klas en van de Herinneringsmedaille van het Eeuwfeest van 's lands Onafhankelijkheid.

PUBLIKATIES VAN JEAN DE HALLEUX

IN BOEKVORM

Les principes du positivisme contemporain. Exposé et critique. Leuven, Institut supérieur de philosophie, 1895.

L'Évolutionisme en morale. Étude sur la philosophie de Herbert Spencer. Parijs, 1901.

La Philosophie du Droit.

Les croyances primitives, in : Collection Science et Foi.

BROCHURES EN ARTIKELS

Le Problème de la cause première. Revue néo-scolastique, 86 pp., 1907.

Le Christ des évangiles et le Christ de l'histoire. Brussel, 62 p., 1905.

La croyance des disciples. Brussel, 31 p., 1905.

Le Fils de l'Homme. Lettre ouverte au Comte Camille de Renesse. Leuven, 1902.

Libre penseur et croyant. Lettres au comte Camille de Renesse. Brugge, 32 p., 1903.

Le positivisme et la philosophie scolastique. Brussel, 18 p., 1895.

La philosophie condamnée. Parijs-Brugge, 53 p. 2 d.

Science positive et questions d'origine. Brussel, 32 p., 1907.

L'Erreur flamingante. 52 p., Gent, 1920.

La réforme des humanités et le graduat. Desclée-De Brouwer, 67 p., Brugge, 1922.

JULIUS OBRIE (1849-1929)

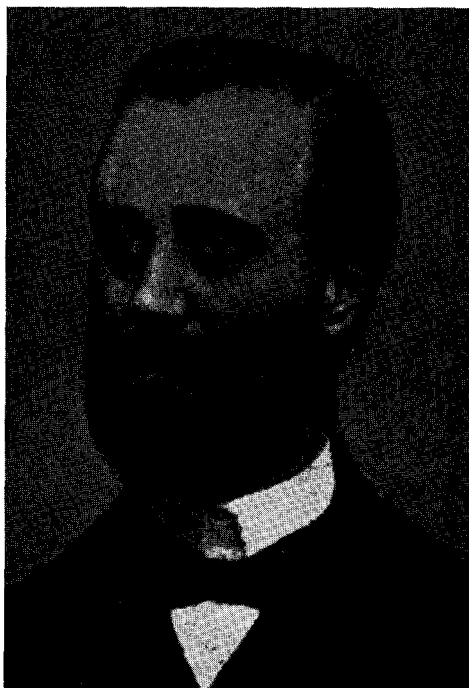
1897

Jan, Julius Obrie werd geboren te Gent op 16 maart 1849 en overleed er op 20 november 1929.

Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Gent en aan het St. Barbara-college van dezelfde stad. Nadien studeerde hij aan de Gentse Rijksuniversiteit, waar hij op 14 augustus 1872 de titel van doctor in de Rechten verwierf.

Na het beëindigen van zijn studiën werd hij advocaat bij het Hof van Beroep te Gent tot 19 mei 1876, toen hij tot vrederechter van het kanton Waarschoot werd benoemd. Op 23 december 1885 werd hij rechter bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Dendermonde en werd in dezelfde functie op 25 augustus 1889 benoemd aan de rechtbank van Eerste Aanleg te Gent, waarvan hij op 26 maart 1896 ondervoorzitter werd.

Julius Obrie was vóór W.O.I. een zeer aktieve voorvechter van de vernederlandsing van het openbare leven in Vlaanderen, inzonderheid van het rechtsleven. Als zoon van de vlaamsgezinde deurwaarder Obrie, die te Gent samen met Dr. Snellaert het „Vlaamsch Verbond” stichtte, mengde hij zich als jonge vlaamsgezinde advocaat onmiddellijk in de strijd

voor het afdwingen van de eerste vlaamse taalwetten, inzonderheid deze op het gebruik van het nederlands in strafzaken van 1873. In november van datzelfde jaar nog stichtte hij, samen met Mr. Albert Fredericq, de Vlaamse Conferentie der Gentse Balie. Ook was hij in 1877 medestichter te Gent van de letterkundige vereniging „De Snellaertkring”, waarvan hij later erevoorzitter werd.

Toen in 1886, onder het ministerie Beernaert, aan een lange verzuchting van de Vlaamse Beweging werd voldaan door de oprichting van de Kon. Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, werd Julius Obrie, pas 37 jaar oud, op 27 oktober 1886 onmiddellijk van bij de stichting tot werkend lid verkozen. Zijn eerste benoeming bij het hoger rijksonderwijs verkreeg hij niet te Gent,

maar te Luik. Ingevolge de eerste vlaamse taalwetten op het gerecht werden in 1890 door de regering aan beide rijksuniversiteiten nederlandse leergangen in het strafrecht en de strafrechtspleging opgericht. In oktober 1890 werd Julius Obrie titularis van deze leergangen te Luik en kwam pas zeven jaar nadien over naar Gent.

Bij K.B. van 5 maart 1897 werd hij tot gewoon hoogleraar benoemd aan de Rijksuniversiteit te Gent en belast met het onderwijs in het notarieel recht en de notariële praktijk.

Ondertussen bleef hij zeer actief in de Vlaamse Beweging. Op 8 oktober 1893 werd hij verkozen tot voorzitter van het „Nationaal Vlaamsch Verbond” en op 31 oktober van datzelfde jaar tot ondervoorzitter van de „Vlaamsche Volksraad”. Als dusdanig heeft hij een rol gespeeld bij het afdwingen in 1898 van de „Gelijkheidswet”.

Julius Obrie heeft zich zeer bijzonder ingespannen voor de vestiging van een zuivere Nederlandse rechtstaal in Vlaanderen. De Nederlandse versie van de wetten, die sedert 1898 een officieel karakter kregen, liet veel te wensen over. De motie, die Julius Obrie door de „Vlaamsche Volksraad” op 30 april 1899 liet stemmen, is kenschetsend voor zijn houding en bewaart nog steeds haar actualiteit :

„Overwegende dat het Vlaamsche volk het grootste belang stelt in een degelijken Nederlandschen tekst der Belgische wetten;

Overwegende dat een gebrekkige Nederlandsche tekst onvermijdelijk voor gevolg zou hebben, dat de tegenstanders van Vlaanderens taalrecht de uitoefening van dit recht opnieuw mochten betwisten door de bewering als zouden de Vlamingen niet eens in staat zijn om in eigen taal behoorlijk wetteksten te leveren;

Overwegende dat het met de waardigheid evenals met het stoffelijk en zedelijk belang van het Vlaamsche volk strookt, dat de Nederlandsche wetteksten ten minste zoo goed zouden zijn als de Fransche;

Aangezien de wetteksten, die van de vertaaldiensten uitgaan, aan bovengestelde eischen niet altijd voldoen;

De Wetgevende Kamers worden verzocht onverwijld de noodige maatregelen te nemen om dien betreurenswaardigen toestand te verhelpen.”

De belangrijke rol van Julius Obrie in de vooroorlogse Vlaamse Beweging blijkt o.m. ook uit het feit dat hij op 27 augustus 1899 optrad als voorzitter van het Comité bij de inhuldiging van het monument van Jan-Frans Willems op het St. Baafsplein te Gent.

Als lid van de Kon. Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde heeft hij een zeer drukke bedrijvigheid ontplooid. Zoals blijkt uit haar Verslagen en Mededelingen trad hij op als verslaggever voor prijsvragen, als regelmatige afgevaardigde der Academie op de Algemene Nederlandse Taalcongressen, als voorzitter van de in de schoot der Academie opgerichte Commissie van Onderwijs en sedert 1891 als voorzitter van de bestendige Commissie voor Nieuwe Taal- en Letterkunde.

Hij werd verkozen tot onderbestuurder der genoemde Academie voor het jaar

1901 en fungeerde in 1902 als bestuurder. Bij zijn plechtige aanstelling tot deze laatste functie werd, naar de Verslagen en de Mededelingen laten blijken, door de aftredende bestuurder hulde gebracht aan de grote bedrijvigheid van de nieuwe bestuurder als secretaris van de Gentse bibliofielen, als voorzitter van het Nationaal Vlaams Verbond, als voorzitter in Vlaams-België van het Algemeen Nederlands Verbond en als voorzitter van het propaganda-comité voor de vernederlandsing van de Gentse Rijksuniversiteit.

Bij de oprichting van de door de Duitse bezetter in het leven geroepen vernederlandsche universiteit te Gent in 1916 bleef hij zijn onderwijs voortzetten.

Bij K.B. van 19 januari 1919 werd aan zijn leeropdracht aan de Gentse Universiteit een einde gesteld. Hij was toen 70 jaar oud. Over zijn tien laatste levensjaren te Gent konden wij geen nadere inlichtingen inzamelen.

Julius Obrie was ridder in de Leopoldsorde (K.B. van 7 november 1903) en drager van het burgerlijk kruis 1^e klas (K.B. van 26 december 1911).

Theo LUYKX.

PUBLIKATIES VAN JULIUS OBRIE

Wet op de Verzekeringen van 11 juni 1874, in het Nederlands vertaald. Gent, 1879.

Wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid in burgerlijke zaken, in het Nederlands vertaald. Gent, 1879.

De Nederlandsche Rechtstaal. Voordracht gehouden in de Vlaamse Conferentie der Balie te Gent. Gent, 1880.

Het Nederlandsch Wetboek van Strafrecht. Voordracht gehouden in de Vlaamse Conferentie der Balie te Gent. Gent, 1886.

Het ontwerp tot herziening van het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek. Voordracht gehouden in de Vlaamse Conferentie der balie te Gent. Gent, 1887.

De Nederlandsche Rechtstaal in Noord- en Zuid-Nederland, voorgedragen op het XXe Nederlands Taal- en Letterkundig Congres te Amsterdam. Gent, 1888.

Mijnheer Lammet. Novelle, in : *De Vlaamsche Kunstbode*, januari 1890.

Zuiverheid van Taal. Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde, Gent, 1890, pp. 106-123.

De Nederlandsche Rechtstaal inzonderheid met betrekking tot het Strafrecht. Gent, 1892.

Over een nauwere aansluiting tusschen Noord en Zuid op het gebied van Taal en Recht. Gent, 1892.

Levensbericht van Prof. Dr. M. De Vries. Gent, 1894.

Dr. F.-A. Snellaert. Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde, Gent, 1895, pp. 360-373.

Omdat hij niet durfde. Novelle, in : *Letterkundig Maandschrift*, 1900, pp. 27-35.

De Nederlandsche tekst der Belgische Wetten en Regeeringsbesluiten. Handelingen van het XXVe Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, Gent, 1900.

Verslag over het 23^e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres te Deventer. Gent, 1904.

Dr. F.-A. Snellaert herdacht. Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde, Gent, 1909, pp. 724-734.

Mr. Albert Fredericq. Rechtskundig Tijdschrift voor Vlaamsch België, 1911, pp. 4-8.

De werkzaamheden der Academie op het gebied der Rechtswetenschap. Kon. Vl. Academie. Gedenkboek van de feestviering van haar vijf en twintig jarig bestaan (1886-1911), Gent, 1912, pp. 198-204.

De beteekenis der Nederlandsche Rechtswetenschap voor den Vlaamschen Rechtsgeleerde. Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde, 1913, pp. 321-335.

GEORGES VAN DEN BOSSCHE (1874-1935)

1900

Van den Bossche, Georges, Emile, Jean, Marie, werd geboren te Gent op 19 februari 1874. Deed zijn humaniora aan het St.-Barbaracollege te Gent; eindigde in 1890 zijn retorika met de gouden medaille van „Primus perpetuus”. Behaalde in 1895 aan de Rijksuniversiteit te Gent het diploma van doctor in de Rechten.

Laureaat, in 1896, in de universitaire wedstrijd met reisbeurs met het proefschrift:

„La légalité des peines comminées par le règlement de la Chambre”.

Liep van 1897 tot 1899 college aan de universiteiten van Leiden, Berlijn en Rijsel en aan de „École Libre des sciences politiques” te Parijs. Behaalde aan de Rijksuniversiteit te Gent het diploma van Licentiaat in de Politieke en sociale wetenschappen. De jury stelde zijn dissertatie „L'impôt sur les successions en Angleterre, en France et en Belgique” ter publikatie voor. Werd op 12 november 1900 tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent benoemd en belast met een vrije cursus van praktische oefeningen voor de studenten in het Notariaat. Werd in 1901, 1903, 1904 en 1905 met leeropdrachten in het Burgerlijk Recht belast, ter vervanging van de Professoren D'Hondt, Seresia en Dubois.

Werd op 16 oktober 1905 tot buitengewoon hoogleraar benoemd, op 17 oktober 1910 tot gewoon hoogleraar.

Was van 1924 tot 1927 Rector van de Rijksuniversiteit te Gent. Onder zijn rectoraat volgde Z.K.H. Prins Leopold lessen in verschillende vakken aan de Universiteit, inzonderheid aan de Faculteit van de Rechten.

Werd bij zijn emeritaat opgevolgd door de Heren Albert Kluyskens en Louis Frédéricq.

In 1895 ingeschreven aan de Balie, volbracht hij zijn stage bij Professor Jules Van den Heuvel, Minister van Justitie en van State. Werd in 1924 tot stafhouder verkozen.

In 1904 lid van de Gemeenteraad van Gent, werd hij in 1921 Schepen benoemd.

Officier in de Leopoldsorde en vereerd met talrijke buitenlandse onderscheidingen.
Overleed te Gent, op 11 december 1935.

P. KLUYSKENS.

PUBLIKATIES VAN GEORGES VAN DEN BOSSCHE

- Notes sur la procédure parlementaire.* Gent, 1896.
Les partis politiques en Hollande. Gent, 1897.
La situation agraire en Allemagne. Revue Générale, 1898.
Note sur le délit connexe, le délit collectif et le concours d'infractions. Flandre judiciaire, 1899.
Note sur la portée de la réponse „payable à telle date”, mentionnée au protêt d'une lettre de change. Jurisprudence commerciale des Flandres, 1899.
Note sur la distinction entre la perte partielle de la chose louée et le simple dégât au point de vue de l'application de l'article 1722 du Code civil. Flandre judiciaire, 1900.
L'impôt sur les successions en Angleterre, en France et en Belgique. Étude de législation financière comparée. Leuven, 1900.
Avis sur l'obligation qu'a l'avoué d'établir l'existence de son mandat en cas de contestation de celui-ci. Flandre judiciaire, 1900.
Étude doctrinale et polémique sur la même question. Flandre judiciaire, 1900.
Note sur l'interprétation à donner à l'article 867 du Code civil. Flandre judiciaire, 1901.
Des limitations imposées par les relations de voisinage à l'exercice du droit de propriété sur les immeubles. Étude doctrinale. Flandre judiciaire, 1901.
Note sur les effets de la qualité de commerçante, prise par une femme mariée dans un acte public ou privé. Flandre judiciaire, 1901.
Note sur le concours de la règle du partage de plein droit des sommes d'argent et des créances et de la règle de l'effet déclaratif du partage. Flandre judiciaire, 1901.
Note sur les différentes questions concernant le privilège attribué au vendeur de machines par l'article 20 de la loi du 16 décembre 1851. Jurisprudence commerciale des Flandres, 1902.
Note sur la question de savoir si, en l'absence d'une stipulation expresse, le propriétaire a l'obligation de payer l'entrepreneur d'un puits artésien, dans le cas où le puits ne donne aucun rendement. Jurisprudence commerciale des Flandres, 1902.
De la disposition par laquelle l'époux prémourant permet au survivant de reprendre sur prisee contradictoire tout ou partie des biens de sa succession. Étude doctrinale. Flandre judiciaire, 1902; Revue pratique du Notariat, 1902; Moniteur du Notariat et de l'Enregistrement, 1902.
De l'organisation des tutelles des mineurs en Belgique. Bulletin de la Société d'Études législatives, 1903.
Notes sur certaines difficultés d'ordre fiscal relatives à la création de sociétés anonymes. Revue pratique du Notariat, 1903.
Note sur certains cas d'application des articles 595 et 1430 du Code civil. Revue pratique du Notariat, 1904.
Le Code civil en Belgique. La Réforme sociale.
Note sur l'étendue du droit qu'a l'usufruitier d'une succession, dispensé de fournir caution, de toucher les créances usufruituaires devenues exigibles. Revue pratique du Notariat, 1905.
De l'obligation de restitution du quasi-usufruitier vis-à-vis du nu-proprétaire. Revue pratique du Notariat, 1906.
Fondations testamentaires. Revue catholique de droit, 1906-1907.
La notion et l'interprétation du droit civil positif dans les théories modernes. Bruxelles, 1908; La Belgique judiciaire, 1908; Revue catholique de droit, 1907-1908.
La promesse de vente dans le système du Code civil. Revue pratique du Notariat, 1908.
La question de la soupe scolaire. Revue générale, 1909.
De l'exception „non adimpleti contractus” dans les contrats synallagmatiques en général, et spécialement dans le contrat de louage de services. Revue pratique du Notariat, 1911.

- Het parlementair stelsel in België.* Rectorale rede bij de plechtige opening van het Academisch jaar 1925-1926, Gent, 1925.
- De Volmacht-wet en de toekomst van het Parlementair Stelsel.* Rectorale rede bij de plechtige opening van het Academisch jaar 1926-1927, Gent, 1926.
- Het Parlementair stelsel. Bijzondere vraagstukken.* Rectorale rede bij de plechtige opening van het Academisch jaar 1927-1928, Gent, 1927.
- Le régime parlementaire en Belgique.* La Belgique judiciaire, 1925.
- La loi des „Pleins pouvoirs” et l’avenir du Régime parlementaire.* La Belgique judiciaire, 1925.
- Le régime des „Pleins pouvoirs” et l’avenir du régime parlementaire.* La Belgique judiciaire, 1926.
- Le régime parlementaire. Questions spéciales.* La Belgique judiciaire, 1927.
- Le mode de nomination des ministres.* Revue belge, 1929.

GEORGES BEATSE (1874-1929)

1901

Georges, Edouard, Maximilien, Jean, Baudouin Beatse werd geboren te Ronse op 25 augustus 1874. Op eenentwintigjarige leeftijd promoveerde hij aan de Katholieke Universiteit te Leuven tot doctor in de Rechten met gelukwensen van de jury.

Bij koninklijk besluit van 8 oktober 1901 werd hij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en belast met de cursus „Lois fiscales se rattachant au notariat” ter vervanging van Prof. D’Hondt, overleden.

Wanneer hij bij koninklijk besluit van 13 november 1919 tot gewoon hoogleraar werd benoemd, werd hem in dezelfde faculteit tevens de leerstoel „Droit civil, livre III, titres 5 et 8” toevertrouwd en werd hij in de Speciale Handelschool belast met de cursus „Législation comparée des assurances”. Van laatstgenoemde cursus, evenals van die over de fiscale wetten betreffende het notariaat werd hij ontlast bij de koninklijke besluiten van 7 oktober 1925 en 31 oktober 1927.

Prof. Beatse, die ook advokaat bij het Hof van Cassatie was, werd geprezen als een der beste fiscalisten van zijn tijd.

Medewerker aan de „Journal pratique de droit fiscal” en aan de „Revue pratique du Notariat belge”, was hij tevens lid van de commissie voor de coördinatie en de vereenvoudiging der fiscale wetgeving, waar hij het voorzitterschap van de afdeling „Directe Belastingen” waarnam.

Nauwelijks 55 jaar oud overleed hij te Pau op 16 november 1929.

Hij was ridder in de Orde van Oranje Nassau (1911).

H. LENAERTS.

PUBLIKATIES VAN GEORGES BEATSE

IN BOEKVORM

Bénéfices exceptionnels. Impôts à payer. Commentaire pratique des lois coordonnées du 3 mars 1919 et du 2 juillet 1920. 180 blz., Brussel, 1920.

Impôts sur les revenus. Commentaire pratique des lois coordonnées des 29 octobre 1919 et 3 août 1920, 160 blz., Brussel, 1920.

Impôts sur les revenus. Commentaire pratique des lois coordonnées des 29 octobre 1919, 3 août et 30 décembre 1920, 20 août 1921, 26 juin, 12 et 16 juillet 1922, 28 mars 1923 et 28 février 1924. 2e édition revue, augmentée et mise au courant de la législation et de la jurisprudence administrative et judiciaire, 280 blz., Brussel, 1925.

Répertoire mensuel de la jurisprudence belge. Recueil contenant le sommaire de toutes les décisions des cours et tribunaux de Belgique, des décisions de l’administration de l’enregistrement, et des principales décisions des cours et tribunaux de France, applicables en Belgique (met ALFRED SCHICKS LÉON MATIVA, CYR. COORNAERT en EMILE SADZOT). XV delen, Brussel, Luik, 1901-1924.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

Enfant d'un premier lit. Succession mobilière échue à l'époux remarié. Prédéces du second conjoint. Revue pratique du Notariat, 1919, blz. 482-488.

Reprise due à la succession de l'époux prédécédé. Époux survivant légataire du mobilier successoral. Liquidation. Revue pratique du notariat, 1919, blz. 546-561.

Des reprises. Revue pratique du Notariat, 1919, blz. 620-634.

Les lois fiscales et le fonctionnement de la justice (production en justice de pièces non enregistrées). Journal des tribunaux, 1920, blz. 300-303.

Les impôts en matière judiciaire. Journal des tribunaux, 1920, blz. 360-361.

De la procédure en cassation. Belgique judiciaire, 1923, blz. 219-224.

Intérêts judiciaires et taxe mobilière. Journal des tribunaux, 1925, blz. 200-203; Bulletin des assurances, 1926, blz. 133-137.

Société anonyme. Réduction de capital par voie de remboursement partiel des actions. Droits d'enregistrement exigible. Revue pratique du notariat, 1927, blz. 65-70.

Société anonyme. Augmentation de capital. Calcul du pair des actions nouvelles. Prime d'émission. Taxe sur les revenus. Revue pratique des sociétés civiles et commerciales, 1927, blz. 298-315; 1928, blz. 106-144.

La taxe mobilière sur les bénéfices des sociétés en nom collectif, en commandite simple et des coopératives. Journal pratique de droit fiscal et financier, 1928, blz. 102-114.

CHARLES DE LANNOY (1868-1941)

1903

De Lannoy, Charles, Fleury, Laurent, Stéphane, werd geboren te Doornik op 6 februari 1868. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan de Koninklijke Athenea van Doornik en Leuven, zijn hogere studiën aan de Katholieke Universiteit van Leuven, waar hij de diploma's van doctor in de Rechten (12 juli 1890) en van kandidaat-notaris (11 juli 1891) behaalde. Werd laureaat van de in 1892 uitgeschreven wedstrijd voor studiereisbeurzen met de verhandeling „La transportation des condamnés dans les colonies envisagée au point de vue de la science pénitentiaire”.

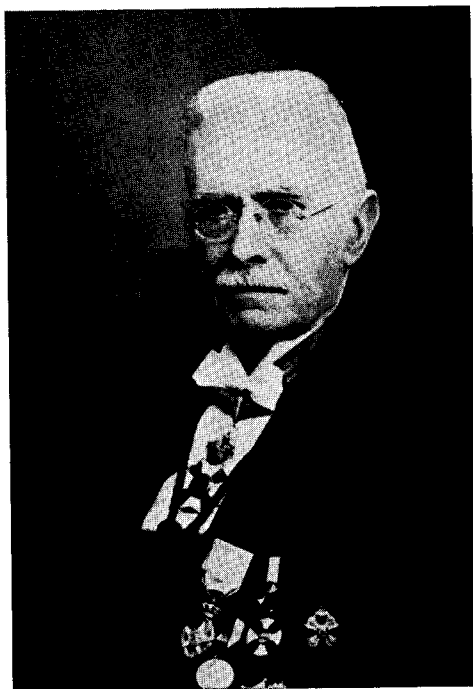
Verbleef van 1893 tot 1894 aan de universiteiten van Amsterdam, Parijs, Leiden en Berlijn. Was van 28 februari 1891 af verbonden aan het Ministerie van Justitie en van 1897 tot 1903 hoofd van het Statistisch Bureau bij datzelfde Ministerie.

Reeds van 1898 af cumuleerde hij zijn administratieve functie met een leerstoel aan de Katholieke Universiteit van Leuven, waar hij tot 1903 als docent aan de School voor Handels- en Politieke Wetenschappen de cursus „Statistiques” doceerde.

In 1903 werd hij, samen met H. Vander Linden, professor aan de Rijksuniversiteit van Luik, tot laureaat uitgeroepen van de prijs van de Koning voor het werk „Histoire de l'expansion coloniale des peuples européens”.

Bij K.B. van 31 oktober 1903 werd hij benoemd tot buitengewoon hoogleraar in de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit te Gent en belast met de cursussen „Régime et législation coloniale” (lic. Handels-, Staats- en Sociale wetenschappen), „Science financière” (lic. Staats-, Sociale en Bestuurswetenschappen) en „Géographie commerciale et industrielle” (kandidaturen Handelswetenschappen en 2e jaar van de Speciale Scholen voor Kunsten en Manufacturen verbonden aan de faculteit der Wetenschappen).

In 1906 kreeg hij in de Bijzondere Handelschool en in de faculteit der Rechtsgeleerdheid (lic. Sociale wetenschappen) respectievelijk de leergangen „Histoire contemporaine du commerce et de l'industrie” en „Régime du travail et légis-

lation comparée" toegewezen. Terzelfdertijd werd zijn leeropdracht ontlast van de cursus „Géographie commerciale et industrielle”.

Op 28 oktober 1908 werd hij benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit te Gent.

In 1913 ontheven van de leergangen „Science financière” en „Régime du travail et législation comparée”, doch tevens werd zijn leeropdracht uitgebreid met de cursussen „Éléments du droit des gens” en „Économie politique” (faculteit der Rechtsgeleerdheid, kand. Staats- en Handelswetenschappen).

Aan zijn bevoegdheid werd op 14 november 1919 de cursus „Économie politique” toegevoegd, te doceren aan de Speciale Scholen in de burgerlijke Genie verbonden aan de faculteit der Wetenschappen, in vervanging van professor De Brabandere, die tot het emeritaat toegelaten was.

Kreeg achtereenvolgens op 20 oktober 1923 en 15 september 1924 in de Bijzondere Handelsschool ontlasting van de colleges in „Histoire contemporaine du commerce et de l'industrie” en „Économie politique”. Deze laatste cursus en „Éléments du droit des gens” vervielen eveneens voor de kandidaturen in de Staatswetenschappen op 15 september 1924.

Daarna volgde op 7 oktober 1925 ontlasting van de cursussen „Régime et législation coloniale” (lic. Staats- en Handelswetenschappen) en „Éléments du droit des gens” (kand. Handelswetenschappen), terwijl op 10 november 1926 zijn leeropdracht in de faculteit der Rechtsgeleerdheid van laatstgenoemde cursus ontlast werd.

Bij K.B. van 15 november 1930 kreeg hij opdracht bij de Speciale Scholen verbonden aan de faculteit der Wetenschappen de cursus „Économie politique et sociale” te doceren in de plaats van „Économie politique”. Werde daarvan op zijn verzoek ontlast op 20 november 1931.

Ten slotte volgde op 15 september 1934 de ontlasting van de leergang „Économie politique” bij de faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Hij werd bij K.B. van 3 november 1938 op datum van 6 februari 1938 tot het emeritaat toegelaten.

Hij was eveneens professor aan de Koloniale Hogeschool waar hij van 15 april 1924 af de volgende colleges hield: „Histoire de la formation des empires coloniaux et spécialement du Congo Belge” en „Histoire des systèmes de colonisation”. Bekwam aldaar ontslag bij Ministerieel Besluit van 11 oktober 1939. Van 1904 tot 1906 secretaris van de faculteit der Rechtsgeleerdheid en tijdens het academiejaar 1907-1908 secretaris van de Bijzondere Handelsschool. Van 1908 tot 1911 deken van de faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Maakte deel uit van talrijke nationale en internationale raden en commissies; was o.m. werkend lid van het Internationaal Instituut voor de Statistiek (1902), lid van de Centrale Commissie voor de Statistiek (1904) en lid van de Koloniale Raad (1914).

Tevens drager van talrijke eretekens o.a. ridder in de Leopoldsorde (1910), officier in de Leopoldsorde (1920), officier in de Kroonorde (1920), commandeur in de Kroonorde (1925), burgerkruis 1^e Klas (1930), commandeur in de Leopolds-

orde (1931), groot-officier in de Kroonorde (1938) en officier in de Kroonorde van Italië.

Ch. De Lannoy overleed te Etterbeek op 6 december 1941.

Zijn functie bij het Ministerie van Justitie bracht Ch. De Lannoy er vlug toe zijn belangstelling te wijden aan de studie van de statistiek, inzonderheid de criminele statistiek, waaromtrent talrijke publikaties van zijn hand verschenen. Hij onderzocht o.m. de evolutie van de misdadigheid in België („La criminalité en Belgique”), de reorganisatie van de juridische statistiek („Les récents progrès de la statistique criminelle belge”) en de invloed van het onderwijs op de criminaliteit („De l'influence de l'instruction sur la criminalité”).

Ook de economische statistieken en in het bijzonder deze van in- en uitvoer genoten zijn volle aandacht. Zo oefende hij kritiek op de toenmalige definitie van de speciale handel omdat zij z.i. aanleiding gaf, enerzijds, tot het inschrijven van goederen op de in- of uitvoerhandel die normaal op de transitohandel moesten voorkomen, en anderzijds, tot talrijke vrijwillige en onvrijwillige vergissingen vanwege de aangevers. („Quelle méthode convient-il de suivre...”, „La Belgique, pays de transit”).

Op monetair gebied bepleitte hij na de eerste wereldoorlog de assimilatie van het Frans en Belgisch muntstelsel met dat van Engeland en Nederland en was hij voorstander van de terugkeer naar de vooroorlogse positie van de emissiebank in de monetaire organisatie van het land. Dit laatste kon, naar zijn mening, gebeuren door het uitschakelen van de bankbiljetten waarvan de koopkracht geringer geworden was dan de kleinste vooroorlogse coupure, en door ze te vervangen door conventioneel papiergeld met overeenstemmende waarde. („Pour aider les banques d'émission : papier-monnaie ou billet de banque”).

Zijn wetenschappelijke activiteit bleef echter niet beperkt tot de statistiek en de economie. Reeds vanaf het einde zijner studiën getuigde de verhandeling in de wedstrijd voor studiereisbeurzen van zijn belangstelling voor koloniale problemen.

In zijn latere publikaties op dit gebied trachtte hij o.m. de koloniale wetenschap te definiëren en haar werkterrein en methoden te beschrijven („La colonistique — Définition et méthode”, 1913).

Als één der eersten gaf hij een duidelijk overzicht van de organisatie en werking van de Belgische koloniale instellingen door het op korte tijd sterk aangegroeide aantal wetten, besluiten en ordonnantiën daaromtrent samen te vatten („Exposé de l'organisation coloniale belge”, 1913).

Verder besprak hij de Kongolese handelswetgeving („Législation commerciale du Congo Belge”, 1930) en het arbeidsstelsel in Kongo („Le régime et l'organisation du travail des indigènes du Congo Belge”).

In verband met de controle der Kongolese financiën brak hij een lans voor de administratieve decentralisatie, systeem dat in de koloniën van Duitsland en Frankrijk toegepast werd, nadat door deze beide landen met grotere koloniale ervaring dan België, van de centralisatie was afgezien („Le contrôle des finances congolaises”).

Ook wees hij op de primordiale rol die het uitgefte-instituut vervulde bij het ter beschikking stellen van krediet in de kolonie („L'organisation bancaire du Congo Belge”).

Zijn bekommernis voor koloniale problemen bracht hem eveneens in contact met het internationaal publiek recht („Les compétitions internationales au détroit de Bab-el-Mandeb”, „Le règlement de la question de Dantzig”, „La doctrine de Monroë et le Pacte des Nations”).

Het was nochtans als historicus en in het bijzonder als koloniaal geschiedschrijver dat Ch. De Lannoy de grootste bekendheid verwierf. In samenwerking met professor H. Vander Linden van de Rijksuniversiteit van Luik publiceerde hij „Histoire de l'expansion coloniale des peuples européens”, werk bestaande uit drie delen. Het oorspronkelijk derde volume dat de geschiedenis van de Franse kolonisatie tot einde der XVIIIe eeuw behandelde, verscheen echter niet daar het manuscript tijdens de oorlog 1914-18 in de vlammen opging. In de plaats daarvan zag een klein boekdeel het licht in 1921, getiteld „Histoire de l'expansion coloniale des peuples européens — Suède”. Het werk in zijn geheel kende een groot succes en werd in binnen- en buitenland zeer gunstig onthaald. Het mag beschouwd worden als een „klassieker” van de koloniale geschiedenis.

Daarnaast schreef hij op dit terrein nog talrijke bijdragen en wees hij o.a. op de expansie-ideeën van het Belgisch koningshuis kort na de revolutie van 1830 („La politique coloniale en Belgique de 1830 à 1848”). Hij onderzocht eveneens de invloed die de koloniën van Portugal ondergingen door de Keure van 1826, waardoor ze geïntegreerde delen werden van het Koninkrijk in de plaats van kroondomeinen („L'Angola au XIXe siècle et de nos jours”).

Een andere groep van zijn historische studiën had betrekking op de economische geschiedenis. Op dit gebied publiceerde hij o.m. een tractaat waarin hij het programma en de verwezenlijkingen naging van het Nationaal Comité voor de Voeding tijdens de oorlog 1914-18 („L'alimentation de la Belgique par le Comité national — Novembre 1914 à novembre 1918”, 1922). Ten slotte was „L'évolution du billet de banque comme instrument monétaire” een korte bijdrage, die de evolutie van het bankbiljet tekende in vijf periodes.

M. VAN MEERHAEGHE.

PUBLIKATIES VAN CHARLES DE LANNOY

A. — BOEKEN

- La colonistique — définition et méthode*, pp. 58. Hayez, Bruxelles, 1913.
Exposé de l'organisation coloniale belge, pp. 315. Lamertin, Bruxelles, 1913.
L'alimentation de la Belgique par le Comité national — Novembre 1914 à novembre 1918, pp. XII-422. Lebègue, Bruxelles, 1922.
Législation commerciale du Congo Belge, pp. 112. Van Campenhout, Bruxelles, 1930.
L'évolution du billet de banque comme instrument monétaire. Recueil Sirey, pp. 59, Paris, 1935.
Histoire de l'expansion coloniale des peuples européens (met H. VANDER LINDEN). Tome I : *Portugal et Espagne jusqu'au début du XIXe siècle*, pp. VI-454 + cartes. Lamertin, Bruxelles, 1907. — Tome II : *Néerlande et Danemark (XVIIe et XVIIIe siècle)*, pp. VI-485 + cartes. Lamertin, Bruxelles, 1911. — Tome III : *Suède*, pp. 62. Lamertin, Bruxelles, 1931.

B. — BIJDAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- De l'utilité d'une bonne statistique pour contrôler le fonctionnement de la justice répressive*. Journal de Tribunaux, 14e année, n° 1181, p. 1249-1253, 1er déc. 1895.
L'Angola et la colonisation portugaise d'outre-mer. Bulletin de la Société Royale Belge de Géographie, 19e année, n° 4, p. 359-389, 1895 et 20e année, n° 1, p. 29-56, 1896.
L'évolution de la politique coloniale de la Hollande au XIXe siècle. Bulletin de la Société d'Études coloniales, 30e année, n° 1, p. 5-33, jan.-fév. 1896.
Modifications à introduire dans les statistiques coloniales pour les rendre plus facilement intelligibles. Compte-rendu du rapport présenté au Congrès International Colonial de Bruxelles en 1897, 11 p.
La statistique des acquittements. Revue Catholique de Droit, 2e année, n° 3, p. 71-76, 15 mai 1899.
Le prochain recensement de la population en Belgique. Revue Sociale Catholique, 4e année, n° 11, p. 361-367, sept. 1900.
Quel profit la démographie pourrait-elle retirer de l'établissement d'une statistique des pauvres et quelle est la meilleure méthode pour dresser cette statistique? Rapport présenté au Congrès International d'Hygiène et de Démographie, 8 p., 1900.
La criminalité en Belgique. Revue Générale, 37e année, n° 2, p. 283-302, fév. 1901.
Les compétitions internationales au détroit de Bab-el-Mandeb. Bulletin de l'Association des anciens élèves de l'École Commerciale et Consulaire de l'Université de Louvain, 1er année, p. 31-46, 1900-1901.
L'influence du choix de l'unité sur les résultats de la statistique criminelle. Bulletin de l'Institut International de Statistiques, Tome XIII, 1ère livraison, p. 225-226, 1903.
De l'influence de l'instruction sur la criminalité. Annales de Sociologie, Tome II, p. 263-372, 1905.
Quelle méthode convient-il de suivre pour déterminer la valeur des marchandises importées et exportées? Est-il préférable de fixer cette valeur selon les déclarations des importateurs ou exportateurs ou bien selon les prix computed annuellement par des commissions officielles ad hoc? Rapport présenté au Congrès International d'Expansion Économique Mondiale de Mons en 1905, 10 p.
L'Angola au XXe siècle et de nos jours. Bulletin de Colonisation Comparée, n° 3, p. 97-109, 20 mars 1909; n° 4, p. 145-151, 20 avril 1909.
Les récents progrès de la statistique criminelle belge. Rapport présenté à la Session de Paris de l'Institut International de Statistiques, 5 p., juillet 1909.
La Belgique, pays de transit. Revue Économique Internationale, 8e année, Vol. II, n° 2, p. 248-273, mai 1911.
Le recrutement de la main d'œuvre dans l'Afrique tropicale. Revue Générale, 46e année, n° 6, p. 850-872, juin 1910.
La réglementation du travail dans l'Afrique centrale. Bulletin de Colonisation Comparée, n° 7, p. 305-325, 20 juillet 1910.

- Notes sur le régime budgétaire des colonies de l'Afrique tropicale.* Bulletin de Colonisation comparée, n° 2, p. 49-72, 20 fév. 1912.
- Le contrôle des finances congolaises. Réformes nécessaires.* Bulletin de la Société Belge d'Études Coloniales, 19e année, n° 6, p. 491-504, juin 1912.
- L'enseignement dans la République Argentine, l'Uruguay et le Brésil.* Revue de l'Instruction Publique en Belgique, fasc. 3/4, p. 209-242, 1913.
- La revision de la charte coloniale et la décentralisation administrative.* Revue Générale, 50e année, n° 4, p. 547-570, avril 1914.
- La politique coloniale en Belgique de 1830 à 1848.* Bulletin de la Société d'Études Coloniales, 27e année, n° 5-6, p. 169-177, mai-juin 1920.
- La doctrine de Monroë et le pacte des nations.* Revue de Droit International et de Législation Comparée, n° 3-4, p. 364-384, 1920.
- Le règlement de la question de Dantzig.* Revue de Droit International et de Législation Comparée, n° 5, p. 436-455, 1921.
- Pour aider les banques d'émission — Papier monnaie ou billet de banque.* Revue Économique Internationale, 17e année, Vol. IV, n° 1, p. 30-54, oct. 1925.
- Un exemple de la grande concentration industrielle. Les Konzerne de Hugo Stinnes.* Revue Économique Internationale, 18e année, Vol. I, n° 2, p. 328-349, fév. 1926.
- L'organisation bancaire du Congo Belge.* Revue Économique Internationale, 20e année, Vol. I, n° 2, p. 271-287, fév. 1928.
- Le régime et l'organisation du travail des indigènes au Congo Belge.* Rapport de la 20e session de l'Institut Colonial International, p. 89-112, juin 1929.
- La criminalité en Belgique avant et après la guerre.* La Revue Générale Belge, 65e année, n° 8, p. 245-256, 15 août 1932.
- Les États-Unis et l'Association Internationale du Congo. A quel titre ils la reconnurent comme un état ami (1884).* La Revue des Sciences Économiques, p. 173-177, juin 1932.

Verder publiceerde professor Ch. De Lannoy nog verschillende korte artikelen en besprekingen in „Mouvement sociologique”, „Le mouvement géographique”, „Bulletin de Colonisation comparée” en „La Belgique maritime et coloniale”.

PAUL VERMEERSCH (1881-1953)

1904

Vermeersch, Paul, Marie, Edouard, Léon, Joseph, werd geboren te Ertvelde op 20 april 1881. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het St. Stanislas-college van Bergen. Hij behaalde het diploma van kandidaat in de Letteren en Wijsbegeerte voorbereidend tot de Rechten, aan de Faculteit van Notre-Dame de la Paix; vervolgens studeerde hij aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij op 8 oktober 1902 het diploma behaalde van doctor in de Rechten; op 18 juli 1903 dit van kandidaat-notaris en op 19 januari 1904 dit van licentiaat in de sociale wetenschappen.

Bij K.B. van 29 februari 1904 werd hij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent voor de cursus van praktische oefeningen in het Burgerlijk Recht voor de studenten in het Notariaat; dit ter vervanging van Prof. Van den Bossche, wiens leeropdracht werd gewijzigd. Tijdens de academiejaren 1904-1905 en 1905-1906 werd hij bij Ministerieel Besluit belast om Prof. Dauge te suppleëren voor de cursus „Beginselen van het burgerlijk recht” voor de studenten in de licentie der handels- en consulaire wetenschappen. Bij K.B. van 16 oktober werden hem de cursussen in de „Diplomatieke Geschiedenis” en in het „Vergelijkend grondwettelijk recht” toegewezen. Bij de oprichting van de Bijzondere Handelschool, gehecht aan de Faculteit van de Rechten, werd hij bij K.B. van 12 januari 1907 belast met de nieuwe cursus „Algemene beginselen van het recht”.

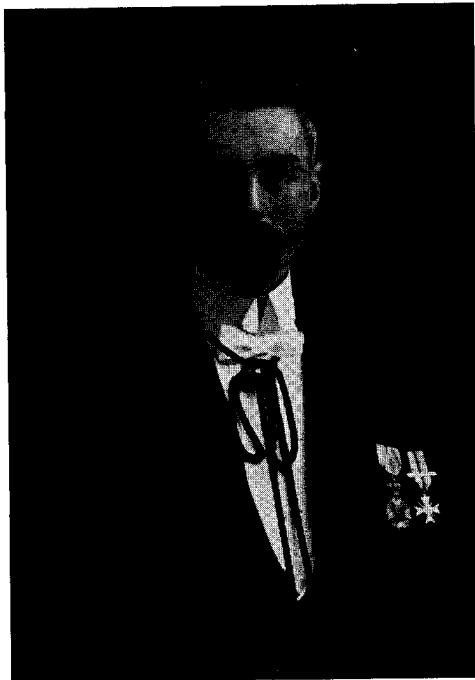
Op 12 december 1908 werd hij tot buitengewoon hoogleraar bevorderd.

In vervanging van prof. De Brabandere werd hij op 14 november 1919 belast met de cursus „Publiek Recht”.

Op 20 april 1951 werd hij tot het emeritaat toegelaten.

Prof. Vermeersch overleed te Ertvelde op 7 oktober 1953.

A. MAST.

PUBLIKATIES VAN PAUL VERMEERSCH

La Réforme du Notariat. Préparations. Organisations. Ressort. Uitg. Siffer, Gent, 1906.

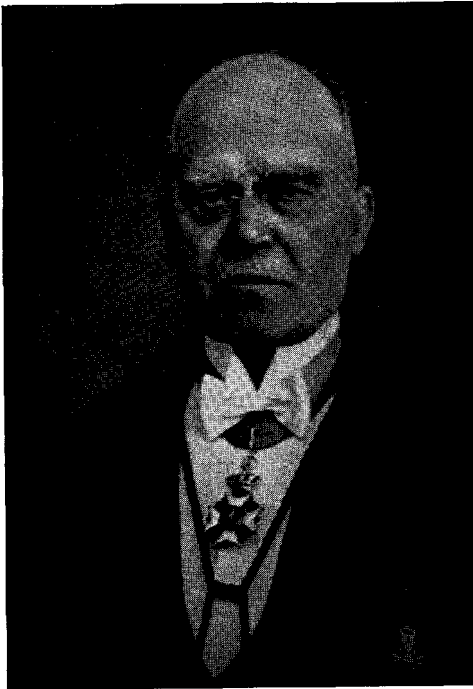
Le Contrôle judiciaire de la Constitutionnalité des lois. Belgique Judiciaire, pp. 321-341, 1926.

PROSPER DE PELSMAEKER (1876-1946)

1907

Het portret, dat hier is afgedrukt, prijkt ook in de bibliotheek van de rechtsgeleerde Faculteit : het is het typisch beeld van de gezaghebbende en invloedrijke professor. De hoge, indrukwekkende gestalte, de ernstige, rustige blik, de strenge mond, de forse hand die het burgerlijk wetboek vastklampt, verraden een krachtige persoonlijkheid.

En inderdaad : Prosper De Pelsmaeker heeft zich door een ijzeren wil en een onvermoeibare werklust omhoog getild.

Zijn vader was een bediende van de spoorweg, te Denderleeuw. Daar is onze collega dan ook geboren (10 juni 1867). Op school werd hij al ras de *primus perpetuus*. Hij studeerde verder te Leuven, waar hij al zijn diploma's, op één na, met de grootste onderscheiding verwierf. Het waren de volgende : doctor in de wijsbegeerte en letteren (1889); doctor in de rechten (1891); kandidaat notaris (1892); licentiaat in de fiscale en notariële wetenschappen (1894).

Ook onderging hij de weldadige invloed van de grote Luikse hoogleraar, Gérard Galopin.

In een liberale krant uit die tijd lezen we : „Dikwijls verving hij als docent de professors Nyssens of Van den Heuvel te Leuven. Ongetwijfeld zou

hij er hoogleraar geworden zijn, ware hij geen christen democraat geweest. Dit was een onvergeeflijke misdaad voor M. Woeste en zijn vrienden. De jonge advocaat De Pelsmaeker was een der stichters der Christene Volkspartij te Aalst en een der vier kandidaten voor de wetgevende verkiezingen aldaar (1894), toen, naar het heet, de gansche lijst der Volkspartij zou gekozen geweest zijn zonder het uitdraaien der gasbekken te Ninove. De Heer Daens werd eenige weken later in de balloteering gekozen, nadat de Kamer enkel gedeeltelijk den eersten uitslag goedgekeurd en de heeren De Sadeleer en Diericx als gekozenen uitgeroepen had. Daar de heer De Pelsmaeker het meer met zijne vrienden Renkin, Carton, Herman De Baets en andere intellectueelen hield, dan met den heer Adolf Daens, trok hij zich meer en meer uit de strijdende politiek zonder echter

een iota van zijn overtuiging af te staan. Toen zijn oud-professor Van den Heuvel minister van Justitie was geworden, aanvaardde hij van hem eene plaats van hulp-griffier" (lees : referendaris) „aan de handelsrechtbank van Brussel, alwaar hij metterwoon gevestigd was. In dit ambt onderscheidde zich de heer De Pelsmaecker door zijn weergalooze rechtskennissen.

„De vonnissen, die hij als griffier voorbereidt, worden zeer dikwijls als modellen van rechtswetenschap in de vakbladen aangehaald en besproken. De heer De Pelsmaecker houdt zich ook met geschiedenis bezig. Zijne werken worden ook gewaardeerd. Met den archivist der stad Brussel, M. Desmarez, geeft hij tal oorkonden met nota's uit. Daarenboven is de heer De Pelsmaecker steeds een overtuigd Vlaming gebleven. Reeds voor enkele jaren is er spraak geweest van zijne eventueele benoeming aan de hoogeschool van Gent om er een leergang van notariaat of recht te geven. Daar er toch geen liberaal te Gent zal benoemd worden, meenen wij dat de heer De Pelsmaecker in hooge mate de kennissen en voorwaarden bezit om *the right man in the right place* te zijn als opvolger van den heer Claeys."

Zulks is dan ook gebeurd. Op 15 november 1907 werd hij als docent belast met de cursus : strafrecht en strafvordering, in de nederlandse taal.

Reeds op 26 oktober 1909 werd hij tot gewoon hoogleraar bevorderd, met dezelfde leeropdracht, alsmede met het onderwijs (in de franse taal) van een deel van het burgerlijk recht : personen- en zakenrecht (boeken I en II BW). Toen nam hij ontslag als adjunkt-referendaris, doch bleef als advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel gevestigd.

Intussen werd hij benoemd tot : lid van de Koninklijke Commissie voor de publicatie der oude wetten en verordeningen van België; lid van de Raad voor Wetgeving; commandeur in de Leopoldsorde; commandeur in de Kroonorde. Zijn studenten wisten zijn onderwijs naar waarde te schatten. Bij zijn heengaan schreven ze dan ook een treffend artikel (in *L'étudiant catholique* van 21 november 1937), waaruit ik citeer :

„Monsieur De Pelsmaecker donnait cours sans éloquence. Il différait non moins de ses collègues dont les cours étaient, pour le fond comme pour la forme, une improvisation, que de ceux qui suivaient servilement un texte. Chacune de ses leçons se sentait longuement préparée et mûrie aux meilleures sources de la doctrine et de la jurisprudence. La forme, elle, en était essentiellement spontanée. S'il est souvent vrai de dire que le jeune docteur en droit, frais émoulu de l'université, a encore tout à apprendre : théorie et pratique, il doit être fait exception — et nous l'affirmons au risque de paraître briser l'encensoir sous le nez de M. De Pelsmaecker — pour les deux premiers livres du Code Civil enseignés par lui."

En verder : „Dicté sans en avoir l'air, ce cours présentait une seconde anomalie. Peut-être Monsieur De Pelsmaecker a-t-il, sans rancune, oublié déjà la grosse farce qui lui fut jouée, voici quelque cinq ans, le jour où la presque totalité des étudiants de premier doctorat „brossèrent" avec préméditation une répétition trimestrielle écrite et en vinrent aux mains pour débaucher de force les mancha-balles récalcitrants. Les auteurs de ce coup de tête n'ont pas pardonné aux mancha-

balles. Ils se sont encore moins pardonné à eux-mêmes. Là aussi, ils criaient tout haut leur mépris pour des exercices empruntés aux méthodes de l'enseignement primaire. Dans leur for intérieur, ils les bénissaient, allant jusqu'à regretter que d'autres professeurs ne suivissent pas cet exemple."

Ook dit laatste is intussen geschied. Doch menig collega, die thans „praktische oefeningen" geeft, zal niet meer weten dat de baan daartoe op revolutionaire wijze door een pedagoog vol plichtsbef werd geopend : door Prosper De Pelsmaeker.

RENÉ DEKKERS.

PUBLIKATIES VAN PROSPER DE PELSMAEKER

Le concours des deux quotités disponibles en droit civil.

L'agent d: change peut-il se faire la contre-partie de ses clients? 1903.

De la publication du nom de l'associé commanditaire. 1903.

Des associations en participation et des syndicats financiers. 1904, 2e uitgave 1925, 3e uitgave 1934.

De la Réforme des tribunaux de commerce. 1905.

De la vérification des bilans des sociétés anonymes. 1905.

De la pension alimentaire de la femme mariée vis-à-vis de la faillite du mari. 1906.

Des effets de complaisance. 1907.

Du remboursement des actions des sociétés par actions devant le droit de patente. 1907.

De l'exécution en Bourse des actionnaires, en retard de libérer leurs actions. 1909.

De la situation juridique des ouvriers briquetiers, publication parue en français et en flamand. 1898 et 1900.

Des formes d'association à Ypres aux XIIIe et XIVe siècles. 1904.

Du courtage à Ypres aux XIVe et XVe siècles. 1905.

Notice sur les registres des décisions judiciaires d'Ypres au XIVe siècle. 1908.

L'exception de Jeu dans les opérations de bourse et de commerce. 1911.

Les lois commerciales de l'Univers (met medewerking). Édition française par Ch. Lyon-Caen, Carpentier, Daguin et Prudhomme, T. XXVIII.

Medewerker aan de „Revue Pratique des Sociétés", enz.

De l'association en participation. Journal des Sociétés, 1921.

Un prêt avec participation dans les bénéfices est-il une association? Journal des Sociétés, 1925.

De l'augmentation de capital des sociétés anonymes par incorporation des réserves. Revue pratique des sociétés, 1922.

L'incorporation des réserves au capital social et l'unification des diverses catégories d'actions devant la jurisprudence. Annales du notariat et de l'enregistrement, 1926.

Des effets aux Pays-Bas d'une déclaration de faillite prononcée en Belgique. Revue de droit international, 1921.

Les primes d'émission et les lois d'impôts sur les revenus. Annales du notariat et de l'enregistrement, 1928.

MARCEL LAUWICK (1877-1928)

1908

Marcel Lauwick werd geboren te Brussel op 6 juli 1877. Hij deed zijn middelbare studiën aan de colleges St. Boniface te Brussel, St. Jan Berghmans te Antwerpen en St. Stanislas te Parijs. In 1898 behaalde hij het diploma van doctor in de Rechten aan de Rijksuniversiteit te Gent.

Bij K.B. van 17 mei 1908 werd hij benoemd tot docent aan de Bijzondere Handelsschool, gehecht aan de Rechtsfaculteit, en werd er belast met de cursus „Handelsstatistiek en -politiek”.

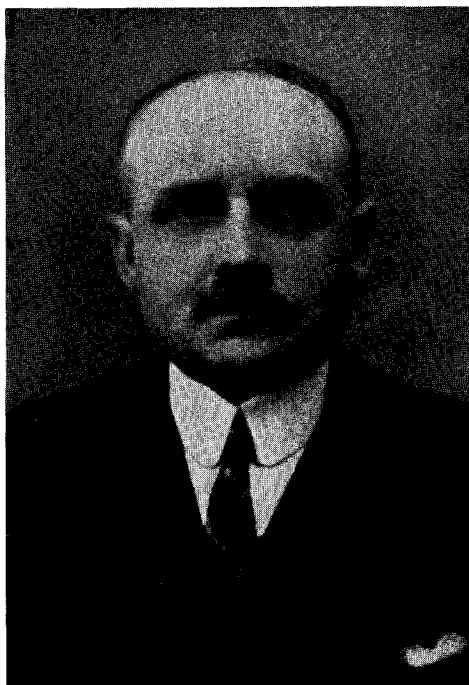
Bij K.B. van 25 oktober 1913 werd hij, bij de Rechtsfaculteit, belast met de cursus „Financiële wetenschap”, dit in vervanging van Prof. De Lannoy. Bij de Bijzondere Handelsschool werd hij tevens belast met de cursus „Consulaire wetgeving en reglementen”. Van deze laatste cursus werd hij ontlast bij K.B. van 28 februari 1914. Bij K.B. van 15 april 1919 werd hij bij de Bijzondere Handelsschool, alsmede bij de Speciale Scholen, belast met de cursus „Aardrijkskunde van handel en nijverheid”.

Hij werd tot gewoon hoogleraar bevorderd bij K.B. van 30 april 1919. Hij is een tijd deken geweest van de Rechtsfaculteit.

Als deskundige volbracht hij belangrijke officiële zendingen voor het Belgisch ministerie van Nijverheid en Handel, o.m. in Zuid-Rusland om er de materiële toestand van de ondernemingen, opgericht met Belgisch kapitaal, te bestuderen.

Hij was Ridder in de Leopoldsorde, Officier in de Kroonorde en Commandeur in de St. Stanislasorde van Rusland (1912).

Prof. M. Lauwick overleed te Rijsel op 10 maart 1928.

A. DEVREKER.

PUBLIKATIES VAN MARCEL LAUWICK

IN BOEKVORM

Une exposition du petit outillage en Belgique. Parijs, 1904.

La clause du traitement de la nation la plus favorisée, envisagée au point de vue des nations qui accordent des faveurs à leurs colonies. Brussel, 1905.

La crise politique et sociale en Russie. 262 pp., Parijs-Brussel, 1905.

L'industrie dans la Russie méridionale. Sa situation, son avenir, 312 pp., Brussel, 1907.

La protection de la propriété industrielle en Russie. Brussel, 1909.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

Les Finances de la Russie. Revue économique internationale, Brussel, 1906.

Le futur régime des chemins de fer en Russie. Revue économique internationale, Brussel, 1907.

La révision douanière en Belgique. Revue économique internationale, 1911.

GEORGES EECKHOUT

1908

Eeckhout, Georges, François, Emile werd geboren te Dottignies op 11 maart 1878. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het College St. Amandus te Kortrijk en aan het College Notre-Dame te Doornik; zijn hogere studies aan de Universiteit te Leuven (doctor in de Rechten op 10 oktober 1901), aan de universiteiten te Berlin, Parijs, Rome en aan de École des Sciences Politiques te Parijs. Hij behaalde de reisbeurs in de wedstrijd van 1903 voor de doctors in de Rechten.

Werd benoemd tot afdelingshoofd aan het Ministerie van Wetenschappen en Kunsten (Beheer van het hoger Onderwijs) en tot secretaris van het kabinet bij K.B. van 20 mei 1907. Werd benoemd tot buitengewoon hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Gent en aldaar belast met de cursussen „Administratief recht”, „Vergelijkend administratief recht”, „Notarieel administratief recht”, „Nijverheidswetgeving”, „Vergelijkend tolvetgeving” en „Beginselen van het Belgisch grondwettelijk en administratief recht” bij K.B. van 12 december 1908.

Aan zijn bevoegdheid werden, bij K.B. van 25 oktober 1913, toegevoegd de cursussen „Encyclopedie van het recht” en „Geschiedkundige inleiding tot het burgerlijk recht” in vervanging van H. R. De Ridder, toegelaten tot het emeritaat.

Werd benoemd tot gewoon hoogleraar bij K.B. van 12 december 1913.

Werd op zijn verzoek ontlast van de cursussen „Nijverheidswetgeving” en „Vergelijkend tolvetgeving” bij K.B. van 16 augustus 1920.

Aan zijn bevoegdheid werd, bij K.B. van 16 augustus 1920, toegevoegd de cursus „Vergelijkend grondwettelijk recht”, in vervanging van H. Vermeersch, die er op zijn verzoek van werd ontlast.

Secretaris van de Faculteit der Rechten in 1910-1911, deken in 1921-1924.

Werd ontlast van bovenvermelde cursussen bij toepassing der wet van 5 april 1930 op het gebruik der talen aan de Rijksuniversiteit te Gent, bij K.B. van 1 september 1932).

Werd tot het emeritaat toegelaten met ingang van 11 maart 1948 bij K.B. van 18 juni 1948.
Stafhouder der Orde van de advocaten bij het Hof van Beroep in 1942-1944.

PUBLIKATIES VAN GEORGES EECKHOUT

IN BOEKVORM

La répression de la concurrence déloyale en Allemagne. Gent, 1905.
Nos Institutions Représentatives. Brussel, 1930.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Les ouvriers belges dans le Nord. Revue sociale catholique, juni en augustus 1900.
La crise lainière. Revue sociale catholique, october 1900.
Les Belges et la loi française sur la réparation des accidents du travail. Revue pratique du droit industriel, 1901.
L'application de la loi italienne sur la réparation des accidents du travail. Revue générale, november 1902.
De l'octroi d'une indemnité aux personnes indument soumises à la détention préventive. Journal des Tribunaux, 1905.
Le régime des bourses allemandes. Revue sociale catholique, februari, 1905.
Le marché à terme en Autriche. Bulletin de l'École commerciale et consulaire de l'Université de Louvain, 1905.
Le port de Bruges au Moyen-âge. Revue des questions scientifiques, april, 1906.
Le port de Londres. Revue des questions scientifiques, april, 1907.
Jules Vandenheuvel. Revue Générale, december 1926.
Le Pouvoir Exécutif. R.P.D.C.B., dl. 19.
Le Pouvoir Législatif. R.P.D.C.B., dl. 19.

CHARLES DE VISSCHER

1911

De Visscher, Charles, Marie, Joseph, Désiré, werd geboren te Gent op 2 augustus 1884.

Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het St. Barbara-College te Gent en zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit, waar hij op 8 oktober 1907 het diploma behaalde van doctor in de Rechten en op 2 februari 1909 dat van licentiaat in de Politieke Wetenschappen. Hij was laureaat van de Universitaire Wedstrijd voor 1906-1908 en verbleef in 1908-1909 te Parijs, waar hij aan de Rechtsfaculteit studeerde.

Bij K.B. van 18 november 1911 werd hij benoemd tot docent aan de Universiteit te Gent en belast met de praktische oefeningen in het burgerlijk recht. In 1913 werd hij tot buitengewoon hoogleraar bevorderd en belast met de cursussen in het strafrecht, de strafvordering en het internationaal privaatrecht.

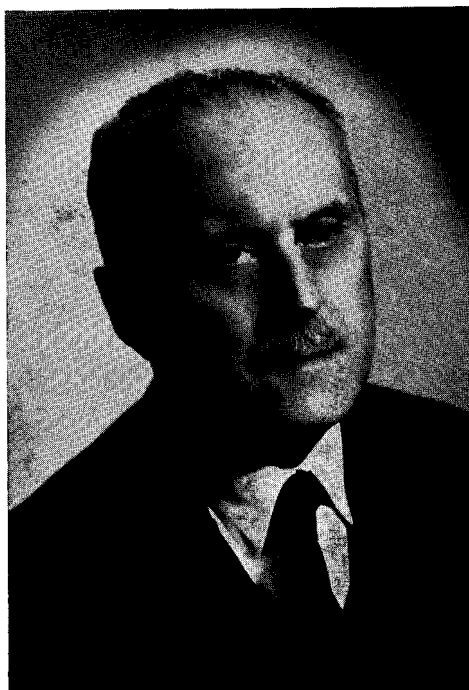
In 1919 werd hij tot gewoon hoogleraar bevorderd en hij was Deken van de Rechtsfaculteit voor de jaren 1924-1926.

In 1918 werd hij benoemd tot rechtskundig adviseur bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken en was in 1919-1920 Belgisch afgevaardigde op de Vredesconferentie van Versailles.

Hij was ruilprofessor aan de universiteiten van Parijs (1922, 1934, 1936 en 1954), van Helsingfors (1924), van Uppsala (1924), van Nancy (1931), van Montpellier (1934) en van Chicago (1924); tevens hield hij lezingen aan de Comunità Internazionale (Rome, 1950 en 1958) en aan het Institut des Hautes Études Internationales te Genève (1953 en 1954).

Van 1921 tot 1940 was hij directeur en hoofdredacteur van de „Revue de droit international et de législation comparée”.

Ingevolge de geleidelijke vernederlandsing van de Gentse Rijksuniversiteit kwam aan zijn effectieve leeropdracht te Gent een einde. Hij werd in 1931 benoemd tot professor aan de franstalige rechtsfaculteit te Leuven en aan de School voor Politieke Wetenschappen derzelfde universiteit. Hier doceerde hij tot jaar 1956, terwijl hij bij K.B. van 3 augustus 1954 tot het emeritaat aan de Gentse universiteit werd toegelaten.

Charles De Visscher is doctor honoris causa van de universiteiten van Parijs, Nancy, Montpellier en Poitiers.

Hij was rechter bij het Permanent Hof van Internationale Justitie (1937-1945), rechter bij het Internationaal Hof van Justitie (1946-1952) en Belgisch afgevaardigde op de Conferentie voor de Internationale Organisatie der Verenigde Volkeren (Washington en San Francisco, 1945).

Van september 1944 tot februari 1945 was hij Belgisch minister zonder portefeuille. Hij is Ere-Voorzitter van het Institut de droit international, waarvan hij lid was sedert 1921 en algemeen secretaris van 1927 tot 1937.

Hij is werkend lid van de Academie royale de Belgique, corresponderend lid van de Institut de France, van de Academie voor Morele en Politieke wetenschappen van Madrid en van de Koninklijke Nederlandse Akademie.

Hij is lid en oud-voorzitter van de Union académique internationale, lid van het Curatorium der Academie voor Internationaal Recht te Den Haag (sedert 1933), erelid van de American Society of International Law. Hij was stichter en is nu ere-voorzitter van het Institut Royal der relations internationales.

PUBLIKATIES VAN CHARLES DE VISSCHER

Étude sur la responsabilité civile. L'abus du droit, la faute, le risque créé. Gand, 1909.

De la clause par laquelle l'époux survivant est autorisé à reprendre sur prisee contradictoire tout ou partie des biens qui composent la succession de son conjoint. Gand, 1910.

Le Contrat Collectif de Travail. Théories juridiques et projets législatifs. (Préface de Raymond Saleilles). Gand, 1911.

Le contrat collectif de travail et son organisation législative. Revue Sociale Catholique, 1912.

Raymond Saleilles „In Memoriam”. Revue Catholique de Droit, 1912.

Le contrat collectif de travail. Revue Générale, 1913.

Le lock-out de la carrosserie bruxelloise et le principe de la liberté syndicale. Extrait de la Revue Sociale Catholique, 1913.

Des fondations en droit international privé : A propos de la Fondation Niederfulbach. Revue de Droit international privé et de Droit pénal international, 1913.

The Neutrality of Belgium. Political Quarterly Review, Oxford, 1915.

Neutrals and Belgian Neutrality. Contemporary Review, Londres, 1915.

Du caractère ennemi et de la condition des personnes ennemies. Étude de droit comparé. Law Quarterly Review, Londres, 1915.

Belgium's Case : a juridical inquiry. Préface de J. van den Heuvel, Traduction E.-F. Jourdain, Oxford, 1916.

La Belgique et les juristes allemands. Préface de J. van den Heuvel, 1916.

Belgien und die deutschen Rechtsgelehrten. Vorwort von J. van den Heuvel, 1917.

De la belligérance dans ses rapports avec la violation de la neutralité. Grotius Society Proceedings, Londres, 1917.

Les lois de la guerre et la théorie de la nécessité. Revue Générale de Droit international public, 1917.

La neutralité et le caractère ennemi des sociétés commerciales d'après la jurisprudence des cours anglaises. Revue de Droit international privé et de Droit pénal international, 1917.

L'occupation de guerre d'après la jurisprudence de la Cour de Cassation de Belgique. Law Quarterly Review et Journal du Droit international, 1918.

La séparation administrative décrétée en Belgique par l'autorité allemande. Revue Générale de Droit international public, 1918.

Le transport par les Pays-Bas, entre l'Allemagne et la Belgique occupée, de matériaux susceptibles d'utilisation militaire. Revue Générale de Droit international public, 1919.
La révision des traités de 1839. Revue Générale, 1919.
La dénonciation par la Belgique des conventions de La Haye relatives au mariage, au divorce et à la séparation de corps. Revue de Droit international privé et de Droit pénal international, 1919.
De la nature du droit appliqué par les Cours de prises. Revue Générale de Droit international public, 1920.
Le différend des Wielingen (met Dr.F. L. GANSHOF). Revue de Droit international et de Législation comparée, 1920.
Le nouveau régime international du Rhin (art. 354 et suiv. du Traité de Versailles). Revue de Droit international et de Législation comparée, 1920.
La révision de la Convention du Saint-Gothard (art. 374 du Traité de Versailles). Revue de Droit international et de Législation comparée, 1920.
De la compétence du Conseil des prises de Belgique à l'égard de certains navires allemands internés dans les eaux néerlandaises. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1920.
La session de Rome de l'Institut de Droit international. Octobre 1921. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1921.
Les gouvernements étrangers en justice. Reconnaissance internationale et immunités. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1922.
Rapport sur les procédés de conciliation présenté au Conseil et à l'Assemblée de la Société des Nations (met ADATCI), 1922.
La session de Grenoble de l'Institut de Droit international (28 août-2 sept. 1922). Revue de Droit international et de Législation comparée, 1923.
La Cour permanente de Justice internationale. Extrait de la revue Le Flambeau, 1923.
La procédure de conciliation devant la Société des Nations. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1923.
La session de Bruxelles de l'Institut de Droit international (4-11 août 1923). Revue de Droit international et de Législation comparée, 1923.
Rapport à l'Institut de Droit international sur l'interprétation de l'article 10 du Pacte de la S.D.N. présenté à la session de Bruxelles 1923. Annuaire de l'Institut de Droit international, 1923.
Le droit international des communications. (Collection des publications de la Faculté de Droit de l'Université de Gand), 1924.
La responsabilité internationale des États. (Cours professé à l'Académie de Droit international de La Haye en 1923). Bibliotheca Visseriana, 1924.
L'interprétation du Pacte de la S.D.N. au lendemain du différend italo-grec. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1924.
La jurisprudence allemande en matière de prises maritimes (met P. FAUCHILLE). Décisions de la Cour Suprême de Berlin, 1924, deux volumes.
Projets de convention portant institution de la Commission de Conciliation entre le Danemark, la Finlande, la Norvège et la Suède. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1924.
Le conflit anglo-égyptien et la S.D.N. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1924.
Rapport à l'Institut de Droit international sur les privilèges et immunités diplomatiques des agents de la S.D.N. (met ADATCI). Annuaire de l'Institut de Droit international. Session de Vienne, 1924.
Rapport préliminaire à l'Institut de Droit international sur l'article 12 du Pacte de la S.D.N. (met ADATCI). Annuaire de l'Institut de Droit international. Session de Vienne, 1924.
The Stabilization of Europe. (Conférences à la Rockefeller University de Chicago), juin 1924.
Les mesures de coercition et la S.D.N. (Conférences à l'Université d'Upsala, avril 1924). Traduction en suédois : *Militära Trangatgarder enligt Internationall Praxis och enligt. Akten för Nationeres Förbund.* Extrait de la Särtryck ur Statsvetenskaplig Tidskrift, Upsala, 1924.
Le Régime des Minorités. (Conférence à l'Université de Helsinki, 1924). Traduction en langue finnoise.
Rapport à l'Institut de Droit international sur la prescription libératoire en droit international public (met N. POLITIS). Annuaire de l'Institut de Droit International. Session de La Haye, 1925.

- La Société des Nations et l'organisation internationale du travail.* Interprétation de l'article 387 du Traité de Versailles. *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1925.
- La codification du droit international.* (Cours à l'Académie de Droit international de La Haye, 1925). *Recueil des Cours de l'Académie*, Tome I, 1925.
- Affaire concernant la compétence de la Commission européenne du Danube entre Galatz et Braila.* Plaidoirie devant la Cour permanente de Justice internationale. (Conseil du gouvernement romain), octobre 1927. Publications de la C.P.J.I., Série C, 1929.
- Notes sur la responsabilité des États et la protection diplomatique d'après quelques documents récents.* *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1927.
- La phase actuelle du différend roumano-hongrois concernant l'application de la réforme agraire.* Étude publiée dans l'ouvrage collectif *La Réforme agraire en Roumanie et les optants hongrois de Transylvanie devant la S.D.N.*, 1927.
- Justice et Médiation internationales.* *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1928.
- La violation de la neutralité belge et le plan von Schlieffen. A propos d'un ouvrage récent.* *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1928.
- Préface à l'ouvrage du Dr. Henri Hajnal. Le droit du Danube international*, 1929.
- Les avis consultatifs de la Cour permanente de Justice internationale.* (Cours à l'Académie de Droit international de La Haye). *Recueil des Cours de l'Académie*, 1929.
- Affaire relative à la juridiction territoriale de la Commission internationale de l'Oder.* Plaidoirie et réplique devant la Cour permanente de Justice internationale. (Conseil du gouvernement polonais). Publications de la C.P.J.I., Série C., 1929.
- La session de New-York de l'Institut de Droit international, 1929.* *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1929.
- Unité d'État et revendications minoritaires.* *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1930.
- La vie internationale de la Belgique : ses relations extérieures ; son droit international public.* Chapitre VII de l'ouvrage collectif : „Belgique”, dans la collection *La vie juridique des peuples*, 1931.
- Affaire relative à l'accès et au stationnement des navires de guerre polonais dans le port de Dantzig.* Plaidoirie et duplique devant la Cour permanente de Justice internationale. (Conseil du Gouvernement polonais), 1931. Publications de la C.P.J.I., Série C., 1931.
- La session de Cambridge de l'Institut de Droit international (28 juillet-4 août 1931).* *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1931.
- Affaire relative au traitement des nationaux polonais et des autres personnes d'origine ou de langue polonaise dans le territoire de Dantzig.* Plaidoirie et duplique (Conseil du gouvernement polonais), 1931. Publications de la Cour permanente de Justice internationale, Série C., 1931.
- Affaire relative au statut juridique du Groenland oriental.* Plaidoirie et réplique (Conseil du gouvernement danois), 1932 et 1933. Publications de la C.P.J.I., Série C., 1933.
- La Cour permanente de Justice internationale.* *Nordisk Tidsskrift for International Ret. Acta Scandinavica juris gentium*, Copenhague, 1933.
- Contribution à l'étude des sources du droit international.* *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1933.
- Quelques nouvelles tendances du droit international.* (Publications de l'École des Sciences philosophiques et religieuses). École des Sciences philosophiques et religieuses, 1933.
- De la protection diplomatique des actionnaires d'une société contre l'État sous la législation duquel cette société s'est constituée.* *Revue de Droit international et de Législation comparée*, 1934.
- Observations sur le projet de règlement relatif aux représailles en temps de paix.* *Annuaire de l'Institut de Droit international. Session de Paris*, 1934.
- Observations sur le pouvoir du juge international de statuer en équité.* *Annuaire de l'Institut de Droit international. Session de Paris*, 1934.
- La justice internationale et les limites présentes de son action.* Contribution aux *Mélanges du Père Vermeersch*. Rome, Université Grégorienne, 1934.
- Le baron Descamps.* Notice dans l'*Annuaire de l'Académie Royale de Belgique*, 1935.

La protection internationale des objets d'art et des monuments historiques. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1935.

Réflexions sur la règle de l'unanimité dans l'organisation internationale. Contribution aux Mélanges E. Mahaim, 1935.

Contribution à l'étude des sources du droit des gens. Mélanges François Génys, Tome III.

L'annulation aux États-Unis de la clause „dollars-or” et les droits des créanciers étrangers. Annales de Droit et de Sciences politiques, Louvain, 1935.

Walther Schücking. Sa vie, son œuvre. Die Friedenswarte, 1935.

Le déni de justice en droit international. Recueil des Cours de l'Académie de Droit international de la Haye, 1935.

La Cour permanente de Justice internationale et sa contribution au développement du Droit international. Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques de l'Académie Royale de Belgique, 1936.

La technique de la personnalité juridique en droit international public et privé. Revue de Droit international et de Législation comparée, 1936.

Contribution à l'étude des sources du droit international. Recueil F. Geny, 1937.

Les droits fondamentaux de l'homme, base d'une restauration du droit international. Rapport à l'Institut de droit international, 1947.

Dionisio Anzilotti — In Memoriam. Comunità Internazionale, 1950.

Théories et Réalités en droit international public. 1ère édition, un volume de 467 pages. Paris, Ed. Pedone, 1953. Ouvrage couronné par l'American Society of International Law. — 2ème édition, un volume de 495 pages. Prix de Laveleye de l'Académie Royale de Belgique, 1955. — 3ème édition, un volume de 534 pages, 1960 — Édition en traduction anglaise. *Theory and Reality in Public International Law*, translated by P. E. Corbett. Princeton University Press, 1957.

L'interdiction du recours à la force dans l'Organisation internationale. Festgabe Hans Wehberg, 1956.

Quelques réflexions sur la notion du politique en droit international public et privé. Mélanges T. Perassi, 1957.

Considérations sur les nationalisations en droit international. Bulletin de l'Académie Royale de Belgique, 1953.

Les Principes Généraux du droit international public. Recueil des Cours de l'Académie de droit international, Tome II, p. 448-556, 1954.

La Conférence de révision de la Charte des Nations Unies. Friedenswarte, n° 1, 1955.

Reflections on the present prospects of International adjudication. American Journal of International Law, p. 467, 1956.

Coutume et Traité en droit international public. Revue générale de droit internationale public, p. 353-369, 1955.

Observations sur l'effectivité en droit international public. Revue générale de droit international public, p. 601 et suiv., 1958.

L'interprétation judiciaire des Traités d'Organisation internationale. Rivista di diritto internazionale, 1958.

Remarques sur l'interprétation dite textuelle des traités internationaux. Nederlands Tijdschrift voor internationaal recht. (Verjaardag van Prof. Mr. Dr. J. P. A. François) 1959.

La Prescription extinctive dans les réclamations internationales (Claims). Mélanges J. Basdevant 1959.

L'affaire de l'Interhandel devant la Cour internationale de Justice. Revue générale de droit international public, 1959.

LOUIS VARLEZ (1868-1930)

1913

Professor Louis Varlez, geboren te Antwerpen op 26 november 1868, behoort tot de merkwaardigste figuren, die aan de Fakulteit der Rechten van onze universiteit verbonden geweest zijn. Zijn gehele leven stond in het teken van de studie en van de strijd voor de sociale vooruitgang.

Een vraagstuk dat reeds vroeg zijn belangstelling als sociaal werker gaande hield was dit van de steunverlening aan werklozen.

In 1898 werd door het gemeentebestuur van Gent een commissie opgericht met het oog op de studie van de toestand der werklozen. Op 20 oktober 1900 keurde hetzelfde gemeentebestuur de oprichting goed van een gemeentelijk werklozenfonds. Dank zij de onvermoeibare bedrijvigheid van L. Varlez, de eigenlijke initiator van genoemd fonds, werd in 1901 een officiële toelage goedgekeurd, welke, naast de door de syndikaten ingerichte steunverlening uit de syndikale kassen, door bemiddeling van het gemeentelijk fonds aan de werklozen werd toegekend. De subsidiëring van overheidswege van de werklozensteun was een belangrijke stap op de weg naar de definitieve organisatie van de verzekering tegen werkloosheid. Onder de naam „système de Gand” vond het Gentse voorbeeld grote bekendheid en na-

volging zowel in binnen- als in buitenland. Een biograaf heeft doen opmerken dat het „système de Gand” even goed als terecht het „système Varlez” had kunnen heten. Alle geschiedkundige studies over de verzekeringssystemen tegen werkloosheid brengen hulde aan het waardevolle pionierswerk dat op dit terrein door Prof. L. Varlez gepresteerd werd.

Als actief lid van de „Association Internationale pour la Protection légale des Travailleurs” stichtte hij in 1910: „L’Association Internationale pour la Lutte contre le Chômage”. Van dit organisme was hij eerst sekretaris-generaal om er na de eerste wereldoorlog het voorzitterschap van waar te nemen. Daarnaast legde hij een verbluffende wetenschappelijke bedrijvigheid aan de dag. De hierna vermelde bibliografie toont aan hoe onverpoosd hij de objectieve kennis van de sociale werkelijkheid zocht te bevorderen.

Verscheidene van zijn werken verwierven grote erkenning. Ter gelegenheid van de wereldtentoonstelling van Parijs (1902) verkreeg hij een gouden medaille van de „Société d'Encouragement pour l'Industrie Nationale” voor zijn studies over de toestand der arbeiders te Gent. Hij werd eveneens verkozen tot lid van het Internationaal Instituut voor de Statistiek.

Nog in 1910 werd hij uitgenodigd door de Spaanse regering om deel te nemen aan een conferentie, waarbij een resolutie werd uitgewerkt, strekkende tot de oprichting van paritaire arbeidersbeurzen. Bij deze gelegenheid werd hij onderscheiden met het commandeurskruis in de orde van Alfonso XII.

Prof. L. Varlez was niet alleen doctor in de Rechten, hij was eveneens gepromoveerd tot doctor in de Staats- en Bestuurswetenschappen. Bij K. B. van 25 augustus 1913 werd hij benoemd tot docent bij de Fakulteit der Rechten. Bij K. B. van 30 april 1919 werd hij benoemd tot gewoon hoogleraar, en bij K. B. van 30 april 1921 tot buitengewoon hoogleraar bij dezelfde fakulteit. Hij doceerde de volgende cursussen: staatshuishoudkunde (bijzondere stof), vergelijkende arbeidswetgeving en consulaire wetgeving en reglementen.

Na de eerste wereldoorlog begon voor hem een merkwaardige loopbaan als internationaal ambtenaar. Reeds in 1919 maakte hij deel uit van het sekretariaat van de Volkenbond als directeur van de afdeling arbeidsvraagstukken. Tijdens hetzelfde jaar was hij eveneens lid van de Belgische delegatie bij de vredesconferentie te Parijs. Hij verkreeg er een hoge Griekse onderscheiding.

Met het oog op het verrichten van zijn zending bij de Volkenbond werd hij als hoogleraar bij K. B. van 30 juni 1921 in disponibiteit gesteld. Eerst bij K. B. van 20 december 1928 werd deze disponibiteit opgeheven en hernam hij zijn rang in de schoot van de Fakulteit der Rechten.

In zijn hoedanigheid van deskundige inzake arbeidsvraagstukken nam hij deel aan de Internationale Arbeidskonferentie van Washington. Kort nadien werd hij overgeplaatst naar het Internationaal Arbeidsbureau als leider van de diensten werkloosheid en immigraties. Op het stuk van de internationale arbeidswetgeving heeft Prof. L. Varlez belangrijke verwezenlijkingen op zijn actief. Onder zijn deskundige leiding en medewerking kwamen aldus tot stand:

- In 1920: de voorstellen van conventie, betreffende de tewerkstelling van zeelieden en de vergoeding inzake verlies door scheepsramp;
- In 1921: de aanbeveling over de middelen ter voorkoming van werkloosheid in de landbouw;
- In 1922: de aanbeveling betreffende de statistieken inzake migraties;
- In 1925: het voorstel van conventie en de aanbeveling betreffende de gelijkheid van behandeling van vreemde en inheemse arbeiders inzake vergoeding tegen arbeidsongevallen;
- In 1926: het voorstel van conventie betreffende de inspectie der migranten aan boord van zeeschepen.

Wegens het bereiken van de leeftijdsgrens nam hij, einde 1928, afscheid van zijn werkkring bij het Internationaal Arbeidsbureau. Met het oog op de verdere studie van internationale arbeidsvraagstukken ondernam hij kort nadien een

wereldreis. Lichamelijk ondermijnd door de grote inspanningen, die hij zichzelf had opgelegd, stierf hij, eerder vroegtijdig, te Genève op 20 oktober 1930. Bij allen die hem gekend hebben bezat Prof. L. Varlez groot gezag wegens zijn uitgebreide kultuur, door zijn rijke praktische ervaring, zijn onverdroten werkiijver en minzame omgang.

Nekrologieën over Prof. L. Varlez zijn o. m. verschenen in „Informations sociales” B. I. T., vol. XXXVI, 1930, n° 4, blz. 160-161; „Le Progrès Social”, Bulletin de l'Association belge pour le Progrès social, XIXe année, n° 16, dec. 1930, blz. 359-360; „L'Avenir du Travail”, vol. IX, année 1931, n° 1-4.

A. DEVREKER.

PUBLIKATIES VAN LOUIS VARLEZ

A. — IN BOEK- EN BROCHUREVORM

- Les pensions de retraite ouvrières.* Compte-rendu, Gand, 1892 (id. in het Ned.).
Le plan social de Gand. Compte-rendu des travaux pratiques, Gand, 1893 (id. in het Ned.).
La lutte contre le paupérisme en Angleterre. Gand s.d.
La classe ouvrière a-t-elle intérêt à une réglementation officielle du travail? L'assurance intégrale. Rapport, Gand, 1894.
L'âge des vieux ouvriers. Etude démographique, Bruxelles, 1895.
Le plan social de Gand. Démographie industrielle. Gand, 1895 (id. in het Ned.).
Le plan social de Gand. Syndicats d'ouvriers et employés. Gand, 1897.
Le plan social de Gand. Budapest, 1897.
La législation protectrice en Belgique. Budapest, 1897.
Commission spéciale pour l'étude de la question du chômage. Rapport au conseil communal, Gand, 1900 (id. in het Ned.).
L'Inspection du travail en Belgique. Congrès international pour la protection légale des travailleurs. Blois. s.d.
Rapport général sur l'économie sociale en Belgique. Bruxelles, 1901.
Les salaires dans l'industrie gantoise. Rapport et enquête. — I. *Industrie cotonnière*; II. *Industrie de la filature du lin*, Bruxelles, 1901.
Fonds de chômage. Règlement d'ordre et de service intérieurs. Gand, 1901.
Fonds d'épargne en vue de chômage, fondé en 1901. Statuts. Gand, 1901.
Quelques pages d'histoire syndicale belge. Paris, 1902.
Le travail de nuit des femmes en Belgique. Office international du Travail, 1902.
Rapport au conseil communal de Gand sur la première année de fonctionnement du fonds communal gantois contre le chômage. Gand, 1902 (id. in het Ned.).
Fonds de chômage. Rapport sur le fonctionnement du fonds pendant la première période d'organisation: 1901-1903. Gand, 1903 (id. in het Ned.).
Les formes nouvelles de l'assurance contre le chômage. Paris, 1903.
L'assurance intégrale. Congrès international d'Anvers sur la législation douanière et la réglementation du travail 1904.
Catalogue de la bibliothèque du Cercle Artistique et Littéraire de Gand. Gand, 1904.
Rapport sur les bureaux de placement en Allemagne. Gand, 1904 (id. in het Ned.).
Les fonds d'encouragement à la prévoyance en vue du chômage. Bruxelles, 1905.
Rapport sur la loi des pensions de retraite en Belgique présenté au 2e congrès international des retraites pour la vieillesse à Paris en 1905. Paris, 1905.
Réorganisation de la Bourse du travail de la ville de Gand (met O. BRUNEEL). Gand, 1906. (Id. in het Ned.).

Tusschengemeentelijk Werkloozenfonds — Onderzoek over de Werkloosheid in de Kleernijverheid. Gent, 1907.

Les assurances rurales en Belgique. Gand, 1908.

L'assurance contre le chômage. Rome, 1908.

Rapport sur le fonctionnement de la bourse du travail de la ville de Gand (met A. VANDEROUGSTRAETE). Gand, 1908.

Fonds intercommunal de chômage de l'agglomération gantoise. Rapport sur le fonctionnement du fonds pendant les années 1906, 1907 et 1908, présenté au conseil communal de Gand ainsi qu'aux administrations de Ledeberg. Gand, 1909 (id. in het Ned.).

L'assurance-chômage en Belgique. Paris, 1910.

Les institutions contre le chômage en Belgique. Gand, 1910.

Optelling der Gentse werklozen ondernomen ter gelegenheid der Nijverheids- en Handelstelling op 31 dec. 1910. Critisch verhoog der uitslagen bijzonderlijk aanschouwd onder opzicht der methode van optelling der werklozen. Gent, 1910 (id. in het Fr.).

Fonds tegen den werkstijland: Middelen om de werking van het werklozenfonds uit te breiden. Gent, 1910 (id. in het F.).

Tussengemeentelijk werklozenfonds der Gentse omliggig. Verslag over de werking van het fonds gedurende de jaren 1909-1910. Gent, 1911.

Bourse du travail communale. Rapport sur les opérations durant l'année 1911. Gand, 1912.

Les Bourses du Travail en 1912. Gand, 1913.

La statistique du chômage. Gand, 1913.

Les œuvres de la ville de Gand contre le chômage. Gand, 1913.

Le placement public à Paris (met CH. PICQUENARD, DARCIS, ALFASSA en M. LAZARD). Paris, 1913.

La politique communale contre le chômage spécialement à Gand. Bruxelles, 1913.

La statistique du chômage industriel (met G. VON MAYR). Paris et Vienne.

Les migrations internationales (met E. BAUER en E. FUSTER). Gand et Paris.

Les migrations internationales et leur réglementation. Cours professé à l'Académie de Droit International de la Haye. Paris, 1929.

B. — BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

L'école des sciences sociales. Almanach de l'université de Gand, 1890.

L'exception de jeu. Conférence française du jeune barreau de Gand. Séance de rentrée du 17 octobre 1891.

Les pensions de retraite en 1892: Rapport fait à la Société libérale pour l'étude des sciences et des œuvres sociales de Gand. La revue sociale et politique, fasc. V, Bruxelles, 1892.

Les homestead exemption acts. Rapport présenté au Cercle d'études sociales des étudiants, à propos d'une discussion sur les maisons ouvrières. Revue universitaire. Bruxelles, 1892.

8e Congrès d'hygiène et de démographie à Budapest en 1894. La revue sociale et politique.

La crise économique. L'école libérale et l'école réaliste. Revue universitaire. Bruxelles, 1895.

Les associations rurales en Belgique. Musée Social n° 5, mai 1900.

Der Kampf gegen die unfreiwillige Arbeitslosigkeit 1907-1909. Kritische Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. 1909.

Die Bekämpfung der unfreiwilligen Arbeitslosigkeit. Soziale Kultur, München-Gladbach, maart 1908 en juli 1909.

La première réunion de l'association internationale pour la lutte contre le chômage. Revue économique internationale, 1912.

Le rythme saisonnier des migrations humaines. Revue internationale du travail. Genève, april en mei 1928 (id. in het Engels).

Les problèmes de migrations et la Conférence de la Havane de 1928. Revue internationale du travail. Genève, jan. 1929. (Id. in het Engels).

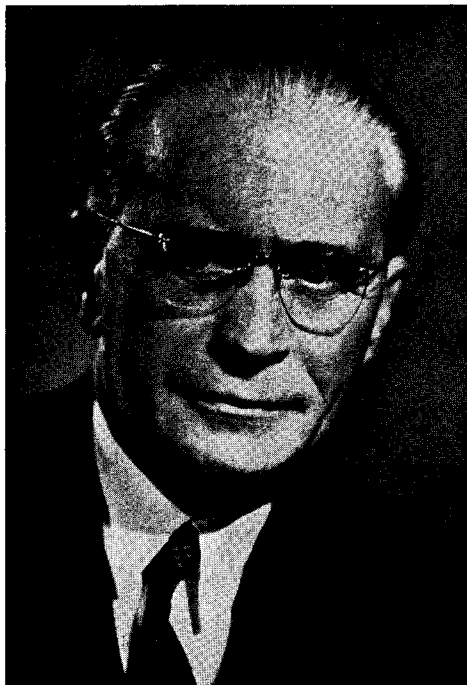
Les principes généraux d'une convention internationale sur les conditions et contrats d'emploi des travailleurs étrangers. Revue internationale du travail. Genève, maart, april, mei 1929. (Id. in het Engels).

FERNAND DE VISSCHER

1919

Fernand De Visscher werd geboren te Gent op 14 oktober 1885. Hij volbracht zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij in oktober 1909 de titel van doctor in de Rechten behaalde.

In 1909 werd hij laureaat van de Reisbeurzen en ondernam studiereizen naar

Parijs, Oxford, Munchen, Berlijn en Praag. In 1913 was hij laureaat van de Universitaire Wedstrijd.

Bij K.B. van 5 maart 1919 werd hij benoemd tot docent in de Faculteit van de Rechten en belast met de leergangen „Instituten van het Romeins Recht” en van „Pandecten”, in opvolging van Prof. Van Wetter. Bij M.B. van 15 maart 1920 werd hij daarbij belast met een vrije cursus in de „Rechtsgeschiedenis”.

Hij werd tot buitengewoon hoogleraar bevorderd bij K.B. van 21 maart 1921 en tot gewoon hoogleraar bij K.B. van 23 maart 1923.

Bij de geleidelijke vernederlandsing van de Gentse Universiteit werd hij van zijn verschillende Franse leergangen ontlast : van de cursus „Pandecten” bij K.B. van 10 april 1926 en van de cursus „Instituten van

het Romeins Recht” bij K.B. van 1 september 1932.

Toen aan zijn effectieve leeropdracht te Gent een einde kwam, doceerde hij van 1932 tot 1936 aan de „Facultés catholiques de Lille” en werd in 1936 benoemd tot professor aan de franstalige rechtsfaculteit te Leuven.

Bij K.B. van 1 september 1955 werd hij te Gent, met ingang van 15 oktober 1955, tot het emeritaat toegelaten.

Fernand De Visscher was directeur van de „Academia Belgica” te Rome van 1946 tot 1949. Hij is titelvoerend lid van de „Académie royale de Belgique”, van de „Accademia Nazionale dei Lincei” (Rome), van de „Académie Pontificale d’Archéologie” (Rome), van de „Académie Royale d’Archéologie de Belgique”, van de Academie voor Wetenschappen te Bologna en Modena, van de Academie voor Wetenschappen te Bari (opgravingen) en van de „Société Nationale des Antiquaires de France”.

Hij is oud-ondervoorzitter van het „Institut de Droit International”; lid van de Verzoeningscommissies tussen Italië en Zwitserland en voorzitter van de Verzoeningscommissie tussen Finland en Noorwegen.

Hij ontving de Tienjaarlijkse Prijs voor Juridische Wetenschappen voor de periode 1940-1950.

Hij is doctor honoris causa van de universiteiten van Grenoble (1938), Straatsburg (1948), Parijs (1948), Rennes en Rijsel (1960) en Honorary Member of the Society of Public Teachers of Law (1951).

PUBLIKATIES VAN FERNAND DE VISSCHER (1)

La question des langues et l'enseignement universitaire en Bohême. Revue Générale, 93, 812-827, 1911; 94, 101-113, 1911.

Du ius abutendi. Revue trimestrielle de droit civil, 12, 337-350, 1913.

La philosophie syndicaliste et le mythe de la grève générale. Revue Néo-Scholastique de Philosophie, 20, 129-163, 1913.

Le respect des frontières neutres. Compte rendu officiel du Premier Congrès National de la Paix, réuni à Bruxelles les 8 et 9 juin 1913, Bruxelles, s.d., 87-94, 1913.

La vente de choses futures et la théorie du risque contractuel. Étude de droit romain, suivie d'un examen de la jurisprudence moderne, 122 + 2 pp., Bruxelles-Berlin-Paris, 1914.

La conditio ex lege et la lex Iulia de adulteriis. Juridical Review, 28, 25-37, 1916.

La liberté politique en Allemagne et la dynastie des Hohenzollern. Préface de G. Blondel, Paris, 1916 (XII + 143 pp.).

Les actions noxales et le système de la noxalité d'après ses origines historiques et la loi des XII Tables. Revue générale du droit, de la législation et de la jurisprudence, 41, 325-339, 1917; 42, 12-21, 92-102, 153-160, 197-205, 292-300, 1918.

Les actions noxales et le système de la noxalité d'après ses origines historiques et la loi des XII Tables. 58 pp., Paris, 1919.

Des bases possibles d'une Convention franco-belge relative à la protection des porteurs de valeur mobilière dépossédés par suite d'événements de guerre. Revue de droit financier, Extrait de 16 pp., Paris, 1919.

De la perte et de la restitution des titres au porteur d'après les dispositions du projet de loi belge et les principes du droit international. Revue de droit international, I, 169-197, 1920.

La renonciation du Gouvernement britannique au droit de représailles sur les biens des particuliers allemands. Revue de droit international, I, 406-420, 1920.

La question des Iles d'Aland. Revue de droit international, 2, 35-56, 243-284, 1921.

La convention relative à la non-fortification et à la neutralisation des Iles d'Aland. Revue de droit international, 2, 568-586, 1921.

Le fur manifestus. NRH, 46, 442-512, 688-689, 1922.

De la dépossession involontaire des titres au porteur (Loi belge du 24 juillet 1921) (met A. KLUYSKENS). Revue pratique des sociétés civiles et commerciales, 27, 220-223, 1922; 28, 205-217, 1923.

(1) Gebruikte afkortingen :

NRH : Nouvelle revue historique de droit français et étranger. Paris, I-XLV, 1877-1921.

REVUE DE DROIT INTERNATIONAL : Revue de droit international et de législation comparée. Bruxelles, 3e série, I svv., 1920 svv.

RHD : Revue historique de droit français et étranger. Paris, 4e série, I svv., 1922 svv.

SDHI : Studia et documenta historiae et iuris. Roma, I svv., 1935 svv.

RIDA : Revue Internationale des Droits de l'Antiquité, 1948 svv.

- Le juge colombo vénézuélien et la sentence arbitrale du Conseil fédéral suisse (24 mars 1922)*. Revue de droit international, 3, 463-479, 1922.
- La conditio et le système de la procédure formulaire*. Université de Gand. Publication de la Faculté de Droit, 152 + 1 pp., Gand-Paris, 1923.
- L'origine historique des causae condicendi*. RHD, 2, 447-448, 1923.
- Le régime nouveau des Détroits (Convention de Lausanne concernant le régime des détroits signée le 24 juillet 1923)*. Revue de droit international, 4, 537-572, 1923; 5, 13-57, 1924.
- Quelques considérations sur la loi du 10 avril 1923 (Moniteur 13 avril), apportant des modifications à la loi du 24 juillet 1921 relative à la dépossession involontaire des titres au porteur (met A. KLUYSKENS)*. Revue pratique des sociétés civiles et commerciales, 28, 205-217, 1923.
- Revue des Revues*. Revue de droit international, 4, 133-136, 498-500, 699-707, 1923.
- Les rapports entre la cura et l'interdiction des prodigues*. RHD, 3, 186-187, 1924.
- Le problème de notre sécurité et la neutralisation de la rive gauche du Rhin*. Revue Belge du 15 mai 1924.
- Nécrologie. Paul Huvelin*. Revue belge de philologie et d'histoire, 3, 687-688, 1924.
- Potestas e cura*. Studi in onore di S. Perozzi, 397-406, Palermo, 1925.
- Les formules in factum, leur structure et leur fonction*. RHD, 4, 174-176, 1925.
- Les formules in factum*. NRH, 4, 193-252, 1925.
- L'origine de l'obligation romaine*. RHD, 4, 524-525, 1925.
- La procédure d'enquête lance licioque et les actions concepti et oblati*. RHD, 4, 535-536, 1925.
- La procédure d'enquête lance et licio et les actions concepti et oblati*. Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis, 6, 249-277, 1925.
- Le maintien du Concordat en Alsace-Lorraine et le principe de la „réintégration”*. Revue de droit international, 6, 280-294, 1925.
- L'arbitrage de Tacna et Arica (4 mars 1925)*. Revue générale de droit international public, 32, 443-470, 1925.
- La paix de Locarno au point de vue du droit international*. Revue Belge du 15 novembre 1925.
- La curatelle et l'interdiction des prodigues*. Mélanges de droit romain dédiés à G. Cornil, II, 539-611, Gand-Paris, 1926.
- La formule paricidas esto et les origines de la juridiction criminelle à Rome*. Bulletin de l'Académie royale de Belgique, Classe des Lettres, V^e série, 13, 298-332, 1927.
- La date d'apparition de l'obligatio ex delicto en droit romain*. RHD, 1, 188-190, 1927.
- Vindicta et poena, noxa et damnum*. RHD, 1, 593-595, 1927.
- L'alpinisme et la renaissance du Club alpin belge*. Revue Belge du 1er janvier 1927.
- Observations sur le rapport relatif à la nationalité présenté par M. M. Reuterskjold et Gemma*. Annuaire de l'Institut de Droit International, 23, 29-34, 1927.
- La navigation aérienne internationale*. Rapport présenté à la session de Lausanne 1927. Annuaire de l'Institut de Droit International, 23, 341-394, 1927.
- Le droit international et la navigation aérienne en temps de paix*. Revue de droit international, 8, 182-214, 1927.
- La session de Lausanne et l'Institut de Droit International*. Revue de droit international, 8, 534-560, 1927.
- Het internationale luchtvaartrecht in vredetijd*. Wetenschappelijke Bladen, Haarlem, 72, 82-115, 1927.
- Quelques observations sur deux textes littéraires empruntés l'un à l'Enéide (5, 362 sqq.), l'autre aux Histoires de Tite - Live (IX,1,12)*. RHD, 7, 160-161, 1928.
- Les origines de l'obligation ex delicto*. RHD, 7, 335-386, 1928.
- Une réminiscence de la procédure classique dans l'Enéide, V, 385 : Ducere dona iube*. Revue belge de philologie et d'histoire, 7, 579-583, 1928.
- La session de Stockholm de l'Institut de Droit International (21-28 août 1928)*. Revue de droit international, 9, 422-437, 1928.
- Observations sur le rapport relatif aux mandats internationaux présenté par M. H. Rolin*. Annuaire de l'Institut de Droit International, 34, 65-67, 1928.

- Autour du Val-D'Isère.* Bulletin du Club alpin belge, 2e série, V, 13, 329-339, 1927-1928.
- La nature juridique de la noxae deditio.* RHD, 8 424-425, 1929.
- La lex Poetelia Papiria et le régime des délits privés au Ve siècle de Rome.* Mélanges P. Fournier, 755-765, Paris, 1929.
- Vindicta et noxa.* Studi in onore di P. Bonfante, III, 235-248, Pavia, 1929.
- L'arbitrage de l'île de Palmas (Miangas) (4 avril 1928).* Revue de droit international, 10, 735-762, 1929.
- La nature juridique de la deditio dans le droit des gens romain.* RHD, 9, 188-189, 1930.
- La nature juridique de l'abandon noxal.* RHD, 9, 411-471, 1930.
- Le délit d'iniuria commis par un esclave. Droit romain et droit alexandrin.* RHD, 9, 606-608, 1930.
- Un cas de vol manifeste au temps de Saint-Augustin.* Mélanges P. Thomas, 208-213, Bruges, 1930.
- Études de droit romain.* 508 pp., Paris, 1931.
- Le Digeste, couronnement de la politique des empereurs vis-à-vis des Prudents.* Conferenze per il XIV centenario delle Pandette. Pubbl. Univ. Catt. S.C., 2a serie, 33, 53-77, Milano, 1931.
- L'action noxale d'injures. Droit hellénique et droit romain.* Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis, 11, 39-55, 1931-1932.
- Les occupations étrangères en Belgique sous l'ancien régime. A propos d'un ouvrage de M. H. van Houtte, professeur à l'Université de Gand.* Revue de droit international, 12, 364-374, 1931.
- Des traités imposés par la violence.* Revue de droit international, 12, 513-537, 1931.
- Les origines du principe de la responsabilité individuelle. L'abandon noxal.* Annales de l'Université de Paris, 7, 442-448, 1932.
- Solidarité et responsabilité en droit comparé primitif.* Mélanges Glotz, II, 857-868, Paris, 1932.
- L'affaire des Fourches Caudines et la deditio du droit des gens.* Studi in onore di S. Riccobono, II, 13-19, Palermo, 1932.
- Le rôle de l'auctoritas dans la mancipation.* RHD, 12, 196-197, 603-644, 1933.
- La jurisprudence romaine et la notion de l'auctoritas.* Recueil d'études sur les sources du droit en l'honneur de F. Gény, I, 32-41, Paris, 1934.
- Observations sur le rapport relatif aux effets de la clause de la nation la plus favorisée, présentée par le Baron B. Nolde.* Annuaire de l'Institut de Droit International, 39, 449-451, 1934.
- Les sources du droit selon le Code de Justinien.* Acta Congressus Iuridici Internationalis, Romae, 12-17 Novembris 1934, I, 53-67, Romae, 1935.
- Le droit romain en Belgique.* Atti del Congresso Internazionale di Diritto Romano (Bologna, 17-20 aprile 1933), II, 205-213, Pavia, 1935.
- Mancipium et res Mancipi.* RHD, 14, 425-427, 1935.
- Les conflits de lois en matière de droit aérien.* (Académie de Droit International établie avec le concours de la dotation Carnegie pour la paix internationale. Extrait du Recueil des cours), 104 pp., Paris, 1935.
- Abalienatio.* Revue des études latines, 14, 130-134, 1936.
- Le ius publice respondendi (met M. NICOLAU).* RHD, 15, 615-650, 1936.
- Mancipium et res Mancipi.* SDHI, 2, 263-324, 1936.
- Le droit pénal international en matière de navigation aérienne.* Revue de droit international, 17, 118-137, 1936.
- La nouvelle Convention des Détroits (Montreux, le 21 juillet 1936).* Revue de droit international, 17, 669-718, 1936.
- La fondation du Principat romain. Discours de rentrée aux Facultés catholiques de Lille.* Bulletin des Facultés catholiques de Lille, février 1937.
- Aeterna auctoritas.* RHD, 16, 573-587, 1937.
- Les pouvoirs d'Octavien pendant les années 32 à 27 av. J.C.* RHD, 16, 750-751, 1937.
- Le matérialisme historique et l'histoire du droit.* Annales de droit et de sciences politiques publiées sous les auspices de l'Association des anciens étudiants de la Faculté de droit de l'Université de Louvain, 5, 741-748, 1937.
- Le règlement des compétences pénales en droit aérien.* Revue générale de droit aérien, 6, 329-347, 1937.

- Avant-propos à l'Annuaire de l'Institut de Droit International*, 40, VII-X, 1937.
- Conflits des lois en matière de navigation aérienne (Lois pénales)*. Rapport présenté à la Session de Luxembourg de l'Institut de Droit International, 1937. *Annuaire de l'Institut de Droit International*, 40, 8-34, 1937.
- Auguste et la réforme de la justice*. *Annales de droit et de sciences politiques* publiées sous les auspices de l'Association des anciens étudiants de la Faculté de droit de l'Université de Louvain, 6, 462-474, 1938.
- Les pouvoirs d'Octavien en l'an 32 av. J.C.* *Bulletin de l'Institut historique belge de Rome*, 19, 103-124, 1938.
- La condition juridique des nouveaux citoyens romains d'Orient*. *Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, 24-39, 1939.
- Auguste, restaurateur de l'ordre*. *Revue générale*, 129, 484-498, 1938.
- Les cinq édits d'Auguste découverts à Cyrène*. Notes rédigées d'après les leçons faites à la Faculté de droit de Paris, 87 pp., s.l. Paris, s.d. 1939.
- Gabriel Mudaeus. Discours prononcé à l'occasion du IVe centenaire de son doctorat. *Annales de droit et de sciences politiques* publiées sous les auspices de l'Association des anciens étudiants de la Faculté de droit de l'Université de Louvain, 7, 483-490, 1939.
- Le régime des liturgies des nouveaux citoyens romains, d'après l'Edit III de Cyrène*. *Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, 111-120, 1939.
- La tribunicia potestas de César à Auguste*. *SDHI*, 5, 101-122, 1939.
- Aperçus sur les origines du postliminium*. *Festschrift P. Koschaker*, I, 367-385, Weimar, 1939.
- Paul Collinet (1869-1938). *RHD*, 18, 154-165, 1939.
- In memoriam P. Collinet*. *SDHI*, 5, 271-273, 1939.
- Les édits d'Auguste découverts à Cyrène*. Université de Louvain. *Recueil de travaux d'Histoire et de Philologie*, 3e série, I, 227 pp., Louvain, 1940.
- Le tappe di Augusto verso l'Impero*. Istituto di Studi Romani. *Quaderni dell' Impero*. Orme di Roma nel mondo, I, 19 pp., Roma, 1940.
- Il concetto di potestà nell'organizzazione dell'antico diritto romano*. *Conferenze romanistiche tenute nella R. Università di Pavia nell'anno 1939 a ricordo di G. Castelli*. Fondazione G. Castelli, 17, 2-20, Milano, 1940.
- La justice romaine en Cyrénaïque d'après l'Edit IV de Cyrène*. *Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, 304, 1941.
- Les inscriptions du temple de Dmeir* (met P. ROUSSEL). *Syria*, 23, 173-200, 1942-1943.
- Un recueil préjustinien de textes classiques insérés au Digeste, IX, 44*. *Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, 299-314, 1943.
- De l'abandon du cadavre*. *RHD*, 22, 80-88, 1943.
- Une correction apportée au texte de Paul D., 26, 8 De auct., 3*. *SDHI*, 9, 116-119, 1943.
- Le statut juridique des nouveaux citoyens romains et l'inscription de Rhosos*. *L'Antiquité Classique*, 13, 11-35, 1944; 14, 29-59, 1945.
- Un nouveau document sur la donatio ante nuptias*. *Chronique d'Égypte*, 37, 101-107, 1944.
- Symmaque. *Une expérience de socialisme d'état sous l'Empire romain*, 46 pp. Bruxelles, 1945.
- L'affranchissement des esclaves et son effet acquisitif du droit de cité*. *L'Antiquité Classique*, 14, 139-140, 1945.
- L'antiquité romaine*. La bibliothèque de l'honnête homme, 43-58, Bruxelles, 1945.
- A propos d'une inscription récemment découverte sous la Basilique St-Pierre*. *L'Antiquité Classique*, 15, 117-127, 1946.
- La notion de puissance dans l'organisation de l'ancien droit romain*. *Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques de l'Académie royale de Belgique*, 5e série, 31, 159-167, 1946.
- Un incident du séjour de Germanicus en Égypte*. *Le Muséon*, 59 (Mélanges L. Th. Lefort), 259-266, 1946.
- De l'acquisition du droit de cité romaine par l'affranchissement. Une hypothèse sur les origines des rites d'affranchissement*. *SDHI*, 12, 69-85, 1946.

- L'extension du régime de la noxalité aux délits prévus par la lex Aquilia.* Symbolae Van Oven, 307-312, Leiden, 1946.
- Le régime romain de la noxalité. De la vengeance collective à la responsabilité individuelle,* 617 pp. Bruxelles, 1947.
- Le dualité des droits de cité dans le monde romain, d'après une nouvelle interprétation de l'Edit III d'Auguste, découvert à Cyrène.* Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques de l'Académie royale de Belgique, 5e série, 33, 50-59, 1947.
- Le caractère religieux des tombeaux et le § 2 du Gnomon de l'Idiologue.* Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres, 463-465, 1947.
- L'état moderne, un danger pour la paix.* Le Flambeau, 23-30, 228-248, 1940-1947.
- Lo stato moderno, un pericolo per la pace.* La comunità internazionale, 2, 14-26, 1947.
- La manifestation Franz Cumont (Rome, le 7 mai 1947).* L'Antiquité Classique, 16, 13-28, 1947.
- Avant-propos et notices nécrologiques sur F. W. Beichmann, O. Nippold, C. Dupuis, E. Mahaim, M. Kebeqby, C. Asser, E. Roguin.* Annuaire de l'Institut de Droit International, 42, VII-XI, 300-309, 1947.
- Rapport de M. F. De Visscher, Secrétaire-Général, à la session de Lausanne de l'Institut de Droit International (août 1947).* Annuaire de l'Institut de Droit International, 42, 143-151, 1947.
- A propos de quelques inscriptions découvertes dans la nécropole de l'Isola Sacra.* Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques de l'Académie royale de Belgique, 5e série, 34, 421-427, 1948.
- Le caractère religieux des tombeaux romains et le § 2 du Gnomon de l'Idiologue.* RIDA, 1, 199-212, 1948.
- Les défenses d'aliéner en droit funéraire romain.* SDHI, 13-14, 278-288, 1947-1948.
- La fondation funéraire de Iunia Libertas.* Studi in onore di S. Solazi, 542-553, Napoli, 1948.
- La notion de corpus et le régime des associations privées à Rome,* in Scritti in onore di Contardo Ferrini, t. IV, 1949, p. 43-54.
- Nouvelles études de Droit romain public et privé,* Milan, Giuffrè, 1949, 396 p.
- La Table de bronze de Magliano,* in Bulletin de la Classe des Lettres de l'Ac. R. de Belgique, 1949, p. 190-199.
- Une campagne de fouilles à Alba Fucens,* in Bulletin de la Cl. des Lettres de l'Ac. R. de Belgique, 1949, p. 429-434.
- La Tabula Hebana,* edd. F. De Visscher, Della Corte, Gutti, M. A. Levi, in Parola del Passato, 1950, p. 98-107.
- La destinatio,* in Parola del Passato, 1950, p. 118-131.
- Les fouilles d'Alba Fucens.* Bulletin de la Cl. des Lettres de l'Ac. R. de Belgique, 1950, p. 268-274.
- La Tabula Hebana et la décadence des Comices centuriates,* in Revue Historique de Droit français et étranger, 1951, p. 1-38.
- La Tabula Hebana et gli aspetti politici della riforma elettorale di Augusto,* in Atti Mem. dell' Acc. Scienze lettere arti di Modena, 1951, p. 94-111.
- La tabula Hebana et les conséquences politiques de la réforme électorale d'Auguste,* in Bulletin de la Cl. des Lettres de l'Ac. R. de Belgique, 1951, p. 169-182.
- Le régime juridique des plus anciens cimetières chrétiens à Rome,* in Analecta Bollandiana, 1951, p. 39-54.
- Autour du ius Quiritium,* in Festschrift Fr. Schulz, 1951, p. 71-78.
- Locus religiosus,* in Atti del Congresso Internazionale di Diritto romano e di Storia del Diritto (Verona), t. III, p. 181-188.
- A propos d'une nouvelle interprétation de la Tabula Hebana,* in Parola del Passato, 1951, p. 208-212.
- Gli Scavi di Alba Fucense,* in Notizie degli Scavi di Antichità, Roma, 1951, p. 218-272 (met FR. DE RUYT en V. CIANFARANI).
- Les derniers résultats des fouilles d'Alba Fucens,* in Bulletin de la Cl. des L. de l'Ac. R. de Belgique, 1951, p. 408-424.
- Les Fouilles d'Alba Fucens,* in L'Antiquité classique, 1951, p. 46-84 (met FR. DE RUYT).
- Tacite et les réformes électorales d'Auguste et de Tibère,* in Studi in onore di Vincenzo Arangio-Ruiz, Napoli, Jovene, 1952, t. II, p. 319-434.

- Propriété et puissance familiale dans l'ancienne Rome*, in Scientia, Asso (Como), 1952, p. 183-187.
- Trois campagnes archéologiques au cœur de l'Abruzze*, in Reflets du Monde, Bruxelles, Pauwels, 1952, Extr. 16 p.
- Comubium et Civitas*, in RIDA, 1952, p. 401-422.
- Trois campagnes de fouilles dans l'Abruzze*, in La Nouvelle Clio, 1952, p. 87-93.
- Gli ultimi risultati degli Scavi di Alba Fucense*, in Rendiconti della Cl. di Sc. Mor. Stor. filol. dell'Acc. Nazionale dei Lincei, t. VII, Estr. 4 p.
- L'Inscription funéraire dite de Nazareth*, in RIDA, 1953, p. 285-321.
- Le Diatagma dit de Nazareth sur les violations de sépultures*, in La Nouvelle Clio, 1953, p. 18-30.
- L'Inscription funéraire dite de Nazareth* (éd. abrégée), in C. R. de l'Ac. des Inscr. et B.-L., Paris, 1953, p.
- Note sur quelques graffites d'Alba Fucens*, in Bulletin de la Cl. des Lettres de l'Ac. R. de Belgique, 1953, p. 150-153.
- Les peines sépulcrales*, in Festschrift Hans Lewald, Bâle, Helbin & Lichtenhahn, 1953, p. 175-183.
- Une inscription monumentale concernant l'Aqueduc d'Alba Fucens*, in Bulletin de la Cl. des Lettres de l'Ac. R. de Belgique, 1953, p. 522-528 (met M. FR. DE RUYT).
- La VIIe Session Internationale de la Société d'Histoire des Droits de l'Antiquité*. (Florence-Sienne, 1952), in RIDA, 1953, p. 421-429.
- Le conflit entre la succession testamentaire et le régime des tombeaux de famille*, in RIDA, 1954, p. 283-297.
- Labéon et les ventes forcées de terres aux vétérans des guerres civiles*, in RIDA, 1954, p. 299-313.
- La dualité des droits de cité et la mutatio civitatis*, in Studi in onore di Pietro de Francisci, Milano, Giuffrè, 1954, t. I, p. 37-62.
- Les puits du Forum d'Alba Fucens*, in Bull. della Comm. arch. Com. di Roma, 1954, Estratto 13 p. (met M. J. MERTENS).
- La VIIIe Session Internationale de la Société d'Histoire des Droits de l'Antiquité* (Barcelone, 1953), in RIDA, 1954, p. 477-484.
- L'expansion de la cité romaine et la diffusion du Droit romain*, in Bulletin de la Cl. des Lettres de l'Ac. R. de Belgique, 1955, p.
- Ius Quiritium, civitas romana et nationalité moderne*, in Studi in onore di Ugo Enrico Paoli p. 175-183.
- Les fouilles d'Alba Fucens, de 1951 à 1953*, (met F. R. DE RUYT, S. J. DE LAET et J. MERTENS). (F. D. V.: Epigraphie, p. 62 à 81; Oeuvres d'art, p. 100 à 113), in L'Antiquité Classique, 1955, p. 51-119.
- Les fondations en Droit Romain classique*, in RIDA, 1955 p. 197-218.
- Les fantaisies formulaires du Préteur Verrès*. Revue des Etudes Latines, Paris, 1955, p. 136-139.
- „Auctoritas” et „Mancipium”*. SDHI, 1956, p. 87-112.
- Droit de capture et Postliminium in pace*, RIDA, 1956, p. 197-226.
- L'individualismo e l'evoluzione della proprietà nell'età repubblicana*. Studia e documenta historiae et iuris, 1957, p. 26-42.
- Eugène Borel*. Annuaire de l'Institut de Droit International, 1956, p. 456-460.
- Observations sur le renvoi en droit international privé*. Annuaire de l'Inst. de Droit International 1956, p. 101-103.
- L'amphithéâtre d'Alba Fucens et son fondateur Q. Naevius Macro*. Préfet du Prétoire de Tibère, Rendiconti della Cl. di Sc. Morali dell'Acc. N. dei Lincei, 1957, p. 39-49.
- La pseudo stipulation ἐπερωτηθεὶς ὠκολόγησα*, Eos (Symbolae R. Taubenschlag), Varsovie, 1957, p. 161-169.
- L'Etat moderne, un danger pour la paix (Nouvelle version)*. Revue de Dr. Inter. de Sc. diplomatiques et politiques, 1957, p. 1-15.
- L'expansion de la cité romaine et la diffusion du droit romain*. Museum Helveticum, 1957, p. 164-174.
- La carrière et le testament d'un Préfet du Prétoire de Tibère*. Bulletin de la Cl. des L. de l'Ac. R. de Belgique, 1957, p. 168-179.
- In memoriam R. Monier*. RIDA, 1957, p. 11-15.

- Alba Fucens, Aperçu de la campagne de 1957* (met J. MERTENS). Rendiconti d. Cl. di Sc. Morali, Storiche dell' Acc. Nazionale dei Lincei, 1958, s. VIII, vol. XIII, p. 97-110.
- De la défense d'usucaper les choses volées*. RIDA, 1958, p. 469-492.
- Quelques observations sur les origines du Dominium romain*. Bulletin de la Cl. des L. de l'Ac. R. de Belg., 1958, p. 161-173.
- Monumentum „sub ascia dedicatum”*. Rendiconti della Pontificia Accademia Romana di Archeologia, 1956-57 (versch. 1958), p. 69-81.
- In Memoriam Salvatore Riccobono*. RIDA, 1958, p. 11-15.
- In Memoriam Rodolfo Ambrosino*. RIDA, 1958, p. 17-19.
- In Memoriam Raphael Taubenschlag*. RIDA, 1958, p. 20-23.
- Alba Fucens. Les campagnes de 1957-58*. Bulletin de la Cl. des L. et Sc. Morales de l'Ac., Bruxelles, p. 507-517.
- Le droit de cité romaine*. Acta Congressus madvigiani. Second International congress of Classical Studies, Copenhagen 1958, t. I, p. 281-291.
- Ex iure Quiritium*. Mélanges H. Lévy-Bruhl., p. 317-323.
- Alba Fucens: A roman colony*. Archaeology, New York, 1959, p. 123-132.
- La condition des pègrins à Rome jusqu'à la Constitution Antonine de l'an 212*. Recueils de la Société J. Bodin, IX, p. 195-208.
- Le jardin de Mousa. Une fondation gréco-romaine d'Egypte*. RIDA, 1959, p. 179-208.
- Il sistema romano della nossalita*. Iura, Napoli, 1960, 68 p.
- D'une clause de style gréco-égyptienne à la stipulation écrite*. Bull. dell'Ist. di Diritto Romano, LXIII, 1960, p. 19-37.
- L'histoire d'Alba Fucens*. Catalogue de l'Exposition „Alba Fucens” à Bruxelles, 1960, p. 5-12.
- La caduta di Seiano e il suo macchinatore Macrone*. Rivista di Cultura Classica a Medievale, Roma, 1960, p. 7-20.
- De la prescription du ins sepulchri*, Scritti in onore di Emilio Betti, Milano, 1960, p. 293-403.

HENRY DE COCK (1880-1954)

1919

Henry De Cock werd geboren te Gent op 7 oktober 1880. Hij deed zijn middelbare studiën aan het Ste Barbaracollege van zijn geboortestad en studeerde vervolgens aan de Universiteit te Gent alwaar hij in 1903 promoveerde tot doctor in de Rechten. Hij was één van de schitterendste studenten van zijn promotie.

Zijn schrandere geest, zijn welsprekendheid en zijn zin voor humor bestemden hem voor het advocatenberoep. Het moet dan ook niet verwonderen dat Henry De Cock vóór alles advocaat is geweest en als advocaat is gestorven.

Het begon met een praktische scholing in de advocatenkantoren van Meesters Ligy en De Baets, twee befaamde Gentse advocaten, die zijn patrons zijn geweest en die hun stempel op hem hebben gedrukt. Maar de jonge De Cock vond het niet goed genoeg en liep zelfs een tijd stage bij Maître Barboux te Parijs.

Hij werd op de tabel van de orde der advocaten bij het Hof van Beroep te Gent ingeschreven op 5 november 1906. Geleidelijk aan deed hij zich aan de balie opmerken. Zijn scherp inzicht, zijn sierlijke pleitersstijl — gekenmerkt door een duidelijke en

sobere uiteenzetting van het geding en van de argumenten, in een kleurige genuanceerde taal — zijn vinnig debatteren op een hoofse wijze en vrij van alle kwetsende stekeligheid, werden er ten zeerste op prijs gesteld. De clientele kwam en groeide aan, snel en gestadig; het werd spoedig een schoon kantoor en het bleef het. Onvermoeid ging hij met zijn advocatenpraktijk door. De bekroning kwam met het stafhouderschap voor de gerechtelijke jaren 1938-1940. Spijts de ziekte die zijn geheel gestel ondermijnde en hem fysisch volkomen misvormde, bleef De Cock onvermoeid de stiel beoefenen en jonge advocaten vormen.

Die activiteit heeft hij tijdelijk moeten staken, toen hij in 1913 benoemd werd tot „secrétaire principal à l'Exposition universelle de Gand". Maar eens die taak

vervuld, ging Henry De Cock weer gezwind met zijn advocatenpraktijk door.

Intussen werd hij bij K.B. van 17 januari 1914 benoemd tot onder-voorzitter van de werkrechtsheraad, Kamer van Beroep, te Gent; waarvan hij trouwens bij K.B. dd. 6 juni 1946 tot voorzitter zou worden benoemd, functie die Henry De Cock tot aan zijn opvolging, als zeventig-jarige, waarnam.

Na de gehele wereldoorlog 1914-1918 als vrijwilliger te hebben meegemaakt — (hij was in de sector Ieper militaire tolk, gevoegd bij het Engels leger) — werd hij bij K.B. dd. 14 november 1919 tot docent benoemd bij de Hogere Handelsschool, gehecht aan de Faculteit van de Rechten. Zijn leeropdracht bestond in het doceren van „Vergelijkende vervoerwetgeving” en „Handels- en zeevaartuitrusting”.

Bij K.B. dd. 1 augustus 1921 werd daaraan toegevoegd de leergang „Arbeidsregime en vergelijkende wetgeving”, te doceren aan de licenciaten in de sociale wetenschappen in opvolging van Prof. Varlez.

Bij K.B. dd. 7 oktober 1925 werd Henry De Cock ontlast van de leergang in „Handels- en zeevaartuitrusting”, in de Hogere Handelsschool.

In 1929 werd Henry De Cock, ter vervanging van Prof. Beatse, die wegens gezondheidsredenen zijn onderricht niet kon voortzetten, gelast met het doceren van de lessen in burgerlijk recht, partim, B. III, Titel 5 en 18 (huwelijkscontract, voorrechten en hypotheek); hetgeen hij van jaar tot jaar deed, ingevolge een opdracht van de Faculteit van de Rechten, tot wanneer de Rechtsfaculteit in 1934 volkomen werd vervlaamst.

Ondertussen werd docent De Cock gehecht aan de Faculteit der wetenschappen, bij K.B. dd. 12 maart 1929. Bij K.B. dd. 30 september 1930 werd zijn leeropdracht uitgebreid met de leergangen „Administratie recht” en „Mijnwetgeving”, te doceren aan de ingenieurs. Bij K.B. van 15 november 1930 werd beslist, dat docent Henry De Cock, in plaats van de nederlandse cursus in het „Administratierecht (sectie burgerlijke bouwkunde)” te doceren, in het nederlands onderricht zou geven in de „Beginselen van het nijverheidsrecht (verschillende secties van de burgerlijke ingenieurs)”.

Bij K.B. dd. 30 september 1935 werd hem de rang van gewoon hoogleraar in ere-opzicht bij de Faculteit der Wetenschappen toegekend.

Het onderricht van Henry De Cock werd ten zeerste gewaardeerd. Zo komt het ook, en niet het minst omwille van studiën betreffende de Frans-Belgische overeenkomst van 1899 inzake het gezag en de uitvoering van vonnissen, dat hij in 1925 benoemd werd aan de Academie voor Internationaal recht te Den Haag. Hij doceerde hier in vervanging van Professor P. Poulet, toen deze in januari 1925 Eerste Minister werd.

Bij de vervlaamsing van de Universiteit heeft Henry De Cock de Universiteit verlaten; hij bleef evenwel aan de „École des Hautes Études” verbonden.

Bij besluit van de Secretarissen-generaal dd. 1 juli 1941 werd hij tot het emeritaat toegelaten op 1 maart 1941.

Op 18 maart 1954 overleed Henry De Cock te Merelbeke, in zijn buitengoed. Hij was Ridder in de Leopoldsorde (1931), Officier in de Kroonorde (1937), drager van de Herinneringsmedaille en van de Overwinningsmedaille.

W. DELVA.

PUBLIKATIES VAN HENRY DE COCK

La théorie du risque professionnel et la loi belge sur les accidents du travail. Journal Trib., p. 2 en volg., 1908.

La convention franco-belge du 13 juillet 1899, concernant l'autorité et l'exécution des décisions judiciaires. Goemare, Bruxelles, 246 p.

Les voyageurs de commerce, sont-ils des employés? Jurispr. du louage d'ouvrage, p. 161 en volg., 1930.

Contentieux administratif. L'exécution des jugements étrangers. Van der Aa, Bruxelles, 1936.

Compétence de la Cour de Contentieux administratif en matière de droit industriel. Rev. Admin. et du droit Administr., p. 53 en volg., 1936.

JOSEPH VAN DE VORST (1871-1948)

1919

Joseph Van de Vorst werd geboren te Antwerpen op 22 december 1871 en overleed te Gent op 25 februari 1948.

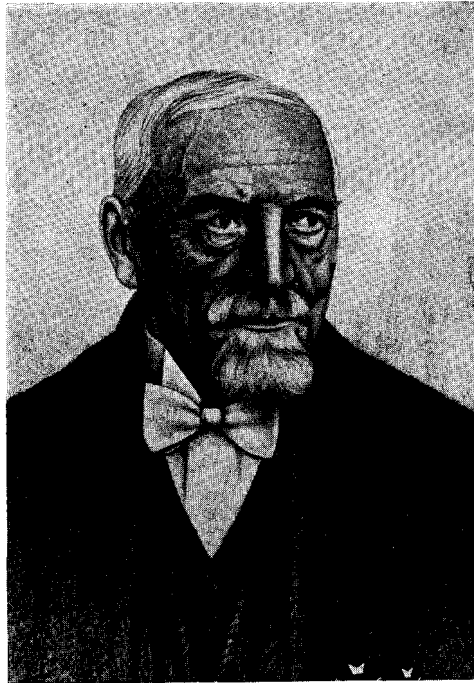
Na middelbare studiën in zijn geboortestad verkreeg hij aan de Katholieke universiteit te Leuven het diploma van doctor in de Rechten en van kandidaat-notaris. Het notariaat was zijn roeping en zijn leven lang bleef hij de notariële instelling hartstochtelijk toegewijd. Meer dan twintig jaar — van het verlaten van de universiteit tot aan zijn benoeming te Gent in 1919 — was hij werkzaam op een notariskantoor te Brussel, laatst als meesterklerk van Mr Damiens. Steeds bleef hij de wijze raadsman en de trouwe vriend van de Belgische clericatuur en tot aan zijn overlijden was hij erevoorzitter van de „Basoche Belge” en erevoorzitter van de kring van kandidaat-notarissen van het arrondissement Brussel.

De academische loopbaan van Joseph Van de Vorst begint op 28 april 1919, met zijn benoeming (ter vervanging van Julius Obrie) tot docent in de Faculteit der rechten, gelast met de cursussen van organieke wetten van het notariaat en van toepassings-oefeningen en opmaken van notariële akten in verband met de vakken vermeld onder nrs 4 tot 9 van artikel 17

van de wet van 10 april 1890 - 3 juli 1891. Bij koninklijk besluit van 7 oktober 1925 werd zijn leeropdracht uitgebreid, doordat hij (ingevolge de gedeeltelijke vernederlandsing van de universiteit) Georges Beatse opvolgde op de leerstoel van „Fiscale wetten betreffende het notariaat” (3^e proef candidatuur in het notariaat; ook 3^e doctoraat rechten, krachtens K.B. 31 oktober 1927).

Wanneer, ingevolge de wet van 21 mei 1929, het onderwijs in het belastingsrecht werd omgevormd tot een algemene cursus, waarin niet enkel zou gehandeld worden over bepaalde fiscale wetten, in verband met de notariële praktijk, maar over gans het juridisch aspect van de fiscaliteit, werd Van de Vorst de eerste titularis te Gent van de aldus verruimde cursus.

Reeds bij koninklijk besluit van 30 juni 1921 werd hij bevorderd tot gewoon

hoogleraar. Hij werd, bij Besluit van de Regent dd. 7 februari 1945, toegelaten tot het emeritaat met ingang van 22 december 1941.

Hij was Commandeur in de Leopoldsorde en Officier in de Orde van de Kroon. Voor de juristen die, tussen 1919 en 1942, hun vorming hebben genoten aan de universiteit te Gent, is Joseph Van de Vorst een onvergetelijke figuur. Behalve het fiscaal recht — en dan nog in de laatste fase van zijn academische loopbaan —, doceerde hij nooit een der grote dogmatische cursussen in de rechtsgeleerde faculteit. Zijn leeropdracht was eerder geconcentreerd rond zijn cursus van „opmaken van notariële akten”. Zijn grondige kennis van de principes, zijn zin voor eenvoud en duidelijkheid en vooral zijn diepe overtuiging dat de juridische regel geen abstracte redenering mag zijn, maar wel een middel om sociaal-economische feiten te ordenen, ter beveiliging van de belangen van individuen en gemeenschap, maakten zijn colleges tot voorbeelden van lessen in het „levend recht”. Hoe hoogstaand de kwaliteit ook was van het theoretisch onderwijs, b.v. in het erfrecht en het huwelijksgoederenrecht, alleen zij, die Van de Vorst's cursus, met zijn talrijke praktische gevallen en beredeneerde aktenformulieren, hadden gevolgd, verlieten de universiteit met een grondige kennis van deze materie. Die cursus voorzag dus, in niet geringe mate, in de leemte, die thans aan 't verdwijnen is, door de stelselmatige aanvulling van de grote cursussen met praktische oefeningen in het burgerlijk- en handelsrecht, het procesrecht, het fiscaal recht, enz..

De bibliografie van Van de Vorst is indrukwekkend. Weinige rechtsgeleerden in België hebben zoveel gepubliceerd en oefenden een zo diepe invloed uit op de gerechtelijke en administratieve rechtspraak en op de notariële praktijk van de laatste dertig jaar.

Opvallend is dat van de Gentse hoogleraar geen enkel boek is verschenen, maar wel bijna driehonderd artikelen, meestal in de „Revue Pratique du Notariat Belge”, waarvan hij de leiding waarnam, vanaf 1920 tot aan zijn dood in 1948, eerst met zijn Leuvense leermeester Alfred Schicks († 1933), later met de Brusselse hoogleraar (later Rector van de Vrije Universiteit) Prof. Jean Baugniet. Wat een prachttuitgave zou de verzameling niet wezen van deze verspreide opstellen, geordend en gegroepeerd naar het plan van het Burgerlijk Wetboek! Het werk van Van de Vorst doet immers denken aan de „quaestiones disputatae” van de oude rechtsgeleerden, doordat het leitmotief van deze overtalrijke studiën, over schijnbaar uiteenlopende onderwerpen, wel is : het privaatrecht (deels ook : het fiscaal recht) van België in de periode 1910-1947, zoals het leefde, door toetsing van de teksten en van de theorieën aan de dagelijkse praktijk in een notarieel kantoor of in een gerechtshof. En verder is er de „Stijl Van de Vorst”, waardoor het gezag van zijn publikaties grotendeels uit te leggen is : glashelder betoog, recht op het doel af, met enkele zorgvuldig gekozen argumenten — de sterkste — zonder overtollige eruditie.

Herhaaldelijk werd Van de Vorst geroepen om deel uit te maken van commissies, door de Regering gelast met de voorbereiding van hervormingen op het gebied van het belastingsrecht. Zeer actief was zijn medewerking aan het opmaken van

de ontwerpen die geworden zijn : het wetboek van de successierechten (1936), het wetboek van de registratierechten (1939) en het wetboek van het zegel (1947). Bij zijn overlijden was hij ondervoorzitter van de Koninklijke Commissie voor de coördinatie van de fiscale wetten.

Van de Vorst, die zijn eerste praktische vorming had genoten op een notaris-kantoor, voelde zich immers thuis in notariële middens. Heimwee? Bijna op alle notariële congressen in België heeft hij een verslag uitgebracht of een lezing gehouden. In het Studie- en Wetgevingscomité van het Verbond der Belgische notarissen speelde hij een zeer actieve rol. Maar het is vooral door zijn ontelbare adviezen, steeds grondig overwogen en helder geformuleerd, dat hij het notariaat onschatbare diensten heeft bewezen.

En niet alleen over zuiver-juridische vraagstukken, ook over de meer delicate vragen van beroepstucht en professionele waardigheid, deelde hij, waar gevraagd, zijn gezaghebbend oordeel mede. Want — wij citeren hier het „Tijdschrift voor notarissen” — hij was niet alleen een grote rechtsgeleerde, maar tevens een mensenkenner en ... een goed hart.

J. VAN HOUTTE.

PUBLIKATIES VAN JOSEPH VAN DE VORST (1)

Les fonds publics et les valeurs de portefeuille du point de vue du droit d'enregistrement. Rép.P.N., pp. 72-78, 1906.

De la restitution du dépôt après la mort du déposant et du mandat „post mortem” (Code civil, art. 1919 et 2003). Rép.P.N., pp. 129-137, 1907.

Enregistrement des actes de partage. Rép.P.N., pp. 6-20, 1910.

Quel est le sort de la rente viagère sous le régime de la communauté conjugale? Rép.P.N., pp. 33-46, 1910.

Scellés à apposer chez un tiers (Observations). Rép.P.N., pp. 61-63, 166-169, 1910.

Quels sont les droits respectifs de l'usufruitier et du nu-propriétaire sur les bois de sapins soumis à usufruit. Rép.P.N., pp. 169-171, 1910.

Du mode de recrutement des notaires. Rép.P.N., pp. 201-212, 1910.

La revision de la loi hypothécaire. Rép.P.N., pp. 321-325, 1910.

Du mode de représentation des incapables et de la publicité des faits modifiant la capacité juridique (Rapport met A. HENRY en C. Leriche). Rép.P.N., pp. 225-248, 1911.

Du régime matrimonial du prodigue marié sans contrat de mariage. Rép.P.N., pp. 1-11, 1911.

Convention aléatoire de réversion. Formule. Rép.P.N., pp. 11-14, 1911.

Responsabilité notariale. Formule. Rép.P.N., pp. 21-28, 1911.

Déclaration succession. Passif. Bail. Rép.P.N., pp. 203-205, 1911.

Du fonds de commerce exploité par le conjoint survivant après la dissolution de la communauté. Rép.P.N., pp. 84-92, 1912.

De la mainlevée par l'attributaire du solde d'une créance hypothécaire. Formule. Rép.P.N., pp. 200-204, 1912.

Études pratiques sur les ventes immobilières (met BRUGGEMAN). Rép.P.N., pp. 129-145, 1913.

(1) *Meest gebruikte verkortingen* : R.G.E. = Recueil Général de l'Enregistrement; R.P.N. = Revue Pratique du Notariat Belge; Rép. P.N. = Répertoire de la Pratique Notariale; T.N. = Tijdschrift voor Notarissen; Tr.Féd.N. = Travaux du Comité d'Études et de Législation de la Fédération des notaires de Belgique.

Commentaire loi 8 février 1906 autorisant les époux divorcés à se remarier ensemble. Rép.P.N., pp. 324-357, 1913.
Étude sur le timbre. Note de jurisprudence. Rép.P.N., pp. 338-339, 1913.
Clause d'information dans les ventes publiques (note de jurisprudence). Rép.P.N., pp. 21-22, 1914.
La loi hypothécaire dans ses rapports avec le régime des sociétés commerciales. Rép.P.N., pp. 77-96, 1915.
Partage entre majeurs et mineurs. Composition des lots. Rép.P.N., pp. 168-174, 1915.
Notes de jurisprudence. Contre un conservateur. Rép.P.N., pp. 195-210-215, 1916.
La clause d'information dans les ventes publiques. Rép.P.N., pp. 22-32, 1917.
Note de jurisprudence contre les conservateurs. Rép.P.N., pp. 98-105, 1917.
Note de jurisprudence sur le partage de l'indivision dans lequel est intéressé un soldat sous les drapeaux. Rép.P.N., pp. 115-122, 1917.
Note sur la portée de l'art. 918 C.c. Rép.P.N., pp. 285-290, 1917.
Du fonds de commerce exploité par le conjoint survivant après la dissolution de la communauté. R.P.N., pp. 81-90, 1920.
Dévolution de succession — Modification aux art. 742, 753 al. 2 et 755 al. 1 du Code Civil. R.P.N., pp. 98-99, 1920.
Déclaration de succession. Formule. R.P.N., pp. 193-199, 1920.
Déclaration de mutation par décès. Formule. R.P.N., pp. 225-228, 1920.
Déclaration de succession et mutation par décès. Évaluation de l'usufruit et des rentes viagères. R.P.N., pp. 337-341, 1920.
La loi hypothécaire dans ses rapports avec le régime des sociétés commerciales. Commentaire de l'art. 13 des lois coordonnées sur les sociétés. R.P.N., pp. 353-374, 1920.
Liquidation-partage. Opérations préliminaires en vue de partage soit judiciaire soit amiable. Formule de procès-verbal d'ouverture d'opérations. R.P.N., pp. 577-581, 1920.
Dévolution de succession — Division par ligne — Refente — Double lien. R.P.N., pp. 737-740, 1920.
Minutes détruites pendant la guerre. Mesures à prendre pour rétablir la preuve des actes et conventions. R.P.N., pp. 97-104, 1921.
Minutes détruites pendant la guerre. — Opportunité d'une modification de la législation. R.P.N., pp. 257-264, 1921.
Observations. Droit de superficie. R.P.N., pp. 624-626, 1921.
Observations. Nullité d'une vente sur saisie immobilière. R.P.N., pp. 3 à 16, 1922.
Croquis de liquidation. — Dévolution par lignes entre ascendants et collatéraux ordinaires. Testament contenant legs à titre universel et legs particuliers dont un privilège. — Réduction de la quotité disponible. R.P.N., pp. 33-38, 1922.
Observations sous Civ. Gand 8-2-22 — Absent — Vente d'immeubles — Loi 12-6-1816. R.P.N., pp. 260-264, 1922.
Le droit à la réparation des dommages de guerre dans ses rapports avec la pratique notariale. R.P.N., pp. 609-628, 1922.
Régime successoral des petits héritages. Augmentation du revenu cadastral après l'ouverture de la succession. R.P.N., pp. 49-52, 1923.
Observations sous Civ. Huy 18-1-23 — Petits héritages. R.P.N., pp. 93-95, 1923.
Quotité disponible — Partage — Expertise des biens. Date à laquelle il faut se reporter pour l'estimation. R.P.N., pp. 337-342, 1923.
Le recel dans les liquidations partages. R.P.N., pp. 449-459, 1923.
Le recel dans les liquidations partages. Conséquences des déchéances pour l'établissement des droits des parties. R.P.N., pp. 593-603, 1923.
Timbre. Exemption extraits état-civil (loi hypothécaire). P.R.N., pp. 81-83, 1924.
Testament. Usufruit universel réductible „au choix” de la légataire avec dispense de caution. Legs de la quotité disponible au profit d'enfants. Concours des disponibles. R.P.N., pp. 143-150, 1924.
Vente publique d'immeubles. Refus par l'adjudicataire de signer le contrat. Preuve du contrat. Dommages-intérêts. R.P.N., pp. 385-388, 1924.

Quelle est la valeur juridique, dans un acte de vente immobilière, de la clause générale de non garantie contre l'éviction à résulter de servitudes grevant le bien vendu? R.P.N., pp. 449-458, 1924.

Donation entre vifs. — Révocation pour survenance d'enfants. Observations pratiques et fiscales. Régularisation au cadastre. R.P.N., pp. 657-664, 1924.

Quotité disponible — Partage — Expertise des biens — Date à laquelle il faut se reporter pour l'estimation. R.P.N., pp. 129-135, 145-152, 161-167, 1925.

Définition et éléments constitutifs du fonds de commerce. R.P.N., pp. 257-266, 1925.

L'enregistrement des cessions entre vifs de fonds de commerce et de clientèle civile. R.P.N., pp. 337-348, 1925.

Le notaire peut-il recevoir un acte pour l'enfant de sa belle-sœur? R.P.N., pp. 417-419, 1925.

Régime successoral des petits héritages. Objet du jugement rendu par le Juge de Paix. Enregistrement. R.P.N., pp. 465-467, 1925.

Les témoins instrumentaires dans les actes notariés. R.P.N., pp. 513-524, 1925.

Avantages et inconvénients de l'acceptation sous bénéfice d'inventaire. R.P.N., pp. 162-164, 1926.

Le partage d'honoraires entre notaires. R.P.N., pp. 193-195, 1926.

Formalités de l'acceptation sous bénéfice d'inventaire. R.P.N., pp. 209-211, 1926.

Situation juridique de l'héritier bénéficiaire. — Responsabilité — Cause de déchéance — Renonciation. R.P.N., pp. 225-232, 1926.

Société civile immobilière. — Continuation avec les héritiers mineurs d'un héritier décédé. — Vente de gré à gré par le gérant des immeubles sociaux. R.P.N., pp. 257-260, 1926.

L'enregistrement des cessions de fonds publics et des valeurs de portefeuille. — Timbre. R.P.N., pp. 273-277, 1926.

Société civile. — Enfant mineur associé. — Vente de gré à gré d'immeubles sociaux par le gérant. R.P.N., pp. 321-323, 1926.

Timbre. — Obligation pour les notaires de déclarer dans leurs actes que les écrits qu'ils mentionnent ont acquitté ou non le droit. Fonds publics étrangers. R.P.N., pp. 385-388, 1926.

Le bénéfice d'émolument — Comparaison avec le bénéfice d'inventaire. R.P.N., pp. 481-486, 1926.

La cession de créance hypothécaire. Définition. — Effets — Formalités. R.P.N., pp. 721-728, 1926.

L'acte notarié qui ne contient pas la mention qu'il doit être délivré en brevet est un acte reçu en minute. R.P.N., pp. 737-740, 1926.

Peut-on céder une ouverture de crédit? Quel est le sort de l'hypothèque? R.P.N., pp. 97-109, 1927.

Quotité disponible — Époque à laquelle il faut se reporter pour l'estimation des biens meubles donnés entre vifs. Conséquences de l'action en réduction. R.P.N., pp. 145-152, 1927.

Droit de succession. Art. 6 de la loi du 11 octobre 1919. Preuve que l'acte du partage ne déguise pas une libéralité au profit de l'attributaire de la nue propriété. R.P.N., pp. 209-216, 1927.

Quotité disponible — Masse fictive — Créance et rapports à charge d'héritiers insolubles. Mode d'estimation. R.P.N., pp. 257-259, 1927.

Quotité disponible et réserve — Imputation des libéralités — Réserve globale ou réserve individuelle. R.P.N., pp. 289-299, 1927.

Liquidation partage. Rapports de sommes. Dépréciation du franc. R.P.N., pp. 321-322, 1927.

Quotité disponible — Réduction en nature des libéralités entre vifs — Exceptions. Art. 930-866 et 924-918. R.P.N., pp. 593-597, 1927.

Enregistrement. — Vente d'un immeuble déprécié par un bail ayant date certaine. Base de la perception. R.P.N., pp. 689-696, 1927.

Capacité juridique de la femme séparée de corps. Art. 1449 nouveau du Code civil. R.P.N., pp. 705-706, 1927.

L'hypothèque consentie par l'emprunteur, avant la transcription de son titre de propriété, est-elle valable? R.P.N., pp. 129-136 en 145-150, 1928.

Observations sous Brux. 2-3-28 : Transcription — Donation d'un bien antérieurement vendu par acte non transcrit. R.P.N., pp. 231-233, 1928.

Transcription. Le sous-acquéreur de bonne foi, dont l'auteur a été de mauvaise foi, est-il protégé par

l'art. 1 de la loi hypothécaire contre l'action en revendication du propriétaire qui a omis de faire transcrire son titre? R.P.N., pp. 321-327 et 337-341.

Législation — Lois — Jour de l'entrée en vigueur. „Moniteur” à double date. R.P., pp. 401-403, 1928.

De la publicité hypothécaire en matière maritime et fluviale. R.P.N., pp. 417-424, 1928.

Observations sous Civ. Gand 23-5-28 — Enregistrement — Vente au locataire d'un immeuble déprécié par un bail ayant date certaine. R.P.N., pp. 427-428, 1928.

Enregistrement — Échanges de biens ruraux — Mise à jour des extraits cadastraux. R.P.N., pp. 465-467, 1928.

Quotité disponible au profit de conjoint en seconde noce (code civil art. 1098). Mode de calculer la part de l'enfant le moins prenant — Concours des disponibles. R.P.N., pp. 545-551, 1928.

Taux de l'intérêt légal. R.P.N., pp. 593-594, 1928.

La représentation des personnes morales dans ses rapports avec la loi hypothécaire. R.G.E., pp. 81-96, 1928.

Du mode de renouvellement de l'inscription hypothécaire en cas de mutation, soit par décès, soit par acte entre vifs, de la propriété grevée. R.P.N., pp. 1-6, 1929.

Du régime matrimonial du prodigue marié sans contrat de mariage. R.P.N., pp. 33-40 en 65-71, 1929.

Droits de succession — Sens du mot „part légale”. R.P.N., pp. 225-227, 1929.

Quotité disponible — Réserve de l'enfant reconnu en concours avec un frère et une sœur du défunt — Conjoint donataire de l'usufruit de toute la succession. R.P.N., pp. 273-276, 1929.

Observations sous Civ. Anvers 31 déc. 1928 : Communauté. Pouvoir d'administration du mari..., R.P.N., pp. 280-281, 1929.

Observations sous Gand 28-3-29 : Enregistrement..., R.P.N., pp. 345-348, 1929.

Enregistrement. Vente d'immeubles après faillite — Surenchère — Condition suspensive ou résolutoire. Conseil pratique. R.P.N., pp. 593-597, 1929.

Le don manuel peut-il être constaté par acte sous seing privé? R.P.N., pp. 609-616, 1929.

De la validité du remploi fait au moyen de deniers propres ne provenant pas de l'aliénation d'un immeuble. R.P.N., pp. 673-679, 1929.

De l'utilité de la clause de remploi dans les acquisitions, sous le régime de la séparation de biens. R.P.N., pp. 705-706, 1929.

Enregistrement — Vente d'immeuble avec réserve de jouissance — Bail désavantageux — Base d'estimation de la charge. R.P.N., pp. 1-3, 1930.

De la validité du remploi en meubles et en placement hypothécaire. R.P.N., pp. 17-21, 1930.

Enregistrement. Prêt avec intervention banque hypothécaire. R.P.N., pp. 65-68, 1930.

Actes respectueux — Notification — Loi du 28 janvier 1928 sur le secret des significations par acte d'huissier — Suppression des témoins. R.P.N., pp. 193-200, 1930.

Contrat de mariage — Clause de reprise de certains objets sur expertise. — Convention de mariage entre associés — Institution contractuelle à titre particulier — Réserve en nature. Absence de pacte prohibé sur succession future. R.P.N., pp. 257-264, 1930.

Communauté légale — Action en retranchement (art. 1496) — Non application de l'art. 1093 — Sens des mots „donations de biens présents et à venir”. R.P.N., pp. 321-325, 1930.

Enregistrement — Mainlevée par la Caisse Générale d'Épargne et au profit du Comptoir Agricole — Gratuité. R.P.N., pp. 401-402, 1930.

De la spécialité en matière hypothécaire. R.P.N., pp. 544-554, 1930.

Quotité disponible — Montant de la réserve de l'enfant naturel en présence d'un legs universel excluant les héritiers légaux. R.P.N., pp. 577-579, 1930.

De la spécialité hypothécaire quant aux immeubles. R.P.N., pp. 609-617, 1930.

Des créances pouvant être garanties par hypothèque et plus spécialement de la créance future, de la créance conditionnelle et de la créance liquide. P.R.N., pp. 1-6 en 17-22, 1931.

Quotité disponible du conjoint en secondes noces. — Action en retranchement des art. 1496 et 1527 — Croquis de liquidation. R.P.N., pp. 65-69, 1931.

Transcription — Cas d'application de l'art. 1 de la loi hypothécaire — Force probante des registres du bureau des hypothèques. Mission des conservateurs. R.P.N., pp. 129-133, 1931.

Quotité disponible — Action en retranchement — Attribution de toute la communauté et donation d'usufruit. R.P.N., pp. 209-211, 1931.

Bail d'immeuble — De la nature personnelle, réelle ou mixte du droit de jouissance du preneur. R.P.N., pp. 262-270, 1931.

Du sort d'un don manuel fait par une personne propriétaire seulement d'une moitié et usufruitière de l'autre moitié des objets donnés. R.P.N., pp. 405-407, 1931.

Liquidation partage de communauté légale et de succession. — Legs à titre universel des meubles et legs de l'usufruit des immeubles. Reprises et récompenses. Répartition du passif. Croquis de liquidation. R.P.N., pp. 424-428, 1931.

Droits de succession — De la preuve à fournir qu'un acte d'aliénation avec réserve d'usufruit ou à fonds perdu ne déguise pas une libéralité (art. 6 et 7 loi 11 oct. 1919). R.P.N., pp. 549-560, 1931.

Droits d'inscription hypothécaire — Unité ou pluralité de perception. R.P.N., pp. 581-583, 1931.

Observation sous Comm. Gand 28-3-31 : Société anonyme — Concours de deux époux à l'acte constitutif — Nullité absolue. R.P.N., pp. 598-601, 1931.

Droit de succession — De la différence entre la remise des amendes fiscales et leur libération légale. R.P.N., pp. 645-647, 1931.

Droit de succession — De l'amende pour omission de déclaration de biens introduits dans la succession en vertu d'une fiction légale (art. 4 et 7 loi 11 oct. 1919). R.P.N., p. 725, 1931.

Contrat de société. Du sort des parts sociales sous les divers régimes de communauté conjugale (art. 1861 C. Civ.). R.P.N., pp. 161-172, 1932.

Observations sous Gand 6-4-32 : Société anonyme — Absence de nullité résultant du concours de deux époux à l'acte constitutif. R.P.N., pp. 431-436, 1932.

Droit de succession — Faut-il déclarer, dans une succession en ligne directe descendante, la part revenant à la défunte dans la valeur représentative de parts sociales dont le mari reste titulaire? (art. 21 loi du 28 août R.P.N., pp. 593-596.

Du bénéfice de la séparation des patrimoines (c. civ. art. 878 à 881, loi hyp. art. 39). R.P.N., pp. 695-704, 711-715, 1932.

Habitations à bon marché — Du montant de la prime compensatoire des droits d'enregistrement et de transcription. R.P.N., pp. 759-761, 1933.

Privilèges et hypothèques. De la manière d'exercer le privilège de la séparation des patrimoines en cas d'aliénation de l'immeuble grevé. R.P.N., pp. 49-51, 1933.

Usufruit universel — Obligations de l'usufruitier. Frais funéraires — Dispense de fournir caution — Réserve. R.P.N., pp. 65-68, 1933.

Recherche de la paternité — De la procédure à suivre pour les actions résultant de la vraisemblance de la paternité naturelle. R.P.N., pp. 129-137, 1933.

Droits d'enregistrement. De la garantie fournie par un tiers et de la solidarité dans les actes de prêt en vue de l'acquisition d'une habitation à bon marché. R.P.N., pp. 145-151, 1933.

Droits d'enregistrement — Du droit à percevoir sur l'acte réduisant les loyers à échoir d'un bail enregistré. R.P.N., pp. 225-230, 1933.

Des conditions de validité du emploi ordinaire et du emploi par anticipation. R.P.N., pp. 257-263, 1933.

Observations sous Liège 24-2-1933 : Impôts sur les revenus — Prêts hypothécaires à l'intervention d'une banque hypothécaire. R.P.N., pp. 266-272, 1933.

Enregistrement — De l'assiette du droit d'apport en société, par voie de fusion ou autrement, d'un fonds de commerce. R.P.N., pp. 321-324, 1933.

Observations sous Cass. fr. 11-1-33 : Contrat de mariage — Legs de biens — Clause permettant au conjoint survivant de reprendre sur expertise un bien dépendant de la succession du prémourant — Nullité. R.P.N., pp. 331-335, 1933.

Habitations à bon marché — De l'interdiction d'ouvrir un débit de boissons et des obligations incombant au notaire en cas d'aliénation de l'immeuble grevé. R.P.N., pp. 356-359, 1933.

Observation sous Civ. Hasselt 1-2-33 — Droit de succession. R.P.N., pp. 364-366, 1933.

De la contribution du légataire à titre universel au paiement des dettes et charges de la succession. R.P.N., pp. 417-425, 1933.

- Observations sous Civ. Anvers 3-5-33 : Droits de succession — Legs de biens.* R.P.N., pp. 476-478, 1933.
- Observations sous Civ. Termonde 2-6-33 : Droits d'inscription hypothécaire.* R.P.N., pp. 490-493, 1933.
- Observations sous J. de Paix Ypres 13-4-33 : Honoraires — Acte non réalisé — Preuves du mandat.* R.P.N., pp. 519-520, 1933.
- Droit de transcription — Immeuble par destination.* R.P.N., pp. 575-576, 1933.
- Observations sous Civ. Brux. 9-6-33 : Responsabilité notariale.* R.P.N., pp. 581-583, 1933.
- Observations sous Gand 16-6-33 : Partage judiciaire — Choix du notaire — Pouvoirs du Tribunal.* R.P.N., pp. 622-626, 1933.
- Association sans but lucratif — Procès-verbaux d'assemblée générale — Signature.* R.P.N., pp. 639-640, 1933.
- Des cas où le légataire à titre particulier est tenu de contribuer aux dettes, charges et legs de la succession.* R.P.N., pp. 671-679, 1933.
- Des excès de l'arbitraire fiscal dans l'application de la loi sur les habitations à bon marché.* R.P.N., pp. 1-6, 81-86, 129-136, 1934.
- Observations sous Civ. Liège 23-3-33 : Prêts hypothécaires — Responsabilité notariale.* R.P.N., pp. 30-32, 1934.
- Observations sous J. de Paix Lokeren 8-12-33 : impôts directs — Nature responsabilité notaire.* R.P.N., pp. 59-61, 1934.
- Observations sous J. de Paix Hamme 22-12-33 : Droits d'enregistrement — Substitution hypothèque.* R.P.N., pp. 73-76, 1934.
- Des excès de l'arbitraire fiscal dans l'application de la loi sur les petites propriétés rurales.* R.P.N., pp. 129-136, 1934.
- De la responsabilité personnelle du notaire à raison de la passation d'actes de vente de biens garantissant des impôts encore dus et de la publicité sommaire de l'hypothèque légale du fisc.* R.P.N., pp. 289-301, 1934.
- Observations sous appel Liège 27-2-34 : Droit de succession — Régime de sép. de biens.* R.P.N., pp. 330-332, 1934.
- Observation sous Civ. Charleroi 12-5-34 : Faillite — Vente d'immeubles non transcrits.* R.P.N., pp. 432-433, 1934.
- De la validité dans l'acte d'aliénation par deux époux de la clause de réserve de l'usufruit jusqu'au décès du survivant. — Suppression par l'art. 595 C.C. du principe de la personnalité de l'usufruit. — Sens spécial du mot „usufruitier” dans l'art. 617 C.C.* R.P.N., pp. 513-522, 1934.
- Observations sous Civ. Liège 5-1-34 : Clause de voie parée — Cause de suspension. Responsabilité notariale.* R.P.N., pp. 525-528, 1934.
- Droits d'enregistrement — Quittance avec subrogation.* R.P.N., pp. 593-597, 1934.
- Observations sous Civ. Liège 21-9-33.* R.P.N., pp. 604-605, 1934.
- Exemption des droits d'enregistrement et de timbres pour certaines cessions de créances — Arrêté-loi du 15 octobre 1934, n° 13.* R.P.N., pp. 705-707, 1934.
- De l'interdiction d'ouvrir un débit de boissons — Réponse du Cabinet du Premier Ministre.* R.P.N., pp. 129-134, 1935.
- Habitations à bon marché — Régime des reventes — Comptabilité.* R.P.N., pp. 209-210, 1935.
- La stipulation pour autrui — L'élection de command. — La clause de porte fort — La ratification.* R.P.N., pp. 225-239, 1935.
- De l'exemption des droits d'enregistrement et de timbre sur les quittances subrogatoires et les cessions de créances. — Conditions — Dispositions indépendantes.* R.P.N., pp. 273-275, 1935.
- Observations sous Civ. Tournai 3-4-35 — Enregistrement — Réversion d'usufruit.* R.P.N., pp. 377-382, 1935.
- L'hypothèque occulte du fisc en matière de contributions directes, correspond-elle à une nécessité en Belgique?* R.P.N., pp. 433-442, 1935.
- Droit international privé — La dévolution des successions des étrangers.* R.P.N., pp. 609-615, 1935.
- Enregistrement — Le nouveau régime des reventes immobilières.* R.P.N., pp. 657-661, 1935.
- Observations Civ. Gand 4-7-35 : Quotité disponible — Réserve en nature.* R.P.N., pp. 669-670, 1935.

Habitations à bon marché — Définition — Restitution des droits perçus en suite d'une théorie administrative erronée. R.P.N., pp. 705-707, 1935.

Droit international. Régime matrimonial en cas d'absence de contrat de mariage. R.P.N., pp. 650-651, 1935.

Observations sous Brux. 9-11-35 : Faillite — Transcription après faillite. R.P.N., pp. 58-59, 1936.

Observations sous Cass 14-11-35 : Impôts directs — Notaire — Responsabilité. R.P.N., pp. 85-87, 1936.

Bibliographie : André Buttgenbach, Les contrats par porte-fort et les déclarations de command en droit civil et en droit fiscal. R.P.N., pp. 88-91, 1936.

Observations sous Gand 11-7-1935 : Responsabilité notariale. R.P.N., pp. 123-126, 1936.

Interdiction pour notaires de recevoir des actes pour leurs clercs. R.P.N., pp. 145-148, 1936.

Observations sous Gand 15-1-36 : Responsabilité notariale. R.P.N., pp. 206-208, 1936.

Résolution prêt avec intervention. R.P.N., pp. 348-351, 1936.

Encore l'interdiction pour les notaires d'instrumenter pour leurs clercs. R.P.N., pp. 431-434, 1936.

Le nouveau code des droits de succession. R.P.N., pp. 479-490, 575-580, 631-636, 679-681, 1936.

Enregistrement — Réduction en cas de vente à bref délai — Cas d'acquisition sur folle enchère. R.P.N., pp. 527-528. R.P.N., 1936.

A propos du nouveau régime fiscal de la petite propriété. R.P.N., pp. 545-546, 1936.

Observations sous J. de Paix 14-7-36 : Usufruit — Durée — Enregistrement. R.P.N., pp. 549-555, 1936.

Du délai d'un mois pour l'enregistrement des actes d'acquisition d'habitations à bon marché. R.P.N., pp. 647-650, 1936.

Observations sous Civ. Anvers (réf.) 6-10-36 : Faillite. R.P.N., pp. 668-669, 1936.

Observation sur l'étude de Mr. Moeneclay. Situation juridique des époux séparés de corps qui se réconcilient. R.P.N., pp. 697-700, 1936.

Le régime fiscal de la petite propriété. R.P.N., pp. 81-83, 657-663, 1937.

Observations; sous Brux. 16-1-37 : Droits de succession — Séparation de biens — Dettes entre époux. R.P.N., pp. 121-123, 1937.

Des effets de la réconciliation sur le statut juridique des époux séparés de corps. R.P.N., pp. 193-206, 1937.

Observations sous Civ. Gand 21.4.37 : Enregistrement — Cession de bail. R.P.N., pp. 390-393, 1937.

Observations sous Civ. Gand 27.1.37 : Vente avec charge d'entretien ou rente viagère. Lésion. R.P.N., pp. 395-397, 1937.

Succession bénéficiaire — Vente des immeubles — Obligation de déléguer le prix aux créanciers hypothécaires — Inscription d'office. R.P.N., pp. 546-550, 1937.

Observations sous Brux. 24.4.37 : Enregistrement — Cession de fonds de Commerce — Clientèle — Élément essentiel — Simple cession de bail — Non exigibilité du droit. R.P.N., pp. 601-605, 1937.

Absence — Du sort, en cas de retour de l'absent, des actes posés par les héritiers appelés, par l'art. 136 du Code civil, à son défaut. R.P.N., pp. 721-734, 1937.

Over het legaat van het overschot en het „fideicommiss de residuo”. T.N., pp. 49-53, 1937.

De la nullité du prêt hypothécaire consenti par „novation” d'une dette antérieure. R.P.N., pp. 114-125, 1938.

Prêt hypothécaire — En cas de faillite, à qui reviennent les fonds retenus par le notaire, jusqu'à la justification de la situation hypothécaire promise? R.P.N., pp. 257-261, 1938.

Observations sous Liège 25-11-37 : Faillite — Prêt hypothécaire. R.P.N., pp. 265-266, 1938.

Enregistrement — Reventes d'immeubles à bref délai — Point de départ du délai en cas de dépôt pour authenticité d'un acte de vente sous seing privé. R.P.N., pp. 273-275, 1938.

Observations sous Gand 13-12-37 : Revendication — Preuve du droit de propriété. Insuffisance de l'inscription au cadastre. R.P.N., pp. 280-281, 1938.

Observations sous Gand 29-4-38 : Vente publique d'immeubles — Deux séances — Effets de l'adjudication provisoire. R.P.N., pp. 312-314, 1938.

Observations sous Civ. Namur 7-12-37 : Responsabilité notariale. R.P.N., pp. 334-336, 1938.

Les inconvénients du placement hypothécaire en 2e et 3e rang. R.P.N., pp. 353-356, 1938.

Des inconvénients du prêt hypothécaire sur part indivise. R.P.N., pp. 417-424, 1938.

Encore des inconvénients du placement hypothécaire en 2e et 3e rang. R.P.N., pp. 465-468, 1938.

- Vente publique d'immeubles — Refus de l'une des parties de signer le procès-verbal d'adjudication.* R.P.N., pp. 545-553, 1938.
- La rescision pour cause de lésion peut-elle être prononcée en cas de vente publique, et plus spécialement en cas de vente par voie parée?* R.P.N., pp. 609-618.
- Observations sous Gand 31-5-38 : Rescision pour lésion.* R.P.N., pp. 618-624, 1938.
- Observations sous décision 30.8.38 : Partage.* R.P.N., pp. 634-635, 1938.
- De la revente sur folle enchère et des formalités à suivre pour la réaliser.* R.P.N., pp. 705-712, 1938.
- De la délivrance de grosses par extrait.* Tr. Féd. N., pp. 260-262, 1938.
- La clause de voie parée peut être stipulée dans le prêt hypothécaire sur immeubles appartenant en tout ou partie aux mineurs moyennant observation des formalités dictées par l'art. 457 C.Civ.* Tr.Féd.N., pp. 286-289, 1938.
- Enregistrement — Estimation dans partage de nue-propiété.* Tr.Féd.N., pp. 323-324, 1938.
- L'attribution de toute la communauté au survivant, sans reprise des apports et capitaux du prémourant, est-elle une donation?* Tr.Féd.N., pp. 334-336, 1938.
- Rapports à succession — Notion — Donation tombée en communauté — Rapports à charge de la communauté.* R.P.N., pp. 1-7, 1939.
- Note de la rédaction sous étude de Mr. Robert André, Les prêts hypothécaires et l'art. 14 de l'AR. du 7-1-36.* R.P.N., pp. 169-170, 1939.
- Du sort des actes juridiques accomplis par les héritiers appelés par l'art. 136 du Code civil en cas de retour de l'absent.* R.P.N., pp. 225-231, 1939.
- Observations sous Liège 23 déc. 1938 : Absence.* R.P.N., pp. 235-240, 1939.
- Étude pratique sur les précautions à prendre dans les actes de donation pour que le donateur conserve intacte la faculté de disposer de la quotité disponible — Formules raisonnées de „dispenses de rapport”.* R.P.N., pp. 321-327, 1939.
- De la responsabilité du notaire instrumentant en cas de prestation de ministère à un confrère empêché.* R.P.N., pp. 481-488, 1939.
- Observations sous Cass Fr. 6-4-38 : Droit interne privé — Régime matrimonial à défaut de contrat.* R.P.N., p. 541, 1939.
- Bibliographie : S. F. Grunzweig, Le fonds de commerce et son passif propre.* R.P.N., p. 543, 1939.
- La suppléance notariale en temps de guerre — Commentaire de la loi du 7-9-39.* R.P.N., pp. 545-554, 1939
- Bibliographie : Van Ginderachter, Le Fonds de Commerce.* R.P.N., pp. 637-639, 1939.
- Commentaire complémentaire de la loi établissant la suppléance notariale en temps de guerre.* R.P.N., pp. 641-648, 1939.
- Nota onderaan Voorz. Rechth. Ieper 9-12-38 : Internationaal privaatrecht — Erfenis.* T.N., pp. 13-14, 1939.
- Eigenhandig testament — Nota onderaan beslissing 12-10-38 : Registratie — Dadelijke uitwinning.* T.N., pp. 62-63, 1939.
- Nota onderaan beslissing 24-3-39 : Erfenisrechten.* T.N., pp. 219-221, 1939.
- Acquisition d'un immeuble par deux époux avec stipulation qu'il appartiendra au survivant — Nullité de la clause d'accroissement.* Tr.Féd.N., pp. 39-40, 1939.
- Enregistrement — Aliénation avec clause de réversion d'usufruit.* Tr.Féd.N., pp. 154-157, 1939.
- Séparation de corps prononcée avant la loi 20 mars 1927— Sort des avantages stipulés au contrat de mariage.* Tr.Féd.N., pp. 209-210, 1939.
- L'art. 918 c. civ. est-il applicable à une vente avec réserve d'usufruit lorsque le prix est payable au décès de l'usufruitière sans intérêts.* Tr.Féd.N., pp. 228-230, 1939.
- Enregistrement — Partage à charge de respecter un usufruit sur part indivise.* Tr. Féd. N., pp. 269-273, 1939.
- Le notaire ne doit pas supporter les risques des placements hypothécaires faits par acte de son ministère.* Tr.Féd.N., pp. 308-312, 1939.
- Le nouveau code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe.* R.P.N., pp. 113-127, 1940.
- Encore au sujet du sort des actes faits par les héritiers appelés par l'art. 136 du code civil, en cas de retour de l'absent.* R.P.N., pp. 177-183, 1940.

L'élection de command au point de vue fiscal. R.P.N., pp. 289-299, 1940.
Observations sous Civ. Anvers 11-7-40 : Enregistrement — Partage à charge d'un usufruit préexistant. R.P.N., pp. 592-594, 1940.
Enregistrement et timbre. Adjudication publique sur soumissions constatées. Tr.Féd.N., pp. 23-24, 1940.
Enregistrement. Habitations à bon marché. Condition du maintien de bénéfice de la réduction de droit. Tr.Féd.N., pp. 53-56, 1940.
Compétence d'attribution des notaires. Actes de prestation de serment. Tr.Féd.N., pp. 211-212, 1940.
L'action en sortie d'indivision contre un militaire mobilisé. Loi du 24 juillet 1939. Tr.Féd.N., pp. 234-235, 1940.
Partage de deux communautés successives. Tr.Féd.N., pp. 292-293, 1940.
Observations sous Civ. Gand 5-10-40 : Ventes d'immeubles — Arrêté du 3-7-40 relatif à la fixation des prix. R.P.N., pp. 30-31, 1941.
Étude théorique et pratique sur le nouveau régime fiscal des ventes publiques de meubles. R.P.N., pp. 82-94, 1941.
Observations sous Civ. Gand 19-3-41 : Réversion d'usufruit. R.P.N., pp. 321-324, 1941.
Le notaire qui reçoit un acte de cession de part indivise dans un immeuble peut-il être responsable à l'égard du créancier hypothécaire sur cette part? R.P.N., pp. 417-421, 1941.
De la validité, dans les actes d'aliénation, de la clause de réserve d'usufruit, au profit de l'aliénateur, jusqu'au décès du survivant de lui et d'un tiers. R.P.N., pp. 513-528, 1941.
Over de vermindering der registratierechten op de aankopen van kleine landgoederen en van bescheiden woningen. T.N., pp. 33-36, 1941.
Nota onderaan Rechtb. Brugge 21-4-41 : Erfenisrechten — Wettelijke en geheime hypotheek. T.N., pp. 103-105, 1941.
Kan men bij uitdrukkelijke testamentaire beschikking den vader of de moeder het wettelijk vruchtgebruik van de aan hunne kinderen gelegateerde goederen ontnemen? T.N., pp. 193-196, 1941.
Liquidation des successions échues à un absent conformément art. 136 C.C. Obligations imposées aux notaires. Tr.Féd.N., pp. 14-17, 1941.
Enregistrement — Jugement ordonnant délivrance de legs. Droit de condamnation 2 p.c. est-il du? Tr.Féd.N., pp. 20-21, 1941.
Enregistrement. Pacte de famille. Donations avec charge à deux enfants de différent lit. Tr.Féd.N., pp. 52-55, 1941.
Enregistrement. Adjudication de meubles. Tr.Féd.N., pp. 62-63, 1941.
Liquidation deux communautés successives. Tr.Féd.N., pp. 115-116, 1941.
Droits de succession. Biens fictivement rentrés dans la succession. Tr. Féd.N., pp. 210-213, 1941.
Vente après faillite. En cas de surenchère les droits perçus sont-ils restituables? Tr. Féd.N., pp. 296-299, 1941.
Le fisc. peut-il refuser la valeur normale au 10 mai 1940 dans les actes entre vifs et les déclarations de succession? Tr.Féd.N., pp. 304-306, 1941.
Vente sur rente viagère à des neveux — Droits de donation réclamés par le fisc comme vente simulant une donation, ou bien application de l'art. 11 du code des droits de succession. R.P.N., pp. 1-9, 1942.
Observations sous circulaire 9 aout 1941. Enregistrement — Régime fiscal des clauses de réversion d'usufruit. R.P.N., pp. 17-19, 1942.
Quotité disponible — Action en retranchement — Époque à laquelle doit être fixé l'avantage soumis à réduction — Réduction en moins prenant. R.P.N., pp. 161-168, 1942.
Observations sous Civ. Gand 27-1-40 : Autorisation de la femme mariée — Mandat domestique tacite. R.P.N., pp. 370-371, 1942.
Observations sous J. de Paix Mol 20-10-42 — Enregistrement — Vente publique des meubles. R.P.N., pp. 542-543, 1942.
Wet van 12 Juni 1816 — Is het mogelijk in een verdeling het deel van den minderjarige uit te keeren in geld, terwijl het deel der meerderjarigen in onroerende goederen aanbedeeld wordt? T.N., pp. 33-40, 1942.
Nota onderaan Rechtb. Gent 11-3-42 : Eigendom bedding van afgeleide niet-bewoonbare noch vlotbare waterlopen. T.N., pp. 86-88, 1942.

- Nota onderaan Gent 4-2-42 : Notaris. Verantwoordelijkheid.* T.N., pp. 74-75, 1942.
- Het registratierecht op akten van verdeling onder opschorsende voorwaarde.* T.N., pp. 177-178, 1942.
- Les notaires ont intérêt à soutenir, quant à leur responsabilité de fonctionnaire, que celle-ci repose sur un mandat.* Tr.Féd.N., pp. 24-25, 1942.
- L'action en sortie d'indivision contre un militaire mobilisé. Loi 24 juillet 1939 (note complémentaire).* Tr.Féd.N., pp. 32-33, 1942.
- Enregistrement. Donation avec clause d'accroissement entre donateurs.* Tr.Féd.N., pp. 47-49, 1942.
- Droit de succession. Valeur réelle, en temps anormaux, au jour du décès.* Tr.Féd.N., pp. 78-79, 1942.
- Quotité disponible. Donation entre vifs suivie d'une donation en retour. Résiliation conventionnelle de la première.* Tr.Féd.N., pp. 140-142, 1942.
- Suppléance notariale en temps de guerre. S'applique au militaire rentré en Belgique et qui a repris ses fonctions mais serait de nouveau forcé, comme soldat, de quitter son domicile.* Tr.Féd.N., pp. 165-166, 1942.
- Droit de succession. La perception des coupons fait présumer la propriété des titres, mais cette présomption ne peut s'appliquer à un régisseur de profession.* Tr.Féd.N., pp. 257-258.
- Le droit de 2 p.c. sur une condamnation couvre-t-il le droit de 1 p.c. dû sur l'acte d'hypothèque lorsque cette hypothèque est donnée pour sûreté de la condamnation?* Tr.Féd.N., pp. 265-273, 1942.
- Le droit de partage est-il dû sur un acte de vente avec quittance du prix, si cet acte mentionne que le prix a été partagé entre les vendeurs?* Tr.Féd.N., pp. 387-388, 1942. *L'arrêté du 3 juillet 1940, établissant une limitation des prix, est-il applicable aux ventes des meubles?* R.P.N., pp. 162-167, 1943.
- Enregistrement — Acte de délivrance gratuit par un légataire en exécution d'une charge imposée par le testament, d'un immeuble lui appartenant personnellement — Droit de mutation à titre onéreux.* R.P.N., pp. 258-264, 1943.
- De la nature du droit de jouissance sur les biens propres des époux, et du droit de la femme mariée dans le cas de l'art. 222 nouveau du C.C., de vendre et hypothéquer ses biens personnels.* R.P.N., pp. 496-503, 1943.
- Voorrede aan „Prijshandhaving buiten contract bij verkoop van merkartikelen”, door M. J. LIMPENS.* Et. Emile Bruylant, Brussel, 1943.
- Enregistrement — Délivrance de legs avec affectation hypothécaire — Inapplicabilité du droit de 1 p.c. établi par l'art. 89 Code Enreg. Droit fixe.* R.P.N., pp. 70-73, 1944.
- Wie is eigenaar van een niet bevaarbare noch vlotbare waterloop?* T.N., pp. 81-90, 1944.
- Enregistrement — De la perception sur une adjudication faite d'un immeuble indivisément à un collicant et à un tiers.* R.P.N., pp. 69-75, 1945.
- Le fidéicommis de residuo peut-il être stipulé par contrat de mariage?* R.P.N., pp. 293-296, 1945.
- Le nouveau tarif notarial.* R.P.N., pp. 33-36, 1946.
- Legs d'un bien dont le testateur n'est que copropriétaire par indivis — Effets — Code civil, articles 1021 et 1423.* R.P.N., pp. 289-294, 1946.
- Le nouveau code des droits de timbre.* R.P.N., pp. 329-342, 1947.
- Bij het verschijnen van het Formulierboek voor notarissen.* T.N., pp. 1-3, 1947.
- Ter Inleiding aan het „Formulierboek voor notarissen” door de HH. J. Van Houtte en R. Rens.* Et. Emile Bruylant, Brussel, 1947.

LITERATUUR OVER PROF. J. VAN DE VORST

- Le Professeur Joseph Van de Vorst.* Revue Pratique du Notariat Belge, pp. 33-37, 1948.
- In memoriam Prof. Van de Vorst.* Tijdschrift voor Notarissen, pp. 49-51, 1948.
- Professeur Van de Vorst.* Annales du Notariat et de l'Enregistrement, p. 132, 1948.
- Éloge funèbre de M. le Professeur Van de Vorst.* Travaux du Comité d'Études et de Législation de la Fédération des Notaires de Belgique, t. I, p. 92, 1948.
- Joseph Van de Vorst.* Revue Critique de Jurisprudence belge, p. 5, 1948.

ARMAND L.L.A. JULIN (1865-1953)

1920

Armand L. L. A. Julin werd geboren te Luik op 24 mei 1865. Hij volbracht zijn middelbare studiën in het Collège Saint-Servais van zijn geboortestad, zijn hogere studiën in de Rijksuniversiteit aldaar. Hij behaalde er de diploma's van doctor in de Rechten en van doctor in de staats- en bestuurlijke wetenschappen (1889). Onder de leiding van Emile de Laveleye zette hij zijn studiën in de staathuishoudkunde en de sociale economie voort.

In 1890 trad hij in dienst van het Ministerie van Nijverheid en Arbeid. Veertig jaren lang zou hij aldaar een uiterst vruchtbare en schitterende administratieve loopbaan vervullen. Na, in 1903, tot directeur van het Arbeidsambt aangesteld te zijn geworden, werd hij ten slotte in 1919 tot het hoogste ambt, dat van secretaris-generaal van zijn departement (herdoopt tot „Ministerie van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg”) bevorderd, welke functie hij elf jaar lang bleef waarnemen, tot zijn op rust stelling in 1930, met het recht de titel van Ere-secretaris-generaal van het departement te voeren.

Naast zijn administratieve ambtsbezigheden nam Armand Julin vooraanstaande universitaire opdrachten waar. Achtereenvolgens werd hij tot professor bij de Rijkshandelshogeschool te Antwerpen, de Universiteit te Leuven, de Rijksuniversiteit te Gent en de Rijksuniversiteit te Luik aangesteld.

In onze Gentse Alma Mater, bij dewelke hij slechts gedurende vier jaar in dienst was, waren de bevoegdheden van Armand Julin de volgende :

Bij K.B. dd. 31 augustus 1920 werd hij — in vervanging van de emeritus geworden Edmond Nicolaï — aangesteld voor de cursus „Statistiek” in de Faculteit van Rechten, voor de cursus „Beginselen van de Statistiek” in de Bijzondere Handelsschool verbonden aan de Faculteit van Rechten, voor de cursus „Begrippen van Statistiek” aan de Faculteit van Wetenschappen, candidatuur in de aardrijkskundige wetenschappen. Bij hetzelfde K.B. kreeg hij — in vervanging van Prof. G. Eeckhout, die er op zijn verzoek van ontslagen was geworden —

opdracht om de cursus „Nijverheidswetgeving” te doceren. In 1924 werd hij van zijn leeropdrachten bij de Rijksuniversiteit te Gent ontslagen en naar de Rijksuniversiteit te Luik overgeplaatst.

Ofschoon veelzijdig aangelegd en geschoold, heeft Armand Julin het beste van zijn krachten aan de statistische wetenschap gewijd. We zijn er overtuigd van zijn betekenis niet te overschatten, wanneer wij hem, na de grote Quetelet, als de voornaamste figuur van de statistische theorie en practijk in ons land begroeten en hem zelfs zien als een vooraanstaande personaliteit buitenlands huldigen. Ten onzent was hij achtereenvolgens lid en voorzitter van de Centrale Commissie voor de Statistiek, lid en voorzitter van de Commissie voor de indexcijfers van de goederenprijzen, enz. Hij was eveneens oprichter-voorzitter van de Société belge de Statistique. In den vreemde was hij „Fellow” van de Econometric Society (U.S.A.), ere lid van de statistische verenigingen van de Verenigde Staten, Argentinië, Tsjekoslowakije, Hongarije en van de Société de Statistique de Paris en, last not least, erevoorzitter van het Internationaal Instituut voor de Statistiek; in deze hoogstaande Nederlandse instelling was hij in 1895 als lid aanvaard geworden, waarna hij eerst tot ondervoorzitter en in 1936 tot voorzitter werd verkozen, in afwachting dat hem, na zijn aftreden in 1947, de titel van erevoorzitter zou worden toegekend. Vooral gedurende de lastige periode van de wereldoorlog II wist hij met kloeke hand het stuur dezer instelling in handen te houden; wat hem des te lastiger viel, daar hij in zijn eigen land, als trouw vaderlander, reeds gedurende de wereldoorlog I aan de bezettende macht alle medewerking ontzegd had.

Als vertegenwoordiger van de Belgische Regering woonde hij, van 1921 tot 1934, alle belangrijke internationale congressen en bijeenkomsten inzake arbeidsproblemen bij.

Voor een onvermoeid werker als Armand Julin, moet het laatste deel van zijn bestaan een zware beproeving hebben betekend; met veel gelatenheid heeft hij deze nochtans aanvaard; bijna volledig blind geworden, zijn gezondheid zwaar aangetast, ging hij voort, in de mate van zijn krachten en van zijn gaaf gebleven verstand, een levendige nieuwsgierigheid aan de dag te leggen, thans vooral door de sociale geschiedenis van België aangetrokken, op dit stuk van een grondige belangstelling, alsmede van een open zin voor de op dit gebied opgerezen vraagstukken blijk gevend.

De publikaties van Armand Julin zijn even verscheiden als overvloedig. Zijn volledige bibliographie omvat een tachtigtal posten. Geen in de statistiek belangstellende, of hij heeft gebruik gemaakt van Armand Julin's overbekend handboek „Précis de statistique théorique et appliquée”, waarvan in de loop der jaren een aanzienlijk aantal, steeds verbeterde en aangevulde drukken verschenen. Van nog aanzienlijker belang is het weids opgezette „Principes de statistique théorique et appliquée” (drie delen : het eerste over de algemene theorie en de practische methodes van de statistiek het tweede over de economische statistiek en het derde over de arbeidsstatistiek), waarvan enkel het eerste deel volledig uitgewerkt mocht worden : „Statistique théorique” (712 bladzijden, met 45

tekeningen en diagrammen — Albert Dewit, Brussel, en Rivière & Cie, Paris, 1921). Naast dit standaardwerk komen in de eerste plaats in aanmerking de vijf en dertig studies en opstellen, door Armand Julin aan allerlei statistische onderwerpen gewijd. Met voorliefde vermelden we een vijftiental artikelen betreffende de lonen, de huishoudelijke budgetten en de bestaansvoorwaarden der arbeiders, alsook zeven artikelen op de huisindustrie en drie op de arbeidswetgeving betrekking hebbend. Op de Internationale Arbeidsconferentie te Berlijn, in 1890, bepleitte Armand Julin met klem de beperking van de arbeidsduur, gelet op de productiviteit van de arbeid. Als buitengewoon zinrijk op het stuk der sociale toestanden mag voornamelijk zijn laatste werk worden aanbevolen (1936) omtrent de bestaansvoorwaarden van de arbeidende stand in België, van 1830 tot 1930. Van grote betekenis is eveneens de in 1943 in samenwerking met de Heer E. Lesoir uitgegeven studie over de zedelijke en stoffelijke factoren van de achteruitgang der geboorten. Een niet minder blijvende betekenis kan worden toegekend aan de zes opstellen over de grootmeester der statistiek in ons land, Quetelet.

Op geschiedkundig gebied munten uit zijn studies over de industrie in België, o.m. deze over de grootnijverheid in het midden van de 18^e eeuw en over de lakenindustrie in 1764 in de Oostenrijkse Nederlanden.

Vanzelfsprekend werden een zo welgevulde loopbaan en een zo rijk in dienst van de wetenschap verricht oeuvre met allerlei onderscheidingen bekroond, in de eerste plaats door Julin's verkiezing tot lid van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.

Armand L. L. A. Julin overleed te Brussel op 25 februari 1953.

A. DE RIDDER.

PUBLIKATIES VAN ARMAND JULIN

Recherches sur le salaire des ouvriers des charbonnages belges (1810-1889). Liège, brochure in 12°, pp. 61, 1889. Samenvatting in het „Bulletin de Statistique et de Législation comparé”, tome 27, pp. 375-388, 1890.

Salaires et budgets ouvriers en Belgique. Société Belge d'Économie sociale, Paris, brochure in-8°, pp. 38, 1892. (Uittreksel uit „La Réforme sociale”.)

À propos de salaires et budgets ouvriers en Belgique au mois d'avril 1891. Revue sociale et politique, 3e année, pp. 330-342, 1893.

Les moteurs électriques dans les industries à domicile. Bruxelles, Lebègue, in-8°, pp. 292 (Office du Travail), 1902.

Les grandes fabriques en Belgique vers le milieu du XVIIIe siècle (1764). Bruxelles, Hayez, in-8°, pp. 81, Contribution à la statistique ancienne de la Belgique — Mémoires couronnés et autres mémoires, in-8°, tome LXIII, n° 1167, 1903.

Quelles sont les méthodes suivies dans les divers pays pour la formation de la statistique du commerce international. Rapport présenté à la section I.I. du Congrès International d'Expansion économique mondiale à Mons, 5e question, 1905.

La statistique du commerce extérieur. Bruxelles, Polleunis, Ceuterick Impr., in-8°, pp. 35, uittreksel

uit het „Bulletin de l'Union des Anciens Étudiants de l'École commerciale et Consulaire de l'Université de Louvain”, 1905.

La production décentralisée en Belgique. Bruxelles, Lesigne, 24×16, pp. 44, uittreksel uit „Réforme sociale”, mei 1905.

L'outillage mécanique dans l'atelier familial. Bruxelles, A. Lesigne, Louvain, Institut Supérieur de Philosophie, in-8°, pp. 29, Uittreksel uit de „Revue Sociale Catholique”, 1 augustus 1905.

Ibidem, 24×16, pp. 29, 1905.

De quoi se compose le commerce extérieur de la Belgique. Bruxelles, in-8°, pp. 50, Uittreksel uit de „Revue économique internationale” van maart 1907. Études sur la statistique du commerce extérieur, 1907.

Sommaire du cours de statistique générale et appliquée. Institut Supérieur de Commerce d'Anvers, Anvers, Imprimerie J. E. Buschman, in 16°, pp. 129, 1907.

Les industries à domicile en Belgique, vis-à-vis de la concurrence étrangère. Liège, Bénard, in-8°, pp. 150, 1908.

Tableau statistique des fonctionnaires et employés civils de l'État. Publications du Comité belge pour le progrès de la législation du travail, section belge de l'Association internationale pour la protection légale des travailleurs, n° VIII, 1908.

Précis du cours de statistique appliquée. 2° Uitg., Bruxelles, Misch et Thron, in 16°, VII, pp. 242; 3° uitg., Bruxelles-Paris, 1912-1910.

The history and development of statistic in Belgium. In folio dactylographic, pp. 37 (uittreksel), 1918.

Précis du Cours de Statistique générale et appliquée. 4° Uitg., Revue par l'auteur avec une préface de M. A. Fovelle, Bruxelles, Dewit, Paris, Rivière, in-8°, XIV, pp. 270, 1919.

Principes de statistique théorique et appliquée. Avec préface de M. Lucien March, Directeur de la Statistique Générale de la France, 45 figures et diagrammes, Paris, Rivière — Bruxelles, Dewit, 2 tomes en 3 volumes gr., in-8°, 1921.

Principes de statistique théorique et appliquée, Tome deuxième : *Statistiques économiques.* Fascicule I : *Statistiques du Commerce extérieur et des Transports*, pp. 155. Fascicule II : *Statistique des Prix et Méthode des Index-numbers*, pp. 161-500. Paris, Marcel Rivière — Bruxelles, Albert Dewit, in-8°, VI, 1923.

Précis du Cours de Statistique générale et appliquée. 5° Uitg., Revue par l'auteur avec une préface de M. Fovelle, Bruxelles, Dewit — Paris, M. Rivière, in-8°, XIV, pp. 278, 1923.

Statistique internationale de la production. Industries faisant l'objet de monopoles ou soumises à des droits d'accises. Prosseditorato Centrale dello Stato, Roma, in-8°, 24×16, pp. 41, 1925 (2 drukken).

Statistique des Prix et Méthode des Index-numbers. Principes de statistique théorique et appliquée, tome deuxième : *Statistiques économiques, Fascicule II*, Paris, M. Rivière — Bruxelles, A. Dewit, in-8°, pp. 161-500, 1928.

Ibidem. in-8°, pp. 344, 1928.

Résultats principaux d'une enquête sur les budgets ouvriers et d'employés en Belgique (1928-1929). Uittreksel uit het „Bulletin de l'Institut International de Statistique, Tome XXVII.

Enquête sur les charges sociales de l'industrie. Comité Central Industriel de Belgique, Bruxelles, in-8°, pp. 122. Bulletin du Comité Central Industriel, pp. 344, 388, 422, 495, 811, 872, 1933.

Ibidem. 24×16, pp. 122, Imprimerie Industrielle et Financière, 1933.

Résultats principaux d'une enquête sur les budgets d'ouvriers et d'employés en Belgique (1928-1929). Annexe : copie des instructions aux agents recenseurs, pp. 10, ronéogr., La Haye, Van Schockum et Fils, in-8°, pp. 46, 1934.

Sur l'avenir de la Statistique. Mélanges Ernest Maheim, tome I, pp. 100-116, 1935.

La réforme des statistiques d'importation et d'exportation en relation avec la nouvelle méthode de la politique commerciale. 2° Uitg., Bruxelles, in-8°. pp. 94, Éditions du Comité Central Industriel de Belgique 1935.

Ibidem. 24×16, pp. 94, Impr. Industr. et Financ., 1935.

Ibidem. 24×16, pp. 119, Éd. du Comité Central Industriel de Belgique, Imprimerie Industrielle et Financière, 1937.

La réforme de l'index des prix de détail. Bruxelles, Les imprimeries Schaumans, in-8°, pp. 30, 1939.

La réforme de l'index des prix de détail. Uittreksel uit het „Arbeidsblad” van mei 1939, in-8°, pp. 32, 1939.

Sur le taux d'accroissement de la population dans un territoire déterminé. Brussel, Paleis der Academiën, overdruk uit het „Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences Morales et Politiques de l'Académie Royale de Belgique”, tome XXVI, in-8°, pp. 29, 1941.

L'industrialisation et la natalité. Bruxelles, Paleis der Academiën, overdruk uit het „Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences Morales et Politiques de l'Académie Royale de Belgique”, 5e série, tome XXXIX, in-8°, pp. 16, 1943.

RAOUL MIRY (1889-1952)

1922

Miry, Raoul, Maria, Gustaaf, werd geboren te Gent op 10 december 1889. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan de Stadsschool en aan het Koninklijk Atheneum van zijn geboortestad, zijn hogere studiën aan de Bijzondere Handelsschool, toegevoegd aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij de diploma's behaalde van licentiaat in de handelswetenschappen (1910), licentiaat in de consulaire wetenschappen (1911) en licentiaat

in de financiële wetenschappen (1912). Pas afgestudeerd, werd hij in 1912 aangesteld als secretaris van „Le Cercle Commercial et Industriel de Gand” en in 1914 als correspondent van „Le Secrétariat central de la Fédération des Associations commerciales et industrielles de Belgique”; in 1919 verbonden aan de correspondentieafdeling van „L’Office des Filateurs de lin et de jute de Belgique” en opgenomen in de directie van „L’Association mutuelle belge industrielle et commerciale contre les risques de guerre”.

Ten slotte werd hij op 15 juli 1919 benoemd tot werkleider bij Professor Casters, hoogleraar in de Bijzondere Handelsschool toegevoegd aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit te Gent en op 25 februari 1922 tot docent in deze

School, waar hij naast zijn functie van werkleider achtereenvolgens met de volgende cursussen werd belast : „Praktische oefeningen in de handels- en nijverheidsinrichting” (28 februari 1919), „Nijverheids-, handels- en consulaire documentatie. Vergelijkende studies en praktische oefeningen” (29 september 1924), „Staathuishoudkunde (Bijzondere Stof)” en „Handelsinrichting (3^e deel) met praktische oefeningen” (7 oktober 1925).

Op 10 juni 1926 werd hij gemachtigd de titel te voeren van professor aan de Bijzondere Handelsschool.

Op 15 september 1926 ontlast van de cursussen : „Praktische oefeningen in de handels- en nijverheidsinrichting” en „Nijverheids-, handels- en consulaire documentatie. Vergelijkende studies en praktische oefeningen”, kreeg hij op de-

zelfde datum de leergangen toegewezen in de „Staathuishoudkunde” en in de „Handelsinrichting (1^e en 2^e deel)”, respectievelijk te doceren aan de Bijzondere Scholen voor burgerlijke Genie en voor Kunsten en Manufacturen, verbonden aan de Wetenschappelijke faculteit, en aan de Bijzondere Handelsschool, in vervanging van professor Casters.

Vervolgens werd zijn leeropdracht op 9 november 1927 uitgebreid met de cursussen „Staathuishoudkunde” voor de leerlingen van de kandidaturen in de Staats- en Bestuurswetenschappen en „Staathuishoudkunde (Bijzondere Stof)” voor de studenten van de licentiaten in de Sociale Wetenschappen.

Na op zijn verzoek ontlast te zijn geworden van de leergang „Handelsinrichting (1^e deel)” (30 november 1928) en als docent aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid te zijn verbonden (12 maart 1929) werd hij op 30 september 1930 belast met de cursus „Staathuishoudkunde”, te doceren voor het 2^e en 3^e jaar van de afdeling der Mijnen van de School voor burgerlijke Bouwkunde en voor Kunsten en Fabriekswezen. Van 2 april 1929 af was hij tevens belast met de tijdelijke opdracht van toezicht op het onderwijs in de handelswetenschappen in de Koninklijke Athenea.

Van 15 november 1930 af doceerde hij „Staat- en Sociale Huishoudkunde” bij de verschillende secties der burgerlijke Genie en der Mijnen, in de plaats van de leergang „Staathuishoudkunde”.

Op 20 maart 1931 werd hij tot gewoon hoogleraar bevorderd.

In vervanging van professor De Lannoy, die op eigen verzoek ontlasting had gekregen, werd hem op 20 november 1931 de Franstalige leergang in de „Staathuishoudkunde” toegewezen voor de Technische Scholen verbonden aan de Wetenschappelijke faculteit en op 10 oktober 1933 de Nederlandstalige cursus in de „Staathuishoudkunde” voor het licentiaatsexamen in de Aardrijkskundige wetenschappen.

Bij K.B. van 24 september 1934 op eigen verzoek ontlast van „Handelsinrichting (2^e en 3^e deel)” in de Bijzondere Handelsschool en op 13 november 1935 van de leergang „Staathuishoudkunde” bij de faculteit der Rechtsgeleerdheid (kandidaturen Staats- en Bestuurswetenschappen).

Met ingang van het academisch jaar 1937-1938 werd hij op 22 juni 1937 bij de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen (H.S.H.E.W.) belast met het doceren van de cursussen „Staathuishoudkunde (Bijzondere Stof)” en „Oefeningen in de staathuishoudkunde”. Op dezelfde datum kreeg hij tevens de keuzevakken „Inleiding tot de wiskundige staathuishoudkunde” en „Sociale staathuishoudkunde” toegewezen. Vervolgens werd hij buiten zijn overige bevoegdheden op 19 juli 1938 belast met het geven der colleges in de „Geschiedenis der economische leerstelsels”.

Op 19 mei 1939 bekwam hij ontlasting voor de cursussen „Sociale staathuishoudkunde” en „Inleiding tot de wiskundige staathuishoudkunde”.

Bij besluit van de Regent van 10 januari 1946 werd zijn leeropdracht uitgebreid met de leergangen : „Staathuishoudkunde (Bijzondere vakken)” (lic. Staatswetenschappen), „Geschiedenis der economische en sociale leerstelsels” (lic.

Sociale wetenschappen), „De openbare diensten en bestuursorganismen met een economisch doel” (lic. Sociale en Bestuurswetenschappen) en „Grondige studie van vraagstukken lopende over de openbare diensten en bestuursorganismen met een economisch doel” (lic. Sociale en Bestuurswetenschappen).

De twee laatstgeciteerde cursussen doceerde hij in feite van 1 februari 1944 af ingevolge het Besluit van de Secretaris-Generaal van 25 januari 1944 en het Regentsbesluit van 6 augustus 1945.

Ten slotte kreeg hij op 24 maart 1948 voor de studenten van het 1^e lic. Diplomatieke wetenschappen de leergang „Staatshuishoudkunde (Bijzondere Stof)” toegewezen.

Buiten deze uitgebreide leeropdracht was R. Miry directeur van het Seminarie voor Toegepaste Economie verbonden aan de H.S.H.E.W. en van 1932 tot 1936 Voorzitter van deze Hogere School.

Werkte mede aan talrijke economische tijdschriften en was o.a. voorzitter van het redactiecomité van „Economisch-Statistische Berichten” en „Tijdschrift voor Economie en Sociologie”.

Verder maakte hij deel uit van talrijke studieverenigingen, wetenschappelijke verenigingen en beheersorganen van economische instellingen. Was o.m. lid van de Raad van Beheer van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (1926), lid (1936) en voorzitter (1947) van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, lid van het Vast Comité der Centrale Commissie voor de Statistiek (1945), vertegenwoordiger van het Koloniaal Bestuur bij het Nationaal Comité voor Kivu (1946), regent van de Nationale Bank van België (1948), gecoöpteerd lid van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (1948) en lid van het College van Adviseurs bij het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (1950). Hij was ridder in de Leopoldsorde (1931) officier in de Kroonorde (1937), officier in de Leopoldsorde (1943), commandeur in de Kroonorde (1949) en drager van het Burgerlijk Eretoken (Burgerlijke Medaille 1^e Klas voor 25 jaren dienst aan het Openbaar Onderwijs).

R. Miry overleed te Gent op 16 februari 1952.

Reeds bij het begin van zijn loopbaan was R. Miry begaan met de economische vraagstukken van zijn geboortestad. Hij schreef talrijke artikels, die betrekking hadden op de textielsector, Gentse industrie bij uitstek, en op het belang van Gent als havenstad. De sociale aspecten ontsnapten daarbij niet aan zijn aandacht. Ook de toekomst van het hoger handelsonderwijs had reeds vroeg zijn belangstelling gaande gehouden. Later wees R. Miry op de betekenis van de Gentse universiteit en inzonderheid van de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen voor de vernederlandsing van het bedrijfsleven in Vlaanderen. Verder wijdde hij zich aan de verstandelijke ontwikkeling van de arbeidersklas door actief deel te nemen aan de instellingen van volksonderwijs. Zijn levensbeschouwing bracht R. Miry er toe speciale aandacht te besteden aan de verwezenlijkingen van de socialistische beweging. Vóór en na de eerste wereldoorlog werden juist te Gent, onder de impuls van de socialistische leider

Eduard Anseele, belangrijke initiatieven getroffen. De Bank van de Arbeid werd opgericht en talrijke zg. „arbeiders naamloze vennootschappen” zagen het licht. Zowel in binnen- als in buitenland werden deze experimenten van dichtbij gevolgd. In de Belgische Werkliedenpartij zelf waren velen tegen het „socialistisch kapitalisme” gekant. Het is de verdienste van R. Miry geweest aan de „socialistische arbeidersvennootschappen”, naast talrijke artikels, een grondige en schitterende studie te hebben gewijd en hun betekenis beklemtoond te hebben.

Naderhand werd R. Miry steeds meer opgeslorpt door zijn leeropdracht en zijn para-universitaire activiteiten. Toch zagen nog talrijke artikels van hem het licht, o.m. ook historische studies. Gedurende enkele tijd verzorgde hij de economische rubriek in het „Tijdschrift voor Economie en Sociologie”. Inzonderheid de monetaire problemen wekten zijn aandacht. Hij wijdde hieraan verscheidene bijdragen („Over het oppotten van bankbiljetten”, „De levensloop van het begrip devaluatie”, „Het proces van hot money”, „L’or et son rôle monétaire”, enz.)

Dankzij zijn grondige kennis van de economische theorieën, zijn grote belezendheid, zijn kritische geest, zijn heldere stijl, muntten de bijdragen van R. Miry uit door een scherpe analyse en een opmerkelijke realiteitszin. Dit blijkt o.m. uit zijn boek over de zwarte handel in levensmiddelen, verschenen in 1946, dat hij op lapidaire wijze aldus beëindigde : „De zedeles? Zij is en blijft de eenvoud zelf : zwarte handel in levensmiddelen wijkt alleen voor een redelijke ravitaillering. Al het overige is illusie, lapwerk of larie”.

R. Miry was tegenstander van ijdele woordomhaal, geleerddoenerij en verbalisme. Zijn sceptische geest zag in dat het maar al te veel economische theorieën en stellingen ontbrak aan gezond verstand en aan eenvoud. Een briljant artikel — waarvan wij de lectuur ieder economist aanbevelen — eindigde hij met volgend citaat van Simiand : „La science économique doit présentement travailler à se sentir fortement ignorante. C’est peut-être le progrès dont elle a le plus besoin.” Alhoewel sinds 1937 de economie ontgensprekelijk een belangrijke vooruitgang heeft geboekt, blijft deze uitspraak o.i. steeds actueel.

Het was de verdienste van R. Miry zijn studenten niet alleen een grondige kennis van de economische theorieën, maar tevens iets van zijn praktische geest en zijn weerzin voor nutteloze hersengymnastiek bij te brengen. De bekendheid, die de Gentse Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen verworven heeft, is in grote mate aan R. Miry te danken.

M. VAN MEERHAEGHE.

PUBLIKATIES VAN RAOUL MIRY

I. — IN BOEKVORM

- Traité théorique et pratique des opérations de banque en matière d'intérêt, d'escompte et des comptes-courants.* Gand, Van Rysselberghe, 1 Vol., 416 p., 1924.
- Essai sur la société anonyme ouvrière.* Gand, Volksdrukkerij, 1 Vol., 311 p., 1930.
- Zwarte handel in levensmiddelen.* Brussel, A. Manteau, Reeks : Vraagstukken van onze tijd, nr. 2, 1 Vol., 123 p. + tabellen, 1946.

II. — BIJDAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- La dictature du billet de banque (son action sur le change).* Revue Belge des Sciences Commerciales, 1e année, n° 5, p. 256-260, mai 1920.
- Le change allemand pendant la guerre (1914-1918).* Revue Économique Internationale, XIIIe année, Vol. III, n° 3, p. 490-509, sept. 1921.
- A propos des débouchés de nos Écoles Supérieures de Commerce. Les débuts de carrière des licenciés en sciences commerciales.* L'Expansion Belge, n° 14, p. 9-13, déc. 1921.
- Notre enseignement commercial supérieur. Son objet, sa mission.* L'Exportateur Belge, IVe année, n° 148, p. 35-36, jan. 1922.
- Le côté social des affaires et la tâche de l'enseignement commercial.* Revue Belge des Sciences Commerciales, IIIe année, n° 27, p. 1331-1335, mars 1922.
- Contribution à l'étude des crises économiques : l'industrie gantoise depuis 60 ans.* L'Avenir Textile, 4e année, n° 6, p. 5-11, avril 1922.
- Les industries textiles belges pendant l'occupation allemande (1914-1918).* L'Avenir Textile, 5e année, n° 5, p. 4-7, mars 1923.
- Esquisse d'une géographie économique de trois grandes industries textiles belges.* L'Avenir Textile, 5e année, n° 6, p. 4-8, avril 1923.
- Gand, 2e port de Belgique. Son importance du point de vue des relations avec Strasbourg.* La Navigation du Rhin, 1e année, n° 11, p. 1-10, 10 nov. 1923.
- Les effets de la loi des 8 heures sur l'industrie du tissage en Belgique.* L'Avenir Textile, 6e année, n° 1, p. 8-10, jan. 1924.
- Les tendances capitalistes du parti ouvrier belge.* Revue Économique et Parlementaire, Tome CXX, n° 357, p. 219-231, août 1924.
- Les sociétés anonymes socialistes dans l'industrie textile belge.* L'Avenir Textile, 7e année, n° 5, p. 12-15, mai 1925.
- L'importance économique du port de Gand.* La Navigation du Rhin, IIIe année, n° 5, p. 198-208, 15 mai 1925.
- La dépréciation monétaire comme prime à l'exportation.* Revue Économique Internationale, 18e année, Vol. II, n° 2, p. 315-35, mai 1926.
- Le centenaire du port de Gand.* La Navigation du Rhin, 6e année, n° 6, p. 222-227, 15 juin 1928.
- De Rationalisatie.* Textielarbeiderscentrale van België, 1 Vol., 16 p., 1930.
- De Rationalisatie in de textielnijverheid.* Textielarbeiderscentrale van België, 1 Vol., 30 p., 1930.
- Les exploitations d'économie mixte.* Revue Économique Internationale, 22e année, Vol. III, n° 2, p. 293-306, août 1930.
- De Gentse Universiteit en hare betekenis voor Vlaanderen's economische ontwikkeling.* V.E.V.-Berichten, 4e jaargang, nr. 11, p. 1-4, nov. 1930.
- Vlaanderen's kolonisatie door het kapitalisme.* De Wilde Roos, X^e jaargang, nr. 6, p. 187-217, juni 1932.
- A propos de cartels et de monopoles au moyen âge et au commencement de l'ère moderne.* Revue des Sciences Économiques, n° 3, p. 178-195, juin 1932.
- Antoine de Montchrestien de Vatteville en zijn Traité de l'Économie Politique.* V.E.V.-Berichten, 8e Jaargang, nr. 1, p. 1-3, jan. 1934.

- De hervorming van het hoger handelonderwijs in 's Rijks Universiteiten.* V.E.V.-Berichten, 8e jaargang, nr. 9, p. 195-197, sept. 1934.
- Tarifs et prix de vente de l'énergie électrique à l'étranger.* Revue Économique Internationale, 27e année, Vol. I, n° 2, p. 249-293, fév. 1935; en Vol. I, n° 3, p. 523-547, mars. 1935.
- Reconstructieplannen.* Tijdschrift voor Economie en Sociologie, Economische Rubriek, 1e jaargang, p. 86-91, mei 1935.
- Staatstussenkomst met het oog op België's economisch en financieel herstel.* Tijdschrift voor Economie en Sociologie, Economische Rubriek, 1^e jaargang, p. 225-241, dec. 1935.
- Nijverheidsoriëntatie en officieel optreden.* Tijdschrift voor Economie en Sociologie, Economische Kroniek, IIe jaargang, p. 225-227, juli 1936.
- Het verslag van de commissie voor nijverheidsoriëntering.* Tijdschrift voor Economie en Sociologie, Economische Kroniek, IIe jaargang, p. 492-496, dec. 1936.
- Klein- en middelmaatbedrijf in Vlaams-België.* Economische Tijdingen, IIe jaargang, nr. 2, p. 18-21, 25 jan. 1937.
- Over het oppotten van bankbiljetten.* Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de N.B.B., XIIe jaar, IIe band, nr. 1, p. 2-6, 10 juli 1937.
- Spaarboekjes in de branding.* Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de N.B.B., XIIe jaar, IIe band, nr. 5, p. 165-172, 10 sept. 1937.
- Vraagtekens en tekortkomingen.* Tijdschrift voor Economie en Sociologie, IIIe jaargang, p. 359-373, okt. 1937.
- De levensloop van het begrip devaluatie.* Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de N.B.B., IIe jaar, IIe band, nr. 9, p. 331-337, 10 nov. 1937.
- L'Or et son rôle monétaire.* Comptes rendus des travaux de la Société d'Économie Politique, n° 132, p. 5-18, mars 1938.
- Beschouwingen over middenstandscrediet.* Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de N.B.B., XIIIe jaar, I^e band, nr. 7, p. 281-288, 10 april 1938.
- Het proces van Hot Money.* Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de N.B.B., XIIIe jaar, I^e band, nr. 1, p. 1-10, 10 jan. 1938.
- Kartels, economische verstandhoudingen en Belgische uitvoerhandel.* Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de N.B.B., XIIIe jaar, IIe band, nr. 3, p. 177-190, sept. 1938.
- Daagt er in N-Amerika klaarte op?* V.E.V.-Berichten, 12e jaargang, nr. 45, p. 743-746, nov. 1938.
- Étude sur la stabilisation monétaire.* Institut d'Économie Européenne, Rapport des Travaux 1932-1937, Bruxelles, 1939.
- Économie politique et économie de défense.* Mélanges économiques et sociaux offerts à Emile Witmeur, Librairie du Recueil Sirey, p. 257-263, 1939.
- Textielbedrijf en binnenlandse markt.* Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de N.B.B., XIVe jaar, I^e band, nr. 4, p. 306-315, april 1939.
- Die direkte Investition belgischer Kapitalien im Auslande.* Weltwirtschaftliches Archiv, 50e Band, Heft II, p. 243-266, sept. 1939.
- Prijzencontrole en vervangingsprijs.* V.E.V.-Berichten, 13e jaargang, nr. 43, p. 689-695, nov. 1939.
- Le problème de l'inflation monétaire dans les théories contemporaines de l'économie de guerre.* Revue de la Banque, 4e année, n° 4, p. 241-248, 1940.
- Les crédits à la restauration.* Revue de la Banque, 8e année, n° 11, p. 176-184, 1944.
- The first reconstruction measures in liberated Belgium.* International Labour Review, Vol. II, n° 4, p. 463-477, april 1945.
- Bretton-Woods, vertrekpunt van een nieuwe monetaire wereldorde.* V.E.V.-Berichten, 19e jaargang, nr. 45, p. 5-10, nov. 1945.
- De financiering van onze industriële wederuitrusting.* V.E.V.-Berichten, 21e jaargang, nr. 6, p. 303-307, juni 1946.
- Le problème du logement en Belgique.* Institut National du Logement et de l'Habitation, Séance du 14 déc. 1946, p. 77-101.
- The black market in „Belgium under occupation”* (vertaald en uitgegeven door Jan-Albert Goris,

Moretus Press, Inc. for the Belgian Government Information Center, 1947, 240 p.), p. 65-79.
Het kapitalisme op zoek naar een verjongde doctrine. Problemen, I^e jaargang, p. 14-24, jan. 1947.
Concept et mesure du Plein Emploi. Revue des Sciences Économiques, n° 1, p. 20-27, mars 1947.
De Belgische monetaire politiek sedert de bevrijding. Handels-Overzicht Nederland-België-Luxemburg, p. 5-9, aug. 1947.
Conflits de doctrine autour du Plein Emploi. Industrie, I^e année, n° 3, p. 121-129, août 1947.
Opleiding tot economische commandoposten. Persoon en Gemeenschap, IIe jaargang, nr. 3/4, p. 226-235, okt. 1947.
La Caisse Générale d'Épargne et de Retraite comme institution sociale. Revue du Travail, p. 644-653, août 1948.
Waarom een Kommunistisch Manifest. Germinal-Reeks, 14e jaargang, nr. 11, 26 p., maart 1948.
L'aide de l'état aux industries nouvelles. Société d'Études et d'Expansion, 48e année n° 137, p. 554-556, août-sept.-oct., 1949.
Montchrestien, alias Antoine de Montchrestien de Vatteville (of het bewogen leven van de man die de staatshuishoudkunde haar naam schonk). Nieuw Vlaams Tijdschrift, IIe jaargang, p. 388-401, okt. 1949.
A l'occasion d'un centenaire de la Caisse de Retraite. Revue de la Banque, 14e année, n°s 5/6, p. 264-268, 1950.

NICO GUNZBURG

1923

Nico Gunzburg werd geboren te Riga (Letland) op 2 september 1882 en kwam op jeugdige leeftijd naar België met zijn vader, die de staatsnaturalisatie bekwam. Hij volbracht zijn middelbare studies aan het Kon. Atheneum te Antwerpen en behaalde op 6 juli 1906 het diploma van doctor in de Rechten aan de Vrije Universiteit te Brussel. Sedertdien vestigde hij zich als advocaat te Antwerpen, waar hij nog steeds lid is van de Balie.

In 1913 werd hij door het Antwerps Gemeentebestuur tot leraar benoemd in Grondwettelijk Recht en Schoolwetgeving aan de beide Normalscholen te Antwerpen, een functie die hij tot in 1952 vervulde. Tijdens W.O. I nam hij in 1914 als vrijwilliger dienst en werd na de val van Antwerpen aangesteld als attaché bij het Belgisch gezantschap te Londen (onder P. Hymans) en vervolgens te 's Gravenhage (onder Graaf Henri Carton de Wiart), waar hij gelast werd met de inrichting van de intergeallieerde economische Commissie. Bij K.B. van 20 oktober 1923 werd hij tot docent benoemd aan de Faculteit van de Rechten te Gent voor de cursus „Encyclopedie van het Recht” en aan de Bijzondere Handelsschool voor „Algemene grondbeginselen van het Recht”; bij

K.B. van 7 oktober 1925 werd hij titularis van de Nederlandse cursus in het „Burgerlijk Recht” (boek III, titels 5 en 18) en ontving bij K.B. van 9 november 1927 opdracht voor de cursus „Arbeidsregime in de vergelijkende wetgeving” (licentie Sociale Wetenschappen). Hij werd bij K.B. van 19 januari 1929 bevorderd tot buitengewoon hoogleraar met als gezamenlijke leeropdracht : het „Burgerlijk Recht” (boek III, titels 5 en 18), de „Algemene grondbeginselen van het Recht” (candidatuur Bestuurswetenschappen + Bijzondere Handelsschool), het „Arbeidsregime in de vergelijkende wetgeving” en de „Nijverheidswetgeving” (Bijzondere Handelsschool). Buiten al deze bevoegdheden ontving hij bij K.B. van 14 januari 1930 opdracht om de „Vergelijkende Schoolwetgeving” en de „Wetgeving op de Kinderbescherming” te doceren aan het Hoger

Instituut voor Opvoedkunde, gehecht aan de Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte. Het K.B. van 1 september 1932 belastte hem, bij toepassing van de Wet van 21 mei 1929, met het houden van praktische oefeningen, behorende bij het deel van de cursus in het Burgerlijk Recht, dat hij doceerde. Ten slotte werd hij bij K.B. van 10 oktober 1933 belast in de Faculteit van de Rechten met de cursus „Nijverheidswetgeving”, die hij reeds in de Bijzondere Handelschool doceerde. Bij K.B. van 27 december 1933 werd hij met ingang van 1 januari 1934 tot de rang van gewoon hoogleraar bevorderd.

Gedurende de jaren 1935-1936 fungeerde hij als secretaris van de Faculteit van de Rechten en vervulde in 1937/38/39 de functie van Deken van dezelfde faculteit. Op zijn initiatief en in samenwerking met J. Simon werd in de schoot van de Faculteit de School voor Criminologie opgericht (10 mei 1938), waarvan hij in 1939 het voorzitterschap waarnam. Bij K.B. van 30 september 1938 werd hij er belast met de cursussen „Criminologie”, „Sociale criminele profylaxe” en „Beginselen van de wetgeving op de Kinderbescherming”. Ondertussen had hij in 1932 ook nog de functie van Voorzitter van het Hoger Instituut voor Opvoedkunde vervuld.

Tijdens W.O. II verbleef hij in het buitenland. Samen met andere universiteitsprofessoren werd hij in mei 1940 door de Belgische regering gelast met de inrichting van een Belgisch Universitair Centrum, dat tot juni 1940 bestaan heeft te Toulouse. Daarna vervulde hij zendingen in Portugal en in Brazilië, waar hij o.m. in 1940-1941 optrad als lesgever aan de Rechtsfaculteit van Rio de Janeiro. Van 1941 tot 1944 vervulde hij een zending te Washington, waar hij medewerking verleende aan de O.W.O. (Office of War Information) en officier werd aan de U.N.R.R.A. (united relief and rehabilitation administration). Hij werd er tevens fellow aan de Research School en het Institut Belgo-Français de Hautes-Études en daarna Visiting Professor aan de University of Syracuse (New-York).

In 1945 keerde hij terug naar België en nam zijn functies aan de Gentse Universiteit terug op. Hij werd bij K.B. van 29 september 1951 benoemd tot secretaris van de Academieraad voor het academiejaar 1951-1952. Bij K.B. van 13 november 1952 werd hij op datum van 2 september 1952 tot het emeritaat toegelaten, doch kreeg meteen machtiging om zijn leergangen voor het lopende academiejaar verder te doceren.

Tijdens zijn lange loopbaan trad Nico Gunzburg op als ruilprofessor aan talrijke buitenlandse universiteiten : Toulouse, Aix-en-Provence (Marseille), Reims; als uitgenodigd professor trad hij op te Madrid, Riga, Cairo en aan de vijf Nederlandse universiteiten : Leiden, Utrecht, Amsterdam, Groningen en Nijmegen. Hij is lid van talrijke buiten- en binnenlandse geleerde genootschappen : van het „Istituto di Diritto” te Rome; van de „Academia de Cultura Brasileira” te Rio de Janeiro; van de „American Association of International Law”; van de „Academy of Political and Social Science” te Philadelphia; van het „Bureau International pour l'Unification du Droit Pénal”; van het „International Lawyers Committee for the Punishment of War Criminals” en van de Commissie belast

met de voorbereiding van de Nederlandse tekst van de Grondwet, de Wetboeken en de voornaamste Wetten en Besluiten.

Na zijn emeritaat te Gent werd hij nog door de Indonesische regering uitgenodigd om aldaar colleges te geven aan de Hogeschool voor Politiewetenschappen te Djakarta en aan de Universiteiten van Djakarta en Jogjakarta. Het mag ten slotte onderstreept worden dat Nico Gunzburg een belangrijke rol speelde bij de ontwikkeling van de Vlaamse rechtswetenschap en in de strijd voor de vernederlandsing van de Gentse Rijksuniversiteit. Hij was secretaris van de Bond der Vlaamse Rechtsgeleerden, redacteur van het *Rechtskundig Tijdschrift voor Vlaams België*, lid van de Tweede Hogeschoolcommissie en secretaris-generaal van de Derde Hogeschoolcommissie, die de talrijke metingen der zg. „drie kraaiende hanen” organiseerde.

PUBLIKATIES VAN NICO GUNZBURG

IN BOEKVORM

Van Ziel en Zenuw. Gedichtenbundel. Uitg. Demarteau, Tongeren, 1901.

Het Jonge Vlaanderen. Kantate getoonzet door Lodewijk Mortelmans, uitgevoerd op de nationale feestdagen, door de leerlingen van de Antwerpse gemeentescholen. Partituur met Klavierbegeleiding, uitgave van het Gemeentebestuur van Antwerpen, 1906.

La Protection Sociale de l'Enfance. Uitg. van de Vereniging ter bescherming der abnormale kindsheid. Druk. Buschmann, Antwerpen, 1909.

Algemeen Verslag van het VIe Vlaamsch Rechtskundig Kongres, te Antwerpen (met Mr. ARTHUR DEVOS) Uitg. de Nederlandsche Boekhandel, 1910.

Gij zult niet oordelen. Openingsrede gehouden aan de Vlaamse Conferentie van de Balie te Antwerpen. Luxe uitgave, De Nederlandsche Boekhandel, 1913.

Het Rechtswezen in Vlaanderen (geïllustreerd). Eerst verschenen in „Vlaanderen door de Eeuwen heen”, 1^e uitgave onder leiding van Max Roose. Afz. uitgave van Elsevier, Amsterdam, 1914.

De Wettelijke Bescherming van Vrouw en Kind (geïllustreerd). S. V. De Centrale Boekhandel, Brugge, 1925. Tweede uitgave, de Reyghere, Brugge, 1933.

Het Huwelijkscontract. Uitg. S. V. De Centrale Boekhandel, Brugge, 1927; Tweede uitgave, De Sikkkel, Antwerpen, 1933; Derde uitgave, De Sikkkel, Antwerpen, 1947.

Het Wetsontwerp op de Maatschappelijke Beveiliging. Uitg. van de Sociale School, Antwerpen, 1929.

Les Projets de loi sur la jeunesse délinquante. Rapport à la journée d'études pour la protection de l'enfance anormale, à Anvers. Uitg. van de Vereniging ter bescherming van de Abnormale Jeugd, Antwerpen, 1932.

Les Transformations récentes du droit pénal interne et international. Ed. L'Églantine, Bruxelles, 1933; Deuxième édition, Felix Alcan, Paris, 1938.

Le Soleil, source de vie, source de crime. Uitg. van Instituto de Criminologia, Lissabon, 1940.

La Trajectoire du Crime. Rio de Janeiro, 1941.

Le nouveau code pénal du Brésil. Texte français, avec introduction historique, publié par le Gouvernement du Brésil, à Rio de Janeiro, 1942.

The first ten months of the war. Uitgegeven door de University of Syracuse, New York, 1944.

Democracy in Action : Belgian Government and Administration. Uitgegeven door het Belgisch Gezantschap in de Verenigde Staten, New York, 1945; second edition, d^o 1954.

Nijverheidsrecht. Tekst van lessen aan de Rijksuniversiteit te Gent, 1950; tweede uitgave, 1951, id.

Voorrechten en Hypotheken. Tekst van lessen aan de Rijksuniversiteit te Gent, 1950.
*Berantaslah Kedja hatan, Tundjuk Kanlah djalan pada jang, Tersetat dan Tjintailah Kemanussian*³
„Fight crime, help the delinquents and love humanity”. Uitgave in het Indonesisch en in het Engels
van de Feestrede gehouden door Prof. Nico Gunzburg, bij het Dies Natalis VIII, Feest van de
P.T.I.K. (Academie van Politiewetenschappen) te Djakarta, op 5 april 1955, Djakarta, 1956.

IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELUITGAVEN

- Een nieuwe leer en een nieuwe taal, Felix le Dantec.* Vrije Tribune, maandschrift, juli 1903.
L'arriération mentale : protection, traitement, répression. Rev. de l'Université de Bruxelles, avril 1904.
De lach als uitdrukking en bekrachtiging van de Vrijheid. Verslagen van het Vlaamsch Studentenkongres, te Gent, 1904. Ook : De Vrije Tribune, maandschrift, 1904.
Misdadige en verwaarloosde Jeugd. Verslagen Vlaamsch Studentenkongres, Gent, 1906.
De dichter K. L. Ledeganck. Lucifer, 1906.
Le poète K. L. Ledeganck. Art Moderne, 1906.
Karel L. Ledeganck, — programma eeuwfeest Ledeganck, te Antwerpen ingericht, 1906.
Oprichting van een Groot Nederlandsch Bureel van Inlichtingen. Verslagen van het XXIXe Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, Brussel, 1906.
Geneeskundige Verantwoordelijkheid. Rechtskundig Tijdschrift voor Vlaamsch België, 1906.
De Kinderrechtbanken in Amerika. Rechtsk. Tijdschr. voor Vl. België, 1906.
L'Enfance en Justice : répression ou protection. Rev. de l'Univ. de Bruxelles, 1907.
Nieuwe wegen in ons strafstelsel. Rechtsk. Tijdsch. voor Vl. België, 1907.
Het Vierde Vlaamsch Rechtskundig Kongres (met Mr. DEVOS) verslag. Rechtsk. Tijdsch. voor Vl. België, 1907.
Is celstraf nog langer geoorloofd en gewenscht. Rechtsk. Tijdschr. v. Vl. B., 1907.
Over minderwaardige misdrijfplegers. Verslag voorgebracht op het Ve Vlaamsch Rechtsk. Kongres, te Leuven, 1909.
Het Vijfde Vlaamsch Rechtskundig Kongres (met Mr. NORBERT GYSEN en Mr. R. DE GHELDERE). Rechtsk. Tijdsch. v. Vl. België, 1909.
Over de behandeling van minderwaardige misdrijfplegers. Algemeen verslag voorgebracht op het VIe Vlaamsch Rechtsk. Kongres, te Antwerpen. Verslagen van het VIe Kongres, 1910.
Les Établissements pour enfants anormaux présentant des tendances morales dangereuses (met Dr. OVIDE DECROLY). Rapp. au Congrès International Pénal et Pénitentiaire, à Washington, 1910.
De ontzetting uit de ouderlijke macht en voogdij ; de lege ferenda. Verslag voorgedragen op het VIe Vl. Rechtsk. Kongres, te Antwerpen. Handelingen van het Kongres, 1910.
Voor de Kinderrechtbanken in Europa. Vl. Rechtsk. Tijdsch. v. Vl. België, 1911.
Over onbepaalde vonnissen. Verslag voorgebracht op het VIIe Vl. Rechtsk. Kongres, te Gent. Handelingen van het VIIe Kongres, 1913.
L'intervention de l'assistance publique en matière de protection de l'enfance. „L'État et l'Enfant”, uitgave van M. Ch. Campioni, uitgegeven door Rousseau, Paris, 1914.
Het XIe Vlaamsch Rechtskundig Kongres. Rechtsk. Tijdsch. v. Vl. België, 1923.
L'organisation permanente du travail : la Conférence de Genève. Brochure publiée par : le Neptune, Anvers, 1924.
Notre législation ouvrière. Leçon d'ouverture du cours, à l'Université de Gand. Rev. de l'Université de Bruxelles, 1925.
La responsabilité pénale des personnes morales (met Mr. MOMMAERT). Rapport présenté au congrès international de droit pénal de Bucarest. Actes du Congrès de Bucarest; en Rev. de droit pénal, Bruxelles, 1926.
Migrations et passeports ; réflexions d'après guerre. Uitg. La Centrale, Anvers, 1927.
Louis Franck als Rechtsgeleerde. Redevoering bij de viering van Louis Franck. Vlaamsche Gids, 1927.
Fascistische Arbeidswetgeving. Rechtsk. Tijdsch. v. Vl. België, 1923.
De Incidenten van de Klaagmuur : het Judeo-Araabs vraagstuk. De Vlaamsche Gids, 1925.

- La situation des enfants dont les parents vivent séparés.* Rapport présenté à la IXe Session de l'Association Internationale pour la protection de l'enfant à Liège. La Revue l'Enfant, 1930.
- Le Terrorisme.* Rapport présenté à la IIIe conférence internationale pour l'unification du droit pénal, à Bruxelles. Actes de la Conférence, 1930; ook Rev. de Dr. Pénal, 1930.
- La Vie en Russie Soviétique.* Rev. de l'École Sociale, Anvers, 1930.
- La compétence pénale extraterritoriale.* Rapport présenté au Congrès de l'Académie internationale de droit comparé, à La Haye. Acta du Congrès, 1923 en Rev. de l'Institut belge de droit comparé, Bruxelles, 1932.
- De wet op de wederzijdse verplichtingen van de echtgenoten.* Rechtskundig Weekblad, II, p. 185, 1932.
- Internationale Psychotechniek.* Moderne School, 1932.
- De Vervlaamsching van onze Wetgeving.* Rechtsk. Weekblad, p. 121, 1932.
- Le Port d'Armes.* Rapport présenté à la Ve conférence internationale pour l'unification du droit pénal, tenu à Madrid en 1933. Actes de la Conférence; alsook Rev. de Droit Pénal, Bruxelles, 1933.
- Oneerlijke mededinging.* Rechtsk. Weekbl., IV, p. 695, 1934.
- Endocrinologie en Criminologie.* Rechtsk. Tijdschr., 1935.
- Endocrinopathie en erfelijkheid bij misdadigheid.* Tijdschrift : Erfelijkheid bij de Mens, 's Gravenhage, 1935.
- Adolphe Quetelet et la criminologie.* Discours au centenaire Quetelet, à Bruxelles. Rev. de l'Institut de Sociologie, 1935.
- De jeugdige vreemdelingen in België.* Verslag uitgebracht op het Xe Nationaal Kongres van het Werk voor Kinderwelzijn, 1936.
- La lutte contre le terrorisme.* Rapport présenté à la VIe Conférence internationale pour l'unification du droit pénal, à Copenhague. Actes de la Conférence; ook Rev. de Droit Pénal, Bruxelles, 1936.
- Louis Franck, in memoriam.* Rechtsk. Weekbl., jan 1938.
- La Bio-Psychologie Criminelle.* Conférence faite au Caire. Revue Al Qanoun Wal Iqtisad, Kairo, VIII, 3, 1938.
- Gevangenisarbeid en arbeidsrecht.* Arbeidsblad, Brussel, sept. 1939.
- Le Travail pénitentiaire.* Rev. du Travail, Bruxelles, 1939.
- Ontleding van het Nordiska Kriminalist Arbok.* Rev. de Droit Pénal, 1939.
- Zonbestraling, temperatuur en seizoenen in de misdaad.* La Revue Criminologique, n° 1, 1940.
- Kinder- en Jeugdbescherming.* Paedagogische Encyclopaedie, 1940.
- De Prioriteit van het geweten.* Afkomst en Toekomst, 's Gravenhage, 1940.
- La conférence pénitentiaire brésilienne.* Arquivos Penitenciarios do Brazil, Rio de Janeiro, I, 4, 1940.
- Territorialidade e exterritorialidade no novo código penal do Brazil.* Cultura Política, Rio de Janeiro, 1941.
- O espírito da Criminologia moderna.* Archiv. Judiciario, LVIII, Rio de Janeiro, 1941.
- O trabalho penitenciario.* Rev. de droit social, São Paulo, 1941.
- Le Code pénal de 1940, réflexions d'un criminaliste d'Europe.* Rev. dos tribunais, Bahia, 1941.
- Axis rule in occupied Europe.* Lawyers Guild review, New York, 1945.
- Les crimes de guerre et la criminologie.* La République Française (mensuel), New York, 1945.
- De internationale misdaad.* Rechtsk. Weekbl., nr. 4, 1946.
- La première conférence pan-américaine de criminologie, tenu à Rio de Janeiro.* Rev. de droit pénal, 1947.
- Certaines expériences faites dans le traitement de la jeunesse délinquante ne devraient-elles pas être étendues au traitement des délinquants adultes.* Rapport présenté au XIIe congrès de la commission internationale pénale et pénitentiaire tenu à La Haye, en 1950. Les Actes du Congrès, 1950.
- Individueel en Kollektief geweten.* De Vlaamse Gids, 1951.
- De vrijheid van onderwijs.* Vrij Onderzoek, I, 2/3, 1951.
- Oorlogsmisdaad en oorlogsmisdadigers.* Vlaamse Gids, 1952.
- Enneccerus' Eürgerliches Recht.* Rev. de droit Comparé, XXX, 1953.
- Sambutan dari Seorang Belgia (Welkom, groet van een Belgisch collega aan het nieuwe Indonesisch Tijdschrift voor gevangeniswezen).* Madjallah Kependjaraan, I, 1, 1954.
- Bedelarij en Landloperij,* in Administratief Lexicon, 1960.

ALBERT KLUYSKENS (1885-1956)

1923

Albert Kluyskens werd geboren te Landegem op 9 september 1885 en overleed te Gent op 21 december 1956.

Hij volbracht zijn hogere studies aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij promoveerde tot doctor in de Rechten.

Van 1919 tot 1923 was hij werkzaam in de magistratuur als adjunkt-referendaris bij de Handelsrechtbank van Gent.

Bij K.B. van 20 oktober 1923 werd hij benoemd tot docent aan de faculteit van de Rechten en belast met de Nederlandse cursussen „Algemene grondbeginselen van het hedendaags burgerlijk recht” (candidatuur in het Notariaat) en „Historische Inleiding tot het burgerlijk recht”.

Bij bevoegdheidsuitbreiding werd prof. A. Kluyskens met volgende leeropdrachten belast : „Burgerlijk Recht” (Boek III, titels 1 tot 4) voor de kandidatuurstudenten in het Notariaat (K.B. van 20 september 1924); „Vergelijkende wetgeving op het tolwezen” voor de studenten der Bijzondere Handelsschool (K.B. van 29 september 1924); „Burgerlijk Recht” (Boek III, titels 6 tot 17, 19 en 20) voor de studenten van de 3^e kandidatuur in het Notariaat.

(K.B. van 7 oktober 1925) en voor

de studenten van het doctoraat in de Rechten (K.B. van 10 oktober 1926); „Wetten van burgerlijke rechtspleging” voor de studenten in het Notariaat (K.B. van 8 april 1927); „Grondbeginselen der rechterlijke organisatie, der bevoegdheid en der burgerlijke rechtspleging” (K.B. van 31 januari 1927); „Burgerlijk recht” (Boek III, t. 1 en 2) voor de kandidaatsstudenten in de Staatswetenschappen en „Vergelijkende burgerlijke instellingen” voor de studenten van de licentie in de Sociale Wetenschappen. (K.B. van 9 november 1927). Bij K.B. van 28 juni 1928 werd A. Kluyskens bevorderd tot buitengewoon hoogleraar aan de Faculteit van de Rechten en aan de Bijzondere Handelsschool, gehecht aan de genoemde faculteit. Zijn leeropdracht omvatte toen volgende cursussen : 1. Algemene grondbeginselen van het hedendaagse recht” (Notariaat);

2. Geschiedkundige inleiding tot het burgerlijk recht; 3. „Burgerlijk recht” (Boek III, t. 1 tot 4, 6, tot 17, 19 en 20); 4. „Wetten van burgerlijke rechtsvordering” (Notariaat); 5. „Beginselen der rechterlijke organisatie, der bevoegdheid en der burgerlijke rechtspleging”; 6. „Vergelijkende burgerlijke instellingen”; 7. „Vergelijkende tolwetgeving” (Bijzondere Handelsschool).

Bij K.B. van 19 augustus 1935 werd hij, met ingang van 1 juli 1933, bevorderd tot gewoon hoogleraar aan de faculteit van de Rechten.

Bij K.B. van 15 september 1934 werd hij nog belast met de cursus „Vergelijkend burgerlijk recht”, waarvan hij bij K.B. van 27 december 1938 van ontlast werd ten voordele van prof. G. Lammertijn, doch die hij, na het overlijden van de nieuwe titularis, opnieuw op zich nam (R.B. van 10 januari 1946).

Prof. A. Kluyskens vervulde volgende bestuursfuncties aan de Universiteit : Voorzitter van de Bijzondere Handelsschool tijdens de academiejaren 1926-27, 1927-28 en 1928-29; Deken van de faculteit der Rechten van 1933 tot 1936. Bij K.B. van 29 augustus 1950 werd hij benoemd tot Rector van de Rijksuniversiteit voor een termijn van drie jaar, met ingang van het academiejaar 1950-1951.

Bij K.B. van 13 september 1955 werd hij, met ingang van 7 september 1955, tot het emeritaat toegelaten.

Prof. A. Kluyskens was in 1946-1948 stafhouder van de Balie te Gent; hij was volksvertegenwoordiger van 1936 tot 1945, senator sedert 1946.

Hij was lid van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Lid van de Maatschappij voor Nederlandse Letterkunde te Leiden en Lid van het Provinciaal Utrechts Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen.

Hij ontving volgende eervolle onderscheidingen : Ridder in de Kroonorde, Ridder in de Leopoldsorde, Officier in de Kroonorde (8 april 1940), Officier in de Leopoldsorde (8 april 1946), Groot Officier in de Kroonorde (8 april 1954). Door zijn onderwijs aan de Gentse Alma Mater en vooral door de publikatie van zijn groot werk in acht delen „Beginselen van Burgerlijk Recht” is hij één dergenen geweest die, van meet af aan, het meest hebben bijgedragen tot de bloei van het vervlaamst hoger onderwijs en de verspreiding van het Nederlands als rechtstaal in België.

Reeds in de jaren, die aan de vernederlandsing van de Rijksuniversiteit te Gent voorafgingen, hadden de verdiensten van Albert Kluyskens als rechtsgeleerde hoge waardering gevonden; niet enkel hier te lande, doch ook in het buitenland, meer bepaald in Frankrijk. Een studie van hem „Le partage d'ascendant conjonctif” inspireerde de Franse auteurs en de Franse rechtspraak op zodanig diepe wijze, dat zij het uitgangspunt werd van een nieuwe theorie waarop een nieuwe rechtsinstelling werd gegrondvest. Het jaar, waarin die studie gepubliceerd werd, was ook dat waarin hij in de magistratuur trad om, als adjunkt-referendaris bij de Rechtbank van Koophandel te Gent, naam te verwerven zowel door het opstellen van vonnissen als door het publiceren van artikelen in het „Rechtskundig Tijdschrift”, waarbij zich ook een reeks aantekeningen bij arresten en

vonnissen kwamen voegen die in de „Jurisprudence commerciale des Flandres” het licht zagen. Bovendien voltooidde hij tegelijkertijd zijn „Étude sur l’hospitalité neutre dans la guerre maritime”, dat bekroond werd door de Koninklijke Academie van België, Klasse der Letteren en der Morele en Politieke Wetenschappen. Zijn verblijf in de magistratuur was kortstondig, nl. van 1919 tot 1923; hij verliet ze om een benoeming tot docent in de Faculteit der Rechten te aanvaarden, waaraan hij sindsdien zijn beste krachten heeft gewijd, om er niet alleen een zware leeropdracht, voornamelijk in het Burgerlijk Recht, te vervullen, doch tevens om in haar schoot, en in de eerste plaats ten behoeve van zijn studenten, zijn groot werk te publiceren, waarvoor overigens de gehele juristenwereld hem blijvende dank verschuldigd is.

Albert Kluyskens bereikte op de meeste gebieden, die hem als arbeidsveld werden toegewezen, de toppunten. Aan de Rijksuniversiteit werd zijn schitterende professorale loopbaan bekroond door het rectoraat (1950-1953); aan de Balie bij het Hof van Beroep te Gent leidde zijn loopbaan als advocaat hem tot het stafhouderschap van de Orde (1946-1948); in de politiek werd hij eerst tot volksvertegenwoordiger (1936-1945) en vervolgens tot senator (sedert 1946) verkozen. Wanneer juridische vraagstukken in het parlement moesten behandeld worden, nam senator Kluyskens steeds een groot aandeel in de bespreking, en dikwijls werd hij aangeduid als verslaggever. Velen zullen nooit vergeten wat het land hem in dit opzicht verschuldigd is, namelijk in verband met de wetgeving tot oprichting van de Raad van State, tot wijziging van artikel 1244 betreffende het uitstel van betaling, tot het vergoeden van oorlogsschade, tot hervorming van de Nationale Bank, enz.

De parel aan de kroon van Albert Kluyskens zijn en blijven echter zijn onderwijs en zijn rechtskundige publikaties. Daarvoor zijn hem in de eerste plaats al zijn oudstudenten dankbaar. Dit bleek ten overvloedde bij de grootse hulde, die hem, naar aanleiding van zijn emeritaat, op 4 maart 1956, in de Aula van de Rijksuniversiteit werd gebracht.

EG. SPANOGHE.

PUBLIKATIES VAN ALBERT KLUYSKENS

A. — IN BOEKVORM

Beginselen van Burgerlijk Recht. I. *De Verbintenissen*, 1925 (1^e uitg.) — 1948 (5^e uitg.); II. *De Erfenissen*, 1927 (1^e uitg.) — 1954 (5^e uitg.); III. *De Schenkingen en Testamenten*, 1930 (1^e uitg.) — 1955 (4^e uitg.); IV. *De Contracten*, 1934 (1^e uitg.) — 1952 (2^e uitg.); V. *Zakenrecht*, 1936 (1^e uitg.) — 1953 (4^e uitg.); VI. *Voorrechten en Hypotheken*, 1939 (1^e uitg.) — 1951 (2^e uitg.); VII. *Personen- en Familierecht*, 1942 (1^e uitg.) — 1950 (2^e uitg.); VIII. *Het Huwelijkscontract*, 1945 (1^e uitg.) — 1950 (2^e uitg.).

B. — BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

In „Rechtskundig Weekblad” :

De Handelsclausule in de huwelijkscontracten, kol. 505-510, 1932-1933.

De Raad van State en de Belgische Grondwet, kol. 1031-1052, 1939-1940.

In „Tijdschrift voor Notarissen” :

Is er een vergoeding verschuldigd indien een vruchtgebruik eigen aan een der echtgenoten tijdens de gemeenschap vervreemd werd? bl. 81-84, 1937.

Karakter van het pensioen dat na echtscheiding op grond van artikel 301 B.W. aan de onschuldige echtgenoot kan toegekend worden. bl. 161-164, 1941.

In „Rechtskundig Tijdschrift voor België” :

De factuur als bewijsmiddel, bl. 2-4, 1923.

Het faillissement in internationaal privaatrecht, bl. 133-137, 1923.

Vermindering van overdreven verbintenissen, bl. 265-268, 1923.

De gedrukte clausules der verzekeringspolissen, bl. 25-27, 1925.

Van het pactum van onverdeelheid, bl. 298-305, 1926.

De eenzijdige verkoopbelofte, bl. 163-171, 1930.

Het afbetalingscontract en de huurkoop, bl. 543-550, 1930.

De verkoop op monster, bl. 329-336, 1932.

In „Revue pratique des Sociétés” :

De la dépossession involontaire des titres au porteur (loi du 24 juillet 1921), bl. 220-223, bl. 225-235, 1922.

Quelques considérations sur la loi du 10 avril 1923 apportant quelques modifications à la loi du 24 juillet 1921 relative à la dépossession involontaire des titres au porteur, bl. 205-217, 1923.

In „Revue de Droit International et de Législation comparée”.

La provision dans la lettre de change. Étude de législation et de jurisprudence comparées, bl. 480-502, 1922.

In „Journal des Tribunaux” :

La lutte contre les prix usuraires. Le triomphe de Plutus, bl. 275-277, 1923.

In „Belgique Judiciaire” :

La partage d'ascendant conjonctif, bl. 561-579, 1919.

In „Revue Critique de Jurisprudence belge” :

Noot onder Hof Gent, 10 juli 1946 (*successions*). bl. 66-70, 1947.

In „Jurisprudence Commerciale des Flandres” :

L'Offre au public, nr. 3750, bl. 98-110, 1911.

Noot onder :

Hrb. Brugge, 1 juni 1911 (*Transport maritime*). n° 3848, bl. 385-387, 1911.

Hrb. Gent, 6 maart 1922, (*Louage de services*). n° 4518, bl. 16-18, 1925.

Hrb. Gent, 20 november 1922, (*Prêt d'argent*). n° 4519, bl. 18-19, 1925.

Hrb. Gent, 30 november 1922, (*Assurance*). n° 4538, bl. 68-70, 1925.

Hrb. Gent, 15 juni 1922, (*Compétence territoriale*). n° 4549, bl. 100-103, 1925.

Hrb. Gent, 28 februari 1925, (*Société en commandite*). n° 4582, bl. 230-233, 1925.

Hrb. Gent, 6 juni 1925, (*Société anonyme*). n° 4583, bl. 234-235, 1925.

Vred. Ronse, 10 juli 1920, (*Compétence d'attribution*). n° 4615, bl. 332-336, 1925.

Verbr., 10 december 1925, (*Faillite*). n° 4652, bl. 105-107, 1926.

Hof Gent, 23 april 1925, (*Faillite*). n° 4674, bl. 174-176, 1926.

Hrb. Brugge, 5 november 1925, (*Faillite*). n° 4702, bl. 260-265, 1926.

Hrb. Gent, 11 december 1926, (*Contrat d'emploi*). n° 4712, bl. 313-316, 1926.

- Hrb. Gent, 20 november 1926, (*Compétence d'attribution*). n° 4713, bl. 318-319, 1926.
 Hrb. Brugge, 17 december 1925, (*Société en nom collectif*). n° 4718, bl. 335-339, 1926.
 Hrb. Brugge, 17 juni 1926, (*Compétence d'attribution*). n° 4736, bl. 47-48, 1927.
 Hof Gent, 2 juni 1926, (*Preuve*). n° 4741, bl. 67-70, 1927.
 Hof Gent, 8 februari 1927, (*Société anonyme*). n° 4753, bl. 117-120, 1927.
 Hof Gent, 7 april 1927, (*Faillite*). n° 4771, bl. 180-184, 1927.
 Vred. Gent, 10 maart 1927, (*Société d'agtement*). n° 4794, bl. 262-266, 1927.
 Vred. Lokeren, 11 mei 1927, (*Prodigue*). n° 4811, bl. 336-340, 1927.
 Hrb. Gent, 7 december 1927, (*Banque*). n° 4821, bl. 33-35, 1928.
 Hrb. Gent, 9 november 1926, (*Contrat d'emploi*). n° 4824, bl. 37-40, 1928.
 Hrb. Gent, 26 mei 1928, (*Location*). n° 4834, bl. 89-91, 1928.
 Hrb. Brugge, 16 juni 1927, (*Faillite*). n° 4835, bl. 94-96, 1928.
 Hrb. Brugge, 3 mei 1928, (*Faillite*). n° 4854, bl. 177-179, 1928.
 Hrb. Brugge, 23 juni 1927, (*Faillite*). n° 4855, bl. 183-185, 1928.
 Hof Gent, 16 mei 1928, (*Litispendance*). n° 4873, bl. 274-281, 1928.
 Hof Gent, 30 januari 1928, (*Faillite*). n° 4913, bl. 53-55, 1929.
 Hrb. Kortrijk, 6 oktober 1928, (*Faillite*). n° 4935, bl. 125-127, 1929.
 Hof Gent, 4 mei 1929, (*Légateire universel*). n° 4945, bl. 179-183, 1929.
 R.b. Kortrijk, 4 mei 1929, (*Anatocisme*). n° 4954, bl. 218-225, 1929.
 Hof Gent, 16 mei 1929, (*Faillite*). n° 4957, bl. 236-238, 1929.
 Hof Gent, 24 maart 1930, (*Compétence d'attribution*). n° 5023, bl. 62-64, 1930.
 Verbr., 8 mei 1930, (*Faillite*), n° 5050, bl. 152-154, 1930.
 Hrb. Gent, 19 april 1930, (*Société en nom collectif*). n° 5063, bl. 210-212, 1930.
 Hof Gent, 8 november 1929, (*Compétence*). n° 5082, bl. 283-284, 1930.
 Hrb. Gent, 28 maart 1931, (*Société anonyme*). n° 5135, bl. 120-122, 1931.
 Hof Gent, 25 november 1931, (*Concordat*). n° 5198, bl. 347-350, 1931.
 Hof Gent, 3 maart 1932, (*Vente*), n° 52-6, bl. 23-26, 1932.
 Hrb. Gent, 12 januari 1933, (*Société commerciale*). n° 5307, bl. 43, 1933.
 Hrb. Kortrijk, 21 april 1933, (*Concordat*). n° 5311, bl. 57-59, 1933.
 Hrb. Kortrijk, 16 september 1933, (*Opposition*). n° 5343, bl. 165-167, 1933.
 Hof Gent, 9 december 1933, (*Prêt*). n° 5375, bl. 293-296, 1933.
 R.b. Veurne, 12 juli 1934, (*Connexité*). n° 5437, bl. 173-174, 1934.
 Hof Gent, 10 november 1934, (*Concordat*). n° 5450, bl. 214-215, 1934.
 Hrb. Gent, 26 januari 1935, (*Faillite*). n° 5495, bl. 33-35, 1935.
 Hrb. Oostende, 31 januari 1935, (*Paiement indu*). n° 5523, bl. 119-121, 1935.
 Hof Gent, 4 april 1935, (*Faillite*). n° 5567, bl. 263-264, 1935.
 Hrb. Brugge, 23 maart 1933, (*Faillite*). n° 5575, bl. 287-288, 1935.
 Hof Gent, 8 mei 1935 (*Responsabilité*). n° 5580, bl. 306-308, 1935.
 Hrb. Oostende, 7 februari 1936, (*Dette de jeu*). n° 5608, bl. 53-56, 1936.
 Hof Gent, 9 juli 1935, (*Connexité*). n° 5619, bl. 102-103, 1936.
 R.b. Gent, 7 juli 1937, (*Hypothèque*). n° 5743, bl. 207-208, 1937.

De Europese gemeenschap. Moeilijkheden. Mogelijkheden. Rede uitgesproken op de plechtige opzitting van 6 oktober 1952.

Universiteit te Gent. Verslag over de toestand der Universiteit gedurende het academisch jaar 1951-1952, pp. 3-13, Erasmus, Gand, 1953.

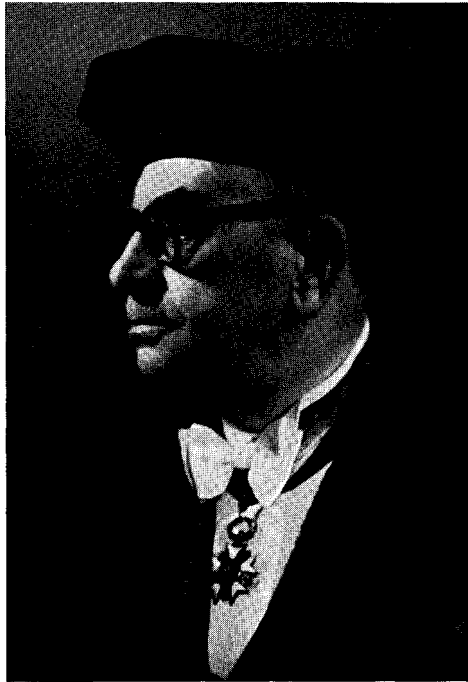
Karakter van het pensioen na echtscheiding. Rechtskundig Tijdschrift, 99-104, 1949.

ANDRÉ DE RIDDER

1923

Andreas, Frans, Maria de Ridder werd geboren te Antwerpen op 20 oktober 1888. Zijn middelbare studiën volbracht hij, in zijn geboortestad, in het Onze Lieve Vrouw-College en het Sint Ignatius-Gesticht; zijn hogere studiën in de Hogere Handelschool aldaar, waar hij op 12 juli 1906 het diploma van licentiaat in de handelswetenschappen (met grote onderscheiding) en op 12 juli 1907 dat van licentiaat in de handels- en financiële wetenschappen (id.) behaalde.

Was lid expert-boekhouder van de „Chambre Belge des Comptables”, afdeling Antwerpen (van 1919 tot 1933); bij deze vereniging trad hij, gedurende enkele jaren, als lesgever op. Secretaris van August Delbeke, advocaat en volksvertegenwoordiger, beheerder van maatschappijen (1907-1914); kort na zijn in dienstreding werd zijn patroon minister van Openbare Werken en door Koning Leopold II in de adelstand verheven. Nadat Baron August Delbeke het initiatief tot het oprichten van de „Studiecommissie tot inrichting van de Antwerpse Agglomeratie” (Kon. Besluit dd. 20 december 1907) had genomen, werd André de Ridder, na een proeftijd van twee jaren, op 19 november 1910 tot toegevoegd secretaris van deze studiecommissie aangesteld; hij verleende er zijn medewerking aan tot haar verdwijning in 1945. Vóór de wereldoorlog I was André de Ridder bovendien in het privaat middelbaar onderwijs van de hogere graad werkzaam.

Ten gevolge van de overrompeling van België door de Duitse legers na de val van Antwerpen naar Nederland uitgeweken, meldde hij zich aldaar voor de legerdienst aan. Voor de gewapende dienst afgekeurd, werd hij in de hulp-troepen opgenomen; in opdracht van de Belgische Regering bleef hij in Nederland gevestigd, waar hij, de oorlogsjaren lang, het ambt van leraar bij het Belgisch Atheneum te Amsterdam waarnam; gedurende enkele maanden fungeerde hij als redactiesecretaris van het dagblad „De Vlaamse Stem”; hij werkte aan allerlei tijdschriften en dagbladen mede, hield lezingen enz. (o.m. was hij leider van de

rubriek „Van Vlaanderen” in het weekblad „De Amsterdammer” en van de rubriek „Belgische Oorlogsboeken” in het tijdschrift „De Nieuwe Gids”). Als toegevoegd secretaris nam hij eveneens deel aan de werkzaamheden van de „Nederlands-Belgische Commissie voor de Heropbouw van België” (waarvan het voorzitterschap aan architect P. H. Berlage toevertrouwd was).

In februari 1919 keerde André de Ridder naar Antwerpen terug. Meer en meer wijdde hij zijn krachten aan het professoraat. In 1920 maakte hij met zijn loopbaan in het hoger onderwijs een aanvang, ingevolge zijn aanstelling bij de Rijks-handelshogeschool te Antwerpen : van 1 april 1920 tot 31 december 1920 als interimaris, daarna als docent ten voorlopigen titel (Ministerieel Besluit dd. 9 december 1920), eindelijk ten definitieven titel als docent 1^e categorie (K.B. 17 december 1926, met ingang van 9 december 1920). Bij de Rijkshandels-hogeschool te Antwerpen bleef hij tot 1953 in dienst; op zijn verzoek werd hij toen tot het emeritaat toegelaten (K.B. 1 oktober 1953).

Rond hetzelfde tijdstip werd hij tot leraar bij de Koloniale Universiteit van België, te Antwerpen, aangesteld (1921). Ook bij deze universitaire instelling bleef hij jaren lang in dienst, totdat hij, in 1950, op zijn verzoek eervol ontslag bekwam en als ereprofessor bij het Hoger Instituut voor Overzeese Gebieden werd ingeschreven. Nog ettelijke andere leeropdrachten nam hij waar, o.m. als leraar in de handelswetenschappen aan boord van het schoolschip „Graaf de Smet de Naeyer” (1920-22), als leraar aan het Instituut voor Journalisten, aanvankelijk in de Vlaamse afdeling te Antwerpen (1932-1934), naderhand in de Franse en Vlaamse afdelingen te Brussel (1934-1940), als leraar in de economische en de sociale wetenschappen aan de Biblioteekschool te Antwerpen (1940-42), enz.

De benoeming van Prof. André de Ridder tot docent bij de Rijksuniversiteit te Gent klimt tot het jaar 1923 op, zijnde het eerste jaar van de gedeeltelijke vervlaamsing der Gentse Alma Mater en van de trapsgewijs volledige vervlaamsing der Bijzondere Handelsschool, verbonden aan de Faculteit der Rechten.

Zijn loopbaan bij de Rijksuniversiteit te Gent vertoont volgend verloop :

1. Bij K.B. van 20 oktober 1923 krijgt hij opdracht aan de Bijzondere Handelsschool, verbonden aan de Rechtsgeleerde Faculteit der Universiteit te Gent, de cursus „Beginselen der statistiek” te geven (in de Nederlandse taal).
2. Bij K.B. van 7 oktober 1925, krijgt hij opdracht, buiten zijn verdere bevoegdheden in de Bijzondere Handelsschool, te doceren de cursussen in de Wetenschap der Openbare Financiën en in de Financierwetenschap (mechanisme van de circulatie en het krediet) (in de Nederlandse taal).
3. Bij K.B. van 30 juli 1926, wordt hij gelast (in het Nederlands) voor de leerlingen der candidatuur in de aardrijkskunde de cursus „Begrippen der statistiek” te houden.
4. Bij K.B. van 10 juni 1926 wordt hij gemachtigd de titel van professor aan de Bijzondere Handelsschool te voeren.

5. Bij K.B. van 9 november 1927 krijgt hij opdracht om bij de Rechtsgeleerde Faculteit in het Nederlands te geven : de cursussen in de Openbare Financiën (licentiaatexamen in de bestuurswetenschappen en licentiaatexamen in de sociale wetenschappen) en in de Statistiek (licentiaatexamen in de bestuurswetenschappen)
6. Bij K.B. van 12 maart 1929 wordt hij verbonden als docent aan de Faculteit van de Rechten.
7. K.B. van 10 oktober 1933 : in de plaats van de cursus „Begrippen der statistiek” zal hij, bij de Faculteit van Wetenschappen, de cursus „Overzicht der statistiek” (licentiaatsexamen in de aardrijkskundige wetenschappen) houden.
8. K.B. van 25 mei 1934 : hij zal in ereopzicht de rang van gewoon hoogleraar in de Faculteit der Rechten bekleden.
9. Bij K.B. van 30 september 1935 wordt hij benoemd tot buitengewoon hoogleraar in de Faculteit der Rechten. Hij zal bij deze faculteit de cursussen houden in de Openbare Financiën (licentiaatsexamen in de bestuurswetenschappen en licentiaatsexamen in de sociale wetenschappen) en in de Statistiek (licentiaatsexamen in de bestuurswetenschappen); bij de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen de cursussen „Beginselen der statistiek”, „Wetenschap der openbare financiën” en „Financiële Wetenschap” (mechanisme van de circulatie en het krediet); bij de Wetenschappelijke Faculteit de cursus „Overzicht der statistiek”.
10. Bij K.B. van 26 maart 1937 worden hem volgende cursussen van het eerste licentiaatsexamen bij de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, met ingang van het academiejaar 1936-1937, toevertrouwd:
- I. Licentiaatsexamen in de economische wetenschappen : Statistiek (bijzondere vakken); Inrichting van bank- en beurswezen; Financiële wetenschap (mechanisme van circulatie en krediet).
- II. Licentiaatsexamens in de handels- en consulaire, in de handels- en financiële en in de handels- en koloniale wetenschappen :
Gemeenschappelijke vakken : Statistiek (bijzondere vakken).
11. K.B. 22 juni 1937 : „De cursussen van het tweede licentiaatsexamen en van het aggregaatschap bij de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen worden, met ingang van het academiejaar 1937-1938, gehouden door wat Prof. A. de Ridder betreft :
- I. Licentiaatsexamen in de economische wetenschappen : Wetenschap der openbare financiën;
- II. Licentiaatsexamens in de handels- en consulaire, in de handels- en financiële en in de handels- en koloniale wetenschappen : A. Gemeenschappelijke vakken : Openbare financiën; B. Bijzondere vakken — Afdeling financiële wetenschappen : Financiële wetenschap (mechanisme van circulatie en krediet); Inrichting van bank- en beurswezen”.
12. Bij K.B. van 23 december 1937 wordt hij belast met een leeropdracht bij het Hoger Instituut voor Opvoedkunde (Faculteit van Wijsbegeerte en Letteren) :

„De statistiek toegepast op de opvoedkunde”; deze wordt kort nadien, na de inrichting van de sectie Beroepsoriëntering, uitgebreid tot „De statistiek toegepast op de zielkunde”.

13. Bij K.B. van 28 maart 1938 wordt hij tot gewoon hoogleraar bij de Rechtsgeleerde Faculteit bevorderd, met ingang van 1 oktober 1936.

14. Bij Ministerieel Besluit dd. 28 september 1939 wordt Prof. André de Ridder gemachtigd in de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen het „Seminarie voor Theoretische en Toegepaste Financierwetenschappen” in te richten, dat sedertdien onder zijn leiding heeft gewerkt.

15. Besluit van de Secretaris-Generaal dd. 25 januari 1944 : met ingang van 1 februari 1944 wordt hij belast in de Faculteit der Rechten met : a. De grondige studie van vraagstukken lopende over de statistiek, met praktische oefeningen (1^e lic. Staats-, Sociale en Bestuurswetenschappen); b. De grondige studie van vraagstukken lopende over de wetenschap van de openbare financiën, met praktische oefeningen (2^e lic. Staats-, Sociale en Bestuurswetenschappen).

16. Het Regentsbesluit van 6 augustus 1945 bekrachtigt voormeld Secretariaal Besluit dd. 25 januari 1944.

17. Het Regentsbesluit van 28 november 1945 belast hem in de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen met de cursus „Studie der economische conjuncturen”.

18. Bij Regentsbesluit van 10 januari 1946 krijgt hij opdracht om, met ingang van 1 januari 1946, de volgende cursussen te houden bij de Faculteit der Rechten : a) De statistiek (cand. Staats-, Sociale en Bestuurswetenschappen); b) De openbare financiën (lic. Staats-, Sociale en Bestuurswetenschappen); c) De volksbeschrijving (lic. Staats- en Sociale Wetenschappen); d) De grondige studie van vraagstukken, lopende over de openbare financiën met praktische oefeningen (lic. Staats- en Bestuurswetenschappen); e) De grondige studie van vraagstukken, lopende over de statistiek, met praktische oefeningen (lic. Staats-, Sociale en Bestuurswetenschappen).

19. Bij K.B. dd. 10 januari 1951 wordt hij belast met de cursus „Openbare Financiën” in de Faculteit der Rechten.

20. Stippen wij aan dat, na het overlijden van Prof. R. Miry, hij gedurende het academiejaar 1951-52 opdracht kreeg deze tijdelijk te vervangen voor de cursussen „Openbare diensten en bestuursorganismen met een economisch doel” en „Grondige studie van vraagstukken, lopende over de openbare diensten en de bestuursorganismen met een economisch doel”, zowel in de Faculteit der Rechten als in de Hogere School van Handels- en Economische Wetenschappen en dat hij, na het overlijden van Prof. J. Storme, deze tijdelijk vervangen heeft voor de cursus „Financiële Wetgeving” bij de H.S.H.E.W. (1955-56).

21. Bij K.B. dd. 24 juni 1957 wordt hij benoemd tot secretaris van de Academie-raad van de Rijksuniversiteit te Gent voor een termijn van één jaar, ingaande op 1 oktober 1957.

22. Bij K.B. van 16 december 1958 wordt hij tot het emeritaat toegelaten, op datum van 20 oktober 1958. Hij wordt er toe gemachtigd zijn onderwijs tot het einde van het academiejaar 1958-1959 verder te geven.

Van 1955 tot 1959 was Prof. de Ridder als afgevaardigde van de Faculteit der Rechten lid van de Beheerscommissie van het Universiteitsvermogen.

Dertien jaar lang (van 1936-37 tot 1948-49) was hij Voorzitter van de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen.

In 1933-34 was hij lid van de gemengde commissie der Rijksuniversiteiten Gent en Luik, welke de ombouw van de Bijzondere Handelschool tot de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen en het nieuwe leerplan daarvan heeft voorbereid (wet van 15 mei 1934).

Gedurende vijf jaren (van 1954 tot 1959) nam hij het voorzitterschap waar van de beperkte studiecmissie, welke tot opdracht had voor beide rijksuniversiteiten de hervorming van het onderwijs in de handels- en economische wetenschappen (leerplan, studieprogramma, statuut van de Hogere School, enz.) voor te bereiden.

Van 1953 tot 1959 was hij voorzitter van de sectie Aardrijkskunde (Faculteit van Wetenschappen).

Bij de oprichting van het Studie- en Onderzoekscnterum voor Sociale Wetenschappen (maart 1958), trad hij tot deze studiegroep toe.

Herhaaldelijk vertegenwoordigde Prof. André de Ridder onze Rijksuniversiteit op nationale en internationale congressen voor statistiek, administratieve wetenschappen, stedenbouw e.a.

Naast zijn universitaire ambtsbezheden heeft hij een uitgebreide werkzaamheid aan de dag gelegd bij allerlei officiële commissies en comités :

In 1940 (K.B. 8 mei 1940) werd hij benoemd tot lid van de Centrale Commissie voor de Statistiek; in 1942 (Regentsbesluit 31 december 1943) tot lid van de Hoge Raad voor de Statistiek, in 1947 eveneens tot lid van het Vast Comité van deze Hoge Raad (Ministerieel Besluit dd. 1 januari 1947). In 1954 werd hij als ondervoorzitter van voormelde Hoge Raad aangesteld (K.B. dd. 15 oktober 1954). Al deze mandaten werden regelmatig verlengd.

In 1949 werd hij, bij de oprichting van de Commissie van het Nationaal Inkomen, tot lid en ondervoorzitter benoemd (Besluit van de Regent dd. 30 april 1949), in 1957 tot lid en ondervoorzitter van de Commissie voor de Nationale Boekhouding (K.B. dd. 22 juni 1957); voorzitter eerst van de subcommissie der Uitgaven, daarna van de subcommissie der Inkomsten.

Bij K.B. dd. 16 januari 1950 werd hij tot lid en ondervoorzitter van de Commissie voor statistieken en verhoudingscijfers der lonen (Ministerie van Economische Zaken en Middenstand en Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg) benoemd.

In 1951 werd hij benoemd tot lid (K.B. dd. 31 maart 1951) en in 1953 tot ondervoorzitter (K.B. dd. 24 februari 1953) van de Commissie der indexcijfers van de kleinhandelsprijzen en van de levensduurte (Ministerie van Economische Zaken).

Van 5 september 1952 tot 15 december 1955 was hij lid van de Algemene Raad en de Raad van Beheer der Algemene Spaar- en Lijfrentekas (K.B. dd. 5 september 1952); in 1955 (K.B. dd. 8 december 1955), de leeftijdsgrens bereikt hebbende, werd hem eervol ontslag verleend.

In 1952 werd hij uitgenodigd om deel uit te maken van het College van Adviseurs bij de Dienst voor Algemene Studiën en Documentatie van het Ministerie van Economische Zaken.

In 1953 trad hij op als lid van de Studiecommissie voor de indexcijfers der levensduurte in Belgisch Congo.

In 1955 werd hij aangesteld als lid van de Commissie, voorzien bij het Cultureel Akkoord tussen België en de Zuid-Afrikaanse Unie (K.B. dd. 5 februari 1955). Herhaaldelijk maakte hij deel uit van de jurys, aangesteld met het oog op het toekennen van de Heuschling-Prijs voor Statistiek (Ministerie van Economische Zaken), van de Centrale Examencommissie, van de examencommissies voor de Universitaire Wedstrijd en de Wedstrijd voor de reisbeurzen (Ministerie van Openbaar Onderwijs), van de examencommissies van het Vast Wervingssecretariaat, de Centrale Raad van het Bedrijfsleven enz.

Aan verschillende andere officiële instanties verleent Prof. A. de Ridder zijn medewerking, o.m. de Provinciale Commissie voor Openbare Bibliotheken en Vlaamse Letterkunde der Provincie Antwerpen (sedert 1950).

Hij nam deel aan de werkzaamheden van de Commissie tot Hervorming van de Staat (1923 e.v.). Maakt deel uit van de Société Royale d'Économie Politique de Belgique, van het Comité Académique Belge des Économistes, in de schoot van voormelde vereniging, van de Belgische afdeling van de Internationale Commissie voor Geschiedkundige Demografie, van de Société Belge de Statistique : twee jaar lang (1949-1951) was hij ondervoorzitter van deze vereniging. Lid van het Belgisch Instituut van Openbare Financiën, van het Studiecentrum voor het Bankwezen enz. Lid van de Vereniging voor Economische Wetenschappen (1934 e.v.) en thans weer van de Vereniging voor Economie (1955); bij deze laatste fungeerde hij 1957-1960 als ondervoorzitter van de beheerraad. In 1946 werd hij verkozen tot lid van de „Société de Statistique de Paris”; is Belgisch correspondent van het „Institut Havrais de Sociologie Économique et de Psychologie des Peuples” (sedert de oprichting in 1945), enz.

Van Prof. André de Ridder's medewerking aan andere instellingen en verenigingen, openbare en private, welke niet rechtstreeks tot zijn economische en statistische activiteit behoren, wordt geen vermelding gemaakt.

Prof. André de Ridder was lid van de Libre Académie de Belgique, Fondation Edmond Picard (van 1935 tot 1947); is lid van de Koninklijke Vlaamse Academie van Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België (corresponderend lid bij K.B. 6 december 1947, werkend lid bij K.B. 21 april 1952; klassebestuurder in 1958). Sedert 1918 behoort hij tot de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden.

Hij is medewerker sedert 1909 van de „Vlaamse Gids” en redacteur sedert 1935.

PUBLIKATIES VAN ANDRÉ DE RIDDER

A. — CURSUSSEN

De belangrijkste publikaties op economisch en statistisch gebied van Prof. A. de Ridder zijn de door hem in de Rijksuniversiteit gedoeerde cursussen, welke, bijgewerkt en aangevuld, regelmatig om de twee, drie jaar gestencileerd werden en ter beschikking van de studenten gesteld (doch niet in de handel gebracht) : *Openbare Financiën, Financiële Wetenschap, Bank- en Beurswezen, Munt- en Bankwetgeving, Algemene Statistiek, Toegepaste Statistiek, Demografie*, enz.

B. — BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

De hervorming van het hoger handelonderwijs. Tijdschrift voor Economie en Sociologie, nr. I, jg. 5, april 1939, blz. 37-62 (ook in overdruk verschenen).

Lodewijk de Raet's Economische en Sociale Betekenis. Ibidem, nr. 4, jg. 5, december 1939, blz. 502-524 (ook in overdruk verschenen).

Financiële Kroniek. Ibidem, nr. I, jg. 2, april 1936; nr. 3, jg. 2, september 1936; nr. I, jg. 3, april 1937; nr. 3, jg. 3, oktober 1937; nr. I jg. 4, april 1938; nr. 3, jg. 4, oktober 1938; nr. 1, jg. 5, april 1939; nr. 2, jg. 5, juli 1939.

Het woningvraagstuk als stambelang. Verhandelingen van het 32e Algemeen Nederlandsch Congres, Antwerpen, 1912. (ook in overdruk verschenen). Van de verhandelingen van dit Congres werd de gezamenlijke uitgave door André de Ridder, in zijn hoedanigheid van algemeen secretaris, verzorgd.

De Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, in: De Rijksuniversiteit en het Studentenleven te Gent, uitg. door de Nationale Studentengroepering Gent, 1949, pp. 68-73.

De Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, in: Gedenkboek van de Rijksuniversiteit te Gent. Gent, 1957, pp. 182-211.

Het woningvraagstuk als stambelang. Volkskracht, Antwerpen, 2^e jg., nrs. 5 en 6, mei-juni 1913.

De Vlaamsche Beweging als economische factor. Ons Streven, Antwerpen, nr. 2, mei 1906.

Kennis tegenover woorden inzake Vlaamsche Beweging. Ibidem, nr. 3, Sinksen, 1907.

Het eerste Belgische boek over stedebouw. De Amsterdammer, Amsterdam, 5 aug. 1916.

Vlaamse Volkskunde. Ibidem, 20 januari 1917.

Vlaamse Oorlogsboeken. I, Ibidem, 2 juni 1917; II, Ibidem, 1 sept. 1917.

Een kunstpolitiek voor de Belgische Staat. De Vlaamse Gids, Antwerpen, 27^e jg., nrs. 2 en 3, november en december 1938 (ook in overdruk verschenen, Antwerpen, 1939).

Franse Oorlogsliteratuur, I en II. Ibidem, 31e jg., sept. 1947.

Belgische Oorlogsboeken. De Nieuwe Gids, Den Haag, nov. en dec. 1917, februari en maart 1918, februari 1919.

Le change espagnol. Revue de Comptabilité et d'Administration, Brussel, mei 1908.

Les emprunts publis. Ibidem, juli 1909.

Les villes flamandes: Anvers, Gand et Bruges. Demografisch-sociologische studie in: Revue de Psychologie des Peuples, Le Havre, Institut Havrais de Sociologie Economique et de Psychologie des Peuples, nr. 4, jg. 2, november 1947.

Une politique des Beaux-Arts. Collectief werk van de „Libre Académie de Belgique. Fondation Edmond Picard”, Editions Labor, Brussel, 1940, 152 pp.

Negerkunst, vroeger, nu en later. Jaarverslag 1936-37 van de Koloniale Hogeschool te Antwerpen. Ook afzonderlijk als brochure uitgegeven, Antwerpen, 1936, 33 pp.

Medewerking aan *Oosthoek's Encyclopedie* 3e druk en 4e druk. Belangrijkste bijdragen: België, Muntwezen, Bankwezen, Rijksfinanciën (pp. 560-564); Belgisch Congo, Muntwezen, Bankwezen, Financiën (pp. 585-586).

C. — VERSLAGEN VOOR ALLERLEI OFFICIËLE COMMISSIES EN COMITÉS

We hebben gemeend van de opname dezer omvangrijke lijst af te mogen zien.

D. — ANDERE BIJDRAGEN

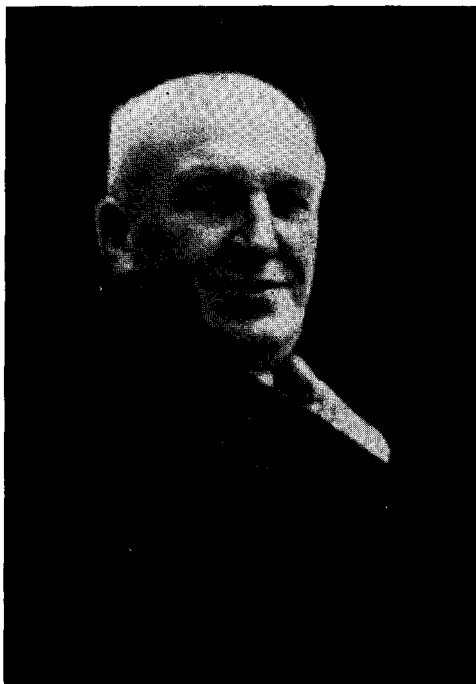
Benevens zijn economisch en statistisch wetenschappelijk werk heeft Prof. A. de Ridder talrijke letterkundige prestaties geleverd, na de wereldoorlog I hoofdzakelijk op kunsthistorisch en kunst-kritisch gebied. Deze zijn zowel in het Frans (gebeurlijk in andere vreemde talen) als in het Nederlands verschenen. Zijn „Bibliografie” zal eerlang volledig in boekvorm worden uitgegeven, door de Biblioteekschool te Antwerpen. Gedccltelijk vindt men deze in : Dr. ROBERT ROEMANS' *Bibliographie van de Moderne Vlaamse Literatuur 1893-1930* (Steenlandt, Kortrijk, 1930) en in JEAN-MARIE CULOT's *Bibliographie des Écrivains Français de Belgique (1881-1950)*, tome I (Académie Royale de Langue et de Littérature Françaises de Belgique, 1958). Voor sommige zijner prestaties behaalde hij : in 1924 de Joseph De Keyn-Prijs van de Académie Royale des Sciences, Lettres et Beaux-Arts de Belgique, in 1949 de prijs van de Provincie Antwerpen voor de beste monografie, verschenen gedurende de periode 1946-47-48, in 1950 de grote prijs van de Provincie Antwerpen voor zijn gezamenlijke letterkundige arbeid, enz.

JULES STORME (1887-1955)

1924

Storme, Jules, Jacob, werd geboren te Gentbrugge op 25 juli 1887. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Sint-Lievenscollege te Gent, zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent waar hij de diploma's behaalde van doctor in de Letteren en Wijsbegeerte (groep Germaanse Filologie — 1910) en van doctor in de Rechten (1914). Hij was laureaat van de interuniversitaire wedstrijd voor studiereisbeurzen (1911) en werd bekroond door de Koninklijke Vlaamse Academie (1914) voor zijn doctoraal proefschrift:

„Proeve ener kritiek op de Thesaurus theutonicae linguae van Plantijn”. Verbleef eveneens aan de Universiteiten van Leiden, Parijs, Oxford, Jena en Berlijn (waar hij o.a. studeerde bij Adolf Wagner en Gustav Schmoller). In 1919 begon hij zijn loopbaan als advocaat bij het Hof van Beroep te Gent. Datzelfde jaar werd zijn werk „Maatschappelijke Vrede en Economische Wederopbloei” (Gent, 1919) bekroond in de wedstrijd, die door de katholieke werkliedenbond „Het Volk” werd georganiseerd. In het licht van de naoorlogse toestanden onderzocht hij welke middelen aangewend dienden te worden om de sociale vrede te bevorderen. Een nauwere samenwerking tussen werkgevers en werknemers scheen hem daartoe onontbeerlijk.

In 1919 eveneens werd hij tot docent benoemd aan de Rijkslandbouwhogeschool te Gent voor de cursussen „Algemene inleiding tot het Recht”, „Boswetgeving” en „Staathuishoudkunde”.

Op 29 september 1924 volgde zijn aanstelling tot docent in de Bijzondere Handelschool, toegevoegd aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij belast werd met het doceren van de leergang in de „Staathuishoudkunde”. Op 7 oktober 1925 kreeg hij de opdracht aan laatstvermelde Hogere School de cursus „Voorbereidende oefeningen tot het opstellen van een verslag over de economische toestand van een land” te geven.

Zijn opdracht werd op 10 oktober 1933 uitgebreid met de leergangen „Staathuishoudkunde” en „Sociale Wetgeving”, te doceren aan de studenten van de faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Op 16 april 1935 werd hij benoemd tot buitengewoon hoogleraar in de faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Bij K.B. van 22 juni 1937 kreeg hij, buiten zijn overige bevoegdheden, aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen de volgende cursussen toegewezen : „Staathuishoudkunde”, „Geschiedenis der economische leerstelsels”, „Verhandeling”, „Oefeningen in de staathuishoudkunde”, „Verslag (Verhandeling)” en „Overzicht der financiële wetgeving”.

Op 28 maart 1938 en met ingang van 1 oktober 1936 bevorderd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Op 19 juli 1938 belast met de leergang „Staathuishoudkunde (Algemene beginselen)” in de IIe kandidatuur Handelswetenschappen doch terzelfder tijd ontlast van „Geschiedenis der economische leerstelsels”.

Bij Regentsbesluit van 6 augustus 1945 werd hem met ingang van 1 februari 1944 het doceren van de „Grondige studie van vraagstukken lopende over de staathuishoudkunde, met praktische oefeningen” en van de „Grondige studie van vraagstukken over de sociale wetgeving” toevertrouwd. Deze cursussen gaf hij reeds ingevolge het Besluit van de Secretaris-generaal van 11 april 1944.

Buiten zijn overige bevoegdheden ontving hij ten slotte op 24 maart 1948 de opdracht de leergang „Grondige studie van vraagstukken lopende over de staathuishoudkunde met praktische oefeningen” te houden voor de studenten van het IIe licentiaat Diplomatieke wetenschappen.

Hij was deken van de faculteit der Rechtsgeleerdheid tijdens het academiejaar 1946-1947 en werd bij K.B. van 28 juni 1955 en met ingang van 1 oktober 1955 benoemd tot secretaris van de Academieraad.

Na de tweede wereldoorlog werd hij herhaalde malen herkozen als lid van de Raad der Orde van de Gentse balie.

Hij was o.m. gemeenteraadslid van Gent (1921-1940 — herkozen in 1952), bestuurslid van de Vlaamse conferentie van de balie bij het Hof van Appel te Gent (1927-'37), schepenen van Gent (1934-'43), voorzitter van het Nationaal Christelijk Middenstandsverbond (1936), waarnemend burgemeester der stad Gent van 1940 tot 1941, lid van de Commissie van het Nationaal Inkomen (1946-1952), lid van de Commissie ter herziening van de wet op het arbeidscontract (1948) en lid van de Hoge Raad van de Middenstand (1948).

Hij was drager van talrijke eretekens o.a. ridder in de Kroonorde (1935), ridder in de Leopoldsorde (1939) en officier in de Kroonorde (1944) en werd vereerd met het Pauselijk Ereteken „Pro Ecclesia et Pontifice (1951).

J. Storme overleed te Gent op 16 september 1955.

M. VAN MEERHAEGHE.

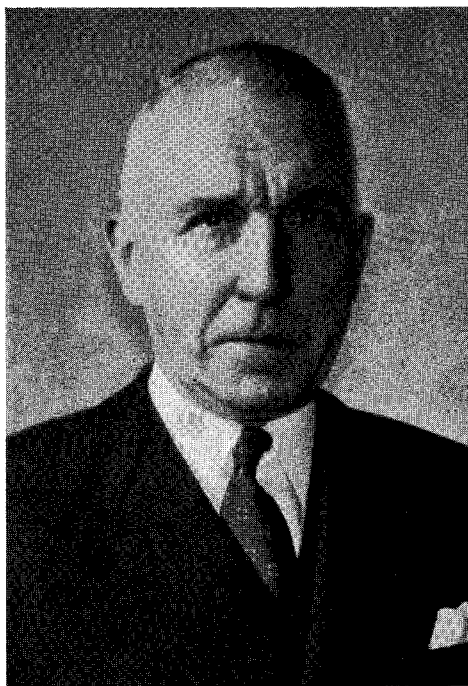
PUBLIKATIES VAN JULES STORME

Proeve ener kritiek op de Thesaurus theutonicae linguae van Plantijn. Doctoraatsverhandeling Germaanse filologie, bekroond in de interuniversitaire wedstrijd en de wedstrijd voor reisbeurzen. Eveneens bekroond door de Koninklijke Vlaamse Academie, 1914.
Maatschappelijke Vrede en Economische Wederopbloei. Gent, 1918.

LOUIS FREDERICQ

1924

Fredericq (baron) Louis, Paul, Simon, werd geboren te Gent op 25 november 1892. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Gent, zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (doctor in de Rechten op 10 december 1919) en werd ingeschreven op de tabel van de orde der advocaten bij het Hof van Beroep te Gent op 12 juli 1920.
Oorlogsinvalide 1914-1918.

Werd benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en aldaar belast met de Nederlandse cursus : „Handelsrecht te land en ter zee” aan de bijzondere handelschool toegevoegd aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid, bij K.B. van 29 september 1924. Aan zijn leeropdracht werd bij K.B. van 7 oktober 1925 toegevoegd de cursus „Begrippen der vergelijkende handelswetgeving” aan de bijzondere Handelschool in het Nederlands te doceren, en bij K.B. van 28 juni 1928 de in het Frans te doceren cursus : „Beginselen van het Handelsrecht” ter vervanging van Professor Dauge, tot het emeritaat toegelaten.

Werd benoemd tot buitengewoon hoogleraar bij K.B. van 19 januari 1929 en tot gewoon hoogleraar bij K.B. van 27 december 1933.

Aan zijn bevoegdheid werden bij K.B. van 15 september 1934 toegevoegd de cursussen in het „Handelsrecht (landrecht en zee-recht)” en het „Vergelijkend handelsrecht” in de faculteit der rechten.

Werd benoemd tot rector van de Universiteit te Gent voor het driejarig tijdperk 1936-1939 bij K.B. van 24 juli 1936. Eervol ontslag uit zijn ambt van rector werd hem verleend bij K.B. van 8 maart 1938; een onbepaald verlof werd hem toegestaan en bij K.B. van 30 december 1952 werd hij er toe gemachtigd de eretitel van rector te voeren.

Werd benoemd tot gouverneur der Provincie Oost-Vlaanderen bij K.B. van 8 maart 1938.

Werd als ere-advocaat ingeschreven op 28 maart 1938.

Zijn ontslag als gouverneur werd aangenomen bij K.B. van 17 juni 1939; hij werd gemachtigd tot het voeren van de eretitel van zijn ambt en het dragen van de ambtskledij.

Werd benoemd tot Cabinetchef van de Koning bij K.B. van 20 juni 1939; zijn ontslag uit dit ambt werd aangenomen op 8 augustus 1945; de eretitel van de functie werd hem verleend bij K.B. van 26 juli 1951.

Na de tweede wereldoorlog heeft hij zijn vroegere leeropdracht aan de Universiteit van Gent (handelsrecht te land, — vervolledigd door praktische oefeningen —, zeevaartrecht, vergelijkend handelsrecht) met ingang van 1 september 1945 hernomen bij besluit van de Prins Regent dd. 15 oktober 1945. In juli 1955 werd hij door de Universiteit van Gent aangeduid als lid van de Raad van Beheer van de Universitaire Stichting voor de academische jaren 1955-56 tot 1959-60. Werd op 23 januari 1946 benoemd tot gewoon hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Brussel en aldaar belast met de in het Nederlands te doceren cursus van „Administratief recht” aan de faculteit der rechten. Sedert het academisch jaar 1957 werd hij, op zijn verzoek, in zijn leeropdracht vervangen. Bekwam opnieuw zijn inschrijving op de tabel der orde van de advocaten bij het Hof van Beroep te Gent op 28 januari 1946 en werd tot Stafhouder benoemd voor de gerechtelijke jaren 1953 en 1954.

Werd benoemd tot bijzitter van de afdeling wetgeving van de Raad van State bij besluit van de Prins Regent dd. 17 november 1947, mandaat dat werd vernieuwd bij K.B. van 26 november 1952 en bij K.B. van 14 januari 1958. Bij K.B. van 14 oktober 1959 werd hem eervol ontslag verleend en werd het hem vergund de titel van zijn ambt eershalve te voeren.

Werd bij K.B. van 31 augustus 1957 in de adelstand verheven en met hem zijn afstammelingen, en werd hem de titel verleend van baron, overgankelijk toekomend aan zijn eerstgeboren wettelijke mannelijke nakomelingen.

Hij is : Lid van de Belgische-Nederlands-Luxemburgse Studiecommissie voor Eenmaking van het Recht (K.B. van 27 maart 1948), voorzitter van die commissie van 16 april 1954 tot 17 april 1957 (M.B. van 3 juni 1954) en van 17 april 1960 tot 16 april 1963 (M.B. van 7 maart 1960).

Lid van de Bijzondere Commissie voor Waterwegen en Havenproblemen (M.B. van 14 november 1949), die met Nederland onderhandelingen voerde; Benoemd tot lid van de Nationale Commissie voor de Bestudering der Vraagstukken betreffende de Belgische Zeehavens bij K.B. van 25 juni 1951;

Lid van de Commissie voor de Herziening van de Samengeschakelde Wetten op de Handelsvennootschappen (M.B. van 30 november 1951). Werd voorzitter van de afdeling „Naamloze Vennootschappen”;

Lid van de Belgische Delegatie op de „Septième session de la Conférence de la Haye de droit international privé”, (Den Haag van 9 tot 31 oktober 1951), en op de „Huitième session de la Conférence de la Haye de droit international privé” (Den Haag van 3 tot 24 oktober 1956) alsook op de „Neuvième session de la Conférence de la Haye de droit international privé” (Den Haag van 5 tot 26 oktober 1960);

Belgische afgevaardigde op de „Conférence sur un projet de convention de loi uniforme sur la vente d'objets mobiliers corporels” (den Haag, van 1 tot 10 november 1951). Aangeduid als lid van de „Commission spéciale”;

Lid van de Hoge Raad voor de Nijverheidseigendom (K.B. van 3 september 1952);

Lid van de 23e Commissie van het Fonds tot Wetenschappelijk Onderzoek (1 juni 1955);

Lid van de Vaste Commissie voor het Onderzoek der Vraagstukken van Internationaal Privaatrecht (M.B. van 30 maart 1956);

Voorzitter van het „Inter-Universitair Centrum voor Rechtsvergelijking” (6 maart 1957);

Lid van de „Comité Supérieur du Centre International d'Études Universitaires” te Luxemburg (10 mei 1957);

Is nog lid van het bestuurscomité van de Revue Critique de Jurisprudence belge (sedert 1948), voorzitter van de „International Company Law committee” van de „International Law Association”; sedert 1959 voorzitter van de Belgische groep van de „Association Henri Capitant”. Was voorzitter van het „Comité belge du Ve Congrès International de Droit Comparé” te Brussel in augustus 1958. Lid van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid (22 september 1959). Werkend lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, klasse der Letteren en der morele en staatkundige wetenschappen (21 oktober 1939). Bestuurder van die klasse in 1950. Lid van de Académie Internationale de Droit Comparé (20 februari 1949), lid van het „Provinciaal Utrechtsche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen” (30 mei 1949).

Hij heeft lezingen gehouden in de Universiteiten te Parijs, Rennes, Straatsburg, Rijsel, Grenoble, Utrecht, in de Stedelijke Universiteit te Amsterdam, in de Universiteiten te Stockholm, Uppsala en Lund.

Gaf les aan de Académie de Droit International over „La vente en droit international privé” in den Haag (1958) en aan de „Faculté Internationale de Droit Comparé” te Luxemburg (1958).

Was titularis van de Francqui leerstoel, Universiteit te Luik (1950) en Katholieke Universiteit te Leuven (1956).

Is doctor honoris causa der Universiteiten te Rennes (1953), Rijsel (1955), Utrecht (1956) en Parijs (1960).

PUBLIKATIES VAN LOUIS FREDERICQ

B. — IN BOEKVORM

Beginselen van het Belgisch Handelsrecht. D.I., 493 blz., 1927; Deel II, 809 blz., 1931; Deel III, 1157 blz., 1935.

Principes de Droit Commercial. T. I, 581 blz., 1928; T. II, 772 blz., 1930; T. III, 947 blz., 1934.

La concurrence déloyale. 110 blz., 1935.

Le régime légal des Banques et des Bourses. 174 blz., 1937.

Traité de Droit Commercial :

- D. I. : *Aperçu historique. — Sources. — Actes de Commerce. Commerçants. Agents commerciaux. Jurisdiction Commerciale. Compétence et procédure en matière commerciale. Emploi des langues dans la procédure commerciale.* 714 blz., 1945.
- D. II : *Le fonds de commerce et sa protection contre la concurrence illicite. Les bourses de commerce de fonds publics et de marchandises. Les opérations de bourse. La dépossession des titres au porteur. Le gage commercial.* 759 blz., 1947.
- D. III : *La vente commerciale. Les assurances terrestres. Le contrat de transport.* 767 blz., 1947.
- D. IV, V et VI : *Les sociétés commerciales en droit belge. La constitution des sociétés congolaises. Les sociétés commerciales aux Pays-Bas et au Luxembourg. Guide fiscal et Formules d'Actes.* 1763 blz., 1950.
- D. VII et VIII : *Les faillites et banqueroutes. Le sursis de paiement. Le contrat judiciaire.* 1281 blz., 1949.
- D. IX : *Banque et Opérations de Banque. Le Chèque.* 575 blz., 1952.
- D. X : *La lettre de change et le billet à ordre (met Mr. DE BACKER).* 572 blz., 1954.

B. — BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- Het privaatrecht der Sovjets.* Rechtskundig Weekblad, 1, 5, 1932.
- Een hervorming van de Staat.* Rechtskundig Weekblad, 22, 4, 1934.
- Oneerlijke mededinging.* Rechtskundig Tijdschrift voor België, 1935.
- Enkele beschouwingen nopens Bank- en Beursrecht.* De Vlaamse Gids, 1936.
- Transformation des procédures de faillite et mesures préventives sous l'influence de la crise économique.* Rapport général du Congrès de l'Académie Internationale de droit comparé, La Haye, 1937.
- De persoonlijke rechtsvordering van aansprakelijkheid in de vennootschappen van kapitaal.* Rectorale redevoering, Gent, 1937.
- L'action dite individuelle en responsabilité des administrateurs.* La Revue pratique des Sociétés, 1937.
- Étude sur la réforme du statut légal des sociétés anonymes (met J. VAN HOUTTE).* Revue pratique des Sociétés, n° 3889, 1946.
- La notion juridique de l'entreprise en droit positif belge.* Journal des Tribunaux, du 12 octobre 1947.
- Preadvies over de handelszaak in het Belgisch recht.* Commissie voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland, 1947.
- Note sur le crédit irrévocable transmissible.* Revue critique de Jurisprudence belge, 1953.
- De wet van 9 februari 1953 betreffende het houden van een tweede register van de aandelen en obligatiën op naam.* Rechtskundig Weekblad, 11 oktober 1953.
- La loi belge du 9 février 1953 concernant la tenue d'un second registre des actions nominatives.* Revue Trimestrielle de droit commercial, p. 851 et s., 1953.
- La loi du 10 novembre 1953 concernant la modification des droits sociaux et le remplacement d'une catégorie d'actions par ceux d'une autre, dans les sociétés anonymes.* Revue pratique du notariat belge, mai 1954.
- Innovation introduite par la loi de 1er décembre 1953 sur la surveillance des Sociétés.* Revue pratique des Sociétés, n° 4420, 1954.
- Bericht über die Belgische Gesetzgebung des Jahres 1953 auf dem Gebiete des Handelsrechts.* Zeitschrift für das Gesamte Handelsrecht und Konkursrecht, Göttingen, Heft 4, 1955.
- Het Hof van Verbreking en de verrichtingen van de handelaars met betrekking tot onroerende goederen.* Rechtskundig Weekblad, bl. 1266-1275, 1956.
- L'Unification Législative dans les pays du Bénélux.* Liber amicorum of Congratulations to Algot Bagge. Verscheen ook in het Zweeds : Svensk Juristtidning, bl. 166 en v., 1958.
- La vente en droit international privé, quelques conventions récentes.* Recueil des cours de l'Académie de Droit International de la Haye, blz. 1 tot 116, 1958.
- Les dommages-intérêts d'après le projet de loi uniforme sur la vente internationale d'objets mobiliers corporels.* In het spaans gepubliceerd in D. XI del Anuario de derecho civil, Madrid, 1958.
- De la vente à tempérament,* in: Jus et Lex, Festgabe zum 70. Geburtstag von Max Gutzwiller. Basel, blz. 653-671.

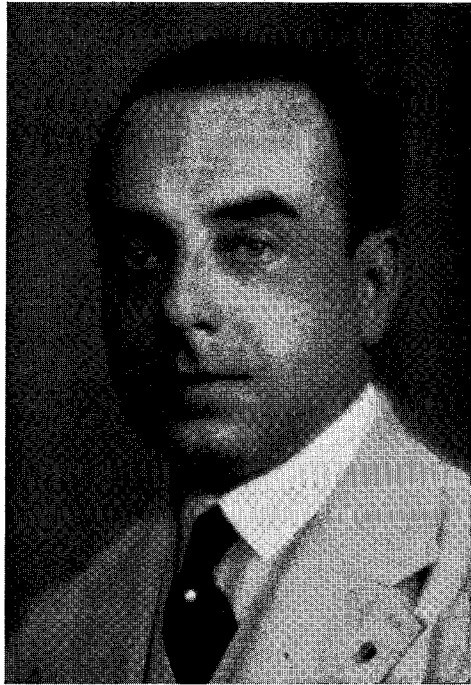
JOZEF VAN OVERBEKE

1924

Jozef van Overbeke werd geboren te Gent op 2 november 1887. Hij volbracht zijn middelbare studiën (Grieks-Latijns humaniora) aan het bisschoppelijk St. Lievensgesticht te Gent en zijn hoger onderwijs aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij in 1911 promoveerde tot doctor in de Rechten. Hij behaalde tevens het studie-getuigschrift (1923) van de Académie de Droit International, die te 's Gravenhage in het Vredespaleis in 1923 door de Carnegie Foundation was opgericht.

Bij K.B. van 29 september 1924 werd hij tot docent benoemd aan de Bijzondere Handelsschool, verbonden aan de Faculteit van de Rechten, voor de cursus „Vergelijkende wetgeving op het vervoer”, en aan de Bijzondere School voor Burgerlijke Bouwkunde voor de cursus „Aanvankelijke begrippen van het administratief recht”. Zijn leeropdracht werd in de volgende jaren uitgebreid en omvatte :

1. In de Faculteit van de Rechten : „Volkenrecht” (2^e doctor.); „Grondbeginselen van het Internationaal Privaatrecht” (2^e lic. Bestuurswetenschappen); „Consulaire wetgeving en reglementen” (1^e lic. Diplomatieke Wetenschappen);
2. In de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen : „Vergelijkende wetgeving op het vervoer”

(1^e lic. handels- en financiële, handels- en consulaire, en handels- en koloniale wetenschappen); „Overzicht van het Internationaal Privaatrecht” (2^e lic. handels- en consulaire wetenschappen); „Consulaire wetgeving en reglementen” (2^e lic. handels- en consulaire wetenschappen);

3. In de Faculteit der Wetenschappen (Speciale Technische scholen) : „Beginselen van administratief recht” (Conducteurs II) en „Bouwwetgeving” (B. architecten III).

Bij K.B. van 1 april 1936 werd hij tot gewoon hoogleraar bevorderd. In 1939 werd hij aangesteld tot deken van de Faculteit (ophouding tijdens de oorlog; hervatting na de bevrijding).

Bij K.B. van 30 november 1956 werd hij tot het emeritaat toegelaten.

B e d r i j v i g h e d e n : A. Na de rechtsgeleerde studie : inschrijving aan de Balie te Gent (1911), inschrijving aan de Balie te Brussel (1924). Naast de beroeps-werkzaamheden beijverde hij zich met sociale wetenschappelijke uitbreiding (Voorzitter Katholieke Vlaamse Hogeschooluitbreiding Gent), met de hogere vorming der advocatuur (Voorzitter van de Vlaamse Balie aan het Hof van Beroep te Gent, Voorzitter van het Vlaams Pleitgenootschap aan de Balie van het Hof van Beroep te Brussel, Secretaris van de Bond der Vlaamse Rechtsgeleerden, Secretaris van de Vlaamse Wetenschappelijke Congressen : Juridische Afdeling, Secretaris van het Verbond der Belgische Advocaten). Lid van de Commissie voor de vervlaamsing van de universiteit te Gent. Ontslagneming uit de Balie. Ere-Advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel (1948).

Ter zijde gelaten talrijke studies, uitgegeven of in handschrift, redevoeringen of voordrachten, wordt enkel hier aangegeven de deelneming aan de *Vorming van de Vlaamse Juridische Taal*, door het lidmaatschap van, en medewerking in: 1) Commissie voor de vertaling van de Grondwet, de wetten en de gebruikelijke besluiten waarvan geen officiële tekst in de Vlaamse taal werd bekendgemaakt. (K.B. 18 september 1923).

2) Commissie belast met de voorbereiding van de Nederlandse tekst van de Grondwet, de wetboeken, en van de voornaamste wetten en Besluiten. (K.B. 10 april 1954).

3) Centrale Commissie voor de Nederlandse Rechtstaal en Bestuurstaal in België. (K.B. 19 januari 1954).

B. Internationaal gebied :

1. 1923-1939.

Ontwerper-medestichter van : L'Association des Auditeurs et Anciens Auditeurs de l'Académie de Droit International de la Haye (1923) ('s Gravenhage).

Belgisch Afgevaardigde in de Internationale Congressen van de Verenigingen voor de Volkenbond (1926-1938). In deze als verslaggever of voorzitter van commissies, een aantal studiën over juridische en politieke vraagstukken in de Congressen, gehouden te Danzig, in Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Hongarije, Italië, Groot-hertogdom Luxemburg, Monaco, Nederland, Oostenrijk, Polen, Spanje, Tsjeko-Slovakije, Zwitserland.

Aangestipt wordt hier enkel de voortdurende werking in het vraagstuk der Minderheden (Rechten van de Mens). Auteur van „Projet de procédure — de lege ferenda — pour la protection des minorités ethniques, linguistiques et religieuses” (1926-1938).

Aangesloten Lid van de Académie Diplomatique Internationale (Parijs, 1935). Belgisch Afgevaardigde in het Internationaal Congres voor de „Humanisatie van de oorlogen”, (Monaco, 1936).

2. Na de 2e wereld-oorlog.

Uiteenzettingen in N.I.R. over de nieuwe wereldorganisatie Verenigde Naties.

Benoeming lid van de Vaste Commissie voor het onderzoek der vraagstukken van Internationaal Privaat-Recht (Ministerie van Buitenlandse Zaken).

Ondervoorzitter van het Belgisch Nationaal Comité voor de toenadering tussen België, Nederland en het Groot-hertogdom Luxemburg (Benelux).

Belgisch afgevaardigde op het Congres tot stichting van de Europese Beweging; lid van de Culturele Commissie ('s Gravenhage, 1948).

Belgisch Afgevaardigde van de Europese Culturele Commissie (Lausanne, 1949).

Uiteenzetting over : Internationaliteit : Herinneringen — Actualiteiten — Vooruitzichten (Londen, 1950).

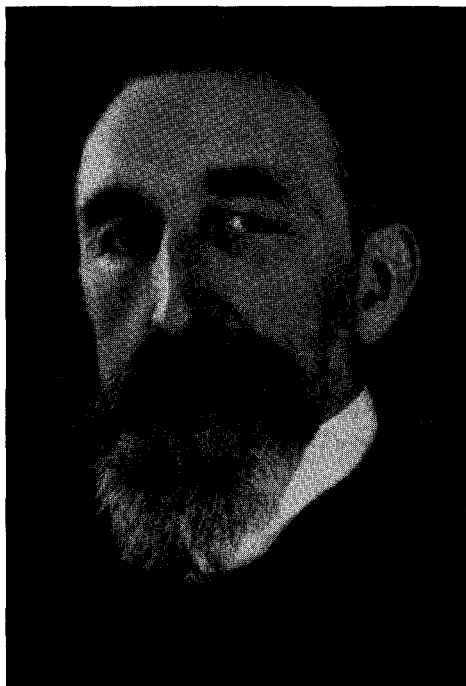
Talrijke gepubliceerde artikels.

Lid van verscheiden verenigingen, o.m. van The David Davies Memorial Institute of International Studies (Londen).

JULES SIMON (1881-1952)

1924

Simon, Constant, Fernand, Marie, Jules, werd geboren te Mechelen op 20 oktober 1881. Hij volbracht zijn middelbare studiën te Mechelen, zijn hogere studiën aan de Universiteit te Brussel, alwaar hij promoveerde tot doctor in de Rechten. Na een paar jaren praktijk als advocaat aan de balie te Brussel, werd hij op 19 juni 1910 benoemd tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Leuven. Aldaar werd hij beproefd door de gruwelen van de oorlog van 1914; zijn woning

ging in de vlammen op tijdens de vernieling van deze universiteitsstad, terwijl hijzelf met veel moeite zijn leven kon redden.

Na het einde van de eerste wereldoorlog werd hij tot rechter benoemd in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, waar hij met veel gezag van 1927 af het ambt van ondervoorzitter waarnam. In 1932 werd hij raadsheer in het Hof van Beroep te Brussel, waar hij op 22 maart 1941 verkozen werd tot Kamervoorzitter. In december 1942, ingevolge zijn weigering het verbod van de bezettende overheid in acht te nemen — verbod dat een onduldbare inmenging was in de prerogatieven en de onafhankelijkheid van de magistratuur — werd hij niettegenstaande zijn ziekelijke toestand door de vijand aangehouden tegelijk met zijn twee

assessoren, naar aanleiding van het uitspreken van een arrest, dat een besluit van de bezettende overheid, betreffende de grote agglomeraties, onwettelijk had verklaard.

In 1946 werd hij tot raadsheer in het Hof van Verbreking benoemd; deze hoge functie in de magistratuur nam hij waar tot aan zijn overlijden.

De karakter- en gewetensvolle wijze, waarop hij deze diverse gerechtelijke ambten heeft vervuld en de grondige ervaring van het recht, die hij daardoor verwierf, hebben hem niet belet zich aan andere werkzaamheden te wijden. Hij is de gewaardeerde schrijver van verhandelingen over het gerechtelijk sekwester, de gerechtelijke raadsman en de testamentaire uitvoerder.

Geboren te Mechelen, was het voor hem een aangewezen taak het archief van

de „Grootte Raad” te doorzoeken. De vrucht van deze opzoekingen was een studie gewijd aan „Les arrêstistes du Grand Conseil de Malines”. Hij stelde een zeer bijzonder belang in het oude recht, van kracht in onze provinciën. Wegens zijn geleerde ervaring op dit stuk werd hij geroepen tot het ambt van secretaris, later van voorzitter van de Koninklijke Commissie voor de publikatie van de oude wetten en verordeningen van België.

Het wekt dan ook geen verwondering dat wegens deze rijke ervaring inzake het vigerende en het oude recht, zijn grote werkkraft en zijn wetenschappelijke scholing de bevoegde overheid op hem een beroep heeft gedaan toen, bij de vervlaamsing van de Gentse Universiteit, een nieuw kader van hoogleraren diende aangesteld te worden.

Naast eminente collegae, zoals de HH. professoren L. Fredericq, A. Kluyskens, N. Gunzburg e.a., werd hij bij K.B. dd. 15 november 1924 belast met het geven in de Nederlandse taal, in de Faculteit der Rechten van de Universiteit te Gent, van de belangrijke cursussen van Strafrecht en van Strafvordering. Hij volgde als dusdanig Professor De Pelsmaeker op, die van deze leergangen ontlast werd. Bij K.B. dd. 1 september 1932 werd hij, buiten zijn overige bevoegdheden, belast met de praktische oefeningen behorende bij de cursus in het strafrecht en de strafvordering.

Bij K.B. dd. 21 november 1932 werd hij bevorderd met de ererang van gewoon hoogleraar. Bij K.B. dd. 6 juni 1939 werd hij met ingang van 1 oktober 1936 tot gewoon hoogleraar bevorderd.

Deel uitmakend van de eerste phalanx van professoren die, na de vervlaamsing van de Gentse Alma Mater, belast werd met de vorming in eigen taal van de nieuwe generaties van juristen, heeft Professor Simon deze taak met toewijding en voornaamheid vervuld, vol begrip voor de studentikoze mentaliteit zijner leerlingen en blijk gevend jegens hen van een oprechte sympathie en een onuitputtelijke goedheid. De vervlaamsing van de Universiteit, gepaard met de vervlaamsing van het gerecht, doorgevoerd bij de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken, deed de ernstige leemte aanvoelen van de ontstentenis van juridische werken over ons Belgisch recht in de Nederlandse taal. Wat het strafrecht en de criminele procedure betreft, heeft Professor Simon deze leemte op voortreffelijke wijze aangevuld. Ten behoeve van zijn studenten en van de rechtspractici in het algemeen liet hij zijn voortreffelijk „Handboek van Belgisch Strafrecht” verschijnen, gevolgd door zijn zeer uitgebreid en gezagvol „Handboek van Belgisch Strafprocesrecht”. Aldus is hij een der voorname en geleerde grondleggers geweest van de nederlandstalige strafrechtsleer in ons land.

Terzeldertijd heeft hij op de meest verdienstelijke wijze een andere leemte aangevuld door, in samenwerking met de toenmalige raadsheer in het Hof van beroep te Brussel, De Beus, het ontbrekende en nochtans onontbeerlijk werkinstrument aan de juristen van het Vlaamse land te verstrekken, nl. de nederlandstalige codices : Belgische Strafwetten, het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Koophandel. Een verdiende erkentelijkheid blijft hem daarvoor verschuldigd.

Een andere reden tot overgrote dankbaarheid zijn de merkwaardige verdiensten van Professor Simon bij de stichting en de leiding van de School voor Criminologie, gehecht aan de Rechtsfaculteit van de Rijksuniversiteit te Gent.

Wegens zijn wetenschappelijke arbeid op het gebied van het strafrecht, zijn ervaring als magistraat, zijn contact met de buitenlandse geleerden in de talrijke internationale congressen, waarvan hij een trouwe en gezagsvolle deelnemer was, evenals zijn didactische ondervinding bij het doceren van de basiscursussen in zake strafrecht deden hem de noodzakelijkheid aanvoelen aan de studenten en aan zekere afgestudeerden de gelegenheid te geven enerzijds een specialisatie, anderzijds een vervollediging van hun wetenschappelijke kennis te bekomen in het kader van een universitair criminologisch instituut.

In samenwerking met Professor N. Gunzburg, te dien tijde deken van de Rechtsfaculteit, en na het indienen door laatstgenoemde op 19 december 1936 van een voorstel, goedgekeurd door de Rechtsfaculteit en de academische overheden, werd bij K.B. dd. 10 mei 1938 bij de Rijksuniversiteit te Gent — gelijktijdig bij de Rijksuniversiteit te Luik, in navolging van de Vrije Universiteit te Brussel en de Katholieke Universiteit te Leuven — een School voor Criminologie opgericht.

Professor Simon werd tot eerste voorzitter van het nieuw instituut verkozen, dat onder zijn voorzitterschap, afgewisseld met dat van Professor Gunzburg, een gewaardeerd vertrek en een vruchtbare bloei heeft gekend. Talrijke magistraten van het Vlaamse land, praktiserende advocaten, leden van de koloniale magistratuur, wetsgeneesheren, sommige politicommissarissen en officieren van de rijkswacht hebben er hun wetenschappelijke vorming en specialisatie komen verwerven.

Professor Simon, die lid was van talrijke wetenschappelijke genootschappen, zoals de Unie voor Strafrecht, verleende zijn gewaardeerde medewerking aan talrijke strafrechterlijke of criminologische tijdschriften, zoals „La Revue de droit pénal et de criminologie”, waar hij directeur was van het redactiecomité. Hij collaboreerde tevens op zeer aanzienlijke wijze aan de „Pasicrisie belge” en de „Pandectes périodiques”, terwijl in de „Répertoire pratique du droit belge” zeer uitgediepte en belangrijke verhandelingen verschenen, nl. onder de trefwoorden van „Abus de confiance”, „Appel en matière répressive”, „Commission rogatoire”, „Conseil judiciaire”, „Contrefaçon des sceaux de l'État, des billets de banque, effets publics, monnaies” en vooral zijn uitgebreide studie over „Procédure pénale”. In het bekende verzamelwerk der „Nouvelles” publiceerde hij een verhandeling over „Le pourvoi en cassation en matière répressive”.

Tijdens de academische jaren 1947-48 en 1948-49 werd hij verkozen tot deken van de Rechtsgeleerde Faculteit, ambt dat hij met de hem eigen voornaamheid, gepaard aan zijn traditionele eenvoud en goedheid, heeft waargenomen.

Bij K.B. dd. 29 december 1951 werd Professor Simon met ingang van 20 oktober 1951 tot het emeritaat toegelaten. Nauwelijks een jaar later overleed hij te Elsene (Brussel) op 23 augustus 1952.

Hij was drager van verschillende hoge eretekens in de Nationale Orden : Ridder

in de Leopoldsorde (1927), Officier in de Kroonorde (1934), Officier in de Leopoldsorde (1937), Commandeur in de Kroonorde (1938), Commandeur in de Leopoldsorde (1944), Groot Officier in de Kroonorde (1950).

C. J. VANHOUDT.

PUBLIKATIES VAN JULES SIMON

IN BOEKVORM

Handboek van het Belgisch Strafrecht. Brussel, 1943; 2e druk, 1947.

Strafvordering, Handboek van het Belgisch Strafprocesrecht. 2 delen, Brussel, 1949.

Verhandelingen, verschenen in de *Répertoire pratique du droit belge*. Sub verbis: „Abus de confiance”, — „Appel en matière répressive”, — „Commission rogatoire”, — „Conseil judiciaire”, — „Contrefaçon des sceaux de l'État, des billets de banque, effets publics, monnaies”, — „Procédure pénale”.

Verhandeling, verschenen in *Les Nouvelles*. Verbo: „Pourvoi en cassation en matière répressive”.

Codices van: „Belgische Strafwetten: Strafwetboek, Wetboek van Strafvordering en Bijkomende Wetten” — „Burgerlijk Wetboek” — „Wetboek van Koophandel” (met P. DE BEUS).

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Solution transactionnelle d'un conflit entre la juridiction civile et la juridiction ecclésiastique sous Philippe le Bon (1448). Bulletin de la Commission royale des Anciennes lois et ordonnances de Belgique, 1924-25.

Poursuites répressives contre des lois devant la Cour spirituelle de Nivelles. Bulletin Comm. royale des Anc. lois et ordonnances de Belgique, vol. XII, 1928.

La Charte de Desteldonck, Sleydinghe et Lovendegem. Bull. Comm. royale des Anc. lois et ordonnances de Belgique, t. XIII, 1929.

Over den invloed van het gewijsde in de strafvordering op de burgerlijke vordering. Rechtskundig Tijdschrift voor België, nr. maart-april 1930.

Les délits contre les bonnes mœurs par le moyen de la presse. Pensiero giuridico penale, 1931-32.

De quelles manières pourrait-on obtenir une meilleure spécialisation du juge pénal? Verslag aan de Unie voor Strafrecht en aan het Internationaal Congres voor strafrechtelijke wetenschappen te Palermo. Rev. dr. pén. et de crim., blz. 1029 e.v., 1931.

La prescription de l'action civile dirigée contre les auteurs de vols d'éclairage, d'eau et d'électricité. Pand. pér., 1931-32.

Le consentement de la victime justifie-t-il les lésions corporelles? Rev. dr. pén. et crim., blz. 457, 1931-32.

L'immunité pénale des travaux scientifiques. Il Pensiero giuridico penale, 1934-35.

La stérilisation dans le système pénal moderne. La nuova Legislazione Italiana.

Over de VIe Conferentie voor de Unificatie van het Strafrecht. Rechtskundig Weekblad, 27 oct. 1935.

Trois grandes figures de la science pénitentiaire belge: Philippe Vilain XIII, Edouard Ducpétiaux et Adolphe Prins. Revue internation. de doctrine et de législation comparée, Boukarest, 1938.

Les testaments chirographaires de Nivelles. Bull. Comm. royale Anc. lois et ordonnances de Belgique, 1947-48.

Un cas intéressant de délit manqué. Rev. dr. pén. et crim., blz. 673 e.v., 1949-50.

Encore un cas intéressant de délit manqué. Rev. dr. pén. et crim., blz. 136, 1950-51.

Arrestation de l'official de Cambrai au sujet de l'authenticité d'un vignet de notaire (24 mars 1423). Bull. Comm. royale Anc. lois et ord., t. XVIII, II, 1951.

VICTOR BOON

1925

Boon, Victor, Clément, Maria, Alfons werd geboren te Zanthoven (arrond. Antwerpen) op 10 juli 1884. Hij volbracht zijn middelbare grieks-latijnse studiën aan het St. Jozefscollege der Jezuïeten te Turnhout en bekwam het doctoraat in de Rechten aan de Katholieke Universiteit te Leuven.

Hij verkoos aanvankelijk de administratieve loopbaan en werd bureelhoofd op het Provinciebestuur van Antwerpen en secretaris van de provinciale Commissie voor

de verfraaiing van het landelijk leven.

Bij het begin van de 1^e wereldoorlog, in oktober 1914, week hij uit naar Nederland en werd er door de Belgische Minister P. Poulet, minister van Wetenschappen en Kunsten, aangesteld als professor aan de Belgische sectie, ingericht bij de Universiteit van Utrecht. Met toestemming van de Nederlandse regering werd hij, gelijktijdig, toegelaten als privaatdocent aan de Nederlandse Universiteit voor het onderwijzen van het „Vergelijkend grondwettelijk recht”. Samen met Charles Bernard, letterkundige en journalist, nu rector van de Hogere School voor journalistiek, en Tschoffen, procureur des Konings te Dinant, hield hij talrijke vaderlandslievende en progeallieerde voordrachten in de Belgische interneringskam-

pen en voor de Belgische uitgewekenen in Amsterdam en Den Haag. Hij werkte mede aan het Belgisch blad „Vrij België” onder leiding van de heren Frans Van Cauwelaert en Julius Hoste.

Na de oorlog werd hij door de Raad der Orde van de Balie van Antwerpen ontslagen van stage en in 1920 aangesteld als hoofd van het Cabinet van Burgemeester Frans Van Cauwelaert te Antwerpen, tot hij in 1928 benoemd werd tot directeur van de dienst van rechtzaken van de stad Antwerpen. In 1930 werd hij aangeduid, buiten zijn andere functie, als „Algemeen verslaggever” van de Wereldtentoonstelling van Antwerpen.

Bij K.B. dd. 7 oktober 1925 werd hij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en belast met de cursussen in het Staatsrecht en in de Encyclopedie van het recht (Fac. Rechten);

Bij K.B. dd. 19 november 1927, buiten zijn verdere bevoegdheden, belast met de cursus in het Grondwettelijk recht (cand. in de bestuurswetensch.);

Bij K.B. dd. 1 september 1932, buiten zijn verdere bevoegdheden, belast met de cursus in het overzicht van het Staats- en Administratief recht (lic. in het notariaat);

Bij K.B. dd. 10 oktober 1933 ontlast van de cursus in de Encyclopedie van het recht en buiten zijn overige bevoegdheden belast met de cursus in het Administratief recht (doct. rechten);

Bij K.B. dd. 8 november 1933, buiten zijn verdere bevoegdheden, belast met de cursus in het Notarieel administratief recht (wetten die de bevoegdheid en de goederen der openbare inrichtingen beheren, wetgeving op de krankzinnigen, bepalingen der reglementen op de staatsschuld, reglementen op de Deposito- en Consignatiekas), in de fac. rechten;

Bij K.B. dd. 25 mei 1934, bevorderd tot de rang van gewoon hoogleraar;

Bij K.B. dd. 30 september 1936, buiten zijn verdere bevoegdheden, belast met de cursus in de Encyclopedie van het recht in de School voor Criminologie;

Bij besluit van de Secretaris-Generaal dd. 25 januari 1944, met ingang van 1 februari 1944 belast met het houden van de volgende cursussen: 1) Het Staatsrecht (1^e lic. S.S.B.W.); 2) Grondige studie van vraagstukken lopende over het staatsrecht met praktische oefeningen (2^e lic. S.S.B.W.); 3) Het Administratief recht, algemeen deel (cand. S.S.B.W.), ter vervanging van Prof. Langohr, die met ingang van 1 februari 1944 hiervan ontlast werd; 4) Toepassingsoefeningen op het administratief recht (cand. S.S.B.W.), ter vervanging van Prof. Langohr. Bij besluit van de Secr.-Generaal dd. 9 maart 1944, voor de duur van het academiejaar 1943-1944, belast in de fac. der rechten (afdeling Staats-, Sociale & Bestuurswetenschappen) met de cursus „De rationele principes van de inrichting van de arbeid der openbare besturen” (2e lic. S.S.B.W.).

Bij K.B. dd. 28 juni 1954 werd hij op datum van 10 juli 1954 tot het emeritaat toegelaten.

PUBLIKATIES VAN VICTOR BOON

Le Congo. — Qu'était-il? Qu'est-il? Que sera-t-il? Leuven, 1903.

La condition misérable de l'ouvrier — ses causes. Leuven, 1905.

La fusion des petites communes. — De Samenvoeging der Kleine Gemeenten. Verslag uitgebracht, in de twee talen, op de administratieve dag van 2 april 1938, ingericht door l'Institut Belge des Sciences Administratives (Ets. d'Imprimerie l'Avenir, 27, Place de Jamblinne de Meux, Bruxelles).

Het Belgisch Staatsrecht. 2 Delen, uitgeverij van In te Lier, 1937.

Het Belgisch Staatsrecht. Bijgewerkt en uitgebreid, uitgeverijen Bruylants, Brussel en van In, Lier, 1948.

Medewerking aan „De Katholieke Encyclopedie”. „Het Rechtskundig Tijdschrift”. „Het rechtskundig Weekblad” en aan „Le Journal de l'Administration”, enz.

FELIX DE MUELENAERE (1882-1956)

1925

Felix de Mûelenaere werd geboren te Ardoorie op 10 januari 1882 en overleed te Etterbeek op 14 oktober 1956.

Hij promoveerde tot doctor in de Rechten en behaalde tevens de graden van licentiaat in de morele wetenschappen en in de geschiedenis en van doctor in de staats- en sociale wetenschappen.

Felix de Mûelenaere wijdde zich hoofdzakelijk aan de studie van het inter-

nationaal en van het koloniaal recht. Hij werd aangesteld als juridisch adviseur van het Departement van Koloniën, welk ambt hem de gelegenheid bood op grondige wijze de rechtspraktijk van zijn specialiteit te beoefenen en zijn uitgebreide theoretische kennis in dienst van de regering te stellen. Tijdens zijn ambtsperiode werd het land voor talrijke belangrijke internationale problemen gesteld, meer bepaald ten aanzien van de overzeese gebieden. Het stelsel der mandaatgebieden, dat door het Volkerbondsverdrag werd ingevoerd, en de werking van de Internationale Arbeidsorganisatie, die belangrijke verdragsregelingen betreffende de koloniale gebieden tot stand bracht, hadden voor gevolg, dat zijn grondige rechtskennis op het stuk der

internationale en koloniale aangelegenheden vaak moest worden ingeroepen. Op 7 oktober 1925 werd hij benoemd tot docent aan de Bijzondere Handelschool, verbonden aan de Faculteit van de Rechten; op 12 maart 1919 werd hij tot docent aan de faculteit zelf benoemd. Op 6 juni 1939 ten slotte werd hij bevorderd tot gewoon hoogleraar. Hij doceerde de leergangen „Volkenrecht” en „Internationaal Privaatrecht”, waarbij zijn grondige kennis en zijn uitgebreide praktische ervaring zijn studenten ten goede kwamen. Op 14 maart 1952 werd hij toegelaten tot het emeritaat.

Ook op administratief gebied was zijn loopbaan schitterend. Hij werd inderdaad tot directeur-generaal bij het departement van Koloniën bevorderd. Tijdens W.O. II nam hij de moeilijke taak van kabinetschef van de minister van Koloniën waar.

Hij heeft zich echter niet alleen op het gebied van de praktijk weten te onderscheiden, doch wijdde zich ook aan zuiver wetenschappelijke studie. Hij was medewerker van het „Rechtskundig Tijdschrift voor België” en van „La Revue Internationale des Sciences Administratives”. Zelfs gedurende zijn laatste levensjaren wist hij zich nog bijzonder verdienstelijk te maken. Op 5 februari 1954 werd hij tot voorzitter benoemd van de commissie, die belast werd met de vertaling in het Nederlands van de decreten en de wetgeving die betrekking hebben op de Kolonie. Onder zijn leiding verscheen de Nederlandse tekst van het Wetboek van Strafvordering van Belgisch Congo, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en van het eerste boek der burgerlijke wettelijke regelingen.

Prof. de Mûelenaere was drager van de Herinneringsmedaille van het Eeuwfeest van 's Lands onafhankelijkheid; hij was Commandeur in de Leopold II-Orde, Commandeur in de Koninklijke Orde van de Leeuw, Commandeur in de Leopoldsorde, Groot-officier in de Kroonorde, Commandeur in de „Ordre de l'Étoile Noire du Bénin” en drager van het Burgerlijk Kruis 1e klas.

E. VAN BOGAERT.

PUBLIKATIES VAN FELIX DE MUELENAERE

IN BOEKVORM

Burgerlijk Wetboek van Belgisch-Kongo. 1e Boek, Nederlandse Tekst, 1952.

Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Belgisch-Kongo. Nederlandse Tekst, 1952.

Wetboek van Strafvordering van Belgisch-Kongo. Nederlandse Tekst (in samenwerking, als Voorzitter van de Koninklijke Taalcommissie voor het Ministerie van Koloniën). Ambtelijk Blad van Belgisch-Kongo, nr. 8, 15 augustus 1951.

Les colonies à l'Exposition internationale d'Anvers. — De koloniën op de Internationale Tentoonstelling te Antwerpen (brochure), 1930.

ARTIKELS EN BIJDRAGEN IN VERZAMELWERKEN

Exposition internationale coloniale, maritime et d'art flamand. Rapport général sur l'Exposition internationale coloniale d'Anvers 1930, Commissariat général du gouvernement, Ratinck frères, pp. 7-188, 1932.

L'administration centrale du Congo belge. Un siècle d'essor économique belge, deel „Le Congo Belge”, bij Desmet-Verteneuil, Brussel.

Koloniale rechtspraak. Rechtskundig Weekblad, pp. 459-534, september 1932.

Le Ministère des Colonies. L'Essor économique belge, Expansion coloniale, pp. 110-119, Uitg. Desmet-Verteneuil, Brussel, 1935.

Le fonctionnaire devant la Justice Congolaise. Revue internationale des sciences administratives, nr 1, pp. 1-22, 1936.

JEAN HAESAERT

1925

Haesaert, Jean, Polydore, Julien, Coralie, werd geboren te Lokeren op 17 april 1892. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Gent en studeerde nadien, tot 1914, aan de Rechtsfaculteit van dezelfde stad. Op 13 oktober 1919 behaalde hij het eindexamen van doctor in de Rechten voor de Centrale Examencommissie.

Van 12 februari 1920 tot 28 februari 1922 was hij advocaat te Gent en begon dan een loopbaan in de magistratuur.

Hij was achtereenvolgens : rechter bij de Rechtbank van 1^e Aanleg te Kortrijk (K.B. van 25 februari 1922); rechter bij de Rechtbank van 1^e Aanleg te Brussel (K.B. van 9 december 1922) en ondervoorzitter bij de Rechtbank van Oorlogsschade (K.B. van 23 januari 1925).

Bij K.B. van 7 oktober 1925 werd hij benoemd tot docent aan de faculteit van de Rechten te Gent met de cursussen „Natuurrecht” en „Instituten van het Romeins Recht (personenrecht en de successies)”. Zijn leeropdracht werd spoedig uitgebreid met de cursus „Pandecten” (K.B. 10 november 1926), „Sociologie” (K.B. 19 november 1927) en met de vrije cursus „Historische ontwikkeling van het Romeins Recht” (M.B. 5 november 1927).

Bij K.B. van 3 maart 1930 werd hij tot gewoon hoogleraar in de faculteit van de Rechten bevorderd. Hij nam op 19 april 1930 ontslag als rechter bij de Rechtbank van 1^e Aanleg te Brussel, waarvan hij bij K.B. van 19 april 1925 tot ere-rechter werd benoemd.

De leeropdracht van Prof. Haesaert onderging nadien volgende wijzigingen : hij werd ontlast voor „Instituten Romeins Recht” en „Pandecten” (K.B. 7 juli 1931 en K.B. 20 november 1934); hij werd belast met de cursus „Encyclopedie van het Recht” (K.B. 10 oktober 1933), „Wijsbegeerte van het recht” (K.B. 15 september 1934), „Sociale Huishoudkunde” in de H.S.H.E.W. (K.B. 22 juni 1937), „Overzicht der Sociologie” in de H.S.H.E.W. (K.B. 22 juni 1937), „Inleiding tot de Wiskundige Staatshuishoudkunde” in de H.S.H.E.W. (K.B.

22 juni 1937), „Grondige studie van vraagstukken lopende over de Sociologie met praktische oefeningen” en „Volksbeschrijving” (Besluit van de Secretaris-Generaal van 25 januari 1944), „Grondige studie van vraagstukken lopende over de beginselen van het Volkenrecht met daarenboven praktische oefeningen” (Regentsbesluit van 24 maart 1948), „Vraagstukken van internationale politiek” (Regentsbesluit van 24 maart 1948) en „Grondige studie van vraagstukken lopende over het Volkenrecht met daarenboven praktische oefeningen” (Regentsbesluit van 24 maart 1948). Sedert 1949 liet Prof. Haesaert zich gedeeltelijk van zijn leeropdracht ontlasten : voor de leergang „Encyclopedie van het Recht” (Regentsbesluit van 10 maart 1949), voor „Wijsbegeerte van het Recht”, „Grondige studie van vraagstukken lopende over de beginselen van het Volkenrecht” en „Grondige studie van vraagstukken lopende over het Volkenrecht” (Regentsbesluit van 27 oktober 1949). Bij K.B. van 16 september 1957 bekwam hij ook ontlasting voor de leergang „Hedendaagse vraagstukken van internationale politiek”, zodat op dit ogenblik zijn leeropdracht nog volgende cursussen omvat : „Sociologie”, „Overzicht der Sociologie” en „Grondige vraagstukken lopende over sociologie met praktische oefeningen”.

Bij K.B. van 9 mei 1938 werd hij tot rector van de Universiteit benoemd. Hij kreeg de titel van erector bij K.B. van 30 december 1953. Hij is directeur van het Seminarie voor Theoretische en Toegepaste Sociologie.

Buiten zijn leeropdracht aan de Gentse Rijksuniversiteit was hij van 1934 tot 1945 advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel en van 14 oktober 1939 tot 4 december 1941 gewoon hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Brussel.

Prof. Haesaert is Vast Secretaris van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België (Bij Regentsbesluit van 11 september 1945, met terugwerkende kracht op 9 oktober 1944 en Regentsbesluit van 31 juli 1946).

Hij is lid van talrijke geleerde genootschappen : van de „Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique” (briefwisselend lid sedert 4 december 1939; werkend lid bij K.B. van 5 januari 1945), van de „Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België” (corresponderend lid sedert 1939; werkend lid bij Regentsbesluit van 11 juli 1945); van de „Braziliaanse Academie voor Schone Kunsten” (sedert 31 maart 1949), van de „Libre Académie de Belgique” sedert 10 december 1937 (ontslag in 1939), van de „Vereniging Wijsbegeerte des Rechts” (Nederland), van het „Koninklijk Instituut voor Internationale Betrekkingen”, van het „Instituut voor Politieke Wetenschap”, van het „Institut International de Philosophie du droit”, van de „Association internationale de Sociologie” en van de „American Sociological Society” (U.S.A.).

Hij is lid van Beheer van volgende officiële instanties : van het „Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek”, van de „Geneeskundige Stichting Koningin Elisabeth”, van het „Interuniversitair Centrum voor Sociologie” (als Voorzitter), van het „Studie- en Onderzoekscentrum voor Sociale Wetenschappen te Gent”

(als Voorzitter) en van het „Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid” (als Secretaris-generaal ,bij K.B. van 31 juli 1954).

Tevens werd hij tot lid benoemd van de „Internationale Dienst voor Bibliografie” (R.B. van 2 april 1946, ontslag aanvaard op 10 augustus 1948), van de „Verbeteringsraad van het Hoger Onderwijs” (R.B. van 15 mei 1947; K.B. van 27 februari 1952; K.B. van 17 november 1954), van de „Hoge Raad voor de Statistiek” (K.B. van 22 februari 1951), van de „Raad der Koninklijke Bibliotheek” (B.S.G. van 22 januari 1943; K.B. van 18 april 1945), van de „Interministeriële Commissie voor Wetenschappelijk Onderzoek” (R.B. van 31 maart 1948), van de „Nationale Commissie UNESCO” (M.B. van 10 september 1956), van de „Nationale Commissie belast met de studie van de aan België en de Overzeese Gebieden gestelde problemen betreffende de vooruitgang der Wetenschappen en de weerslag ervan op economisch en sociaal gebied” (K.B. van 17 januari 1957). Van 31 mei 1940 tot 27 december 1944 was hij lid van het uitvoerend comité van het Rood-Kruis van België.

Prof. Haesaert werd uitgenodigd als voordrachtgever aan verschillende Rechtsfaculteiten van buitenlandse universiteiten : Parijs (1948), Rijsel (1950), Londen (1953), Saarbrücken (1955), Amsterdam (1956) en Luxemburg (1959 en 1960). Hij ondernam verschillende studiereizen: in Duitsland (1930-31), Tsjecho-Slowakije (1931), Oostenrijk (1931), Rusland (1935), de U.S.A. (1936), Engeland (1945), Yoegoslavië (1956), Italië (1958), enz.

De werken van Prof. Haesaert ressorteren vooral onder de sociologie van het recht. Hij publiceerde nl. op dit gebied : *Etiologie de la répression des outrages aux bonnes mœurs* (Paris, 1931, 216 bl. in 16°), *Contingences et régularités du droit positif* (Anvers-Paris-Amsterdam, 1933, 116 bl. in-8°), *La forme et le fond du juridique* (Bruxelles, 1934, 127 bl. in-8°), *Schets van een Algemene Rechtsleer* (Antwerpen, 1935, 278 bl. in-8°), *Théorie générale du droit* (Bruxelles, 1948, 479 bl. in-8°), *Préalables du droit international public* (Bruxelles, 1950, 93 bl. in-8°).

Deze werken lopen uit op een theorie waarin het recht voorgesteld en uitgewerkt wordt als een wijze om waarden te verwezenlijken bij middel van een maatschappelijke techniek, door de betrokken partijen beschouwd als een onvoorwaardelijk bindend, en als dusdanig door de gemeenschap erkend in het kader van een bepaalde politieke structuur.

Geleidelijk is de leer ingeschakeld geweest in een sociologie die het veld uitmaakt waaruit de rechtsleer ontstond en de achtergrond waarop het zich projecteert. Aldus verschenen het *Essai de Sociologie et notes doctrinales conjointes* (Bruxelles, 1946, 420 pp. in-8°), waarvan een tweede opnieuw bewerkte uitgave in 1956 het licht zag onder de titel *Sociologie Générale* (Paris-Bruxelles, 1956, XIV + 511 pp. in-8°). De Sociologie wordt er in beoefend als een waarnemingswetenschap, die de gemeenschap laat verschijnen als een synergisch systeem, dat zich in zijn vormen diversifieert volgens de voorwaarden van het milieu en de ontwikkeling van de menselijke psyché. De ingeving van het werk is aldus positief, anthropologisch en functioneel. Deze tendens komt ook te voorschijn in de

Etude analytique de stratification sociale (Luik, 1959), dat onder de leiding van Prof. J. Haesaert verscheen.

Op het gebied van de politiek, beschouwd als toegepaste sociologie, publiceerde Prof. J. Haesaert nl. studies betreffende de algemene beginselen van de politiek : *Défense et aménagement de libertés* (Bruxelles, 1936, 112 blz. in-8°); *Natuurrecht* (Gent, 1951, 2d. 255 blz. in-4°; 2e uitg. in 1955; 3e uitg. 1959); *La Science politique : une mise au point* (Bruxelles, 1957, 26 blz. in-8°) en bijzondere vraagstukken als het beleid van president F. Roosevelt (*La portée politique du New Deal*, Anvers, Paris, La Haye, 1937, 128 blz. in-8°), de internationale betrekkingen (*De huidige verhoudingen tussen Oost en West in hun historisch perspectief*, Brussel, 1949, 62 blz. in-8°) enz.

PUBLIKATIES VAN JEAN HAESAERT

IN BOEKVORM

- Introduction à la philosophie expérimentale.* 148 p., in-8°, Gent, 1920.
Didactique mineure. 293 p., in-8°, Brussel, 1924.
Étiologie de la répression des outrages publics aux bonnes mœurs. 261 p., in 16°, Brussel, 1931.
Contingences et régularités du droit positif. 115 p., in-8°, Antwerpen-Parijs-Amsterdam, 1933.
La forme et le fond du juridique. 127 p., in-8°, 1934.
Schets van een Algemene Rechtsleer. 278 p., in-8°, Antwerpen, 1935.
Défense et aménagement des libertés, in-8°, 114 p. Bruxelles, 1936.
La portée politique du New-Deal. 128 p., in-8°, Antwerpen-Parijs-'s Gravenhage, 1937.
Essai de sociologie et notes doctrinales conjointes. 420 p., in-8°, Brussel, 1946.
Théorie générale du Droit. 500 p., in-8°, Brussel, 1948.
De huidige verhoudingen tussen Oost en West in hun historisch perspectief, 64 p., in-8°, Brussel, 1949.
Préalables du droit international public. Acad. Roy. Belg., Classe des lettres et des sciences morales et politiques. Mémoires, Col. in-8°, T. XLVI, fasc. 3, 93 p., in-8°, 1950.
Leidraad bij de leergang van Natuurrecht. 2 dln., 225 p., in-4°, Gent, 1951.
Sociologie générale. 513 p., in-8°, Brussel, 1956.
Étude analytique de stratification sociale (in samenwerking). 105 blz, in-16° en 149 tabellen, Luik, 1959.

WETENSCHAPPELIJKE BIJDAGEN

- Étude sur Jean Giroudoux.* Renaissance d'Occident., t. V, n° 2-3, 1922.
La réforme de l'Enseignement dans les Facultés de droit. Revue Franco-belge, pp. 268-274, 349-360, 1926.
Évolution de la jurisprudence belge en matière d'outrages aux mœurs. Revue de droit pénal et de criminologie, in-8°, pp. 1-19, 1928.
Europe. Avenir social, pp. 167-175, 1928.
Note sur le mariage religieux des Russes à l'étranger. Pandectes périodiques, pp. 177 ss., 1928.
Note sur l'exéquatour des sentences arbitrales étrangères. Pandectes périodiques, pp. 207 ss., 1928.
Note sur la double reconnaissance de paternité. Pandectes périodiques, pp. 338 ss., 1928.
Note sur le régime des enfants volontairement confiés à l'Assistance publique. Pandectes périodiques, pp. 114, 1929.
Injuria adversus bonos mores. Académie royale de Belgique, Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques, 5e série, tome XV, pp. 235-271, 1929.
Het geval Ovidius op rechtskundige gronden onderzocht. Rechtskundig Tijdschrift, bl. 164-169, 1930

- Centroverses en matière de baux à loyer.* Pandectes périodiques, pp. 184-189, 1930.
- L'exception de jeu.* Pandectes périodiques, pp. 451-453, 1930.
- Considérations méthodologiques sur la crise.* Revue économique internationale, XXIII, pp. 8-21, 1931.
- Les outrages aux bonnes mœurs.* Pandectes périodiques, pp. 301 ss., 1931.
- Het sociaal recht van Georges Gurvitch.* Rechtskundig Weekblad, col. 601-604, 1932.
- Nieuw werk op gebied der Amerikaanse sociologie.* Ontwikkeling, bl. 311-319, 1932.
- Prix imposés.* Pandectes périodiques, pp. 566 ss., 1932.
- Notion du droit positif.* Archives de Philosophie du droit et de sociologie juridique, II, pp. 447-479, 1932.
- Familiestudie en huwelijk.* Ontwikkeling, bl., 622/633, 1933.
- Het onderwijs en het Recht op de Universiteit.* Rechtskundig Weekblad, col. 305-308, 1933.
- La décadence universitaire.* Journal des Tribunaux, pp. 66 ss., 1933.
- Régularités juridiques.* Archives de philosophie du droit et de sociologie juridique, 1933.
- Dynamisch recht bij Swoboda.* Rechtskundig Weekblad, col. 697-700, 1933.
- Fondement du droit naturel.* Archives de Philosophie du droit et de Sociologie juridique, III, pp. 197-226, 1933.
- Analyse du cas juridique.* Revue de la Théorie du droit, bl. 1-8, 1934.
- Begrip der Sociologie.* Tijdschrift voor Economie en Sociologie, bl. 5-12, 1935.
- Russie, pointage 1935.* Équilibres, II, n° 6, pp. 15-24, 1935.
- Réflexions sur le droit soviétique.* Revue des Alumni, VII, pp. 3-13, 1936.
- De hervorming van het Hoogste gerechtshof in de U.S.A.* Rechtskundig Weekblad, bl. 1553-1560, 1937.
- Arbeidsconflicten in de Verenigde Staten van Noord-Amerika.* Berichten van het Vlaams Economisch Verbond, bl. 657 blg., 1937.
- Le quatrième pouvoir.* La Réforme de l'État, pp. 259 ss., 1937.
- L'organisation professionnelle et les conflits du travail sous le New-Deal.* Revue économique internationale, XXX, pp. 91-113, 1938.
- Court plaidoyer pour une sociographie nationale.* Journal des Tribunaux, col. 1-4, 1938.
- De volgroep als werkelijkheid.* Tijdschrift voor Economie en Sociologie, IV, bl. 198-213, 1938.
- La lutte entre le „New-Deal” et la Cour suprême aux États-Unis.* Recueil d'Études en l'honneur d'Edouard Lambert, pp. 271-285, 1938.
- Het statuut van de dagbladers in België.* 58 bl., in-8°, Gent, 1938.
- La technique juridique.* Archives de philosophie du droit et de sociologie juridique, nrs. I-II, pp. 56-74, 1939.
- Hooger Onderwijs.* Paedagogische Encyclopedie van J. Verheyen 1939.
- The Constitution of the Belgian Universities.* International Student Service Bulletin, XV, pp. 8 ss., 1939.
- Wanneer een rector afscheid neemt.* 31 bl., in-8°, 1939.
- Quand un recteur prend congé.* Revue des Alumni, pp. 3-36, 1940.
- La notion du sociotype.* Académie royale de Belgique, Bulletin de la Classe des Lettres, 5e série, XXVIII, pp. 233-260, 1942.
- La sociologie.* Livre de l'honnête homme, pp. 411-421, 1945.
- Psychologie de l'ethnie flamande en Belgique.* Revue de psychologie des peuples, II, pp. 371-402, 1947.
- Verenigde Naties, Volkenrecht en Benelux.* Rechtskundig Weekblad, col. 497-502, 1948.
- La Charte internationale des droits de l'homme et l'organisation des Nations Unies.* Académie royale de Belgique, Bulletin de la Classe des Lettres et des sciences morales et politiques, 5e série, XXXIV, n° 10-11, pp. 549-576, 1948.
- Réflexions sur quelques déclarations des droits de l'homme.* Autour de la nouvelle déclaration universelle des droits de l'homme, pp. 82-87, 1949.
- Overwegingen bij het verslag omtrent de tienjaarlijkse prijs voor juridische wetenschappen.* Rechtskundig Weekblad, XIV, col. 241-246, 1950.

- Les prétendus principes généraux de la politique internationale et du droit des gens.* Académie royale de Belgique, Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques, 5e série, XXXVI, fasc. 7, p. 354-386, 1950.
- Obstacles à la cohésion de l'Europe.* Académie royale de Belgique, Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques, 3e série, XXXVII, fasc. 3, pp. 68-103, 1951.
- El derecho y la sociedad.* Revista Mexicana de Sociología, XIII, pp. 179-190, 1951.
- Syllabus van de leergang in de sociologie.* 58 bl., in-4° 1951.
- Mesure et démesure des Libertés.* Enquête sur la Liberté, U.N.E.S.C.O., pp. 61-65, 1953.
- Politiek als toegepaste wetenschap.* Politica Berichten, bl. 1-11, 1953.
- Voorbarigheid der Verenigde Naties.* Socialistische Standpunten, bl. 1-8, 1954.
- In de spiegel der Academiën.* 24 bl., in-8°, Brussel, 1954.
- Leidraad bij de leergang van Natuurrecht.* 2e Uitg., 225 p., in-4°, 1955.
- Kenmerken van de hedendaagse sociologie.* Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, I, bl. 1-41, 1956.
- Het rechtsverschijnsel.* Mededelingen der Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen, Afd. Letterkunde, Nieuwe Reeks, deel 19, n° 12, bl. 389-401, 1956.
- Plan pour une sociologie de la grande agglomération.* Le problème des grandes agglomérations, pp. 49-70, 1957.
- La Science politique : une mise au point.* Académie royale de Belgique. Bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques. 5e série, XLIII, fasc. 8-9, pp. 363-389, 1957.
- La réalité physique selon C. Maxwell et la théorie du droit.* Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie, bl. 85-88, 1958.
- Professor dr. Frans Olbrechts.* Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, bl. 5-6, 1958.
- In memoriam prof. dr. Fr. Olbrechts.* Jaarboek van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, bl. 245-249, 1958.
- De positie op de sociale ladder van de agenten uit het Bestuur der Direkte Belastingen in België.* Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, bl. 163-168, 1959.
- Le droit comparé et la Sociologie.* Luxembourg, 25 p. in 4°, 1959.
- L. Wodon.* Biographie nationale, XXX, supplément, II, fasc. 2, pp. 827-832, 1959.
- Les éléments de la paix publique et leur intégration dans le système social.* Mélanges Lacombrà, Saragosse, 1960.

MAURICE ORBAN

1925

Maurice, Paul, Marie, Joseph Orban werd geboren te Virton (prov. Luxemburg) op 4 februari 1889. Hij volbracht zijn Grieks-Latijns humaniora aan de colleges van Lokeren en Dendermonde. Hij studeerde nadien aan de Universiteit te Leuven, waar hij in 1911 het diploma van doctor in de Rechten behaalde.

Datzelfde jaar nog liet hij zich inschrijven als advocaat aan de balie te Dendermonde, waar hij stafhouder van de balie werd voor de perioden 1930-32,

1944-46 en 1960-62. Tevens werd hij rechtskundig bijzitter bij de Werkrechtvaardersraad te Sint-Niklaas.

Bij K.B. van 7 oktober 1925 werd hij tot docent benoemd aan de Bijzondere Handelsschool, gehecht aan de faculteit der Rechten, voor de cursussen „Beginnels van het Belgisch grondwettelijk en administratief recht” en voor „Begrippen van het vergelijkend grondwettelijk recht”.

Bij K.B. van 19 november 1927 werd hij belast in de faculteit van de Rechten met de cursussen „Vergelijkend grondwettelijk Recht” en „Vergelijkend administratief Recht”. Bij K.B. van 15 juni 1937 werd hij in de faculteit belast met de cursus „Burgerlijke Recht, Boek I, met praktische oefeningen”.

Ondertussen was prof. Orban op 21 november 1932 tot buitengewoon

en op 1 oktober 1936 tot gewoon hoogleraar bij de faculteit van de Rechten bevorderd.

Tijdens de Duitse bezetting gedurende W.O. II werd Prof. Orban door de bezettende overheid geschorst (1940-1944).

Van 1950 tot 1954 was hij deken van de Faculteit en zetelde als dusdanig in de Raad van Beheer der Universiteit.

Prof. Orban is eredoctor van de Universiteit van Rijsel en trad op als ruilprofessor aan de universiteiten van Bordeaux, Grenoble, Rijsel, Nijmegen, Leiden en Rotterdam.

Bij K.B. van 9 september 1958 werd hij, met ingang van 1 oktober 1958, tot het emeritaat toegelaten.

Sedert 1932 is hij provinciaal senator. In 1946 was hij secretaris van de Belgische senaat. Van 1947 tot 1950 was hij minister van Landbouw en sedert 1957 is hij ondervoorzitter van de Senaatscommissie van Justitie. Hij is lid van de Interparlementaire adviserende Benelux-Raad en vertegenwoordigde in 1952 en 1953 de Belgische regering in de UNO.

PUBLIKATIES VAN MAURICE ORBAN

- La responsabilité solidaire en Droit Criminel.* Librairie Pol. Pée, 1916.
- Mussolini en het Fascisme.* Katholieke Vl. Hogeschooluitbreiding, 1924.
- De Antithese of de strijd tussen twee rechtsbeschouwingen.* Rechtskundig Tijdschrift, 1928.
- De gerechtelijke controle van de grondwettelijkheid der wetten.* Studiecentrum tot hervorming van de Staat.
- Le contrôle judiciaire de la constitutionnalité des Lois.* La Réforme de l'État.
- La responsabilité de la Puissance publique en droit Belge.* Paris, Boccard, 1931.
- De jongste stromingen in de ontwikkeling der federalistische staatstheoriën.* De Gids op maatschappelijk gebied, mei 1939.
- Le corporatisme comme élément de la sécurité Internationale.* Office de publicité Lebègue, Bruxelles, 1939.
- De rechtstreekse vordering van het slachtoffer van een ongeval tegen de verzekeraar van de Burgerlijke verantwoordelijkheid.* Rechtskundig Tijdschrift, nr. 5, 1939.
- De Raad van State, zijn betekenis en zijn bevoegdheid.* Bestuursblad der Katholieke Vlaamse Volkspartij, juli 1939.
- Nationaal Socialisme en Internationaal Recht.* Tijdschrift van de Belgische Volkenbondsverenigingen, 1939.
- Het rassenbeginsel en het nieuwe Duitse Recht.* Leuven, Vlaamse Drukkerij, 1939.
- De ontworpen wetgeving op de aanneming van kinderen.* Rechtskundig Weekblad, 1939.
- Verslagen voor de Interparlementaire Unie :
- La Souveraineté des États — Le rôle de l'Individu dans la vie internationale,* 1946; *Limites à la souveraineté des États,* 1952; *Le droit des peuples de disposer d'eux-mêmes,* 1953.
- De Belgische landbouw in het kader van Benelux.* De Internationale Spectator, Jaargang VIII, nr. 21.
- Democratie en Staatsoevereiniteit.* Tijdschrift voor Politiek, nr. 4, 1954.
- L'intégration Européenne et la Revision de la Constitution Belge.* Presses Universitaires de France, 1954.
- Quelques aspects de la question raciale aux États Unis.* Bruxelles, Goemaere, 1956.
- L'Evolution constitutionnelle en Belgique.* Collection de la Banque commerciale de Grèce. Athènes, 1960.

GEORGES VAN DER KERKEN (1888-1953)

1925

Georges Van der Kerken werd geboren te Elsene op 1 oktober 1888 en overleed te St. Lambrechts-Woluwe op 3 december 1953.

Na het behalen van het diploma van doctor in de Rechten, uitgereikt door de Vrije Universiteit te Brussel, begon hij zijn loopbaan in Belgisch-Congo als magistraat. Later oefende hij er achtereenvolgens de functies uit van gewest-beambte, van krijgsauditeur, van districtscommissaris en van dd. provincie-gouverneur van de Evenaarsprovincie (1919-1924).

Hij werd benoemd tot professor bij het Universitair Instituut voor de overzeese gebieden (1924).

In 1925 werd hij belast met de cursus in de koloniale economie en wetgeving bij de bijzondere handelschool verbonden aan de Rechtsfaculteit te Gent; in 1927 met de cursussen in „Begrippen over het bestuur van Belgisch Congo” en in „Het koloniaal wezen en de wetgeving van Congo” bij vernoemde faculteit; in 1935 met een vrije cursus in „Wetgeving van Belgisch-Congo evenals een overzicht van de vreemde koloniale instellingen” bij dezelfde faculteit.

In de afdeling van de morele en politieke wetenschappen van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut werd

hij achtereenvolgens benoemd tot buitengewoon lid (1930), gewoon lid (1936) en directeur (1942).

Hij was lid van het „Institut Colonial International”, van het „International Institute for the study of the Languages and Cultures” en van de „Société des Africanistes”.

Hij was Groot-Officier van de Orde van Leopold II en drager van eretekens in de Koninklijke Orde van de Leeuw.

Zijn eerste en merkwaardigste boek „Les sociétés Bantoues du Congo belge et les problèmes de la politique indigène” werd door Felix Cattier begroet als een standaardwerk, dat door het ruim en doordringend inzicht, waarvan het liet blijken, de vroegere gepubliceerde, gelijkaardige werken overtrof. Het werd

geschreven na langdurige opzoekingen ter plaatse. In de uitoefening van zijn menigvuldige functies kwam Prof. Van der Kerken bestendig in contact met de volksstammen, die in zijn ambtsgebied verbleven. Iedere gelegenheid nam hij waar om de inlandse hoofden en notabelen in hun eigen taal te ondervragen over hun godsdienstige, familiale, sociale en politieke instellingen. De waarachtigheid van de verstrekte gegevens ging hij onderzoeken in de verschillende groepen, die tot hetzelfde volk behoorden en die soms honderde kilometers van elkaar gescheiden leefden. Ook ondervroeg hij missionarissen, ambtenaren en magistraten, die hem door hun langdurig verblijf in het inlands milieu belangrijke en originele gegevens verstrekten. Uit bovengenoemd werk en uit de latere artikelen, die het aanvullen, blijkt dat Prof. Van der Kerken tegenover de inlanders een welgemeende sympathie betoonde, die hem soms ertoe bracht het beleid van het koloniaal bestuur vrijmoedig te critiseren. Maar hij beperkte zich nooit tot afbrekende kritiek; zijn bezorgdheid voor het welzijn van de inlanders en voor het behoud van hun gewoonterechtelijke instellingen dreef hem ertoe zijn opbouwende kritiek uit te werken onder de vorm van voorontwerpen van decreet. Zijn menselijk inzicht in het koloniaal beleid strekt hem blijvend tot eer.

H. ADRIAENS.

PUBLIKATIES VAN GEORGES VAN DER KERKEN

- Les sociétés Bantoues du Congo Belge et les problèmes de la Politique Indigène.* Bruylant, Bruxelles, 1920.
- Rapport au Congrès Colonial Belge 1926 sur les Cessions et les Concessions de Terres.*
- Le Problème des Terres vacantes au Congo.* Discours à la séance solennelle de rentrée de la Section de Droit Colonial du Barreau de Bruxelles, décembre 1925.
- Le Droit foncier indigène et le Régime Légal des Terres et des Mines au Congo Belge* (met MM. HEYSE en LEONARD). Rapport à l'Institut Colonial International.
- Notre politique indigène au Congo belge.* Revue Congo, 1929.
- Rapport sur la collaboration avec les indigènes.* Publications du Bureau permanent du Congrès colonial belge, 1930.
- Notes sur les Mangbetu.* Veritas, Antwerpen.
- La structure des sociétés indigènes et quelques problèmes de la politique indigène.* Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut, Bulletin der zittingen, III, 2, 1932.
- L'administration des sociétés nègres d'Afrique.* Congrès der bestuurswetenschappen te Brussel, Palais der Academiën, 1933.
- Le régime des biens des époux en Droit congolais.* Institut Belge de Droit Comparé. Revue Trimestrielle janvier-mars 1935.
- La répartition des pouvoirs entre la métropole et les autorités locales en Afrique Belge et en Afrique Britannique.* Institut Belge de Droit Comparé. Revue Trimestrielle, 1934.
- Enkele beschouwingen in verband met de studie der inlandse volken van Belgisch Afrika.* Kongo-Overzee I, 2 dec. 1934; I, 3 februari 1935; I, 5 juni 1935.
- Het Huwelijkscontract in Congo.* „Het Huwelijkscontract” door NIKO GUNZBURG, Antwerpen, 1935.
- Kritiek op een inventaris der Kongolese volkstammen.* Kongo-Overzee, II, 2 dec. 1935, blz. 94-199.
- Kanttekeningen bij een studie over de Badia.* Kongo-Overzee, II, blz. 179-182, 3 februari 1936.
- Enkele beschouwingen in verband met de studie der inlandse volken van Belgisch Afrika. VIII. Wat het ethnografisch en het historisch onderzoek in donker Afrika bemoeilijkt. IX. Over de Reconstructie uitgaande van de cultuur der minder beschaafde volken van Afrika en andere werelddelen.* Kongo-Overzee, II, blz. 156-167, 3 februari 1936; II, blz. 271-281, 5 juni 1936.
- Les Pygmées, Pygmioïdes et Pygmiformes assujettis aux Mongo, populations bantoues des districts de la*

- Tshuapa et du lac Leopold II (Congo Belge)*. Congrès International d'anthropologie et d'archologie Préhistorique, Brussel, sept. 1935.
- Les Croyances religieuses des populations indigènes de l'ancienne Province de l'Équateur (Congo Belge)*. Congrès International de l'histoire des Religions, Brussel, sept. 1935.
- Les métis devant l'anthropologie, l'ethnologie et de la sociologie*. Congrès International pour l'étude des Problèmes résultant du mélange des races, Brussel, october 1935.
- Préface voor Baluba et Balubasies du Katanga* van VERHULPEN. Antwerpen, Avenir Belge, 1936.
- Rapport sur le Mémoire du R.P. Hulstaert „Le Mariage de N. Kundo”*. Bulletin de l'Institut Royal Colonial Belge, Tome VII, 2, blz. 249-252, 1936
- Strekkingen in onze hedendaagse Koloniale politiek*. Tijdschrift voor Economie en Sociologie, tweede jaargang, afl. 4, blz. 468-486, december 1936.
- Koloniale Kroniek*. Tijdschrift voor Economie en Sociologie, derde jaargang, afl. 1, blz. 110-114, april 1937; afl. 3, sept. 1937.
- Enkele beschouwingen in verband met de studie der inlandse volken van Belgisch Afrika. X. Waarom syntheses, die al te haastig op grond van onvoldoend feitenmateriaal worden opgetrokken, moeten worden vermeden. De Afrikaanse culturen*. Kongo-Overzee, III, blz. 215-225, 4 april 1937; blz. 292-302, 5 juni 1937. Vervolg van een reeks artikelen gepubliceerd in Kongo Overzee, vanaf 1934 : I, 2, blz. 93-102; 3, blz. 151-167; 5, blz. 299-307; II, 3, blz. 156-167; 5, blz. 271-281.
- Introduction à l'ouvrage de M. F. DE RYCK, administrateur principal au Congo Belge : Les Lalia-Ngolu : Origines, histoire, mœurs, coutumes, institutions, vie économique, artistique et intellectuelle des Mongandu d'Ikela (district de Tshuapa)*. Études Coloniales du Trait d'Union, Université Coloniale de Belgique, Anvers, 1937.
- La nationalité des Congolais aux sujets belges du Congo*. Institut Belge de Droit Comparé, Rev. trimestrielle, n° 4, p. 169-188, oct.-déc. 1937.
- Le statut des „sans nationalité” (Heimatlosen) et de leurs descendants en Droit Congolais*. Institut Belge de Droit Comparé, n° 1, p. 1-19, jan.-mars 1938.
- Religion, science et magie au pays des Mango*. Institut Royal Colonial Belge, Communication du 16 mai 1938, Bull. 1938.
- Enkele Beschouwingen in verband met de studie der Inlandse Volken van Belgisch Afrika*. Vervolg van een reeks artikelen. Kongo-Overzee, IV, 3 juni 1938.
- Koloniale Kroniek*. Tijdschrift voor Economie en Sociologie, III, afl. 3, blz. 412-414, october 1937; IV, afl. 1, april 1938.
- De Politiek tegenover de Inlanders*. Tijdschrift voor Economie en Sociologie, IV, afl. 2, juli 1938.
- Een levenskrachtige bevolking als bron ener nationale kolonisatie*. Tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, bijzonder nummer gewijd aan Democratie, blz. 140-143, maart 1946.
- Enkele belangrijke aspecten onzer koloniale politiek*. Tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, blz. 440-443, september 1946.
- La participation des Indigènes au Gouvernement et à l'administration de leur pays, en droit public, dans les territoires non-autonomes, en Afrique noire britannique (et spécialement en Gold Coast) et au Congo Belge*. Rev. de Droit Intern. et de Droit Comparé, 1-4, 1949; 1-2, 1950.
- Les populations africaines du Congo Belge et du Ruanda-Urundi*. Encyclopédie du Congo Belge, Bruxelles, Bieleveld, 1950.
- Les populations africaines du Congo Belge et du Ruanda-Urundi*. Encyclopedie du Congo, Bruxelles, Bieleveld, pp. 80-200.
- Cultures et Civilisation*. Bulletin de l'Association des Anciens étudiants de l'Inst. Universit. des Territoires d'Outremer, Anvers, juin 1951.
- De Afrikaanse Bevolking van Belgisch Kongo en van Ruanda-Urundi*. Gent, Bockhandel Fecheyr, in 16°, 194 blz., 7 kaarten, ill., 1952 (Willems-Fonds).
- Le mariage indigène et attitude adoptée par le Gouvernement du Congo belge à son égard*. Institut colonial international, 1926.
- Artikelen over Belgisch Kongo in „Winkler Prins Encyclopaedie” : *Problèmes d'Afrique Centrale, Civilisations*, enz.

A. F. S. BURSSENS

1926

Burssens, Aimé, Frans, Stephanie, werd geboren te Dendermonde op 1 september 1897. Deed middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Mechelen.

Bij het uitbreken van W.O. I was hij bijna 17 jaar. Hij meldde zich als vrijwilliger aan en maakte als eenvoudig soldaat de hele oorlog (1914-1918) mede.

Hij volbracht nadien zijn hogere studiën aan de Universiteit te Leuven (Germaanse filologie) en promoveerde op 25 juli 1923 tot doctor in de letteren en de wijsbegeerte. Hij volgde tevens de cursussen van de hogere sectie der Koloniale School, Ministerie van Koloniën te Brussel (certificaat, 19 april 1924).

Op 31 juli 1925 werd hij uitgeroepen tot laureaat van de universitaire wedstrijd, groep Germaanse filologie voor de periode 1923-25.

Ondertussen was hij een tijd werkzaam geweest in het Middelbaar onderwijs : als leraar-interimaris in de Germaanse talen aan het Koninklijk Atheneum te Namen (8 februari 1921) en als studie-meester-interimaris aan het Kon. Atheneum te Mechelen (30 april 1921) en te Tienen (22 juni 1921). Op 17 oktober 1923 werd hij tot leraar in de Germaanse talen benoemd aan het Kon.

Atheneum te Dinant en op 28 augustus 1926 aan het Kon. Atheneum te Gent, waar hem op 7 mei 1931, op zijn verzoek, ontslag werd verleend.

Zijn loopbaan aan de Gentse universiteit nam een aanvang in 1926, toen hij bij K.B. van 25 maart 1926 belast werd met een vrije cursus in de Bantoetalen aan de Bijzondere Handelsschool, verbonden aan de rechtsgeleerde faculteit; op 17 september 1927 werd deze cursus facultatief.

Hij werd nadien belast met een vrije cursus in de Soedantalen aan de genoemde Bijzondere Handelsschool (10 september 1927).

Bij K.B. van 17 februari 1931 werd hij gerangschikt onder de Docenten 1^e categorie en tevens belast met de cursus in de Duitse Taal aan de Bijzondere Handelsschool.

Op 15 december 1934 werd hij bevorderd tot hoogleraar aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, verbonden aan de rechtsgeleerde faculteit, en op 4 november 1937 tot hoogleraar aan de universiteit (met ingang van 1 oktober 1936).

Hij werd verder belast met de cursus „Lezen van Economische documenten in het Duits” (26 maart 1937) en met de cursus „Lezen van Economische Documenten in het Nederlands” (18 november 1938) aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, tevens aldaar met de cursus „Een belangrijke Inlandse Taal” (22 juni 1937).

In de Voorbereidende Scholen voor Burgerlijke Bouwkunde, Mijnen en Fabriekswezen werd hij belast met de cursus „Nederlandse Steloefeningen” (5 april 1939). Bij besluit van 24 juni 1944 kreeg hij opdracht in de faculteit van de Rechten, met ingang van 1 februari 1944, de cursussen „Vraagstukken van Koloniale Politiek” (2^e lic. S.S.B.W.) en „De Beginselen van de Antropologie en de Ethnografie” (2^e lic. S.S.B.W.) te doceren.

Op 14 juni 1948 werd hij bevorderd tot gewoon hoogleraar bij de faculteit der rechten.

Bij K.B. van 22 maart 1958 werd hij aan het Instituut voor Oosterse, Oost-europese en Afrikaanse Taalkunde en Geschiedenis belast met de volgende cursussen : „De grondige studie van het Kiswahili”, „De beginselen van een tweede Afrikaanse Taal of Talengroep”, „De encyclopedie van de Afrikaanse talen en hun kultuurgebied”, „De grondige filologisch-historische studie van een Centraalafrikaanse taal of Talengroep”, „De beginselen van een derde Afrikaanse taal” en „De historische en vergelijkende studie van de Afrikaanse Negertalen”.

Op 10 februari 1959 verzocht hij om ontlast te worden van de cursussen Duits en Nederlands aan de H.S.H.E.W.

Hij ondernam acht linguïstische onderzoekingstochten in Centraal-Afrika (1924, 1937, 1949-50, 1954-55, 1957, 1958) bij de Baluba in Katanga en Kasai, de Abashi in Kivu, de Pygmeeën en de Babira in het Ituri-woud, de Bakongo in Neder-Kongo, de Alur aan het Albert-meer.

In 1934 stichtte hij het koloniaal-wetenschappelijk tijdschrift „Kongo-Overzee” en trad als hoofdredakteur op.

In 1938 richtte hij de „Kongo-Overzee Bibliotheek” op. Onder zijn leiding verschenen daarin (afgezien van de werken op zijn naam) :

I. G. Hulstaert, *Praktische Grammatica van het Lonkundo (Lomongo)*; Antwerpen, 1938, De Sikkel.

IV. Pl. Tempels, *Bantoe-Filosofie* (1946).

V. E. Boelaert, *Nsong' a Lianja, l'épopée nationale des Nkundo* (1949).

VI. N. de Cleene, J. van Wing, L. de Wilde, J. Nicaise, *Lezingen over de opvoeding der plattelands-bevolking in Belgisch-Kongo* (1951).

VII. V. Celen, *Het letterkundig werk van Alfons Walschap* (1952).

IX. N. de Cleene, *Inleiding tot de Volkenkunde van Belgisch-Kongo en Ruanda-*

Burundi (1956); — *Introduction à l'ethnographie du Congo belge et du Ruanda-Burundi* (1956).

Buitengewoon lid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut (22 jan. 1940) en lid van de Kommissie voor Ethnologie bij dit Instituut (aug. 1947).

Titelvoerend lid van de Koninklijke Academie voor Koloniale Wetenschappen (2 aug. 1956).

Lid van de Commissie voor Afrikaanse Taalkunde (Ministerie van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi) (1950); benoemd tot voorzitter van deze Commissie (22 oktober 1958).

Lid van de Hoge Raad van het Onderwijs in Kongo (15 januari 1955).

Voorzitter van het internationaal „Committee for Traditional African Literature”, Londen (1956).

Permanent vertegenwoordiger voor België in het „Comité Interfricain pour la linguistique” in het raam van het „Comité Interfricain pour les Sciences Humaines” (Londen).

Lid van de „Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde” te Leiden (2 nov. 1940).

PUBLIKATIES VAN AIMÉ BURSSENS

IN BOEKVORM

Dat boeck vander voirsienicheit godes. Leuvense Studiën en Tekstuitgaven, Brussel, 254 blz., 1930.

Negerwoordkunst. Antwerpen, 1933, De Sikkel; Amsterdam, 1935, Wereldbibliotheek, 193 blz.

Tonologische Schets van het Tshiluba (Kasayi). Antwerpen, De Sikkel, XIV + 232 blz., 1939.

Wako-Moyo. Antwerpen, De Sikkel, 128 blz., 1943.

Manuel de tshiluba. Antwerpen, De Sikkel, 94 blz., 1946.

Inleiding tot de studie van de Kongolese Bantoetalen. Antwerpen, De Sikkel, XXII + 151 blz., 1954.

Introduction à l'étude des langues bantoues du Congo belge. Antwerpen, De Sikkel, XXII + 152 blz., 1954.

Een Vlaming op Reis door Kongo (onder de schuilnaam A. B. van der Weerelt). Kortrijk, J. Vermaut, 252 blz., 1929.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

De verhouding van de Nederlandse Sterfboeken (Den Haag) tot L'Art de bien mourir (Brugge). Leuvense Bijdragen, XVI, 150-152, 1924.

De Exempelen van „d'boeck der voirsienicheyt”. Leuvense Bijdragen, XVII, 107-121, 1925.

De onderlinge verhouding van Ars Moriendi, Dat Sterfboeck en Dat Boeck vander voirsienicheit godes. Het Boek, 's-Gravenhage, XIV, 216-230, 1925.

Een nieuwe Nederlandse bron van „Elckerlyc”. *Paginae Bibliographicae*, I, 306-308, 1926.

De Hemel naar een Middelnederlands handschrift uit de tweede helft van de 15^e eeuw. *Vlaamsche Arbeid*, 198-203, 1925.

De Voorstelling van het Laatste Oordeel naar drie Middelnederlandse geschriften. *Vlaamsche Arbeid*, 1925.

De Hel naar een handschrift uit de tweede helft van de 15^e eeuw. *Vlaamsche Arbeid*, 385-395, 1925.

Umlautverschijnselen in het Zande. *Congo V*, 372-373, 1924.

Kleine bijdrage over het zoogenaamde Bwaka (Ubangi). *Congo*, XIV, 558-567, 1933.

- De oudste Nederlandsche Teksten over het Oude Koninkrijk Kongo.* Kongo-Overzee I, 3-15, 137-144, 193-204, 1934-35.
- Het probleem der Kongoleesche niet-Bantoetalen (met taalgrenskaart).* Kongo-Overzee I, 31-41, 1934.
- Luba-Teksten, Lusumuinu lua Kabundi (met R. VAN CAENEGHEM).* Kongo-Overzee I, 45-54, 1934.
- Tshokwe-Teksten (met A. DELILLE).* Kongo-Overzee II, 41-60, 1935.
- De Africa-spelling en de Kongoleesche talen (met G. VAN BULCK).* Kongo-Overzee II, 65-93, 1935.
- Nederlandsche koloniale literatuur.* Kongo-Overzee II, 172-178, 1936.
- De klinkerphonemen in het Ngbandi.* Kongo-Overzee II, 257-270, 1936.
- Het Tshiluba en de phonologische Africa-spelling.* Kongo-Overzee III, 1-21, 1936.
- Het Ibo als toontaal.* Kongo-Overzee III, 103-106, 1936.
- Nederlandsche koloniale literatuur. Joos van Ghistele.* Kongo-Overzee III, 226-229, 1937.
- Accent in de Kongoleesche talen (met G. VAN BULCK).* Kongo-Overzee III, 113-164, 177-208, 1937.
- Grammaticale functie van de syllabische toonshoogte in het Luba.* Handelingen van het XVIe Vlaamsche Philologencongres, Leuven, 106-110, 1938.
- Taalkundig onderzoek in Zuid-Kongo.* Wetenschap in Vlaanderen, III, 260-262, 284-286, 1938.
- Le luba, langue à intonation, et le tambour signal.* Proceedings of the Third International Congress of Phonetic Sciences Ghent, 503-507, 1938.
- Tonologisch Onderzoek van het Luba. Het „hoofdtelwoord“.* Kongo-Overzee IV, 25-38, 1938.
- Tonologisch Onderzoek van het Luba. Telwoorden en Telliederen bij de Baluba (Katanga).* Kongo-Overzee IV, 41-48, 1938.
- Het partikel -a in het Tshiluba.* Kongo-Overzee IV, 169-176, 1938.
- Tonologisch onderzoek van de copula -di in het Tshiluba.* Kongo-Overzee IV, 275-285, 1938.
- Koloniale literatuur.* Kongo-Overzee IV, 286-288, 1938.
- Nominale Klassen en prefixen in het Kiluba (Katanga) (met S. PEERAER).* Kongo-Overzee IV, 150-165, 1938.
- Le tshiluba, langue à intonation.* Africa, Londen, XII, 267-284, 1939.
- Tonologisch onderzoek van het „Aanwijzend woord“ in het Tshiluba.* Kongo-Overzee V, 28-35, 1939.
- De toonassimilatie in het Tshiluba.* Institut Royal Colonial belge, Bulletin des Séances, XII, 29-43, 1941.
- Verslag over de „Tonologische Bijdrage tot de studie van het werkwoord in het Tshiluba“ van L. Stappers en E. Willems.* Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, XVII, 291-292, 1946.
- Tonologisch onderzoek van het Substitutieve Pronomen in het Tshiluba.* Kongo-Overzee V, 49-57, 1939.
- Kern en affixen in het Tshiluba.* Kongo-Overzee V, 113-119, 1939.
- Linguistisch onderzoek in Centraal-Katanga. Het Kiluba als toontaal.* Kongo-Overzee V, 277-315, 1939.
- Tonologisch onderzoek van de verbale -aku- en -aka- vormen in het Tshiluba.* Kongo-Overzee VI, 162-166, 1940.
- De beschryvinghe vant groot ende vermaert Coninckeryck van Congo (1596). Eerste boek, Tweede boek.* Kongo-Overzee, VII-VIII, 1-86, 113-203, 1941-42.
- Tonologische Tshiluba-tekst (Muntu mupele mumone Myvidie Mukulu).* Kongo-Overzee, VII-VIII, 100-107, 1941-42.
- Langage luba (met A. DE CLERCQ).* Kongo-Overzee, XII-XIII, 204-215, 1946-47.
- Op zoek naar de filosofie der Bantoenegers.* De Vlaamsche Gids, XXXI, 227-229, 1947.
- Een paar bedenkingen bij het „Essai de grammaire tsogo“ van A. Walker.* Kongo-Overzee, XIV, 42-44, 1948.
- Notice sur les signes typographiques à utiliser dans la linguistique congolaise.* Institut Royal Colonial belge, Bulletin des Séances, XXI, 621-640, 1950.
- Journées de Sciences commerciales et économiques, Liège 1946. Rapport : Les cours de langue à l'École supérieure de Gand.* 5-8.
- Vorm en tonen van de infinitief in het Amashi.* Kongo-Overzee, XVI, 228-233, 1950.
- Noms de famille chez les Abashi (met R. CLEIRE).* Kongo-Overzee, XVI, 125-127, 1950.
- Les numéraux en Amashi (Kivu).* Kongo-Overzee, XVIII, 66-76, 1952.
- Eerste Kiluba-vertelsel.* Kongo-Overzee, XVIII, 122-129, 1952.

Tonologisch onderzoek van de possessief met nominale stam in het Amashi. Kongo-Overzee, XVIII, 355-363, 1952.

Étude tonologique des démonstratifs en Amashi. Kongo-Overzee, XIX, 155-169, 1953.

Verslag over het taalkundig Onderzoek in Kivu in opdracht van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut. Institut Royal Colonial belge, Bulletin des Séances, XXIII, 1053-1063, 1952.

Rapport de la mission linguistique-ethnographique chez les Pygmées de l'Ituri, 1954-1955. Bulletin des Séances de l'Académie royale des Sciences coloniales, 929-934, 1955.

Notes on African Tone Languages. Manual of Phonetics, edited by L. Kaiser, Amsterdam, 330-335, 1957.

Kongolezen zeggen het zelf (met K. JONCKHEERE). Nieuw Vlaams Tijdschrift, 128 blzz., 1960.

Medewerking aan de „Biographie Coloniale belge” en de Nieuwe Winkler Prins.

GEERT VAN VERDEGHEM (1903-1956)

1928

Van Verdegheem, Gerardus, Antonius, Ivo, werd geboren te Gent op 13 oktober 1903 en overleed aldaar op 9 oktober 1956.

Hij volbracht zijn middelbare studiën (nieuwe humaniora) aan het St. Lieven-college te Gent; zijn hogere studiën aan de „Bijzondere Handelsschool” (sinds 1934 „Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen”), gehecht aan de Faculteit der Rechten der Universiteit te Gent, waar hij volgende diploma's

behaalde : Licentiaat in de handelswetenschappen (1923); Licentiaat van de hogere graad in de handelswetenschappen (1924); Licentiaat in de handels- en financiële wetenschappen (1924); Licentiaat in de handels- en consulaire wetenschappen (1924); Doctor in de handelswetenschappen (1925).

Van 8 oktober 1928 tot 31 december 1935 fungeerde hij als leraar in de handelswetenschappen aan het Koninklijk Atheneum te Antwerpen.

Bij K.B. van 30 november 1928 werd hij benoemd als part-time docent bij de Hogere Handelsschool verbonden aan de Faculteit der Rechten der Universiteit te Gent, belast met de cursus in de „Handelsinrichting” (1^e deel), waarvan professor R. Miry op zijn verzoek ontlast werd.

Bij K.B. van 19 december 1935, gewijzigd en aangevuld door dit van 6 februari 1936, krijgt hij opdracht, om buiten zijn verdere bevoegdheid aan de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen de „Praktische oefeningen behorende bij de cursus in de bedrijfsorganisatie” (1^e candidatuur) evenals de „Theorie en de praktische oefeningen in de bedrijfsorganisatie” (2^e candidatuur) te houden.

Tot full-time docent met ingang van 19 december 1935 benoemd, werd hij bij K.B. van 1 april 1937 er toe gemachtigd de titel te voeren van professor bij de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen.

Het K.B. van 22 juni 1937 belastte hem, buiten zijn verdere bevoegdheid, aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, met de cursus „Bijzondere methodiek der Handelswetenschappen en didactische oefeningen”.

Bij K.B. van 26 augustus 1938 kreeg hij opdracht, buiten zijn verdere bevoegdheid, voor het houden in de School voor Kunst- en Fabriekswezen der Rijksuniversiteit te Gent van de niet verplichte- nederlandsche cursus in het „Handels- en Nijverheidsboekhouden” met „Voordrachten over Handels- en Nijverheidsbeheer”.

Bij K.B. van 6 juni 1939 werd hij bevorderd tot hoogleraar bij de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen met ingang van 1 oktober 1936. Bij besluit van de Secretaris-generaal van 20 december 1940 werd hij belast bij de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen met de cursus in de „Bedrijfsorganisatie en de daarbij behorende praktische oefeningen” (1^e en 2^e licentiaat) ter vervanging van wijlen Prof. Van Caeneghem en bij Regentsbesluit van 28 november 1945 met de cursus „Bedrijfsorganisatie” (1^e en 2^e lic. H.S.H.E.W) (bevestiging van de tijdens de oorlog verkregen opdracht), evenals met de cursus „Verzekeringswezen” (Lic.) Bij Regentsbesluit van 10 januari 1946 werd hij belast met de cursus „Rationele principes van de inrichting van de arbeid der openbare besturen” (1^e lic. Bestuurswetenschappen) bij de Faculteit der Rechten.

Bij Regentsbesluit van 25 juli 1946 ontlast van het houden van de cursus „Bijzondere methodiek der handelswetenschappen en didactische oefeningen” (Aggr. M.O.H.G.) en vervangen door docent R. Vanalderweireldt.

Bij Regentsbesluit van 5 juni 1947 werd hij tot gewoon hoogleraar bevorderd bij de Faculteit der Rechten met ingang van 1 januari 1946.

Bij Regentsbesluit van 24 maart 1948 belast met de cursus „Economische aardrijkskunde” (1^e lic. diplomatieke wetenschappen) bij de Faculteit der Rechten, werd hij bij Regentsbesluit van 25 september 1948 ontlast van het houden van de cursus „Bedrijfsorganisatie met praktische oefeningen” (1^e en 2^e lic.) en vervangen door docent R. Vanalderweireldt.

Bij Regentsbesluit van 25 september 1948 belast bij de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen met het houden van de cursus „Algemene Economische Aardrijkskunde” (2^e cand.) in vervanging van Professor Fr. Quicke, die er van ontlast werd.

Bij koninklijk besluit van 10 januari 1951 belast met de cursus „Verzekeringen” bij de Faculteit der Rechten en bij koninklijk besluit van 8 maart 1954 belast met het houden bij de Faculteit der Rechten van de facultatieve cursus „Beginselen der boekhouding”.

Hij was Secretaris van de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen van oktober 1942 tot en met september 1949 en Voorzitter van oktober 1949 tot en met september 1954.

Professor Van Verdegem droeg de eretekens van : Ridder in de Leopoldsorde; Officier in de Leopoldsorde; Burgerlijke medaille van 1^e klas.

Begaafd als hij was met een scherp, doordringend, uitermate logisch verstand, kon aan Prof. Van Verdegem normaliter een schitterende universitaire loopbaan worden voorspeld.

Helaas, de kwaal waaraan hij zo vroegtijdig gestorven is en waartegen hij voort-

durend een uitputtende strijd te leveren had, heeft zijn krachten geleidelijk en dermate ondermijnd, dat hij niet in staat is geweest aan deze verwachtingen te beantwoorden.

Spoedig is hij er zich van bewust geweest, dat hij de zware leeropdracht welke hem, mede door het afsterven van Prof. Van Caeneghem in 1940, werd opgedragen, leeropdracht die een groot aantal lesuren omvat, verspreid over vier studie jaren, en betrekking heeft op een sterk uiteenlopende leerstof, niet naar behoren kon vervullen. Vandaar de aanvragen tot ontlasting van zijn hoofdopdracht en tot belasting met een leerstof, welke op een meer beperkt terrein ligt en minder lesuren in beslag neemt.

Zo moest hij ook, pas na de oprichting van het Seminarie voor Bedrijfseconomie, de leiding er van overlaten aan zijn opvolger Prof. Vanalderweireldt.

In zijn onderwijs onderscheidde hij zich steeds door een zeer helder betoog. Zijn uiteenzettingen waren de vrucht van een ruime en nauwgezette bronnenstudie, waarbij niets aan zijn scherpe blik ontgaan was. Door zijn fijne humor en sceptisch getinte opmerkingen wist hij het nodige kritische inzicht bij zijn studenten op te wekken en levendig te houden.

Alhoewel zijn grootste verdienste ongetwijfeld op het terrein van het onderricht ligt, mag uit de weinige publikaties welke van zijn hand verschenen, niet afgeleid worden dat hij weinig wetenschappelijke arbeid presteerde. Wij weten dat hij in de lade van zijn werktafel belangwekkende geschriften opborg, welke helaas nooit tot voltooiing kwamen.

Een bijna ziekelijke bezorgdheid om slechts een wetenschappelijk „onaanvechtbare” en in een perfecte taal gestelde bijdrage te leveren, heeft hem steeds weerhouden, na zijn benoeming tot full-time docent, iets in het licht te geven.

Aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen was hij werkelijk verknocht en hij heeft er én als Secretaris én als Voorzitter veel van zijn tijd voor opgeofferd.

R. VANALDERWEIRELDT.

PUBLIKATIES VAN GEERT VAN VERDEGHEM

Traité d'Arithmétique Commerciale (met M. PHILIPPENS). 2e Partie, 258 pag. Totaal omgewerkte heruitgave van het werk van TH. KLOMPERS, Namen, Wesmael-Charlier, 1931.

Woordenlijst van de Nederlandse Handelstaal (in medewerking). Hasselt, Uitgave Vlaamse Leraarsbond O.M.O., 1937.

TIJDSCHRIFTARTIKELN

De stijging van het Indexnummer. Tijdschrift Chr. Werkgever, bl. 44 en vgd., dec. 1929.

Prijsstabilisatie. Tijdschrift V.E.V. Berichten, bl. 1 en vgd, juli 1930.

JEAN VAN HOUTTE

1931

Joannes, Maria, Josephus Van Houtte werd geboren te Gent op 17 maart 1907, als zoon van Hubert Marie Louis Jean François Van Houtte, gewoon hoogleraar in de Faculteit van wijsbegeerte en letteren.

Middelbare studiën aan het Sint-Barbara college te Gent en hogere studiën aan de Universiteit te Gent, alwaar hij promoveerde tot doctor in de Rechten (1928) en kandidaat-notaris (1931).

Hij was advocaat aan de balie te Gent van 1928 tot 1931.

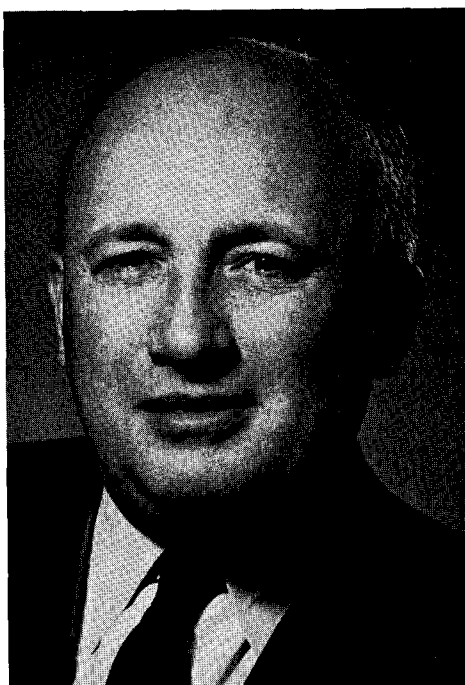
Benoemd, op 22 september 1931, tot docent aan de Rechtsfaculteit van de Universiteit te Luik (Strafrecht en opmaken van notariële akten in het Nederlands). Buitengewoon hoogleraar op 1 oktober 1936.

In dezelfde hoedanigheid belast aan de Universiteit te Gent, op 26 maart 1937, in de H.S. Handels- en Economische Wetenschappen, met de cursus van „Overzicht van de fiscale wetgeving in België”, op 15 juni 1937 in de Rechtsfaculteit, met de cursus „Burgerlijk Recht, Boek II” (opv. Prof. De Pelsmaecker), op 1 oktober 1938, in de H.S. Handels- en Economische Wetenschappen, met de cursus „Tolwetgeving” (opv. Prof. A. Kluyskens) en op 14 januari 1943, in de Rechtsfaculteit, met de cursus „Fiscaal Recht” (opv. Prof. Van de Vorst).

Bij Besluit van de Regent van 28 januari 1945 bevorderd tot gewoon hoogleraar te Gent (met rang op 1 oktober 1936).

Hij was Deken van de Rechtsfaculteit van 1 oktober 1956 tot 1 oktober 1958. Als laureaat van de wedstrijd der reisbeurzen bracht hij een studieverblijf door in Den Haag (1928, Académie de droit international), Genève (1929, Sekretariaat van de Volkenbond) en te Parijs (1929-30, Faculté de Droit en École Libre des Sciences Politiques).

In opdracht van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek was hij Visiting Scientist in de Amerikaanse Universiteiten California, Chicago,

Northwestern University, Virginia, Columbia, New York, Harvard, in augustus-september 1946.

Hij hield colleges als gastprofessor aan de Universiteit te Rijsel in 1947 en 1958, aan de Universiteit te Grenoble in 1949 en aan de R.K. Universiteit te Nijmegen (april 1948). Verder : deelneming, als verslaggever, aan wetenschappelijke congressen en diverse voordrachten in het buitenland (zie bibliografie).

Hij is stichter, samen met Rob. Rens en Z. Van Hee, in januari 1937, en directeur (1937-1960) van het „Tijdschrift voor Notarissen”, Maandblad voor Privaatrecht, Notariaat, Fiscaal Recht.

Lid van de redactieraad van : „Revue Pratique du Notariat” en „Revue Pratique des Sociétés civiles et commerciales”.

Professor Van Houtte is ere-reserveluitenant der Infanterie. Hij nam deel aan de veldtocht 1940 als Kompagniecommandant bij het 54e Linierregiment. Krijgsgevangene tot 22 augustus 1940.

Hij werd gelast met volgende administratieve en officiële opdrachten :

Kabinetschef van de Minister van Binnenlandse Zaken (september-februari 1944-1945) en van de Minister van Voorlichting (feb.-aug. 1945).

Lid van de Hoge Raad van Financiën (sept. 1946).

Lid van de Commissie gelast met het vaststellen van het statuut van de Bedrijfs-revisoren (1946-1947).

Lid van de Commissie gelast met de studie van de éénmaking van het Recht van België, Nederland en Luxemburg (sedert 1948).

Voorzitter van de Hoge Raad voor het Gezin (aug. 1947-juni 1950).

In april-mei 1955 werd hij gelast met een zending door de Verenigde Natiën bij de regering van Colombia, in het kader van de Internationale Technische hulp. Sinds 18 augustus 1949 is hij gecoöpteerd senator. Op 8 juni 1950 werd hij benoemd tot Minister van Financiën. Hij nam deze functie waar tot zijn benoeming als Eerste-Minister (15 januari 1952 tot 26 april 1954). Sinds 26 juni 1958 is hij opnieuw Minister van Financiën.

Volgende wetenschappelijke onderscheidingen vielen hem te beurt : Eerste in de wedstrijd van de Reisbeurzen (1928); Grand Prize of the Charles Cl. Linthicum Foundation, awarded by the Northwestern University, Chicago, 1937.

Hij is Voorzitter van het Belgisch-Instituut voor Openbare Financiën (sinds 1947), Corresponderend lid (1954) en werkend lid (1958) van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België en Doctor *honoris causa* van de Universiteiten te Grenoble en te Rijsel.

PUBLIKATIES VAN JEAN VAN HOUTTE

IN BOEKVORM

- De Voogdij over de Minderjarigen in het Oud-Belgisch Recht.* Gent-Den Haag, 145 p., in-8°, 1930.
- Traité des Sociétés de personnes à responsabilité limitée.* in-8°, VIII + 382 pp., Leuven, Société d'Études Morales, Sociales et Juridique, Brussel, Larcier, 1935; 2e druk, in-8°, 408 pp., ibidem, 1950.
- Guide fiscal et formulaire des sociétés des personnes à responsabilité limitée.* Leuven, Société d'Études Morales, Sociales et Juridiques, 117 p., in-8°, Brussel, 1936.
- La responsabilité civile dans les transports aériens intérieurs et internationaux.* Leuven, Société d'Études Morales, Sociales et Juridiques, Parijs, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, 224 p., in-8°, 1940.
- Formulierboek voor Notarissen* (met R. RENS). X-848 pp., in-8°, 1947.
- La réparation des dommages de guerre aux biens privés* (met M. MASOIN et P. RONSE). Brussel, 408 p., 1948.
- De herstelling van de oorlogsschade aan private goederen* (met M. MASOIN en P. RONSE). 434 p., Brussel, 1948.
- Vennootschappen* (P.V.B.A.). In : Algemene Practische Rechtsverzameling, 152 p., Brussel, 1953.
- Beginselen van het Belgisch Belastingrecht.* Antwerpen, Standaard-Boekhandel, XXI + 521 p., in-8°, 1956.
- Principes de droit fiscal belge.* in-8°, XVIII + 409 pp., Brussel-Parijs, Ed. Erasme, 1958.

WETENSCHAPPELIJKE BIJDRAGEN

- Les associations non douées de la personnalité juridique et la jurisprudence belge.* Rev. Prat. Soc. Civ. et Comm., n° 3005, p. 1-16, 1930.
- La réglementation internationale des questions de nationalité et la loi française du 10 août 1927.* Rev. Dr. Int. Lég. Comp, p. 164-169, 1930.
- Le projet de loi belge sur les sociétés privées à responsabilité limitée.* Ann. Dr. Comm. Fr. et Etr., 301-321, 1930.
- Le projet de loi belge sur les sociétés privées à responsabilité limitée.* Belg. Jud., 289-312, 1930. Excerpt. 45 pp, in 16° (Bruylant, Br.).
- Het Belgisch wetsontwerp omtrent de private vennootschap met beperkte aansprakelijkheid der vennoten.* De Naamloze Vennootschap, p. 325-329, 356-361, Amsterdam, 1931.
- La codification des lois sur la nationalité à la Conférence de La Haye (13 mars-12 avril 1930).* Rev. Dr. Int. Lég. Comm., 103-119, 1931.
- La responsabilité pénale des sociétés de commerce.* Belg. Jud., 129-139, 1933.
- Medew. aan DECUGIS (Henri), *La loi britannique sur les sociétés*, 10 mai 1929. Vertaling uitgeg. door de Société de Législation Comparée, Paris, Libr. Gén. Dr. et Jurispr., in-8°, 324 pp.
- Du droit pour le propriétaire joignant un mur d'en acquérir la mitoyenneté.* Rev. Prat. Not., 479-485, 1933.
- Strafbaarheid van juridische personen?* Rechtsk. Tijdschr., 419-438, 1933.
- Les privilèges du droit commun peuvent-ils être invoqués en matière maritime et fluviale?* Rev. Prat. Not., 607-613, 1933.
- La responsabilité pénale des sociétés de commerce.* Ann. Dr. Comm. Fr. et Etr., 277-293, 1933.
- L'application de la loi du 20 juillet 1932 sur les droits et devoirs des époux.* Rev. Prat. Not., 719-726, 1933.
- Les caractères distinctifs de la société de fait.* Rev. Prat. Not., 449-453, 1934.
- Medew. aan DE PELSMAEKER (P.), *Des associations en participation et des syndicats financiers.* 3e druk, Brussel-Gent, Pée, in-8°, 302 p., 1934.
- De la reserve de mitoyenneté dans une vente d'immeuble.* Rev. Prat. Not., 721-727, 1934.
- Over de machtiging van den enen echtgenoot om de inkomsten van den anderen echtgenoot in ontvangst te nemen.* Rechtsk. Tijdschr., 575-588, 1934.

Over de toepassingsvoorwaarden van art. 391 bis van het Strafwetboek. Rechtsk. Weekbl., 337-340, 1934.

L'apport en société de l'avoir total ou partiel d'une société en liquidation. Rev. Prat. Soc. Civ. et Comm., n° 3420, p. 1-32, 1935.

La rescision des ventes aléatoires pour cause de lésion. Rev. Prat. Not., 161-167, 1935.

Rassegna di Bibliografia Belga. Anno 1932 (met CHARLEY DEL MARMOL). Bibliogr. Giur. Int., Fasc. I, 81-97, Rome, Ist. Studi Leg.

La participation simultanée des époux à une société de personnes. Rev. Prat. Not., 401-419, 1935.

L'interprétation judiciaire des traités internationaux. Mélanges Mahaim, t. II, 372-382.

Une nouvelle forme de société : la société de personnes à responsabilité limitée. Rev. École Prat. Comm. Langues, 9-12, 1935.

Fiscaal stelsel van de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Commentaar van het K.B. van 9 september 1935. De Gids der Leiders (Bond der Kroostrijke Gezinnen), nov. 1935, 8bl.

Régime fiscal des sociétés de personnes à responsabilité limitée. Commentaire de l'A.R. 9 septembre 1935, Le Guide des Dirigeants (Ligue Fam. Nombreuses), 7 pp., nov. 1935.

Personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Verslag op het Herfstcongres van de Bond der Kroostrijke Gez., De Bond, 166-168, dec. 1935.

Sociétés de personnes à responsabilité limitée. Rapport au Congrès d'automne de la Ligue des Fam. Nomb., La Ligue, 166-167, déc. 1935.

Het fiscaal regiem van de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Rechtsk. Weekbl., 588-590, 1935-1936.

De vrijheid van den handel en het economisch recht. Praeadvies uitgebracht op het XIXe Rechtskundig Congres te Gent, 19 april 1936, Rechtsk. Weekbl., 1319-1338, 1935-1936.

L'aspect économique et juridique du clearing international. Bull. Gr. Belge An. Aud. Acad. Dr. Int. La Haye, 6-36, 1936.

Caducité de legs par perte de la chose léguée après la mort du testateur. Rev. Prat. Not., 385-390, 1936.

Cumulatie van vergoedingen. Rechtsk. Tijdschr., nov.-dec., 19 bl., 1936.

Les répercussions de l'économie dirigée sur les institutions de droit privé en Belgique. Rev. Écon. Intern., Vol. VI, 561-580, 1936.

Een nieuwe Vlaamsche periodiek : het „Tijdschrift voor Notarissen“. Rechtsk. Weekbl., 721-724, 1936-1937.

De hervorming van het notariaat. Art. 8 van de Inrichtingswet in verband met de vennootschappen. Tijdschrift. Not., 3-9, 1937.

L'exercice d'une activité rémunératrice par une association sans but lucratif. Rev. Prat. Not., 3-9, 1937.

La réforme du statut de la société anonyme. Réponse à l'enquête du „Moniteur des Intérêts Matériels“. Mon. Int. Mat., 558, 1937.

Rassegna di Giurisprudenza Belga in tema di Diritto Internazionale Privato. Giur. Comp. di Dir. Int. Priv., Rome, Inst. St. Leg., Vol. I, Fasc. III, 405, 431, 1932.

Rassegna di Bibliografia Belga, Anno 1933 (met CHARLEY DEL MARMOL). Bibliogr. Giur. Intern., Rome, Ist. St. Leg.

Id. 1934, Ibid.

Id. 1935, Ibid., Vol. IV, Fasc. I, 107-130.

Rassegna di Giur. Belga in tema di Diritto Internazionale Privato, 1932-1936. Giur. Comp. di Diritto Int. Privato, Rome, Ist. St. Leg., Vol. III, 265-361.

Les tendances actuelles de la réglementation du commerce de détail en Belgique. Introduction à l'étude du droit comparé, Travaux écrits en l'honneur d'Edouard Lambert, Lyon, p. 424-430.

Les premières applications de la loi du 9 juillet 1935 sur les sociétés de personnes à responsabilité limitée. Moniteur des Intérêts matériels, 1630, 1937.

Notice sur Julius Obrie. Liber Memorialis de l'Université de Liège, t. I, pp. 707-708.

Rassegna di Legislazione Belga 1936. Legisl. Internaz., Vol. V, 1-64, Rome, Ist. St. Leg., 1936.

Id. 1937, Ibid. 1937, Vol. VI, Fasc. I, pp. 473-499.

Rassegna di Legislazione del Lussemburgo. 1936, Ibid. 1937, Vol. V, pp. 571-575.

- Id. 1937, *Ibid.*, Vol. VI, Fasc. I, pp. 501-510.
- Les répercussions de l'économie dirigée sur les institutions de droit privé.* Rapport Général au 2e Congrès International de Droit Comparé, La Haye, 1937. Ann. Dr. Comm. Fr. Etr., n° 4, 23 pp., 1937.
- Overzicht van de Belgische rechtspraak 1935-1936 t.z. Personen- en Familierecht.* Rechtsk. Tijdschrift, 71-95, 1938.
- Over de verjaring van de vordering van het bestuur in geval van prijsbewimpeling.* Tijdschr. Not., 113-116, 1938.
- Le Clearing international et les obligations contractuelles.* Pandectes Périodiques, 109-128, 1938.
- Le séquestre judiciaire peut-il être autorisé à vendre des valeurs mobilières?* Rev. Prat. Not., 81-84, 1939.
- Centra voor vergelijkende rechtsstudie.* Rechtsk. Weekbl., 1833-1840, 1938-1939.
- Belastingen en grote gezinnen.* Verslag uitgebracht op het congres (Turnhout) van den Bond der Kroostrijke Gezinnen, De Bond, sept. 114-116, 1938.
- Les Familles nombreuses et les impôts.* Rapport présenté au Congrès (Turnhout) de la Ligue des Familles Nombreuses. La Ligue, sept., pp. 114-117, 1938.
- Chronique de la Jurisprudence Belge de Droit International Privé.* Giur. Compar. di Diritto Internaz. Privato, Vol. V, pp. 1-25, Rome, Ist. St. Leg.
- Synthèse de la littérature juridique belge 1936-1938* (met CHARLEY DEL MARMOL). Ann. Dir. Comp. e di St. Leg., Vol. XIV, Fasc. 4, 439-462, Rome, Ist. St. Leg.
- La réforme de la procédure : le partage.* Rev. Prat. Not., 675-699, 1939.
- L'autonomie du droit fiscal et le problème des doubles impositions.* Rapport au Ier Congrès International de Droit Fiscal et Financier. Cahier de Dr. Fisc. Intern., II, 24-33, 1939.
- Staatsfondsen als betaalmiddel voor de erfenisrechten.* Tijdschr. Not., 225-229, 244-245, 1939.
- De bevoegdheid van den rechter om overeenkomsten te wijzigen.* Prae-advies uitgebracht op het XXIe Rechtskundig Congres te Gent, Rechtsk. Weekbl., 1129-1146, 1939-1940.
- Kwijtschelding en vermindering van de grondbelasting.* Tijdschr. Not., 49-55, 65-71, 1941.
- Rassegna di Giurispr. Belga in tema di diritto civile, 1934-1938.* Giur. Compar. di Diritto Civile. Vol. V., Rome, Ist. St. Leg.
- De personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid en de naamloze vennootschap t.a.v. de jongste fiscale besluiten.* Tijdschr. Not., 97-103, 113-123, 1942.
- Rassegna di Giurisprudenza Belga in tema di diritto marittimo e aeronautico* (met J. LIMPENS). Giur. Compar. di Diritto Commerciale, marittimo, aeronautico, industriale e d'autore, Vol. IV, 1934-1941.
- Oorlogsschade en belastingen.* Tijdschr. Not., 177-182, 1943.
- L'organisation et les pouvoirs de la gérance dans la société de personnes à responsabilité limitée.* Rev. Prat. Not., 417-427, 1944.
- Enkele beschouwingen over het herstel van de oorlogsschade.* V.E.V. Berichten, juli 1945 (2-8), aug. 1945 (12-16), sept. 1945 (4-7).
- Het zegelrecht op het register van de vennooten in de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.* Tijdschr. Not., 129-134, 161-166, 1945.
- Nota over de belasting van de zgn. exceptionele winsten voortkomend uit de beoefening van een vrij beroep.* *Ibid.* 1946, 4-9.
- Les droits des créanciers personnels des associés dans les sociétés de personnes à responsabilité limitée.* Revue de la Banque, 1946.
- Réflexions sur la fraude fiscale.* La Revue Nouvelle, Vol. II, n° 12, 101-116, 1946.
- War Damages.* Belgium under occupation, New York, The Moretus Press, bl. 101-113, 1947.
- Afstand van het eventueel recht op herstel van oorlogsschade. Een vergelijking tussen parlementaire voorstellen en regeringsontwerp.* Tijdschr. Not., 177-182, 1946.
- Het herstel van oorlogsschade in handel en nijverheid* (naar het Regeringsontwerp dd. 8 augustus 1946). V.E.V. Berichten, bl. 595-598, 1946.
- Rond de hervorming van de N.V.- Beperking van het toepassingsveld van de N.V. als ondernemingsvorm.* De Spectator, 20-27 april, 4 mei, 1947.
- Bibliographie de droit fiscal belge (1940-1946).* Bulletin for international fiscal documentation, Amsterdam, Vol. I, pp. 228-230, 274-277, 1946-1947.

- Étude sur la réforme du statut légal des sociétés anonymes, suivie d'un avant-projet de loi* (met Prof. LOUIS FREDERICQ). Een broch. in-8°, 60 blz., overdruk uit Rev. Prat. Soc. Civ. Comm., 1946, n° 3889; Brussel, Bruylant, 1946.
- Les résolutions de la Chambre de Commerce Internationale en matière de double imposition*. Répert. Fiscal, pp. 183-186, 1947.
- Waarheen met de N.V.?* De Christelijke Werkgever, 113-119, 1947.
- La loi du 1er octobre 1947 et les dommages de guerre à l'industrie*. Industrie, 278-280, nov. 1947.
- Herstel van de oorlogsschade*. V.E.V. Berichten, 769-774, 1947; 7-11, 211-214, 403-408, 1947.
- Afstand van het recht op Staatssusvenkomst voor herstel van de oorlogsschade*. Tijdschr. Not., 33-40, 1948.
- Belastbaar kapitaal en vermogen. Een vergelijking tussen de wet van 17 oktober 1945 en de wet van 1 oktober 1947*. Rechtsk. Weekbl., 881-886, 1948.
- De Belgische Oorlogsschaderegeling*. Economisch-Statistische Berichten, 446-450, 506-510, 528-531, 1948.
- De wettelijke geheime hypotheek van de Schatkist in verband met de uitzonderlijke naoorlogse belastingen*. Verslagen van de Notariële Dagen, Antwerpen, 27-28 september 1947, pp. 39-47.
- Zuivering van de geheime hypotheek van de Schatkist* (art. 73 S.W. Ink. Bel.). Tijdschrift voor Notarissen, 113-115, 1948.
- Les perspectives d'unification du droit fiscal du Benelux*. Annales de Finances Publiques, Paris, t. X, pp. 19-29, 1949.
- De ontwikkeling van de Belgische inkomstenbelasting in de XIXe eeuw*. Tractatus Tributarii, aangeboden aan Prof. Dr. P. J. A. Adriani, pp. 77-91, 1949.
- La formation du système fiscal de la Belgique avant 1914*. Histoire des Finances Publiques de la Belgique, Bruxelles, Bruylant, Paris, Recueil Sirey, pp. 333-355, 1950.
- Nietigheid van overeenkomsten wegens belastingsontduiking*. Tijdschr. voor Notarissen, pp. 65-67, 1950.
- Wijziging in het tarief van de successierechten op de nalatenschap van gescheiden echtgenoten met gemene kinderen of afstammelingen*. Ibid., pp. 193-196, 1950.
- Société anonyme ou société de personnes à responsabilité limitée. La forme juridique des moyennes entreprises*. Bulletin social des industriels, pp. 14-19, 1950.
- La convertibilité dans l'édification de l'Europe*. Hommes et Commerce, Paris, n° 11, pp. 25-31, 1953.
- Het rechtsbegrip belastingen*. Tijdschrift voor Notarissen, pp. 113-118, 1954.
- Complément à la partie fiscale du Traité des sociétés de personnes à responsabilité limitée* (2e édition). Een broch. in-8°, 23 bl., Louvain.
- Belgien und Europa*. Politische Studien, 228-241, München, August 1954.
- Impôts et parafiscalité*. Cahiers du Centre d'Études Bancaires, octobre 1954.
- Structure de l'épargne*. Bulletin d'information du Comité National pour le développement de l'épargne mobilière, pp. 24-33, 1955.
- Benelux, Réalisations et possibilités*. Bulletin de la Société Belge d'Études et d'expansion, pp. 54-58, 1955.
- Parafiscalité*. Revue Politique, pp. 1-10, févr. 1955.
- Fiscale commissies en comités van advies*. Tijdschrift voor Notarissen, pp. 160-167, 1955.
- Het waardevraagstuk in het belastingsrecht*. Tijdschrift voor Notarissen, pp. 33-40, 1956.
- Wijzigingen in het statuut van de commissarissen in handelsvennootschappen*. Tijdschrift voor Notarissen, pp. 63-68, 1956.
- Le budget de 1956*. Revue Générale Belge, pp. 365-376, 1956.
- Benelux en Europa*. Streven, pp. 497-503, 1956.
- Benelux 1956*. Tijdschrift voor Politiek, pp. 93-99, 1956.
- La sécurité des relations juridiques et la lutte contre l'évasion fiscale*. Mélanges Camille Hauchamps, Annales du Notariat et de l'Enregistrement, pp. 45-53, 1957.
- Défense et illustration du droit fiscal*. Le trait d'union comptable et fiscal, Charleroi, janv. et févr. 1957.
- La réforme fiscale s'impose*. Revue Générale Belge, août 1957.
- Évolution de la structure de l'épargne et encouragement de l'épargne individuelle en Belgique*. Rapport au Congrès International pour l'étude des problèmes de l'épargne, Paris, oct. 1957.

L'incidence du traité instituant la Communauté économique européenne sur la politique budgétaire et fiscale des États membres. Revue du Marché Commun, n° 2, 1958.

Verandering van het doel van een vennootschap en de wet van 6 januari 1958. Tijdschrift voor Notarissen, pp. 97-102, 1958.

Voorwoord van de studie van Sten F. W. Bille, *La souveraineté fiscale des États et l'intégration économique internationale.* Amsterdam, 1958.

La question scolaire en Belgique. Des querelles du passé au pacte de 1958. „La Laïcité”, Presses Universitaires de France, p. 437-453, 1960.

Le droit fiscal devant le pouvoir judiciaire. J. Trib. n° 4271, pp. 207-208, 1960.

Voorwoord van *Les taxes assimilées au timbre.* J. Otten, in: Les Nouvelles, Droit Fiscal, t. I, Brussel, 1960.

Le financement cyclique du budget en Belgique. Finanzarchiv, Neue folge, Band 20, Heft 2, pp. 260-269, 1960.

Belastingen en ekonomie. Technisch-wetenschappelijk Tijdschrift, jg. 29, bl. 187-191, 1960.

JAN WILMS

1934

Jan, Godfried, Alfons Wilms werd geboren te Meerssen (Ned. Limburg) op 5 april 1903. Hij volbracht zijn Grieks-Latijns Humaniora aan het St. Jozefs-college te Hasselt en zijn hogere studies aan de Universiteit van Leuven, waar hij in 1926 tot doctor in de Klassieke Filologie promoveerde en in 1931 tot

doctor in de Rechten. In 1930-1931 verbleef hij aan de universiteit te Wenen, waar hij, onder de leiding van Prof. von Woess, zich specialiseerde in het Romeins Recht.

Hij werd in 1932 ten voorlopigen titel aangesteld als docent aan de Rijksuniversiteit te Gent. Bij K.B. van 29 december 1934 werd hij tot docent benoemd voor de cursussen „Instituten van het Romeinse Recht” en „Pandecten”.

Bij K.B. van 29 januari 1941 werd hij, met ingang van 1 januari 1941, tot gewoon hoogleraar bevorderd.

Uiteraard gaat zijn belangstelling hoofdzakelijk naar onderwerpen, waar de Klassieke Filologie de leemten van de strikt juridische documentatie kan helpen aanvullen : Oudlatijns en oud-romeins Familie-, Eigendoms- en Erfrecht.

Bij K.B. van 26 juli 1945 werd een einde gesteld aan zijn leeropdracht.

PUBLIKATIES VAN JAN WILMS

IN BOEKVORM

Over de schenking tusschen Echtgenoten in het Romeinsch Recht. De oorsprong van het schenkingsverbod. 96 pp., Gent, 1934.

Bemerkingen omtrent de Sociologie der Oudlatijnsche Familia. Gent, 1937.

Korte schets van het Oudlatijnse Familierecht. Gent, 1937.

De Vrouw sui juris en de manusvestiging door Usus. Gent, 1938.

De wording van het Romeinsche Dominium. Gent, 1940.

WETENSCHAPPELIJKE BIJDRAGEN

De wording van het eigendomsbegrip in het Oud-Romeinsche Recht. Rechtsk. Tijdschr., p. 231-348, 1938.

Een belangrijk Nederlandsch werk over het Romeinsche Recht. Rechtsk. Weekbl., kol. 913-923, 1936-1937.

GABRIËL LAMMERTYN (1903-1940)

1934

Gabriel, François Lammertyn werd geboren te Meulebeke op 23 januari 1903 en overleed te Gent op 27 april 1940.

Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het St. Jozefcollege te Tielt en zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij in 1927 met grote onderscheiding promoveerde tot doctor in de Rechten en in 1932, met de grootste onderscheiding, het diploma van licentiaat in het Notariaat behaalde.

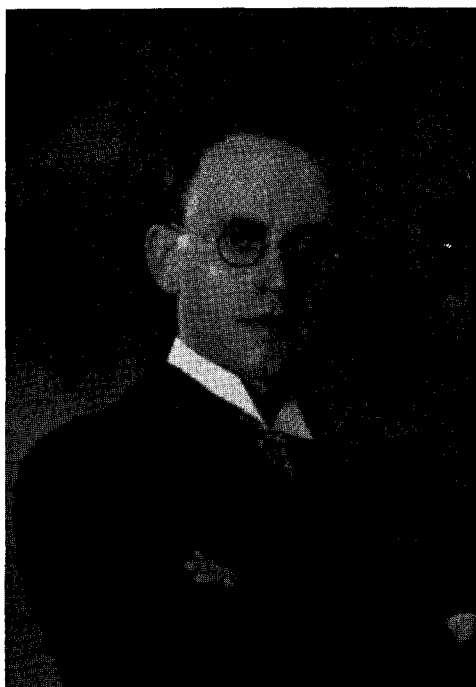
Hij studeerde verder aan de universiteit van Parijs en bracht een studieverblijf door aan het Internationaal Gerechtshof te Den Haag.

Bij K.B. van 10 november 1930 werd hij, met ingang van 1 oktober 1930, voor 2 jaar benoemd tot assistent bij de cursussen in het burgerlijk recht en de burgerlijke rechtspleging. Dit mandaat werd bij K.B. van 10 oktober 1932 voor 2 jaar vernieuwd.

Bij K.B. van 20 oktober 1934 werd hij, met ingang van 1 oktober 1934, benoemd tot docent aan de faculteit van de Rechten en belast met volgende leeropdracht : 1. Internationaal Privaatrecht (ter vervanging van Prof. Charles De Visscher); 2. Organieke wetten van het Notariaat (ter vervanging van Prof. J. Van der Vorst); 3. Overzicht van de gerechtelijke organisatie, bevoegdheid en rechtspleging in verband met het Notariaat (ter vervanging van Prof. A. Kluyskens).

Bij K.B. van 22 januari 1937 werd hij tot buitengewoon hoogleraar bevorderd en bij K.B. van 28 maart 1938 tot gewoon hoogleraar.

Bij K.B. van 27 december 1938 ontving hij uitbreiding van bevoegdheid en werd, ter vervanging van Prof. A. Kluyskens, belast met de cursus „Vergelijkend burgerlijk recht”.

PUBLIKATIES VAN GABRIËL LAMMERTYN

- Het bewijs der giften van hand tot hand.* Rechtskundig Tijdschrift, p. 172-193, 1930.
- Eenige hervormingen op gebied van rechterlijke inrichting en burgerlijke rechtspleging.* Rechtskundig Weekblad, p. 201-208, 1931-32.
- Mag een vennootschap gedagvaard worden voor de rechtbank van haar kantoor of agentschap?* Rechtskundig Weekblad, p. 321-324, 1931-32.
- De burgerlijke verantwoordelijkheid van de notaris inzake hypothecaire geldbeleggingen.* Rechtskundig Weekblad, p. 681-686, 1932-33.
- Het schriftelijk bewijs der giften van hand tot hand.* Rechtskundig Weekblad, p. 113-118, 1933-34.
- Zaken die van hand tot hand kunnen geschonken worden.* Rechtskundig Weekblad, p. 345-348, 1933-34.
- Grossen van notarieele akten.* Rechtskundig Weekblad, p. 601-604, 1933-34.
- Het eigenhandig testament van Nederlanders in België.* Rechtskundig Weekblad, p. 1089-1094, 1935-36.
- Het geheim testament en het bij een notaris in bewaring gegeven eigenhandig testament van Nederlanders in België.* Rechtskundig Weekblad, p. 1173-1178, 1935-36.
- Het eigenhandig testament van Belgen in Nederland.* Rechtskundig Weekblad, p. 1415-1418, 1936-36.
- L'immutabilité des conventions matrimoniales en droit international privé.* Revue pratique du notariat, p. 463-467, 1936.

FRANS VERSICHELEN (1908-1952)

1939

Frans, Leo, Gustaaf, Lodewijk Versichelen werd geboren te Gent op 27 december 1908. Hij volbracht zijn middelbaar onderwijs (afdeling Handelswetenschappen) aan het Koninklijk Atheneum te Gent (29 juni 1927) en studeerde nadien aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij volgende titels behaald : licentiaat in de Handelswetenschappen (6 juli 1929), licentiaat in de Handels- en Financiële Wetenschappen (26 februari 1931), licentiaat in de Handelswetenschappen van de hogere graad (7 juli 1931), licentiaat in de Handels- en Consulaire Wetenschappen (13 februari 1932) en doctor in de Handelswetenschappen (15 december 1934).

Bij M.B. van 7 november 1932 werd hij tot tijdelijk helper en bij M.B. van 28 oktober 1933 tot tijdelijk assistent benoemd. Bij K.B. van 26 februari 1935 werd hij full-time assistent.

Bij K.B. van 19 mei 1939 werd hij benoemd tot docent aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen voor de cursussen „De sociale huishoudkunde”, „Inleiding tot de wiskundige staats-huishoudkunde” en „Handels- en zeevaartuitrusting”.

Sedert 1 juli 1943 was hij gewoon hoogleraar aan de Faculteit van de Rechten, waar hij volgende cursussen doceerde : „Stelsel van het vervoer en het verkeer”, „Grondige studie van vraagstukken lopende over het stelsel van vervoer en verkeer, met praktische oefeningen” en „Staats- en sociale huishoudkunde”. In de Faculteit der Wetenschappen en der Toegepaste Wetenschappen doceerde hij de Staats- en Sociale Huishoudkunde.

Prof. Versichelen was Directeur van het Seminarie voor Verkeerseconomie” en van 1944 tot 1952 secretaris van de Faculteit van de Rechten.

Hij vervulde daarbuiten talrijke beheersfuncties bij officiële instellingen. Hij was Voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, Regent van de Nationale Bank van België, Lid van de Raad van Beheer van het Nationaal Comité van Kivu, Lid van de Hoge Raad voor Statistiek, Voorzitter van de „Commission

des Transports du Centre Belge d'études économiques et sociales", Voorzitter van de Raad der Belgische Afdeling „Entr'aide Universitaire Internationale", Voorzitter der speciale commissie voor advies voor de havenarbeiders te Gent (Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg), Lid van de Raad van Beheer van de Nationale Maatschappij van de Buurtspoorwegen, Lid van de Raad van Beheer van het „Nationaal Instituut tot bevordering van de huisvesting" en Directeur van de studie- en dokumentatiedienst van het Algemeen Belgisch Vakverbond.

Hij verleende zijn medewerking aan officiële opdrachten : als Lid van de „Nationale Commissie voor de Elektrificatie der Spoorwegen", als Lid van het „Comité Consultatif du Groupe d'Études pour une Union Douanière Européenne", als Lid van de Nationale-Delcredere Dienst, als Lid van het „Collège de coordination scientifique du Centre d'étude des problèmes humains du travail" en als Lid van de Raad voor Voorlichting en Beroepskeuze (Ministerie van Openbaar Onderwijs).

Hij was Ridder in de Leopoldsorde (K.B. van 15 november 1943) en Officier in de Kroonorde (K.B. van 15 november 1948).

Prof. Frans Versichelen overleed te St. Martens-Latem op 1 september 1952.

PUBLIKATIES VAN FRANS VERSICHELEN

L'exportation des tramways urbains en Belgique. „Libres", n° 21, Bruxelles, 1947.

De elektrifikatie der Belgische Spoorwegen. „Problemen", nr. 4, Brussel, 1947 (Franse uitgave in „Problèmes").

Ekonomische structuurproblemen — België — Prae-advies voor de Benelux-studiekonferentie te Amsterdam. N.V. de Arbeidspers, Amsterdam, 1948.

Structure et tendances économiques de la Belgique — Benelux-rapport soumis à la Conférence d'Amsterdam. S.A. Excelsior, Anvers, 1948.

Wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven (met Prof. P. LAMBERT). Economische toestand van België, N.V. Excelsior, Antwerpen, 1948.

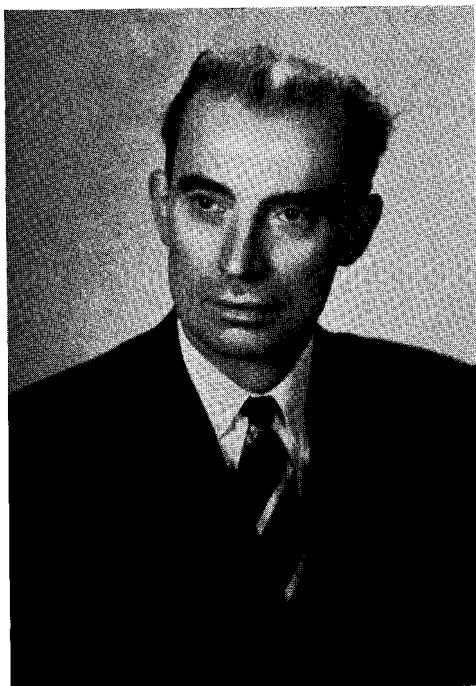
GUIDO SPANOGHE

1943

Spanoghe, Egidius, Oscar, Léon (gezegd Guido) werd geboren te Baasrode op 18 november 1910.

Volbracht zijn middelbare studiën aan het H. Maagdcollege te Dendermonde, zijn hogere studiën in de Rechten en in de Letteren en Wijsbegeerte aan de Rijksuniversiteit te Gent, (doctor in de rechten in 1933; 1e proef doctoraat — oud stelsel — in de letteren en wijsbegeerte, groep Germaanse philologie, in 1932).

Was van 1935 tot 1942 assistent bij de cursussen in het burgerlijk recht, aan de faculteit der rechten gedoceerd door Prof. A. Kluyskens. Was voorlopig of tijdelijk, hetzij in eigen naam hetzij bij wijze van plaatsvervanging, belast met het doceren van een reeks leergangen; n.l. sinds 1943, de toepassingsgevallen en het opmaken van notariële akten, waar, in het academiejaar 1944-45, het internationaal privaatrecht, de organieke wetten van het notariaat, de algemene grondbeginselen van het recht en de vergelijkende schoolwetgeving aan toegevoegd werden; waarna hij, bij Regentsbesluit van 10 januari 1946, met ingang van 1 januari 1943, in de faculteit der Rechten tot docent benoemd werd. Werd bij Regentsbesluit van 15 mei 1949, met ingang van 1 november 1948, benoemd tot gewoon hoogleraar.

Werd definitief belast met het geven van de leergangen „Het Internationaal Privaatrecht” (3^e doct. R. en 2^e lic. Not.), „De Organieke Wetten van het Notariaat” (1^e lic. Not. en enige proef Not.), „Toepassingsgevallen en het opmaken van Notariële Akten” (1^e en 2^e lic. Not.), „Toepassing van al de vakken die voorkomen op het programma van het betrokken examen van licentiaat — met uitzondering van het internationaal privaatrecht — en het opmaken van akten over die vakken” (enige proef Not. voor doctors in de rechten) (Regentsbesluit van 10 januari 1946).

Werd buitendien in de faculteit der Rechten belast met het geven van de cur-

sussen „Internationaal privaatrecht” (1^e lic. Diplomatieke Wetenschappen) en „Grondige studie van vraagstukken lopende over het internationaal privaatrecht, met daarenboven praktische oefeningen” (2^e lic. Diplomatieke Wetenschappen) (Regentsbesluit van 24 maart 1948), „Algemene grondbeginselen van het recht” (Regentsbesluit van 3 juli 1948).

Werd aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen bij de Faculteit der Rechten eveneens met het doceren van de leergang „Algemene grondbeginselen van het recht” belast (Regentsbesluit van 10 maart 1949, met ingang van 1 juli 1948).

Werd bovendien in de Faculteit der Rechten, met ingang van 1 oktober 1953, belast met het geven van de leergang „Burgerlijk Recht (Boek III, titels 5 en 18; Huwelijksvermogensstelsels — Voorrechten en Hypotheken) met praktische oefeningen” (3^e doct. R. en 2^e lic. Not.) (K.B. van 14 augustus 1953).

Werd op zijn verzoek, met ingang van 1 februari 1954, ontlast van de cursussen „De Organieke Wetten van het Notariaat” en „De Algemene Grondbeginselen van het Recht” (K.B. van 9 maart 1954).

Werd, buiten zijn overige bevoegdheden, belast met het doceren van de cursussen „Grondbeginselen van het Internationaal Privaatrecht” (Fac. R.) en „Overzicht van het Internationaal Privaatrecht” (H.S.H.E.W.) (K.B. van 22 oktober 1958).

Werd bij Koninklijk Besluit van 13 juli 1953 voor een termijn van vier jaar, met ingang van 1 oktober 1953, benoemd tot ondervoorzitter van de bij de Wet van 28 april 1953 ingestelde Raad van Beheer van de Rijksuniversiteit; bij Koninklijk Besluit van 8 oktober 1957 gemachtigd om de eretitel van dat ambt te voeren, en bij Koninklijk Besluit van 9 november 1959, voor de periode van 1 oktober 1959 tot 30 september 1961, ter vervanging van zijn collega L. Massart, om diens mandaat te beëindigen, opnieuw tot het zelfde ambt benoemd.

Is ereadvocaat bij het Hof van Beroep te Gent (stagiaris, 1933-1936; tabel, 1936-1944).

Is reservekapitein-commandant. Was gedurende de krijgsv verrichtingen officier-vaandeldrager van het 22^e Linierregiment en van 1944 tot 1947 substituut- en eerste-substituut krijgsauditeur te Velde.

Lid van de „Studiecommissie met het oog op de herziening van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de wederzijdse rechten en plichten der echtgenoten en de huwelijksvoorwaarden” (1948-1956); waarbij hij vooral, in de schoot van een beperkte subcommissie, bijdroeg tot de voorbereiding van het voorontwerp van wet betreffende een gewijzigd stelsel van wettelijke gemeenschap.

Lid van het „Centrum van Onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke en rechtskundige vraagstukken in de Vlaamse en Waalse gewesten” (Regentsbesluit van 20 mei 1949); lid van de Bestuursraad van het Centrum

(1952) en, daarbij aansluitend, lid van de „Raadgevende Technische Commissie inzake Televisie (Min. B. van 14 april 1951).

Lid van de „Nationale Wetenschappelijke Commissie” onder voorzitterschap van Zijne Majesteit Koning Leopold III (1957-1958).

Lid van het „Institut belge de droit comparé” en van het „Interuniversitair Centrum voor Rechtsvergelijking”.

Lid van het redactiecomité van de „Algemene Praktische Rechtsverzameling”.

Hield in Nederland als Gastprofessor aan de universiteit te Groningen vier colleges (1950).

Hield in de U.S.A. als Special Fellow C.R.B. een studieverblijf; nam er aan de Harvard Law School te Cambridge, Mass., gedurende één semester deel aan seminariewerk op het gebied van het vergelijkend internationaal privaatrecht; hield er spreekbeurten en was aanwezig op wetenschappelijke congressen.

De wetenschappelijke arbeid van Eg. Spanoghe strekte zich aanvankelijk uit over zeer uiteenlopende gebieden. Nog tijdens zijn studiën publiceerde hij in het Rechtskundig Weekblad beperkte bijdragen over auteursrechten en rechtstaal. In 1934 was hij secretaris van de Afdeling I., Linguïstiek, op het XIIe Filologencongres (Leuven, 6-9 april) der „Wetenschappelijke Congressen in Vlaanderen”. In 1937 was hij secretaris van de VIIIe der „Universitaire Dagen voor Administratief Recht” (Gent, 30 oktober). In de laatste jaren bleef zijn activiteit op het burgerlijk recht, het internationaal privaatrecht en de rechtsvergelijking gericht.

PUBLIKATIES VAN EGIED SPANOGHE

ALS BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Militaire Erfdienstbaarheden en het Probleem der Vergoedingen. Rechtskundig Weekblad, 1935-36, 401-414.

Verkoop met Premiën. Rechtskundig Weekblad, 1936-37, 705-718.

De Machtiging krachtens art. 214 b. van het Burgerlijk Wetboek in het Belang van het Huishouden verleend. Rechtskundig Weekblad, 1937-38, 1233-1248.

Le divorce entre époux de nationalités différentes. Revue critique de jurisprudence belge, 1949, 11-21.
Nederlands en Belgisch Recht. Het Werk van de Vereniging voor de Vergelijkende Studie. K. C. T. Streven, 1949, 347-353.

Examen de jurisprudence (1939 à 1948). Droit international privé. Revue critique de jurisprudence belge, 1950, 338-369.

Examen de jurisprudence (1949 à 1952). — Droit international privé. Revue critique de jurisprudence belge, 1954, 49-82.

Medewerking aan encyclopedieën en tijdschriften; o. m. met C. RENARD (Univ. Luik) aan de „Giurisprudenza Comparata di Diritto Civile” van het „Istituto Italiano di Studi Legislativi”.

JEAN LIMPENS

1944

Limpens Jean, A. J. J. werd geboren te Wetteren op 24 december 1910. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het St. Barbara-College te Gent, zijn hogere studiën aan de Gentse Rijksuniversiteit, waar hij op 28 september 1934 het diploma van doctor in de Rechten behaalde en op 24 december 1942 tot geaggregeerde van het hoger onderwijs werd uitgeroepen.

Bij K.B. van 22 december 1936 werd hij benoemd tot assistent bij de cursus in het Handelsrecht aan de faculteit van rechtsgeleerdheid; dit mandaat werd bij K.B. van 22 september 1938 en van 12 oktober 1940 telkens voor twee jaar hernieuwd.

Hij werd bij Regentsbesluit van 10 januari 1946, met ingang van 1 november 1944, benoemd tot docent en belast met de volgende cursussen : „Overzicht der rechterlijke organisatie, van de bevoegdheid en van de burgerlijke rechtspleging” (1^e lic. Notariaat) en „De burgerlijke rechtspleging in verband met het notariaat” (2^e lic. Notariaat).

Bij Regentsbesluit van 12 november 1946 werd hij daarbij belast met de leergangen : „Administratief Recht” (Cand. Staats- en Sociale Wetenschappen), „Toepassingsoefeningen op het administratief recht” (Cand. Bestuurswetenschappen) en „Grond-

dige studie van vraagstukken lopende over het administratief recht” (licentie Bestuurswetenschappen). Een Regentsbesluit van 24 maart 1948 belastte hem nog met de cursus „Overzicht van het Belgisch en Buitenlands Handelsrecht” (1^e lic. Diplomatieke Wetenschappen).

Bij Regentsbesluit van 3 juli 1948 werd hij ontlast van zijn cursussen in het Administratief Recht en werd te gelijkertijd belast met de cursus „Encyclopedie van het Recht”.

Hij werd tot gewoon hoogleraar bevorderd bij Regentsbesluit van 15 mei 1949, dit met ingang van 1 november 1947.

Ter vervanging van wijlen Prof. A. Kluyskens werd hij bij K.B. van 8 november 1955 belast met de cursussen „Burgerlijk Recht” (boek III, titels 3 en 4) en

„Vergelijkend burgerlijk recht”, en tevens bij K.B. van 1 december 1959 ontlast van zijn cursussen „Overzicht van de rechterlijke organisatie, van de bevoegdheid en van de rechtspleging” en „Burgerlijke rechtspleging in verband met het notariaat”, zodat zijn huidige leeropdracht volgende cursussen omvat: „Burgerlijk recht” (Boek III, titels 3 en 4), „Vergelijkend burgerlijk recht”, „Encyclopedie van het recht”, en „Overzicht van het Belgisch en buitenlands handelsrecht”. Op 24 januari 1948 werd hij tevens tot gewoon hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Brussel benoemd.

Hij was deken van de Rechtsfaculteit te Gent tijdens de jaren 1954-1956.

Op 24 oktober 1953 werd hij benoemd tot Assessor bij de Raad van State en in deze functie herbenoemd op 3 november 1958.

Hij is Kapitein-commandant in de reserve. Luitenant inlichtings- en actiedienst. Hij vervulde wetenschappelijke opdrachten als : Lid van de Commissie tot herziening van het Burgerlijk Wetboek ter zake van de huwelijkse rechten en voorwaarden (1948-1956); Lid van de Raad van het „Institut belge de droit comparé” 1948, (directeur van de afdeling Wetgeving van de Revue de droit international et de droit comparé, 1948-1945); Lid van de Commissie Oneerlijke mededinging (K.B. 18 juni 1949); Lid van de Commissie tot hervorming van de wet op de handelsvennootschap (voorzitter Sectie P.V.B.A. (K.B. 24 december 1951); Lid van de Raad van bestuur van het „Internationaal juridisch Instituut te 's Gravenhage” (9 september 1952); Lid van de vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland (1 november 1953); Lid van de Centrale Commissie voor de Nederlandse Rechtstaal en Bestuurstaal in België (1953-1955); Lid van de Raad van beheer van het Nationaal Fonds voor wetenschappelijk onderzoek (1 oktober 1955); Lid van de Commissie tot hervorming van de wetgeving op de handelszaak (K.B. 20 april 1956); Lid van de Raad van beheer van Ganda-Congo (23 mei 1956); Lid van de Commissie tot hervorming van de rechtstudies (K.B. 24 april 1956); Secretaris generaal van het Ve Internationaal congres voor rechtsvergelijking (2 mei 1957); Lid van de Conseil supérieur de la Faculté internationale de droit comparé (Luxembourg, mei 1957) en lid van de Raad van beheer van de Université internationale de sciences comparées (15 november 1958); lid van de raad van beheer en directeur van het Interuniversitair Centrum voor rechtsvergelijking (6 mei 1957); lid van de Benelux-studiecommissie voor de éénmaking van het recht; vertegenwoordiger van België in de subcommissie „Volmacht” (K.B. 30 september 1957). Hij verleende wetenschappelijke medewerking als : lid van het redactiecomité van de „Algemene Praktische rechtsverzameling” te Gent; medewerker van de „Répertoire pratique du droit belge” (v^o Vente); medewerker van de „Revue critique de jurisprudence belge”; correspondent van de „Revue trimestrielle de droit commercial”; gewezen correspondent van de „Industrial law review” (1947-1950); correspondent van de „Annuaire de la législation étrangère”. Hij is corresponderend lid van het Instituto de derecho comparado te Barcelona en van de Academie internationale de droit comparé (4 juli 1960).

PUBLIKATIES VAN JEAN LIMPENS

IN BOEKVORM

- Prijshandhaving buiten contract bij verkoop van merkartikelen.* Voorwoord J. Van de Vorst, Brussel, Et. Bruylant, 216 p., 1943.
- Répertoire bibliographique du droit belge* (met DEL MARMOL, BOSLY, GOOSSENS en LAUWERS). Les Presses Universitaires de Liège, Dl. I, 456 p., 1947; Dl. II, 348 p., 1957.
- „*La Vente*” (met HEENEN, MATHYS, GUTT en VAN DAMME). Trefwoord voor het Répertoire pratique du droit belge en uittreksel, Et. Bruylant, 832 p., 1960.
- Les rapports généraux au Vième Congrès international de droit comparé.* Bruxelles 4-9 août 1958, onder leiding van J. Limpens, 2 banden, 948 pp., 1960.

WETENSCHAPPELIJKE BIJDRAGEN

- La réduction du capital social dans les sociétés par actions.* Preadvies voor het IIe internationaal congres voor rechtsvergelijking, Den Haag, 1935; *Revue de droit international et de droit comparé*, bl. 169 en v., 1957.
- Prix imposés.* Aperçu de doctrine et de jurisprudence, Belgique judiciaire, col. 409 en v., 1939.
- Un nouvel aspect de la querelle des prix imposés.* Jurisprudence commerciale des Flandres, bl. 32 en v., 1939.
- De overdrachten van handelszaken in verband met het handelsregister.* *Rechtskundig Tijdschrift*, bl. 99 à 134, 1940.
- Het recht van zaakgevolg in zake Overdrachten van handelszaken.* *Tijdschrift voor Notarissen*, 140, bl. 130-147.
- Noot* onder een vonnis van de burgerlijke rechtbank te Gent, 24 januari 1940, over het voorrecht van de pandhebbende schuldeiser van de handelszaak. *Tijdschrift voor Notarissen*, bl. 61 en v., 1941.
- Rangregeling tussen het voorrecht van de verhuurder en het voorrecht van de pandhouder van een handelszaak.* *Tijdschrift voor Notarissen*, bl. 81 en v., 1941.
- Le registre du commerce et la banque.* *Revue de la Banque*, bl. 289-299, 1943; bl. 1-21, 1944.
- Afstand van handelszaak en inschrijving in het handelsregister.* *Tijdschrift voor Notarissen*, bl. 129-135, 1942.
- L'apport en jouissance.* *Revue critique de jurisprudence belge*, bl. 248-267, 1947.
- De Vrijheid ter zee.* Hogeschool en Volk, bl. 98 en v., 1947.
- De zaakwaarneming in het administratief recht.* *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen*, bl. 65-76, 1948.
- Chroniques de législation et de jurisprudence commerciale belge : 1939-1948, 1949, 1950, 1951-52, 1953-55.* *Revue trimestrielle de droit commercial*, Parijs, bl. 734-756, 1948; bl. 193-216, 1950; bl. 515-524 en 709-724, 1950; bl. 217-232, 1952; bl. 249-26, 1953; bl. 451-480, 1954; bl. 778-820, 1957.
- Les obligations.* Examens de jurisprudence, 1939-1948, 1949-52, 1953-1955. *Revue critique de jurisprudence belge*, bl. 350-385, 1949; bl. 48-57, 1953; bl. 199-239, 1956.
- Chronique de législation belge : 1939-1949, 1950, 1951, 1952* (met CLOSON en GUISSART). *Revue de droit international et de droit comparé*, bl. 127-130, 1949; bl. 42-84, 1950; bl. 35-36, 1951; bl. 38-48, 1952; bl. 36-53, 1953.
- Encyclopedie van het recht.* Cursus gedoceerd aan de Rijksuniversiteit te Gent, 201 bl. (Stencil), 1948.
- La notion du fonds de commerce et la subrogation réelle.* *Revue de la Banque*, bl. 269 en v., 1950.
- De la compétence des tribunaux de commerce en matière de baux commerciaux.* *Noot* in *Revue critique de jurisprudence belge*, bl. 93-116, 1950.
- La notion juridique du fonds de commerce en droit belge.* *Revue de droit international et de droit comparé*. Bijzondere aflevering, bl. 98-109, 1950.
- La notion juridique du fonds de commerce en droit international comparé* (met Prof. L. FREDERICQ).

Algemeen verslag voor het congres van de Académie internationale de droit comparé, Londen, 1950.

L'influence du Code civil de 1804 au point de vue de la technique juridique. Preadvies voor „La semaine juridique internationale” te Parijs 1950, 32 bl., gepubliceerd in 1954.

Chroniques de législation étrangères 1939-49, 1950, met de medewerking van verschillende buitenlandse correspondenten. Revue de droit international et de droit comparé, 1950; bl. 179-276, 1951; bl. 129-228, 1953.

La responsabilité du tiers complice de la violation d'un contrat (met Prof. J. VAN RYN). Revue critique de jurisprudence belge, bl. 81-96, 1951.

Des droits respectifs du créancier hypothécaire et du créancier gagiste sur le fonds de commerce. Revue pratique du notariat belge, bl. 289-298, 1952; bl. 210-215, 1953.

De l'unification du droit civil et du droit commercial. Journal des Tribunaux, p. 353-359, 1953.

Qu'avons-nous fait de la démocratie? Le Flambeau, bl. 391-409, 1953.

Un critère susceptible de distinguer la société publique de la société privée : La responsabilité partielle. Revue pratique des sociétés civiles et commerciales, 23 bl., 1953.

L'unification del diritto civile e commerciale. Rivista del diritto commerciale, Milano, bl. 417-433, 1953. In het Portugees in Jornal de Foro.

Responsabilité du contractant envers les tiers du chef de la violation du contrat. Revue de droit international et de droit comparé, speciaal nummer, bl. 98-108, 1954.

Territorial expansion of the Code. In the Code Napoleon and the common law world, edited by Bernard Schwartz, bl. 94-109, New-York, 1956.

Eduard Maurits Meijers. Rivista del diritto commerciale et del diritto generale delle obligatione, bl. 492, 1956.

L'expansion du Code civil dans le monde. Revue de droit international et de droit comparé, bl. 59-77, 1956.

Le problème de la compétence répressive des futures juridictions du travail. Journal des Tribunaux, blz. 89-92, 1957.

L'évolution législative, Belgique 1952-54, 1955-56 (met A. HAUTEKIER). Annuaire de législation étrangère, nouvelle série, band III bl. 95 en v., band V, bl. 20 en v., 1957.

Unificatie van het nationaal en het internationaal privaatrecht. Rechtskundig Weekblad, col. 1730-1746, 1957-58.

L'évolution récente du droit des sociétés en Belgique (met J. VAN DAMME). Rivista delle società, bl. 853-877, 1957.

Les constantes de l'unification du droit privé. Revue internationale de droit comparé, bl. 277-297, 1958.

Les moyens de promouvoir la stabilité du mariage. Colloquium, Chicago, 9-18 september 1957, Revista del Instituto de derecho comparado, bl. 604-620, 1957.

L'étude du droit comparé envisagé comme moyen de rechercher les matières susceptibles d'unification sur le plan international. Revue de droit international et de droit comparé. Speciaal nummer van het V^e international congres voor rechtsvergelijking, bl. 88-98, 1958.

Les moyens de promouvoir la stabilité du mariage. Compte rendu du colloque de l'Association internationale des sciences juridiques. Chicago 9-18 septembre 1957. Revue internationale de droit comparé, bl. 361-364, 1958.

Le Vième Congrès de l'Académie internationale de droit comparé. Bruxelles 4-9 août 1958. Revue internationale de droit comparé, bl. 789-800, 1958.

Les garanties juridiques du crédit agricole dans la législation belge (met R. LIEVENS). Rivista di diritto agrario, bl. 347-363, 1959.

L'étude du droit comparé envisagé comme moyen de rechercher les matières susceptibles d'unification sur le plan international. Algemeen rapport in Rapports généraux au Vième Congrès International de droit comparé, bl. 193-227, 1960.

Introduction au droit civil comparé. Conférences faites à la Faculté internationale de droit comparé de Luxembourg, bl. 50, 1960 (stencil).

La capacité de la femme mariée et le régime matrimonial, in XXth Century comparative and conflicts law legal essays in honor of Hessel E. Yntema. (Ter perse).

De l'opposabilité des contrats à l'égard des tiers, in *Mélanges en l'honneur du doyen Paul Roubier* (ter perse).

Les pouvoirs respectifs du conseil d'administration et de l'assemblée générale dans les sociétés par actions en droit belge, in *La società per azioni alla metà del secolo XX*, Raccolta di scritti in onore di Angelo Sraffa (ter perse).

La faute et l'acte illicite en droit belge, in *Studi in memoria di Tullio Ascarelli* (ter perse).

La evolución de la unificación del derecho, in *Revista del Instituto de Derecho comparado de Barcelona* (ter perse).

ANDRÉ MAST

1944

Mast André, Joseph, werd geboren te Brugge op 2 oktober 1910. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het St. Lievens-College te Gent, zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij op 7 juli 1933 het diploma van doctor in de Rechten behaalde.

Was stagedoend advocaat van 10 oktober 1933 tot 5 november 1936. Werd ingeschreven in de tabel van de Orde der Advocaten bij het Hof van beroep te Gent op 5 november 1936.

Werd in juni 1936 benoemd tot Kabinetsattaché van de Minister van Binnenlandse Zaken.

Werd benoemd op 1 januari 1937 tot bureelhoofd in de Algemene Directie van de Provincie- en Gemeentezaken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Nam deel aan de achttiendaagse veldtocht; werd op 28 mei 1940 krijgsgevangen gemaakt; verbleef 7 maanden in Oost-Pruisen, vanwaar hij wegens ziekte van het hospitaal Stalag I.A. naar België werd geëvacueerd.

Behaalde op 29 april 1941 de titel van geaggregeerde van het Hoger Onderwijs in het administratief recht.

Werd bij koninklijk besluit van 27 september 1944 benoemd tot Kabinetssecretaris van de Minister van Binnenlandse Zaken.

Werd bij besluit van de Regent van 10 januari 1946 tot docent bij de faculteit der Rechten benoemd. Hij werd bij dit besluit van de Regent met volgende cursussen belast : het Staatsrecht (bijzondere stof), de grondige studie van vraagstukken lopende over het Staatsrecht, het administratief recht (bijzondere stof), de geschillen van bestuur, de grondige studie van vraagstukken lopende over het administratief recht, de grondige studie van vraagstukken lopende over de geschillen van bestuur.

Aan eerder vermeld besluit van de Regent werd bij besluit van de Regent van 7 november 1947 terugwerkende kracht gegeven tot op 1 november 1944. Werd bij besluit van de Regent van 17 november 1947 benoemd tot Staatsraad.

Werd bij besluit van de Regent van 16 februari 1948 van full-time docent tot half-time docent benoemd.

Werd bij besluit van de Regent van 3 juli 1948, op zijn verzoek, ontlast van volgende cursussen : administratief recht (bijzondere stof), grondige studie van vraagstukken lopende over het administratief recht, geschillen van bestuur, grondige studie van vraagstukken lopende over geschillen van bestuur.

Kreeg bij besluit van de Regent van dezelfde datum opdracht de cursussen in het Staatsrecht en het vergelijkend administratief recht te doceren.

Werd bij besluit van de Regent van 10 maart 1949 benoemd tot lid van de „Commissie ermede belast een met redenen omkleed advies uit te brengen over de toepassing van de grondwettelijke beginselen betreffende de prerogatieven van de Koning en over de verhoudingen der grote grondwettelijke machten onderling”; werd tot algemeen verslaggever van die Commissie benoemd.

Bij besluit van de Regent van 1 september 1949 werd hem de rang van hoogleraar als eretitel verleend.

Werd bij koninklijk besluit van 1 maart 1955 benoemd tot buitengewoon hoogleraar.

Werd bij koninklijk besluit van 14 april 1955 belast met het doceren van de cursus in het Administratief Recht.

Werd in februari 1959 door de regering voorgedragen tot de functie van lid van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.

Hij is lid van het Belgisch Instituut voor Bestuurswetenschappen; lid van de beheerraad van het Belgisch Instituut voor politieke wetenschappen; lid van de directieraad van het Administratief Lexicon.

PUBLIKATIES VAN ANDRÉ MAST

IN BOEKVORM

De verordeningsmacht des Konings in politiezaken en de wet van 5 juni 1934. De Sikkel, Antwerpen, 1940.

De geschillen van bestuur. Larcier, Brussel, 1946.

Les pays du Benelux. Comment ils sont gouvernés. Parijs, 1960.

ALS BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN ANDERE WERKEN

Over het begrip van het burgerlijk recht en de aansprakelijkheid der openbare diensten. Rechtskundig Tijdschrift, blz. 223, 1939.

La condition juridique des fonctionnaires et agents des pouvoirs publics. Le mouvement communal, nr. 224, 1940.

Le Conseil d'État et la réforme de notre contentieux administratif. Journal des Tribunaux, 24 februari 1946.

L'indépendance des magistrats. Journal des Tribunaux, 7 april 1946.

Le monopole juridictionnel du pouvoir judiciaire. Journal des Tribunaux, 30 juni 1946.

Le problème de la législation déléguée. Journal des Tribunaux, 21 december 1946.

De regeringsdaden. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, nr. 3, 1946.

Droits civils, droits politiques et intérêts administratifs. Journal des Tribunaux, 30 maart 1947.

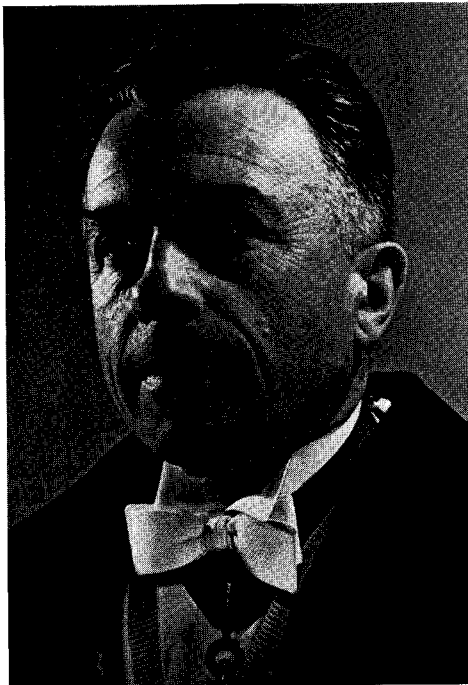
- De jurisdictionele bevoegdheid van de Afdeling Administratie van de Raad van State.* Tijdschrift voor Notarissen, nr. 4, 1947.
- Het gelijklopend beroep als onontvankelijkheidsgrond van het beroep tot nietigverklaring.* Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, juli 1947.
- De administratieve rechtspraak in België.* Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, Den Haag, 1947.
- Commentaar van het arrest van het Hof van Cassatie van 24 mei 1946.* Revue critique de jurisprudence belge, 2e kwartaal, 1947.
- Praeadvies over de samenstelling en de bevoegdheid van de Belgische Senaat.* Vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland. Tjeenk Willink, 1948.
- La nomination et la révocation des ministres.* Journal des Tribunaux, 18 december 1949.
- Quelles sont les raisons pour lesquelles le pouvoir législatif n'a pu depuis 25 ans exercer pleinement ses fonctions?* Journées interuniversitaires d'études juridiques, 1949.
- L'État et les méthodes de la science du droit administratif belge.* La Science politique contemporaine, Unesco, 1950.
- Commentaar van het arrest van het Hof van beroep te Luik van 3 november 1949.* Revue critique de jurisprudence belge, 4e kwartaal, 1951.
- Propos sur l'esprit et la méthode d'une revision constitutionnelle.* Verslag bij de XIIIe Interuniversitaire Studiedag voor Rechtswetenschappen, Goemaere, 1952.
- Overzicht van het grondwettelijk recht.* De Standaard Boekhandel, 1952.
- Praeadvies over de autonomie van de Belgische gemeenten in verband met de regeling van haar belastingheffing en haar financiële verhouding tot het Rijk (met KAREL MEES).* Tjeenk Willink, Zwolle, 1952.
- De soevereiniteitsopdrachten en de herziening der Grondwet.* Verslag bij de XIIIe Interuniversitaire Studiedag voor Rechtswetenschappen, Goemaere, 1953.
- Overzicht van het administratief recht.* De Standaard Boekhandel, 1953.
- Notre droit administratif.* Revue générale belge, 15 december 1953.
- Het eerste bedrijf van de grondwetsherziening.* Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en publiek recht, maart-mei 1954.
- Premier acte de la revision constitutionnelle.* Journal des Tribunaux, 18-25 april 1954.
- Commentaar van het arrest van het Hof van Cassatie van 11 december 1953.* Revue critique de jurisprudence belge, 2e kwartaal, 1954.
- De gemeentelijke autonomie.* De gemeente, maart-april 1956.
- Les fondements constitutionnels de la juridiction administrative.* Recueil de jurisprudence du droit administratif et du Conseil d'État, nr. 2, 1956.
- De administratieve rechtsmacht en de Grondwet.* Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en publiek recht, nr. 2, 1956.
- Machten.* Administratief Lexicon, 1957.
- Les grandes agglomérations et l'objection d'inconstitutionnalité.* Revue de l'administration, 3e aflevering, 1957.
- La nature du droit à la pension.* Journal des tribunaux, 19 mei 1957.
- Une constitution du temps de Louis Philippe.* Revue de droit public et de la science politique en France et à l'étranger, november-december 1957.
- De hoofdlijnen van de evolutie van het Belgisch Staatsrecht.* Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en publiek recht, nr. 1, 1958.
- Les nouvelles voies du bicaméralisme.* Journal des Tribunaux, 7 september 1958.
- Le statut juridique de la Radio et les limites de la liberté d'expression.* Revue de droit international et de droit comparé, nrs. 2 en 3, p. 411, 1958.
- La Constitution de la Ve République.* Journal des Tribunaux, 5 oktober 1958.
- Aux frontières du droit constitutionnel et de la science politique.* Res Publica, nr. 1, 1959.
- Eenmaking van de Brusselse agglomeratie.* Politica, nr. 1, 1959.
- Medewerking aan de Nederlandse Encyclopedie Winkler-Prins voor de trefwoorden lopende over het grondwettelijk en het administratief recht.
- Medewerking aan het Administratief Lexicon voor de trefwoorden over het grondwettelijk recht.

CONSTANT VANHOUDT

1944

Vanhoudt, Constant-Joseph, werd geboren te Diest op 13 februari 1906. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Diest (1924), zijn hogere studiën aan de Vrije Universiteit te Brussel, waar hij op 1 juli 1929 tot doctor in de Rechten promoveerde.

Na drie jaren het beroep van advocaat te hebben uitgeoefend in zijn geboortestad, werd hij bij K.B. van 15 oktober 1932 benoemd tot substituut-procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Gent.

Op 8 maart 1933 bekwam hij het getuigschrift van de hogere graad van de Belgische School voor Criminologie en van wetenschappelijke Politie te Brussel.

Bij K.B. van 4 december 1939 werd hij benoemd tot assistent bij de Rijksuniversiteit te Gent en gehecht aan de School voor Criminologie.

Op 29 april 1941 werd hem door de Rechtsgeleerde Faculteit van de Rijksuniversiteit te Gent de graad van geaggregeerde van het Hoger Onderwijs (voor het Strafrecht) toegekend. Gedurende het academisch jaar 1944-45 werd hij ad interim, ter vervanging van Prof. Gunzburg, belast met het doceren van de leergangen van criminologie, kindbescherming en criminele sociale prophylaxe in de School voor Criminologie.

Bij Regentsbesluit van 8 maart 1947, met terugwerkende kracht tot 1 november 1944 krachtens Min. Besluit dd. 7 november 1947, werd hij tot docent benoemd voor de leergangen in de school voor Criminologie van Vergelijkend Strafrecht en Vergelijkende Strafvordering ter vervanging van Professor Simon, die daarvan ontlasting bekwam.

Bij Regentsbesluit dd. 10 juli 1947 werd hem uitbreiding van bevoegdheid toegekend voor de cursus van criminele sociale prophylaxie ter vervanging van Professor Gunzburg, terwijl hij gedurende de academische jaren 1948-49 en 1949/50 ad interim, buiten zijn andere leeropdrachten, belast werd met het houden van de colleges over Grondige vragen van het strafrecht.

Bij Regentsbesluit dd. 21 januari 1950 verkreeg hij de bevordering tot hoogleraar als eretitel.

Bij wijze van uitbreiding van bevoegdheid werd hij ter vervanging van Prof. Simon benoemd tot titularis van de volgende leergangen bij de Faculteit der Rechten door K.B. van 31 januari 1952, leergangen gedoceerd van het academisch jaar 1951/52 af :

„Strafrecht met praktische oefeningen”, 1^e Doctoraat Rechten;
„Strafvordering met praktische oefeningen”, 2^e Doctoraat Rechten;
„Grondige vragen inzake Strafrecht met praktische oefeningen, en Strafkunde”,
School voor Criminologie.

Bij K.B. van 2 januari 1956 werd hij met ingang van 1 november 1955 tot buitengewoon hoogleraar benoemd bij de Faculteit der Rechten.

Sinds 1954 werd hij verkozen tot voorzitter van de School voor Criminologie. Sinds november 1957 bekleedt hij in de magistratuur de functie van eerste-advocaat-generaal bij het Hof van beroep te Gent.

Zijn wetenschappelijke activiteit heeft als domein het strafrecht, de strafvordering, de criminologie en de sociale criminele prophylaxe; in dit verband is hij sinds 1952 ondervoorzitter van de Belgisch-Luxemburgse Unie voor Strafrecht; lid van de Permanente Commissie tot het onderzoek der strafrechtelijke vraagstukken in verband met de internationale betrekkingen, gehecht aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken; lid van de commissie, belast met het onderzoek van het probleem der strafrechtelijke bestraffing van de belastingsontduiking, gehecht aan het Ministerie van Financiën sinds 1953; lid van de Commissie voor de bestudering van de herziening van het Strafrecht en van de Rechtspleging in strafzaken, gehecht aan het Ministerie van Justitie sinds 1953; lid van de Vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland sinds 1953; lid van de Vaste Commissie tot Bescherming van de Maatschappij, gehecht aan het Ministerie van Justitie, sinds 1956; lid van het Studie- en Onderzoekcentrum voor sociale wetenschappen bij de Rijksuniversiteit te Gent; lid van het Interuniversitair Centrum voor Rechtsvergelijking.

Hij is lid van het redactiecomité van „Revue de droit pénal et de criminologie” van de „Pasicrisie belge” en verleent zijn medewerking aan het „Rechtskundig Weekblad”.

PUBLIKATIES VAN CONSTANT VANHOUDT

IN BOEKVORM

Progressieve en regressieve evolutie van het strafrecht. Antwerpen, De Sikkel, 1940.
Sociale criminele prophylaxe. Brussel, Bruylant, 1953.

ANDERE PUBLIKATIES

Praeadvies over „Leer en Bepalingen omtrent de regel „Non bis in idem” naar Belgisch Strafrecht. Tjeenk Willink, Zwolle, 1953.

De Jury. Bijdrage tot het Administratief Lexicon, Die Keure, Brugge, 1957.

Het zoekingsrecht en de aantastingen van de onschendbaarheid van de woning. Openingsrede Hof van Beroep te Gent (1 sept. 1959). Overdruk uit Rechtsk. Weekblad, 20 sept. 1959.

URBAIN STUYCK

1944

Stuyck, Urbanus, Eduard, Hendrik, Maria, werd geboren te Herenthout op 21 juni 1905.

Volbracht zijn middelbare studiën (grieks-latijnse humaniora) aan het Gepatrooneerd College te Herentals en zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (licentiaat in de handelswetenschappen op 5 juli 1930 en doctor in de Rechten op 27 september 1933). Behaalde het diploma van bibliothecaris-bibliograaf op 26 november 1935.

Werd bij de centrale bibliotheek der Rijksuniversiteit te Gent aangesteld als bibliothecaris-stagiaire op 18 januari 1934, en als tijdelijk ambtenaar op 2 maart 1935.

Bij K.B. van 14 september 1936 werd hij, met ingang van 1 januari 1936, benoemd tot bibliothecaris bij dezelfde instelling.

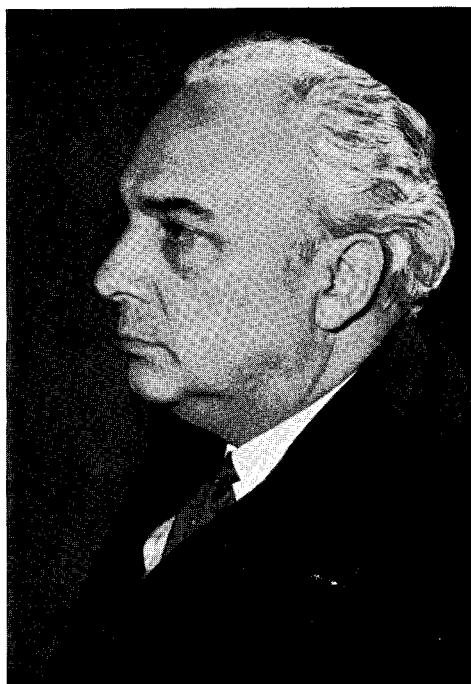
Werd van 1 november 1944 ad interim belast, in de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen der Rijksuniversiteit te Gent, met de leergangen „Economische encyclopedie en dokumentatie met praktische oefeningen”, en „Handelsencyclopedie en -dokumentatie, met praktische oefeningen”, beide cursussen behorende tot de leeropdracht van wijlen K. Verlat.

Bij K.B. van 10 januari 1946 werd hij tot docent benoemd bij de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen der Rijksuniversiteit te Gent en definitief belast met de bovenvermelde cursussen.

Bij ministerieel besluit van 7 november 1947, gevalideerd bij K.B. van 10 mei 1955, werd deze benoeming van kracht op 1 november 1944.

Aan deze leeropdracht werd bij besluit van de Prins-Regent dd. 25 februari 1948 toegevoegd de in de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen gedoeerde cursus „Economische geschiedenis, bijzondere vakken”, ter vervanging van F. Versichelen, die er op zijn verzoek werd van ontlast.

Bij hetzelfde besluit van de Prins-Regent werd hij eveneens belast met de cursus

„Economische en beroepsaardrijkskunde van België en Belgisch Congo”, bij het Hoger Instituut voor Opvoedkundige Wetenschappen.

Op zijn verzoek werd hem, bij besluit van de Prins-Regent dd. 24 mei 1948, eervol ontslag verleend uit zijn ambt van bibliothecaris bij de centrale universiteitsbibliotheek.

Werd bevorderd tot hoogleraar bij besluit van de Prins-Regent dd. 15 mei 1949, met ingang van 1 november 1948.

Bij K.B. van 2 maart 1953 werd hij, in vervanging van wijlen R. Miry, belast met de cursussen „Geschiedenis der economische en sociale leerstelsels” in de Faculteit der Rechten, en „Geschiedenis der economische leerstelsels” in de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen.

Werd met ingang van 1 december 1954 tijdelijk belast met de functie van hoofdbibliothecaris van de centrale bibliotheek der Rijksuniversiteit (K.B. van 12 juni 1956). Dit mandaat werd hernieuwd bij K.B. van 2 mei 1957 en van 8 juni 1959. Werd bij K.B. van 27 maart 1959 benoemd tot gewoon hoogleraar bij de Faculteit der Rechten.

Zijn huidige leeropdracht aan de Rijksuniversiteit te Gent bestaat dus uit de volgende cursussen : „Geschiedenis van de economische en sociale leerstelsels” (lic. sociale wetensch., keuzevak lic. staatswetensch.); „Economische encyclopedie en dokumentatie, met praktische oefeningen” (lic. econ. wetensch.); „Handelsencyclopedie en -dokumentatie, met praktische oefeningen” (lic. handelswetensch.); „Economische geschiedenis, bijzondere vakken” (lic. eco. wetensch.); „Geschiedenis van de economische leerstelsels” (lic. econ. wetensch., keuzevak lic. handelswetensch.); „Economische en beroepsaardrijkskunde van België en Belgisch Congo” (lic. beroepsoriëntering en -selectie).

Werd bij besluit van de Prins-Regent dd. 15 februari 1950 benoemd tot docent aan de Rijkslandbouwhogeschool te Gent en belast met de cursussen „Aanvullingen der staathuishoudkunde (geschiedenis der economische leerstelsels)” en „Nijverheidswetgeving”. Bij K.B. van 30 april 1956 werd zijn leeropdracht aldaar uitgebreid met de cursus „Staats- en sociale huishoudkunde”.

Aan de École d’Ergologie te Brussel gaf hij van 1949 tot 1951 in de nederlands-talige en de franstalige afdeling de leergang „Economische aardrijkskunde van België”. Op zijn verzoek werd hij in 1952 van deze leeropdracht ontlast.

Secretaris van de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen in 1949-54, voorzitter in 1954-55.

Secretaris van Hoger Onderwijs voor het Volk, Univ. Gent (1945-52).

Lid van de raad van beheer en van het dagelijks bestuur van de Algemene Vereniging van de Oud-Studenten der Universiteit te Gent (1948) en van „De Brug”, Univ. Gent (1956).

Lid van het bestendig comité voor wetenschappelijke bibliotheken van de Universitaire Stichting (1955).

Hij vervulde de functies van Voorzitter van de sectie „Openbare Bibliotheken” van de Cultuurdagen der Provincie Oostvlaanderen (1950); Voorzitter van het Studiecomité der Provincie Oostvlaanderen voor de Opleidingscursus voor

Bibliothecarissen (1952); Voorzitter van de Journée d'Étude Commune de l'Association des Conservateurs d'Archives, de Bibliothèques et de Musées de Belgique et de la Vlaamse Vereniging van Bibliotheek-, Archief- en Museum-personeel (Luik, 1957).

Werd in het kader der culturele betrekkingen door het Ministerie van Buitenlandse Zaken en door het Ministerie van Openbaar Onderwijs met een opdracht belast bij duitse universiteiten (1958).

Werd door het Ministerie van Koloniën gezonden naar de Officiële Universiteit van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi te Elisabethstad met het oog op de organisatie van de Universiteitsbibliotheek aldaar (1958).

Lid van het Nederlands Economisch Instituut (1954), lid van de Société Royale d'Économie Politique de Belgique (1954), lid van het Comité Académique Belge des Économistes (1954), lid van de Commission Spéciale d'Agréation du Collège National des Experts Comptables de Belgique (1954), lid van het wetenschappelijk comité van het Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen (1956), lid van de raad van beheer van de Vereniging voor Economie te Brussel (1957), medestichter en lid van de raad van beheer van het Studie- en Onderzoekcentrum voor Sociale Wetenschappen te Gent (1959).

Lid (1937) en voorzitter (1955) van de Vlaamse Vereniging van Bibliotheek-, Archief- en Museum-personeel, lid van de Association des Conservateurs d'Archives, de Bibliothèques et de Musées de Belgique (1937), lid van de Conferentie der Nederlandse Letteren (1954), lid van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken (K.B. van 12 september 1957).

PUBLIKATIES VAN URBAIN STUYCK

IN BOEKVORM

Leidraad voor de bibliothecaris (in samenwerking). 1953.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN OF VERZAMELWERKEN

Het Decimaal Stelsel en de systematiek der sociale wetenschappen. Handelingen van het 5^e Congres voor Boek- en Bibliotheekwezen, Leuven, 1938.

Geselectioneerde bibliographie der syndicale beweging. Problemen, II, 1948.

Het boek in de openbare bibliotheken. Gestencilde opleidingscursus voor bibliothecarissen, uitgegeven door de provincie Oostvlaanderen, 1950.

Inleiding tot de literatuur over de sociale wetenschappen. Gestencilde opleidingscursus voor bibliothecarissen, uitgegeven door de provincie Oostvlaanderen, 1950.

Introduction à la Journée d'Étude Commune de l'Association des Conservateurs d'Archives, de Bibliothèques et de Musées de Belgique et de la Vlaamse Vereniging van Bibliotheek-, Archief- en Museum-personeel, Liège, 1957.

Aspecten van het particularisme en individualisme der bibliotheken. Bibliotheekgids, XXXIV, 1958.

RENÉ DEKKERS

1946

René Dekkers werd geboren te Antwerpen op 27 november 1909. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum aldaar in de jaren 1920-1927, zijn hogere studiën aan de Vrije Universiteit te Brussel, waar hij volgende diploma's behaalde : doctor in de Rechten in 1932, licentiaat in het Zeerecht in 1933, geaggregeerde van het hoger onderwijs (Romeins recht en vergelijkend recht) in 1935.

Aan de Universiteit te Brussel werd hij achtereenvolgens : Associé C.R.B. (assistent full time) in 1932, docent in 1936 en gewoon hoogleraar in 1941. Hij doceerde er volgende cursussen : Verbintenissen-Instituten van het Romeins Recht — Pandekten — Grondbeginselen van het Burgerlijk Recht (allen, behalve de laatste cursus, in het Nederlands).

Bij Regentsbesluit van 5 februari 1946 werd hij, met ingang van 1 januari 1946, aangesteld als gewoon hoogleraar aan de faculteit der Letteren en Wijsbegeerte der Rijksuniversiteit te Gent en er belast met de cursus „Instituten van het Romeins Recht”. Een Regentsbesluit van 5 september 1946 belastte hem tevens met de cursus „Pandekten”.

In opvolging van wijlen Prof. A. Kluyskens werd hij bij K.B. van 8 november 1955 in de faculteit van de Rechten belast met de cursussen in het „Burgerlijk Recht” (Erfrecht, Schenkingen en Testamenten) en de „Burgerlijke Rechtspleging”.

Bij K.B. van 2 januari 1956 werd hij als gewoon hoogleraar bij de faculteit van de Letteren en Wijsbegeerte voortaan verbonden aan de faculteit van de Rechten.

Bij K.B. van 23 juni 1959 werd hij nog belast met de cursus „Wijsbegeerte van het Recht”.

Hij vervulde volgende administratieve functies : secretaris van de faculteit der Letteren en Wijsbegeerte in 1948; Dekaan van dezelfde faculteit in 1949; secretaris

van de Faculteit der Rechten in 1956-1958 en dekaan van dezelfde faculteit in 1958-1960.

Hij is lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten sedert 1948. In 1958 fungeerde hij er als onderbestuurder en in 1959 als bestuurder van de Klasse der Letteren en Morele en Staatkundige Wetenschappen. Hij is verder lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden (sedert 1949) en van het Utrechts Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen (sedert 1954).

PUBLIKATIES VAN RENÉ DEKKERS

IN BOEKVORM

La fiction juridique. Étude de droit romain et de droit comparé. Parijs 1935.

La lésion énorme. Introduction à l'histoire des sources du droit. Parijs, 1937.

Het humanisme en de rechtswetenschap in de Nederlanden. Antwerpen, 1938.

In het *Traité de droit civil belge*, van Prof. HENRI DE PAGE : deel V (partim), deel VI (partim), deel VII (nagenoeg geheel), deel IX (geheel), deel 10 (nagenoeg geheel), Brussel, 1941-1949.

Bibliotheca belgica juridica. Een bio-bibliographisch overzicht der rechtsgeleerdheid in de Nederlanden, van de vroegste tijden af tot 1800. Brussel, Kon. V. Academie, 1951.

Le droit privé des peuples. Caractères, destinées, dominantes. Brussel, 1953. Spaanse vertaling : Madrid, 1957.

Précis de droit civil belge, 3 dln. Brussel, 1954-55.

Handboek van burgerlijk recht, 3 dln. Brussel, 1956-58.

Lettres de Chine. Brussel, 1956.

WETENSCHAPPELIJKE BIJDRAGEN IN

1. Mededelingen in de Koninklijke Vlaamse Academie (Brussel) :

Hoe juristen een leer opbouwen : het bezit. nr. 4, bl. 3-28, 1949.

Over de geschiedenis van het oud-Belgisch recht. nr. 9, bl. 3-16, 1949.

Historische rechtswetenschap. nr. 6, bl. 3-19, 1953.

De regulis juris. nr. 1, bl. 3-13, 1958.

2. *Annales du Notariat et de l'Enregistrement* (Brussel) :

Deux attitudes. p. 73-80, 1955.

Du fondement de la subrogation réelle. p. 137-142, 1955.

Le Code Napoléon a 150 ans. p. 201-215, 1955.

Le dommage imprévisible. p. 275-281, 1955.

Pactes successoires et syndicats d'actionnaires. p. 69-77, 1956.

Intérêts prépondérants. p. 27-43, 1957.

L'article 346 du Code civil s'applique-t-il au divorce par consentement mutuel? p. 469-474, 1957.

En mariage, il trompe qui peut. p. 5-10, 1958.

Du conflit entre les articles 921 et 922 du Code civil 1959 (per perse).

3. *Journal des Tribunaux* (Brussel) :

Réflexions sur un outil (la théorie de la subrogation réelle). p. 271-272, 1956.

Le droit chinois contemporain. p. 161-166, 1957.

4. Rapport de l'Université de Bruxelles :
Levensberichten van de professoren LOUIS JOSSERAND († 1941), FREDERIC LEPPERRE († 1947),
PIERRE GRAUX († 1953), EDWARD MAURITS MEIJERS († 1954).

5. Rechtskundig Weekblad (Antwerpen) :
Over het jaargeld tot onderhoud, na echtscheiding toegekend (BW. art. 301). kol. 369-374, 1935-36.
De bevrijdende verjaring in ons international privaatrecht. kol. 625-632, 1935-36.
Voorzitter Nicolaas Everaerts (1462-1532). kol. 1281-1286, 1948-49.
Godsoordelen in het Romeinse recht. kol. 1153-1168, 1948-49.
Doctor in de rechten. kol. 897-904, 1950-51.
Het land der duisternis. kol. 1057-1066, 1950-51.
Overal hetzelfde recht? kol. 1137-46, 1953-54.
150 jaar Burgerlijk Wetboek. kol. 737-746, 1954-55.
Over de hervorming van ons huwelijksgoederenrecht. kol. 1137-1144, 1954-55.
Over de grondslag van zaakvervangning. kol. 1329-34, 1954-55.
Twee houdingen. kol. 1497-1502, 1954-55.
Toekomstige nalatenschappen en syndikaten van aandeelhouders. kol. 1617-1622, 1954-55.
Overheersende belangen. 1361-74, 1955-56.
Professor Albert Kluyskens. kol. 1545-46, 1955-56.
En mariage, il trompe qui peut. kol. 177-80, 1957-58.
Geldt artikel 346 BW ook voor echtscheiding bij wederzijdse toestemming? kol. 1377-80, 1957-58

6. Revue critique de Jurisprudence Belge (Brussel) :
Bespreking van vonnissen en arresten over :
Troubles de voisinage. p. 70-80, 1947.
Usufruit : réparations d'entretien nécessitées par cas fortuit. p. 291-303, 1947.
Le régime des biens des concubins. p. 106-120, 1948.
Mariage et folie. p. 22-24, 1949.
De la donation avec réserve d'usufruit (art. 918 Code civil). p. 45-65, 1950.
Séparation de biens avec société d'acquêts. p. 193-212, 1950.
Du recours des héritiers du voyageur, mortellement accidenté, contre le transporteur. p. 21-47, 1951.
Compromis et clause compromissoire. p. 252-267, 1951.
Du dommage en germe. p. 89-99, 1953.
Des droits des enfants naturels. p. 100-111, 1954.
Des attributs de la tutelle. p. 176-185, 1954.
De la rupture des contracts à durée illimitée. p. 310-324, 1947.
De la protection de l'institué contractuel contre les aliénations à titre onéreux. p. 143-160, 1958.
De la collaboration des plaideurs dans l'administration de la preuve. 1959 (ter perse).

7. Revue de l'Université de Bruxelles :
Des actions utiles en droit romain classique. p. 232-245, 1936.
Jésus et ses disciples devant la loi romaine. p. 350-359, 1949.

8. Revue internationale des Droits de l'Antiquité (Brussel) :
Des ordalies en droit romain. p. 55-78, 1949.
Des méfaits de la stipulatio. p. 361-386, 1950.
Epitomae. p. 153-193, 1953.
Droit grec et histoire du droit. p. 107-118, 1956.
Grandeur et servitude des regulae juris. p. 437-448, 1958.

9. Synthèses (Brussel) :
Les universités chinoises. p. 123-130, 1958.
Empires et civilisations. p. 229-233, 1958.
Vers l'unité du monde. p. 316-323, 1959.

10. Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis (Haarlem) :
Oud-Nederlandse juristen. p. 21-30, 1955; p. 291-311, 1950.
Over de oorsprong van het Romeinse testament. p. 21-30, 1955.

11. Varia :

La preuve de la nationalité. Belgique judiciaire, kol. 538-544, Brussel, 1933.
Mudaeus als schrijver. De humanist Gabriel Mudaerus Brechtanus (1500-1560). p. 29-46, Brecht, 1939.
François Van den Zype (Zypaeus), 1578-1650. Biographie nationale (laatste deel), kol. 475-480, 1939.
Reciperare possessionem. Mélanges Albertario, p. 3-24, Milaan, 1950.
Deux universalismes. Mélanges Georges Smets, p. 181-188, Brussel, 1952.
Uiterste wilsbeschikkingen en vereffenaars van nalatenschappen. Praeadvies voor de Vereniging voor vergelijkende studie van het recht van België en Nederland, p. 3-5, Zwolle, 1953.
De la réforme des études de droit. Alumni, p. 235-238, Brussel, 1954.
D'une science universelle du droit. Revue de droit international et de droit comparé, p. 52-55, Brussel, 1954.
Het burgerlijk wetboek van uit de verte. Gedenkboek, p. 85-99, Leuven, 1955.
El código de Napoleon a los 150 años. Revista de derecho privado, p. 443-449, Madrid, 1955.
Du personnel au réel. Butterworths South African law review, p. 22-26, Johannesburg, 1956.
De Franqui-lezingen van Professor Henri De Page. De Brug, p. 82-87, Gent, 1957.
Pour une simplification des régimes matrimoniaux. Journal des Juges de Paix, p. 241-244, Brussel, 1958.
Le concept de la propriété dans les droits de l'antiquité. Rapport général au 5e Congrès international de droit comparé, Brussel, 1959 (ter perse).
Bilan moral. Mémorial de l'Exposition Universelle, tome II, Bruxelles 1958 (ter perse).

FRANS AMERIJCKX

1946

Amerijckx, Frans, Renaat, werd geboren te Boortmeerbeek op 18 april 1913. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan de Koninklijke Athenea te Mechelen en te Brussel; zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (doctor in de bestuurswetenschappen op 8 oktober 1945).

Was werkzaam van 1 juli 1931 tot 31 december 1931 bij het Gemeentebestuur te Anderlecht.

Trad op 4 januari 1932 in functie als verificateur bij het Rekenhof. Werd aldaar met ingang van 1 januari 1944 bevorderd tot hoofdverificateur en van 1 januari 1945 af tot auditeur. Werd benoemd, met ingang van 1 januari 1946, tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en aldaar belast met de cursus : „Begrotingswetgeving van Staat, provinciën en gemeenten” bij K.B. van 10 januari 1946.

Aan zijn leeropdracht werden bij K.B. van 3 juli 1948 (gewijzigd bij dat van 17 november 1948) toegevoegd : „Administratief Recht (Bijzondere stof : het openbaar en privaat domein, de wegenbouw, de rooilijnen, het urbanisme)”; „Grondige studie van vraagstukken lopende over het administratief recht (Bijzondere stof : het openbaar en privaat domein, de

wegenbouw, de rooilijnen, het urbanisme)”, met praktische oefeningen; „Grondige studie van vraagstukken lopende over het administratief recht, met praktische oefeningen”; „Grondige studie van vraagstukken lopende over administratief recht (Bijzondere stof : openbare instellingen, verenigingen zonder winst-oogmerken, instellingen van openbaar nut, stichtingen, erediensten, onderwijs, openbare onderstand en volksgezondheid, politie en politiereglementen), met praktische oefeningen”.

Werd benoemd tot gewoon hoogleraar (met ingang van 1 juli 1949) bij K.B. van 15 december 1949, gewijzigd bij dat van 27 augustus 1951.

Werd benoemd, voor een termijn van 2 jaar, tot Secretaris van de Raad van Beheer der Rijksuniversiteit te Gent bij K.B. 12 november 1953. Zijn mandaat

als dusdanig werd, voor een termijn van 4 jaar, hernieuwd bij K.B. van 5 december 1955 en andermaal hernieuwd voor een termijn van 4 jaar bij K.B. van 9 oktober 1959.

Professor aan het Hoger Instituut voor Bestuurs- en Handelswetenschappen te Brussel (1940) en aan het Hoger Instituut voor Bestuurswetenschappen (1942). Bekwam de Carl-Lafontaineprijs 1930-1931.

Lid van het Redactiecomité van het „Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiek recht”. Vast medewerker aan de „Algemene Praktische Rechtsverzameling”, aan de „Algemene Winkler Prins Encyclopedie”, aan de „Driedelige Nederlandse Systematisch Ingerichte Encyclopedie” en aan het internationaal tijdschrift „Public finance — Finances publiques”.

Lid van het Belgisch Instituut voor Openbare Financiën, van het Internationaal Instituut voor Openbare Financiën, van het Studiecomité voor fiscale aangelegenheden van het B.I.O.F. en van het Internationaal Instituut voor Fiscale aangelegenheden.

Reservekapitein — commandant der artillerie.

Werd benoemd bij K.B. van 7 mei 1959 tot lid van de Commissie voor de hervorming van de fiscale procedure.

Bij K.B. van 14 december 1959 werd zijn leeropdracht uitgebreid met volgende cursussen: „De openbare financiën”; „De wetenschap der openbare financiën”; „De grondige studie van vraagstukken lopende over de openbare financiën, met praktische oefeningen”.

PUBLICATIES VAN FRANS AMERIJCKX

IN BOEKVORM

- La compétence de la Cour des Comptes de Belgique à l'égard des comptables publics.* Brussel, 1937.
Wat iedereen over inkomstenbelastingen weten moet. Etabl. E. Bruylant, in-4°, 210 blz., 1942.
De rechtspersonen tegenover de inkomstenbelastingen. Etabl. E. Bruylant, in-4°, 1943.
Inkomstenbelastingen. Etabl. E. Bruylant, in-4°, XIX, 448 blz., 1944.
Het Rekenhof in België. Etabl. E. Bruylant, in-8°, 232 blz., 1947.
Begrotingswetgeving. 2 delen, gepolycopieerd H.I.B.A., 1946.
Belastingwetenschap. Gepolycopieerd H.I.B.A., 1947.
Fiscaal recht. 2 delen, gepolycopieerd H.I.B.A., 1948.
Begrotingswetgeving. 2 delen, gepolycopieerd H.I.B.A., 1948.
Publiekrechtelijke financiën. Gepolycopieerd H.I.B.A., 1949.
Wijzigingen inzake inkomstenbelastingen. Etabl. E. Bruylant en N.V. Standaard Boekhandel, in-8°, 48 blz., 1951.
Fiscaal recht. 2 delen, gepolycopieerd H.I.B.A., 1951.
Hervorming van onze begrotingsmethodes. Gepolycopieerd H.I.B.A., 30 blz., 1951.
Fiscaal recht. 2 delen, N.V. Standaard Boekhandel, Gent, 1952.
De aansprakelijkheid van de afgevaardigde ordonnateurs en de wetgevende controle. Gepolycopieerd H.I.B.A., 16 blz., 1952.
Fiscaal recht, 2 delen A. Directe Belastingen. N.V. Standaard Boekhandel, Gent, 1954.
De verkeersbelasting. Gepolycopieerd H.I.B.A., 33 blz., 1955.

- Verzameling van de fiscale wetten.* B.U.F.R. Brussel, in-8°, 488 blz., 1955 (in beide landstalen en regelmatig bijgewerkt) onder zijn toezicht.
- Begrotingswetgeving van Staat, provinciën en gemeenten.* 2 delen, gepolycopieerd H.I.B.A., 1957.
- Verzameling van de fiscale wetten.* B.U.F.R. Brussel, 2^e uitgave, 1958-1959 (in beide landstalen en regelmatig bijgewerkt) onder zijn toezicht.
- Publiekrechtelijke financiën.* Gepolycopieerd H.I.B.A., 1957.
- Publiekrechtelijke financiën, Speciale vraagstukken.* Gepolycopieerd H.I.B.A., 1957.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- Overzicht van de jongste financiële en fiscale maatregelen van de Regering.* Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, blz. 22-36, 1946.
- Het Belgisch Rekenhof, „Openbare Financiën — Public Finance — Finances publiques”.* blz. 219-243, 1947.
- Moet het voorafgaand visum van het Rekenhof al dan niet behouden worden?* Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, blz. 121-139 E, 1948.
- Het voorafgaand visum en de Provinciën.* Ibid., blz. 15-20, 1948.
- Commentaar op de wet van 24 december 1948 betreffende de rechten en voorrechten van de Schatkist inzake directe belastingen en daarmee gelijkgestelde taxes.* Tijdschrift voor Notarissen, blz. 81-88, 97-108, 113-124, 1949.
- Analyse van de Belgische begroting in vergelijking met de Nederlandse.* Tijdschrift van de Nederlandse Kamer van Koophandel voor België, Nederland en Luxemburg, december 1949.
- Enkele beschouwingen in verband met een betwisting inzake bevoegdheid van het Rekenhof ten opzichte van de provinciale directeurs der directe belastingen.* Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiek recht, blz. 1-8, 1950.
- Hoofdstuk Belastingen,* in : Encyclopedie van de Vrouw, 1951.
- Forfaitaire aanslag voor bepaalde belastingschuldigen.* Tijdschr. voor Bestuurswet. en Publiek Recht, blz. 351-361, 1955.

FLORENT PEETERS

1946

Peeters, Florent, Juliaan, Philémon, werd geboren te Antwerpen op 9 augustus 1909. Deed zijn middelbare studiën — Grieks-Latijnse humaniora — aan het Koninklijk Atheneum te Antwerpen en aan het Sint-Jozef-College te Turnhout. Hogere studiën aan de Universiteit te Leuven, waar hij de graad van doctor in de Klassieke Filologie verwierf, evenals het Baccalaureaat in de Thomistische Wijsbegeerte en de Candidatuur in de Wijsbegeerte (Groep A). Nadien verwierf hij voor de Middenjury de graden van Doctor in de Wijsbegeerte en van Candidaat in de Rechten.

Werd in september 1934 aangesteld tot leraar in de oude talen aan het Atheneum te Sint Niklaas. Deze functie vervulde hij tot mei 1940 en werd vervolgens door de Duitse bezetter uit zijn functie ontslagen.

Laureaat van een reisbeurs der regering, studeerde hij aan de universiteiten te Wenen, te München, te Dijon en deed een studiereis door Portugal in de jaren 1936-1937-1938. Gedurende W.O. II aangehouden door de Sicherheitsdienst en sedert september 1941 politiek gevangene in diverse gevangenissen. Sedert januari 1942 gevangene in het concentratiekamp van Sachsenhausen-Oranienburg tot aan het einde van de oorlog.

Werd benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent bij besluit van de Regent van 10 januari 1946 en tot gewoon hoogleraar bij besluit van de Regent van 19 november 1949.

Sedert januari 1946 houdt hij er de colleges over de „Geschiedenis van de politieke Leerstelsels”. Bij K.B. van 27 maart 1948 werd zijn leeropdracht uitgebreid met de colleges over „Ontstaan der voornaamste staten en hun ontwikkeling gedurende de moderne tijden” en „Diplomatieke Stijl”.

Van 1 januari 1946 tot 31 december 1952 was hij Schepen van Onderwijs der stad Sint-Niklaas en van 9 juni 1947 tot 3 juni 1948 cabinetsattaché van de Minister van Wederopbouw.

In december 1954 was hij gastprofessor aan de universiteit van Frankfurt aan

de Main; in mei en juni 1954 aan de Technische Hochschule te Braunschweig. In de jaren 1955, 1956, 1957 en 1958 was hij, telkens gedurende het zomersemester, gastprofessor aan de Technische Hochschule in Hannover.

Bijzonder arbeidsgebied : De Geschiedenis der politieke Leerstelsels in het algemeen en hun aanwending in de politieke propaganda der politieke stromingen en in de psychologische oorlogvoering.

PUBLIKATIES VAN FLORENT PEETERS

IN BOEKVORM

Eigendomsrecht en recht op eigendom. Beyaert, Brugge, 170 blz. Dissertatie voor het doctoraat in de Wijsbegeerte, bekroond door de jury der regeringsreisbeurzen, 1936.

Het Bruine Bolsjewisme. Over de Kerkvervolging in het Derde Rijk, 169 blz., Antwerpen, 1938.

Verzamelde opstellen over het Nationaalsocialisme. z.d., 176 blz. 1946.

Veertig maanden Oraniënburg. Herinneringen aan het Kampleven. z.d., 345 blz., 1946.

Diplomatieke Stijl. Gestencilde cursus, Standaard-Boekhandel, 141 blz., 1956.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Het Eigendomsrecht bij Thomas van Aquino. Een reeks van vier artikelen in het Nederlandse tijdschrift „Roeping”, 45 blz., 1935.

Communisme en Opvoeding. Vl. Opv. Tijdschr., februari 1933.

Opvoedingsleer en Praxis van het Nationaalsocialisme. Nova et Vetera, n° 2, blz. 202-215, 1938.

Nationaalsocialisme en Godsdiens. Kultuurleven, blz. 486-509, juli 1938.

Autoritaire en totalitaire stromingen in ons land. De Gids, blz. 24-50, jan. 1939.

Het Hervormingswerk van Salazar in Portugal. De Gids, blz. 275-304, april 1939.

Het Duitse Imperialisme. De Gids, blz. 588-605, juli 1939.

Johannes Messner, een katholiek filosoof. Twee artikelen in „De Gids”, blz. 48-74, jan 1940 en blz. 107-117, febr. 1940.

De Techniek der massabeheersing en terreur in het concentratiekamp van Sachsenhausen. De Gids, blz. 535-552, juli 1945.

Psychologie en Methode der Nationaalsocialistische Propaganda. Twee artikelen in „De Gids”, blz. 710-720, sept. 1945 en blz. 811-825, oct. 1945.

De Vrijwaring van de menselijke persoon tegen de Overheersing van de Staat. Verslagboek der Vlaamse Sociale Week, blz. 135-152, 1945.

Twee Varianten van het Totalitarisme. De Gids, blz. 537-560, juli 1946.

Het Honderdjarig Communistisch Manifest. De Gids, blz. 551-554, juli 1948.

Mensenbehandeling in het bedrijf. De Christelijke Werkgever, blz. 433-439, dec. 1948.

Het Probleem van het Privaateigendomsrecht nu. De Gids, blz. 565-571, mei 1949.

Tolstoj als Voorloper van het Communisme in Rusland. De Gids, blz. 660-680, juni 1949.

De Kern van het Sociale Probleem. De Christelijke Werkgever, blz. 255-259, juli 1950.

De Repressie als Nationaal Probleem. Vlaams Rechtskundig Weekblad, blz. 1154-1166, 15 april 1951.

Duitsland sedert de Kapitulatie. De Gids, blz. 219-242, april 1952 en De Gids, blz. 818-844, oktober 1952.

De Rol der Pers in de Bestrijding van het Bolsjewisme. De Bedreiging uit het Oosten, blz. 11-21, 1952.

Le Droits et les Limites du Syndicalisme. Les Dossiers, blz. 701-714, déc. 1952.

Benelux — Ideal und Wirklichkeit. Isar Verlag te München, 20 blz.

L'État totalitaire et la guerre psychologique. Les Dossiers de l'Action sociale, blz. 361-390, juin 1953.

- De Strijd van het totalitarisme tegen geestelijke, politieke en economische vrijheid.* 18 blz., Amsterdam, 1953.
- Prises de vue chez les Allemands.* Les Dossiers, blz. 88-104, févr. 1954.
- L'Allemagne devant ses Problèmes.* Les Dossiers, blz. 255-268, avril 1955.
- La Liberté en Démocratie.* Les Dossiers, blz. 502-516, août 1955.
- Der Staat und seine neuere Geschichte.* Europa Aeterna, blz. 94-99, Basel.
- Die Deutsche Wiedervereinigung im Blickpunkt der internationalen Politik.* Een reeks van vijf artikels in „Echo der Zeit”, 1956.
- Lenin over Coëxistentie.* De Vlaamse Gids, blz. 1-13, jan. 1957.
- De psychologische Strijdmethoden der Kommunisten.* Economisch en Sociaal Tijdschrift, blz. 278-308, dec. 1956.
- Le Problème de la Réunification allemande.* Les Dossiers, blz. 411-417, juin 1957.
- Ist Deutsche Neutralität möglich?* Deutsche Ostpolitik, n° 2, blz. 39-54, 1957.
- Une Neutralisation de l'Allemagne réunifiée est-elle possible?* Dossiers de l'Action Sociale, blz. 537-555, oktober 1957.
- Guerre froide et Coexistence pacifique.* Dossiers de l'Action Sociale, blz. 831-852, december 1958.
- Repertorium van de Sociale Wetenschappen.* Deel I, Politiek : het hoofdstuk België (blz. 239-255) en het hoofdstuk Portugal (blz. 374-378), tevens Belgisch adviseur voor het gehele werk. Amsterdam, 1958.
- Les Hérétiques du Marxisme.* Dossiers de l'Action Sociale, blz. 714-718, december 1957.
- Offene und geheime Diplomatie als Mittel zur Friedenserhaltung.* In *Moderne Welt*, N° 3-4, 1960, blz. 227-253.
- Bilan provisoire de la Guerre froide.* In : Dossiers, mai-juin 1960, blz. 369-387.
- De Geneesheer in Sovjetduitsland.* In : Sint Lukasblad, N° 3, 1960, blz. 179-196.

LAURENT MERCHIEERS

1946

Laurent Merchiers werd geboren te Zottegem op 9 juni 1904. Hij deed zijn hogere studies aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij in 1928 promoveerde tot doctor in de Rechten en in 1930 het diploma van licentiaat in het Notariaat behaalde. Daarna werd hij advocaat bij het Hof van Beroep te Gent.

Bij Regentsbesluit van 10 januari 1946 werd hij, met ingang van 1 januari 1946,

benoemd tot docent en belast met de volgende leeropdracht: „De sociale wetgeving (bijzondere stof)” (licentiaat Soc. Wetenschappen); Het administratief recht (bijzondere stof), openbare onderstand en volksgezondheid” (lic. Soc. Wetenschappen), „De grondige studie van vraagstukken lopende over de sociale wetgeving (bijzondere stof) met praktische oefeningen” (lic. Soc. Wetenschappen).

Bij K.B. van 29 februari 1955 werd hij, met ingang van 1 maart 1955, bevorderd tot buitengewoon hoogleraar. Hij ontving bij K.B. van 5 januari 1957 uitbreiding van leeropdracht en werd belast met de cursus „Sociale Wetgeving” in de faculteit van de Rechten en in de H.S.H.E.W.

Hij was provincieraadslid voor Oost-Vlaanderen van 1936 tot 1946, is ge-

meenteraadslid van de stad Gent sedert 1946. Van 1 januari 1953 tot 31 december 1958 was hij burgemeester van de stad Gent. Hij was lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van 1955 tot 1958 en is sedert 1 juni 1958 senator. Van 7 november 1958 tot 3 september 1960 was hij Minister van Justitie.

Prof. Merchiers is Voorzitter van de Hoge Raad voor Volksopleiding, Ondervoorzitter van de Vereniging van Belgische steden en gemeenten. Hij is ere-reserve officier (Kapitein-Kommandant), erkend gewapend en burgerlijk weerstander : weerstander van de sluikpers. In 1944 was hij provinciaal verbindingsman van de weerstandsgroepen der provincie Oost-Vlaanderen en in 1945 provinciaal afgevaardigde bij het Repatriëringscommissariaat.

PUBLIKATIES VAN LAURENT MERCHIEERS

Le Crédit Cambiaire. Gent, 1939.

Het Leercontract. Gent, 1958.

ELIE R.C. VAN BOGAERT

1949

Elie R. C. Van Bogaert werd geboren te Gent op 5 september 1919. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum Gent, zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij in 1943 promoveerde tot doctor in de Rechten.

Werd hetzelfde jaar ingeschreven als advocaat aan de balie te Gent. Na de bevrijding substituut-krijgsauditeur te velde. Op 3 juli 1946 benoemd tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde en aangesteld tot onderzoeksrechter. Werd gemachtigd tot het voeren van de ere-titel van het uitgeoefend ambt in de militaire magistratuur. Op 8 maart 1947 benoemd tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Gent en op 10 maart 1947 tot burgerlijk magistraat in de Krijgsraad te Gent.

Op 27 oktober 1949 werd hij benoemd tot docent aan de faculteit rechten te Gent en op 1 juli 1953 tot gewoon hoogleraar aan dezelfde faculteit.

Werd gemachtigd tot het dragen van de titel van ere-rechter.

Werd belast, bij zijn benoeming als docent, met volgende leergangen bij voornoemde faculteit : 1. Wijsbegeerte van het recht (in het doctoraat in de rechten); 2. Grondige studie van vraagstukken lopende over de

beginselen van het volkenrecht (in het 1^e licentiaat diplomatieke wetenschappen); Grondige studie van vraagstukken lopende over het volkenrecht, bijzondere stof (in het 2^e licentiaat diplomatieke wetenschappen).

Deze leeropdracht werd uitgebreid door het K.B. van 28 maart 1951, met de leergangen : „Vergelijkend arbeidsrecht” en „Internationaal arbeidsrecht”, die gedoceerd worden in het licentiaat in de sociale wetenschappen.

Een verdere uitbreiding der leeropdracht geschiedde bij K.B. van 20 augustus 1952, waarbij de leergangen „Beginselen van het volkenrecht” en „Volkenrecht”, voor het 1^e licentiaat in de economische wetenschappen en de 2^e candidatuur in de staats- en sociale wetenschappen werden toegewezen.

Bij K.B. van 16 september 1957 werd hij belast met de leergang : „Hedendaagse vraagstukken van internationale politiek”, (in de licenties in de staatswetenschappen en de diplomatieke wetenschappen).

Door het K.B. van 25 januari 1958 werd hij belast met de leergang : „Volkenrecht”, voor het doctoraat in de rechten en „Consulaire wetten en reglementen”, voor het licentiaat in de diplomatieke wetenschappen en het licentiaat in de consulaire wetenschappen.

Op 18 juli 1958 werd medegedeeld dat hij ontlasting had bekomen voor de leergangen : „Wijsbegeerte van het recht”, „Vergelijkend arbeidsrecht” en „Internationaal arbeidsrecht”.

Hij nam ook het voorzitterschap waar van verschillende administratieve rechtsinstanties. Was aldus voorzitter van de Herzieningscommissie voor Tuchtmaatregelen tengevolge der bezetting, gehecht aan de diensten van de Eerste-Minister; van de Provinciale Herkeuringraad van Oost-Vlaanderen; van de Commissie der Militievergoedingen te Gent; van de Commissie van Beroep bij het Bureau voor Wegvervoer te Brussel.

Hij ontving ook verschillende wetenschappelijke opdrachten. Werd lid van de raad van deskundigen voor menselijke betrekkingen, gehecht aan de raad van beheer van de Inga.

Was van 1954 tot 1958 opdrachtgelastigd van de Minister van Verkeerswezen voor juridische problemen in verband met internationale betrekkingen en heeft in deze hoedanigheid deelgenomen aan verschillende internationale congressen betreffende de Europese transportaangelegenheden.

Is ook lid van de raad van beheer van de Officiële Universiteit van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.

PUBLIKATIES VAN ELIE R. C. VAN BOGAERT

IN BOEKVORM

Het rechtsmisbruik in het volkenrecht, 1948.

Beschouwingen over Nurenberg, 1951.

Depressie der beschaving, sociologische verhandeling, 1952.

Leergang van volkenrecht, 1952.

Uitgave van de Belgische wetten. Van 1954 tot en met 1959 door de Unie der Belgische Fiscale Raadgevers.

Leergang van het volkenrecht. 2^e Herwerkte uitgave, 1956.

Beginselen van het volkenrecht. Handboek, 1958.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

Tekstinterpretatie aangaande het lichamelijk onderzoek. Rechtskundig Weekblad, 16 november 1947.

Het beschikkingsrecht in de Veiligheidsraad. R.W., 11 april 1948

Wraking en internationale waarborg. R.W., 12 december 1948.

Le principe de la communauté et le droit des gens. Journal des Tribunaux, 16 januari 1949.

Het verdringen der soevereiniteit. R.W., 30 januari 1949.

De internationale stedelijke arbitrage in de Middeleeuwen. Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent, 1949.

Nationalisatie en volkenrecht. Problemen, mei, 1949.

Aberico Gentili als voorloper van de School van het Natuurrecht. R.W., 24 april 1949.

Het individu als rechtssubject van het volkenrecht. R.W., 26 maart 1950.

Het verwezenlijken van de rechten van de mens in het volkenrecht. R.W., 17 juni 1951.

De verwezenlijking der persvrijheid in het volkenrecht. Rechtskundig Tijdschrift voor België, 1952.

De ontwikkeling van het optierecht in de gevallen van Statenopvolging. R.W., 22 februari 1953.

Considérations sur la théorie de l'égalité des États. Rev. générale de droit intern. public, janvier-mars 1955.

A Chance for Europe after Messina. International Relations, London, oktober 1956.

De volkenrechtelijke grondslagen der bekrachtiging van verdragen. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, Brussel, juli-september 1956.

Het studieobject en de methodologie van de Wetenschap der Internationale betrekkingen. Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, pp. 185-196, 1958.

Rapport sur les aspects juridiques de la Coexistence. International Law Association, 1958.

Administratieve Organisatie van het Openbaar Onderwijs. Persoon en Gemeenschap, XIIIe jg. n° 2.

Sociale Studiën, in: Universitaire Sociale Week, 1959, p. 212-224.

Nieuwe Methodologie in het Internationaal Recht: van Internationale Politiek tot Internationaal Recht. Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, 1959, p. 365-376.

L'étude du développement du droit des gens, in: Mélanges S. Sfériades, Athènes, 1960.

ANDRÉ DEVREKER

1953

Devreker, Andreas, Hieronimus, Cornelius, werd geboren te Leisele op 8 november 1922. Hij deed zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Gent, zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (doctor in de economische wetenschappen op 23 juni 1949).

Werd met ingang van 1 oktober 1945 benoemd tot full-time assistent bij het Seminarie voor Theoretische en Toegepaste Financierwetenschappen. Bij K.B.

van 21 april 1952, en met ingang van 1 oktober 1951, bevorderd tot werkleider bij voornoemd seminarie. Bij K.B. van 2 maart 1953 werd hij benoemd tot docent bij de Faculteit der Rechten met volgende leeropdracht :

a) Faculteit der Rechten : „Stelsel van het vervoer en het verkeer (1^e lic. bestuurswetenschappen) en „Grondige studie van vraagstukken lopende over het stelsel van het vervoer en het verkeer, met prakt. oef.” (2^e lic. bestuursw.);

b) Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen: „Handels- en zeevaartuitrusting in economisch opzicht” (1^e lic. econ., handels- en fin., consul. en kol. wet.), „Sociale huishoudkunde” (keuzevak 2^e lic. econ. wet.) en „Inleiding tot de wiskundige staathuishoudkunde” (keuzevak 2^e lic. econ. wet.).

Deze leeropdracht werd bij K.B. van 5 januari 1957 uitgebreid met de volgende vakken :

a) Faculteit der Rechten : „Grondige studie van vraagstukken lopende over staathuishoudkunde, met prakt. oef.” (2^e lic. staats-, soc.-, diplom.; 1^e lic. bestuurswet.);

b) Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen : „Staatshuishoudkunde, grondige ontleding der economische beginselen, met prakt. oef.” (1^e lic. econ., hand. en consul., fin. en kol. wet.).

Bij K.B. van 19 april 1957 werd hij, met ingang van 1 april 1957, benoemd tot gewoon hoogleraar bij de Faculteit der Rechten.

Hij was secretaris van de H.S.H.E.W. tijdens de academiejaren 1957-1958 en 1958-1959 en is Voorzitter van de H.S.H.E.W. sedert het academiejaar 1959-1960. Hij is laureaat en winnaar van de interuniversitaire wedstrijd voor de reisbeurzen voorbehouden aan de houders van wetenschappelijke diploma's (1949). Hij bezit het lidmaatschap van : de Koninklijke Belgische Vereniging voor Staathuishoudkunde; de Vereniging voor Economie; de Economische Raad voor Vlaanderen; de beheerraad van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas; het Sociaal en Economisch Comité van de Europese Economische Gemeenschap.

PUBLIKATIES VAN ANDRÉ DEVREKER

IN BOEKVORM

Welvaartproblemen in Vlaanderen. Uitgave nr. 194 van het Willemsfonds, De Nederlandse Boekhandel, XI + 236 blz., Antwerpen, 1958.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

In memoriam Lord Keynes. De Vlaamse Gids, nr. 7, blz. 434-437, 1946.

Neo-liberalisme. De Vlaamse Gids, nr. 11, blz. 688-693, 1946.

Over Henri Janne en „L'antialcibiade”. De Vlaamse Gids, nr. 1, blz. 34-39, 1947.

L'evoluzione della Situazione Economica in Belgio dopo la Liberazione. Economica Internazionale, vol. 1, n° 2, maggio 1948.

De devaluatie van het pond sterling. De Vlaamse Gids, nr. 2, blz. 66-74, 1950.

Een jaar na de devaluatie van het Britse pond. De Vlaamse Gids, nr. 1, blz. 43-52, 1951.

De na-oorlogse evolutie van de tewerkstelling en de huidige structuur van de werkloosheid in Vlaanderen. Handelingen van het Vlaams wetenschappelijk economisch congres, blz. 37-54, Leuven 1953.

Het vraagstuk van de werkloosheid in Vlaanderen. De Vlaamse Gids, 6 blz., 1954.

Marginalia bij het thema van het tweede Vlaams wetenschappelijk economisch congres. Handelingen van het tweede Vlaams wetenschappelijk economisch congres. Regionale Economie, blz. 117-124, Gent, 1955.

Het conjunctuurvraagstuk : Theorie en politiek. Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, nrs. 1-2, blz. 68-87, nrs. 1-2.

Sociale werkelijkheid en economische theorie : 1850-1950. S.R.E.P.B. : *Les problèmes sociaux dans la politique économique.* Tome II, blz. 71-108, Bruxelles, 1956.

Social reality and economic theory : 1850-1950. S.R.E.P.B. : *idem.* Tome II, blz. 109-146, Bruxelles, 1956.

Vues libérales de l'interventionnisme économique. Expériences. Bulletin de la section belge du centre international de recherches et d'information sur l'économie collective, nr. 1, blz. 7-26, 1957.

Consommation et investissements au sein de l'économie belge. Bulletin d'Information du Comité National de l'Épargne mobilière, n° 46, blz. 2-8, april 1957.

Verbruik en investeringen in de Belgische economie. Inlichtingsbulletin van het nationaal comité der beleggingen in effecten, nr. 46, blz. 2-8, april 1957.

La réduction de la durée du travail. S.R.E.P.B. : *La réduction de la durée du travail.* blz. 153-159, Bruxelles, 1957.

De Vlaamse economie in het kader van de Euromarkt: problemen en mogelijkheden. In „De Vlaamse economie in het licht van de Euromarkt”. blz. 26-35, Gent, 1957.

De spaarvorming in deze tijd. Inlichtingsbulletin van het nationaal comité der beleggingen in effecten, nr. 52, blz. 3-6, november 1957.

La formation de l'épargne devant les problèmes de l'heure. Bulletin d'Information du Comité National de l'Épargne mobilière, nr. 52, blz. 3-7, 1957.

Welke zijn onze welvaartsbronnen : nu en morgen? De Brug, nr. 4, blz. 197-204, 1957.

Het berichtenverkeer en de menselijke betrekkingen. Tijdschrift der Belgische Posterijen, nr. 5, blz. 189-191, 1958.

ANDRÉ VLERICK

1953

Vlerick, André, Joseph, Arthur, werd geboren te Kortrijk op 11 september 1919. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Sint-Amandus College te Kortrijk. Studeerde vervolgens aan de Katholieke Universiteit te Leuven (1937-1943), waar hij volgende titels behaalde : Baccalaureus in de Thomistische Wijsbegeerte (1941), Doctor in de Rechten (1942) en Licentiaat in de Staat- en Sociale Huishoudkunde (1943).

In 1944 werd hem door het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek een speciaal mandaat toegekend voor studiën, handelend over internationale monetaire economie.

Van 1943 tot 1945 was hij werkzaam aan de Leuvense Universiteit als assistent van Prof. Dr. G. Eyskens en assistent bij het Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek. Het jaar 1946 bracht hij door als Research-Student in de Economie aan de Universiteit te Cambridge, Engeland, waar hij onder de leiding werkte van Prof. D. H. Robertson. Hij kreeg er het statuut van Master of Arts.

Was adviseur, en vanaf 1 januari 1949 Eerste Adviseur (Direkteur-Generaal) van het Belgisch Bestuur voor Economische Samenwerking (Marshall Plan) 1948-1953.

Docerde van 1949 tot 1953 de „Leergang in de Staathuishoudkunde” aan de Hogeschool voor Vrouwen te Antwerpen.

Van 1951 tot 1957 was hij professor aan de St-Ignatius-Handelshogeschool te Antwerpen, belast met de leergang in de „Internationale Economische en Financiële Problemen”.

Werd bij K.B. van 2 maart 1953 benoemd tot Docent aan de Rijksuniversiteit te Gent met de volgende leeropdracht : in de Faculteit van de Rechten : „Openbare diensten en bestuursorganismen met een economisch doel” (1^e lic. Bestuurswetenschappen); „Grondige studie van vraagstukken lopende over openbare diensten en bestuursorganismen met een economisch doel, met praktische oefeningen” (2^e lic. Bestuurswetenschappen); „Staathuishoudkunde (bijzondere

stof)" (1^e lic. Staatswetenschappen en 1^e lic. diplomatieke Wetenschappen) en „Staat- en Sociale Huishoudkunde (bijzondere stof)" (2^e lic. Sociale Wetenschappen); in de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen : „Staatshuishoudkunde (bijzondere vakken)" (2^e lic. alle afdelingen); „Oefeningen in de Staatshuishoudkunde" (2^e lic. Economische); in de Faculteit Wetenschappen : „Staatshuishoudkunde" (1^e lic. Aardrijkskunde); in de Faculteit der Toegepaste Wetenschappen : „Staat- en Sociale Huishoudkunde".

Sedert 1954 doceert hij daarenboven in de Faculteit der Toegepaste Wetenschappen, als vrij vak, een Seminarie voor Industrieel Beheer, toegankelijk voor de studenten van het laatste jaar.

Bij K.B. van 9 april 1957 werd hij met ingang op 1 april 1957 benoemd tot gewoon hoogleraar in de Faculteit der Rechten.

Is directeur van het Seminarie voor Toegepaste Economie (tot 1960 Seminarie voor Economie genoemd) in de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen.

In dit Seminarie wordt onder zijn leiding economisch researchwerk ondernomen op het gebied van de regionale economie, van de internationale economie en van de economische groei. Een speciale afdeling houdt zich bezig met onderzoek in onderontwikkelde gebieden.

Stichtte in de schoot der Speciale Scholen in 1953 het Seminarie voor Produktiviteitsstudie en -Onderzoek, dat hij bestuurt.

In dit Seminarie worden de problemen bestudeerd van het wetenschappelijk bedrijfsbeleid en de vorming en vervolmaking van ondernemingsleiders. Dit Seminarie richt sedert 1954 ieder jaar post-universitaire programma's in voor vervolmaking van ondernemingshoofden en kaderleden, die de eerste van die aard waren in België. Sinds 1959 richt het daarenboven jaarlijks een postuniversitair programma in, voorbereidend tot het bedrijfsbeheer voor jonge afgestudeerden.

Hij ontving volgende wetenschappelijke onderscheidingen en mandaten : Fellow van de Royal Economic Society, London (sinds 1947), Lid van het Nederlands Economisch Instituut (sinds 1953), Lid van de Koninklijke Belgische Vereniging voor Staatshuishoudkunde, Lid van het Redactiecomité voor België van het Tijdschrift Economisch-Statistische Berichten (sinds 1953), Voorzitter van het Vlaams Wetenschappelijk Economisch Congres (1955), Ondervoorzitter van International University Contact for Management Education (1955-1960), Lid van de Raad van Beheer van de Europese Associatie van de Centra voor vervolmaking van ondernemingsleiders, Lid van de Beheerraad van de Belgische Dienst Opvoering Produktiviteit en van de Stichting Industrie-Universiteit. Plaatsvervangend gecoöpteerd lid van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, Lid van de American Management Association.

PUBLIKATIES VAN ANDRÉ VLERICK

- Het Probleem der Nationalisatie*. V.E.V. Berichten, juni-sept. 1945.
Groot-Brittannië's betalingsbalans. Streven, juli 1947.
Het Middenstandsvraagstuk. Democratische Studiebladen, februari 1948.
De Europese Economische Samenwerking. Belgische Raad van de Europese Beweging, 1952.
De Plannen van Bijstand aan de Economisch Onderontwikkelde Gebieden. 1952.
Le Bénélux. Millésime, Parijs, juni 1954.
Rond het Produktiviteitsbegrip. Economica-Documentatie, Leuven, april 1954.
Waarheen met de Vlaamse Economische Wetenschap? Handelingen van het 2e Vlaams Wetenschappelijk Economisch Congres, Gent, november 1955.
Economische Groei in Vlaanderen. V.E.V. Berichten, mei 1956.
De Economische Expansie der Vlaanderen. Gent, 1956.
Public Relations. V.E.V. Berichten, 15 mei 1957.
Technisch Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen. V.E.V. Berichten, 30 juni 1957.
Produktiviteit en het beheer van handelsondernemingen. Maandschrift van het Belgisch-Luxemburgs Centrum voor Handelsbetrekkingen in Nederland, juni 1957.
De taak van Welvaartsorganismen in het raam van een expansiepolitiek. E.R.V. Mededelingen, juni 1957.
Wezen en Wetenschap van het Algemeen Beleid. Tijdschrift voor Economie, Leuven, juni 1958.
Het Vlaams Bedrijfsleven tegenover de Euromarkt. V.E.V. Berichten, 15 juni 1958.
Produktiviteitsbevordering in kleine en middelgrote Bedrijven. Economisch-Statistische Berichten, 25 juni 1958.
Economische Expansie en Regionaal Evenwicht, V.E.V. Berichten, 15 Juni 1960.
Economische Vooruitgang en Problemen in West- en Oost-Vlaanderen, V.E.V. Berichten, 15 juni 1960.
U.S. foreign business operations seen by a European Stanford Business Conference, Stanford University (U.S.A.) 1960.

Onder zijn leiding werden daarenboven talrijke studiën uitgevoerd, waarvan volgende werden gepubliceerd :

1. IN BOEKVORM

- Economisch Structuurbeeld van Oost-Vlaanderen*, door de heren M. ANSELIN, A. BUYST en J. MATON Seminarie voor Economie, Gent, 1959.
De Denderstreek, Verslag over de sociaal-economische toestand van het arrondissement Aalst door de heer R. BULTINCK, met de medewerking van A. BUYST, J. MATON en M. VANHOVE, Seminarie voor Economie, Gent, 1959.
Torhout, sociaal-economische structuur en ontwikkelingstendensen, door N. VANHOVE, Seminarie voor Economie, Gent, 1960.
De Consumptie der Inlanders te Elizabethstad, Proeve van onderzoek naar haar structuur en ontwikkelingstendens, door F. VAN ASSCHE, Seminarie voor Economie, Gent, 1960.
Het Land van Waas, door de Studiegroep voor Regionale Economie, met de medewerking van M. ANSELIN, J. MATON en N. VANHOVE, Seminarie voor Toegepaste Economie, Gent, 1961.

2. CASE-STUDIES

uitgevoerd in het Seminarie voor Produktiviteitsstudie en -Onderzoek

- N.V. Constructie-Werkhuizen* (met Lic. J. VAN ACKER en Lic. E. VANLOMMEL).
Firma Maes (met Lic. J. VAN ACKER).

Firma N.V. Geeraards (met Prof. Dr. L. COETSIER en lic. E. DE FACQ).
N.V. der Televerbindingen (met Prof. Dr. L. COETSIER en lic. E. DE FACQ).
N.V. Marconi (met Prof. Dr. L. COETSIER en lic. E. DE FACQ).
N.V. Meeus en Steenberghe (met Prof. Dr. L. COETSIER en lic. E. DE FACQ).
N.V. Discosupra (met Lic. E. VANLOMMEL).
Discosupra-Suisse (met Lic. E. VANLOMMEL).
N.V. Electronica (met Lic. J. VAN ACKER en Lic. E. VANLOMMEL).
P.V.B.A. Vertex (met Lic. E. DE FACQ).
Firma Texticolor (met Lic. E. DE FACQ).
Timex A (met Lic. J. VAN ACKER en Lic. VANLOMMEL).
Timex B (met Lic. J. VAN ACKER en Lic. E. VANLOMMEL).
N.V. Allewaar (met Lic. E. DE FACQ).
N.V. Fotolux (met Lic. J. VAN ACKER en Lic. E. VANLOMMEL).
Sabena A (met Lic. J. VAN ACKER).
N.V. Farbica (met lic. H. Vermassen).
N.V. Koleurose (met Ir. H. MULLER en Ir. J. JONGBLOET).
N.V. Textiel-Unie (met Ir. H. MULLER en Ir. J. JONGBLOET).
N.V. Texal (met lic. E. VANLOMMEL).
N.V. Durmeland (met lic. J. VAN ACKER).
De Bank der Schelde (met lic. J. VAN ACKER).
Transpavit (met lic. E. VANLOMMEL).
N.V. Kempische Katoenspinnerijen (met lic. M. VERSTUYFT).
Pacific Soap Cy (met lic. E. VANLOMMEL).
Vogue Carment Cy (met lic. E. VANLOMMEL).
N.V. Super 500 (met Dr. M. WILLEMS).
De Biscuiterie N.V. Dufour (A) (met lic. J. VAN ACKER).
De Biscuiterie N.V. Dufour (B) (met lic. J. VAN ACKER).
Tréfileries Leon Bekaert (p.v.b.a.) (met lic. E. DE FACQ en lic. J. VAN ACKER).
De N.V. Constructa (met Dr. H. MULLER).
De P.V.B.A. Proba (met Dr. H. MULLER).
N.V. François en Zonen (met Ir. J. JONGBLOET).
N.V. Belgian Equipment & Co. (met Lic. J. VAN ACKER).
De Constructiewerkhuizen (met Ir. J. JONGBLOET).

WILLY DELVA

1953

Delva, Willy, August, Desideer, Constant, Lodewijk, werd geboren te Blankenberge op 5 december 1921.

Na zijn middelbare studiën volbracht te hebben aan de R.M.S. te Blankenberge en aan het K. Atheneum te Brugge, deed hij zijn universitaire studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent.

Op 4 oktober 1943 werd hem de graad toegekend van licentiaat in de criminologie. Hij promoveerde op 30 juni 1944 tot doctor in de Rechten en behaalde op 20 december 1944 het licentiaat in het notariaat.

Op 14 november 1952 werd hij uitgeroepen tot geaggregeerde van het hoger onderwijs in het burgerlijk recht, met een proefschrift over „Het huwelijksvermogensstelsel van scheiding van goederen met gemeenschap van aanwinsten”.

Hij deed zijn advocatenstage bij Mr. Albert Kluyskens — wiens medewerker hij jarenlang gebleven is — en werd ingeschreven op de tabel van de advocaten bij het Hof van Beroep te Gent op 8 november 1947. Onderwees tussen 1949 en 1953 in het Vormingscentrum voor maatschappelijk dienstbetoon — Sociale school — te Gent.

Doceert de Belgische bouwwetgeving sinds 1951 in de Rijkshogere Technische en Handelsschool te Gent en sinds 1952 in het Hoger Instituut Sint-Lucas te Gent.

Werd bij K.B. dd. 14 augustus 1953 met ingang van 1 oktober 1953 benoemd tot docent in de Faculteit van de rechten der Rijksuniversiteit te Gent en belast met het houden van de leergang „Criminologie” in de School voor Criminologie. Bij K.B. dd. 9 maart 1954 werd hij, met ingang van 1 februari 1954, tot full-time docent benoemd en belast met het houden van de cursus „De organieke wetten van het notariaat” (1^e lic. notariaat en enige proef notariaat voor de doctors in de rechten) en met de leergang „De algemene grondbeginselen van het recht” (1^e cand. in de Staats-Sociale en Economische Wetenschappen) ter vervanging van Prof. E. Spanoghe.

Bij K.B. dd. 20 december 1957 werd hij, met vervroeging wegens verdiensten, tot gewoon hoogleraar bevorderd.

Bij K.B. dd. 7 april 1959 werd zijn leeropdracht uitgebreid met de cursus „Burgerlijk recht, Boek I” (Personen- en familierecht) in opvolging van Prof. P. M. Orban. Hij is sinds 1954 leider van de pleitoefeningen van het V.R.G.

Was voorzitter van de Vlaamse Conferentie van de Balie bij het Hof van Beroep voor de gerechtelijke jaren 1955-1957.

Werd bij K.B. in 1960 benoemd tot voorzitter van de Raad van Beheer van het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet, te Brussel.

Is reeds verschillende jaren bij M.B. benoemd tot werkend lid van de Psychiatrische afdeling van de strafinrichting te Gent. Is stichtend lid van de Huwelijks- en gezinsraden voor België, stichtend lid van het Interuniversitair centrum voor rechtsvergelijking en lid van het redactie-comité van de Algemene praktische rechtsverzameling (A.P.R.) en van „De Brug”.

Hij is secretaris van de Faculteit der rechten voor de jaren 1958-1960.

Zijn publikaties liggen op het gebied van het civielrecht, met een bijzondere belangstelling voor het huwelijks- en huwelijksvermogensrecht.

PUBLIKATIES VAN WILLY DELVA

IN BOEKVORM

Het huwelijksvermogensstelsel van scheiding van goederen met gemeenschap van aanwinsten. Drukkerij George Michiels N. V., Tongeren, 363 blz., 1952.

De organieke wetten van het notariaat. Standaard-Boekhandel, Antwerpen, 143 blz., 1955; 2^e ed. 144 blz., 1956.

De algemene beginselen van het recht. Standaard-Boekhandel, Antwerpen, 254 blz., 1955; 2^e ed. 277 blz., 1957.

Huwelijksvermogensstelsels. D. I. : Het huwelijkscontract — Algemene beginselen. Algemene Practische Rechtsverzameling, Larcier, Brussel, 211 blz., 1956.

De Belgische Bouwwetgeving. Standaard-Boekhandel, Antwerpen, 398 blz., 1958.

Personen- en Familierecht. Standaard-Boekhandel, Antwerpen, 272 blz., 1959.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Het verbreken van de verloving. Rechtsk. Weekbl., kol. 897 vv., 1946-47.

Over het in eigendom verwerven van pastorijen door kerkfabrieken. Rechtsk. Weekbl., kol. 673 vv., 1948-49.

Over het recht op vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot, wanneer de vooroverledene, voor het aangaan van het huwelijk, een testament heeft gemaakt ten voordele van derden. Tijdschr. Not., blz. 145 vv., 1949.

Naar een nieuw huwelijksvermogensrecht? Rechtsk. Weekbl., kol. 385 vv., 1952-53.

De beperkte bekwaamheid van de van goederen gescheiden vrouw om over haar roerend goed te beschikken. Tijdschr. Not., blz. 209 vv., 1954.

Het beroepsgeheim naar Belgisch recht. Het Gemenebest, blz. 174 vv., Den Haag, 1955.

De la preuve de la propriété des biens mobiliers dans la séparation de biens. Rev. crit. jur. belge, blz. 132 vv., 1955.

- En nog over de hervorming van ons huwelijksvermogensrecht.* Rechtsk. Weekbl., kol. 1233 vv., 1954-55.
- Over de juridische natuur van de bruidschat-huwelijksgift.* Tijdschr. Not., blz. 209 vv., 1955.
- De l'interprétation du contrat de mariage de séparation de biens avec communauté d'acquêts.* Ann. Not. Enr., blz. 37 vv., 1956.
- Over de natuur en de karakteristieken van het huwelijkscontract.* Rechtsk. Weekbl., kol. 1065 vv., 1955-56.
- Over de publiciteit van het huwelijkscontract.* Tijds. Not., blz. 209 vv., 1956.
- De wetsontwerpen Lilar. — Les projets de loi Lilar.* Congres der notarissen van België, Oostende, 16-20 juni 1957.
- De hervorming van de universitaire rechtsstudiën.* Omnia Fraterne, nr. juni, 1957.
- Wisseloplossingen voor wie willen huwen met een contract van scheiding van goederen met gemeenschap van aanwinsten.* Tijds. Not., blz. 209 vv., 1957.
- De hervorming van de studiën die toegang verlenen tot het notariaat.* De Brug, blz. 11 vv., 1957.
- Over de hervorming van de universitaire rechtsstudiën.* De Brug, blz. 26 vv., 1958.
- Zijn schenkingen bij huwelijkscontract verricht én onveranderlijk én onherroepbaar?* Rechtsk. Weekbl., kol. 1517 vv., 1957-58.
- De bekwaamheid van de gehuwde vrouw sinds de wet van 30 april 1958.* Rechtsk. Weekbl., kol. 313 vv., 1958-59.
- Is de man nog wel hoofd van het gezin?* Tijds. Not., blz. 81 vv., 1959.
- Een en ander over de gronden tot vernietiging en intrekking van de ontvoogding.* Tijds. Vred., blz. 245, vv., 1959.
- Het civielrechtelijk statuut van de gehuwde vrouw.* Tijds. Politiek, blz. 649 vv., 1959.
- Le statut juridique de la femme mariée.* Revue politique, blz. 630 vv., 1959.
- Die Wirkungen der Ehe im belgischen Zivilrecht seit dem Gesetz vom 30. April 1958.* Fam. R. Z., Ehe und Familië, Zeitschrift für das gesamte Familienrecht, Bielefeld, 1959.

PIERRE KLUYSKENS

1953

Kluyskens, Pierre, Marie, Joseph, werd geboren te Gent op 10 augustus 1921. Deed zijn humaniora aan het St.-Barbaracollege te Gent.

Behaalde in 1943 aan de Rijksuniversiteit te Gent het diploma van doctor in de Rechten.

Werd bij K.B. van 25 maart 1946 benoemd tot Assistent bij de cursussen in het Burgerlijk Recht aan de Rijksuniversiteit te Gent.

Werd op 26 oktober 1946 ingeschreven op de tabel van de Orde der Advokaten bij het Hof van Beroep te Gent.

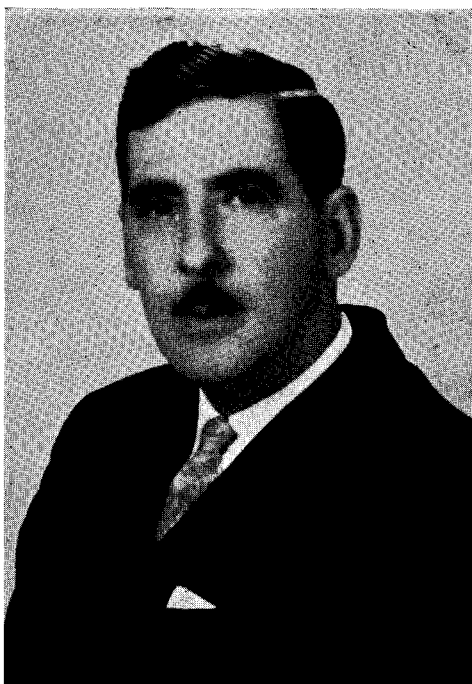
Promoveerde op 8 november 1949 tot Geaggregeerde van het Hoger Onderwijs met een proefschrift over Burgerlijk recht : „De Vergeldende Schenkingen”.

Werd bij K.B. van 12 juni 1952 benoemd tot Geaggregeerde bij de Fakulteit der Rechten.

Werd bij K.B. van 14 augustus 1953 benoemd tot Docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en belast met de leergangen van „Nijverheidswetgeving” in de Fakulteit der Rechten en bij de Hogere School van Handels- en Economische Wetenschappen, en van „De beginselen van het Nijverheidsrecht” in de Fakulteit der Wetenschappen.

Werd bij K.B. van 3 november 1955 benoemd tot vast Geaggregeerde bij de Fakulteit der Rechten.

Werd bij K.B. van 21 januari 1958 belast met het houden van de cursus „Administratief Recht” in de Fakulteit der toegepaste wetenschappen.

PUBLIKATIES VAN PIERRE KLUYSKENS

De Vergeldende Schenkingen. Gent, 1949.

De opgaande bloedverwant die met toepassing van art. 747 B.W. een onroerend goed terugneemt welk hij aan een afstammeling had gegeven, is niet gehouden een vergoeding wegens de nodige en nuttige onkosten die deze afstammeling aan het goed gedaan heeft, uit te keren aan diens erfgenamen. Rechtskundig Tijdschrift, 1950.

Kan aan de testamentuitvoerder het recht verleend worden om de onroerende goederen van de erflater te verkopen? Tijdschrift voor Notarissen, 1951.

Het begrip „Dienstwillig vervoer”. Rechtskundig Weekblad, 1951.

Nota over de toepassingsvoorwaarden van artikel 1408, alinea 1 B.W. Travaux du Comité d'Études et de Législation de la Fédération des Notaires de Belgique, 1951.

Table décennale des Travaux du Comité d'Études et de Législation de la Fédération des Notaires de Belgique. Brussel, 1960.

De wettelijke criteria bij de bepaling van de dronkenschap. Rechtskundig Weekblad, 1952.

De uitsluiting wegens vrijwillige arbeid voor de vijand in de statuten van nationale erkentelijkheid. 1953.

Studie over de toepassing van artikel 4 van de Wet van 26 februari 1947. 1953.

Twee vragen in verband met het bezitrecht van de testamentuitvoerder. Tijdschrift voor Notarissen, 1953.

De sociale wetgeving en de beroepsherscholing van de minder-validen. Brussel, 1959.

Beginselen van nijverheidsrecht. 1959.

THEO LUYKX

1954

Pieter, Theo Luykx werd geboren te Lommel (prov. Limburg) op 14 oktober 1913. Hij volbracht zijn Grieks-Latijns Humaniora aan het Jezuïetencollege te Turnhout. Na een voorbereidend jaar (1932-33) volgde hij de kandidatuur voor Burgerlijk Ingenieur aan de Katholieke Universiteit te Leuven (1933-35). Sedert 1935 studeerde hij in de Letteren en Wijsbegeerte aan de Rijksuniversiteit te Gent. Na één jaar, in oktober 1936, verwierf hij van de Middenjury het diploma van kandidaat, werd licentiaat in de Letteren en de Wijsbegeerte in 1938, kandidaat voorbereidend tot de Rechten in 1939 en promoveerde tot doctor in de Letteren en de Wijsbegeerte (groep Geschiedenis) aan de Rijksuniversiteit te Gent op 18 november 1940.

In 1942 en opnieuw in 1959 werd hij uitgeroepen tot laureaat van de Kon. Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.

Leraar sedert september 1939 aan de Koninklijke Athenea te Berchem, Mechelen en Brussel, vervulde hij in 1943 en in 1948 een mandaat van assistent aan de Rijksuniversiteit te Gent bij de cursussen van Prof. Dr. F. L. Ganshof. Van 1944 tot 1947 was hij als journalist werkzaam in de Brusselse pers.

Sedert 1951 werd hij voor verschillende cursussen benoemd aan de Rijkshandelshogeschool te Antwerpen : voor Hedendaagse, Belgische en Economische Geschiedenis (K.B. van 21 december 1951 en van 26 januari 1953). Bij M.B. van 28 februari 1951 werd hij belast met het houden van een vrije cursus over „Perswetenschap” aan de Faculteit van de Rechten te Gent en werd hij bij K.B. van 20 maart 1954 benoemd tot docent voor de cursus „Parlementaire en Wetgevende geschiedenis van België”. Bij K.B. van 12 maart 1959 werd zijn vrije cursus in de „Perswetenschap” tot facultatief leer vak verheven en bekwam hij bij K.B. van 8 mei 1959 uitbreiding van leeropdracht met de cursus in de „Diplomaticke geschiedenis” aan de Faculteit van de Rechten en aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen. Bij besluit van de Beheerraad der Universiteit van 29 september 1959 werd hij

gemachtigd Prof. C. Verlinden te vervangen voor de cursus „Sociale en Economische Geschiedenis” (lic. Sociale Wetenschappen) gedurende het academiejaar 1959-1960.

Hij is buitenlands lid van het „Historisch Genootschap te Utrecht” (1948) en van de „Maatschappij van Letterkunde te Leiden” (1956), Belgisch vertegenwoordiger in het „Comité International pour l'histoire de la Presse” (Triëst-Parijs, 1956), lid van het „Nationaal Belgisch Comité voor Geschiedkundige Wetenschappen” (1956), van de „Association internationale des Études et Recherches sur l'Information” (Unesco, Parijs, 1958), van het „International Press Institute” (Bern, 1958) en stichtend lid van de Belgische Vereniging voor Perswetenschap (Zetel: Pershuis, Brussel, 1960).

Sedert 1955 is hij lid van het redactie-comité van „Gazette. International Journal of the Science of the Press” (Amsterdam) en sedert 1957 redactie-secretaris van „De Brug. Tijdschrift van de Rijksuniversiteit te Gent”. Hij fungeert sedert 1959 als adviseur voor België voor een aantal historische publikaties der Elsevier-uitgaven.

PUBLIKATIES VAN THEO LUYKX

IN BOEKVORM

- Brugge* (met Dr. J. L. BROECKX). Steden en Landschappen, nr. IX, 200 blz., Antwerpen, 1943.
- Op den drempel der geschiedenis van het Vlaamsche volk*. Basisreeks, 87 blz., Brussel, 1944.
- Gillis Berthout met den Baard, kamerheer van Vlaanderen en broeder van de Duitse Orde in Pitseburg te Mechelen*. Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Standaard-Boekhandel, 40 blz., 1944.
- Johanna van Constantinopel, gravin van Vlaanderen en Henegouwen. Haar leven (1199/1200-1244). Haar regeering (1204-1244)*. Handelingen van de Kon. Vl. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Standaard-Boekhandel, 674 blz., 1946.
- De graven van Vlaanderen en de Kruisvaarten*. 248 blz., Leuven, 1947.
- Brugge, de oude Zwinstad*. Heemschutserie, 80 blz., Amsterdam, 1950.
- Het grafelijk geslacht Dampierre en zijn strijd tegen Filips de Schone*. 275 blz., Leuven, 1952.
- Cultuurhistorische Atlas van België*. Elsevier-uitgave, 192 blz., 1954.
- Atlas culturel et historique de Belgique*. Elsevier-uitgave, 1^e uitgave, 1954; 2^e uitgave, 1959, 192 blz.
- Overzicht van de Economische Geschiedenis*. Gestencileerde cursus, Standaard-Boekhandel, 169 blz., 1955.
- Een halve eeuw zegelbelasting op de Belgische pers (sept. 1797-mei 1848)*. Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, 30 blz. Brussel, 1956.
- Historische Winkler Prins Encyclopedie* (hoofdredactie met Dr. PH. DE VRIES). 3 dln., 3×750 blz., 1957-1959.
- Moderne Geschiedenis (1815-Heden)* (in samenwerking). Dl. IV van het „Repertorium van de Sociale Wetenschappen”. Elsevier, Brussel-Amsterdam, 1960, 516 blz.
- De grafelijke financiële Bestuursinstellingen en het grafelijke Patrimonium in Vlaanderen tijdens de regering van Margareta van Constantinopel (1244-1278)*. Handelingen van de Kon. Vl. Acad. voor Wet., Lett. en Schone Kunsten van België, 480 blz., Brussel, 1960.
- Hedendaagse politieke geschiedenis van België. Dl. I: periode der cijnskiezers (tot 1893)*. Gestencileerde cursus. Wetenschappelijke Boekhandel E. Story, Gent, 1960.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- De groei van de geschiedschrijving in Vlaanderen in de Nederlandsche Taal.* Wetenschappelijke Tijdingen, 6^e jg., nrs. 8, 9 en 10, 1941.
- Biografische gegevens over Jacob Rosant, schrijver van de „Evangelische Triumphwagen”.* Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Acad. voor Taal- en Letterkunde, 1942, blz. 651-657.
- Gravin Johanna van Constantinopel en de godsdienstige vrouwenbeweging in Vlaanderen in de eerste helft van de XIIIe eeuw.* Ons Geestelijk Erf, afl. I, 1943, blz. 5-30.
- Bij een belangrijke bijdrage tot de kennis van het dertiendeuwsche Vlaanderen.* Belgisch Tijdschrift voor Philologie en Geschiedenis, dl. XXII, 1943, blz. 447-456.
- Étude sur les chanceliers de Flandre pendant le règne de Jeanne de Constantinople.* Revue du Nord, nr. 112, 1946, blz. 241-266.
- Een klachtenlijst van Brabanders over hun wederrechtelijke behandeling op Vlaams grondgebied in 1260.* Handelingen van de Kon. Commissie voor Geschiedenis, dl. CXIII, afl. 1-2, 1948, blz. 1-40.
- De strijd om het kanselierschap in Vlaanderen tussen Philips van Savoye en Jan van Vlaanderen.* Miscellanea J. Gessler, dl. II, blz. 767-779, 1948.
- Hendrik III van Gelre, prins-elect van Luik, tegen Wouter (VI) Berhout, heer van Mechelen.* Handelingen van de Kon. Kring voor Oudh., Lett. en Kunst van Mechelen, dl. LIII, 1949, blz. 30-66.
- De strijd van Margareta van Constantinopel, gravin van Vlaanderen en Henegouwen, voor het behoud van haar Rijksgebieden.* Gedenkschriften van de Oudh. Kring van het Land van Dendermonde, 3^e reeks, dl. II, 4^e afl., 1950, blz. 113-143.
- Over de geboorte- en sterfdata van gravin Margareta van Constantinopel en van hare kinderen, de Avesnes en de Dampierres.* Bijdragen voor de Geschiedenis van de Nederlanden, dl. V, 1950, blz. 63-77.
- De Nederlanden en de Europese politiek.* Algemene Geschiedenis van de Nederlanden, dl. II, blz. 231-255, Utrecht, 1950.
- Het optreden van de „baljuw van Vlaanderen” en van de „baljuw van Henegouwen” gedurende de regering van het Henegouwse Huis.* Handelingen van de Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal, Letterkunde en Geschiedenis, 1950, blz. 107-134.
- De lijst van de Brugse baljuws gedurende de dertiende eeuw.* Handelingen van de Société d'Émulation te Brugge, 1951, blz. 142-149.
- Rond het eerste huwelijk en de daaruit gesproten kinderen van Gwijde van Dampierre.* Gedenkschriften v. d. Oudh. Kring van het Land van Dendermonde, dl. II, 1952, blz. 161-179.
- De Perswetenschap aan de Universiteit.* Dietsche Warande en Belfort, 1952, blz. 284-296.
- Politieke Geschiedenis. Vlaanderen door de eeuwen heen,* dl. II, 1952, blz. 11-44.
- De jongste literatuur over ons nationaal verleden.* Dietsche Warande en Belfort, blz. maart 1952, 180-184; februari 1953, blz. 118-124; februari 1954, blz. 112-117; december 1956, blz. 624-629; februari 1958, blz. 113-121.
- Perswetenschap en Journalistenopleiding.* Wetenschappelijke Tijdingen, jg. 13, aug. sept. 1953, blz. 260-263.
- Kanttekeningen bij het International Congres voor Perswetenschap te Berlijn.* Dietsche Warande en Belfort, juni 1955.
- Over de Orangistische pers in België (1830-1842).* Album Prof. Dr. K. Baschwitz, Leiden, 1956, blz. 12-25.
- Nationale Geschiedenis.* Elseviers Algemeen Repertorium, dl. III, Brussel, 1955, blz. 187-436.
- The Stamp-duty on Belgian Newspapers and its abolition in 1848.* Gazette, International Journal of the science of the Press, Amsterdam, 1955, blz. 257-264.
- Het Internationaal Congres voor Persgeschiedenis te Triest.* Wetenschappelijke Tijdingen, december 1956.
- De Studenten.* Gedenkboek van de Rijksuniversiteit te Gent (uitgevoerd onder zijn technische redactie), Gent, 1957, blz. 371-403.
- Het ontstaan van de Politieke Pers in België.* Handelingen van het XXIIe Vlaams Filologencongres, Gent, 24-26 april 1957, blz. 402-405.

- Historiografie in België*. Historische W. P. Encyclopedie, dl. I, 1957, blz. 90-101.
- Na acht jaar onderwijs in de Perswetenschap*. De Brug, april-juni 1958, blz. 107-113.
- De confessionele partij. Terughblik op de 19^e eeuw*. De Maand, 2^e jg., nr. 1, jan. 1959, blz. 54-57.
- Recente literatuur over ons verleden*. Dietsche Warande en Belfort, febr. 1959, blz. 117-125; ibidem, maart 1960, blz. 208-219.
- Wordt de Pers bedreigd door Radio en Televisie?* De Brug, 3^e jg., nr. 3, mei-juni 1959, blz. 157-166.
- Een berucht politiek persproces in 1852*. Handelingen van het XXIIIe Vlaams Filologencongres. Brussel, 1-3 april 1959, blz. 312-317.
- De eerste organieke wet op het Hoger Onderwijs in België*. De Brug, 4e jg., nr. 4-5, 1960, blz. 201-217.
- Onderwijsmethoden en informatiemiddelen in de Journalistiek*. V.E.V. Berichten, september 1960, pp. 2077-2089.
- Napoléon III et la presse en Belgique*. Etudes de Presse, Parijs, (in druk).
- Volgende uitvoerige bijdragen in de Historische W. P. Encyclopedie: *Belgische Socialistische Partij-Belgische Werkliedenpartij*, dl. I, p. 385-386; *Brugge*, dl. I, p. 481-483; *Christelijke Volkspartij*, dl. I, p. 592; *Hanze*, dl. II, p. 355-356; *Katholieke partij*, dl. II, p. 588-589; *Kruistochten*, dl. II, p. 634-639; *Leuven*, dl. II, p. 695-696; *Luxemburg*, dl. II, p. 740-742; *Persgeschiedenis*, dl. III, p. 246-250; *Volksvertegenwoordiging. België*, dl. III, p. 631.
- Medewerking aan de Winkler Prins Encyclopediën (6^e druk en 10-delige).

GERDA DE BOCK

1954

De Bock, Gerardina, Eleonora, Wilhelmina (gezegd Gerda), werd geboren te Antwerpen op 3 mei 1922. Zij volbracht haar middelbare studiën aan het Atheneum voor meisjes te Antwerpen, haar hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (doctor in de Rechten op 13 september 1945 — licentiaat in de criminologie op 31 oktober 1945).

Werd ingeschreven op de tabel der Orde van het Hof van Beroep te Gent : als advocaat sinds 11 december 1948, als ere-advocaat sinds 20 november 1953. Werkzaam bij het Parket van de Rechtbank van 1^e Aanleg te Gent, voornamelijk in de Dienst voor Kinderbescherming, 1948-1952, en bij de Dienst voor Kinderbescherming bij het Ministerie van Justitie 1952-1953.

Gemandateerd door het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek als : Aspirant (1949-1951), aangesteld Navorsers (1951-1953), bevoegdverklaard Navorsers (1953), waaraan verzaakt.

Belast met de oprichting, de directie en het doceren van enkele rechts-cursussen van en aan het Stedelijk Instituut voor Sociale Studie te Gent sinds 1 september 1953.

Werd benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en aldaar belast met de cursus : „De wetgeving op de kindbescherming”, bij K.B. van 6 april 1954.

Belast met de inrichting en de directie van een „Speciale Vormingscursus voor het opvoedend personeel van de instellingen ter kindbescherming” (1955-1956). Belast met de inrichting en de directie te Gent van een Instituut voor Koloniale Sociale Vorming voor de U.B.S.S.A.C. Brussel (Union belge du Service Social au Congo), 1958.

Werd aangesteld als gast-docent aan de Officiële Universiteit van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi te Elisabethstad en aldaar belast met de cursussen : „Wetgeving op de kindbescherming” en „Vergelijkende schoolwetgeving,

in het bijzonder van België, Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi", bij K.B. van 11 februari 1959.

Studieverblijven in Engeland (1948), Nederland (1949-1950) en Frankrijk (1954) ter bestudering van de justitiële kinderbescherming.

Benoemd tot kadet van de arbeid bij K.B. van 10 november 1951.

Lid van de Belgische afvaardiging voor de Benelux-studiedagen in Nederland, gewijd aan het onderzoek van gerechtkinderen (1952).

Stagiaire bij de Europaraad te Straatsburg (1955).

Zij is lid van de Raad van Advies voor Kinderbescherming bij het Ministerie van Justitie, aangesteld bij K.B. van 3 maart 1955; lid van het wetenschappelijk redactie-comité van het „Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen" van de Rijksuniversiteit Gent, sinds 1956; lid van het Dagelijks Bestuur van het Contact-Comité voor de werken van Kinderbescherming-Brussel, sinds 1957; Afgevaardigd Beheerder van de B.R.U.G. (Begunstigers Rijksuniversiteit Gent), Instelling van Openbaar Nut, sinds 1958; lid van de Beheerraad van het Centre d'Étude de la Délinquance Juvénile A.S.B.L. Brussel, als vertegenwoordiger van de Universiteit Gent, sinds 1958; lid en ondervoorzitster van de Hoge Raad voor het Onderwijs in het Maatschappelijk Dienstbetoon bij het Ministerie van Justitie sinds 1958; lid van de Beheerraad van de Union belge du Service Social au Congo (U.B.S.S.A.C.), sinds 1959.

Lid Redactie tijdschrift Volksopvoeding; lid Raad van Beheer van het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen (Nationaal Centrum voor Studie, Onderzoek en Opleiding), sinds 1960.

PUBLIKATIES VAN GERDA DE BOCK

IN BOEKVORM

Incivisme en Repressie. Een onderzoek in de vrouwenafdeling van het Interneringscentrum te Gent, Vlaamse Rechtsk. Bibl., De Sikkel, Antwerpen, 1946.

Jeugdmisdadigheid. Germinalreeks, Gent, 1952.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

La réadaptation des jeunes délinquants en Angleterre. Rev. Dr. pénal, n° 1, 1949.

Het Kinderrecht in Engeland. Rechtsk. Weekblad, 13e Jg., nrs. 5 en 6.

Een experiment in de Kinderbescherming. Jongenshaard, Rechtsk. Weekbl., 14e Jg., nr. 2.

La Protection judiciaire de l'Enfance aux Pays-Bas. Rev. Dr. pén., nr. 1, 1950.

De Tehuizen met beperkte vrijheid. Rechtsk. Weekbl., 14e Jg., nr. 20.

Verslag over de Observatie voor het 3e Congres van Sociaal Verweer. Vermeld in „Revisa di difesa sociale", Jg. V, nrs. 3 en 4, 1951.

Une visite d'étude au Tribunal des Enfants de Liège. Rev. Dr. pén., nr. 6, 1952.

Rapport d'un séjour en France. Tijdschrift van de Belgische Federatie der Universitaire Vrouwen, december 1954.

Possibilités de rééducation du mineur socialement inadapté dans son milieu familial d'origine. Rapport pour le Ve Congrès de Défense Sociale — Stockholm, août 1958 — te publiceren door Ministerie van Justitie.

De evolutie in de methodes van behandeling in een familiaal milieu. Inleiding, gehouden voor het Colloquium van het Centre d'Étude de la Délinquance Juvénile — Brussel, 15/16 maart 1958 — gepubliceerd in „Evolutie van een begrip : de jeugdmisdadigheid”, Brussel, pp. 143-166.

Verwaarloosde Jeugd. Volksopvoeding, 7e Jg., nr. 3, 1958.

Bijdrage tot een onderzoek naar het fenomeen van de jeugdbende in onze tijd. Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, 3e Jg., nr. 3, 1958.

De rol die de beschermcomité's kunnen spelen in de opvoedende bijstand aan de familie's. Uitgegeven door de Koninklijke Commissie van het Beschermcomité in de reeks verslagen, gewijd aan: Het behoud van de familiale integriteit door de opvoedende bijstand. Brussel, december 1959.

Kaderopleiding (in zake Volksopvoeding). Volksopvoeding, nr. 2, 9° jg.

Techniques et techniciens au service de l'enfance inadaptée. Rapport édité par le Comité de Contact (Bruxelles) pour la 1e Conférence Internationale de l'Union Mondiale des Organismes pour la Sauvegarde de l'Enfance et de l'Adolescence. Avril 1960.

Les tâches nouvelles du Service Social. Le Service Social, nr. 3, 1960.

Justice et Publicité. La répercussion de la publicité donnée aux crimes et délits sur l'opinion publique.

Un sondage d'opinion dans la ville de Gand. Rev. Dr. pénal, n° 1, 1960-1961.

MARCEL VAN MEERHAEGHE

1955

Van Meerhaeghe Marcel, Alfons, Gilbert, werd geboren te Wetteren op 12 april 1921. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Diest (1933-1936) en aan de Vlaamse Cadettenschool (1936-1939), zijn hogere studiën aan de Koninklijke Militaire School (1939-1940) en (na een krijgsgevangenschap van zeven maand) aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij volgende diploma's behaalde : licentiaat in de economische wetenschappen (22 juni

1944), licentiaat in de staatswetenschappen (31 oktober 1944; examen elk jaar afgelegd tijdens de tweede examentijd) en geaggregeerde van het middelbaar onderwijs van de hogere graad (22 december 1944). Hij promoveerde op 31 mei 1946 tot doctor in de economische wetenschappen.

Na een nieuwe legerperiode trad hij op 16 maart 1946 in dienst bij het Ministerie van Economische Zaken, waar hij in 1947 slaagde in het examen van secretaris van administratie-economist (Dienst voor Algemene Studiën en Dokumentatie). Werd op 1 juni 1949 bevorderd tot economisch adviseur. Aangeduid als lid van verscheidene nationale en internationale economische commissies.

Ondertussen werd hij op 1 oktober 1947 tot docent benoemd aan de Koloniale Hogeschool (later : Universitair Instituut voor de Overzeese Gebieden), waar hij met de cursus in de Staathuishoudkunde werd belast. Zijn opdracht werd in 1950 uitgebreid met de leergang „Economisch stelsel van Belgisch-Kongo (partim : handel en nijverheid)“.

Was van september 1953 tot februari 1954 „faculty advisor“ voor de economische en politieke kwesties bij het Nato Defense College te Parijs en van april 1954 tot april 1957 adviseur bij het kabinet van de h. V. Larock, minister van Buitenlandse Handel. Studiereis in Belgisch-Kongo in juli-augustus 1955.

Werd op 23 februari 1955 benoemd tot docent aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen bij de Rijksuniversiteit te Gent, waar hem de cursus „Koloniale economie en inrichting met inbegrip van de

geschiedenis der kolonisatie" werd toevertrouwd. Als docent aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid verbonden (8 augustus 1956), werd zijn taak uitgebreid met de leergang „Koloniale huishoudkunde". Ten slotte werd hem op 15 december 1956 de cursus „Staathuishoudkunde" toegewezen, te doceren aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen. Op 1 april 1957 werd hij tot gewoon hoogleraar benoemd.

Hij is directeur van het Seminarie voor Economie en van het Seminarie voor Tropische Economie. In het eerste wordt inzonderheid aandacht besteed aan de theorie van de economische politiek en van de internationale economische betrekkingen; in het tweede worden de problemen betreffende de economische groei behandeld.

Hij is verder beheerder van het „Studie- en Onderzoekcentrum voor Sociale Wetenschappen" van de Gentse universiteit, lid van talrijke wetenschappelijke genootschappen en commissies. Hij is o.m. gecoöpteerd lid van de Economische Raad voor Oost-Vlaanderen en vertegenwoordiger van de Rijksuniversiteit in het „Centre de Documentation Economique et Sociale Africaine" (CEDESA). Hij was lid van de economische groep van het Nationaal Instituut voor de Studie van de Ontwikkeling van Neder-Kongo tot 29 februari 1960 (datum, waarop aan het bestaan van het Instituut een einde werd gemaakt).

Hij is ten slotte beheerder van de volgende nationale studiecentra: „Nationaal centrum voor de studie van de landen met communistisch regime", „Centrum voor de studie van de sociale vraagstukken met betrekking tot de industrialisatie in Afrika", „Interuniversitair centrum voor de studie van de privéconsumptie", „Nationaal centrum voor de studie van de problemen met betrekking tot de Europese sociologie en economie", „Studiecentrum voor operationeel onderzoek".

Op 22 september 1959 werd hij benoemd tot gastprofessor aan de Officiële Universiteit van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi te Elizabethstad (academiejaar 1959-1960) voor de cursussen „Histoire des doctrines sociales et économiques" en „Histoire des doctrines économiques".

PUBLIKATIES VAN MARCEL VAN MEERHAEGHE

IN BOEKVORM

Handboek van de Economie. 1e uitgave, Elsevier, Brussel-Amsterdam, pp. 275, 1952; 2e uitgave, Huis Larcier, Brussel, pp. 345, 1958.

Economische structuur van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi. Uitgeverij Ontwikkeling, pp. 135, Antwerpen 1958.

Recente bijdragen tot de theorie van de internationale economische betrekkingen. Verhandeling nr. 3 van het Studie- en Onderzoekcentrum voor Sociale Wetenschappen, pp. 100, Rijksuniversiteit te Gent, 1959.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

A. — *In verband met de Kongolese economie.*

- Overzicht van de economische toestand van Belgisch-Kongo.* Kongo-Overzee, XII-XIII, 5, pp. 287-313, 1946-1947.
- De Kongolese economie in 1947.* Kongo-Overzee, XIV, 3, pp. 168-188, 1948.
- De Kongolese economie in 1948.* Kongo-Overzee, XV, 3-4, pp. 200-225, 1949.
- Het investeringsprobleem in Belgisch-Kongo.* Economisch-Statistische Berichten, pp. 185-186, 8 maart 1950.
- Le plan décennal au point de vue économique.* Bulletin de l'Association des Anciens Étudiants de l'Institut Universitaire des Territoires d'Outre-Mer, n° 7, pp. 9-15, 1950.
- De economische toestand van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi in 1949.* Economisch-Statistische Berichten, pp. 387-389, 17 mei 1950.
- De economische toestand van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi in 1950.* Economisch-Statistische Berichten, pp. 315-319, 25 april 1951.
- Financiën en Muntwezen (Belgisch-Kongo) en Economische Geografie (Belgisch-Kongo).* Winkler Prins Encyclopedie, 12^e deel, 6e ed., pp. 256-258, 1951.
- De Kongolese economie in 1951.* Economisch-Statistische Berichten, pp. 276-280, 9 april 1952.
- De buitenlandse handel van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi.* Koloniaal Jaarboek van de Internationale Jaarbeurs der Vlaanderen, pp. 13-20, Gent, 1952.
- Le commerce extérieur du Congo Belge et du Ruanda-Urundi.* Annuaire Colonial de la Foire Internationale des Flandres, pp. 12-20, Gand, 1952.
- La signification économique du Congo Belge pour la Belgique.* Problèmes d'Afrique Centrale, n° 17, pp. 164-170, 1952.
- De economische betekenis van Kongo voor België.* Tijdschrift voor de Belgische Handel, pp. 15-24, oktober 1955.
- La signification économique du Congo pour la Belgique.* Bulletin Commercial Belge, pp. 33-42, octobre 1955.

B. — *Andere.*

- De la théorie à la politique économique : la comptabilité nationale.* Industrie, Revue de la Fédération des Industries belges, pp. 202-205, april 1950.
- De Economie, Vlaanderen door de eeuwen heen* (2 vol., 3e ed. 1951-1952), 1e deel, pp. 249-282, 1951.
- De verhoging van het welvaartsniveau in de economisch onontwikkelde gebieden.* Problèmes d'Afrique Centrale, n° 13, pp. 208-211, 1951; Errata in n° 14 van 1951.
- Medewerking (voor de Belgische economie) aan de *Winkler Prins-Jaarboeken*, Amsterdam-Brussel, 1952-1953-1954.
- Economische politiek en internationale verplichtingen.* Tijdschrift voor de Belgische Handel, pp. 3-20, oktober 1956.
- Politique économique et obligations internationales.* Bulletin Commercial Belge, pp. 29-46, octobre 1956.
- Beschouwingen bij het werk van Prof. Dr. D. B. J. Schouten „Exacte Economie”.* Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, nr. 4, pp. 293-297, 1957.
- België en de Europese Economische Gemeenschap.* Arbeidsblad, pp. 279-287, maart 1958.
- La Belgique et la Communauté Économique Européenne.* Revue du Travail, pp. 275-283, mars 1958.
- Medewerking aan de *Algemene Winkler Prins* (rubrieksadviseur economie) en aan de *Oosthoek Encyclopaedie*.
- Enkele beschouwingen over de ruilvoet.* Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, nr. 3, pp. 244-261, 1959.

RENÉ VICTOR

1955

Victor, René, Paul, Norbert, geboren te Antwerpen op 19 januari 1897. Volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Antwerpen en behaalde op 16 november 1921 voor de Middenjury het diploma van doctor in de Rechten.

Werd ingeschreven sedert 1921 als advocaat aan de balie et Antwerpen, waar hij verschillende malen werd verkozen tot lid van de Raad der Orde.

Werd verkozen tot stafhouder der balie van Antwerpen van 1952 tot 1954.

Was van 1931 tot 1941 hoogleraar in het staatsrecht en administratief recht aan de Vrije Universiteit te Brussel.

In 1931 werd door hem het „Rechtskundig Weekblad” gesticht, waarvan hij sedertdien de hoofdopsteller is gebleven.

Stichtte in 1932 de „Vlaamse Rechtskundige Bibliotheek”, waarin tot nu toe 43 Vlaamse wetenschappelijke juridische werken werden gepubliceerd.

Was ondervoorzitter van het Verbond der Belgische Advocaten en ondervoorzitter van de Bond der Vlaamse Rechtsgeleerden.

Was in 1935 preadviseur op de jaarlijkse vergadering der Vereniging voor Wijsbegeerte des Rechts te 's Gravenhage over het onderwerp „Het wezen van het recht” en werd in 1959 aangesteld als bestuurslid van deze vereniging. Werd bij de stichting van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België in 1938 benoemd tot lid van deze Academie.

Is lid van de Maatschappij van Nederlandse Letterkunde te Leiden, van de Commissie voor vergelijkende studie van het recht in België en in Nederland en van de redactieraden der „Algemene Praktische Rechtsverzameling” en van het „Administratief Lexicon”.

Werd uitgenodigd tot het houden van wetenschappelijke lezingen door de

Universiteit te Leiden en de juridische genootschappen te 's Gravenhage, Alkmaar, Breda en Eindhoven.

Werd door Koninklijk Besluit van 14 april 1955 benoemd tot docent aan de rechtsfaculteit der Universiteit te Gent voor de cursussen „Overzicht van het staats- en administratief recht” en „Vergelijkend administratief recht”.

PUBLIKATIES VAN RENÉ VICTOR

IN BOEKVORM

Het belang van de Nederlandse Wetenschap voor de algemene Rechtstheorie. Antwerpen, De Sikkel, 1932.

Een eeuw Vlaams Rechtsleven. Antwerpen, 1935.

Het wezen van het Recht. Handelingen van de Vereniging voor Wijsbegeerte des Rechts, 2 delen 's Gravenhage, 1935.

De rechtstheorie van Reinard Höhn. Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Brussel, 1939.

De Belgische Wetboeken. Tweetalige uitgave. I. *Grondwet. Burgerlijk Wetboek* (met Prof. F. VAN GOETHEM, met aantekeningen voorzien), Brussel, 1940.

Levensbericht van S. R. Steinmetz. Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten, Brussel, 1941.

De ontwikkelingslijn in de Wetenschap van het Administratief Recht in België. Antwerpen, 1941.

Bibliographie der werken gepubliceerd door Antwerpse Magistraten en Advocaten van 1800 tot 1950. Antwerpen, 1950.

Actes du IIIe Congrès international de défense sociale (met S. VERSELE en W. CALEWAERT). Antwerpen, 1955.

Levensbericht van Prof. R. Kranenburg. Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten, Brussel, 1958.

Problemen van vergelijkend administratief recht. Antwerpen, 1959.

Schets ener geschiedenis van de Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen. Antwerpen, De Vlijt, 1960.

ALS BIJDAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

De nieuwste theorieën over Recht en Staat. De Vlaamse Gids, jg. XIV, blz. 289-304 en 337-354, 1926.

De Nieuw-Kantiaanse Rechtsschool. Rechtskundig Tijdschrift voor België, 23^e jg., blz. 388-420, 1928.

Gerecht en Bestuur in het werk van Hans Kelsen. Rechtskundig Tijdschrift voor België, 25^e jg., blz. 314, 1930.

Ons Doel. Rechtsk. Wbl., I, kol. 17-20, 1931-32.

Het begrip der soevereiniteit. Rechtskundig Tijdschrift voor België, 27^e jg., blz. 306-324, 1932.

De nieuwe Spaanse Grondwet. R.W., kol. 301-306, 1932-33.

Hans Kelsen vijftig jaar. R.W., kol. 443-446, 1931-32.

Beschouwingen over het Rechtskundig Congres. R.W., kol. 465-468, 1931-32.

Inleiding tot het boek van Victor Leemans : Carl Schmitt, bijdrage tot de sociologie van Staat en Politiek. Antwerpen, De Sikkel, 1933.

Twee boeken over Thorbecke. R.W., kol. 473-478, 1932-33.

Professor Mr. C. Van Vollenhoven. R.W., kol. 585-590, 1932-33.

Hans Kelsen en de intellectuele vrijheid. R.W., kol. 633-638, 1932-33.

Het statuut van Catalonië. R.W., kol. 713-718, 1932-33.

Het wetsvoorstel op het gebruik der talen in gerechtszaken. R.W., kol. 33-36, 1933-34.

Nog over Edmond Picard. R.W., kol. 175-179, 1933-34.

De jaarlijkse vergadering der Vereniging voor Wijsbegeerte des Rechts. R.W., kol. 209-214, 1933-34.

Twee Vlaamse Rechtsboeken. R.W., kol. 665-668, 1933-34.

Onderhoudsgeld na uitspraak der echtscheiding. R.W., kol. 737-740, 1933-34.

Een belangrijk boek. Korneel Bergé, Leerboek der registratierechten. R.W., kol. 33-36, 1934-35.

Het werk van Adolphe Prins. R.W., kol. 401-416, 1934-35.

Het vraagstuk der pleitbezorgers. R.W., kol. 611-624, 1934-35.

Nog het vraagstuk der pleitbezorgers. R.W., kol. 707-712, 1934-35.

De nieuwe regelen van proceduur. R.W., kol. 753-758, 1934-35.

Twee boeken over de Democratie. R.W., kol. 1529-1540, 1934-35.

Prof. Mr. Hugo Krabbe. R.W., kol. 833-840, 1935-36.

Beschouwingen over de nieuwe proceduur in zake echtscheiding. R.W., kol. 897-932, 1935-36.

Het werk van Dr. J. J. von Schmid. R.W., kol. 1025-1036, 1935-36.

Het gebruik der talen in de Raad der Orde. R.W., kol. 1655-1666, 1935-36.

Overzicht van het rechtsleven gedurende het rechterlijk jaar 1935-36. R.W., kol. 1-10, 1936-37.

Het Hof van Verbreking en art. 23 der wet op het gebruik der talen in gerechtszaken. R.W., kol. 221-226, 1936-37.

Het examen voor de Magistratuur. R.W., kol. 305-316, 1936-37.

Het vijftigjarig jubileum van het Verbond der Belgische Advocaten. Rede op de plechtige algemene vergadering. R.W., kol. 433-440, 1936-37.

De Rechterlijke Macht. Inleiding tot de besluiten der zevende Commissie van het Studiecentrum tot hervorming van de Staat, blz. 471-487, Brussel, 1937.

Hervorming van de Proceduur. Het Onderzoek der burgerlijke zaken. R.W., kol. 849-858, 1936-37.

Een kwestie van bevoegdheid. De draagwijdte van art. 214j B.W. R.W., kol. 1009-1016, 1936-37.

De herziening van onze wetgeving op de abnormalen. R.W., kol. 1265-1274, 1936-1937.

Vier nieuwe werken in de Vlaamse Rechtskundige Bibliotheek. R.W., kol. 1409-1416, 1936-37.

De juridische kant van het vraagstuk der Vlaamse Academiën. R.W., kol. 1521-1536, 1936-37.

Het congres van het Verbond der Belgische Advocaten. R.W., kol. 1585-1590, 1936-37.

Overzicht van het Rechtsleven gedurende het rechterlijk jaar 1936-1937. R.W., kol. 1-10, 1937-38.

Rond het vraagstuk der Wetenschappelijke Vlaamse Academiën. R.W., kol. 435-444, 1937-38.

Het recht als wetenschap. R.W., kol. 1089-1112, 1937-38.

Het XXe Rechtskundig Congres. R.W., kol. 1375-1378, 1937-38.

Overzicht van het Vlaams Rechtsleven gedurende het rechterlijk jaar 1937-38. R.W., kol. 1-6, 1938-39.

Voorwoord tot het boek van Jhr. Dr. J. J. von Schmid, Rechtsphilosophische en sociologische studiën. Antwerpen, De Sikkel, 1939.

Rede en gevoel in het recht. R.W., kol. 1393-1412, 1938-39.

Een voorstel tot wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken. R.W., kol. 1537-1548, 1938-39.

De Crisis aan de Balie. R.W., kol. 1571-1614, 1938-39.

Een Nederlands boek over de logica van het recht. R.W., kol. 1729-1738, 1938-39.

Overzicht van het Rechtsleven tijdens het rechterlijk jaar 1938-39. R.W., kol. 1-8, 1939-40.

De Nederlandse vertaling van ons Burgerlijk Wetboek. R.W., kol. 257-262, 1939-40.

Beschouwingen over de Raad van State. R.W., kol. 433-452, 1939-40.

Over administratieve rechtspraak. R.W., kol. 641-652, 1939-40.

De Raad van State en de Belgische Grondwet. R.W., kol. 1031-1052, 1939-40.

Filips Wielant, in „100 Grote Vlamingen”. blz. 79-81, Antwerpen, 1941.

Overzicht van de Vlaamse rechtsliteratuur sedert 10 mei 1940. R.W., kol. 5-20, 1946-47.

De Raad van State. R.W., kol. 577-590, 1946-47.

Commissie voor de vergelijkende studie van het recht in België en Nederland. R.W., kol. 49-52, 1947-48.

Mr. René Marcq. R.W., kol. 429, 1947-48.

De advocaat in deze tijd. R.W., kol. 465-472, 1947-48.

Drie nieuwe uitgaven in de Vlaamse Rechtskundige Bibliotheek. R.W., kol. 1296-1304, 1947-48.

- Overzicht van de jongste Vlaamse rechtsliteratuur. R.W., kol. 1-8, 1948-49.
- De vergadering van de „Belgische Unie voor Strafrecht. R.W., kol. 961-963, 1948-49.
- Prof. J. H. P. Bellefroid. R.W., kol. 913-924, 1949-50.
- Prof. E. Van Dievoet als rechtsgeleerde. R.W., kol. 1297-1310, 1949-50.
- Het gevaarlijk artikel 214j B.W. R.W., kol. 1569-1584, 1949-50.
- Vijftien jaar toepassing der wet van 15 juni 1935. R.W., kol. 1601-1612, 1949-50.
- Tentoonstelling van het Antwerps Rechtsleven ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan der Rechtbank van eerste aanleg. R.W., kol. 337-342, 1950-51.
- Inleiding tot de catalogoog der Tentoonstelling van het Antwerps Rechtsleven. blz. 11-15, Antwerpen, De Vlijt, 1950.
- De evolutie van het Belgisch Recht sedert 150 jaar. R.W., kol. 429-440, 1950-51.
- De huurwet 1950. R.W., kol. 561-582, 1950-51.
- Het boek van Mr. van Lemep over „Het Kortgeding”. R.W., kol. 1295-1304, 1950-51.
- Inleiding tot het „Memorial” van het Verbond der Belgische Advocaten, uitgegeven ter gelegenheid van de 65^e verjaring van het Verbond. III-VII, Brussel, 1951.
- De Vlaamse Rechtsliteratuur in België van 1940 tot 1950. Het boek in België, blz. 3-35, 1951-52.
- Overzicht van de Vlaamse Rechtsliteratuur gedurende het vorig rechterlijk jaar. R.W., kol. 1-6, 1952-53.
- Rouwhulde aan Dr. A. J. Stelfeld. R.W., kol. 79-82, 1952-53.
- Antwoord op de rede van Mr. J. Arts over „Ghandi de vredelievende”. R.W., kol. 351-358, 1952-53.
- De hervorming van het rechtsonderwijs in Frankrijk. R.W., kol. 1769-1776, 1952-53.
- Overzicht van de Vlaamse rechtsliteratuur gedurende het vorig rechterlijk jaar. R.W., kol. 1-2, 1953-54.
- Antwoord op de rede van Mr. J. Marck „Het rijk der abnormalen”. R.W., kol. 207-214, 1953-53.
- La tâche de l'Union internationale des Avocats. Bulletin d'information de l'Union internationale des Avocats, Paris, 1953.
- Bij het overlijden van Prof. E. M. Meijers. R.W., kol. 1903-1906, 1953-54.
- Overzicht van de Vlaamse rechtsliteratuur gedurende het vorig rechterlijk jaar. R.W., kol. 1, 1953-54.
- Overzicht van de Vlaamse rechtsliteratuur gedurende het rechterlijk jaar 1953-54. R.W., kol. 1, 1954-55.
- Overzicht van de Vlaamse Rechtsliteratuur gedurende het rechterlijk jaar 1954-55. R.W., kol. L-10, 1955-56.
- De advocatuur en de bijzondere tegenverzekering. R.W., kol. 523-530, 1955-56.
- De tucht aan de balie. Bij een arrest. Hof te Brussel, 20 december 1955. R.W., kol. 1017-1022, 1955-56.
- Hulde aan Prof. Dr. A. Kluyskens. R.W., kol. 1457-1462, 1955-56.
- Het geval van Rechter Grootaert. R.W., kol. 2043-2048, 1955-56.
- Overzicht van de Vlaamse Rechtsliteratuur gedurende het rechterlijk jaar 1955-56. R.W., kol. 1-14, 1956-57.
- Het 16^e Congres van de Union internationale des Avocats te Parijs. R.W., kol. 63-68, 1956-57.
- Prof. A. Kluyskens. Necrologie, R.W., kol. 801, 1956-57.
- Prof. M. H. Bregstein. Necrologie, R.W., kol. 1630, 1956-57.
- Prof. R. Kranenburg (1880-1956). *Politica*, Tijdschrift voor Staatskunde en Sociologie, blz. 259-266, 1957.
- Overzicht van de Vlaamse Rechtsliteratuur gedurende het rechterlijk jaar 1956-57. R.W., kol. 1-18, 1957-58.
- Over de vaststelling van het honoraris van de advocaat. R.W., kol. 1123-1126, 1957-58.
- Over de formule „Door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen”. R.W., kol. 1163-1171, 1957-58.
- La notion de légalité en Belgique. *Revue de droit international et de droit comparé*, blz. 493-507, 1958.
- Overzicht van de Vlaamse Rechtsliteratuur gedurende het rechterlijk jaar 1957-58. R.W., kol. 1-20, 1958-59.
- Prof. René Piret. Necrologie, R.W., kol. 1580-1582, 1958-59.
- Overzicht van de Vlaamse Rechtsliteratuur gedurende het rechterlijk jaar 1958-1959. R.W., kol. 1-18, 1959-60.

A. W. VRANCKX

1955

A. W. Vranckx werd geboren te Kessel-Lo op 24 januari 1907. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Leuven en zijn hogere studiën aan de Leuvense Universiteit, waar hij in 1931 het diploma van doctor in de Rechten behaalde. Hetzelfde jaar werd hij Laureaat van de interuniversitaire wedstrijd.

Van 1931 tot 1947 was hij advocaat en van 1936 tot 1947 lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Sedert

1947 is hij Raadsheer van State.

Op 14 april 1955 werd hij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en belast met de cursussen : Geschillen van bestuur, Grondige studie van vraagstukken lopende over geschillen van bestuur, Notarieel administratief recht, Staatsrecht (bijzonder stof).

Hij is ondervoorzitter van de Commissie belast met de voorbereiding van de Nederlandse tekst van de Grondwet, de wetboeken en de voornaamste wetten en besluiten; tevens ondervoorzitter van de Centrale Commissie voor de Nederlandse Rechtstaal en Bestuurstaal in België en Voorzitter van de directieraad van het Administratief Lexicon.

Van 1949 tot 1953 was hij, samen met F. Depresseux, algemeen verslaggever van het Centrum van onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke en rechtskundige vraagstukken in de Vlaamse en Waalse gewesten. In 1958 fungeerde hij als voorzitter van de Gemengde Commissie voor stedenbouw.

Hij is gewapend weerstander en politiek gevangene.

PUBLIKATIES VAN A. W. VRANCKX

IN BOEKVORM

- Gemeenschap en Klassenstrijd*, 1931.
Les encycliques et le socialisme (met A. WAUTERS). 1939.
Het herstel der stoffelijke oorlogsschade. 1948.

BROCHURES

- Confession d'un flamingant*. 1928.
Katholicisme en socialisme. 1929.
Stad en Platteland. 1947.

BIJDRAGEN IN VERZAMELWERKEN

- De Blijde Inkomst en onze grondwettelijke vrijheden*. Standen en Landen, 1958.
Openbare instellingen en instellingen van openbaar nut. Administratief Lexicon, 1959.
Deposito- en Consignatiekas. Administratief Lexicon, 1959.
Administratieve rechtshandeling. Administratief Lexicon, 1960.

ARTIKELS IN TIJDSCHRIFTEN

- De mens als zin en waarde*. Morgen, 1946.
Ook heraanpassing van de landbouw. Morgen, 1946.
Klasse en klassenstrijd. Morgen, 1946.
De noodzakelijke structuurhervormingen inzake verzekering tegen arbeidsongevallen. Problemen, 1948.
De ontwikkeling van de gemeentelijke autonomie. Tijdschrift voor bestuurswetenschappen, 1949.
Rechtstaal en Bestuurstaal. Jaarboek II van het Vlaams rechtsgenootschap, 1955.
Iedereen is geacht de wet te kennen. Rechtskundig Weekblad, 1956.
Is de administratieve rechtspraak een bron van recht? Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, 1957

JEAN BLONDEEL

1955

Jean L. Blondeel werd geboren te Brugge op 9 september 1921. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het St. Lodewijkscollege in zijn geboortestad, zijn hogere studiën aan de Universiteit te Leuven, waar hij in 1943 Baccalaureus in de Wijsbegeerte werd, en aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij in 1946 promoveerde tot doctor in de Rechten.

In 1946-1947 was hij substituut-krijgsauditeur te Gent en werd in 1947 benoemd tot vrijwillig assistent bij de Gentse Rechtsfaculteit. Datzelfde jaar kwam hij een beurs van de B.A.E.F. en ging studeren aan de Harvard Law School, waar hij in 1949 het diploma van Master of Laws verwierf en in 1950 dit van Doctor of Juridical Science met het proefschrift „Common Law and Civil Law method in the Law of Torts”.

Sedert 1950 werkt hij samen met een New-Yorks advocatenkantoor te Parijs, waar hij de functie van Europees adviseur waarneemt. De essentiële rol welke deze associatie van Amerikaanse advocaten gespeeld heeft in de voorbereiding van het verdrag tot oprichting der Europese Kolen- en Staal-Gemeenschap, wekte bij J. Blondeel belangstelling voor het op dreef brengen van de institutionele mechanismen, voorzien door het Schumanplan. In

1953 werd hij aldus aangesteld als Juridisch Adviseur van de Hoge Autoriteit der Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (1953-1956). In 1956 werd hij benoemd tot Speciaal Adviseur van de „International Bank for reconstruction and development” (Washington).

Bij K.B. van 1 oktober 1955 werd hij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent voor de cursus „Vergelijkende burgerlijke instellingen”.

Hij is laureaat van de Universitaire Stichting van België (1942-1943), C.R.B. Belgian Graduate Fellow (Harvard University, 1947-1948), C.R.B. Belgian Graduate Fellow (Harvard Law School, 1948-1949), Brandeis Research Fellow en C.R.B. Special Fellow (Harvard Law School, 1949-1950). Hij behaalde daarenboven de Prijs der Alumni van de Universitaire Stichting (1956).

Hij trad op als lector aan het Europa-College te Brugge (1953) en als Visiting Lecturer aan de Faculteit voor Rechten te Harvard (1953).

PUBLIKATIES VAN JEAN L. BLONDEEL

L'Organisation judiciaire aux États-Unis. Dl. I. Revue de droit international et de droit comparé, Brussel, 1950.

L'organisation judiciaire aux États-Unis. Dl. II. Revue de droit international et de droit comparé, Brussel, 1951.

Het juridisch leven in de Verenigde Staten van Amerika. Rechtskundig Weekblad, 1951; ook in Nederlands Advocatenblad, 's Gravenhage, 1951.

La Common Law et le droit civil. Revue international de droit comparé, Parijs, 1951.

De Common Law en het burgerlijk recht. Rechtskundig Weekblad, 1952.

La Cour de Justice et la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier. Institut des Relations Internationales, Brussel 1953; Institut des Sciences Politiques, Parijs, 1953.

Les emprunts de la C.E.C.A., une innovation en finance internationale (met H. VANDER EYCKEN). Revue de la Banque, Brussel, 1955.

De leningen van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Rechtskundig Weekblad, 1959.

Legal conditions governing foreign investment in Belgium. Boston, 1959.

HENDRIK ADRIAENS

1956

Hendrik, Jan Adriaens werd geboren te Mechelen op 9 november 1914. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het St. Romboutscollege te Mechelen, zijn hogere studiën voor de Centrale Examencommissie, waar hij in 1942 het diploma van doctor in de Rechten behaalde.

Sinds 1935 was hij ambtenaar bij het Ministerie van Economische Zaken; van 1945 tot 1948 adjunct-rechtskundig adviseur bij het Ministerie van Financiën en sedert 1948 auditeur bij de Raad van State. Van 1954 tot 1958 was hij juridisch adviseur van de Minister van Landsverdediging.

Bij K.B. van 8 augustus 1956 werd hij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent voor de cursussen : Overzicht van de instellingen van Belgisch Congo, Koloniaal stelsel en wetgeving van Belgisch Congo, Wetgeving van Belgisch Congo, evenals een overzicht van de vreemde koloniale instellingen en Wetgeving van Belgisch Congo.

Hij is algemene redactiesecretaris van het „Administratief Lexicon” en medewerker van de Commissie belast met het opstellen van de Nederlandse versie van de Grondwet.

PUBLIKATIES VAN HENDRIK ADRIAENS

Overzicht van de Instellingen van Belgisch-Kongo. Gestencilleerde cursus.

De opname van de personeelsleden van het bestuur in Afrika, van de Weermacht en van de Magistratuur in de openbare besturen van het Moederland. Administratief Lexicon.

De Rijkswacht. Administratief Lexicon.

Medewerking aan de Oosthoek Encyclopedie en Winkler Prins.

URBAAN DEPREZ

1957

Urbaan, Camille Deprez werd geboren te Izegem op 2 maart 1919. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Aalst, zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij in 1942 promoveerde tot doctor in de Rechten en in 1943 het diploma van licentiaat in de Criminologie behaalde.

Sinds 1942 is hij in administratieve dienst; thans inspekteur-generaal bij het Ministerie van Arbeid.

Van 1949 tot 1956 was hij rechtskundig bijzitter bij de Kamer voor werklieden en van de Werkrechtsceraad van Gent; daarna bij de Kamer van bedienden van de Werkrechtsceraad te Brussel.

Hij nam als technisch adviseur der Belgische Regeringsdelegatie deel aan de 37e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (Genève, 1954); vertegenwoordigde in 1957 de Belgische regering op de 6e zitting van de Commissie der Internationale Arbeidsorganisatie voor het vervoer (Hamburg) en in 1959 op de zitting voor het opstellen van een model-individueel boordboek voor de vrachtrijders en begeleiders (Genève).

Met ingang van 5 januari 1957 werd hij benoemd tot docent aan de faculteit der Rechten en belast met de cursus „Grondige studie van vraagstukken lopende over de sociale wetgeving, met praktische oefeningen” (1e lic. Sociale Wetenschappen).

CAMIEL DE PELSEMAEKER

1958

De Pelsemaeker, Camiel, Alfons, Albert, werd geboren te Aalst op 4 juli 1921. Volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Gent en zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (licentiaat Economische Wetenschappen, 22 juni 1944; Doctor in de Economische Wetenschappen, 15 mei 1954.

Was, na een assistentschap aan de Hoofdbibliotheek van de Rijksuniversiteit tot 1945 en na het vervullen van zijn legerdienst, vanaf 1946 werkzaam bij een belangrijke nijverheids-onderneming.

Werd bij R.B. van 14 februari 1948 aangesteld als full-time assistent bij het Seminarie voor Bedrijfseconomie en naderhand, bij dezelfde instelling van de H.S.H.E.W. en ingevolge het K.B. van 18 juli 1956 benoemd tot werkleider.

Bovendien werd hij, door een besluit van de Raad van Beheer dd. 26 oktober 1955 en met ingang van het academisch jaar 1955-56, tijdelijk belast met een gedeeltelijke vervanging van wijlen Prof. Dr. G. Van Verdeghem.

Deze leeropdracht werd definitief ingevolge zijn aanstelling tot docent aan de Fakulteit der Rechten. Dit gebeurde bij K.B. van 21 januari 1958 en wel voor volgende cursussen :

„Beginselen van het Boekhouden” (keuzevak 3^e doct. Rechten, 2^e lic. notariaat) en „Handels- en Nijverheidsboekhouding — Handels- en Nijverheidsbeheer” (Fak. Toegepaste Wet., Speciale Scholen, fakultatief voor alle laatste jaren). Zijn bedrijvigheid ligt hoofdzakelijk op het gebied van de Kosten-, Balans- en Financieringsleer, alsook van de Handelskennis (in het bijzonder het betalingswezen) en alle soorten boekhouden.

PUBLIKATIES VAN CAMIEL DE PELSMAEKER

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

De notaris en het betalingsverkeer. Tijdschrift voor Notarissen, nr. 11, 1956.

Twee eeuwen betalingstechniek in België. Tijdschrift voor Sociale Wet., nr. 4, 1956.

Les chèques et virements postaux. Revue des Postes Belges, n° 2, 1957; *De postcheck en het postgiro-biljet.* Tijdschrift der Belgische Posterijen, n° 2, 1957.

La lettre de change et le billet à ordre. La Revue Belge des Sciences Commerciales, n° 2, 1957.

Belgisch medewerker voor de rubrieken betreffende de bedrijfseconomie, de handelskennis en het boekhouden, in de Algemene Winkler Prins, 1955/59.

LUCIEN DE SMET

1958

De Smet, Lucien, Leo, Emiel, werd geb. te Bevere-Oudenaarde op 9 dec. 1922. Middelbare studiën aan het O.L.V. College te Oudenaarde, hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (licentie in de aardrijkskundige wetenschappen in 1943; doctoraat in de wetenschappen, groep aardrijkskunde in 1950; licentie in de economische wetenschappen in 1955).

Was achtereenvolgens leraar aan het K.A. te Ronse (october 1944-september 1948), aspirant N.F.W.O. (october 1948-september 1950), leraar aan het K.A. te Ronse (october 1950-october 1951) en te Brussel (october 1951-februari 1952). Werd op 13 maart 1952 assistent aan het Seminarie voor Menselijke Aardrijkskunde R.U. Gent en op 1 januari 1957 werkleider aan hetzelfde Seminarie.

Werd bij K.B. 21 januari 1958 benoemd tot docent aan de Faculteit der Rechten en belast met de cursussen „Economische Aardrijkskunde” (Fac. Rechten, 1^e licentie Diplomatieke Wet.) en „Algemene Economische Aardrijkskunde” (H.S.H.E.W. 2^e kandidatuur). Bij K.B. 22 maart 1958 werd zijn leeropdracht uitgebreid met de volgende cursussen : „Bijzondere Economische Aardrijkskunde” (H.S.H.E.W., licentie econ. wet., keuzevak; lic. hand. en fin., verplicht vak) en „Economische Aardrijkskunde” (Fac. Wetenschappen; 1e en 2e lic. aardrijkskund. wet.). Op 11 maart 1959 werd bij K.B. zijn leeropdracht nog uitgebreid met de cursus „Politieke Aardrijkskunde” (1e licentie staatswetenschappen).

Hij is laureaat van de Univ. Wedstrijd (groep aardrijkskunde) 1942-44, lid van het Nationaal Comité voor Aardrijkskunde, lid van het Bureau van de Belgische Vereniging voor Aardrijkskundige Studies, lid (en adjunct-secretaris-penningmeester) van de Belgische Commissie voor Bibliografie, redactiesecretaris van het tijdschrift „La Géographie — De Aardrijkskunde”, vast medewerker voor België van het Geografisch Tijdschrift.

Zijn activiteit richtte zich vooral naar bepaalde aspecten van de economische

geografie van België (in het bijzonder van het Vlaamse Land), op de bibliografie van de aardrijkskunde van België, en problemen van methodologie van de aardrijkskunde in het M.O.

PUBLIKATIES VAN LUCIEN DE SMET

IN BOEKVORM

- Aardrijkskundige Bibliographie van België — Bibliographie Géographique de la Belgique* (met M. E. DUMONT). *Belgique*. Brussel, 1954-1956, XII + 452 p. (Commission belge de Bibliographie, *Bibliographia Belgica*, n° 14, 15, 16, 17).
- West-Europa-België — Begrippen van Kosmografie* (met A. H. DEBOUVERIE & G. VERSCHEURE). Brussel, 1956, VIII + 160 p..
- De Wereldeconomie (Statistische gegevens voor de economische aardrijkskunde). L'économie mondiale (Données statistiques pour la géographie économique)* (met J. WILLEMS). 1957, 64 p., (2e uitgave, 1959, 96 p.).
- Aardrijkskundige Bibliografie van België. Eerste aanvulling. Bibliographie géographique de la Belgique. Premier supplément* (met M. E. DUMONT). Gent, Aardrijkskundig Instituut der Rijksuniversiteit, 1960, X + 210 p. (Commission Belge de Bibliographie, *Bibliographia Belgica*, n° 48).

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

- De groeperingswijze van de landelijke bewoning in de streek van Oudenaarde*. *Natuurwetenschappelijk Tijdschrift*, Gent, 1947, p. 19-26.
- De aardrijkskunde in het Middelbaar Onderwijs in België*. *Geografisch Tijdschrift*, Groningen, 1949, p. 171-175.
- Een paar opmerkingen over het site van Oudenaarde*. *Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse*, 1949-50, p. 7-10.
- Zottegem, van vlek tot kleine stad*. *Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring*, 1950, p. 13-20.
- Steden van Zuid-Oostvlaanderen. I. Zottegem. II. Geraardsbergen. III. Oudenaarde. IV. Ronse*. *Tijdschrift van de Belgische Vereniging voor Aardrijkskundige Studies*, Leuven, 1950, p. 149-168, p. 169-182; 1951, p. 133-164; 1952, p. 113-142.
- Enkele gegevens over de Zottegemse woonforenzen*. *Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring*, 1951-52, p. 105-109.
- De aardrijkskunde in het Middelbaar Onderwijs in België*. *Geografisch Tijdschrift*, Groningen, 1953, p. 15-19.
- Vlaamse seizoenarbeiders in Frankrijk*. *Geografisch Tijdschrift*, Groningen, 1953, p. 162-166.
- De bevolking van het arrondissement Oudenaarde tijdens de laatste eeuw*. *Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde*, 1953, p. 178-190.
- De opkomst van de textielnijverheid te Ronse tijdens de 19^e en 20^e eeuw*. *Verslagen van het Derde Nationaal Wetenschappelijk Congres*, Deel 4, p. 135-139.
- Ruilverkaveling en versnippering in België*. *Geografisch Tijdschrift*, Groningen, 1955, p. 241-249.
- Ruilverkaveling*. *Wetenschappelijke Tijdingen*, 1956, p. 144-152.
- Grensstudies en politieke aardrijkskunde*. *Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen*, Gent, 1956, p. 347-355.
- Belgisch Kongo und Ruanda-Urundi*. *Tijdschrift van het Institut für Auslandsbeziehungen*, Stuttgart, 1956, p. 293-295.
- Belgien in Zahlen*. *Geographische Rundschau*, Braunschweig, 1957, p. 37-40.

- Excursie van de Belgische Vereniging voor Aardrijkskundige Studies naar Walcheren — Excursion de la Société Belge d'Études Géographiques à Walcheren* (met M. E. DUMONT). Tijdschrift van de Belgische Vereniging voor Aardrijkskundige Studies, 1956, p. 301-329.
- De behandeling van België en Nederland in de schoolboeken*. Geografisch Tijdschrift, Groningen, 1957, p. 168-171.
- De versnippering van de landbouwgronden in België*. Tijdschrift van de Belg. Vereniging voor Aardrijkskundige Studies, 1957, p. 277-309.
- La Belgique: population et démographie*. Rapport Semaine Internationale de Géographie, 3-10 août 1958, p. 36-47.
- Economische structuur en ontwikkeling van de stad Deinze*. Natuurwetenschappelijk Tijdschrift. Gent, 1959, p. 74-80.
- De Politieke Aardrijkskunde na de Tweede Wereldoorlog*. Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen. Gent, 1959, p. 352-364.

ROBERT SENELLE

1958

Senelle Robert, Joseph, Louis, werd geboren te Schaarbeek op 8 september 1918. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan de athenea te Vilvoorde en te Brussel (Vlaamse afdeling).

Was naderhand student aan de Faculteit der Rechten van de Universiteit te Brussel. Legde evenwel het doctorsexamen in de rechten voor de Centrale Jury af wegens de sluiting van de Universiteit door de Duitse bezetter en behaalde op 11 september 1942 het diploma van doctor in de Rechten.

Van 11 oktober 1942 af was hij ingeschreven op de Tabel van de Orde der advocaten van de balie te Brussel. Behaalde op 16 november 1944 het diploma van licentiaat in het notariaat aan de Universiteit te Brussel en deed zijn stage in het notariaat bij Notaris R. Vander Burght te Vilvoorde.

Bij besluit van de Regent van 24 november 1944 werd hij benoemd tot Substituut van de Krijgsauditeur te velde te Leuven — ambt uitgeoefend tot 20 november 1946.

Legde met goed gevolg op 2 december 1946 in het Ministerie van Justitie het examen af nopens de kennis van de Franse taal.

Bij besluit van de Regent van 3 juli 1946 werd hij benoemd tot rechter

bij de rechtbank van eerste aanleg te Leuven — ambt uitgeoefend tot 26 oktober 1948.

Bij besluit van de Regent van 17 april 1947 benoemd tot tweede burgerlijk magistraat bij de Krijgsraad te Brussel.

Bij besluit van de Regent van 26 oktober 1948 benoemd tot Substituut bij de Raad van State.

Bij besluit van de Regent van 12 september 1949 benoemd tot Auditeur bij de Raad van State.

Van 1 januari 1948 af en tot aan zijn ontslagneming in 1950 was hij leraar in het grondwettelijk recht aan de sectie Leuven der provinciale beroepsleergangen voor ambtenaren en bedienden.

Lid van het Studiecentrum van de Rechtsfaculteit der Universiteit Brussel onder de leiding van Heren Professoren J. Lespès en P. Ansiaux.

Van 1 juli 1954 tot 1 juli 1958 Adjunct-Kabinetschef van de Eerste Minister. Werd bij koninklijk besluit van 21 januari 1958 benoemd tot docent aan de Faculteit der Rechten van de Rijksuniversiteit Gent. Hij doceert de volgende cursussen : „Rationele principes van de inrichting van de arbeid der openbare besturen”, „Vervoerwetgeving” (Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen) en „Bouwwetgeving” (Fakulteit der Toegepaste Wetenschappen).

Sedert 1957 werkend lid van het rechtskundig genootschap „The Hansard Society for Parliamentary Government”, waarvan de zetel gevestigd is te Londen.

PUBLIKATIES VAN ROBERT SENELLE

IN BOEKVORM

Wetgeving op de materiële Oorlogsschade aan Private Goederen. Juridische Commentaar, die Keure, Brugge, 1954.

Ministerraad. Administratief Lexicon, die Keure, Brugge, 1956.

Parlementaire Vragen. Administratief Lexicon, die Keure, Brugge, 1959.

WETENSCHAPPELIJKE BIJDRAGEN

La nouvelle Constitution italienne. Journal des Tribunaux, 2 mei 1948.

De Eerste Minister en de Administratie. Rechtskundig Weekblad, maart 1958.

Voor een nieuw Ontwerp van Wet inzake Stedebouw. Rechtskundig Weekblad, maart 1959.

De Bestuurshervorming in het Buitenland. Rechtskundig Weekblad, mei 1959.

Onteigening en vergoeding. De Brug, Tijdschrift van de Rijksuniversiteit te Gent, jg. III, nr. 4-5, juli-october 1959.

De Kwaliteit van de Nederlandse Overheidsteksten in België. Rechtskundig Weekblad, december 1959.

Het Beheer der Overheidsfinanciën. Socialistische standpunten, jaar 1960, n° 3.

„De Hervorming van de parlementaire procedure in Groot-Brittannië”. Rechtskundig Weekblad, november 1960.

Het Parlement in de branding. Socialistische Standpunten, december 1960.

WETENSCHAPPELIJKE TEKSTUITGAVE

Omnilegie. Volledige verzameling der in België toepasselijke wetten, besluiten en algemene reglementen, gerangschikt en van aantekeningen voorzien door een groep juristen onder de leiding van Prof. Dr. R. Senelle van de Rijksuniversiteit te Gent.

PAUL GHYSBRECHT

1958

Ghysbrecht, Paul, Frans, Rosa, Maria, werd geboren te Aalst op 29 mei 1927. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Aalst, zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (doctor in de genees-, heelen verloskunde op 15 juli 1952); aan de Rijksuniversiteit te Leiden, (doctor in de geneeskunde op 19 januari 1955) en aan de Eberhard Karls-Universität te Tübingen (filosofie).

Werd benoemd op 1 oogst 1952 tot assistent in de Polikliniek voor Inwendige Geneeskunde van de Rijksuniversiteit te Gent. Verbleef aldaar tot 1 mei 1954.

Op 1 november 1956 benoemd tot geneesheer-adviseur bij het Rijksfonds voor Ziekteverzekering en Invaliditeit.

Sinds 1955 aangesteld als wetsdokter-expert in psychiatrie en psychologie. Op 26 februari 1957 aangesteld als lid van een Comité voor Kinderbescherming, gehecht bij het Eerste Kanton van de Stad Antwerpen.

Bij Ministerieel Besluit van 3 december 1957 benoemd tot lid van het Toezichtscomité op de Krankzinnigengestichten uit het Arrondissement Aalst.

Bij Koninklijk Besluit van 24 februari 1958 benoemd tot docent aan de

Rijksuniversiteit te Gent bij de Faculteit der Rechten. Zijn leeropdracht omvat de volgende vakken : „Zielkunde” (Hogere School Hand. en Econ. Wet. : 1e kand.) en „Zielkunde met de eerste begrippen van menselijke ontleedkunde en fysiologie welke die studie medebrengt” (Faculteit Letteren en Wijsbegeerte : 1^e kand. vb. rechten; Hog. Inst. Opv. wet. : 1^e kand. opvoedk. en 1^e lic. beroepsor.; Faculteit der Rechten : 1^e kand. Staats- en sociale wet.); en „Bijzondere vraagstukken uit de zielkunde” (School voor Criminologie : 1^e lic.).

Bij Koninklijk Besluit van 21 april 1958 benoemd tot plaatsvervangend lid van de Hoger Raad van het Verplegingswezen, afdeling Verpleging der geesteszieken.

PUBLIKATIES VAN PAUL GHYSBRECHT

IN BOEKVORM

Dubbelzelfmoord. Leiden. N.V. Leidsche Drukkerij, 1955.

Psychologische Problemen van de Kinderbescherming. Lloyd Anversois, 1958; 2^e druk 1959.

Dieptepsychologie. Psychologie van het Zelfbedrog. Ontwikkeling, Antwerpen, 1960.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

Viriliserende Eierstokgezwollen (met Prof. Dr. L. REMOUCHAMPS). Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 97, II, 24, 1936-1542.

Viriliserende Eierstokgezwollen (II) (met Prof. Dr. L. REMOUCHAMPS). Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 97, IV, 43, 2783-2785.

Contribution à l'étude endocrinologique des facteurs de virilisation chez la femme (met Prof. Dr. L. REMOUCHAMPS). Acta Clinica Belgica, tome VIII, fasc. 3, 348-362, 1953.

Considérations sur le syndrome de virilisation d'origine ovarienne (met Prof. Dr. L. REMOUCHAMPS). Annales d'Endocrinologie, tome 15, n° 3, 229-233, 1954.

Over Carcinomateuze Ontaarding van Gastro-Intestinale Ulcera. Belgisch Tijdschrift voor Geneeskunde, n° 10, Jg. 10, blz. 505-511, 15 mei 1954.

Le suicide du poète Heinrich von Kleist. Essai d'Analyse. Folia psychiatrica, neurologica et neurochirurgica neerlandica, 57th year, number 2, 182-194, april 1954.

De zelfmoord van Heinrich von Kleist. Nieuw Vlaams Tijdschrift, 8e jaargang, n° 9, 1008-1026.

Een Fantasieproduct : „The Raven”, van E. A. Poe (met R. J. G. VENNEMAN). Tijdschrift voor Levende Talen, XXII, 1, 1956.

Betrachtungen über den Doppelselbstmord. Psychologische Beiträge, Band III, 1, 1957.

Getuigenis en Bekentenis. Algemene Drukkerij Lloyd Anversois, 1958.

Wat is Psychologie? De Brug, n° 4, Jg. II, oktober-dec. 1958.

De invloed van de Dieptepsychologie op het Strafrecht. Rechtskundig Weekblad, 23^e jaargang, n° 11, 15 november 1959, blz. 522-530.

WILLY CALEWAERT

1958

Calewaert, Willy, Gustaaf, Jan, werd geboren te Antwerpen op 26 oktober 1916. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Kon. Atheneum te Antwerpen, zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent (kandidaat in de letteren en wijsbegeerte, 25 juni 1936); daarna aan de Vrije Universiteit te Brussel (doctor in de rechten (8 juli 1939) en licentiaat in de criminologie (15 oktober 1938); later wederom aan de Rijksuniversiteit te Gent (geaggregeerde voor het hoger onderwijs (27 februari 1953).

Hij werd assistent voor strafrecht en strafvordering aan de Rijksuniversiteit te Gent bij Besluit van de Raad van Beheer op 10 april 1957.

Bij K.B. van 22 april 1958 werd hij tot docent benoemd bij de faculteit der Rechten en belast met het houden van de cursus „Natuurrecht” in de faculteit der letteren en wijsbegeerte, in de faculteit der rechten, in de H.S.H.E.W. en in het H.I.O.W. Hij is tevens docent bij K.B. 12 januari 1956 aan de Rijkshandelshogeschool te Antwerpen.

Sedert 1939 advocaat te Antwerpen, thans lid van de Raad der Orde, was hij van september 1944 tot mei 1946 substituut-krijgsauditeur.

Hij is lid van het redactie-comité van het „Rechtskundig Tijdschrift

voor België; lid van de permanente commissie voor sociaal verweer, bij het Ministerie van Justitie; lid van de „Union de droit pénal”.

Hij trad op als Verslaggever voor België op het internationaal congres van sociaal verweer in april 1954 te Antwerpen en als verslaggever op de Nederlands-Belgische criminologedagen op 20 en 21 december 1958 te Brussel.

PUBLIKATIES VAN WILLY CALEWAERT

IN BOEKVORM

- Oplichting en Oplichter in Belgische Strafwet en sociale werkelijkheid.* Standaard-Boekhandel, 1954.
Beginselen van het Handelsrecht (met VAN GOETHEM J. en VAN ROMPU G.). Kluwer, 1956; 2e uitg. 1958.
Beginselen van het Burgerlijk Recht (met VAN GOETHEM J. en VAN ROMPU G.). Kluwer, 1958.
Onder de directie van prof. R. VICTOR, dhr. S. VERSELE en WILLY CALEWAERT : *Les actes du congrès de défense sociale.*
Principes de droit commercial. Ter perse bij S.A. Wesmael-Charlier.

BIJDAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- De aanranding van de eer en de goede naam van personen in het Belgisch Strafrecht* (met en onder leiding van Prof. H. BEKAERT, Procureur-Generaal te Gent). Rechtsk. Weekblad, kol. 1425-1460 en nr. 37, kol. 1489-1510, 1938-39.
L'enquête criminelle. S.A. De Techniek, 49 p.
Het fictief huwelijk. Rechtsk. Weekbl., kol. 930-936, 1946-47.
Advocaat en Fiscus. Ibidem, kol. 161-174, 1948-49.
Voorrecht en wettelijke hypotheek ten voordele der openbare schatkist inzake belastingen. Ibidem, kol. 529-536, 1951-52.
De bevoegdheid van de kinderrechter. Rechtsk. Tijdschr., nr. 1, p. 1-16, 1953.
Moeilijkheden in verband met art. 340 B.W.B. Rechtsk. Weekbl., kol. 1305-1318, 1954-55.
Specialisatie bij de Balie. Ibidem, kol. 601-606, 1953-54.
Vrijspraak voor Vincent van Gogh. Openingsrede Vlaamse Conferentie der Balie, Rechtsk. Weekbl., kol. 257-276, 1954-55.
De Strafbare Poging. Rechtsk. Tijdschr., n°s 3 en 4, p. 211 en 252, 1954.
Het Statuut van de verdediging op strafgebied en de hervorming van het betoegelend onderzoek. Rechtsk. Tijdschr., nr. 1, p. 57-63, 1955.
L'aspect juridique de l'observation. Rapport général présenté au troisième congrès international de défense sociale à Anvers, 1954.
Rechtsencyclopedie. Syllabus van de cursus gepubliceerd door het Hoger Instituut Bestuurswetenschappen, Antwerpen, 1951.
Victimologie et escroquerie. Rev. drt. pénal et de criminologie, april 1959.
Natuurrecht vandaag. Openingsles van de cursus in „Natuurrecht” aan de Universiteit te Gent op 8 oktober 1959, Rechtsk. Weekbl., 1959.

HERMAN LENAERTS

1959

Herman Lenaerts werd geboren te Ekeren op 21 februari 1923. Hij volbracht zijn Grieks-Latijnse humaniora in het St.-Lievenscollege te Antwerpen (1940). Vervolgens studeerde hij aan de Universiteit te Leuven, waar hij op 31 januari 1945 het getuigschrift van 1^e licentie in handels- en financiële wetenschappen bekam en op 9 augustus 1945 het diploma van doctor in de rechten en licentiaat in het notariaat.

Na enkele maanden ingeschreven te zijn geweest aan de balie te Antwerpen, werd hij in 1946 juridisch adviseur bij het sociaalsecretariaat „Sociale en Fiscale Diensten voor Werkgevers” te Antwerpen.

Bij koninklijk besluit van 12 december 1949 werd hij benoemd tot substituut-auditeur-generaal bij de Raad van State.

Intussen werkte hij aan een proefschrift over de burgerlijke, politieke en administratieve rechten, waarmee hij op 29 mei 1957 aan de Rijksuniversiteit te Gent promoveerde tot geaggregeerde van het hoger onderwijs in het administratief recht.

Bij besluit van 29 januari 1958 stelde de Raad van Beheer van de Gentse Universiteit hem aan tot assistent bij de leerstoelen over administratief recht.

Deze functie bekleedde hij totdat hij bij koninklijk besluit van 4 april 1959 benoemd werd tot docent bij de Rechtsfaculteit en belast werd met de cursussen „Internationaal Arbeidsrecht” in de 1e licentie sociale wetenschappen en „Vergelijkend Arbeidsrecht” in de 2e licentie sociale wetenschappen.

Hij is lid van de Nederlands-Belgische commissie voor éénmaking van de terminologie inzake sociaal recht, in welke hoedanigheid hij meewerkte aan de samenstelling van het Sociaalrechtelijk Woordenboek. Bij de oprichting van het Belgisch Interuniversitair Centrum voor Sociaal Recht werd hij aangesteld tot secretaris-beheerder van deze vereniging. Ook is hij lid van de „Société internationale du droit du travail et de la sécurité sociale”.

In 1960 doceerde hij de cursus „Le droit social des communautés européennes” aan de „Faculté internationale de droit comparé” te Luxemburg.

PUBLIKATIES VAN HERMAN LENAERTS

IN BOEKVORM

De burgerlijke, politieke en administratieve rechten in de bevoegdheidsregeling naar Belgisch recht. Evolutie der begrippen volgens de wetgeving, inzonderheid de sociale wetgeving. XII + 340 blz., Antwerpen, 1957.

Administratieve rechtscolleges. 76 blz., Administratief Lexicon A2.

Sociale Wetgeving. 5^e druk, 110 blz., Lier, 1959.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

Openbare Onderstand en Sociale Zekerheid. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, 1958, blz. 287-305.

Recente rechtspraak van het Hof van Cassatie over burgerlijke en politieke rechten. Rechtskundig Weekblad, 1958-1959, kol. 193-204.

De bevoegdheid van het bestuur om huiszoeking te doen. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, 1958 blz. 91.

De rechtsprekende handeling. Rechtskundig Weekblad, 22 blz., 16 juni 1957.

De verordenende bevoegdheid van de organen der bedrijfsorganisatie. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, 1957, blz. 159.

De administratieve rechtscolleges en de artikelen 96 en 97 van de Grondwet. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, 1957, blz. 276.

Het gebruik der talen voor de administratieve rechtscolleges. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, 1957, blz. 388.

Noot bij het arrest van de Raad van State dd. 30 mei 1958 over het recht om reclame te maken. Recueil de Jurisprudence du Droit administratif, 1958, blz. 247.

Advies bij het arrest van de Raad van State dd. 20 juni 1958 over de eedaflegging (Grondwet, art. 127) en de delegatie van bevoegdheid. Recueil de Jurisprudence du Droit administratif, 1958, blz. 256.

Adviezen bij de arresten van de Raad van State dd. 14 juni 1957 en 10 januari 1958 over de grondwettigheid van de klachtencommissies en de commissie van beroep inzake werkloosheid. Revue belge de sécurité sociale, 1958, blz. 65 en 75.

Adviezen bij de arresten van de Raad van State dd. 18 en 21 februari 1958 over de grondwettigheid van de commissies inzake werkloosheid en ziekteverzekering. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, 1958, blz. 270 en 277.

Advies bij het arrest van de Raad van State dd. 19 februari 1957 over de bevoegdheid van de Hoge Commissie voor Ouderdomspensioenen. Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, 1957, blz. 262.

Advies bij het arrest van de Raad van State dd. 5 juli 1957 over de ziekteverzekering. Revue belge de sécurité sociale, 1957, blz. 345-360.

De grondwettigheid van de administratieve rechtscolleges inzake sociale zekerheid. Politica, 1957, blz. 352.

Bibliografische noot over: „Freddy Kelders: L'organisation administrative de la Sécurité sociale en Belgique. Recueil des arrêts et avis du Conseil d'État, 1955, blz. XI.

Noot bij het arrest van de Raad van State dd. 17 juni 1953 over het notariaat. Annales du Notariat et de l'Enregistrement, 1954, blz. 52.

De Raad van State en het Notariaat. Tijdschrift voor Notarissen, 1953, blz. 209.

De geschillen inzake maatschappelijke zekerheid, 43 blz. Annalen voor Rechtsgeleerdheid en Staatswetenschappen, 1952, blz. 451.

De administratieve rechtbanken inzake werkloosheid en ziekteverzekering. Rechtskundig Weekblad, 1950-1951, kol. 1009.

Noot onder het arrest van de Raad van State dd. 2 juni 1950 over het belang als ontvankelijkheidsgrond. Rechtskundig Weekblad, 1950-1951, kol. 585.

L'assurance contre les accidents du travail. Bulletin social des industriels, 1950, blz. 151.

Bijdragen in „De Christelijke Werkgever” over :

De wetgeving op de arbeidsovereenkomst voor bedienden, 1948, blz. 14, 89 en 213; 1949, blz. 48;

De maatschappelijke zekerheid en de verbreking van het bediendencontract, 1949, blz. 93;

De wetgeving omtrent de betaalde feestdagen, 1947, blz. 283; 1948, blz. 135;

De wet De Taeye, 1949, blz. 85;

Kredieten voor woningbouw, 1949, blz. 125, 173 en 373;

De oprichting van de ondernemingsraden, 1949, blz. 326;

De arbeidsbetrekkingen in de cementnijverheid, 1949, blz. 421.

Eenheid en verscheidenheid in het Nederlandse en Belgische arbeidsrecht, 32 blz. Rechtskundig Weekblad, 6 december 1959.

Dualiteit van het juridisch statuut van werklieden en bedienden. Schematisch overzicht der vreemde wetgeving, 32 blz. Tijdschrift voor sociaal recht en van de arbeidsgerechten, 1959.

Verslag en advies bij het arrest van de Raad van State dd. 13 april 1960 over de kinderbijslagwetgeving. Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid, 1960, blz. 545-565.

Verslag bij het arrest van de Raad van State dd. 22 september 1959 over de hinderlijke bedrijven. Recueil de Jurisprudence du Droit administratif, 1959, blz. 218.

HEIN PICARD

1959

Hein Picard werd geboren op 24 oktober 1925 te Den Haag van Belgische ouders. Na aldaar zijn middelbare studies gedaan te hebben begon hij in 1942 studies voor natuurkundig ingenieur aan de Technische Hogeschool te Delft. Reeds in februari 1943 echter werden de Nederlandse universiteiten gesloten om er later nog slechts diegenen toe te laten, die een loyauteitsverklaring jegens de Duitse bezetter wilden ondertekenen.

Na de bevrijding kon hij dan zijn studies hervatten; hij kwam aan de Rijksuniversiteit te Gent. Dank zij een speciale toelating kon hij enigszins de door de oorlog verloren tijd terug inhalen door het afleggen van de twee jaren candidatuur in de wetenschappen in het ene academische jaar 1945-1946. In 1948 werd hij licentiaat in de wetenschappen, groep der wiskundige wetenschappen; zijn specialisatie was de Analyse, waarbij hij als licentiaatsverhandeling de „Bijna-periodieke functies” behandelde. Aansluitend werd hij ook geaggregeerde van het Middelbaar Onderwijs van de Hogere Graad.

Onmiddellijk na zijn militaire dienstplicht — hij werd opgeleid tot reserve-officier en is thans reserve-luitenant — volgde hij een speciaal programma aan de H.S.H.E.W. om

in 1952 licentiaat in de economische wetenschappen te worden met als verhandeling een theoretisch onderzoek van de indexcijfers. Vervolgens werd hij in 1958 doctor in de economische wetenschappen, waarbij hij een statistisch-methodologische studie over de invloedssfeer van een grote stad voorlegde. Ondertussen verkreeg hij voor 1950-1952 een mandaat van aspirant van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, gevolgd door een mandaat van Aangesteld Navorser, hem toegekend voor de periode 1952-1954. In maart 1953 echter verzaakte hij aan dit laatste mandaat wegens zijn benoeming tot assistent bij het seminarie van Prof. A. De Ridder in de H.S.H.E.W., functie, die hij vervulde tot in oktober 1958 om dan benoemd te worden tot werkleider bij hetzelfde seminarie.

Vanaf het academisch jaar 1955-1956 werd hij aangeduid tot suppleant voor de cursus „Verzekeringen” in de Faculteit der Rechten en in de H.S.H.E.W. Daarbij kwam vanaf het academisch jaar 1957-1958 de suppleantie voor de cursus „Demografie” in de Faculteit der Rechten.

Op 29 mei 1959 werd hij aan de Vrije Universiteit te Brussel belast met de cursus „Algemene Statistiek, met oefeningen” in de Nederlandstalige afdeling van de Faculteit van Sociale, Politieke en Economische Wetenschappen.

Bij K.B. van 14 december 1959 werd hij benoemd tot docent in de Faculteit der Rechten van de Rijksuniversiteit te Gent, belast met de volgende cursussen ter vervanging van de Heer Prof. Emer. A. De Ridder: in de Faculteit der Rechten: „Statistiek met oefeningen” en „Grondige studie van vraagstukken lopende over de statistiek, met oefeningen”; in de H.S.H.E.W.: „Grondbeginselen van de statistiek, met oefeningen” en „Statistiek, bijzondere vakken, met oefeningen”; in het H.I.O.W.: „Statistiek toegepast op de zielkunde, met oefeningen” en „Statistiek toegepast op de opvoedkunde, met oefeningen”; in de Faculteit der Wetenschappen: „Overzicht der Statistiek”.

Hij heeft daarbij de directie van het Seminarie voor Statistiek, dat in juni 1960 officieel door de Beheerraad van de Universiteit erkend werd, maar dat in feite reeds lang te voren door Prof. A. De Ridder opgericht was.

In 1951 werd hij gecoöpteerd als lid van de Société Belge de Statistique. Van bij de oprichting in 1955 maakte hij deel uit van het „Studie- en Onderzoekscentrum voor Sociale Wetenschappen” aan de Gentse Rijksuniversiteit.

PUBLIKATIES VAN HEIN PICARD

- Het verband tussen werkelijke verdeling, foutenverdeling en waarneembare verdeling*, in: „Statistica” (Rijswijk), jaargang 3, nr. 3, Heft 2, blz. 103-112, 1951.
- A note on the maximum value of kurtosis*, in de „Annals of Mathematical statistics” (U.S.A.), vol. 22, nr. 3, blz. 480-482, 1951.
- Uiterste waarde van het gemiddelde van de Pde machten van de N reële waarden X*, in „Simon Stevin” (Groningen), jaargang 28, blz. 146-150, 1951.
- The irregularity of slivers*, in „Journal of the Textile Institute” (Manchester), vol. 42, nr. 12, blz. T503-T509 van de Transactions, 1951.
- The irregularity of slivers, II*; in „Journal of the Textile Institute” (Manchester), vol. 43, nr. 6, blz. T251-T261 van de Transactions, 1952.
- De wiskunde in de moderne economie*; in „De Vlaamse Gids”, Brussel, april 1953, jaargang 37 blz. 230-240.
- Een wiskundig statistische theorie van de onregelmatigheid van garens*; in „Bulletin de la Société Belge de Statistique”, jaargang 2, blz. 20-39, 1953.
- The irregularity of slivers, III*; in „Journal of the Textile Institute, Manchester, vol. 44, nr. 7, blz. T307-T316 van de Transactions, 1953.
- Een tweetal willekeurige bewegingen in een vlak*; in „Simon Stevin”, Groningen, jaargang 30, aflevering I, blz. 25-43, 1954.
- Federalisme in België*; in „De Vlaamse Gids”, januari 1954, blz. 12-41; eveneens verschenen als 15^e uitgave van het Julius Vuylsteke Fonds, 1954.
- De talentelling in en rond Brussel*, in „De Vlaamse Gids”, januari 1955, blz. 1-18 (+ 4 kaarten).
- Moderne methodes van statistisch en ekonometrisch onderzoek*, in „tijdschrift voor Sociale Wetenschappen”, Gent, jaargang 1, nr. 1-2, blz. 126-145, 1956.
- Nog over de samengevoegde logistische expansie*, in „Tijdschrift voor Economie”, Leuven, jaargang III, nr. 1, blz. 84-87, 1958.
- Wat is de talentelling?*, in „De Vlaamse Gids”, maart 1960, blz. 133-155.

MARTHE VERSICHELEN-TERRYN

1960

Marthe Versichelen-Terryn, werd geboren te Gent op 5 mei 1917. Zij volbracht haar middelbare studiën aan het Stedelijk Meisjesatheneum te Gent; haar hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar zij de diploma's behaalde van candidaat in de Handels- en Economische Wetenschappen en licentiaat in de Economische Wetenschappen en daarna promoveerde tot doctor in de Economische Wetenschappen (1958).

Van 1939 tot 1940 was zij leerling-assistente aan het Seminarie voor theoretische en toegepaste Sociologie. (Rechtsgeleerde Faculteit — Afdeling Sociale Wetenschappen); van 1940 tot 1947: assistente aan voornoemd Seminarie.

Van 1947 tot heden vervult zij de functie van werkleidster full-time aan voornoemd Seminarie.

Bij M.B. van 12 november 1952 en bij besluit van de Raad van Beheer der Rijksuniversiteit te Gent van 10 maart 1954, van 13 oktober 1954, van 13 juli 1955 werd zij belast met het doceren van twee leergangen: „Overzicht van de Sociologie” (Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen) en „Grondige studie van vraagstukken lopende over de Sociologie” (Rechtsgeleerde Faculteit, Afdeling Sociale Wetenschappen)

Bij M.B. van 15 februari 1955 en 17 september 1955 werd zij gemachtigd de titel van lector te voeren gedurende de academiejaren 1954-1955 en 1955-1956. Bij K.B. van 15 januari 1960 werd zij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en belast met de cursus „Demografie” (Rechtsgeleerde Faculteit — Afdeling Sociale Wetenschappen en Staatswetenschappen).

Sinds oktober 1959 is zij tevens docent aan de Vrije Universiteit te Brussel en belast met de leergang „Algemene Sociologie” aan de Faculteit voor Sociale, Politieke en Economische Wetenschappen.

Zij heeft de leiding op zich genomen van talrijke sociologische onderzoeken handelende over de meest diverse sociologische problemen, uitgevoerd in het Seminarie voor Sociologie te Gent.

Zij is redacteur van het „Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen” (Driemaandelijks orgaan van het „Studie- en Onderzoekscentrum voor Sociale Wetenschappen” aan de Rijksuniversiteit te Gent); sinds maart 1958 belast met de wetenschappelijke leiding van de werkzaamheden van het „Nationaal Centrum voor de Sociologie van de Arbeid”; belast door de „Belgische Dienst voor de Opvoering van de Produktiviteit” met de wetenschappelijke leiding van onderzoeken op het gebied van de industriële sociologie. Zij is werkend lid van het „Subcommittee for the study of social stratification”, International Sociological Association; medewerkster aan de „Chambres Encyclopaedia”.

Rapporteur bij de „Conférence de travail international pour l'étude de la mobilité sociale”, Amsterdam, 1953; rapporteur bij de „Postuniversitaire leergangen voor sociale wetenschappen” te Gent, sectie Sociologie, oktober 1955; algemeen rapporteur bij de „Round table conference on the role of the middle classes in mediterranean countries”, Zagreb, 1956.

Lid van de Raad van Beheer van het „Nationaal Centrum voor de studie van collectieve communicatietechnieken”, Brussel; lid van de Redactie-raad van het Nederlands sociologisch tijdschrift „Mens en Maatschappij”.

Zij is lid van volgende geleerde genootschappen: de „Belgische Vereniging voor Sociologie”, de „International Sociological Association” en het „Grotius-seminarie voor de studie van de internationale betrekkingen” ('s Gravenhage).

PUBLIKATIES VAN MARTHE VERSICHELEN-TERRYN

IN BOEKVORM

Sociale mobiliteit. Een studie van differentiële levenskansen. Studie- en Onderzoekcentrum voor Sociale Wetenschappen. Gent, 1959.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

L'étude de la stratification sociale par la méthode d'observation. Revue de l'Institut de Sociologie. Bruxelles, n° 2, 1954.

De klassentheorie van Karl Marx in het licht der sociologische en sociaal-psychologische enquêtes. Socialistische Standpunten. Brussel, n° 4, 1954.

Sociale status als factor van maatschappelijke dynamiek. Het ecologisch en sociaal-psychologisch onderzoek van de politieke verkiezing. Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen. Gent, n° 1-2, 1956.

Beginnelsen van democratie en economische democratie, in „Holdings en economische democratie”. Brussel, 1956.

Le rôle des classes moyennes dans les pays sous-industrialisés de la région méditerranéenne. Revue de l'Institut de Sociologie. Bruxelles, n° 4, 1956.

Internubium en intranubium. Een concreet onderzoek. Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen. Gent, n° 3, 1958.

De beroepsherscholing van werklozen en hun aanpassing aan nieuwe arbeidstaken. „Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen” n° 1, 1960.

De stand van het onderzoek op het gebied van de sociale stratificatie. Tijdschrift der Vrije Universiteit te Brussel, IIIe Jg., n° 1.

Belgium: Population and religion — Government and justice — Defence — Education — Social conditions — Social services — Labour conditions and cost of living. „Chambres Encyclopaedia”. London.

SIMON FREDERICQ

1960

Fredericq (Jonkheer), Simon, Louis, werd geboren te Gent op 24 mei 1923. Hij deed zijn middelbare studiën aan de Athenea te Gent en te Brussel; zijn universitaire aan de Rijksuniversiteit te Gent en aan de Vrije Universiteit te Brussel, waar hij in 1946 tot doctor in de Rechten promoveerde.

Hij was oorlogsvrijwilliger 1940-45. Hij is advocaat bij het Hof van Beroep te Gent.

Titularis van een studiebeurs voor wetenschappelijk onderzoek in Nederland, toegekend door de Technische Commissie van het Nederlands-Belgisch cultureel verdrag, verbleef hij te Leiden gedurende 3 maand vanaf 1 oktober 1946. Van 1 oktober 1947 tot 30 september 1955 was hij assistent in het handelsrecht aan de Rijksuniversiteit te Gent. Hij behaalde op 4 november 1957 de graad van geaggregeerde van het Hoger Onderwijs in het handelsrecht te land en ter zee. In 1958 was hij, samen met de Heer De Smet, Belgisch verslaggever over het onderwerp „le transfert du siège social” op het Ve Congres van de „Académie internationale de droit comparé”, gehouden te

Brussel van 4 tot 9 augustus 1958, sectie internationaal privaatrecht. In januari 1960 was hij lid van de commissie, aangesteld om verslag uit te brengen over de onlusten van november 1959 in Ruanda. In april 1960 werd hij gecoöpteerd als lid van het „International company Law committee” van de „International Law Association”.

Bij Koninklijk besluit van 26 januari 1960 werd hij benoemd tot docent in de Faculteit der Rechten van de Universiteit te Gent en belast met de cursus „Verzekeringen”. Bij Koninklijk besluit van 7 november 1960 werd hij belast met het houden van de cursus „Wetgeving op de Verzekeringen” in de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen.

PUBLIKATIES VAN SIMON FREDERICQ

IN BOEKVORM

De eenmaking van het burgerlijk recht en het handelsrecht. Proefschrift tot het bekomen van de graad van geaggregeerde van het Hoger Onderwijs. Vlaamse rechtskundige bibliotheek, 578 blz., Antwerpen, De Sikkel, 1957.

IN TIJDSCHRIFTEN

Notions sur l'essence et la forme du serment (met de Heer P. MAHILLON). Annales du notariat et de l'enregistrement, p. 152-166, 1950.

De verantwoordelijkheid van de beheerders in de naamloze vennootschap. Rechtskundig Weekblad, kol. 537-548, 1957-58.

Le transfert du siège social (met de Heer ALFRED DE SMET). Rapport au Ve Congrès de l'Académie internationale de droit comparé, Revue de droit international et de droit comparé, p. 147-159, 1958.

Artikel 31 van de eenvormige wet op de wisselbrieven bepaalt dat bij niet-aanwijzing van de persoon voor wiens rekening het aval gegeven werd, dit laatste voor de trekker geldt. Dit artikel scheidt een vermoeden „juris tantum”: het bewijs mag dus worden geleverd dat het aval werd verstrekt voor een ander persoon. Rechtskundig Weekblad, kol. 569-584, 1958-59.

Recente rechtspraak inzake cumulatie van vergoedingen wegens morele schade en wegens definitieve gedeeltelijke werkonbekwaamheid, wanneer deze laatste 20% niet te boven gaat. Rechtskundig Weekblad, kol. 1741-1748, 1958-1959.

Kapitalisatiecoëfficiënten bij de berekening van de waarde van renten verschuldigd aan de slachtoffers van ongevallen. Rechtskundig Weekblad, kol. 1945-1948, 1958-59.

Algemene Kenmerken van de verzekering. Rechtskundig Weekblad, kol. 1529-1538, 1959-60.

Bijdragen (met Prof. LIMPENS) in „Industrial Law Review”, p. 235-237, 1948-49; p. 56-58, 117-118, 242-243, 1949-50.

HOGERE SCHOOL VOOR HANDELS-
EN ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

EDMOND NICOLAÏ (1849-1927)

1894

Edmond Nicolaï werd geboren te Verviers op 25 december 1849. Hij overleed te Brussel op 13 oktober 1927.

Hij deed zijn Latijnse humaniora in het Collège Saint Servais te Luik en zijn universitaire studiën in de Rijksuniversiteit te Luik, waar hij op 17 augustus 1872 tot doctor in de Rechten promoveerde.

Zijn hogere studiën geëindigd hebbend, maakte hij dadelijk een aanvang met zijn administratieve loopbaan, als afdelingsoverste bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs; na de hervorming van dit departement werd hij tot directeur en naderhand tot directeur-generaal bij het Ministerie van Wetenschappen en Kunsten bevorderd. Na een vruchtbare carrière van 37 jaren, werd hij in april 1919 als ambtenaar tot het rustpensioen toegelaten.

Wat zijn universitaire werkzaamheden betreft, werd hij, eerst ten voorlopigen titel (Ministerieel Besluit dd. 19 januari 1894), daarna definitief (K.B. dd. 30 september 1896) tot docent bij de Rijksuniversiteit te Gent aangesteld, en wel voor de cursus „Statistiek” bij de Faculteit der Rechten.

Later werden zijn bevoegdheden in onze Alma Mater als volgt uitgebreid : „Begrippen van de Statistiek” bij de Faculteit van Wetenschappen, kandidatuur in de aardrijkskunde (Ministerieel Besluit 11 augustus 1900), „Beginselen van de Statistiek”, bij de Bijzondere Handelsschool gehecht aan de Faculteit van Rechten (K.B. dd. 12 januari 1907). Bij K.B. dd. 23 januari 1907 werd Prof. Nicolaï gemachtigd de titel van leraar bij voormelde Bijzondere Handelsschool te voeren.

Deze leeropdrachten bleef hij waarnemen tot oktober 1920; bij K.B. dd. 6 mei 1920 werd hij tot het emeritaat toegelaten, maar kreeg tevens de toelating om zijn onderwijs tot het einde van het academiejaar 1919-1920 voort te zetten.

Voor de hem toegekende wetenschappelijke onderscheidingen, zijn lidmaatschap aan allerlei officiële commissies in België zelf of in het buitenland, zijn eervolle onderscheidingen enz. verwijzen wij naar het Liber Memorialis van 1913 (deel I). We stellen er ons tevreden mede de lijst zijner publikaties bij te werken.

Edmond Nicolaï was een op velerlei gebied geschoold man, die in verschillende studierichtingen, hoofdzakelijk de statistiek en de demografie, de openbare financiën en zelfs de private financiën, op ettelijke hoogst belangwekkende en in zekere zin baanbrekende publicaties kon bogen. Zijn „Histoire des finances publiques de la Belgique de 1830 à 1880” (waarmede hij deel nam aan de wedstrijd, in 1882 door de Koninklijke Academie van Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België uitgeschreven, en de prijs verwierf) is een nog steeds geraadpleegd werk. Als vervolgstuk daarop verschenen „Histoire de la dette publique de la Belgique” (1884) en „Les traités de 1839, partage de la dette

entre la Hollande et la Belgique". In dezelfde richting is hij een der eersten geweest om het begrip van de afwenteling en dat van de incidentie der belastingen onder ogen te nemen, o.m. in „Notice sur la répercussion des droits de douane" (1905).

Nochtans is het op het gebied van de statistiek dat Prof. Nicolaï zich, in zijn latere jaren, bij voorkeur heeft bewogen, inz. op dat van de demografie. In dit verband wijzen we op brochures als „Organisation de la statistique officielle en Belgique" (1885), „La dépopulation des campagnes et l'accroissement de la population des villes" (1904), „Organisation d'une statistique des causes de décès" (1904) e.a. Men veroorlove ons echter zijn beschouwingen over „Salaires et budgets ouvriers en 1853 et 1891" (1895) als een nog voornamere, zij het intussen door de moderne methodes van statistische analyse voorbijgestreefde bijdrage tot de ontleding van het probleem der koopkracht van de arbeidende klasse te begroeten. Geen wetenschap heeft sedert kort zulke doortastende vorderingen gemaakt als de statistiek. Daarin ligt een reden te meer om van onze achting blijk te geven ten opzichte van geleerden, zoals o.m. Edmond Nicolaï, die, vijftig jaar geleden, in ons land de grondslagen van de statistische wetenschap gelegd hebben. Ook in de statistische praktijk speelde hij een voorname rol, o.m. als lid van de Centrale Commissie voor de Statistiek te Brussel, waar hij sedert 1894 deel van uitmaakte en waar hij in de vergaderingen van de commissie, haar subcommissies en beperkte studieafdelingen vaak de rol van verslaggever vervulde; wegens zijn kennis en zijn overtuiging legde zijn mening veel gewicht in de schaal.

Gedurende 38 jaren lid van het Internationaal Instituut voor de Statistiek, genoot hij zelfs op het wereldplan van een benijdenswaardige faam; onvermoeid werker, nam hij actief aan de werkzaamheden van het instituut te 's Gravenhage deel, woonde de meeste van zijn internationale congressen bij en publiceerde in haar „Bulletin" ettelijke flink gedokumenteerde bijdragen.

A. DE RIDDER

PUBLIKATIES VAN EDMOND NICOLAI

- Histoire des finances publiques de la Belgique de 1830 à 1880.*
Histoire de la dette publique de la Belgique, 1884.
Les chemins de fer de l'État en Belgique 1834-1884, 1885.
Les tribunaux de commerce en Belgique 1840-1881. 1e uitg. 1885, 2e uitg. 1904.
Organisation de la statistique officielle en Belgique, 1885.
Salaires et budgets ouvriers en 1853 et 1891. 1895.
De l'organisation d'une statistique officielle et uniforme des causes de décès. Rapport présenté au XIIIe Congrès international d'Hygiène et de Démographie, 1903.
Notice sur la répercussion des droits de douane. 1903.
La dépopulation des campagnes et l'accroissement de la population des villes. Rapport présenté au XIIIe Congrès international d'Hygiène et de Démographie, 1904.
Rapport sur les registres de population. International Statistical Institute, 10th Session, London, 1905.
Les valeurs mobilières. Uittreksel uit het „Bulletin de la commission centrale de statistique”, tome XIX, 1906.
La situation des caisses des veuves et orphelins des professeurs et des instituteurs communaux. Ses 25 premières années 1877-1901, 1907.
La dépopulation des campagnes. Étude démographique des régions rurales, industrielles et urbaines de la Belgique. 2e uitg., Brussel, Hayez, in-4°, pp. 160, 1919.
Les traités de 1839. Partage de la dette entre la Hollande et la Belgique. Brussel, Hayez, in-4°, pp. 64, 1920.
Étude historique et critique sur la dette publique en Belgique. Académie Royale de Belgique, Classe des Lettres et des Sciences Morales et Politiques, 1921.
Les Caisses des Veuves et Orphelins de l'Administration de l'Instruction publique de l'État (1880-1913). Brussel, Hayez, in-4°, pp. 102, 1922.
Een reeks rapporten aan de *Commission centrale de statistique.* Volkstelling, beroeps- en nijverheids-telling van 1896, landbouwtelling van 1895, statistiek van de criminaliteit, overzicht van de economische toestand van het Rijk 1876-1900, enz. Cf. „Bulletin de la Commission centrale de statistique.”
Rapporten over diverse vraagstukken, voorgelegd aan het *Institut international de statistique* en gepubliceerd in zijn *Bulletin.* Statistiek van het lager onderwijs, hypotheeken, mobiliënbelasting, bevolkingsregister, vakbibliotheken over statistiek, telling der vreemdelingen, gezinsgrootte, enz.

JOZEF TÂITSCH (1867-1942)

1898

Jozef Tâitsch werd geboren te Nicolajeff op 15 oktober 1867 en overleed te Antwerpen op 9 augustus 1942.

Volgde de cursussen van het klassieke Gymnasium zijner geboortestad, ging dan gedurende een jaar naar het Polytechnicum te München, vooraleer college te lopen aan het Hoger Handelsinstituut te Antwerpen, waar hij in 1891 het diploma van licentiaat in de handelwetenschappen behaalde. Daarna volgde hij te Berlijn de lessen in de staathuishoudkunde van Schmoller en van Wagner.

Op 17 maart 1897 werd hij tot docent benoemd in de Russische Taal aan het Hoger Handelsinstituut te Antwerpen. Op 10 november 1898 werd hij benoemd tot titularis van de vrije cursus in de Russische taal aan de Hogere Handelsschool der Rijksuniversiteit te Gent; op 28 oktober 1899 werd hij in dezelfde hoedanigheid aan de Staatsuniversiteit te Luik verbonden. Te Antwerpen, aan de huidige Rijkshandelshogeschool, verwierf hij de titel van buitengewoon

en nadien van gewoon hoogleraar.

Op 25 september 1937 werd hij door K.B. tot het emeritaat toegelaten, met ingang op 7 november 1937.

Prof. Tâitsch was Ridder in de Leopoldsorde (K.B. 23 november 1920), Officier in de Kroonorde (K.B. 3 mei 1928) en tevens drager van het Burgerlijk Kruis van 1^e Klas (25 november 1932).

R. VAN NUFFEL.

PUBLIKATIES VAN JOZEF TÂITSCH

Grammaire de la langue russe. Antwerpen, Forst, 1898.

VICTOR MULLER

1907

Victor Muller werd geboren te Beauraing, op 7 juli 1870. Hij volbracht zijn middelbaar onderwijs aan het College Saint-Servais te Luik en promoveerde aldaar tot doctor in de Rechten.

Bij K.B. van 12 juni 1907 werd hij tot docent benoemd bij de Bijzondere Handelsschool toegevoegd aan de Rechtsfaculteit. Zijn leeropdracht omvatte de cursus Nijverheids- en handelsdokumentatie (vergelijkende studie en praktische oefeningen). Tezeldertijd werd hij gelast met het leiden van de praktische oefeningen in verband met het opmaken van verslagen over de economische toestand van een land.

Hij bezat dezelfde opdracht bij de Rijksuniversiteit te Luik sedert 11 december 1906.

De Centrale Bibliotheek van onze Rijksuniversiteit bezit één publicatie van de heer Victor Muller : *Le floyd ou le travail du bois à l'école comme moyen de formation*, 1905.

A. DEVREKER.

FERDINAND GOFFART (1874-1917)

1907

Ferdinand, Joseph, Louis Goffart werd geboren te Doornik op 24 april 1874. Hij volbracht zijn middelbare studies aan het Kon. Atheneum te Antwerpen. Aanvankelijk toonde hij voorliefde voor een militaire loopbaan. Met het oog hierop studeerde hij aan de Militaire School te Brussel. Op 1 mei 1890 werd hij luitenant bij het 7^e linieregiment. Terwijl hij beroepsofficier was, volgde hij de lessen aan de Rijkshandelshogeschool te Antwerpen en promoveerde er, op 8 oktober 1900, met grote onderscheiding, tot licentiaat van de hogere graad in de handelswetenschappen. De economische wetenschap oefende op hem een dubbele aantrekkingskracht uit. Enerzijds werd hij er toe aangespoord, ze te beoefenen omwille van de kennisdrang die hem, zijn ganse leven door, niet verliet; anderzijds, was hij temperamentshalve bezield door een dadendrang. Onmiddellijk na het behalen van de graad van licentiaat in de handelswetenschappen vroeg hij zijn overplaatsing naar een dienst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Einde 1900 werd hij benoemd tot vice-consul van België te Caracas. In 1903 stelde de regering hem aan als vertegenwoordiger bij het scheidsrechterlijk comité, voorzien door het protocol van Washington (7 maart 1903). In de loop van hetzelfde jaar werd hij vice-consul te Santa Cruz. Korte tijd nadien werd hij naar België teruggedroepen en gehecht aan het middenbestuur van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Ook dan vervulde hij belangrijke opdrachten in de vreemde; o.m. in Dahomey, Nigeria, Marokko en de Antillen. In oktober 1906 verkreeg hij een belangrijke functie in de dienst voor Buitenlandse Zaken van de Kongostaat. Op 15 februari 1912 werd hij bevorderd tot effectief directeur bij het Ministerie van Koloniën.

Ferdinand Goffart was evenwel niet alleen een voortreffelijk „economisch diplomaat”, hij was ook een man van de wetenschap, die zijn theoretische overwegingen aan praktische levenservaring wist te toetsen. Bij K.B. van 27 maart 1907 werd hij, ter vervanging van Prof. De Lennoy, benoemd voor het doceren van de cursus „Aardrijkskunde van handel en nijverheid” bij de Bijzondere Handelsschool. Bij K.B. van 4 maart 1908 werd zijn leeropdracht uitgebreid met de cursus „Financiële Wetenschap (mechanisme van omloop en krediet)”. Bij K.B. van 30 mei 1912 werd hij ten slotte belast met voordrachten over het commercieel en industrieel beleid bij de Bijzondere Scholen, gehecht aan de Faculteit der Wetenschappen. Bij M.B. van 31 mei 1912 verkreeg hij de titel van hoogleraar bij de Bijzondere Handelsschool toegevoegd aan de Rechtsfaculteit.

Zijn colleges getuigden van een streng-wetenschappelijke geest, van een uitgebreide technische kennis en van een systematisch behandelingsvermogen, die de eerbied van alle studenten afdwongen.

Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog werd F. Goffart benoemd tot

consul-generaal van België te Vlissingen. Twee jaar later werd hij in dezelfde hoedanigheid overgeplaatst, naar Rotterdam. Hij overleed schielijk in de loop van de maand oktober 1917.

Hij was drager van talrijke eervolle onderscheidingen : ridder in de Leopolds-orde, zilveren palmen van de Kroonorde van de Onafhankelijke Kongostaat, commandeur van de orde van Nichan Iftikhar en van de orde van de Dubbele Draak van Annam, officier van de orde van Cambodja, officier van de Kroonorde van Italië, officier van de orde van de Dubbele Draak van China.

A. DEVREKER.

PUBLIKATIES VAN FERDINAND GOFFART

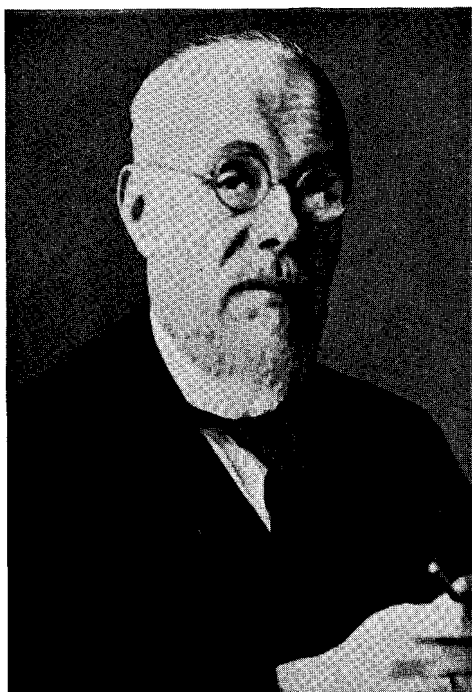
- Le problème des sources du Congo.* Antwerpen, Bulletin du Club Africain, 1897.
Traité méthodique de géographie du Congo. Antwerpen, Cl. Thibaut, 1897.
L'œuvre coloniale du Roi en Afrique (Résultats de vingt ans) (in samenwerking). Brussel, Monnom, 1898.
Voyages de M. Coudreau dans l'Amazone. Bulletin de la Soc. Belge d'Études Coloniales, Brussel, 1900.
De la tenure du sol en pays noir. Bulletin de la Société d'Études Coloniales, Brussel, 1903.
Dahomey. Recueil Consulaire, Brussel, 1904.
La mise en valeur du Congo (L'immigration des capitaux privés). Brussel, Goemaere, 1907.
Le Congo physique, politique et économique (met GEORGES MORISSENS). 2e herziene uitgave van „Traité méthodique de géographie du Congo”. Brussel, Musik & Thron, 1907.
Les concessions caoutchoutières du bassin du Congo. Revue Générale, Brussel, 1908.
Le domaine privé de l'État. Le mouvement social international, Brussel, 1908.
La question coloniale en Belgique au point de vue monétaire. Brussel & Parijs, id., 1908.
Les réformes économiques au Congo. Brussel, id., 1910.
Le commerce belge au Katanga. Leuven, Ceuterickx, 1911.
L'outillage économique et la mise en valeur du Congo. Antwerpen, 1912.
Trois ans de colonisation belge au Katanga. Revue Générale, Brussel, 1912.
Onder het pseudoniem „JEAN DE GAURAING” :
Le régime monétaire des colonies. La dépêche coloniale, Parijs, 1908.
La colonisation. Brussel, Monnom, 1899.
Le régime commercial. Brussel, Monnom, 1899.
La tenure du sol en pays nègre. id.
Les Antilles anglaises. id.
Initiatief, opvatting, plan, uitvoering en medewerking inzake *Royaume de Belgique.* — Ministère des Colonies. — *Office Colonial.* — *Notes et documents relatifs à la politique des chemins de fer en Afrique Tropicale.* Brussel, Établ. généraux d'Imprimerie, 2 delen, 1914.

EMILE DE WILDEMAN (1866-1947)

1911

Emile, Auguste, Joseph De Wildeman werd geboren te St. Joost-ten-Node (Brussel) op 19 oktober 1866 en overleed te Brussel op 24 juli 1947.

Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Kon. Atheneum te Brussel, zijn hogere studiën aan de Vrije Universiteit te Brussel, waar hij op 17 maart 1887 het diploma van apotheker behaalde. Reeds datzelfde jaar, in juli, trad hij als vrije navorser in dienst bij de Botanische Tuin van de Staat te Brussel. Op 27

november 1891 werd hij er aangesteld tot preparator en bleef niet minder dan 41 jaar aldaar in dienst.

Ondertussen zette hij zijn botanische studies voort aan de Brusselse Universiteit onder de leiding van Prof. Leo Errera en behaalde op 22 juli 1892 de titel van doctor in de Wetenschappen op het proefschrift „Études sur l'attache de scoissons cellulaires”. Het jaar nadien, in 1893, werd hij uitgeroepen tot laureaat van de Wedstrijd voor Reisbeurzen.

Sedert 1895 ging zijn bijzondere aandacht naar de Congolese flora. Toen immers werden, op initiatief van Baron van Eetvelde, secretaris van de Onafhankelijke Congostaat, plantenverzamelingen uit Congo in de Botanische Tuin te Brussel ondergebracht. Sedert 1897 liet hij, in samenwerking met Th. Durand, ver-

schillende reeksen publikaties over de Congolese flora verschijnen.

Op 31 december 1900 werd hij benoemd tot Conservator bij de Botanische Tuin te Brussel en nam sedertdien een druk contact op met buitenlandse geleerden. Met dit doel verbleef hij herhaaldelijk aan het „Musée d'Histoire Naturelle” te Parijs, het „National History Museum” te Londen, het Museum te Wenen en de Botanische Tuinen te Berlijn en te Dresden.

Op 31 januari 1912 werd hij benoemd tot Directeur van de Botanische Tuin te Brussel en bleef dit tot aan zijn eervol ontslag op 30 oktober 1931.

Ondertussen was hij op 25 januari 1911 benoemd tot docent aan de Bijzondere Handelsschool, gehecht aan de faculteit van de Rechten te Gent, voor de cursus „Koloniaale Teelten”. Bij K.B. van 7 oktober 1925 kreeg hij opdracht om ook

deze cursus in het Nederlands te doceren. Sedert 1921 was hij docent aan de Koloniale Hogeschool te Antwerpen, waar hij op 30 november 1928 benoemd werd tot voorzitter van de Academieraad.

Bij K.B. van 26 oktober 1931 ontving hij eervol ontslag voor zijn leeropdracht te Gent.

Emile De Wildeman beschikte over een verbazende werkkraft en laat een zeer omvangrijk oeuvre na; het betreft zowel de zuivere als de toegepaste plantenkunde. Vooral door zijn studies over de Congolese flora verwierf hij internationale faam.

Zeer talrijke wetenschappelijke onderscheidingen vielen hem ten deel : corresponderend (15 dec. 1926) en werkend lid (7 juni 1930) van de Koninklijke Academie van België; werkend lid sedert 6 maart 1925 van het „Institut Royal Colonial Belge”; buitenlands lid van de „Académie des Sciences Coloniales” van Parijs sedert 1923; buitenlands lid van de „Académie de Médecine” te Parijs sedert 1935 en corresponderend lid van de „Académie des Sciences de l’Institut de France” sedert 1939. Hij was tevens corresponderend lid van de „Société Nationale d’Horticulture de France” sedert 1902; corresponderend lid van de „Royal Horticultural Society” te Londen sedert 1906; corresponderend lid van de „Institut Colonial de Bordeaux” sedert 1906; corresponderend lid van de „Deutsche Botanische Gesellschaft” sedert 1907; corresponderend lid van het „Institut Colonial de Marseille” sedert 1909; erelid van de „Société Aragones della Ciencias Naturales” te Saragossa sedert 1910; lid van het „Institut Colonial International” sedert 1920; erelid van de „Société botanique de Genève” sedert 1925.

Hij was drager van volgende eretekens : Groot-officier in de Leopoldsorde en Groot-officier in de Kroonorde, Burgerkruis van 1e klas, Herinneringsmedaille van het Eeuwfeest, Officier van de Académie de France, Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

PUBLIKATIES VAN EMILE DE WILDEMAN

Contributions à l'étude des Algues de Belgique. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXIV, 2, pp. 20-22, 79-82, 116-127, 1885; XXV, 2, pp. 109-118, 1886; XXVI, 2, pp. 74-83, 1887; XXIX, 2, pp. 135-139, 1890; XXXII, 2 pp. 80-101, 1893.

Note sur le Vaucheria. Ann. Soc. Belge Micr., XII, pp. 66-68, 1886.

Notes sur deux espèces terrestres du genre Ulothrix. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXV, 1, pp. 7-17, 1 pl., 1886.

Sur le tanin chez les Algues d'eau douce. Ibid., XXV, 2, pp. 125-137, 1886.

Desmidiées récoltées en Belgique en 1886 et 1887. Ibid., XXV, 2, pp. 153-163, 1886, XXVI, 2, pp. 88-96, 1887.

Observations sur quelques Desmidiées. Ibid., XXVI, 1, pp. 271-288, 1 pl., 1887.

Sur la présence d'une glycoside dans les matières extraites de certaines plantes par l'alcool. Ibid., XXVI, 2, pp. 33-36, 1887.

Sur la formation des kystes chez les Ulothrix. Ibid., XXVI, 2, pp. 49-52, 1887.

- Note sur l'*Ulothrix crenulata* Kütz. Ibid., XXVI, 2, pp. 111-115, 1887.
- Le genre *Microspora* Thur, doit-il être conservé? Ibid., XXVI, 2, pp. 84-88, 1887.
- Observations sur quelques formes du genre *Trentepohlia* Mart. Ibid., XXVII, 2, pp. 136-144, 178-182, 1888.
- Observations sur le genre *Bulbotrichia* Kütz. Ibid., XXVII, 2, pp. 153-155, 1888.
- Note sur le *Nitella syncarpa* Br. Ibid., XXVII, 2, pp. 35-37, 1888.
- Sur l'*Ulothrix flaccida* Kütz. et le *Stichococcus bacillaris* Naeg. Ibid., XXVII, 2, pp. 78-85, 1888.
- Les espèces du genre *Trentepohlia* Mart. Ibid., XXVII, 2, pp. 22-25, 1888.
- Observations sur quelques formes d'Algues terrestres épiphytes. Ibid., XXVII, 1, pp. 119-126, 1 pl., 1888.
- Observations algologiques. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXVII, 1, pp. 71-80, 1 pl., 1888; XXIX, 1, pp. 93-131, 2 pl., 1890.
- Encore quelques mots à propos de l'*Hansgirgia flabellifera* De Toni. Ibid., XXVIII, 2, pp. 34-37, 1889.
- Observations sur le genre l'*hycopeltis*. Ibid., XXVIII, 2 pp. 155-159, 1889.
- Observations sur quelques formes de *Trentepohlia*. Ibid., XXVIII, 2, pp. 67-70, 1889.
- Quelques mots sur la flore algologique du Congo. Ibid., XXVIII, 2, pp. 6-10, 1889.
- Sur quelques espèces du genre *Trentepohlia*. Ibid., XXVIII, 2, pp. 95-100, 1889.
- Note sur le genre *Trentepohlia*. Ibid., XXVIII, 2, pp. 125-127, 1889.
- Note sur quelques *Saprolegniées* parasites sur des Algues. Ann. Soc. Belge Micr., XVI, pp. 134-139, 1890.
- Notes sur les genres *Prasiola* et *Schizogonium*. Ibid., XVI, pp. 20-23, 1890.
- Note sur le *Cephaleuros virescens*. Notarisia, V, pp. 953-955, 1890.
- Les *Trentepohlia* des Indes Néerlandaises. Ann. Jard. Bot. Buitenzorg, IX, pp. 127-142, 3 pl., 1890.
- Note sur la dispersion de *Cephaleuros virescens* Kunze et l'*hycopeltis arundinacea* Mont. Notarisia, V, pp. 1091-1092, 1890.
- Note sur l'*Enteromorpha intestinalis* I. Ibid., V, pp. 1115-1120, 1 pl., 1890.
- Chytridiacées de Belgique. Ann. Soc. Belge Micr., XIV, 28 p., 7 fig., 1890.
- Tableau comparatif des Algues de Belgique. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXIX, 2, pp. 147-160, 1890; XXXIV, 1, pp. 22-50, 1895.
- Sur la morphologie des *Cladophora glomerata* et *fracta*. Ann. Soc. Belge Micr., XVII, pp. 154-159, 4 fig., 1891.
- Sur les crampons des Conjugées. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXX, 2, pp. 35-39, 3 fig., 1891, Notarisia, VI, pp. 1276-1278, 1891.
- Notes Algologiques. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXIX, 1, pp. 311-314, 1 pl., 1891; Notarisia, X, pp. 3-11, 36-62, 2 pl., 1895.
- Sur les sphères attractives dans quelques cellules végétales. Rec. Inst. Bot. Brux., III, p. 235, 1891; Bull. Acad. Roy. Belg., 3e sér., XXI, pp. 594-603; Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXX, 2, pp. 167-169, 1891.
- Recherches au sujet de l'influence de la température sur la marche, la durée et la fréquence de la caryocinèse dans le règne végétal. Rec. Inst. Bot. Brux., III, p. 351, 1891; Ann. Soc. Belge Micr., XV, pp. 3-58, 2 pl., 1891.
- Notes de technique microscopique. Ann. Soc. Belge Micr., XVII à XXVIII, 1891 à 1907.
- Note sur quelques organismes inférieurs. I. Chytridiacées, II. Chromophyton Rosanoffi, *Chromatium Weissii*. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXX, 2, pp. 169-177, 2 fig., 1891.
- Notes sur quelques Algues. Notarisia, VI, pp. 1355-1360, 2 pl., 1891.
- Les recherches récentes sur la structure cellulaire et la division du noyau. Ibid., VII, pp. 1400-1414, 1892; Ann. Soc. Belge Micr., XVIII, pp. 16-24, 1892.
- Sur la Cyanophilie et l'Erythrophilie des noyaux cellulaires. Notarisia, VII, pp. 1512-1517, 1892. Ann. Soc. Belge Micr., XIX, pp. 53-60, 1892.
- Note sur le *Chlorocystis Cohnii*. Ann. Soc. Belge Micr., XIX, pp. 140-144, 1892.
- Une méthode pour isoler les protoplastes vivants, par J. A. KLERKER (traduit de l'allemand par E. DE WILDEMAN). Ann. Soc. Belge Micr., XIX, pp. 105-118, 8 fig., 1892; Notarisia, VIII, pp. 112-113, 1893.

- Une espèce nouvelle du genre *Lagenidium*. *Lagenidium ellipticum*. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXXI, 2, pp. 178-181, 1892.
- Le Jardin botanique de Buitenzorg. Ibid., XXXI, 2, pp. 181-187, 1892.
- Le Congrès international de botanique de Gênes. Ibid., XXXI, 2, pp. 164-172, 1892; Notarisia, VII, pp. 1521-1525, 1892; Ann. Soc. Belge Micr., XIX, pp. 17-22, 1892.
- Les lichens forment-ils un groupe autonome? Notarisia, VII, pp. 1379-1381, 1892.
- Sur les lois qui régissent la disposition et l'attache des cloisons cellulaires dans les végétaux. Actes Congrès Bot. Intern. Gênes, pp. 508-513, 1892.
- Présence d'un alcaloïde dans quelques Orchidées. Ann. Soc. Belge Micr., XVIII, p. 101, 1892.
- Notes Mycologiques. Ann. Soc. Belge Micr., XVII à XXII, 303 pp., 30 pl., 1893-98.
- Les Laboratoires, Instituts, etc... Ann. Soc. Belge Micr., XX, p. 32, 1893.
- Études sur l'attache des cloisons cellulaires. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Mém. 4e, LIII, 3, 84 p., 5 pl., 1893.
- Note sur le genre *Pleurococcus* Menegh., et sur une espèce nouvelle. *P. nimbatus* De Wild. Bull. Herb. Boissier, I, pp. 337-343, 1 pl., 1893; Notarisia, VIII, pp. 3-7, 1893.
- Quelques mots sur le *Pediastrum simplex* Meyen. Ibid., I, pp. 412-416, 1893.
- Révision sur la nomenclature botanique. Notarisia, VIII, pp. 14-16, 1893.
- Le genre *Scenedesmus* Meyen. Ibid., VIII, pp. 85-106, 1 pl., 1893.
- Quelques réflexions sur les espèces du groupe des Desmidiées à propos des *Fresh-Water Algae of East India* de W. B. Turner. Ibid., VIII, pp. 162-172, 1893.
- What is a species in the Diatomaceae? Ibid., VIII, pp. 138-140, 1893.
- Sur la structure et le mouvement des Diatomées. Ibid., XIX, pp. 23-26, 1893.
- Sur les „Histologische Beiträge“, IV. de Strasburger. Notarisia, VIII, pp. 8-13, 1893.
- Sur l'histologie de la cellule des Diatomées. Ann. Soc. Belge Micr., XX, pp. 123-127, 1894.
- Sur le *Vaucheria* De Baryana. Ann. Soc. Belge Micr., XX, pp. 242-244, 1894.
- Quelques Algues récoltées aux environs de Malmédy. Notarisia, IX, pp. 9-12, 1894.
- Observations critiques sur quelques espèces de la famille des Desmidiées. Ann. Soc. Belge Micr., XVIII, pp. 55-132, 1894.
- A propos du *Pleurococcus nimbatus* De Wild. Bull. Herb. Boissier, II, pp. 387-388, 1894.
- Sur la dispersion du *Vaucheria* de Baryana Wor. Notarisia, IX, p. 21, 1894.
- Sur la dispersion du *Thorea ramosissima* Bory. Ibid., IX, pp. 13-14, 1894.
- Trentepohlia Pittieri*. Ibid., IX, pp. 6-7, 1894.
- Sur le *Trentepohlia polymorpha* Deckenbach. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXXIII, 2, pp. 28-34, 1894.
- Contributions à l'étude de la flore de Bulgarie. Ibid., XXXIII, 2, pp. 61-71, 1894.
- Sur le thermotaxisme des Euglènes. Ann. Soc. Belge Micr., XX, pp. 245-258, 1894.
- Sur les nodosités des racines du *Clerodendron Bungei* Steud. Ibid., XX, pp. 228-235, 1894.
- Sur l'attache des cloisons cellulaires chez les végétaux. Ibid., XXI, pp. 83-93, 1894.
- Les Algues de l'Herbier Schleicher. Ibid., XXI, pp. 200-207, 1895.
- Appareil à projection du Dr. Etinger permettant de dessiner et de photographier des préparations microscopiques. Ibid., XXI, pp. 132-134, 2 pl., 1895.
- Note sur le *Chlorotylum incrustans* Reinsch. Ibid., XXII, pp. 82-86, 1895.
- Quelques Chytridiacées nouvelles parasites d'Algues. Notarisia, X, pp. 33-35, 1895.
- Les Cyanophycées possèdent-elles un noyau? Notarisia, X, pp. 13-14, 1895.
- Sur quelques espèces du genre *Endoderma*. Ann. Soc. Belge Micr., XXI, pp. 111-115, 1896.
- Ceraoterius* Reinsch et *Tetracladium* De Wild. Notarisia, X, pp. 17-19, 1895.
- Le genre *Palmodactylon* Näg. Bull. Herb. Boissier, III, pp. 328-333, 1 pl., 1895.
- Vaucheria Schleicheri* De Wild. Ibid., pp. 588-592, 1 pl., 1895.
- Catalogue de la Flore Algologique de la Suisse. Mém. Soc. Roy. Scienc., Liège, XIX, 180 pp., 1895.
- Matériaux pour la Flore Algologique du Département de la Meuse. Notarisia, X, pp. 62-64, 1895; XI, pp. 65-72, 1896.
- Flore des Algues de Belgique. 485 p., 109 fig., Bruxelles 1896.
- Sur les appareils de microscopie de la maison Leitz. Ann. Soc. Belge Micr., XXII, pp. 74-81, 1896.

- Census Chytridinearum*. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXXV/1, pp. 7-69, 1896.
- Observations sur quelques espèces du genre Vaucheria*. Ibid., XXXV, 1, pp. 71-93, 1896.
- Quelques mots sur la nomenclature générique des Champignons*. Ann. Soc. Belge Micr., XXII, pp. 108-113, 1896.
- Les Volvocacées*. Ibid., XXII, pp. 30-46, 1896.
- Les espèces du genre Trentepohlia*. Notarisia, XI, pp. 84-91, 1896.
- Note sur deux Trentepohlia*. Ibid., XI, pp. 81-82, 1896.
- Note sur le Trentepohlia germanica Gluck*. Ibid., XI, pp. 83-84, 1896.
- Les Algues du Limbourg*. Ann. Soc. Belge Micr., XXI, pp. 35-68, 1897.
- Une plante myrmécophile nouvelle Scaphopetalum Thonneri De Wild et Dur.* Bull. Herb. Boissier, V, pp. 521-525, pl. 21, 1897.
- Observations sur les Algues rapportées par M. J. Massart, d'un voyage aux Indes Néerlandaises*. Ann. Jard. Bot. Buitenzorg, 1er suppl., pp. 32-106, 14 pl., 1897.
- Matériaux pour la Flore du Congo*. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XXXVI, 1, pp. 47-97, 6 pl., 1897; XXXVII/1, pp. 44-128, 1898; XXXIII/2, pp. 9-74, 78-116, 120-168, 5 pl., 171-220, 1899; XXXIX/ pp. 24-37, 53-82, 93-106, 1900; XL/1, pp. 7-41, 1901; XL/2, pp. 62-74, 1901.
- Prodrome de la Flore Algologique des Indes Néerlandaises*. 2 vol., 193 et 277 pp., Batavia, 1897-99.
- Prodrome de la Flore Belge*, I, 543 p., II, 530 p., Bruxelles, 1898-99.
- Illustrations de la Flore du Congo (met TH. DURAND)*. Ann. Mus. Congo Belge, Bot., Sér. I, 192 pp., 96 pl., 1898-1902.
- Contributions à la Flore du Congo (met TH. DURAND)*. Ibid., Sér. II, 95 pp., 1899-1900.
- Sur la réparation chez quelques Algues*. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Mém. 4e, LVIII, 6, 19 p., 22 fig., 1899.
- Icones Selectae Hort Thenensis*. 6 vol., 230 pl., Bruxelles, 1899-1908.
- Les Algues de la Flore de Buitenzorg*. 457 p., 149 fig., 16 pl., Leide, 1900.
- Une nouvelle Chytridinée „Micromyces Mesocarpi”*. Mém. Herb. Boissier, I, n° 3, pp. 1-2, 1900.
- Observations sur quelques Chytridinées nouvelles ou peu connues*. Ibid., I, n° 16, p. 1, 1900.
- Note préliminaire sur les Algues rapportées par M. E. Racovitza, naturaliste de l'Expédition antarctique belge*. Bull. Acad. Roy. Belg., cl. Sc., pp. 558-569, 1900.
- Plantae Thonnerianae Congolenses (met TH. DURAND)*. I, 49 p., 23 pl., 1 carte, Bruxelles, 1900.
- II. *Études sur la Flore des districts des Bangala et de l'Ubangi*, 465 p., 20 pl., 1 carte, Bruxelles, 1911.
- Plantae Gilletianae congolenses (met TH. DURAND)*. Extr. : Bull. Herb. Boissier, 2e Sér., II, n° 1, pp. 1-64, 1900; n° 8, pp. 737-756, 1901; n° 9, pp. 825-852, 1901.
- Census plantarum congolensium (met TH. DURAND)*. Congrès Intern. Bot. Expos. Univers. Paris, 1-10 octobre, C.R., pp. 277-340, 1900.
- Reliquiae Deweyanae*. Ann. Mus. Congo Belge, Bot., Sér. III, 1, 291 pp., 1901.
- Observations sur les Apocynacées à latex recueillies par M. L. Gentil dans l'État Indépendant du Congo en 1900*. 38 p., Bruxelles, 1901.
- Notes sur un nouveau Landolphia de l'État Indépendant du Congo : Landolphia Laurentii De Wild.* Rev. Cult. Col. Paris, pp. 229-231, 1901.
- Les Caféiers. — Public. État Indépendant du Congo*, 43 p., Bruxelles, 1901.
- Les Caféiers*. La Belg. Col., VI, pp. 401-403, 413-415, 426-427, 437-438, 450-452, 462-463, 474-475, 486, 497-498, 510-511, 1901.
- Les Plantes tropicales de grande culture*. 1er édit., 304 p., 38 pl., Bruxelles, 1902; 2e édit., 390 p., 22 pl., Bruxelles, 1907-08.
- A propos du Voandzou et de l'Arachide*. Rev. Quest. Scient., Louvain, Sér. III, 1, pp. 587-594, 1902.
- Les Plantes tropicales de grande culture*. 304 p., 50 fig., 38 pl., Bruxelles, 1902.
- Encore une plante intéressante du Congo : Gabunia Gentilii De Wild., sp. nov.* La Belg. Col., VII, pp. 508-509, 1902.
- Le Ruwenzori*. Rev. Quest. Scient. Louvain, Sér. III, 2, pp. 335-339, 1902.
- Sur deux Orchidées nouvelles pour la Flore du Congo*. La Belg. Col., VII, pp. 425-427, 1902.

- Études sur la Flore du Katanga.* Ann. Mus. Congo Belge, Bot., Sér. IV, I, pp. 1-241, pl. I-XLVI, 1902-03; II, pp. 1-180, pl. I-XIX, 1913.
- La végétation de l'Afrique tropicale centrale.* Bull. Missions Belges Compagnie Jésus, pp. 193, 233, 280, 307, 1902.
- Les espèces du genre Haemanthus L.* Journ. Soc. Nat. Hort. France, Sér. IV, III, pp. 277-297, 1902.
- Plantae Laurentianae.* Public. État Indépendant Congo, 57 p., Bruxelles, 1903.
- A propos d'enseignement colonial.* Rapp. et Communic. VIIe Congrès Intern. Agric., Rome, pp. 154-157, 1903.
- Notes sur les cultures des indigènes de l'État Indépendant du Congo.* Ibid., pp. 219-233, 1903.
- Quels caoutchoutiers faut-il planter au Congo?* Ibid., pp. 473-476, 1903.
- A propos de poisons d'épreuves de l'Afrique occidentale.* Assoc. Franç. Avanc. Sc., Session d'Angers, pp. 736-746, 1903.
- Notices sur des plantes utiles ou intéressantes de la Flore du Congo.* I, 662 pp., 32 pl., II, 268 pp., 23 pl., Bruxelles, 1903-08.
- Études de Systématique et de Géographie botaniques sur la Flore du Bas et du Moyen-Congo.* Ann. Mus. Congo Belge, Bot., Sér. V, I, 345 p., 73 pl., 1903-05; II, 368 p., 89 pl., 1907-08; III, 533 p., 68 pl., 1909-12.
- Notes sur quelques Apocynacées laticifères de la Flore du Congo.* 96 pp., 3 pl., Bruxelles, 1903.
- Encore une Orchidée nouvelle pour le Congo : Polystachya Hughei.* Congo, XXIII, pp. 4-5, 1904.
- Nouveaux Caféiers de la Côte occidentale d'Afrique.* Agric. Prat. Pays Chauds, Paris, IV, pp. 113-116, 1904.
- Plantes acarophytes.* Ann. Soc. Scient. Brux., XXVIII, pp. 133-137, 1904.
- Sur les études botaniques à Berlin.* Ibid., XXVIII, pp. 197-201, 1904.
- La culture et l'industrie du Coton aux États-Unis et dans le monde.* Rev. Quest. Scient. Louvain, Sér. III, V, pp. 337-342, 1904.
- Sur le Randia Lujae De Wild.* C.R. Séanc. Acad. Sc., Paris, 138, p. 913, 1904.
- Orchidée nouvelle du Congo : Bulbophyllum Knidtianum.* Belg. Col., X, p. 449, 1904.
- Orchidée nouvelle du Congo : Polystachya Wahisiana.* Ibid., X, pp. 183-184, 1 pl., 1904.
- Vanillier nouveau du Congo : Vanilla Lujae.* Ibid., X, pp. 28-29, 1 fig., 1904.
- Un Haemanthus du Congo : Haemanthus Lescauwatii.* Ibid., X, p. 91, 1 fig., 1904.
- Liliacée nouvelle du Congo : Albuca Gilletii.* Ibid., X, pp. 42-43, 1 fig., 1904.
- Plantae novae vel minus cognitae ex herbario Horti Thenensis.* I, 250 p., pl. I-LVI; II, 136 p., pl. LVII-CI, Bruxelles, 1904-1910.
- Les Ficus de la Flore du Congo.* Ann. Mus. Congo Belge, Bot., VI, I, 36 p., 27 pl., 1904.
- A propos du Funtumia elastica (met E. LAURENT).* Mon. Caoutch., I, pp. 232-233, 1904. Rev. Cult. Colon., Paris, XII, p. 193, 1904.
- A propos du Caoutchouc noir du Congo.* Ind. et Comm. Caoutch., Brux., II, pp. 281-283, 1904.
- La Flore de l'État Indépendant du Congo.* Notice de l'E.S. d. C. Expos. Univ. et Intern. Liège, pp. 167-177, figg., 1905.
- Deux nouvelles lianes productrices du Caoutchouc au Congo.* Bull. Soc. Et. Col. Brux., XII, p. 361, 1905.
- Un nouveau caoutchoutier des herbes.* Ibid., XII, p. 313, 1905.
- Amélioration et conservation des bois.* Rev. Quest. Scient., Louvain, Sér. III, VII, pp. 332-334, 1905.
- La reproduction sexuelle des Mucorinées.* Ibid., Sér. III, VIII, pp. 357-358, 1905.
- Zygotetulum Binoti De Wild.* Gardener's Chron., XXXVIII, p. 258, 1905.
- Mission Émile Laurent.* 617 pp., 185 pl., Bruxelles, 1905-07.
- Le Congrès international de botanique de Vienne, 1905.* Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XLII/2, pp. 215-224, 1905.
- Les Phanérogames des terres magellaniques. Expéd. Antarct. Belge „La Belgica”,* 222 p., 23 pl., Bruxelles, 1905.
- Les Caféiers d'Afrique.* Journ. Agric. Tropic. Paris, VI, pp. 268-269, 1906.

- Des usages de quelques plantes congolaises.* Science et Nature, Brux., pp. 179-183, 197-199, 1907; pp. 213-214, 232-236, 250-256, 1908.
- Notes sur les bois congolais.* Bull. Soc. Centr. For. Belg., XV, pp. 741-748, 1908.
- Ressources végétales du Congo.* Rev. Gén., LXXXVII, pp. 628-639, 1908.
- Recherches diverses sur des Champignons, des Algues et d'autres organismes inférieurs.* Rec. Inst. Bot. Brux., III, p. 222, 1908.
- Les principaux faits de la Botanique depuis 1800.* Rev. Quest. Scient. Louvain, Sér. III, XIII, pp. 344-347, 1908.
- Notes sur les plantes largement cultivées par les indigènes en Afrique tropicale.* Ann. Mus. Col. Marseille, Sér. II, VII, pp. 229-324, 1909.
- Notes sur la Flore du Katanga.* Ann. Soc. Scient., Brux., XXXIV/2 pp. 172-185, 1909-10; XXXVII/2, pp. 29-106, 6 pl., 1912-13; XXXVIII/2, pp. 1-32; pp. 353-465, 1913-14; XXXIX/2, pp. 127-172, 1920; XL/2, pp. 69-128, 1920; XLI/2, pp. 14-88, 1920; suppl. XLI/1, pp. 224-230, 1922.
- Sciences biologiques et Colonisation,* 39 p., Bruxelles, 1909.
- A propos du Caoutchouc. Le Caoutchouc : Histoire, Plantes, Production, Commerce (Conférence).* Rev. Quest. Scient., Louvain, Sér. 3, XV, pp. 208-218, 1909.
- Compagnie du Kasai.* 465 p., 45 pl., 2 cartes, Bruxelles, 1910.
- Notes sur la Géobotanique du Sud du Congo Belge.* C.R. Assoc. Franç. Avanc. Sc. Congrès de Toulouse, pp. 111-121, 1910.
- Matériaux pour une étude botanico-agronomique du genre Coffea (Caféiers cultivés).* Ann. Jard. Bot. Buitenzorg, 3e suppl., I, Treub Festschrift, pp. 345-384, 1910.
- Decades novarum specierum Florae Congolensis.* Bull. Jard. Bot. État Brux., III, pp. 254-280, 1911; IV, pp. 360-429, 1914; V, pp. 1-108, 1915.
- L'exploitation et la culture des plantes à Caoutchouc.* Rev. Génér. Sc. pures et appl., Paris, XXII, pp. 32-37, 1911; Le Caoutch. et le Gutta-Percha, Paris, pp. 5028-5032, 1911.
- Native v. Exotic Rubber Trees. Official Guide Book. Second Intern. Rubber and Allied Trades Exhibition,* pp. 166-169, London, 1911.
- African Rubber Vines : their cultivation and working. The Rubber Industry, being the official Report of the Proceed. Intern. Rubber Congress.* pp. 197-209, 1911.
- Le manque de vivres au Congo (met DRYEPONDT).* Le Colonial, n° 873, octobre 1911.
- Théophile Durand.* La Trib. Hort., VII, pp. 35-36, 1912.
- Documents pour l'étude de la Géo-Botanique Congolaise.* Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., LI, volume jubilaire, 406 pp., 117 pl., 1912.
- L'Expédition du Prince de Mecklenburg en Afrique centrale, 1907-1908.* Ibid., pp. 247-259, 1912.
- Compositae Congolanae novae.* Ibid., XLIX, pp. 217-246, 1912.
- Rapport sur la marche et les travaux de la Société Royale de Botanique, pendant les années 1910-1911.* Ibid., XLVIII, pp. 219-230, 1912.
- Les Bananiers. Culture, exploitation, commerce, systématique du genre Musa.* Ann. Mus. Col. Marseille, XX, pp. 286-362, 1912.
- A propos de Tabac au Congo Belge.* Rev. Quest. Scient., Louvain, IIIe sér., XXII, pp. 147-165, 1 pl., 1912.
- A propos des procédés d'extraction mécanique du Caoutchouc.* Journ. d'Agric. trop., Paris, XII, pp. 2-4, 1912.
- Les Plantes alimentaires des Indigènes du Congo Belge.* Ann. Soc. Scient. Brux., XXXVI, Mém., pp. 83-117, 1911-12.
- Actes du IIIe Congrès International de Botanique,* I, 383 p., 16 pl.; II, 236 p., 57 pl., Bruxelles, 1912.
- Decades novarum specierum Florae Katangensis.* Fedde Repert., XI, pp. 501-523, 535-547, 1913; XII, pp. 289-298, 1913; XIII, pp. 103-117, 137-147, 193-212, 1914; Bull. Jard. Bot. État Brux., V, pp. 1-108, 1915.
- Bibliographie botanique analytique.* Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., XLIX, pp. 351-353, 1913; LII, pp. 134-138, 243-244, 1913.
- Notes sur les Ficus de la Flore du Congo Belge.* Ibid., LII, pp. 196-236, 1913.

- Du Congo au Niger et au Nil.* Rev. Quest. Scient., Louvain, 3e série, XXIV, pp. 588-595, 6 pl., 1913.
- Quelques notes sur les articulations florales.* Ann. Soc. Scient., Brux., XXXVII, Mém., pp. 200-210, 1913.
- Ueber einige neue Ficus-Arten aus dem Belgischen Kongo.* I-II. Fedde Repert., XII, pp. 193-200, 302-304, 1913.
- Documentation botanique internationale (Rapport).* IIe Congrès mondial Assoc. intern., Gand-Bruxelles 15-18 juin 1913, n° 55, 5e section. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., LII, pp. 185-195, 1913.
- Cultivation of Rubber-growing Vines in Central Africa in the Rubber industry.* 4e Intern. Rubber Congress, London, 1914, pp. 87-95.
- A propos de Phytographie.* Engl. Bot. Jahrb., L, suppl. Fest.-Band für A. Engler, pp. 142-151, 1914.
- Exploitation des lianes caoutchoutières en Afrique centrale.* Rev. Quest. Scient. Louvain, 3e Sér., XXVI, pp. 610-622, 1914.
- Les Forêts Congolaises.* Ibid., 3e Sér., XXVI, pp. 392-414, 1 pl., 1914.
- Neue Arten aus Zentral-Afrika Belgisch Kongo, I.* Fedde Repert., XIII, pp. 369-384, 1914.
- Théophile Durand, Directeur du Jardin Botanique de l'État, 8 novembre 1901 au 12 janvier 1912.* Bull. Jard. Bot. État Brux., IV, pp. 1-17, 1 portrait, 1914.
- Notes sur les espèces africaines du genre Dioscorea L.* Ibid., IV, pp. 311-358, 1914.
- Les plantes à caoutchouc. Aperçu systématique.* Intern. Rubber Congress and Exhibition. Batavia-Rubber Recueil, pp. 1-12, Amsterdam, 1914.
- Additions à la Flore du Congo.* Bull. Jard. Bot. État. Brux., IV, pp. 1-241, 1914; V, pp. 117-268, 1916; V, pp. 269-412, 35 pl., 1919; VI, pp. 1-129, 1919; VII, pp. 1-88, 1920; VII, pp. 271-316, 1912.
- Notes sur des productions végétales tropicales.* Bull. Ass. des Plant. de Caoutch. d'Anvers, 175 pp., 1914.
- Le Jardin Botanique et le Musée Forestier.* Guide illustré de Brux., II. Les Musées. Touring-Club de Belg., pp. 303-311, 1917.
- Notes sur les espèces continentales africaines du genre Baphia.* Ann. Sc. Nat., Bot., Paris, IXe Sér., X, pp. 201-224, 1919.
- Notes sur quelques espèces congolaises du genre Ochna Schreb.* Rev. Zool. Afr., Suppl. Bot., VII, pp. 29-40, 1919.
- Notes sur les espèces africaines du genre Dichapetalum Thou.* Ibid., VI, pp. 1-75, 1919.
- Sur quelques espèces congolaises de la famille des Sapotacées.* Ibid., VII, pp. 1-28, 1919.
- Sur quelques Palmiers congolais.* Ann. Mus. Col. Marseille, 3e Sér., VII, 28 pp., 1919-20.
- Alfred Cogniaux (1841-1916).* Notice nécrologique et bibliographique. Bull. Jard. Bot. État Brux., V, pp. 1-30, portrait, 1919.
- Enquête sur les matières premières utilisables dans la fabrication du Papier.* Journ. Agric. tropic., Paris, XIX, pp. 302-304, 1919.
- Sur le Macaranga saccifera Pax. Euphorbiacée myrmécophile de l'Afrique tropicale.* C.R. Acad. Sc. Paris, CLXIX, pp. 394-936, 1919.
- La Myrmécophilie dans le genre Uncaria (Rubiaceés) en Afrique.* C.R. Soc. Biol., Paris, LXXXII, pp. 1076-1078, 1919.
- Un Pterygota (Sterculiacée) nouveau de l'Afrique tropicale.* Ibid., LXXXII, pp. 1397-1398, 1919.
- A propos du commerce du Caoutchouc et de l'exploitation des Caoutchoutiers.* Bull. Synd. Plant. Caoutchouc Indo-Chine, Nouv. sér., pp. 247-262, 1919.
- Quelques considérations sur la préparation du Caoutchouc brut.* Le Caoutch. et la Gutta-Percha, Paris, pp. 9826-9829, 1919.
- Sur l'attache des cloisons cellulaires.* Rec. Inst. Bot. Brux., IV, pp. 301-309, 1920.
- Sur le thermotaxisme des Euglènes.* Ibid., IV, pp. 409-420, 1920.
- Contribution à l'étude des espèces africaines du genre Acioa Aubl.* Bull. Jard. Bot. État Brux., VII, pp. 188-218, 1920.
- Notes sur le genre Rinorea Aubl.* Ibid., VI, pp. 131-194, 1920.
- Notes sur quelques espèces africaines du genre Clerodendron.* Ibid., VII, pp. 161-187, 1920.
- Observation sur les Légumineuses de la Flore africaine.* Ibid., VII, pp. 219-270, 1920.

- Le Livre scientifique. Le Musée du Livre*, n° 57, pp. 167-179, 1920.
- De Briey Comte Jacques. Mission forestière et agricole au Mayumbe 1911-1913.* 468 p., 15 pl., 63 fig., Bruxelles, 1920.
- Note sur quelques espèces congolaises du genre Ouratea Aubl.* Rev. Zool. Afr. Suppl. Bot., VII, pp. 41-71, 1920.
- Matériaux pour l'étude des Alchemilla d'Afrique.* Ann. Soc. Scient. Brux., XL, I, pp. 99-102, 1920.
- L'avenir du Caoutchouc et l'exploitation des Caoutchoutiers cultivés.* Rev. Quest. Scient., Louvain, LXXVII, pp. 419-431, 1920.
- Notes sur les espèces de la famille des Labiées de la Flore congolaise.* Bol. Soc. Iber. Cienc. Nat. Zaragoza, XIX, pp. 110-129, 1920.
- Notes sur les espèces congolaises du genre Millettia Wight et Arn.* Bol. Soc. Broter. Coinbre, XXVIII, p. 28, 1920.
- Decades specierum novarum Florae Congolensis* (met J. BEQUAERT). Rev. Zool. Afr., Suppl. Bot., VIII, pp. 1-47, 1920; IX, pp. 1-36, 69-95, 1921; X, pp. 1-13, 1922.
- Hevea et Cocotiers.* Bull. Agric. Inst. Scient. Saïgon, II, pp. 53-54, 1920.
- Le „Niando” succédané du Chanvre au Congo Belge.* Congo, I, pp. 534-538, 1920.
- A propos du genre Tetracladium.* C.R. Soc. Biol., Paris, LXXXIII, pp. 192-193, 1920.
- A propos de mécanique cellulaire.* Ibid., LXXXIII, pp. 999-1001, 1920.
- Clerodendron à tiges fistuleuses.* Ibid., LXXXIII, pp. 582-584, 1920.
- La régression des fleurs mâles chez les Bananiers africains.* Ibid., LXXXIII, pp. 1002-1004, 1920.
- Énumération des Bambusées africaines.* Ann. Soc. Scient. Brux., XXXIX, pp. 249-256, 1920.
- Distribution des Bambous sur le continent africain.* Ibid., XXXIX, I, pp. 249-256, 1920.
- Les maladies et ennemis du Palmier à huile dues à divers Ganoderma.* Matières grasses, Paris. XIII, pp. 5737-5738, 1921.
- Quelques considérations sur les Bananiers.* Rev. Bot. Appl. Agric. col., Paris, I, pp. 241-269, 1921.
- Les forêts africaines et leur exploitation.* Rev. Écon. Intern., XIII, pp. 185-194, 1921.
- L'Étude de la Flore Belge.* Journ. Soc. Centr. d'Agr. Belg., LXVIII, pp. 146-157, 1921.
- Les Bambous en Afrique.* Congo, I, pp. 10-44, 1921.
- Sur les théories de la Myrmécophilie.* C.R. Acad. Sc. Paris, CLXXII, pp. 124-126, 1921.
- Communication sur des matériaux pour l'étude des Alchemilla d'Afrique.* Ann. Soc. Scient. Brux., XL, I, pp. 99-102, 1921.
- Contribution à l'étude de la Flore du Katanga*, 264 p., 19 pl., 1921. Supplément I, 99 p., 1927; II, 112 p., 1929; III, 168 p., 1930; IV, 116 p., 1932; V, 89 p., 1933. Bruxelles, 1921-1933.
- Documents pour une monographie des Alchemilla d'Afrique.* Bull. Jard. Bot. État Brux., VI, pp. 207-221, 1921; VII, pp. 317-386, 1921; Ann. Soc. Scient. Brux., XL, I, pp. 99-102, 1921.
- Deux Sterculiacées africaines nouvelles.* Ann. Soc. Scient. Brux., XL, 1, pp. 188-190, 1921.
- Note préliminaire sur les Ficus africains.* Ibid., XL, 1, pp. 277-283, 1921.
- Les Crampons des Conjuguées.* C.R. Soc. Biol. Paris, LXXXIV, pp. 265-266, 1921.
- A propos de l'Autotomie chez les Végétaux.* Ibid., LXXXV, pp. 717-719, 1921.
- A propos de Myrmécophilie.* Ibid., LXXXV, pp. 874-876, 1921.
- Quelques notes sur les Vanilliers africains.* Rev. Hist. Nat. Appl. Paris, II, pp. 132-138, 184-190, 1921.
- Ficus africains.* Ann. Soc. Scient. Brux., XL, pp. 277-283, 1921.
- A propos du Palmier à huile.* Matières Grasses, Paris, pp. 5924-5928, 1921.
- Plantae Bequaertianae*, vol. I, 1921-22, 593 p.; II, 1923-24, 570 p.; III, 1925-26, 576 p.; IV, 1926-29, 575 p.; V, 1929-1932, 496 p.; VI, 1932, 1 fasc., 91 p., Gand-Bruxelles, 1921-32.
- Contribution à l'étude de la Flore du Katanga* (met M. P. STANER, Suppl. 4, 5). 264 p., 19 pl. Suppl. 1 à 5, 584 p., Bruxelles, 1921-1933.
- Sur quelques espèces du genre Garcinia.* Ann. Soc. Scient. Brux., XLI, 1, 1922.
- Documents pour une monographie des espèces africaines du genre Vangueria Juss.* Bull. Jard. Bot. État Brux., VIII, pp. 39-66, 1922.

- Sur la transformation des fleurs hermaphrodites en fleurs mâles chez un plant cultivé d'une espèce du genre Haemanthus L.* C.R. Soc. Biol. Paris, LXXXVII, p. 113, 1922.
- Productions coloniales.* Rev. Quest. Scient., Louvain, LXXXI, pp. 530-539, 1922.
- Quelques notes à propos de la culture du Cocotier et de la préparation du Coprah.* Rev. Bot. Appl. Agric. Col. Paris, II, pp. 343-350, 1922.
- Sur quelques Grewia (Tiliacées du Congo Belge).* Ann. Soc. Scient. Brux., XLI, 1, pp. 92-96, 1922.
- Comment développer l'Agriculture parmi les Indigènes des régions tropicales.* C.R. IIIe Congrès Intern. Col. Gand, I, pp. LXXXII-XCIII, 1922.
- Exploitation et culture du Palmier à huile.* Rev. Écon. Intern. Brux., III, 2, pp. 385-396, 1922.
- L'Enseignement universitaire et la Colonie.* Ann. Soc. Scient. Brux., XLII, 1, pp. 286-293, 1923.
- Notes sur les genres Corynanthe Welw. et Pausinystalia Pierre.* Ibid., XLII, 1, pp. 173-180, 1923.
- Extension intensive et rationnelle des cultures des Indigènes et leur rapport avec le développement économique des colonies tropicales.* Inst. Col. Intern. Sess. Brux., 125 pp., 1923.
- Anomalie des Oogones et des Antheridies chez les espèces du genre Vaucheria.* C.R. Soc. Biol. Paris, LXXXIX, pp. 669-670, 1923.
- Questions forestières coloniales.* Rev. Quest. Scient. Louvain, LXXXIII, pp. 462-474, 1923; Rev. Bot. Appl. Agric. Col. Paris, III, pp. 713-719, 1923; Bull. Assoc. Plant. de Caoutch. Anvers, X, pp. 207-208, 1923.
- Remarques sur les espèces africaines du genre Grumilea Gaertn. (Rubiacées).* Bull. Jard. Bot. État Brux., IX, pp. 21-58, 1923.
- Notes sur le Strephonema Gilletii De Wild.* Ibid., VIII, pp. 119-124, 1 pl., 1923.
- Notes préliminaires sur deux Bananiers indigènes du Ruanda, cultivés au Jardin d'essai de Kisantu, S. J. Congo Belge (Musa ruandensis et rubronervata De Wild. n. sp.).* Ibid., VIII, pp. 103-113, 1923.
- Deux Carduus du Ruwenzori (C. butaguensis et lanuriensis De Wild. n. sp.).* Ibid., VIII, pp. 115-118, 1923.
- Un Astragalus nouveau de la région du Rutshuru (A. Bequaerti n. spec.).* Ibid., VIII, pp. 125-126, 1923.
- Un Argyrobolium nouveau pour la Flore du Congo (A. rufopilosum).* Ibid., VIII, pp. 127-128, 1923.
- Notice biographique et bibliographique Élie Marchal, 1839-1923.* Ibid., IX, pp. 1-20, portrait. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., LVI, 1, pp. 1-24, portrait, 1923.
- Note sur les formes congolaises nouvelles du genre Crotalaria (met BAKER E.).* Bull. Jard. Bot. État Brux., VIII, pp. 129-141, 1923.
- Sur quelques Indigofera du Congo Belge (met E. BAKER).* Ibid., VIII, pp. 142-159, 1923.
- Quelques mots sur la myrmécophilie chez le Grumilea refractistipula De Wild. (= Psychotria refractistipula De Wild.).* Ann. Soc. Scientif. Brux., XLII, 1, pp. 281-288, 1923.
- Notes sur deux plantes africaines du genre Triumfetta.* Ibid., XLII, 1, pp. 378-381, 1923.
- Les Bambous au Congo.* Ibid., XLIII, 1, pp. 110-116, 1923.
- Recherches relatives au Palmier à huile.* Rev. Bot. Appl. Agric. Col. Paris, III, pp. 265-270, 1923.
- A propos de l'Elaeis guineensis.* Ibid., III, pp. 497-499. Bull. Assoc. Plant. Caoutchouc, Anvers, X, p. 117, 1923.
- Extension intensive et rationnelle des cultures des Indigènes et leur rapport avec le développement économique des colonies tropicales.* Inst. Col. Intern, Sess. Brux., 125 p., 1923.
- La Forêt tropicale congolaise. Sa régression, sa transformation, sa distribution actuelle.* C.R. Soc. Biogéogr. Paris, pp. 971-975, 1923-24. C.R. Ass. Franç. Avanc. Sc., 48e Session, Liège, pp. 971-975, 1925.
- Extension des cultures parmi les indigènes en Afrique tropicale.* Acad. Sc. Col. Paris, II, pp. 207-217, 1924.
- Sur une Alchemille nouvelle de la flore de Madagascar : Alchemilla andringitrensis Viguiet et De Wild.* Bull. Soc. Linn. Normandie, Caen, 7e Sér., VI, pp. 100-108, 1924.
- Notes sur quelques espèces africaines de Glycine L. (Leguminosaceae).* Rev. Zool. Afr. Sypl. Bot., XII, pp. 3-19, 1924.
- Sur quelques Faurea du Congo Belge.* Ann. Soc. Scient. Brux., XLIII, 2, pp. 232-241, 1924.

- A propos des cartes forestières de l'Afrique et en particulier du Congo Belge.* Ibid., XLIII, 2, pp. 225-232, 1924.
- Agriculture des Indigènes et Agriculture capitaliste aux Colonies.* Ibid., XLIII, 1, pp. 397-401, 1924.
- Matériaux pour la Flore forestière du Congo Belge.* Ann. Soc. Scient. Brux., 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 1924-33.
- Nos progrès dans la connaissance de la Flore congolaise.* C.R. Ass. Franç. Avanc. Sc., 48e Session, Liège 1924, pp. 423-425, 1924.
- Les cultures des Indigènes et l'avenir économique des colonies.* Rev. Écon. Intern. Brux., 16e ann., vol. III, 2, pp. 219-244, 1924.
- La protection du sol dans les grandes cultures par la papier-carton.* Rev. Bot. Appl. Agric. Col. Paris, V, pp. 955-957, 1925.
- L'étude de Yampolsky sur le Palmier à huile.* Ibid., V, pp. 51-56, 1925.
- La propriété individuelle pour l'Indigène africain.* L'Essor Col. et Marit., n° 193, 1925.
- Considérations sur l'état actuel des connaissances relatives à la Géobotanique du Congo Belge.* Bruxelles, 43 p., 8 pl., 1 carte, 1925.
- Sur quelques Légumineuses africaines nouvelles.* Rev. Zool. Afr., XIII, Suppl. Bot., pp. B. 3-B. 27, 1925.
- Observations sur les espèces africaines du genre Tephrosia Pers.* Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., LVII/2, pp. 114-129, 1925.
- Notes préliminaires sur quelques types du genre Scleria Berg. (Cypéracées).* Rev. Zool. Afr., XIV, Suppl. Bot., pp. B 13-B 28, 2 fig., 1926.
- Notes sur des espèces des genres Antrocaryon et Sclerocarya (Anacardiacees).* Ibid., XIV, pp. 1-12, fig., 1926.
- Plantations et maladies de l'Hevea.* Rev. Bot. Appl. Agric. Col., VI, pp. 18-22, 1926.
- Notes sur le Cocotier.* Ibid., 6, pp. 547-554, 1926.
- Sur le Yocco, plante à caféine originaire de Colombie.* C.R. Acad. Scienc. Paris, 183, pp. 1350-1351, 1926.
- Les Forêts congolaises et leurs principales essences économiques,* 214 pp., 1 carte, Bruxelles, 1926.
- Plantations caoutchoutières capitalistes et indigènes.* Le Caoutchouc et Gutta-percha, Paris, n° 269, pp. 13192-13194; n° 270, pp. 13224-13226; n° 271, pp. 13254-13257; n° 272, pp. 13294-13297; n° 273, pp. 13330-13331; n° 274, pp. 13370-13372, 1926.
- Discours au sujet de la Protection de la Nature.* I, pp. 26-30, 1926.
- A propos de Café.* Rev. Quest. Scient. Louvain, XLV, XC, pp. 460-464, 1926.
- L'éternelle question de l'espèce.* Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., LIX, 1, pp. 34-48, 1926.
- Les forêts, les concessions territoriales et l'avenir économique des colonies tropicales.* Rev. Écon. Intern. Brux., Ann. 18, 1, pp. 95-138, 1926.
- Sur des Aeolanthus (Labiataceae) congolais.* C.R. Soc. Biol., Paris, XCVII, pp. 1412-1413, 1927.
- Deux espèces nouvelles du genre Uapaca (Euphorbiacées).* Ibid., XCVI, pp. 700-701, 1927.
- Quatre espèces nouvelles du genre Uapaca Baill. (Euphorbiacées) du Congo Belge.* Ibid., XCVI, pp. 117-119, 1927.
- Agriculture et industries indigènes dans le développement économique du Congo Belge.* Congrès Col. Belge, Brux., pp. 275-324, 1927.
- Questions forestières.* Rev. Quest. Scient. Louvain, XLVI, XCI, pp. 361-367, 1927.
- Les Caractères dits „spécifiques” en Biologie.* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XIII, 7, pp. 385-391, 1927.
- Sur la morphologie des fleurs mâles dans le genre Scleria (Cypéracées).* Ibid., 5e Sér., XIII, pp. 702-707, fig., 1927.
- Sur les caractères du genre et d'espèce chez les Scleria (Cypéracées).* Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., LIX, 2, pp. 123-132, pl. 3-5, 1927.
- Par et pour l'Indigène. Considérations sur l'extension intensive et rationnelle des cultures indigènes.* C.R. Acad. Sc. Col., X, pp. 259-322, 1927-28.

- Extension intensive et rationnelle des cultures indigènes et leur rapport avec le développement économique des colonies tropicales.* Inst. Col. Intern., Session de La Haye, 23 p., 1927.
- Note sur la portée de l'enquête sur l'extension des cultures indigènes dans les Colonies tropicales.* 31 p., Bruxelles, 1927.
- Le Jardin botanique de l'État à Bruxelles.* Rapport présenté au VIe Congrès Nation. d'Hort., Brux. 10-12 septembre, pp. 17-19, 1927. La Trib. Hortic., vol. XII, pp. 534-536, 1927.
- A propos des Forêts congolaises. Leur régression. Nécessités de leur étude biologique et de la création de réserves forestières.* Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., LXI/1, pp. 44-66, 1928.
- Le problème indigène en Afrique.* Rev. Quest. Scient. Louvain, XLVII, XCIV, pp. 462-467, 1928.
- A propos du thymotaxisme des Euglènes (Algues).* Ann. de Protist. Paris, I, pp. 127-136, 1928.
- Sur la ramification du Palmier à huile (Elaeis guineensis Jacq.).* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XIV, pp. 403-407, 1 pl., 1928.
- L'origine botanique des Copals du Congo Belge.* Rev. Bot. Appl. Paris, VIII, pp. 137-139, 1928.
- La Flore du Congo Belge.* Congo, IX, 1, pp. 459-476, 1928.
- Quelques pages de l'histoire des Caféiers congolais.* Ibid., X, 1, pp. 676-692, 1929; Le Mat. Col. Brux., XIX, pp. 99-106, 1929.
- Enquête sur l'extension intensive et rationnelle des cultures indigènes dans les colonies tropicales (Rapport).* Inst. Col. Intern., Brux., 20e Session, Brux., 24-26 juin, pp. 141-182, 1929.
- Le genre Faurea (Protéacées) en Afrique et la distribution géographique de ses espèces.* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Mém. in-8°, X, 5, 37 p., 1929.
- Le problème forestier en Afrique.* Rev. Quest. Scient. Louvain, XLVIII, XCVI, pp. 230-246, 1929.
- A propos de l'Espèce en botanique.* Proc. Internat. Congress of Plant Scienc. Ithaca, II, pp. 1413-1421, 1929.
- Les Institutions d'enseignement supérieur et de recherches en Belgique, 1930.* pp. 117-119, Bruxelles, 1930.
- Jardins botaniques d'État et leur mission.* Jard. d'Agrément, Brux., IX, pp. 50-58, 1930.
- La Botanique congolaise depuis 1830.* Congrès Nat. Sc. Belg., C.R., pp. 711-714, 1930.
- Sphère attractive et centrosome chez les Spirogyra.* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Brux., 5e Sér., XVI, pp. 1190-1194, 1930.
- Morphologie du Zygnema ericetorum (Kuetz.) Hansg.* Ibid., 5e Sér., XVI, pp. 422-426, 1 pl., 1930.
- Empattements, contreforts, racines-échasses (Note préliminaire).* Ibid., 5e Sér., XVI, pp. 989-995, 5 pl., 1930.
- A propos de la multiplication chez les Conjuguées.* Ibid., 5e Sér., XVI, pp. 236-243, 1930.
- Rapport de la Commission chargée de la préparation d'une enquête sur les Plantes à huiles chaulmoogriques congolaises.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, I, pp. 264-266, 1930.
- Sur la question forestière en Afrique.* Ibid., I, pp. 504-517, 1930.
- Sur des Plantes à huiles chaulmoogriques du Congo Belge.* Ibid., I, pp. 94-111, 2 pl., 1930.
- Sur les Hydnocarpus à l'huile chaulmoogrique cultivés au Congo Belge.* Ibid., I, pp. 303-312, 3 pl., 1930.
- Sur quelques Chytridinées, parasites d'Algues.* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XVII, pp. 281-298, figg., 2 pl., 1931.
- Notes à propos de la limite nord de la Forêt tropicale dans la région de l'Uelé (Congo Belge).* Ibid., 5e Sér., XVII, pp. 494-504, 6 pl., 1 carte, 1931.
- La Forêt équatoriale congolaise, ses problèmes biologiques.* Ibid., 5e Sér., XVII, pp. 1475-1514, 1931.
- A propos de myrmécophilie.* Ibid., 5e Sér., XVII, pp. 1329-1332, 2 pl., 1931.
- Sur les poivres indigènes du Congo (Note préliminaire).* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, II, pp. 346-354, 1931.
- Encore la forêt tropicale congolaise.* Ibid., II, pp. 556-559, 1931.
- La culture des Quinquinas à Katana et à Tschibinda.* Ibid., II, pp. 296-304, 1931.
- A propos de plantes fébrifuges congolaises Kongolodo et Efiri.* Ibid., II, pp. 561-574, 1931.
- A propos de „Nomenclature forestière”.* Ibid., II, pp. 157-169, 1931.
- Le „Rijks Herbarium” de Leyde et son action sur le développement de la Botanique.* Med. Rijks Herbar. Leiden, LXVI, 5 pp., 1931.

- Quelques considérations sur les Flores de notre Congo. *Le Mat. Col. Brux.*, II, pp. 289-293, 1931.
- La Flore au Congo Belge. *Rev. Intern. Prod. Col. Paris*, VI, 63, pp. 162-172, 1931.
- Les Études sur les Algues aux Hautes Altitudes. Hochalpine Forschungstation Jungfrauoch Intern. Stiftung, Bern (Schweiz), pp. 78-80, 1931.
- Crépin. *La Société Royale de Botanique de Belgique et le Jardin Botanique de l'État*. *Bull. Jard. Botan. État Brux.*, IX, pp. 66-77, 1931.
- A propos du Kilimandjaro et de sa Flore. *Rev. Quest. Scient. Louvain*, L, XCIX, pp. 481-484, 1931.
- Sur quelques Phycomycètes. *Rec. Trav. Cryptog. dédiés à Louis Mangin*, Paris, pp. 189-194, 3 fig., 1931.
- La myrmécophilie du „*Randia Eetveldeana*” De Wild. et Dur. (*Rubiacées*). *Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér.*, XVIII, pp. 52-58, 3 fig., 1932.
- Sur des plantes à rosettes foliaires (Notes préliminaires). *Ibid.*, 5e Sér., XVIII, pp. 911-919, 1932.
- Documents pour l'étude de l'alimentation végétale de l'indigène du Congo Belge. *Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém.* 8°, II, 4, 264 p., 1932.
- Remarques à propos de la forêt équatoriale congolaise. *Ibid.*, Mém. 8°, II, 2, 120 pp., 3 cartes, 1932.
- A propos de matières tannantes et de la question forestière. *Bull. Inst. Roy. Col. Belge*, III, 2, pp. 459-461, 1932.
- Plantes contre la lèpre (*Cynometra* sp.). Note préliminaire. *Ann. Soc. Belge Méd. Trop.*, XII, pp. 265-269, 1932.
- Études sur les formes africaines du genre *Triumfetta* L. (*Tiliacées*). *Rev. Zool. Bot. Afr.*, XXI, pp. 193-240, 1932.
- A propos de stérilité chez les Cacaoyers. *Rev. Bot. Appl. Agric. trop.*, XII, pp. 173-179, 1932.
- A propos du problème forestier colonial. *Ann. Soc. Scientif. Brux.*, LII B, pp. 39-46, 1932.
- Bois coloniaux. Forêts coloniales. *Bull. Soc. Centr. For. Belg.*, XL, pp. 22-30, 1933.
- Université Coloniale de Belgique. Rapport, 40 p., Anvers, 1933.
- Sur les crochets, crampons, grappins, épines, piquants dans le règne végétal. *Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Mém.* 8°, 2e Sér., XII, 5, 117 p., 1933.
- Prolifération cellulaire. Accroissement perforant. *Ibid.*, *Bull.*, 5e Sér., XIX, pp. 1244-49, 1933.
- A propos du floridoside des *Lemanea*. *Ibid.*, 5e Sér., XIX, pp. 599-601, 1933.
- Rosettes foliaires caulinaires et aériennes (Notes préliminaires). *Ibid.*, 5e Sér., XIX, pp. 26-39, 1933.
- Le „Tshipanda”, végétal toxique pour le bétail (*Spondianthus*) (Note préliminaire). *Bull. Inst. Roy. Col. Belge*, IV, pp. 137-148, 1933.
- Quelques considérations sur les résines dénommées „Copals”. *Ibid.*, IV, pp. 478-97, 1933.
- Quelques considérations sur des recherches biologiques à effectuer pour intensifier la culture et l'utilisation des essences à Quinquina. *Ibid.*, IV, pp. 160-186, 1933.
- Protection de la nature, protection de l'Agriculture. Les problèmes qu'elles soulèvent. *Ibid.*, IV, pp. 386-428, 1933.
- Le port suffrutescent de certains végétaux tropicaux dépend de facteurs de l'ambiance. *Inst. Roy. Col. Belg., Sect. Sc. Nat. Méd., Mém.* 8°, I, 4, 51 pp., 2 pl., 1933.
- Plantes pour la soif. *Bull. Inst. Roy. Col. Belge*, V, 1, pp. 131-157, 1934; XV, 2, pp. 324-325, 1944; XVI, 1, pp. 123-140, 1945.
- A propos des forêts du Katanga. *Rev. Intern. Prod. Col. Paris*, IX, pp. 201-208, figg., 1934; *Rev. Intern. Bois*, Paris, pp. 13-24, 1934.
- Morphologie florale des *Musa*. *Rev. Bot. Appl. Agric. Trop.* Paris, XIV, pp. 925-930, 1934.
- A propos de la forêt équatoriale congolaise. *C.R. Séances Soc. Biogéogr. Paris*, pp. 29-30, 1934.
- Feux de brousse. *Bull. Inst. Roy. Col. Belge*, V, pp. 162-165, 1934; VI, pp. 224-225, 1935; *C.R. Soc. Biogéogr.*, XII, pp. 39-40, 1935.
- Restriction des Cultures. Extension des Cultures. *Bull. Inst. Roy. Col. Belge*, V, pp. 171-195, 1934.
- Le „Tshipanda” ou *Spondianthus Preussii* var. *glabra* Engler. *Ibid.*, V, pp. 704-722, 1934.
- Considérations sur des espèces du genre *Afzelia* Smith. *Ibid.*, VI, pp. 182-210, 1 pl., 1 carte, 6 fig., 1935.
- La photographie par avion dans l'étude de la phytogéographie des régions tropicales. *Ibid.*, VI, pp. 433-446, 1935.

- Observations sur quelques formes du genre Uragoga (Rubiacées) (Notes préliminaires)*. Ann. Soc. Scientif. Brux., LV B, pp. 47-55, 1935.
- A propos de médicaments indigènes congolais*. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Scienc. Nat. Méd., Mém. 8°, III, 127 p., 1935.
- Observations sur des Algues rapportées par l'expédition antarctique de la „Belgica”*. (Résultats du voyage de la „Belgica” en 1897-99). (Rapports scientifiques). 45 p., figg., Anvers, 1935.
- Observations sur quelques plantes de la Flore belge*. Bull. Soc. Roy. Bot. Belg., LXVII/2, pp., 125-145, 1935.
- Quelques considérations à propos de la forêt de l'Afrique tropicale centrale*. Rev. Intern. Prod. Col. Paris, X, pp. 241-249, 1935; Rev. Intern. Bois, Paris, pp. 234-242, 1935.
- Bourgeons adventifs chez le Haemanthus congolais*. (Notes préliminaires). Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5° Sér., XXI, pp. 38-47, 590-593, 1935.
- Intersexualité, unisexualité chez quelques Phanérogames. Tendance vers la stérilité ou la fécondité, apparition, disparition d'espèces*. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Mém. 8°, 2° Sér., XV, 1, 168 p., 1936.
- Remarque à propos de formes du genre Uragoga L. (Rubiacées) (Afrique occidentale centrale)*. Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém. 8°, IV, 4, 187 p., 1936.
- Contribution à l'étude des espèces du genre Uapaca Baill. (Euphorbiacées)*. Ibid., Mém. 8°, IV, 5, 191 p., 44 fig., 5 pl., 1936.
- Sur la distribution des Saponines dans le règne végétal*. Ibid., Mém. 8°, V, 1, 94 p., 1936.
- Le bourgeonnement des tissus foliaires chez quelques Monocotyledonés*. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5° Sér., XXII, pp. 412-423, 1936.
- Variations de caractères génériques spécifiques ou de variétés chez les végétaux et certaines de leurs conséquences*. Ibid., 5° Sér., XXII, pp. 1015-1025, 1936.
- A propos des plantes contre la lèpre (Crimum sp.) Amaryllidacées*. Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém. 8°, V, 3, 58 p., 1937.
- Une plante contre la lèpre*. Ann. Soc. Belge Méd. Trop., XVII, 3 pp., 1937.
- Quelques considérations à propos de la 1re réunion hollando-belge, relative à la culture et au commerce des plantes médicinales, aromatiques et similaires*. Herba, 's Gravenhage, I, pp., 25-29, 1937.
- Sur le nombre de carpelles des fleurs du Rubus caesius L., et le nombre de drupéoles de ses fruits*. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5° Sér., XXIII, pp. 108-116, 1937.
- A propos de l'avortement des ovaires chez quelques Phanérogames*. Ibid., 5° Sér., XXIII, pp. 777-789, 907-926, 1937.
- Charles Bommer (1866-1938)*. Bull. Jard. Bot. État. Brux., XV, pp. 121-131, 1 portrait, 1938.
- Le problème des feux de brousse*. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, IX, pp. 791-802, 1938.
- Recherches vulcanologiques*. Ibid., IX, pp. 131-133, 1938.
- A propos de la réunion hollando-belge pour l'étude des plantes médicinales*. Rev. de Phytothérapie, Paris, II, pp. 273-274, 1938.
- Matériaux pour la flore algologique de Belgique*. Bull. Soc. Roy. Bot., Belg., LXX, pp. 104-114, 1937-38.
- Rapport sur l'année académique 1937-38*. Univ. Col., Anvers, pp. 15-26, portraits, 29 octobre 1938.
- Une parenté systématique entre des organismes végétaux garantit-elle une constitution chimique analogue? Des propriétés chimiques, pharmacologiques ou industrielles, analogues, de produits végétaux garantissent-elles une parenté systématique des organismes producteurs?* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Mém. 8°, XVIII, 146 p., 1938.
- Dioscorea alimentaires et toxiques (morphologie et biologie) espèces et variétés congolaises*. Inst. Roy. Colon. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém. 8°, VII, 2, 262 p., 1938.
- Sur des plantes médicinales ou utiles du Mayombe (Congo Belge), d'après des notes du R. P. Wellens (1891-1924)*. Ibid., Mém. 8°, VI, 4, 97 p., 1938.
- Study of the constitution of Lactices in relation to the life of Plants*. Congrès du Caoutch. Institution of the Rubber Industry, Paper I, pp. 5-9, London, 1938.
- Mouvements de certains organes de végétaux supérieurs*. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Sér. V, XXIV, pp. 637-640, 1938.

La stérilité, la sénescence et la disparition des espèces chez les végétaux. Ibid., 5e Sér., XXIV, pp. 223-234, 1938.

Des mouvements, durant leur développement, de certains organes de végétaux supérieurs (Notes préliminaires). Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XXIV, pp. 408-420, 617-621, 1938.

Feux de savanes, de brousses ou de forêts. Ibid., 5e Sér., XXV, pp. 16-17, 1939.

A propos de la déviation du géotropisme chez les végétaux (2e note). Ibid., 5e Sér., XXV, pp. 553-565, 1939.

Sur les mouvements des organes des végétaux à propos de l'inversion du géotropisme. Ibid., 5e Sér., XXV, pp. 513-517, 1939.

Mucilages : productions défensives et nutritives chez les Algues. Ibid., 5e Sér., XXV, pp. 508-512, 1939.

Notes sur les plantes médicinales et alimentaires du Congo Belge (Mission de Foréami). Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém. 8°, IX, 3, 356 pp., 1939.

Alimentation des Indigènes. Enquêtes botanico-agronomiques. Rev. Bot. Appl. Agric. Trop. Paris, XIX, pp. 107-121, 1939.

Le problème de l'alimentation des Indigènes. Note introductive. 24e sess., 1939; Inst. Intern. Col. Rome, Annexe III, pp. 235-242, 1939.

A propos de l'origine des éléments de la Flore congolaise. Assoc. Franç. Avanc. Sc., 63e Session, Liège, pp. 937-939, 1939.

Mouvements de certains organes de végétaux. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XXVI, pp. 301-304, 1940.

Sur le polymorphisme des Conjuguées, Diatomées et Desmidiacées. Ibid., 5e Sér., XXVI, pp. 18-24, 1940.

Pierre-Louis-Antoine Bortier. Un promoteur du développement de l'Agriculture en Flandre : 1805-1879. Ibid., 5e Sér., XXVII, pp. 435-464, 1940.

De l'action du vent sur les feuilles des rosettes radicales de quelques plantes des dunes. Ibid., 5e Sér., XXVII, pp. 388-411, 4 fig., 1940.

De l'origine de certains éléments de la Flore du Congo Belge et des transformations de cette flore sous l'action de facteurs physiques et biologiques. Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém. 8°, X, 1, 355 pp., 1940.

Paysanat indigène. Congrès Col. Nat., 5e Session. Rapport, n° 25, 46 pp., 1940.

Le Congo Belge possède-t-il des ressources en matières premières pour la pâte à papier? Bull. Inst. Roy. Col. Belge, XII, pp. 328-330, 1941.

Études sur le genre Coffea L. Public. Fondation A. De Potter, n° 2, 495 p., 104 fig., 7 pl., Bruxelles, 1941.

A propos de la constitution chimique des Convolvulus sepium L et arvensis L. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., XXVII, 5e Sér., pp. 441-447, 1941.

Les latex et la cicatrisation chez les végétaux. Ibid., 5e Sér., XXVII, pp. 499-504, 1941.

Les „Latex”, leurs rôles chez les végétaux et leurs utilisations par l'homme. Ibid., 5e Sér., XXVII, pp. 347-378, 1941.

Du nombre de lobes stigmatiques chez un œnothéra. Ibid., 5e Sér., XXVII, pp. 22-26, 2 fig., 1941.

Le vent, la forme et la direction de massifs de végétaux ligneux dans la région côtière belge. Ibid., 5e Sér., XXVII, pp. 133-147, 1941.

Les latex des Papavéracées. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, XIII, pp. 178-193, 1942; Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém. 8°, XII, 4, 68 p., 1941.

Jean Hermans, apothicaire et botaniste bruxellois du XVIIe siècle. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XXVIII, pp. 266-307, 1942.

Du mucilage chez les Algues. Blumea, Leiden, suppl. II, pp. 91-107, 1942.

La lèpre et les Saponines. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, XIII, pp. 236-280, 1942.

A propos de l'emploi pharmacologique des Convolvulus sepium L. et arvensis L. Herba. 's Gravenhage, VIII, pp. 90-101, 1942.

Les liquides laticiformes des Guttiféracées (dérivés résineux, matières grasses, propriétés médicales et pharmaceutiques). Ibid., Mém. 8°, XIX, 6, 175 pp., 3 pl., 1942.

- Sur la présence de latex chez quelques Compositacées.* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XXVIII, pp. 17-34, 1942.
- Le latex chez les Aracées.* Ibid., 5e Sér., XXVIII, pp. 156-169, 1942.
- Sur le remplacement des sommets végétatifs après leur disparition naturelle ou accidentelle.* Ibid., 5e Sér., XXVIII, pp. 642-651, 8 fig., 1942.
- Les plantes vieillissent-elles? „Boissiera”*, Genève, VII, pp. 7-19, 1943.
- „Vieillessement” ou „Stérilité” dans la disparition des Végétaux. Notes préliminaires.* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XXIX, pp. 423-438, 503-515, 1943.
- La lèpre et les Saponines. A propos de médicaments antilépreux d'origine végétale.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, XIV, pp. 184-186, 1943.
- Mucilages et raphides d'oxalate de chaux.* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XXIX, pp. 386-398, 1943.
- Induction du nanisme chez les végétaux, par l'action de parasites.* Ibid., 5e Sér., pp. 302-313, 1943.
- Sur l'induction de la stérilité chez les plantes par l'action de parasites (Notes préliminaires).* Ibid., 5e Sér., XXIX, pp. 154-164, 1943.
- Les plantes et la lèpre.* Ibid., 5e Sér., XXIX, pp. 556-575, 1943.
- La ramification dichotomique anormale des nervures foliaires est-elle une réapparition d'un caractère ancestral?* Ibid., 5e Sér., XXIX, pp. 736-742, 1943.
- Gutta-percha, condensats ou composés définis?* Ibid., 5e Sér., XXX, 20 p., 1944.
- Genèse du Caoutchouc et localisation de sa formation.* Ibid., 5e Sér., XXX, pp. 169-178, 1944.
- La protection des „spécimens-types” en sciences naturelles et celle des documents intéressant le progrès de l'humanité.* Ibid., 5e Sér., XXX, pp. 270-290, 1944.
- Le R. Frère Justin Gillet et le Jardin botanique de Kisanu (1866-1943).* Bull. Inst. Roy. Col. Belg., XV, pp. 132-134, 1944.
- Les Strychnos comestibles, médicinaux et toxiques.* Ibid., XV, pp. 120-121, 1944.
- A propos de médicaments antilépreux d'origine végétale.* Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém. 8e, XIII, 3, 88 pp., 1944; XIII, 5, 105 pp., 1946; XV, 4, 70 pp., 1946; XVI, 5, 123 pp., 1947; XVI, 6, 77 pp., 1947; Bull. Inst. Roy. Col. Belge, XVII, pp. 317-353, 1946; pp. 551-554, 1946; pp. 650-707, 1946.
- A propos de pâtes papetières.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, XVI, pp. 619-626, 1945.
- A propos de Belges dans l'histoire de la Botanique.* Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XXXI, pp. 433-456, 1945.
- La variabilité du nombre de stigmates chez Papaver Rhoeas L.* Ibid., 5e Sér., XXXI, pp. 459-470, 1945.
- L'homme peut-il utiliser comme aliment des feuilles d'arbres?* Ibid., 5e Sér., XXXI, pp. 566-575, 1946.
- A propos de liquides mucilagineux intracellulaires.* Ibid., 5e Sér., XXXII, pp. 100-116, 1946.
- Alléopathie ou télétonie en particulier dans le règne végétal.* Ibid., 5e Sér., XXXII, pp. 117-126, 1946.
- Apparition et disparition de latex chez les végétaux.* Ibid., 5e Sér., XXXII, pp. 486-488, 1946.
- Les vents et la végétation.* Ibid., 5e Sér., XXXII, pp. 252-257, 1946.
- Note sur des Lonchocarpus.* Bull. Agric. Congo Belge, XXXVII, pp. 586-597, 1946.
- J. Gillet, S. J. et le Jardin d'Essais de Kisanu.* Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. Méd., Mém. 8e, XV, 3, 119 p., 4 fig., 1946.
- Les matières premières usuelles du règne végétal, d'après le Prof. E. Perrot.* Bull. Inst. Royal. Colon. Belge, XVII, pp. 614-621, 1946.
- Toujours la „Question forestière”.* Rev. Intern. Bois, XIII, pp. 123-125, 1946 et Rev. Intern. Prod. colon., pp. 121-125, 1946.
- Pâtes à papier. Exploitations forestières tropicales.* Rev. Intern. Prod. Colon., XXI, pp. 30-32, 1946.
- Coup d'œil sur la culture et la cueillette des plantes médicinales, aromatiques et similaires en Belgique.* (met J. DENOLIN). Herba, 's Gravenhage, I, pp. 22-32, 1946.
- A propos de la Capillaire de Montpellier (Adiantum Capillus-Veneris L.).* Rev. de Phytothérapie, XI, p. 102, 1947.
- A propos des facteurs de la reconstitution de couverture végétale.* Rev. Intern. Bot. Appl. Agric. Trop. Paris, XXVII, pp. 231-234, 1947.

A propos des „répercussions“ de la maladie chez la plante. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, XVIII, pp. 354-363, 1947.

Conflit entre l'action de tropismes et de facteurs physiques chez les végétaux. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., 5e Sér., XXXIII, pp. 39-43, 1947.

Sur les lois de l'évolution organique des végétaux d'après le Prof. J. Small. Ibid., 5e Sér., XXXIII, pp. 44-47, 1947.

„Vitalité“ des graines. Ibid., 5e Sér., XXXIII, pp. 77-87, 1947.

A propos des facteurs de la reconstitution de couverture végétale. Rev. Intern. Bot. Appl. Agric. Trop. Paris, XXVIII, pp. 231-234, 1947.

Stérilité ou Vieillesse et disparition des espèces végétales. Bull. Acad. Roy. Belg., Cl. Sc., Mém. 8e, XXII A-B, 2 vol., 402 p., 29 pl., 1948.

Medewerking aan volgende tijdschriften : Agriculture et Élevage au Congo Belge, Bruxelles; Agronomie tropicale, Paris; Annales coloniales, Paris; Annales diplomatiques et consulaires, Paris; Annales de l'Institut colonial, Bordeaux; Annales du Jardin botanique de Buitenzorg; Annales du Musée Colonial, Marseille; Annales de la Société belge de Microscopie; Annales de la Société Scientifique, Bruxelles; Belgique Coloniale, Bruxelles; Belgique maritime et coloniale, Bruxelles; Berichte der deutschen Botanischen Gesellschaft, Berlin; Bulletin de l'Association des Planteurs de Caoutchouc, Anvers; Bulletin de Colonisation comparée, Bruxelles; Bulletin de l'Herbier Boissier, Genève; Bulletin de l'Institut International de Bibliographie, Bruxelles; Bulletin de l'Institut Royal Colonial Belge, Bruxelles; Bulletin du Jardin colonial de Nogent-sur-Marne; Bulletin des Sciences pharmacologiques, Paris; Bulletin de la Société des Études coloniales, Bruxelles; Bulletin de la Société Royale de Botanique de Belgique; Caoutchouc et Gutta-Percha, Paris; Chronique coloniale et financière, Bruxelles; Congrès mondial, Mons; Gardeners Chronicle, Londres; Journal d'Agriculture tropicale, Paris; L'Agronomie tropicale, Bruxelles; Le Bambou, Mons; Le Congo, Bruxelles; Le Mercure de Belgique; Le Mouvement géographique, Bruxelles; L'Essor maritime et colonial; Matières Grasses, Paris; Moniteur du Caoutchouc; Neptunia; Notarisia, Venise; Quinzaine coloniale, Paris; Revue Botanique appliquée et Agriculture tropicale; Revue des Cultures coloniales, Paris; Revue générale d'Agronomie, Brecht; Revue générale d'Agronomie, Bruxelles; Revue générale des Sciences, Paris; Revue des Missions, Bruxelles; Revue des Questions Scientifiques, Louvain; Science et Nature, Bruxelles; Société d'Horticulture de France, Paris; Société des Naturalistes de la Meuse, Montmédy (France); Tribune Horticole, Bruxelles; Nombreuses notices nécrologiques.

FERNAND CASTERS

1912

Fernand-Joseph Casters werd geboren te Antwerpen op 15 december 1882. Hij deed er eerst handelshumaniora en nadien oude humaniorastudies. Hij begon zijn hogere handelsstudies aan de St. Ignatiushandelshogeschool te Antwerpen en volbracht deze te Leuven, waar hij het diploma van licentiaat in de handels- en consulaire wetenschappen verwierf op 5 oktober 1904. Daarna studeerde hij aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij de titel van doctor in de Rechten behaalde.

Op 15 november 1907 werd hij tot werkleider benoemd in de Bijzondere Handelsschool, gehecht aan de Faculteit van de Rechten, en werd bij K.B. van 30 mei 1912 benoemd tot docent aan de Bijzondere Handelsschool voor de cursussen in comptabiliteit, financiële en handel wetenschappen en methodologie. Op 31 mei 1912 werd hij tevens benoemd tot docent aan de Speciale Scholen voor de cursus in de handels- en industriële comptabiliteit. Op 15 juli 1919 werd hij daarbij belast aan de Bijzondere Handelsschool met de cursus in de financiewetenschap en doceerde er sedert 20 oktober 1923 de cursus over de „Organisatie der ondernemingen met bijbehorende praktische oefeningen”.

Op 2 augustus 1926 ging hij over naar de Rijksuniversiteit te Luik, waar hij op 1 januari 1936 gewoon hoogleraar werd in de Rechtsfaculteit. Hij was er achtereenvolgens secretaris (1938-39) en deken (1951-53) van de genoemde faculteit.

Op 27 november 1952 werd hij aldaar toegelaten tot het emeritaat, met de machtiging zijn cursussen tot het einde van het academiejaar 1952-53 voort te zetten.

PUBLIKATIES VAN FERNAND CASTERS

Du contrat d'emploi. Bulletin de l'Union des licenciés de l'École commerciale et consulaire de l'université de Louvain, 1906.

Les bilans des sociétés anonymes et les évaluations d'inventaire. Van Rompaye et Co, Antwerpen, 1910.

Autour de la nouvelle loi sur les sociétés commerciales. Annuaire de l'Association des élèves et anciens élèves de l'École spéciale de commerce de l'Université de Gand.

Éléments de Droit civil (art. 1 à 1.100). Imprimerie des Écoles du Travail, Harderwyk, 1917.

La réforme de l'enseignement commercial supérieur. Communication à l'assemblée générale de l'association des licenciés et ingénieurs commerciaux, 1921.

La thésaurisation. Annales de la Société scientifique de Bruxelles, 1934.

L'Économie franche et la monnaie fondante. Mélanges Ernest Mahaim, Recueil Sirey, 1935.

De la nature monétaire du billet de banque. Mélanges Emile Witmeur, Recueil Sirey, 1939.

Les réserves budgétaires et le budget cyclique. Communication à la 63e session de l'Association française pour l'avancement des sciences, Liège, 1939.

La protection des dépôts. Liège, 1939.

Les banques créent-elles de la monnaie? Revue des sciences économiques, Liège, 1947.

G. CH. GALE (1876-1932)

1919

George Chesterfield Gale werd geboren te Chesterfield (Derbyshire) op 17 januari 1876. Na school te hebben gelopen te Sheffield werd hij kadet aan boord van het schoolschip H.M.S. Conway. Om gezondheidsredenen moest hij na vijf jaar het zeemansleven vaarwel zeggen. Hij legde zich een tijd lang op de schilderkunst toe, waarvoor hij een bijzondere aanleg bezat, daartoe mede bewogen door een grondige belesenheid in Ruskins werken. Wegens financiële moeilijkheden werd Gale ook verhinderd deze roeping te volgen. Het onderwijs bood nu een uitkomst en langs die weg zou Gale onze Universiteit bereiken. Nadat hij bij M.B. van 8 oktober tot docent voor de lagere cursus Engels aan de Rijkshandelshogeschool te Antwerpen was benoemd, werd hij er op 13 november 1913 tot buitengewoon hoogleraar bevorderd. Hij was tevens leraar Engels aan boord van het schoolschip Graaf de Smet de Nayer. Na een onderbreking tijdens de eerste wereldoorlog nam hij in 1919 zijn taak weer op en werd bij K.B. van 19 september van dat jaar tot docent Engels aan de Bijzondere Handelschool, gehecht aan de Faculteit der Rechten van de Rijksuniversiteit te Gent, benoemd. Bij M.B. van 8 mei 1919 was hij overigens reeds tot gewoon hoogleraar aan de Handelshogeschool te Antwerpen bevorderd. Gale was ook als journalist en letterkundige bedrijvig, maar verdient vooral te worden herdacht om de zeer belangrijke rol die hij bij de vernieuwing van het talenonderwijs in ons land heeft gespeeld. De handboeken, die hij samen met Courtoit (voor het handelsonderwijs) en Swagers (voor het middelbaar onderwijs) heeft samengesteld, hebben in grote mate ertoe bijgedragen, verouderde opvattingen en methoden door nieuwe te vervangen.

R. DEROLEZ.

PUBLIKATIES VAN G. CH. GALE

- The Commercial Student's Course of English* (met EDMOND COURTOIT). Brussel, 1913, 1919².
A course of English for Nautical and Commercial Schools (met EDMOND COURTOIT). Brussel.
Daily Life : A New Method of English Based on Gouin's Principles (met FR. SWAGERS). Antwerpen.

RICARDO AZNAR CASANOVA (1881-1956)

1919

Ricardo Aznar Casanova werd geboren te Madrid op 3 april 1881. Gediplomeerd aan de Universiteit te Saragoza, bracht hij vier jaar door aan de School voor Kunsten en Nijverheid van de Universiteit te Madrid. Werd docent benoemd in de Hogere Handelsschool te Bergen in 1908. Professor aan de Université du Travail de Charleroi van 1909 tot 1921. Lector aan de École des Mines te Bergen (1920-1925). Docent aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen der Rijksuniversiteit te Gent bij K.B. van 31 december 1919; gemachtigd om een vrije cursus te geven in de Spaanse Literatuur aan de Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte bij K.B. van 30 juni 1921. Professor Aznar Casanova, die tevens hoogleraar was aan de Rijksuniversiteit te Luik, werd tot het emeritaat toegelaten bij K.B. van 10 februari 1951. Hij was corresponderend lid van de Academia Espanola de la Historia sedert 1932, Ridder in de Leopoldsorde (7 augustus 1911), Officier in de Leopold II orde (8 april 1923), drager van het Burgerkruis van 1^e klas (1946), van de Medaille van Koning Albert met gouden strepen voor krijgsverdiensten 1914-1918, der Medaille van de Verdediging van Luik en van andere eretekens. Prof. Ricardo Aznar Casanova gaf voordrachten in België, Nederland (1929), Duitsland (1930), Madrid (1932-1934), Parijs (1939) en was, gedurende de eerste wereldoorlog, een van de getrouwste medewerkers van markies de Villalobar, ambassadeur van Spanje, in zijn werkzaamheden voor de hulp aan de Belgische bevolking.

Hij overleed te Grez Doiceau op 7 mei 1956.

R. VAN NUFFEL.

PUBLIKATIES VAN RICARDO AZNAR CASANOVA

El idioma español. Mons, Libert, 1912-1913, 1913.

El Español comercial. Id., 1913-1914, 1913.

Juan Luis Vives — De l'assistance aux Pauvres. Traduit du latin par le Prof. R. Aznar Casanova et Leopold Caby, Bruxelles, Valero, 1943.

Juan Luis Vives — Secours van den Armen. Gedrukt te Antwerpen-Brussel, Valero, 1943.

Juan Luis Vives — Soixante lettres à Erasme. Traduites du latin par Ricardo Aznar Casanova, Paris, Presses Universitaires de France, Bruxelles, Valero, 1943.

Vertalingen uit het Spaans.

AMAAT VAN WAESBERGHE (1874-1934)

1924

Van Waesberghe, Amaat, werd geboren op 13 juni 1874 te Scheldewindeke. Deed zijn middelbare studiën aan de Staatsmiddelbare School te Lokeren en het Sint-Lievens-College te Gent. Behaalde in 1898 het diploma van burgerlijk ingenieur aan de Universiteit te Gent.

Reeds in 1890 werkte hij op het Ministerie van Nijverheid, waar hij medewerkte aan de nijverheidstelling en aan het opstellen van monografieën over de voornaamste nijverheidstakken. Na het behalen van zijn ingenieursdiploma was hij aanvankelijk werkzaam in een onderneming van machinebouw (La Métallurgique); maar ondertussen was hij leraar aan Gentse avondscholen en hield hij talrijke spreekschouwen over technische onderwerpen. In 1904 werd hij benoemd tot bestuurder van 's Rijks Opvoedingsgesticht te Mol; in 1906 werd hij bestuurder te Saint-Hubert en in 1911 te Ruislede-Beernem, waar hij tot zijn overlijden zou blijven. Hij was een gezaghebbende figuur op het gebied van deze speciale tak der jeugdopvoeding en schreef tal van brochures en artikels in tijdschriften; als bestuurder betoonde hij een onbegrensde toewijding aan zijn taak, ook in moeilijke omstandigheden (oorlog 1914-18). Daarom werd hij bij K.B.

13 april 1921 benoemd tot ridder in de Leopoldsorde, terwijl hij tevens houder was van de burgerlijke medaille eerste klas.

Toch liet Van Waesberghe zijn belangstelling voor economische aangelegenheden niet varen. Hij kwam terug naar de Universiteit. Toen met de vervlaamsing van de Universiteit een van zijn levensdromen vervuld werd, deed men op hem, die de technisch-nuchtere wetenschappelijke geest van de ingenieur paarde met pedagogische kwaliteiten en economische kennis, beroep om aan de Universiteit te doceren. Bij K.B. 29 september 1924 werd hij in de Bijzondere Handelsschool belast met de „Nijverheids- en Handelsaardrijkskunde” en bij K.B. 7 oktober 1925 werd daaraan de „Handels- en Zeevaartuistrusting” toegevoegd. Zijn leeropdracht werd in 1926 (K.B. 30 juli 1926) uitgebreid met de „Nijver-

heidsaardrijkskunde" bij de Bijzondere Scholen voor Burgerlijke Genie, Kunsten en Fabrickwezen en bij K.B. 30 maart 1929 wordt hij met dezelfde cursus in het Frans belast, ter vervanging van wijlen Professor Lauwick. Ondertussen was hij, bij K.B. 12 maart 1929, benoemd tot docent aan de Faculteit der Wetenschappen. Bovendien was hij nog belast met de „Handelsaardrijkskunde" (de latere "Economische Aardrijkskunde") voor de studenten in de aardrijkskunde (Faculteit der Wetenschappen). Op economisch-geografisch gebied publiceerde hij over de economie van West-Vlaanderen en van hem als ingenieur vermelden wij hier werkjes over de draadloze telegraaf en de X-stralen. Op 13 januari 1934 overleed hij te Ruiselede, nadat hij wegens ziekte reeds enige tijd gesuppleëerd geworden was aan de Universiteit.

L. DE SMET.

PUBLIKATIES VAN AMAAT VAN WAESBERGHE

De draadloze telegraaf. Katholieke Vlaamsche Hoogeschooluitbreiding, 34 blz., Antwerpen, 19101-02.

X-stralen. Katholieke Vlaamsche Hoogeschooluitbreiding, 30 blz., Antwerpen, 1902-03.

Kinderbescherming, minderwaardige en misdadige jeugd. Katholieke Vlaamsche Hoogeschooluitbreiding, Antwerpen, 1921.

Un système familial en éducation pénitentiaire. Brochure uitgegeven door de Revue de l'Éducation familiale.

De bescherming der misdadige jeugd. De Sociale School, Antwerpen.

Het havencomplex Brugge-Zeebrugge. Verslagen over de West-Vlaamse havens (uitgave der provincie West-Vlaanderen).

West-Vlaanderen op nijverheidsgebied. Economisch bijvoegsel van „De Morgenpost", november 1928.

KAREL VERLAT (1925-1944)

1925

Karel Verlat werd geboren te Antwerpen op 9 februari 1889 en overleed aldaar op 15 april 1944 in de gevangenis, waarin hij, na zijn arrestatie door de Duitse bezettende macht, opgesloten was geworden.

Op het ogenblik van zijn benoeming bij K.B. van 7 oktober 1925 tot docent aan de Bijzondere Handelsschool, verbonden aan de Faculteit van Rechten, was Prof. Verlat leraar aan de School voor Maatschappelijk Dienstbetoon te Antwerpen, waar hij „Sociologie” onderwees (K.B. 31 oktober 1920); begin 1931 diende hij bij deze instelling zijn ontslag in, ten einde zich geheel aan zijn onderwijs te Gent te kunnen wijden.

Zijn aanstelling aan de Bijzondere Handelsschool te Gent bij voormeld K.B. dd. 7 oktober 1925, betrof de cursussen „Handelspolitiek en -statistiek” (vergelijkende studie, met praktische oefeningen) en „Vergelijkende Wetgeving op de Verzekeringen”. Bij K.B. dd. 20 november 1926 werd zijn leeropdracht uitgebreid met „Nijverheids-, Handels- en Consulaire Dokumentatie”, in de drie afdelingen van de licentie in de handelswetenschappen : handels- en consulaire, handels- en financiële, handels- en koloniale wetenschappen.

Wegens de hervorming van het sta-tuut en het leerprogramma der School, nadat deze in 1934 (inrichtingsbesluit dd. 15 mei 1934) tot de thans bestaande Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen omgevormd was geworden, werd de leeropdracht van Prof. Verlat grondig gewijzigd. Bij K.B. dd. 26 maart 1937 werd hij in de cursus „Handelspolitiek en -statistiek” voor de licentie in de economische wetenschappen en voor de licenties in de handels- en consulaire, in de handels- en financiële en in de handels- en koloniale wetenschappen (gemeenschappelijke vakken) bevestigd, en werd hij tevens belast met de cursus „Wetgeving op de verzekeringen”. In de plaats van „Nijverheids-, Handels- en Consulaire Dokumentatie”, moest hij voortaan de cursus „Handelsencyclopedie en -dokumentatie, met praktische oefeningen” houden, in de drie bovenvermelde onderafdelingen van

de licentie in de handelswetenschappen en in de afdeling der economische wetenschappen. Bij K.B. dd. 22 juni 1937 werd hij belast met de cursus „Wetgeving op de verzekeringen” (keuzevak voor de licentie in de economische wetenschappen, verplichtend gemeenschappelijk vak voor de drie licenties in de handelswetenschappen) en met de cursus „Studie van de economische conjuncturen” (licentie in de economische wetenschappen).

Zo was zijn onderwijs van lieverlede tot een vrij belangrijk aantal vakken uitgegroeid. Om hem voor de als docent aan de dag gelegde ijver te belonen, werd hij bij K.B. dd. 10 juli 1934 gemachtigd de titel te voeren van professor bij de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen.

Wetenschappelijke publikaties heeft Prof. Verlat weinig of niet de wereld ingezonden. Voor zover ik mij kan herinneren, heeft hij enkel als lid van de Delcredere-Commissie een voornamelijk plaats in België's economisch leven ingenomen. Zijn rol is vooral die van een voortreffelijke pedagoog geweest, een verknochte leermeester, een wijze opleider van de hem toevertrouwde jeugd, en in dit opzicht zijn we hem ongetwijfeld veel verschuldigd.

Stoffelijk leeft de gedachtenis van Prof. Karel Verlat in onze Universiteit voort, in het Peristyle, waar zijn naam, als de eerste van een lange, smartelijke lijst, op de gedenkplaat ter ere van de gedurende de wereldoorlog II gevallen leden van het wetenschappelijk en administratief personeel en van de verdwenen studenten in het marmer gegrift is, alsook in de bibliotheek van de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, waar zijn borstbeeld, werk van de beeldhouwer Schroevens, in brons gegoten, opgesteld is. Veel dieper zal zijn herinnering voortleven in het hart van zijn oud-collegas en oudstudenten, zolang zij zelve niet verdwenen zullen zijn.

Aan de toespraak, welke ik, in mijn hoedanigheid van Voorzitter der H.S.H.E.W., op 25 oktober 1946 mocht houden, bij gelegenheid van de onthulling van Prof. Verlat's borstbeeld in de bibliotheek dezer School, stel ik mij tevreden enkele woorden te ontleen :

„Laat mij toe, vermits ik mij tot de oudste collegas en vertrouwde vrienden van Prof. Verlat heb mogen rekenen, even op enkele zijden van zijn karakter te wijzen. Door dik en dun was hij een optimist, een blijmoedig man, een man van vertrouwen in het leven. Ik herinner me hoe vaak ik zelf den heilzamen invloed van dezen nooit neerslachtigen, ondanks zijn sedert korten tijd ziekelijken toestand steeds levendigen en actieven vriend heb mogen ondergaan. Gebeurde het, vooral in het begin van de oorlog, toen het er voor de zaak der beschaving en der vrijheid, gelet op de geweldige veroveringen van de Deutsche legers, weinig rooskleurig uitzag, dat ik mistroostig was, beangstigd om de toekomst, dan was het voldoende, dat ik een paar uurtjes in gezelschap van Karel Verlat sleet om onder de indruk van zijn stokstijf vertrouwen te komen en, op mijn beurt, weer hoop in de toekomst te stellen. Mij is het bekend, dat hij door die blijmoedigheid, welke als een natuurkracht van hem uitstraalde, op velen zijner collega's en vooral op velen zijner studenten dezelfde zedelijke actie heeft geoeffend. „Daarbij werd Karel Verlat gediend door de hem aangeboren minzaamheid.

Zelden heb ik vriendelijker, dienstvaardiger mensch ontmoet. Een dienstbewijzen betekende voor hem niet, met min of meer bereidwilligheid een offer te plengen; voor hem was het iets vanzelfsprekend zich niet te onttrekken aan wat hij als zijn mensenplicht beschouwde; het leek wel alsof het hem persoonlijk genoeg bijbracht voor anderen iets te kunnen doen om hun het leven aangenamer te maken, om hun het een of ander voordeel bij te brengen, om hen in de nood ter hulp te snellen. Zo herinner ik mij in 't bijzonder met ontroering zijn trouw aan zijn vrienden. Daarvan heeft hij gedurende de bezetting, tot het roekelooze toe, vele bewijzen gegeven, o.a. toen hij om een Israëlitische geneesheer, dien hij als arts en als vriend veel genegenheid toedroeg, te redden, het aandurfde te Brussel bij de hogere Duitse overheid voetstappen aan te wenden, ten einde dezen vriend buiten de concentratiekampen te houden; vruchteloze poging trouwens, maar door dewelke hij zichzelf als het lam in den muil van den wolf was gaan werpen. Te meer daar hij niet gewoon was een blad voor zijn mond te nemen en met een moed, die eerbied afdwong, tot bij hen toe, die soms deze roekeloosheid betreurden, onbewimpeld blijk gaf van zijn overtuiging. Zelfs in zijn cursussen ging hij gedurende den oorlog voort de opvattingen te verdedigen, die dezen in den breedsten zin van het woord vrijzinnigen, beslist anti-fascistischen en naar de socialistische ideologie overhellenden intellectueel in bloed en merg zaten. Deze geestelijke eerlijkheid was mede een van de meest aantrekkelijke kanten van zijn wezen, een dergenen waardoor van hem als leraar op zijn studenten de diepste invloed uitging.

„Ik meen te mogen bevestigen, dat deze invloed zeer aanzienlijk is geweest en zulks, ik herhaal het, uit hoofde ten eerste van de vriendschappelijke houding welke hij steeds in zijn omgang met zijn studenten aan de dag legde, de dienstvaardigheid waarmede hij hen tegemoet kwam; uit hoofde ten tweede van die volkomen geestelijke onbevagenheid en oprechtheid waarmede hij zijn meningen voorstond, zodat zelfs andersdenkenden hem wisten te waarderen, te eerbiedigen en lief te hebben. Ik geloof niet, dat er vele docenten in deze School geweest zijn, die meer dan hij op de genegenheid van zijn studenten hebben mogen rekenen. Karel Verlat was in het studentenmidden de sympathieke prof bij uitnemendheid. Doordat hij o.m. met den cursus van Handels- en Economische Encyclopedie en Documentatie belast was en in de praktische oefeningen, die daarmede gepaard gaan, de gelegenheid vond om herhaaldelijk met zijn studenten op reis te gaan, in binnen- en zelfs in buitenland, was hij ook, veel meer dan andere collega's, in betrekking met hen; stond hij met hen op een intiemen voet, zou ik zeggen; had hij met zijn discipelen een omgang die niet louter universitair was. Talrijke zijner oud-studenten hebben me, nog tijdens zijn leven, maar vooral na zijn dood, met klem gezegd, dat ze de herinnering aan dezen voorbeeldigen en zoveel tot hun geestelijke en zedelijke vorming, meer nog misschien dan tot hun wetenschappelijke scholing bijgedragen hebbende professor dankbaar in ere zouden houden.

„Er lag nog een andere zeer aantrekkelijke kracht in Verlat's persoonlijkheid : zijn beschaafdheid, zijn uitgebreide cultuur, zijn veelzijdige aanleg. Zoon van

den befaamden kunstschilder, oud-direkteur van het Hoger Instituut voor Beeldende Kunsten te Antwerpen, was hij, van den huize uit, in een kunstlievend midden opgegroeid. Zelf heeft hij in de Academie van Schone Kunsten leren tekenen en schilderen. Later heeft hij zich op de muziek toegelegd en o.m. een paar orkeststukken gecomponeerd, welke te Antwerpen uitgevoerd zijn geworden. Hij heeft ook terloops aan literatuur gedaan en inzonderheid heel wat werkzaamheid op journalistisch gebied aan den dag gelegd. Als vrije leerling had hij college gelopen in verschillende binnen- en buitenlandse scholen en universiteiten. Hij had ook veel gereisd. Ofschoon hij, na zijn aanstelling tot leraar, eerst aan de Sociale School te Antwerpen, later aan onze Universiteit, zich grotendeels wijdde aan de economische en sociale vakken, welke hij aldaar te doceren had, heeft hij nochtans nooit nagelaten zich met voorliefde in een andere wetenschap te verdiepen, welke in zijn latere jaren heel dicht aan zijn hart lag, de wijsbegeerte. Deze heeft op hem een verstrekkende inwerking gehad, zoodat zijn cursussen in de economische en sociale vakken waarmede hij belast was, in een gans andere richting dan de zuiver technische waren georiënteerd. 't Is bijna als filosoof dat hij ze opvatte; liever dan uitvoerig bij de technische aspecten stil te staan, legde hij er zich op toe er de algemene richtlijnen van naar voor te brengen, er de grondbeginselen van uit te diepen. Ook in dit opzicht is zijn humanistisch onderwijs vrij persoonlijk geweest en heeft hij niet wienig tot de vorming van zijn studenten bijgedragen, waaronder er velen zijn die hem nog steeds dank weten voor deze opleidende opvatting van zijn colleges.

„Ook met zijn collega's, ingenomen door zijn open hart en zijn ruimen geest, is zijn omgang altijd buitengewoon aangenaam geweest. Plichtsgetrouw als weinig anderen, hebben we op Karel Verlat nooit vruchteloos beroep gedaan. Geen arbeid viel hem te zwaar, dien we van hem verlangden.

„Zo zal in deze School de nagedachtenis van Prof. Verlat blijven voortleven, bij professoren en studenten, als van een gezellig, hartelijk en eerlijk man, een fijnbesnaarde en voorname persoonlijkheid, een breed-ontwikkeld, oorspronkelijk en plichtsgetrouw leraar, om niet eens te gewagen van den onverschrokken weerstander, die in de zware uren van beproeving, welke over het land waren gevaren, zich ten dienste van de vaderlandse zaak had gesteld, met denzelfden ijver en dezelfde overtuiging, waarmede hij, eenvoudigweg, louter uit plichtsbef, zich voor zijn taak in het hoger onderwijs had ingespannen.”

A. DE RIDDER.

EDUARD DE JONGHE (1878-1950)

1925

De Jonghe, Eduard werd geboren te Grimminge (Oost-Vlaanderen) op 4 september 1878. Hij overleed te Schaarbeek op 8 januari 1950.

Hij behaalde aan de Universiteit te Leuven het diploma van doctor in klassieke filologie (1902), van doctor in filosofie en letteren (1902) en van doctor in geschiedenis (1903).

Hij volgde, in 1905, aan de Universiteit te Berlijn, de cursussen in de geschiedenis van de klederdracht in de Griekse kunst en de cursussen in de geschiedenis der ontdekkingen in Mexico en van de oude Mexicaanse beschaving.

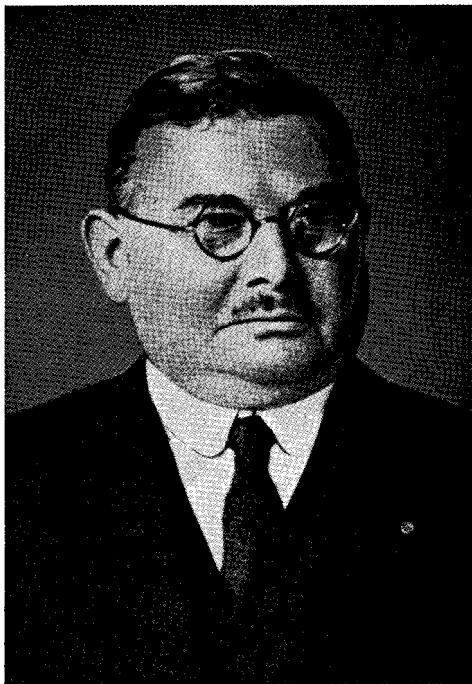
Partikulier secretaris van de heer Renkin, Minister van Koloniën, werd in 1919 benoemd als directeur in het Ministerie van Koloniën; werd er later bevorderd tot directeur-generaal; werd tijdens wereldoorlog II, vanaf 1940 tot 1942 dd. secretaris-generaal v. het Ministerie; werd uit dit ambt ontslagen door de duitse militaire overheid die hem in 1942 ook ontslag gaf als secretaris v. h. Koninklijk belgisch koloniaal Instituut en als lid van de raad van beheer van de koloniale Universiteit te Antwerpen.

Hij was professor aan de katholieke Universiteit te Leuven sedert 1908;

hij gaf er cursus in de algemene volkenkunde, de kongolese volkenkunde en de primitieve instellingen.

Professor aan de Landbouwhogeschool te Gent in 1922, belast met de cursus in „begrippen van kongolese volkenkunde en talen, aardrijkskunde, staatkundige inrichting en rechterlijk bestuur van Belgisch-Kongo”; werd in 1925 belast met de cursus in de koloniale aardrijkskunde bij de Bijzondere Handelsschool, verbonden aan de rechtsgeleerde faculteit van de Universiteit te Gent. In 1930 werd hem eervol ontslag uit dit laatste ambt verleend.

Hij was Lid van het koninklijk Belgisch koloniaal Instituut (afdeling voor morele en politieke wetenschappen), Lid van het „Institut international des sciences politiques et sociales appliquées aux pays de civilisations différentes”, Lid van

de „Hogere Raad voor koloniale volksgezondheid”, Voorzitter van de commissie voor toezicht van het Museum van Belgisch-Kongo te Tervuren en van het Laboratorium voor scheikundige en onialogische opzoekingen van Belgisch-Kongo, Lid van het permanent comité van de koloniale Kongressen, lid van het bestuurscomité van het „Institut international des langues et civilisations africaines” te Londen.

Hij was tevens Lid van de Raad van Beheer van het Universitair Instituut voor overzeese gebieden; van het Instituut voor wetenschappelijk onderzoek in Midden-Afrika, van het Koningin Elisabeth-Fonds voor geneeskundige hulp aan de inlanders.

Honorary Fellow van het „Institut international d'anthropologie”, Consultative Director van het „International African Institute” te Londen, Directeur-stichter van de „Revue Congolaise”, van het tijdschrift „Congo” en van de „Bibliothèque du Congo”, Voorzitter van het redactiecomité van het tijdschrift „Faire” en Secretaris-generaal van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut.

Volgende eervolle onderscheidingen werden hem toegekend : Groot-Officier van de Kroonorde, Commandeur van de Leopoldsorde, Commandeur van de Koninklijke orde van de Leeuw, Burgerlijk kruis 1e klasse, Herinneringsmedaille van het Eeuwfeest van 's Lands onafhankelijkheid, Groot-Officier van de orde van Kristus van Portugal, Groot-Officier van de orde van Nichan-el-Anouar, Commandeur van de orde van Sint Gregorius-de-Grote.

H. ADRIAENS.

PUBLIKATIES VAN EDUARD DE JONGHE

Les théories récentes sur la prose métrique. Le Musée belge, VI, 262-279, 344-363, 1902.

Thevet, mexicaniste. Mémoire présenté au XIVe Congrès des Américanistes à Stuttgart. Rapports du Congrès, 223-240, 1904.

Les clauses métriques dans Saint-Cyprien. Recueil des travaux des conférences d'Histoire et de Philologie, Louvain, fasc. 14, 155 p., 1905.

Histoire de Méchique. Manuscrit français inédit du XVIe siècle. Journal de la Société des Américanistes de Paris, t. II, n° 1, 38 p., 1905.

La place de l'ethnographie dans les études universitaires. Rapport présenté au Congrès mondial de Mons, section 1, 10 p., 1905.

Le calendrier mexicain. Essai de synthèse et de coordination. Journal de la Société des Américanistes, 35 p., Paris, 1906.

Der altmexikanische Kalender. Zeitschrift für Ethnologie, 27 p., Berlin, 1906.

Les sociétés secrètes au Bas-Congo. Revue des Questions scientifiques, 75 p., Bruxelles, octobre 1907.

Monographies ethnographiques. Les Bangala (met CYR. VAN OVERBERGH). Bruxelles, Dewit, 1907.

Monographies ethnographiques. Les Mayombe (met CYR. VAN OVERBERGH). Bruxelles, Dewit, 1907.

L'état actuel des études mexicaines. Annales de la Société scientifique, 9 p., Bruxelles, 1908.

Études sur les sources de l'ethnographie congolaise. I : Les Bangala. Le Muséon, Louvain, vol. IX, n° 1, 26 p., 1908.

L'activité ethnographique des Belges au Congo. Bulletin de la Société d'Études coloniales, 26 p., Bruxelles, 1908.

- Monographies ethnographiques. Les Mangbetu* (met CYR. VAN OVERBERGH). Bruxelles, Dewit, 1908.
- Archives congolaises* (met TH. SIMAR). Revue Congolaise, Bruxelles, I, 419-439, 1912; IV, 1-29, 154-174, 207-225, 271-287, 1913.
- Archives congolaises* (met TH. SIMAR). Bruxelles, Vromant, in-8°, 218 p., 1919.
- A propos des „Primitifs“*. Congo, I, 314-323, 1920.
- L'Éthnologie, son objet, sa méthode*. Ibid., II, 279-304, 1920.
- Préface aux *Études Bakongo, Histoire et Sociologie*, par le R. P. J. VAN WING. Bibliothèque Congo, III, 1-13, Bruxelles, Goemaere, 1921.
- A propos de la politique indigène. Le respect de la coutume*. Congo, I, 748-767, 1921.
- Ons beschavingswerk in Belgisch-Kongo. Opvoeding en Onderwijs*. Verhandelingen van de Alg. Kath. Vlaamsche Hoogeschool-uitbreiding, n° 202, Antwerpen, Dirix-Van Riet, in-8°, 43 p., 1922.
- Le respect de la coutume et le relèvement des Noirs*. C.R. IIIe Congrès International colon. Gand 1913, I, 213-229, Gand, Van der Poorten, 1922.
- L'instruction publique au Congo belge*. Congo, I, 501-530, 1922.
- De la légalité des villages chrétiens* (met V. DENYN). Ibid., II, 501-534, 1922.
- Les empêchements de mariage chez les Bakongo*. Man. Monthly Rec. Anthropol. Sc., Londres, XXII, 162-163, 1922.
- Les sociétés secrètes en Afrique*. Sem. Ethnol. rel., C.R. Anal. IIIe session, Tilbourg, 340-355, 6-14 septembre 1922.
- Les sociétés secrètes en Afrique*. Congo, II, 388-403, 1923.
- L'action civilisatrice au Congo. Le Congo belge*. Suppl. hors série de la Vie Techn. et Industr., 179-184, 1923.
- Associations primitives d'idées : serpents, jumeaux, arc-en-ciel*. Congo, II, 545-559, 1924.
- Victor Denyn. Ann. Univ. Cath. Louvain, CCXCIV-CCXCV, 1920-1926.
- L'Art chez les populations indigènes du Congo belge*. Art populaire. Trav. art. et scient. du Ier Congrès Intern. Arts populaires, Prague, I, 46-47, 1928.
- La famille chez les Congolais*. Sem. Intern. Ethn. rel., V^e session, Luxembourg, 241-356, 16-22 septembre 1929.
- Notes sur les institutions, mœurs et usages des Congolais*. Bruxelles, Weissenbruch, in-8°, 28 p., 1930.
- Idem*. Recueil à l'usage des fonctionnaires et des agents du Service territorial au Congo belge. 5e édit., 60-86, Bruxelles, Weissenbruch, 1930.
- Les Ngbandi, d'après l'ouvrage du R.P. Tanghe*. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 73-76, 1930.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1929-1930*. Ibid., 394-400, 1930.
- Théophile Simar. Congo, II, 143-147, 1930.
- Ethnographie du Congo*. Revue Quest. scient., IVe série, XVII, 226-260, 1930.
- L'enseignement des indigènes au Congo belge. Rapport présenté à la XXIe session de l'Institut Colonial International à Paris, mai 1931*. Bruxelles, Dewarichet, in-8°, 135 p., 1931.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1930-1931*. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 398-403, 1931.
- Le droit coutumier des indigènes par MM. E. Schaltz, Everth et L. Adam*. Ibid., 451-456, 1931.
- Education in Belgian Congo*. Educ. Yearbook Inter. Inst. Teachers, Columbia University, 27-60, 1931.
- Aperçu démographique du Congo belge*. L'Essor économique belge. L'Expansion coloniale, I, 80-100, Bruxelles, De Smet-Verteneuil, 1932.
- Problèmes de politique indigène. L'organisation des centres extra-coutumiers*. Ibid., II, 526-527, Bruxelles, De Smet-Verteneuil, 1932.
- La structure des sociétés indigènes et quelques problèmes de politique indigène*. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 520-524, 1932.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1931-1932*. Ibid., 520-524, 1932.
- Hommage à Victor Denyn*. Congo, II, 485-497, 1932.

- A propos de l'esclavage au Congo.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 65-88, 1933.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1932-1933.* Ibid., 642-648, 1933.
- Les missions religieuses au Congo belge.* Congo, I, 1-24, 1933.
- L'Institut Colonial International à Lisbonne.* Ibid., II, 1-21, 1933.
- L'Institut International des Langues et des Civilisations africaines à Bruxelles.* Ibid., II, 160-166, 1933.
- Les langues communes au Congo belge.* Ibid., II, 509-523, 1933.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1933-1934.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 567-572, 1934.
- De la nécessité d'une documentation scientifique ou statistique préalable à toute mesure intéressant les indigènes.* Ibid., 696-697, 1934.
- A la recherche du lac central africain.* Congo, II, 39-50, 1934.
- Mort de Jules Renkin.* Ibid., II, 227-237, 1934.
- Le Musée de Tervueren et le Bureau d'Ethnographie.* Congo, II, 237-242, 1934.
- Rapport sur le mémoire du R.P. Mertens, „Les Badzing de la Kamisha”.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 51-52, 1935.
- La mission d'études du R.P. Van Bulck (janvier 1932-août 1933.* Ibid., 116-139, 1935.
- Rapport sur le mémoire du R.P. Bittremieux : „La société secrète des Bakhimba au Mayombe”.* Ibid., II, 279-281; reproduit dans „Congo”, II, 598-600, 1935.
- Vers une langue nationale congolaise.* Ibid., 340-351, 1935.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1934-1935.* Ibid., 530-535, 1935.
- Présentation d'un mémoire du R.P. Struyf : „Légende des Bakongo”.* Ibid., 571, 1935.
- Introduction à l'ouvrage du Dr. J. Maes et Mlle. O Boone : „Les peuplades du Congo belge. Nom et situation géographique”.* Congo, I, 692-694, 1935.
- Quelques aspects de la connaissance des coutumes et institutions indigènes.* Extr. de „Expectatio gentium,” Compte rendu de la XIIIe semaine missiologique de Louvain, 14 p., 1935.
- La protection des missions religieuses et les autres internationaux.* Congo, I, 161-186, 1936.
- Formations récentes de sociétés secrètes au Congo belge.* Africa, Journ. of African languages and cultures, Londres, IX, 56-63, 1936; reproduit dans „Congo”, I 233-242, 1936.
- Présentation d'un mémoire du R.P. Hulstaert : „Le mariage des Nkundo”.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 216-220, 1936; reproduit dans „Congo”, II, 378-381, 1936.
- Présentation du rapport sur l'attribution du prix linguistique.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 253-255, 1936.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1935-1936.* Ibid., 418-424, 1936.
- Le statut des groupements indigènes.* Institut col. intern. Compte rendu de la session de Londres, 63-65, octobre 1936.
- Gordon Pacha au service de Léopold II.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 332-346, 1937; reproduit dans „Congo”, II, 556-563, 1937.
- Les arbres à esprits au Kasai.* Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 378-392, 1937; reproduit dans „Congo”, II, 443-445, 1937.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1936-1937.* Algemeen verslag over de werkzaamheden van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1936-1937. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 672-679, 1937.
- Présentation du mémoire du R.P. Schebesta : „Die Bambuti Pygmäen vom Ituri”.* Ibid., 728, 1937.
- Les missions protestantes au Congo (met M. SCHMITZ, onder pseudonym AZED).* Congo, I, 288-296, 1938.
- L'Institut International des Langues et des Civilisations africaines à Bruxelles.* Ibid., II, 1-6, 1938.
- Over stam- en klankwezen in Belgisch-Congo.* Beknopte Handelingen van het XIVe Vlaamse Philologencongres, Leuven, 111-119, 22-24 april 1938.
- Id.* Congo, II, 434-446, 1938.

- Présentation de l'ouvrage du R.P. Van Wing : „Études Bakongo. II : Religion et Magie”. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 100-103, 1938.
- A propos d'exogamie clanique et d'endogamie tribale (races pures ou mélange de races au Congo). Ibid., 322-330, 1938; reproduit dans „Congo”, I, 223. 309-316, 1938.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1937-1938. Algemeen verslag over de werkzaamheden van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1937-1938. Ibid., 536-547, 1938.
- Présentation du rapport de Mgr. J. Cuvelier et M. L. Jadin sur la Publication des documents concernant le Congo se trouvant aux archives vaticanes. Ibid., 673-677, 1938; reproduit dans „Congo”, I, 195-198, 1939.
- Le Congo au XVIe siècle. Notes sur Lopez Pigafetta. Ibid., 693-723, 1938; reproduit dans „Congo”, II, 578-579, 1938; I, 208-212, 1939.
- Onderwijs in Belgisch-Congo. Paedagogische Encyclopaedie van Verheyen en Casimir, Antwerpen, De Sikkel, 1e deel, 213-216, 1939.
- Pie XI, le pape des missions(1922-1939). Congo, I, 121-124, 1939.
- Questionnaire ethnographique relatif au Congo belge avec quelques indications bibliographiques (met HH. MAGOTTE en VAN GRIEKEN). Extr. de „Congo”, II, dasc. 5, 39., Bruxelles, Goemaere, 1939.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1938-1939. Algemeen verslag over de werkzaamheden van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1938-1939. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 365-370, 1939.
- L'enseignement colonial. Rapport présenté au Congrès colonial national, V^e session, Bruxelles, impr. Louis, 11 p., 1940-IX.
- Terres indigènes et terres domaniales. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 129-132, 1940.
- Rapport sur le mémoire de M. J. Jadin : „Les groupements sanguins des Pygmoides et des Nègres de la province équatoriale. Ibid., 142-146, 1940.
- Un dallage mégalithique près d'Api (met R.P. L. LOTAR). Ibid., 335-341, 1940.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1939-1940. Algemeen verslag over de werkzaamheden van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1939-1940. Ibid., 562-573, 1940.
- Het onderwijs voor Zwarten. Onze Kolonie en de Kolonisatie. Voordrachten en lezingen gehouden in kol. U. C., Antwerpen, Brussel, Gent, Leuven, N.V. Standaard-Boekhandel, 359-373, 1946; conférence faite le 6 février 1940.
- De slavernij in Kongo. Ibid., Antwerpen, Brussel, Gent, Leuven, N.V. Standaard-Boekhandel, 287-300, 1946; conférence faite le 5 décembre 1941.
- Rapports sur le mémoire du R.P. De Boeck, intitulé : *Premières applications de la géographie linguistique aux langues bantoues*”. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 235-237, 1941.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1940-1941. Algemeen verslag over de werkzaamheden van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1940-1941. Ibid., 376-389, 1941.
- L'unification des langues congolaises. Ibid., 272-282, 1944.
- Allocution à l'occasion du retour de captivité en Allemagne. Ibid., 211-226, 1945.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1944-1945. Algemeen verslag over de bedrijvigheid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1944-1945. Ibid., 490-519, 1945.
- Présentation d'une note du R.P. Lotar : „Contribution à la monographie Barambo”. Ibid., 564, 1945.
- Présentation d'une note de M. L. Grootaers : „La méthode géographique appliquée aux langues congolaises”. Ibid., 582, 1945.
- Présentation d'une étude des RR. PP. L. Stappers et E. Willems : „Tonologische bijdrage tot de studie van het werkwoord in het Tshiluba”. Ibid., 1, 257-258, 1946.
- L'éducation de la masse dans les sociétés indigènes d'Afrique. Ibid., 298-309, 1946.
- Note relative à l'ouvrage du R.P. Tempels : „La philosophie bantoue”. Ibid., 510-511, 1946.
- Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1945-1946. Algemeen

verslag over de bedrijvigheid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1945-1946. Ibid., 752-780, 1946.

Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1947-1948. Algemeen verslag over de bedrijvigheid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1947-1948. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 790-812, 1948.

Contre le colonialisme pour la colonisation. Ibid., 727-731, 1947.

Présentation d'une étude de M. E. Michel : „Une tentative de colonisation belge aux Nouvelles-Hébrides et aux îles Fidji et Salomon en 1861”. Ibid., 106, 136, 1948.

A propos de codification de la coutume. Ibid., 702-709, 1948.

Activités ethnologiques et linguistiques belges, 1948-1949. Rapport à l'International African Institute. Africa, Londres, 236-237, juillet 1949.

Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1948-1949. Algemeen verslag over de bedrijvigheid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1948-1949. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 724-752, 1949.

A propos de l'Ésotérie des Noirs dévoilée, par C. Wauters. Zaïre, Revue Congolaise, 933-936, Bruxelles, octobre 1949.

Les formes d'asservissement dans les sociétés indigènes du Congo belge (met JULES VANHOVE). Mém. Inst. Roy. Col. Belge, in-8°, 184 p., 1 carte hors-texte, 1949.

Considérations générales sur l'étude des civilisations aux points de vue statistique et dynamique. Rapport présenté à la session de novembre 1949 de l'Institut des Sciences politiques et sociales appliquées aux pays de civilisations différentes (Indici). Bruxelles, 1949.

JEROME RODHAIN (1876-1956)

1925

Jerome Rodhain werd geboren te Herselt op 25 januari 1876 en overleed te Tervuren op 26 september 1956.

Hij volbracht zijn Grieks-Latijns humaniora aan het klein Seminarie te Sint-Truiden; zijn hogere studies aan de Katholieke Universiteit te Leuven, waar hij in 1899 promoveerde tot dokter in de Genees-, Heel- en Vroedkunde. Van 1899-1903 was hij assistent bij het Laboratorium voor bacteriologie te Leuven (Dir. : Prof. J. Denys).

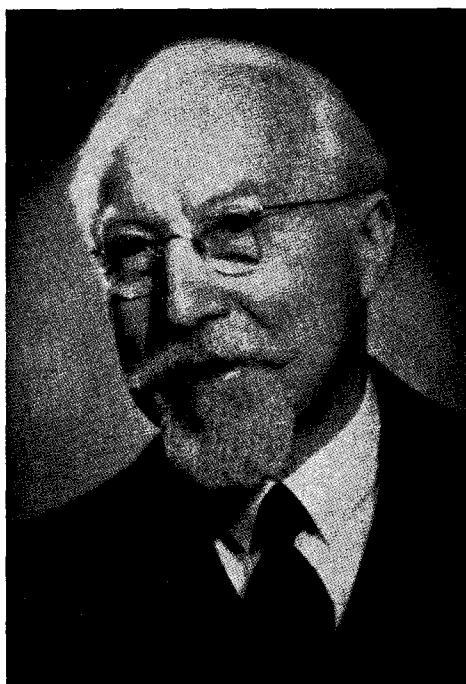
In 1903 trok hij naar de Onafhankelijke Congostaat, waar hij achtereenvolgens optrad als geneesheer te Yumbi en in het district Ubangi in Opper-Congo (1903-1907). Van 1907 tot 1910 was hij geneesheer en directeur van het Laboratorium te Leopoldstad. Daarna vervulde hij belangrijke wetenschappelijke zendingen in Katanga (1910-1912) en in Uele (1913-1915). Hij was hoofdgeneesheer der koloniale troepen tijdens de militaire campagne tegen Duits-Oost-Afrika (1915-1918). Van 1920 tot 1925 was hij hoofdgeneesheer te Boma.

In 1925 keerde hij terug naar Europa en werd benoemd tot professor in de Protozoölogie aan de School voor Tropische Geneeskunde te Brussel. Bij K.B. van 7 oktober 1925 werd hij benoemd tot docent aan de Bij-

zondere Handelsschool, verbonden aan de Rechtsfaculteit te Gent, voor de Nederlandse cursus in de „Koloniale Gezondheidsleer”. Tevens vervulde hij een professoraat aan het Universitair Instituut voor de Overzeese gebieden.

In 1929 werd hij benoemd tot Directeur van de School voor Tropische Geneeskunde te Brussel en in 1933 tot Directeur van het Instituut voor Tropische Geneeskunde Prins Leopold te Antwerpen.

Bij deze laatste benoeming werd hem, bij K.B. van 14 augustus 1933, met ingang van 1 augustus 1933, op zijn verzoek eervol ontslag verleend voor zijn leeropdracht aan de Rijksuniversiteit te Gent. Hij bleef Directeur van het Instituut voor Tropische Geneeskunde Prins Leopold totdat hij in 1947 de leeftijdsgrens

bereikte. Hij werd toen tot Ere-Direkteur benoemd en ondernam nogmaals een reis naar Afrika.

Hij vervulde tal van wetenschappelijke funkties en ontving talrijke wetenschappelijke onderscheidingen : Lid en Oud-Voorzitter van de Académie Royale de Médecine en van de Académie Royale Belge des Sciences Coloniales; Lid en Vaste Sekretaris van de Société Belge de Médecine Tropicale; Ondervoorzitter van FOREAMI; Voorzitter van de Hoge Raad voor Koloniale Hygiëne; Lid van de Société Belge de Biologie; Voorzitter van de Vereniging der Geneesheren-oudstudenten Kath. Universiteit, Leuven; Erelid Société de Pathologie Exotique, Paris; Erelid Royal Society of Tropical Medicine and Hygiene, London; Erelid American Academy of Tropical Medicine en de American Society of Tropical Medicine; Ere-hoogleraar Instituto de Medicina Tropical, Lisboa, enz.

Hij ontving de volgende wetenschappelijke onderscheidingen : Médaille d'Or de Laveran (Société Pathologie Exotique, Paris); B. Nocht Medaillon (Institut für Schiff- und Tropenhygiene, Hamburg); Mary Kingsley Medal (School of Tropical Medicine, Liverpool); P. Manson Medal (London School of Tropical Medicine); Eykman Medaille (Eijkman Stichting, Amsterdam); Prix Emile Brumpt (Faculté de Médecine, Paris, 1953); Laureaat van de Vijfjaarlijkse Prijs voor Geneeskunde, 1936-1940.

Hij was : Groot-Officier in de Kroonorde; Commandeur in de Leopoldsorde; Commandeur in de Orde van de Afrikaanse Ster; Commandeur in de Koninklijke Orde van de Leeuw; Officier in het Erelegioen; Distinguished Service Order; Commandeur in de Militaire Orde van Christus, Portugal; Oorlogskruis met Palmen; Herinneringsmedaille der Campagnes in Afrika; Koloniaal Oudgediende, enz.

Onder het impuls van zijn meester, Prof. J. Denys, en in het spoor van H. Marbaix en van zijn trouwe vriend, A. Broden, zet hij in 1903 voet aan wal op kongolese bodem. Zijn wetenschappelijke bedrijvigheid is uitzonderlijk groot en de talrijke studies op de meest uiteenlopende gebieden van de geneeskunde vormen een onoverzichtlijke bijdrage tot de vooruitgang van de tropische pathologie. Vermelden wij hier zijn belangrijke ontdekkingen inzake de trypanosomiasis of afrikaanse slaapziekte, zijn biologische opzoeken aangaande de recurrerende koorts en de filariasis, zijn menigvuldige studies over de malaria en de meest verschillende menselijke en dierlijke parasieten. Meer dan 300 publicaties getuigen van zijn massale encyclopedische kennis.

Jerome Rodhain heeft als geneesheer en hygiënist, om al wat hij in zijn 50 jaar lange koloniale loopbaan rijkelijk presteerde, een blijvende plaats van betekenis verworven in de geschiedkundige ontwikkeling van de tropische parasitosen pathologie.

P. G. JANSSENS.

PUBLIKATIES VAN JEROME RODHAIN

- Le serum antistreptococcique comme moyen curatif des phlegmons streptococciques suraigus chez le chien.* C.R. du XIIIe Congrès International d'Hygiène et de Démographie, Bruxelles, T. II, Div. Hygiène, p. 24, 1903.
- Note sur la présence du bacille d'Eberth dans le sang des malades atteints de fièvre typhoïde.* Bull. Ac. Roy. de Méd. de Belgique, 30 mai 1903.
- Beitrag zur kenntnis der werksamen substanzen des antistreptokokkenserums.* Beitrage zur Chemischen Physiologie und Pathologie Hofmusler, T. III, pp. 451-459, 1903.
- Le traitement de la trypanosomiase humaine (Maladie du Sommeil) (met BRODEN).* Arch. f. Schiffs u. Trop. hyg., T. 10, p. 693, 1906.
- Filaire infectant le sang chez l'Agamacolonorum dans l'Ubangi.* Centralbl. f. Bakt. u. Infekt. Originale, Bd. XLII, p. 545, 1906.
- Trypanosomiasis humaines et animales dans l'Ubangi.* Arch. f. Schiffs u. Tropenhyg., T. 11, p. 283, 1907.
- Traitement de la trypanosomiase humaine (Maladie du Sommeil) (met A. BRODEN).* Ibidem, T. 11, p. 73.
- Note sur quelques trypanosomes de grenouilles et de poissons dans l'Ubangi.* Centralbl. f. Bakt. Paras. u. Infekt. Originale, Bd. XLV, p. 129, 1907.
- Contribution à l'étude de Porocephalus moniliformis (met A. BRODEN).* Ann. Trop. Med. et Paras. T. I, p. 493, 1907-1908.
- Traitement de la trypanosomiase humaine.* Arch. f. Schiffs u. Tropenhyg., t. 12, p. 443, 1908.
- Action de l'Antimoine dans le Pian et dans la Syphilis.* Ibidem., T. 12, p. 504, 1908.
- Durée de l'incubation dans la trypanosomiase humaine.* Ibidem, T. 12, p. 504, 1908.
- Ankylostomiasis contractée au Sud-Kameroun par un Européen.* Ibidem, T. 12, p. 543, 1908.
- Traitement de la Trypanosomiase humaine.* Ibidem, T. 12, p. 743, 1908.
- La lutte contre la trypanosomiase humaine et traitement.* Bull. Soc. belge d'Études col., 393-407, 1908.
- Le liquide cérébro-spinal dans la trypanosomiase humaine.* Bull. Soc. Path. Exot., T. I, p. 496, 1908.
- Traitement de la trypanosomiase humaine par l'Atoxyl et l'Orpiment (Système Laveran).* Ibidem, T. I, p. 500, 1908.
- Traitement de la trypanosomiase humaine par la solution arsenicale de Loeffler (met A. BRODEN).* Ibidem, T. I, p. 504, 1908.
- Rapport sur les travaux faits au Laboratoire de la Société Belge d'Études Coloniales, à l'Hôpital des Noirs et au Lazaret des trypanosomiés à Léopoldville (Congo belge) III (met A. BRODEN).* Soc. belge d'Études col., Éd. Hayez, Bruxelles, pp. 1-153, 1908.
- Contribution à l'étude de Porocephalus moniliformis.* Ann. Trop. Med. et Paras., T. 2, p. 303, 1908-1909.
- La myase cutanée chez l'homme au Congo.* Arch. de Paras., T. XIII, p. 548, 1908-1909.
- Traitement de la trypanosomiase humaine.* Arch. f. Schiffs u. Tropenhyg., T. 13, p. 269, 1909.
- Le liquide céphalo-rachidien dans la trypanosomiase humaine.* Le Nevrxax, T. X., fasc. 1, 1909.
- Les modifications qui se produisent dans la composition du liquide céphalo-rachidien de la trypanosomiase humaine sous l'influence du traitement de la maladie par les composés arsenicaux et l'émétique.* Le Nevrxax, T. X, fasc. 2, 1909.
- Piroplasmoses des bovidés observées au Stanleypool.* Bull. Soc. Path. Exot., T. 2, p. 120, 1909.
- Dissociation des Trypanosomes congolense et calzaboui par l'émétique.* Bull. Soc. Path. Exot., T. 2, p. 125, 1909.
- Traitement de la trypanosomiase humaine, le Tryparosan.* Arch. f. Schiffs u. Tropenhyg., T. 14, p. 215, 1910.
- Traitement de la trypanosomiase humaine. L'Arsacetin.* Arch. f. Schiffs u. Tropenhyg., T. 14, pp. 493 en 544, 1910.
- Action de l'émétique sur le Trypanosoma angolense s. calzaboui.* Bull. Soc. Path. Exot., T. 3, p. 233, 1910.
- Contribution à l'étude du Porocephalus armillatus.* Ann. Trop. Med. et Paras., T. 4, p. 167, 1910-1911.

- Essais de traitement de la fièvre récurrente d'Afrique par l'Arsenobenzol „606". Réactions méningées de la Tickfever chez l'homme (met C. PONS en F. VAN DEN BRANDEN). Ann. de l'Inst. Pasteur, T. 25, p. 539, 1911.
- Présence de *Leptomonas* dans le latex d'une euphorbe congolaise (met BEQUAERT). Bull. Soc. Path. Exot., T. 4, p. 198, 1911.
- Leptomonas* dans l'intestin de divers insectes du Katanga (met C. PONS, F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Ibidem, T. 4, p. 528, 1911.
- Sur la ponte de la *Cordylobia anthropophaga* (Grunberg) (met J. BEQUAERT). Rev. Zool. Afr., T. I, p. 245, 1911-1912.
- Note préliminaire sur la découverte de pupes de *Glossina palpalis*. Découverte d'une puce de *Glossina morsitans*. Idem, T. I, p. 450, 1911-1912.
- Contribution au mécanisme de la transmission des *Trypanosomes* par les *Glossines* (met C. PONS en F. VAN DEN BRANDEN). Arch. f. Schiffs u. Tropenhyg., T. 16, p. 732, 1912.
- Le Salvarsan et la Trypanose humaine (met A. BRODEN en G. CORIN). Ibidem, T. 16, p. 749, 1912.
- Sur deux œstrides nouveaux, parasites du potamochère et de l'antilope chevaline au Congo Belge (met J. BEQUAERT). Rev. Zool. Afr., 1, 365, 1912.
- Les trypanoses animales au Bas-Katanga et leurs rapports avec les *Glossines* (met C. PONS, F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Bull. Soc. de Path. Exot., T. 5, p. 45, 1912.
- Leptomonas pangoniae* (met C. PONS, F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Ibidem, T. 5, p. 604, 1912.
- Trypanoses animales au Bas Katanga. Rapport avec les glossines. Tr. denysi de l'écureuil volant* (met F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Ibidem, T. 5, p. 608, 1912.
- Essai de transmission du *Trypanosoma gambiense* par la *Glossina morsitans* (met F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Bull. Soc. Path. Exot., T. 5, p. 762, 1912.
- Note sur les trypanoses animales du Haut Katanga (met F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Ibidem, T. 5, p. 819, 1912.
- Nouvelles observations sur *Auchmeromyia luteola* Fabr. et *Cordylobia anthropophaga*. Grundb. (met J. BEQUAERT). Rev. Zool. Afr., T. 2, p. 145, 1912-1913.
- Geddelstia cristata* nov. gen. nov. sp. Oestride parasite de *Bubalis lichtensteini* au Katanga. Ibidem, T. 2, p. 171, 1912-1913.
- Leptomonas d'Asilidés et trypanosomidés intestinaux de réduvidés et d'hémiptères phytophages au Katanga* (met C. PONS, F. VAN DEN BRANDEN et J. BEQUAERT). Ibidem, T. 2, p. 291.
- Notes sur quelques hématozoaires du Congo belge (met F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Arch. f. Prot., T. 29, p. 259.
- A propos de *Leptomonas pangoniae* et *Try. denysi*. Bull. Soc. Path. Exot., T. 6 et p. 181, 1913.
- Note sur les trypanosomidés intestinaux d'*Haemotopota* au Congo belge (met C. PONS, F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Ibidem, T. 6, p. 182.
- Rapport sur les travaux de la Mission Scientifique du Katanga (oct. 1910, septembre 1912) (met F. VAN DEN BRANDEN en J. BEQUAERT). Royaume de Belgique, Ministère des Colonies, Bruxelles, Édit. Hayez, pp. 1 à 254, 1913.
- Sur une larve de *Muscinae* vivant dans le nid de *Passer griseus* au Congo. Rev. de Zool. Afr., T. 3, p. 213, 1913-1914.
- Note sur la ponte des oestrides des genres *Gyrostigma* et *Cobboldia*. Bull. Soc. Path. Exot., T. 8, p. 275, 1915.
- Dermatite vésiculeuse saisonnière produite par un Coléoptère (met J. HOUSSIAU). Ibidem, T. 8, p. 587, 1915.
- Herpetomonas* parasite de larves d'Oestrides cavicoles. Ibidem, T. 8, p. 369, 1915.
- Sur quelques oestrides du Congo (met J. BEQUAERT). Bull. Soc. Path. Exot., T. 8, pp. 452, 687 en 765, 1915.
- Passeromyia*, genre nouveau du groupe des *Anthomyiidae* (Dipt.), à larve hématophage, parasite des jeunes oiseaux (met J. VILLENEUVE). Ibid., T. 8, p. 591, 1915.
- Quelques hématozoaires de petits mammifères de l'Uélé (Ouellé), Congo belge. Ibidem, T. 8, p. 726, 1915.

- Quelques aspects de la pathologie indigène dans l'Ouellé. Ibidem, T. 8, p. 734, 1915.
- La maladie du sommeil dans l'Ouellé (Conge belge), à la fin de 1914. Ibidem, T. 9, p. 38, 1916.
- Notes sur les trypanoses et les piroplasmoses des grands animaux de l'Ouellé. Ibidem, T. 9, p. 95, 1916.
- Recherches diverses sur *Filaria (Onchocerca) volvulus* (met F. VAN DEN BRANDEN). Ibidem, T. 9, p. 186, 1916.
- Sur la réceptivité de la roussette, *Cynonycteris straminea* aux différents virus de *Trypanosomes* africains. Ibidem, T. 9, p. 234, 1916.
- Action comparative des matières colorantes : trypanosan et trypanobleu et des arsenicaux, salversan cuprique, sur les trypanosomes animaux africains du groupe 'congolense' et du groupe 'angolense cazalboui vivax'. Ibidem, T. 9, p. 236, 1916.
- Observations sur la biologie de *Cyclopodagreffi* Karsch' (met J. BEQUAERT). Bull. Soc. Zool. de France, T. XL, 1916.
- Matériaux pour une étude monographique des diptères de l'Afrique. Première partie. — Histoire de „*Passeromyia heterochaeta*” Villen et de „*Stasia (Cordylobia rodhaini)*” Ged. Bull. scient. de la France et de la Belgique, T. XLIX, p. 236, 1916.
- Essai de transmission des parasites de la malaria à la roussette, *Cynonycteris straminea*' (Note préliminaire) (met F. VAN DEN BRANDEN). Bull. Soc. de Path. Exot., T. 10, p. 704, 1917.
- Essais sur la pluralité des espèces flagellées parasitant le tube digestif des invertébrés (Note préliminaire). Ibidem, T. 10, p. 811, 1917.
- Symptômes nerveux dans les trypanosomiasis animales (Discussion). Bull. Soc. de Path. Exot., T. 12, p. 21, 1919.
- Sensibilité du rongeur africain, *Tachyorectes annectens*' Th. au, *Trypanosoma pecaui*'. Ibidem, T. 12, p. 84, 1919.
- Larves de *Sarcophagides*, probablement parasites accidentels de *Glossina palpalis*' en captivité. Ibidem, T. 12, p. 104, 1919.
- Note sur deux Choeromyies de l'Afrique Orientale. Ibidem, T. 12, p. 106, 1919.
- Observations médicales recueillies parmi les troupes coloniales belges pendant leur campagne en Afrique orientale, 1914-1917. Ibidem, T. 12, p. 137, 1919.
- Matériaux pour une étude monographique des diptères de l'Afrique. Deuxième partie. Révision des œstrinae du continent africain (met J. BEQUAERT). Bull. Biol.; Précéd. Bull. Scient. de la France et de la Belgique, T. LII, 1919.
- Matériaux pour une étude monographique des diptères de l'Afrique. Troisième partie. Diptères parasites de l'éléphant et du rhinocéros (met J. RODHAIN en J. BEQUAERT). Ibidem, T. LII, p. 379, 1919.
- Nouvelles observations sur la biologie de „*Passeromyia heterochaeta*” (Villeneuve). Ibidem, T. LII, p. 449, 1919.
- Remarques au sujet de la biologie de l'*Ornithodoros moubata*'. C.R. Soc. Biol., T. 82, pp. 934 en 937, 1919.
- Filaria pertenuis*, n. sp.' provoquant une dermofilariose cheloïdiforme chez *Cephalophus sylvicultor*' Ann. Trop. Méd. et Paras., T. 13, p. 109, 1919-1920.
- La limite septentrionale de l'aire d'extension de la *Glossina morsitans*', entre le Lualaba et le Lac Tanganyika. Rev. Zool. Afr., T. VII, p. 57, 1919-1920.
- Observations diverses concernant *Onchocerca volvulus*'. Bull. Soc. Path. Exot., T. 13, p. 848, 1920.
- Remarques au sujet de la biologie de l'*Ornithodoros moubata*'. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. I, p. 135, 1920-1921.
- L'Atoxyl dans le traitement de la trypanose humaine (met A. BRODEN). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. I, p. 179, 1920-1921.
- Oestrides d'antilopes et de zèbres recueillis en Afrique Orientale avec un conspectus du genre *Gasterophilus* (met J. BEQUAERT). Rev. Zool. Afr., T. 8, p. 169.
- Un sarcoptidé, nouveau parasite de la Roussette Africaine, *Eidelon helvum*' Kerr. C.R. Soc. de Biol., T. 84, p. 739, 1921.
- Les affinités du Sarcoptidé de *Eidelon helvum*' (met L. GEDOELST). Ibidem, T. 84, p. 759, 1921.
- Contribution à la pathologie indigène du Bas-Congo. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. 2, p. 141, 1922.

- Répartition de l',*Ornithodoros moubata*' dans le Bas et le Moyen Congo. Ibidem, T. 2, p. 213, 1922.
- Les roussettes africaines comme animaux de laboratoire. Bull. Soc. Path. Exot., T. 15, p. 212, 1922.
- Sur la réceptivité des roussettes épaulières, *Epomophorus wahlbergi haldemani*' (Hallowel) et d'*Epomophorus pusillus*' (Peters) au *Trypanosoma gambiense*' (Dutton) et au *Tr. congolense* (Broden). Ibidem, T. 15, p. 246, 1922.
- La subsistance de l',*Ornithodoros moubata*' sur des reptiles et des sauriens. Ibidem, T. 15, p. 560, 1922.
- L'ubiquisme parasitaire de l',*Ornithodoros moubata*' peut-il influencer sur son infection par le Spirochète de Dutton'. Ibidem, T. 15, p. 564, 1922.
- Sur une filaire parasitant le tissu conjonctif souscutané de l',*Agama colonorum*'. Dum. et Bibr. au Congo belge. C.R. Soc. Biol., T. 87, p. 807, 1922.
- Trypanosome d'un Cheiroptère insectivore *Nycteris hispida*' Schreiber, au Congo belge. Bull. Soc. Path. Exot., T. 16, p. 659, 1923.
- Sur la réceptivité des roussettes épaulières *Epomophorus wahlbergi haldemani*' (Hallowel) et *Micropterus pusillus*' (Peters) au *Spirochaeta duttoni* (Todd). Ibidem, T. 16, p. 729, 1923.
- Une épidémie de poliomyélite aiguë au Congo belge. Revista Medica de Angola, T. III, n° 4, p. 334, 1923.
- Rapport sur la tuberculose humaine au Congo belge. Ibidem, T. V, n° 4, p. 203, 1923.
- Deux sarcoptides psoriques parasites de roussettes africaines au Congo. Rev. Zool. Afr., T. XI, p. 17, 1923.
- Larves de diptères, parasite cuticole de l'éléphant d'Afrique. Bull. Soc. Path. Exot., T. 17, p. 86, 1924.
- Phytoflagellé du latex d'une Asclépiadiacée congolaise. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. VI, p. 271, 1926.
- Existence d'un foyer de Glossines du groupe *morsitans*' dans le Bas-Ouélé. Bull. Soc. Path. Exot., T. 19, p. 197, 1926.
- Le recul de la Tsé-Tsé : *Glossina morsitans*', devant l'occupation européenne au Katanga. Ibidem, T. 19, p. 222, 1926.
- Plasmodium* de *Nycteris hispida*' (Schreber) au Congo belge. Ibidem, T. 19, p. 780, 1926.
- Plasmodium epomophori*' n. sp. parasite commun des Roussettes épaulières au Congo belge. Ibidem, T. 19, p. 828, 1926.
- Herpetomonas rhinoestri*', n. sp. Parasite des larves de *Rhonoestrus nivarletti*'. Rodh. & Beq. C.R. Soc. Biol., T. 95, p. 1124, 1926.
- Le mode de transmission de *Herpetomonas rhinoestri*' Rod. Ibidem, T. 95, p. 1128, 1926.
- Larves d'oestrides cavicoles chez *Okapia Johnstoni*' Scl. Rev. Zool. Afr., T. XIV, p. 137, 1926.
- Nouvelles observations sur les Sarcoptides psoriques parasites de Roussettes africaines, au Congo. Rev. Zool. Afr., T. XIV, p. 212, 1926.
- La collaboration des indigènes à l'Assistance Médicale dans les colonies. Bull. Soc. belge d'Étude et Exp., p. 378, 1926.
- Les grands problèmes de l'hygiène et l'organisation du Service Médical au Congo belge. Rev. Congo (II), p. 1, 1926.
- Rapport sur la tuberculose au Congo belge. Rev. belge de la tuberculose, 1927.
- Contribution à la faune des oestridés du Congo belge. Ann. de Paras. hum. et comp., T. V., p. 195, 1927.
- Les infections tuberculeuses au Congo belge. Ann. Soc. belge de Méd. Trop., T. VIII, p. 101, 1928.
- Étude d'une dermo-épidémie papuleuse épidémique dans le Bas et le Moyen Congo belge. Ibidem, T. VIII, p. 325, 1928.
- Deuxième rapport sur les infections tuberculeuses au Congo belge. Rev. belge de la Tuberculose, n° 4, pp. 143-150, 1928.
- Note au sujet d'une dermo-épidémie papuleuse épidémique du Bas-Congo. Bull. Soc. Path. Exot., T. 21, p. 383, 1928.
- Un cas d'infection à *Trichostrongylus* chez un Européen au Congo belge. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. 10, p. 449, 1930.

- Les infections à Onchocerca volvulus' chez l'Européen au Congo belge (met F. HOUSIAU).* Bull. Ac. roy. de Médecine de Belgique, p. 86, 1930.
- Note sur l'existence en Belgique de trois représentants de trypanosomes de petits mammifères.* C.R. Congrès Nat. des Sc., Sect. Hyg., juin-juillet 1930, pp. 1215-1228.
- Sur l'extension à donner à la culture du 'Cinchona Succirubra' pour lutter contre la malaria chez les indigènes.* Inst. Roy. Col. Belge, Bull. Séances, T. I, p. 458, 1930.
- L'évolution de l'organisation du service de l'hygiène au Congo.* C.R. Congrès Nat. des Sc., Brux., 1930.
- A propos de quelques échecs de l'action trypanocide des composés arsenicaux (Discussion).* Bull. Soc. Path. Exot., T. 24, p. 663, 1931.
- Les filaires de l'Afrique tropicale: leur rôle pathogène. Les réactions allergiques qu'elles provoquent et le diagnostic de celles-ci.* Ibidem, T. 24, p. 882.
- Deux leucocytozoons d'oiseau du Congo belge.* C.R. Soc. Biol., T. 107, p. 273, 1931.
- Note au sujet de 'Smithia talpae' (Galli-Valerio).* Ibidem, T. 107, p. 277, 1931.
- La mortinatalité et la mortalité infantile au point de vue pathologie.* Conf. Intern. pour l'Enfance Afr., Genève, 1931.
- Observations de cas de parasitisme par 'Onchocerca volvulus' chez l'Européen. Réactions cutanées. — Allergie dans la filariose volvulus et la filariose loa (met A. DUBOIS).* Rev. belge des Sc. Méd., T. III, p. 613, 1931.
- A contribution to the study of intradermal reactions in human filariasis (met A. DUBOIS).* Transact. Roy. Soc. Trop. Med. and Hyg., Vol. XXV, p. 377, 1931-1932.
- Le Dn. 7, nouveau dérivé antimonial actif contre la Bilharziose humaine.* Rapp. et C.R. 1er Congrès Int. d'Hyg., Marseille, sept. 1932.
- Essai d'activité trypanocide comparée des principaux néo-arsenobenzols, novarsénobenzols d'usage courant en Belgique (met E. HENRY).* Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XII, p. 359, 1932.
- Les infections à Trichostrongylus chez les Européens au Congo belge.* Deuxième Congrès Internat. de Path. Comparée, Paris, 1932.
- Contribution à l'étude des Porocéphales des crocodiles africains (met C. VUYLSTEKE).* Rev. Zool. et Bot. Afr., T. XXIII, p. 1, 1932.
- Essais thérapeutiques de nouveaux composés antimonial dérivés de la quinoléine (Dn 9 à Dn 20 U.C.B.) (A. DUBOIS en H. HENDRIX).* Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XIII, p. 17, 1933.
- Notes cliniques sur la malaria chez les Européens rentrant du Congo belge.* Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XIII, p. 421, 1933.
- Essai de prophylaxie en Afrique équatoriale française des dysenteries bacillaires par la toxine formolée (Discussion)* Bull. Soc. Path. Exot., T. 26, p. 168, 1933.
- Comment concevoir les complications viscérales de l'amoebiose (Discussion).* Bull. Soc. Path. Exot., T. 26, p. 185, 1933.
- Sur une coccidie de l'intestin de l'ouistiti 'Hapale jacchus penicillatus' (Geoffroy).* C.R. Soc. Biol., T. CXIV, p. 1357, 1933.
- La prophylaxie antimalarienne dans les régions tropicales, envisagée à la lumière des récents progrès thérapeutiques.* Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des séances, T. IV, p. 649, 1933.
- Essais thérapeutiques avec l'Efiri dans la malaria aviaire.* Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des séances, T. 4, p. 760, 1933.
- Essais de chimiothérapie antihelminthique (met M.-TH. VAN HOOFF).* C.R. Soc. Biol., T. 115, p. 192).
- Entamoeba invadens n. sp. parasite de serpents.* C.R. Soc. Biol., T. 117, p. 1195, 1934.
- Note préliminaire sur le rôle pathogène de 'Entamoeba invadens' chez les serpents (met M. TH. VAN HOOFF).* Ibidem, t. 117, p. 1199, 1934.
- Essais thérapeutiques avec l'Efiri dans la malaria humaine (met R. NYSSENS).* Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des Séances, T. 5, p. 435, 1934.
- 'Cystidicola minuta' n. sp. Ver parasite de 'Barbus eutaenia', au Katanga (met C. VUYLSTEKE).* Rev. zoot. et Bot. Afr., 24, 406, 1934.
- Perforation du colon transverse; suite tardive d'amoebiose inapparente (met G. VALCKE).* Ann. Soc. belge de Méd. trop., T. XV, p. 99, 1935.

- Quatre nouveaux cas de parasitisme par *Onchocerca volvulus* chez l'Européen. Ibidem, T. XV, p. 361, 1935.
- Un cas de localisation profonde de *Microfilaria volvulus* (met W. GAVRILOV). Ibidem, T. XV, p. 551, 1935.
- Double parasitisme à trypanosomes et piroplasmes chez un okapi. Bull. Soc. Path. Exot., T. 28, p. 929, 1935.
- Sur la sensibilité des Chauves-souris africaines du genre *Epomophorus* à divers parasites (met VAN DEN BERGHE). C.R. Soc. Biol., T. 118, p. 187, 1935.
- Lésions tégumentaires et localisation parasitaire cutanée chez un cobaye infecté de *Trypanosoma marocanum*. C.R. Soc. Biol., 118, p. 829, 1935.
- L'évolution des *Trypanosoma lewisi* et *Trypanosoma cruzi* chez *Melophagus ovinus*. C.R. Soc. (met P. BRUTSAERT). C.R. Soc. Biol., T. 118, p. 1228, 1935.
- Sur le rôle pathogène d'*Entamoeba invadens* (met M.-TH. VAN HOOFF). Ibidem, T. 118, p. 1646, 1935.
- Essais de traitement de l'amibiase des serpents. Ibidem, T. 120, p. 523, 1935.
- Contribution à l'étude de la localisation ganglionnaire des microfilaria de *Onchocerca volvulus*. Ann. Soc. belge de Méd. Trop., T. XVII, p. 253, 1936.
- Contribution à l'étude des *Plasmodium* des singes africains. Note préliminaire (met L. VAN DEN BERGHE). Second Intern. Congrès for Microbiol. Report of Proceedings, London, p. 333, 1936.
- Contribution à l'étude des *Plasmodium* de singes africains (met L. VAN DEN BERGHE). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XVI, p. 521, 1936.
- Piroplasmes d'okapi et d'éléphants dans l'Ouellé. Bull. Soc. Path. Exot., T. 29, p. 877, 1936.
- Les Chéloniens porteurs d'*Entamoeba invadens* (met M.-TH. VAN HOOFF). C.R. Soc. Biol., T. 121, p. 156, 1936.
- Localisation cutanée du *Trypanosoma marocanum* chez le cobaye (met E. HENRY). C.R. Soc. Biol., T. 121, p. 1388, 1936.
- Sur le pouvoir hématophage des *Entamoeba invadens* (met M.-TH. VAN HOOFF). Ibidem, T. 123, p. 138, 1936.
- La réceptivité des singes africains au *Pl. knowlesi*. Ibidem, T. 123, p. 1003, 1936.
- La réceptivité de la rousette épaulière *Epomophorus wahlbergi haldemani* (Hallowell) au virus amaril neurotrope. C.R. Soc. Biol., T. 123, p. 1007, 1936.
- Une filaire nouvelle d'*Iguana tuberculata* (*Breintlia brevicaudata*) (met CL. VUYLSTEKE). Ann. Par. hum. et comp., T. XV, p. 225, 1937.
- Une infection à *Plasmodium* chez *Spheniscus demersus* (Manchot du Cap). Ibidem, T. XV, p. 253, 1937.
- Schizogonie et phagocytose de *Plasmodium falciparum* dans la circulation périphérique (met C. VALCKE). Bull. Ac. Roy. Méd. de Belgique, p. 15, 1937.
- Notes sur *Trypanosoma minasense* Chagas. C.R. Soc. Biol., T. 125, p. 1034, 1937.
- Notes sur *Trypanosoma minasense* (Chagas). Évolution du trypanosome du Saimiri chez divers arthropodes. Ibidem, T. 126, p. 69, 1937.
- Essais d'infestation de rongeurs divers par *Entamoeba invadens* (met M.-TH. VAN HOOFF). Ibidem, T. 126, p. 1241, 1937.
- Les localisations tissulaires de *Microfilaria volvulus*. Festschrift Nocht, p. 513, Institut für Schiffs u. Tropenkrankheiten, Hamburg, 1937.
- Essais de traitement du paludisme des oiseaux et des singes au moyen du Paludex (met H. HENDRIX). Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des Séances, T. VIII, p. 137, 1937.
- Considérations sur le diagnostic et le traitement de l'amœbiase. Les Mardis de la Soc. Médico. Chirurg. du Brabant, Imprimerie, Lielens, Brux., 1937.
- Présence de nodules à *Onchocerca* chez un buffle du Cap dans le Haut-Ituri (met J. GILLAIN). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XVIII, p. 85, 1938.
- Paraaminophenylsulfamide et plasmodium des singes. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XVIII, p. 225, 1938.
- Contribution à l'étude des plasmodiums des singes africains (Les plasmodiums des chimpanzés du Congo belge (met L. VAN HOOFF en G. MUYLLE). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XVIII, pp. 2-37, 1938.

- Contribution à l'étude des nodules filariens dus à l'*Onchocerca volvulus* Leuckaert. Bull. Ac. Roy. de Belgique, p. 163, 1938.
- Schizogonie sans pigment chez un pingouin expérimentalement infecté de *Plasmodium praecox* (relictum). C.R. Soc. Biol., T. 127, p. 838, 1938.
- Schizogonie sans pigment chez les pingouins infectés de *Plasmodium praecox* (relictum). Ibidem, T. 127, p. 368, 1938.
- Sur la spécificité des Plasmodiums des Anthropoïdes de l'Afrique Centrale (met G. MUYLLE). Ibidem, T. 127, p. 1467, 1938.
- La pathogénie des filarioses humaines. Acta Conventus. Tertii de Tropis morbis, Amsterdam, T. I, p. 205, 1938.
- Étude d'une souche de *Trypanosoma cazalbouri vivax* d'origine du Ruanda. Ibidem, T. I, 691, 1938.
- Les plasmodiums des anthropoïdes de l'Afrique Centrale et leur relation avec les Plasmodiums humains. Ibidem, T. II, p. 539, 1938.
- Les infections chroniques à *Trypanosoma brucei*, chez le cobaye. (met H. HENDRIX). Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des Séances, T. IX, p. 134, 1938.
- Dirofilaria schoutedeni* n. sp. de *Colobus poikomos uelensis* (met CL. VUYLSTEKE). Rev. Zool. Bot. Afr., T. XXX, p. 356, 1938.
- L'infection à *Plasmodium relictum* chez les pingouins. Ann. de Parasitologie hum. et comp., T. XIV, pp. 139-157, 1939.
- Sur la spécificité des Plasmodiums des anthropoïdes de l'Afrique Centrale (met G. MUYLLE). C.R. Soc. Biol., T. CXXXI, p. 114, 1939.
- Sur le mode de transmission de *Trypanosoma vespertilionis* Battaglia par les arthropodes. C.R. Soc. de Biol., T. CXXXI, p. 814, 1939.
- La réceptivité du chimpanzé, *Pan satyrus* au *Plasmodium vivax* humain. C.R. Soc Biol., T. CXXXII, p. 69, 1939.
- La thérapeutique actuelle des infections paludéennes. Rev. Méd. de Louvain, n° 19 et 20, p. 297 en 321, 1939.
- Le comportement différent de *Plasmodium cynomolghi* Mayer et de *Plasmodium gonderi* Rodhain et van den Berghe vis-à-vis des réticulocytes (met P. LASSMAN). C.R. Soc. Biol., T. CXXXII, p. 71, 1939.
- Paraloa anthropopitheci*, genre et espèce nouveaux de Filarioidea, chez le chimpanzé du Congo belge (met L. VAN DEN BERGHE). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XIX, p. 445, 1939.
- Au sujet du comportement différent de divers plasmodiums de mammifères vis-à-vis des réticulocytes (met P. LASSMAN). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XIX, p. 423, 1939.
- La disparition de la malaria en rapport avec le refoulement des eaux marines de l'intérieur des terres dans les Flandres et les Polders (met M. TH. VAN HOOFF). C.R. du Congrès de la Mer, 1939.
- Les plasmodiums des anthropoïdes de l'Afrique Centrale et leurs relations avec les Plasmodiums humains. Third International Congress for microbiology, New-York, Report of Proceedings, p. 425, 1939.
- Les plasmodiums des anthropoïdes de l'Afrique centrale et leurs relations avec les plasmodiums humains, Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XIX, n° 4, p. 563, 1939.
- De pathogénie der Filaria ziekten. Geneesk. Bladen uit België, n° 10, 1939.
- Les plasmodiums des anthropoïdes de l'Afrique Centrale et leurs relations avec les Plasmodium humains. Réceptivité de l'homme au *Plasmodium malariae* (*Plasmodium rodhaini* Brumpt) du chimpanzé. C.R. Soc. Biol., T. CXXXIII, p. 276, 1940.
- Le comportement de *Plasmodium schwetzi* (Brumpt) du chimpanzé, vis-à-vis des réticulocytes (met P. LASSMAN). Ann. Soc. belge de Méd. Trop., T. XX, p. 83, 1940.
- Le cycle schizogonique de *Plasmodium schwetzi* et l'évolution de ce parasite chez les *Anopheles maculipennis* var. *atroparvus*. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XX, n° 2, 1940.
- Contribution à l'étude des Plasmodiums de singes africains. Le comportement différent de *Pl. gonderi* et *Pl. kochi* chez les moustiques (M.-TH. VAN HOOFF). Bull. Soc. Path., T. XXXIII, p. 107, 1940.
- Les plasmodiums des anthropoïdes de l'Afrique Centrale et leurs relations avec les plasmodiums humains (Deuxième communication). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XX, n° 4, 1940.

- Essais d'infecter des cultures de tissus d'embryon de poulet par les sporozoïtes de *Pl. gallinaceum*' (met W. GAVRILOV en S. COWEZ). C.R. Soc. de Biol., T. 143, p. 261, 1940.
- Les plasmodiums des anthrophoïdes de l'Afrique centrale et leurs relations avec les plasmodiums humains. Bull. Ac. de Méd., T. VI, VIe série, p. 21, 1940.
- Étude d'une souche de *Trypanosoma cazalboui*' (*vivax*) du Ruanda (met CH. VAN GOIDSENHOVEN en L. VAN HOOFF). Inst. Roy. Col. Belge, Sect. Sc. Nat. et Méd., T. XI, fasc. 4, 1941.
- Sur le comportement de diverses espèces de trypanosomes de petits mammifères en présence de cultures de tissus (met W. GAVRILOV en S. COWEZ). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXI, n° 1, 1941.
- Sur un plasmodium du Gibbon „*Hylobates lensiscus*” Geoffff. Acta biologica Belgica, T. I, p. 118, 1941.
- Notes sur *Trypanosoma minasense*' Chagas. Identité spécifique du trypanosome du *Saimiri* : *Chrysothrix sciareus*'. Acta biologica Belgica, T. I, p. 187, 1941.
- Sur le rôle d'*Argas reflexus*' dans la transmission du paratyphus des pigeons (met VAN OYE). Acta biologica Belgica, T. I, p. 216, 1941.
- Sur la présence de sensibilisatrice fixant le complément dans le sang et le liquide encéphalorachidien de trypanosés (CH. VAN GOIDSENHOVEN). Acta biologica Belgica, T. I, p. 280, 1941.
- Considérations sur le diagnostic de la méningo-encéphalite trypanosomique humaine d'après l'observation de quatre Européens atteints de la maladie du sommeil. Existence dans le sang et le liquide encéphalorachidien des malades, de sensibilisatrices fixant le complément (met G. VALCKE en CH. VAN GOIDSENHOVEN). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXI, p. 195, 1941.
- Difficultés et erreurs dans le diagnostic de la maladie du sommeil. Bull. Acad. Royale de Méd. de Belgique, p. 592, 1941.
- Sur la spécificité morphologique et biologique de *Trypanosoma pipistrelli*' E. Chatton et R. Courrier. Acta Biologica Belgica, T. II, p. 55, 1942.
- Un cas d'onchocercose avec polyadénopathie chez l'Européen. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXII, p. 11, 1942.
- Recherches sur l'anophélisme en Belgique (met M.-TH. VAN HOOFF). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXII, p. 19, 1942.
- Sur l'existence de *Trypanosoma vespertilionis*' (Battaglia) et *Trypanosoma pipistrelli*' (Chatton) chez diverses espèces de chauve-souris en Belgique (met E. HENRY). Acta Biol. Belgica, T. II, p. 261, 1942.
- Les variétés raciales ou biotypes de l'*Anopheles maculipennis*' en Belgique. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, T. XIII, fasc. 2, p. 226, 1942.
- A propos de trypanosomes de poissons du bassin du Fleuve Congo. Rev. Zool. Bot. Afric., T. XXXVI, n° 4, 1942.
- Au sujet du développement intracellulaire de *Trypanosoma lewisi*' chez *Ornithodoros moubata*'. Acta Biol. Belgica, T. II, p. 413, 1942.
- Au sujet du développement intracellulaire de *Trypanosoma pipistrelli*' (Chatton et Courrier) chez *Ornithodoros moubata*'. Acta Biol. Belgica, T. II, p. 416, 1942.
- Maladie du sommeil. Clinique et Diagnostic. Arch. Méd. belges, Numéro spécial, 1943.
- L'infection à *Plasmodium malariae*' du chimpanzé chez l'homme. Étude d'une première souche isolée de l'anthropoïde *Pan satyrus versus*' (met R. DELLAERT). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. I, p. 19, 1943.
- Quelques données au sujet des Teignes au Mayumbe (note clinique). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIII, p. 63, 1943.
- Inoculation de spirochètes et de protozoaires sur la membrane chorio-allantoïdienne de poulet (L. VAN DEN BERGHE). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXIII, p. 139, 1943.
- Contribution à l'étude des ganglions inguinaux dans l'Adénolymphocèle et l'Elephantiasis du scrotum au Congo Belge. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXIII, p. 89, 1943.
- Essais d'infection de la cavité générale de la tique *Ornithodoros moubata*' par les *Trypanosoma pipistrelli*' et *vespertilionis*'. Acta Biol. Belgica, T. III, p. 5, 1943.
- Présence de *Microfilaria streptocerca*' dans les régions de Lisala et de Basankusu (Congo belge). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIII, p. 203, 1943.
- Recherches sur l'anophélisme en Belgique (deuxième communication) (met M.-TH. VAN HOOFF). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIII, p. 209, 1943.

- Documents complémentaires au sujet des teignes au Mayumbe (note clinique). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIII, 3, p. 63, 1943.
- L'histologie de l'escarre dans la fièvre pseudoboutonneuse de la région du Maniema (Congo belge) (met A. BARLOVATZ). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIV, p. 37, 1944.
- Un deuxième cas d'onchocercose nodulaire chez le buffle du Cap, *Syncerus caffer* dans le haut Ituri (met J. GILLAIN). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIV, p. 43, 1944.
- Au sujet d'un élevage de *Glossina palpalis* en Europe et de quelques essais d'évolution chez cette glossine des *Trypanosoma lewisi* et *cruzi* (met M.-TH. VAN HOOF). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIV, p. 54, 1944.
- Le comportement en culture suivant la méthode de Bass des plasmodiums de chimpanzé (met P. LASSMAN). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIV, p. 131, 1944.
- Enkele beschouwingen over vergelijkende pathologie van Mensen en Dieren in Centraal-Afrika. Vlaamsch diergeneeskundig Tijdschrift, T. XIII, n° 3-4, maart-april, 1944.
- Persistence prolongée de sensibilisatrices fixant l'alexine après la guérison de la trypanosomiase (met CH. VAN GOIDSENHOVEN). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXIV, p. 235, 1944.
- Existe-t-il un danger de réapparition du paludisme en Belgique? (met J. VAN MECHELEN). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXIV, p. 247, 1944.
- Paludisme, récents progrès dans la thérapeutique, l'étiologie et l'immunité. Brux. Méd., Numéro Jubilaire, décembre 1945.
- Nouvelles perspectives pour la lutte contre le paludisme. Rev. Col. Belge, n° 4, p. 5, 1945.
- Longue conservation de la virulence d'*Entamoeba invadens* en culture. C.R. Soc. Biol., T. CXXXIX, p. 67, 1945.
- Essais d'infection de la cavité générale de la tique, *Ornithodoros moubata* par divers trypanosomes. Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXV, p. 1, 1945.
- A propos de la présence en Belgique d'*Achromaticus vesperuginus* (Dionisi, 1899). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXV, p. 19, 1945.
- Essai de différenciation sérologique entre trypanosomes et schizotrypanosomes (met R. RESSELER). Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXV, p. 23, 1945.
- La prophylaxie de la malaria par l'Atébrine. Parasitica, 1945.
- La disparition du paludisme et l'état actuel de l'anophélisme en Belgique. Documentation Médicale, n° 1, août 1945.
- Documents pour servir à l'histoire de la maladie du sommeil au Congo belge. I. La maladie du sommeil dans l'Ubangi en 1905-1906. Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des Séances, T. XVI, p. 112, 1945.
- Documents pour servir à l'histoire de la maladie du sommeil au Congo belge. II. La trypanosomiase humaine dans le district de l'Aruwimi en 1907 et en 1908. Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des Séances, T. XVII, p. 368, 1946.
- Corollaire à l'étude de Mlle E. Peel et M. Chardome sur les filariés, au Congo belge. Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXVI, p. 157, 1946.
- Contribution à l'étude des Plasmodiums des anthropoïdes africains. La schizogonie du *Plasmodium reichenowi* dans le sang périphérique (met E. PEEL). Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXVI, p. 341, 1946.
- La thérapeutique actuelle des filarioses. Parasitica, II, 33-43, 1947.
- Entamoeba knowlesi* n. sp. parasite de deux tortues : *Terrapina cinosternoïdes* et *Platysternum megacephalum*. (met M.-TH. VAN HOOF). Ann. de Paras., T. XXII, pp. 129-137, 1947.
- Le Service d'Hygiène et l'Assistance Médicale aux Indigènes au Congo belge. C.R. des IVe Congrès de Médecine Tropicale et de la Malaria, Washington, pp. 1459-1468, 1948.
- Contribution à l'étude des Plasmodiums des anthropoïdes africains. Transmission du *Plasmodium malariae* de l'homme au Chimpanzé. Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXVIII, p. 39, 1948.
- Susceptibility of the Chimpanzee to *P. malariae* of human origin. Am. J Trop Med., Vol. 28, p. 629, 1948.
- Un cas d'infection spontanée par *Toxoplasma* chez la marmotte (met H. HENDRIX). C.R. Soc. Biol., T. CXLII, p. 1583, 1948.
- Documents pour servir à l'histoire de la maladie du sommeil au Congo belge. III. La période 1907 à 1911.

- Les premiers lazarets et les débuts de l'expérimentation de l'Atoxyl et de l'Émélique.* Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des Séances, T. 19, p. 943, 1948.
- La paradoxe du 'Plasmodium vivax' chez le chimpanzé.* Bull. Acad. Roy. de Méd. de Belgique, T. XIV, p. 17, 1949.
- Considérations sur le rôle des microfilaries dans la pathogénie des filarioses.* Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., T. XXIX, p. 177, 1949.
- Le comportement du cotton rat vis-à-vis du 'Pl. berghei' (Vincke et Lips).* Ann. Soc. Belge Méd. Trop., 29, 483, 1949.
- La pathogénie des filarioses.* Conférence, Bâle, le 13 janvier, 1949.
- Considérations sur la situation actuelle de la trypanosomiase humaine au Congo belge.* Conférence du 8 février 1949, Bureau International de la Trypanosomiase, Londres, 1949.
- L'alimentation et l'hygiène au Congo belge.* Conférence, Journées Coloniales Université Coloniale, Anvers, avril 1949.
- Nieuwe aanwinsten op het gebied der filariass en der filariawormen.* Communication Ned. Vereeniging voor Trop. Geneesk., Amsterdam, 22 mei 1949.
- A propos d'un cas de maladie de Gaucher au Kwango (met J. NAETS en M. A. KIVITS).* Ann. Soc. Belge Méd. Trop., XXIX, 423, 1949.
- Tumeurs osteo-chondro-fibreuses multiples chez le lézard 'Cyclura cornuta'.* Rev. Belge de Path. et de Méd. Exp., n° 6, 317, 1949.
- Une tumeur mycosique chez la vipérine 'Tropidonotus natrix' (met G. MATTLET).* Ann. de Paras. Hum. et Comp., 25, p. 77, 1950.
- Formation de pseudo-kystes au cours d'essais d'immunité croisée chez différents toxoplasmes.* C.R. Soc. Biol., T. CXLIV, p. 719, 1950.
- La grande susceptibilité des sciuridés aux Toxoplasmes.* C.R. Soc. Biol., T. CXLIV, p. 717, 1950.
- Documents pour servir à l'histoire de la Maladie du Sommeil au Congo belge. La trypanosomiase humaine au Katanga. IV° note.* Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des Séances, T. XXI, 692, 1950.
- Aperçu Général sur la Pathologie Humaine au Katanga.* C.R. du Congrès scientifique d'Élisabethville, 13-19 août 1950, Vol. V, p. 11.
- Documents pour servir à l'histoire de la maladie du sommeil du Congo belge. La Trypanosomiase humaine au Katanga.* C.R. Congrès scientifique d'Élisabethville, Vol. V, p. 43, 1950.
- Pinta with remarks by R. D. G. Th. Simons.* Doc. Neerl. et Indon. de Morbis Tropicis', T. II, p. 166, 1950.
- Sur la pluralité des espèces de Babesia de rongeurs. A propos de la spécificité de 'Babesia rodhaini' van den Bergh et al.* Liber Jubilaris J. Bordet. Ann. Inst. Pasteur, 79, 777, 1950.
- Le comportement du 'cotton rat' vis-à-vis du 'Pl. berghei'.* Note complémentaire. Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXXI, p. 289, 1951.
- Localisation oculaire de nymphes de porocéphales chez un enfant indigène (met P. DE COSTER).* Ann. Soc. Belge Méd. Trop., T. XXXI, 331, 1951.
- Essai d'évolution de 'Plasmodium berghei' Vincke et Lips chez 'Anopheles maculipennis var. atroparvus' (met I. VINCKE).* Ann. Soc. Belge Méd. Trop., XXXI, 297, 1951.
- 'Trypanosoma leleupi' n. sp. parasite de 'Hipposideros caffer' au Katanga.* Ann. de Paras. hum. et comp., XXVI, 1933, 1951.
- Infection expérimentale par Toxoplasmes de la Marmotte en sommeil hivernal.* Ann. Soc. Belge de Méd. Trop., XXXI, p. 487, 1951.
- Les adénolymphocèles du Congo belge.* Anais do Instituto de Med. Trop, 8, 3, 503, 1951.
- Au sujet de la membrane limitant les pseudokystes des toxoplasmes (met M.-A. GEREBTZOFF).* C.R. Soc. Biol., 145, 766, 1951.
- L'hémoglobinurie dans la babésiose des souris (met CH. DEMUYLDER).* Ann. Inst. Pasteur, 81, 608, 1951.
- Essais de chimiothérapie chez les souris infectées de 'Babesia rodhaini'.* Rev. Belge de Path. et de Méd. Exp., XXI, 129, XXI, 1951.
- Note sur la sensibilité de 'Lophuromys sikapusi sikapusi' Temm. 'Steatomys opimus gazelle', Thom.*

- et *Hint*, deux rongeurs sauvages de l'Afrique centrale, à l'infection expérimentale par *Leishmania donovani*'. Riv. di Paras., XIII, 89, 1952.
- Les adénolymphocèles du Congo belge. Inst. Roy. Col. Belge, Sect. des Sc. Nat. et Méd., Mémoires in-8°, XXI, n° 5, 1952.
- Compte rendu des travaux des commissions chargées d'étudier l'organisation de la lutte contre le paludisme au Congo belge. Inst. Roy. Col. Belge, Bull. des Séances, XXII, 701, 1951.
- L'hémoglobinurie des rongeurs infectés de *Babesia rodhaini*' (met CH. DEMUYLDER). Ann. Soc. B. Méd. Trop., 31, 551, 1951.
- Pl. vinckei*' n. sp. Un deuxième plasmodium parasite de rongeurs sauvages au Katanga. Ann. Soc. B. Méd. Trop., 32, 275, 1952.
- Le foie des rongeurs infectés dans la nature par *Schistosoma rodhaini*'. Congrès National de Médecine Tropicale, Lisbonne, 24-29 avril 1952.
- Deux cas d'adénolymphocèles chez des femmes indigènes du Kibali-Ituri, Congo belge. Congrès National de Médecine Tropicale, Lisbonne, 24-29 avril 1952.
- Note au sujet de l'évolution du *Plasmodium berghei*' chez *Anopheles maculipennis*' var *atroparvus*' (met I. VINCKE). Ann. Soc. B. Méd. Trop., 32, 165, 1952.
- Deux nouveaux cas d'infestation par *Plasmodium* chez des pingouins (met V.-F. ANDRIANNE). Ann. de Parasit. hum. et comp., 27, 573, 1952.
- La spécificité biologique du *Plasmodium vinckei*'. Ann. Inst. Pasteur, 84, 672, 1953.
- La réceptivité de quelques roussettes africaines à *Plasmodium berghei*', Vincke et Lips. Bull. Soc. Path. Exot., 46, 315, 1953.
- Développement abortif de *Loa papionis*' chez divers arthropodes. Insuccès du traitement à la Diéthyl-carbamazine dans la filariose diurne du Babouin (met M. WANSON). Ann. Soc. B. Méd. Trop., 33, 177, 1953.
- Sur une deuxième souche de *Babesia rodhaini*' du rongeur africain, *Thammomys surdaster*' (met I. VINCKE). Acta Tropica, 10, 264, 1953.
- La pathogénie des filarioses humaines examinée à la lumière des récents progrès thérapeutiques. Ve Congrès Internationaux de Médecine Tropicale et du Paludisme. Istanbul, 28 août 1953-4 septembre 1953. Acta Tropica, 10, 194, 1953. Traduit en espagnol dans la „Medicina Colonial”, 24, 262, 1954.
- Contribution à l'étude de l'*Hepaticystis (Plasmodium) epomophori*'. Ann. Soc. B. Méd. Trop., 33, 285, 1953.
- Le *Thammomys surdaster surdaster*'. Liber Jubilaris Schouteden. Ann. du Musée du Congo, Tervuren, in-4°, Zool., 1, p. 74, 1953.
- Quelques hématozoaires des régions Nord-Est du Congo belge (met A. FAIN). Liber Jubilaris Schouteden, Ann. du Musée du Congo, Tervuren, in-4°, Zool., 1, 1953.
- L'action de la diète lactée sur les infections à *Plasmodium berghei*, *Plasmodium vinckei*' et *Babesia rodhaini*', chez les souris. Ann. Soc. B. Méd. Trop., 33, 245, 1953.
- Diète lactée et acide paraminobenzoïque dans l'infection due au *Plasmodium berghei*' chez la souris. Ann. Soc. B. Méd. Trop., 33, 459, 1953.
- Les infections à *Plasmodiums* chez les pingouins. Bull. Soc. Roy. Zool. d'Anvers, n° 1, 1953.
- Absence d'immunité croisée entre *Plasmodium berghei*' et *Plasmodium vinckei*' dans les infections chez les jeunes rats. C.R. Soc. Biol., 148, 1519, 1954.
- Absence d'immunité croisée entre *Plasmodium berghei*' Vincke et Lips et *Plasmodium vinckei*' Rodhain. Ind. J. of Malar., 8, 369, 1954 (en anglais).
- Eimeria vinckei*', n. sp. parasite de l'intestin de *Thammomys surdaster surdaster*'. Ann. Parasit. hum. et comp., 29, 4, 327-329, 1954.
- Histoire de la recherche scientifique médicale et vétérinaire dans les territoires de l'Afrique au Sud du Sahara. Journées médicales de Léopoldville, 27-29 sept. 1954, Ann. Soc. B. Méd. Trop., 34, 535, 1954.
- Bref histoire de l'Onchocercose en Afrique centrale. Conférence de l'Onchocercose de l'O. M. S., Léopoldville, 2-6 octobre 1954.
- Un nouveau cas de coenurose chez le babouin *Theropithecus gelada* (met M. WANSON). Ruppell. Rivista di Paras., 15, 613, 1954.

- Essai d'adaptation du *Plasmodium vinckei* au rat blanc. Ann. Soc. B. Méd. Trop., 34, 217, 1954.
- Contribution à l'étude de *Plasmodium schwetzi*. I. L'évolution de *Plasmodium schwetzi* chez *Anopheles atroparvus* (met M. BERTEAUX). Ann. Soc. B. Méd. Trop., 35, 69, 1955.
- Contribution à l'étude de *Plasmodium schwetzi*, E. Brumpt. II. Transmission de *Plasmodium schwetzi* à l'homme (met R. DELLAERT). Ann. Soc. B. Méd. Trop., 35, 73, 1955.
- Nouveaux essais d'évolution de *Plasmodium berghei* chez *Anopheles maculipennis atroparvus* (met M. WANSON, I. VINCKE et M. BERTEAUX). Ann. Soc. B. Méd. Trop., 35, 203, 1955.
- Essai de transmission cyclique de *Plasmodium berghei* (met M. WANSON et I. VINCKE et M. BERTEAUX) Ann. Soc. B. Méd. Trop., 35, 219, 1955.
- Les bilharzioses. Rev. Méd. de Louvain, n° 16, 249 en n° 17, 1955.
- Les localisations tissulaires de *Microfilaria volvulus*. Remarque au sujet de la note de M. H. HUGHES : „Some observations on the pathology of Onchocerciasis”. West Afr. Med. JI, 4, 44, 1955.
- Un refuge insoupçonné pour la rainette *Hyperolius concolor balfouri*, Werner (Zooleo), 1955.
- Au sujet de la localisation de *Dipetalonema vanhooffi*. E. Peel et M. Chardome. Bull. Soc. Path. Exot., 48, 672, 1955.
- Un cas de sarcosporidiose chez un psittacide *Eupsittula auricapillus* Licht. Ann. Paras. hum et comp., 31, 5, 1956.
- Les formes préérythrocytaires de *Plasmodium vivax* chez le chimpanzé. Ann. Soc. B. Méd. Trop., 36, 99, 1956.
- Paradoxical behavior of *Plasmodium vivax* in the chimpanzee. Trans. Roy. Soc. Trop. Med. and Hyg., 50, 287, 1956.
- Contribution à l'étude de *Plasmodium schwetzi*. E. Brumpt (3e note). L'infection à *Pl. schwetzi* chez l'homme (met R. DELLAERT). Ann. Soc. B. Méd. Trop., 35, 757, 1955.
- Quelques hématozoaires de petits mammifères du Haut Katanga (met M. LIPS). Ann. Paras. hum. et comp., 1956 (à paraître).

ADRIAAN HEGMANS

1932

Hegmans, Adriaan, Frans, werd geboren te Ledeborg op 20 mei 1885. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Gent en studeerde nadien aan de Rijksuniversiteit van dezelfde stad, waar hij op 9 oktober 1908 promoveerde tot doctor in de Letteren en Wijsbegeerte, Germaanse Filologie — specialiteit Engels.

Hij was leraar aan de Koninklijke Athenea van Brussel, Brugge, Mechelen, Chimay, Oostende en sedert 1919 te Gent. Van 1936 tot 1945 was hij in laatstgenoemde stad tevens leraar aan de Rijksnormaalschool.

Bij K.B. van 5 november 1932 werd hij, ter opvolging van G. Ch. Gale, benoemd aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen tot full-time docent voor de Engelse taal.

Bij K.B. van 8 februari 1935 werd hij gemachtigd de titel van hoogleraar te dragen.

Op 21 mei 1955 werd hij toegelaten tot het emeritaat.

PUBLIKATIES VAN ADRIAAN HEGMANS

IN BOEKVORM

Vlaanderen veegt door A. H. GANNET (A. Hegmans), Rombaut-Fecheyr, 61 pp., Gent, 1944.
...in *Verscheidenheid*, Rombaut-Fecheyr, 122 p., Gent, 1951 (uitgave van het Oswald De Schampelaere-Fonds).

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

Hij leverde bijdragen van filologische en folkloristische aard in de Verslagen en Mededelingen der Koninklijke Vlaamse Academie.

MICHEL VAN CAENEGHEM (1893-1940)

1934

Van Caeneghem Michel werd geboren op 3 maart 1893 en overleed te Brussel op 2 juli 1940.

Hij behaalde aan de Bijzondere Handelsschool (sinds 1934 „Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen”), gehecht aan de Faculteit der Rechten van de Rijksuniversiteit te Gent, volgende diploma's : Licentiaat van de hogere graad in de handelswetenschappen (1921); Licentiaat in de financiële wetenschappen (1922); Licentiaat in de handels- en consulaire wetenschappen (1922); Licentiaat in de koloniale wetenschappen (1922).

Hij begon zijn loopbaan als leraar in de handelswetenschappen aan het Koninklijk Atheneum te Diest.

Bij K.B. van 15 september 1926 werd hij benoemd tot werkleider aan de „Bijzondere Handelsschool”, verbonden aan de Rechtsgeleerde Faculteit van de Rijksuniversiteit te Gent, bij de cursus in de handelsinrichting (1^e, 2^e en 3^e deel), ter vervanging van de heer R. Miry, die er van ontlast werd.

Bij brief van de Rector dd. 19 februari 1934 werd hij aangeduid om voorlopig Prof. A. Van Waesberghe te vervangen voor de cursus „Handels- en Zeevaartuitrusting”.

Bij K.B. van 24 september 1934 benoemd tot docent bij de pas omgevormde „Bijzondere Handelsschool” tot „Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen” — met behoud van zijn ambt als werkleider — voor de leergang „Handelsinrichting” (2^e en 3^e jaar) ter vervanging van Professor R. Miry en voor de leergang „Handels- en Zeevaartuitrusting” ter vervanging van wijlen Professor A. Van Waesberghe. Bij K.B. van 8 februari 1935 gemachtigd de titel van Hoogleraar te voeren bij de „Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen”.

Werd in oktober 1935, wegens zijn benoeming tot Secretaris-generaal van het „Herdisconterings- en Waarborgsinstituut” ontlast van zijn full-time opdracht aan de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen.

Bij K.B. van 26 maart 1937 werd hij, naar aanleiding van de geleidelijke

invoering van het leerplan der Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, ontlast van alle voornoemde leergangen en benoemd voor de cursussen : Bedrijfsorganisatie (1^e lic. econ. wet.); Handels- en Zeevaartuitrusting in economisch opzicht (1^e lic. econ. wet.); Bedrijfsorganisatie met praktische oefeningen (1^e lic. handels- en consulaire wet., handels- en financiële wet., handels- en koloniale wet.); Handels- en Zeevaartuitrusting (id.).

Bij K.B. van 26 juni 1937 benoemd voor de cursussen : Bedrijfsorganisatie (2^e lic. Econ. wet.); Bedrijfsorganisatie met praktische oefeningen (2^e lic. handels- en consulaire wet., Handels- en financiële wet., Handels- en Koloniale wet.). Hij hernam begin 1940 zijn full-time opdracht aan de Universiteit, maar overleed reeds enkele maanden nadien.

Gedurende de ettelijke jaren, welke het deze zo vroegtijdig aan een hartaandoening overleden collega gegeven is geweest zijn krachten aan zijn universitaire loopbaan te wijden, heeft hij zich zeer verdienstelijk weten te maken.

Toen hij nog werkleider was, fungeerde hij reeds als opsteller van het verslag betreffende de hervorming van het leerplan der „Bijzondere Handelsschool” (1931), dat later aanleiding zou geven tot de omvorming van de „Bijzondere Handelsschool” tot „Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen” (1934).

Hij was een stille en noeste werker, die zijn leerstof op kalme, zakelijke en duidelijke wijze wist mede te delen en daarenboven de kunst bezat door zijn eenvoudig, gemoedelijk en bezielend optreden bij zijn studenten de nodige belangstelling op te wekken voor wetenschappelijk onderzoek en wel zó dat ze zich als echte medewerkers van hem voelden.

Zoals blijkt uit de hieronder aangehaalde bibliografie verschenen van zijn hand in een zeer korte tijdspanne tal van publikaties. Deze met betrekking tot de financiële toestand van de Belgische industriële ondernemingen moeten beschouwd worden als zoveel waardevolle bijdragen betreffende een tot dan toe nog weinig ontgonnen gebied. Vooral zijn studie over de financiële indexen dient aangestipt te worden als baanbrekend „avant-garde”-werk.

Dit alles belette deze taaie werker niet ook in het Vlaamse bedrijfsleven een grote rol te spelen. Hij was niet alleen een der grondleggers van het zo machtig geworden „Vlaams Economisch Verbond”, doch hij is er tevens gedurende lange tijd de spil van geweest.

Zoals in een toespraak, gehouden op de algemene vergadering van de Vereniging der Oud-Studenten in de Handels- en Economische wetenschappen der Rijksuniversiteit te Gent, door haar voorzitter Dr. Aug. Taevernier gezegd werd, was overal waar moest geijverd worden voor het Vlaamse hoger economische onderwijs en het Vlaamse bedrijfsleven professor Van Caeneghem aanwezig, niet met woordengepraal, maar met de daad.

Met hem verloor de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen een plichtbewuste, toegewijde en veelbelovende leerkracht.

R. VANALDERWEIRELDT.

PUBLIKATIES VAN MICHEL VAN CAENEGHEM

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- In „De Katholieke Encyclopedie”, Rubriek *Economie*, Boekdeel I, 1932-33.
- De inhoud der Bedrijfseconomie*. Tijdschrift voor Administratieve Bedrijfsorganisatie, sept. 1934.
- De ontleding van de financiële structuur van de ondernemingen*. Tijdschrift voor administratieve bedrijfsorganisatie, oktober 1934-nov. 1934.
- De financiële strekking in de Belgische Industrie*. Tijdschrift Rooms-Katholieke Bedrijfsleiding, maart 1935.
- De financiële toestand in de Belgische Industrie*. Tijdschrift voor Economie en Sociologie, mei 1935.
- De financiële toestand in de Belgische Industrie. Opgaven en toelichting*. Uitgave Vereniging van Bedrijfshuishoudkunde, Antwerpen, 1935.
- Les Index financiers de l'Industrie Belge*. Uitg. Vereniging voor Bedrijfshuishoudkunde, Antwerpen, 1935.
- De betekenis van de reserves in de Belgische industriële ondernemingen*. Arbeidsblad, juni 1935.
- Signification des réserves dans les entreprises industrielles belges*. Revue du Travail, juni 1935.
- Beschouwingen over het Belgisch bankwezen*. V.E.V.-Berichten, Speciaal Banknummer, nov. 1935.
- De inventarisatie en het waarde-probleem*. Tijdschrift voor Administratieve Bedrijfsorganisatie, maart 1936.
- De Naamloze Vennootschappen*. V.E.V.-Berichten, juli 1937.
- De financiële organismen en de overheid*. Economische Tijdingen, februari 1938.
- Het vierde schrift van het Studiecentrum der Naamloze Vennootschappen*. V.E.V.-Berichten, jan. 1939.

RAYMOND WILLEMYNS

1937

Raymond, J. Willemyns werd geboren te Torhout op 3 juli 1909. Hij volbracht zijn middelbaar onderwijs, — de Grieks-Latijnse Humaniora — aan het Koninklijk Atheneum te Brugge (1921-1928).

Vervolgens studeerde hij aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij op 12 juli 1932 promoveerde tot doctor in de Wijsbegeerte en Letteren, groep Romaanse Filologie.

Op 9 november 1933 werd hij als eerste gerangschikt in de Universitaire Wedstrijd. Van september 1933 tot juli 1934 was hij waarnemend leraar aan het Kon. Atheneum te Gent en in september 1934 werd hij er tot leraar benoemd.

In 1934-1935 werd hij, op voordracht van de Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte, door de Regering aangeduid om de lessen te volgen van de École Normale Supérieure te Parijs. Van 1 oktober 1935 tot 31 juli 1936 werd hij ter beschikking gesteld als leraar en belast met een opdracht van het N.F.W.O.

Bij K.B. van 25 februari 1937 werd hij benoemd tot waarnemend docent aan de H.S.H.E.W. voor een termijn van drie jaar, ter vervanging van wijlen professor Ulrix. Door besluit van de Secretaris-Generaal van

20 september 1940 werd dit mandaat verlengd van 1 januari 1940 tot op het einde van het academiejaar 1941-1942. Hij werd benoemd tot docent bij besluit van de Secretaris-Generaal dd. 5 april 1941.

Er werd een einde gesteld aan zijn leeropdracht bij besluit van de Regent, dd. 4 januari 1946.

PUBLIKATIES VAN RAYMOND WILLEMYS

IN BOEKVORM

Het Onderwijs van het Fransch aan de Vlamingen op nieuwe Banen. Principes en Methodes. Brugge, Cultura, Caeyman, 40 pp., 1936.

Korte Beschrijvinge van Parijs, en de Manieren en Zeden van die haer daer onthouden, door D. Buysero. Opnieuw uitgegeven met inleiding, bronnenstudie en aantekeningen door Dr. R. J. WILLEMYS. Antwerpen. De Nederlandsche Boekhandel, XI-155 pp., 1942.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Ons Hooger Onderwijs in Gevaar. Nieuw Vlaanderen, 16 mei 1936.

Bij den dood van een vooraanstaand Vlaamsch geleerde, Prof. dr. Eug. Utrix. Nieuw Vlaanderen, 13 juni 1936.

J. K. Huysmans up to date. Wetenschap in Vlaanderen, n° 2, november 1936.

Ferdinand Brunot (1860-1938). Vlaamsch Opvoedkundig Tijdschrift, 1936.

Een Aanwinst op het Gebied van het Onderwijs van het Fransch in Vlaanderen. Vlaamsch Opvoedkundig Tijdschrift, pp. 612 sqq., juli 1937.

De Romaansche Philologie aan de Rijksuniversiteit te Gent. Wetenschap in Vlaanderen, pp. 93 sqq., december 1937.

De pikante Bevindingen van een Noord-Nederlandsche Rijmelaar uit de XVIIe eeuw over zijn verblijf in Parijs. Wetenschap in Vlaanderen, april 1936.

Over J. K. Huysmans. Nieuw Vlaanderen, pp. 4, 1 en 8 januari 1938.

Fransche invloeden op Dirck Buysero (1644-1707). Wetenschappelijke Tijdingen, n° 1, pp. 16 sqq., 1941.

Emile Verhaeren (1855-1916). Nieuw Vlaanderen, 18 december 1941 en 31 januari 1942.

J. K. Huysmans en het Satanisme van „Là-Bas”. Nieuw Vlaanderen, pp. 4 sqq., 28 februari 1942.

Charles De Coster (1827-1879). Nieuw Vlaanderen, pp. 4 sqq., 28 maart 1942.

Over Léon Daudet (1868-1942). Nieuw Vlaanderen, pp. 1 sqq., 25 juli 1942.

Georges Eeckhoud (1854-1927). Nieuw Vlaanderen, 1942.

De Germaanse Wezenstrekken van Emile Verhaeren. Nieuw Vlaanderen, 1942-43.

± 250 ondertekende bio-bibliographische notices over moderne en hedendaagse franse literatuur in de twee uitgaven van de „Katholieke Encyclopaedie”, Amsterdam, 1937-1939 en 1947-1950.

ALEXANDER PULMAN (1881-1950)

1938

Alexander Pulman werd geboren te Warschau op 30 september 1881; hij overleed te Brussel op 26 november 1950.

Doctor in de Letteren en Wijsbegeerte en in de Pedagogiek van de Universiteit te Petrograd (Klassieke talen) 1915. Aggregaat van het Middelbaar Onderwijs in het Grieks en het Latijn derzelfde Universiteit (1916).

Belast met een vrije cursus in het Grieks aan deze Universiteit van 1908 tot 1915. Professor aan de Gymnasia van Petrograd (1916-1919), Warschau (1922-1923) en Dantzig (1922- 1923).

In 1925-1926 was hij studiemeester aan het Atheneum te Bergen. Daarna doceerde hij aan het „Institut César” te Elsenne (Grieks, Latijn, Duits) en aan het „Institut des Dames de Marie” te St. Joost-ten-Node (Grieks, Latijn).

In 1930 werd hij tot docent benoemd aan de Universiteit te Buenos-Ayres voor het Grieks, het Latijn en het Sanskriet.

Bij K.B. van 8 maart 1938 werd hij belast aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen der Universiteiten te Gent en te Luik met de niet-verplichte cursus in de Russische Taal, ter vervanging van Prof. Taitsch, tot het emeritaat toegelaten.

Professor Pulman was Ridder in de Kroonorde (8 april 1948).

R. VAN NUFFEL.

FRANS BLOCKMANS

1944

Frans, Laurent Blockmans werd geboren te Antwerpen op 7 januari 1911. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Antwerpen

en zijn hogere studiën aan de Rijks-universiteit te Gent, waar hij in 1933 promoveerde tot doctor in de Letteren en Wijsbegeerte (groep Geschiedenis).

Van 1 oktober 1934 tot 30 september 1940 was hij aspirant van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en van 1941 tot 1943 geassocieerde van ditzelfde Fonds.

Bij besluit van de Secretaris-Generaal werd hij op 12 oktober 1940 benoemd tot assistent bij de faculteit van Wijsbegeerte en Letteren.

Bij Regentsbesluit werd hij met ingang van 1 november 1944 benoemd tot docent aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen voor de cursus „De economische geschiedenis, met inbegrip van de economische geschiedenis van België”.

Sedert 1 april 1943 is hij Stadsarchivaris van Antwerpen.

Hij was laureaat van de Universitaire Wedstrijd (1933-35) en is buitenlands lid van het Historisch Genootschap te Utrecht.

PUBLIKATIES VAN FRANS BLOCKMANS

IN BOEKVORM

Het Gentsche Stadspatriciaat tot omstreeks 1302. Gent, 1938.

1302 — Voor en Na. De Seizoenen, nr. 9, Antwerpen, 1941.

De voorbereiding van een Grootte Tijd. Gent tot omstreeks 1336. De Seizoenen, nr. 22, Antwerpen, 1942.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Bijdrage tot de studie van het stedelijk allodium te Gent. Bulletin de la Commission Royale des Anciennes Lois et Ordonnances de Belgique, dl. XIV, pp. 141-156, 1935.

- Een patricische veete te Gent op het einde der XIIIe eeuw (vóór 1293 tot juni 1306)*. Bulletin der Koninklijke Commissie voor Geschiedenis, dl. XCIX, pp. 573-692, 1935.
- Peilingen nopens de bezittende klasse te Gent omstreeks 1300*. Revue belge de philologie et d'histoire, dl. XV, pp. 496-516 1936; dl. XVI, pp. 632-665, 1937.
- De bestraffing van den opstand van Brugge en Westelijk-Vlaanderen in 1328*. Beknopte handelingen van het vijftiende Vlaams Philologencongres, 7 pp., Gent, 29-31 maart 1940.
- Le patriciat urbain de Gand jusqu'en 1302*. Revue du Nord, 6 pp. 1938.
- De oudste privileges der groote Vlaamse steden*. Nederlandsche Historiebladen, dl. I, blz. 421-446, 1938.
- De twee opeenvolgende Gentsche „Portus”*. Handelingen van het genootschap voor geschiedenis gesticht onder de benaming Société d'Émulation te Brugge, dl. LXXXII, pp. 52-83, 1939.
- L'équipement commercial de la Flandre avant 1300*. Annales de la Fédération archéologique et historique de Belgique. Congrès de Namur, pp. 273-286, 1938, 1939.
- Trois patriciens douaisiens de la seconde moitié du XIIIe siècle*. Belgisch tijdschrift voor philologie en geschiedenis, dl. XX, pp. 264-274, 1941.
- L'histoire mérovingienne de Cambrai*. Ibidem, dl. XX, pp. 707-719, 1941.
- De zoogenaamde stadskeure van Geeraardsbergen van tusschen 1067 en 1070*. Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis, dl. CVI, blz. 1-93, 1941.
- Jakob van Artevelde*. Belgisch tijdschrift voor philologie en geschiedenis, dl. XXI, blz. 404-420, 1942.
- De poortersboeken der groote steden tusschen Aa en Scheldebekken*. Belgisch tijdschrift voor philologie en geschiedenis, dl. XXII, pp. 204-219, 1943.
- De (voorlopig) oudste, originele Dietse schepenbrief van Antwerpen, 25 oktober 1296*. Belgisch tijdschrift voor philologie en geschiedenis, dl. XXVII, pp. 726-735, 1949.
- Het „Wonderjaar” en het afsluiten van Antwerpen's „Gouden Eeuw”*. Baekelmans ter eere, pp. 18, 1946.
- Het oude gerecht te Antwerpen*. Rechtskundig Weekblad, 14^e jrg., kol. 448-458, 1950.
- De stadsfinanciën te Antwerpen in de XVIIIe eeuw*. Antwerpen in de XVIIIe eeuw, pp. 395-401, Antwerpen 1952.
- De bevolkingscijfers te Antwerpen in de XVIIIe eeuw*. Ibidem, pp. 395-412.
- Het vroegste officiële ambachtswezen te Antwerpen*. Bijdragen voor de geschiedenis der Nederlanden, dl. VIII, pp. 161-201, 1953.
- Les Lombards à Anvers du XIIIe à la fin du XIVe siècle*. Tablettes du Brabant, dl. I, pp. 229-285, 1956.
- Rentes de blé bruxelloises de 1326-1327*. Cahiers Bruxellois, t. V, 1960, 38-51.

RAPHAËL VANALDERWEIRELDT

1944

VANALDERWEIRELDT, Raphaël, Louis, Marie, werd geboren te Moerbeke-Waas op 5 mei 1903. Hij volbracht zijn middelbare studiën (nieuwe humaniora) aan het Koninklijk Atheneum te Gent en aan de Vlaamse Kadettenschool te Namen; zijn hogere studiën aan de „Bijzondere Handelsschool” (sinds 1934 „Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen”), gehecht aan de Rechtsgeleerde faculteit der Universiteit te Gent, waar hij volgende diploma's behaalde :

Licentiaat in de handelswetenschappen (1925), Licentiaat van de hogere graad in de handelswetenschappen (1926), Licentiaat in de handels- en consulaire wetenschappen (1926), Doctor in de handelswetenschappen (1932).

Was in 1927 en 1928 werkzaam in een fabrieksbedrijf.

Van 1929 tot 1941 leraar in de handelswetenschappen (tot 1931 te Jumet, daarna aan het Koninklijk Atheneum te Vilvoorde). Van 1 februari 1941 tot 31 oktober 1944 assistent voor de cursus in de Bedrijfsorganisatie bij de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen, gehecht aan de Rechtsgeleerde faculteit der Universiteit te Gent.

Bij Regentsbesluit van 10 januari 1946, aangevuld door een besluit van 7 november 1947, benoemd tot

docent, met ingang van 1 november 1944, aan de Rijksuniversiteit te Gent en aldaar belast bij de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen met de cursus „Bedrijfsorganisatie” 1^e en 2^e candidatuur en de daarbij behorende praktische oefeningen, ter vervanging van Prof. Van Verdegheem, die hiervan ontlast werd.

Bij Regentsbesluit van 25 juli 1946 verder belast met het houden aan de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen, met ingang van 1 oktober 1946, van de cursus „Bijzondere methodiek der handelswetenschappen en didactische oefeningen in een instelling van middelbaar onderwijs” (Aggr. M.O.H.G.), ter vervanging van Prof. Van Verdegheem, die hiervan ontlast werd.

Bij Regentsbesluit van 25 september 1948 belast om buiten zijn overige bevoegd-

heden, aan de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen, met ingang van 1 oktober 1948, de cursus „Bedrijfsorganisatie” (1^e en 2^e licentie) met praktische oefeningen, te houden, ter vervanging van Prof. Van Verdeghem, die er van ontlast werd.

Bij Regentsbesluit van 15 mei 1949 benoemd tot hoogleraar bij de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen, met ingang van 1 november 1948.

Secretaris van de Hogere School voor Handels- en Economische wetenschappen van oktober 1954 tot januari 1955 en Voorzitter van januari 1955 tot oktober 1957.

PUBLIKATIES VAN RAPHAEL VANALDERWEIRELDT

IN BOEKVORM

Handboek van het fabrieksboekhouden (met G. VERBRUGGEN). Ten gebruike van het middelbaar onderwijs en de praktijk. Vierde herziene druk, 1 vol., 324 blz., Leuven, De Vlaamse Drukkerij, 1957.

Tweetalig rekeningstelsel (met G. VERBRUGGEN). Vierde herziene druk, 1 broch., 15 blz., Leuven, De Vlaamse Drukkerij, 1957.

Volledige uitwerkingen der opgaven voorkomende in het Handboek van het fabrieksboekhouden (met G. VERBRUGGEN). Tweede herziene druk, 1 vol., 116 blz., Leuven, De Vlaamse Drukkerij, 1949.

Leerboek van het fabrieksboekhouden (met G. VERBRUGGEN). Ten gebruike van fabrieksboekhouders, bedrijfsrevisoren en accountants, evenals van leraren middelbaar onderwijs en studenten hoger onderwijs. Derde, nieuw bewerkte druk, 1 vol., 604 blz., Leuven, De Vlaamse Drukkerij, 1958.

Tweetalig rekeningstelsel (met G. VERBRUGGEN). Derde, nieuw bewerkte druk, 1 broch., 31 blz., Leuven, De Vlaamse Drukkerij, 1958.

Volledige uitwerkingen voorkomende in het Leerboek van het fabrieksboekhouden (met G. VERBRUGGEN). Tweede druk, 1 vol., 88 blz., Leuven, De Vlaamse Drukkerij, 1948.

TIJDSCHRIFTARTIKELEN

Distributie en rationele bedrijfsleiding. Tijdschrift „Problemen”, blz. 633-58, Brussel, nov. 1947.

Distribution et gestion rationnelle. Revue „Problèmes”, Bruxelles, pag. 633-58, nov. 1947.

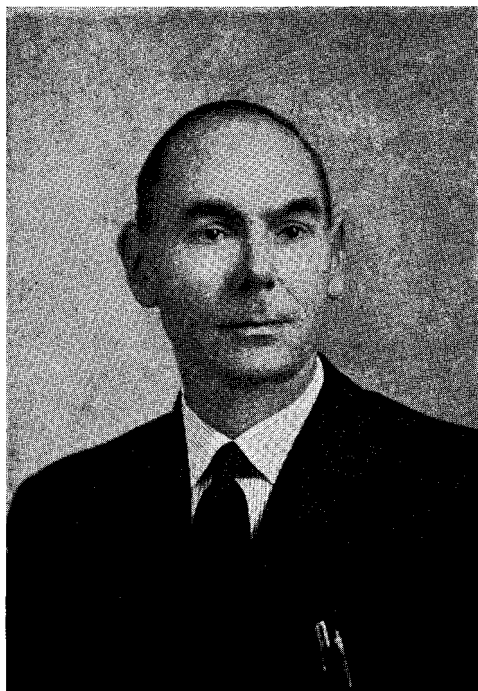
De verhouding tussen groot- en kleindistributiebedrijf in het licht der officiële enquêtes. Tijdschrift „Problemen”, Brussel, blz. 649-91, nov. 1948.

Grandes et petites entreprises de distribution à la lumière des enquêtes officielles. Revue „Problèmes”, Bruxelles, pag. 649-91, nov. 1948.

MICHEL BEYAERT

1946

Beyaert, Michel, Victor, Jozef, werd geboren te Wortegem (O.Vl.) op 20 maart 1914. Volgde van 1924 tot 1930 Grieks-Latijnse humaniora (behalve retorika) aan het St. Antoniuscollege te Lokeren, waarna gedurende twee jaar (1930-1932) textielscheikunde werd gestudeerd aan de Hogere Technische School te Kortrijk. Na met goed gevolg voor de Centrale Examenkommissie te Brussel de voorbereidende proef te hebben ondergaan, voorzien bij artikel 10 der wet van

10 april 1890-3 juli 1891, gewijzigd bij de wet van 14 juni 1930, werd hem op 6 oogst 1932 het gehomologeerd getuigschrift der Grieks-Latijnse humaniora afgeleverd.

In hetzelfde jaar volgde dan de inschrijving aan de Universiteit te Gent voor de eerste kandidatuur Wetenschappen, afdeling Scheikunde.

In 1934 werd er het kandidaats- en in 1936 het licentiaatsdiploma behaald, dit laatste met als onderwerp van verhandeling : „Bijdrage tot de studie van de keto-enolautomerie bij aethylacetylacetaat”. In 1936 werd tevens het diploma verkregen van geaggregeerde van het middelbaar onderwijs van de hogere graad.

Onmiddellijk daarna werden in het laboratorium voor organische chemie der Universiteit te Gent onderzoeken aangevat over „De amino-

derivaten van pentaerythriet”. Deze leidden tot het uitwerken van een gelijkbetiteld proefschrift, waarmede in 1941 het diploma van doctor in de Wetenschappen, afdeling Scheikunde, werd bekomen.

Na de hiertoe voorziene aanvullende colleges te hebben gevolgd, werd in 1941 tevens het diploma behaald van kandidaat in de Wetenschappen, groep artseneerbereidkunde.

Werd benoemd bij K.B. van 18 november 1938, met ingang van 1 oktober 1938, tot vrijwillig assistent bij het laboratorium voor organische scheikunde der fakulteit Wetenschappen van de Universiteit te Gent.

Werd vervolgens benoemd tot assistent bij hetzelfde laboratorium (K.B. van

29 maart 1940), functie die hij bleef waarnemen tot 1 januari 1945, met ingang van welke datum hij tot werkleider werd bevorderd (Regentsbesluit van 20 juni 1945).

Werd tot full-time docent benoemd bij Regentsbesluit van 5 februari 1946 en werd uit dien hoofde belast met de hierna vermelde kursussen aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, gehecht aan de Rechts-fakulteit : 1. Inleiding tot de studie der Warenkunde, met praktische oefeningen (1^e kand. Handelswet.); 2. Warenkunde en Nijverheidstechnologie, met praktische oefeningen (2^e kand. Handelswet.).

Werd benoemd tot hoogleraar aan de H.S.H. & E.W. met ingang van 1 januari 1950 (Regentsbesluit van 5 mei 1950).

Vervulde gedurende de academiejaren 1954-1957 de functie van sekretaris der Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen.

De bovenvermelde licentiaatsverhandeling „Bijdrage tot de studie van de keto-enolautomerie bij acetylacetaat” is van fysico-chemische aard en bestond er in het keto-enolautomeer evenwicht te bestuderen en te meten door middel van de diëlektrische konstante en het elektrisch dipoolmoment.

Na deze studie werd de organisch-chemische weg opgegaan en er werd in 1936 een aanvang gemaakt met de syntese van de toen nog onbekende aminoderivaten van pentaerythriet, dit onder meer met het doel de fysiologische werking van deze stoffen na te gaan. Uit dit werk groeide het doctoraatsproefschrift : „De aminoderivaten van pentaerythriet”, dat op 3 december 1941 werd verdedigd, samen met de stelling „In de organische carbonylverbindingen stemt de grondtoestand van de CO-groep overeen met de aangeslagen toestand $a(3\pi)$ van de CO-molekule”.

Gezien de toen heersende oorlogsomstandigheden kon de met dit werk behaalde Empain-prijs niet, zoals door het reglement voorzien, aangewend worden tot een verdere studie in het buitenland; daarom werd hij besteed aan een verblijf aan de Universiteit te Luik. Hier werden onder de leiding van Prof. D'Or en in samenwerking met werkleider Corin en assistent Godart, het infrarood-absorptiespectrum en het elektronendiffractiespectrum van enkele der in de loop van het thesiswerk gesynthetiseerde pentaerythrietderivaten vastgelegd en bestudeerd.

Na zijn verblijf aan de Universiteit te Luik werd te Gent de studie voortgezet van de spirocyclische stikstofhoudende pentaerythrietderivaten.

Na het beëindigen van dit onderzoek werd een aanvang gemaakt met de studie van de organische fluorhoudende stoffen en in het bijzonder de fluorhoudende pentaerythrietverbindingen. Ingevolge de oorlog moest dit onderzoek evenwel, bij totaal gebrek aan grondstoffen, na enkele maanden onderbroken worden. In 1944 werd vervolgens, in opdracht van de I.R.S.I.A., een aanvang gemaakt met de grondige chemische studie van de hoppebestanddelen, in het bijzonder de hoppebitterstoffen. Er werd een werkwijze vastgelegd om de twee belangrijke hoppebitterzuren, humulon en lupulon, in willekeurige hoeveelheid che-

misch zuiver af te zonderen en tevens werd een methode uitgewerkt, die toelaat deze twee bitterstoffen in hoppe en lupuline kwantitatief te bepalen. Het voor- naamste verschil met de vroegere methodes bestaat hierin dat het ruwe hop- extract aan een voorafgaandelijke chromatografische scheiding werd onder- worpen. Bij de scheikundige studie van de twee zuivere hoppebitterzuren α en β bleek dat het α -zuur bij het brouwen van het bier omgezet wordt tot een andere stof met evengroot molekulairgewicht, iso-humulon, zijnde één der dropukten, die als belangrijke bitterstof in het afgewerkte bier voorhanden zijn. Het gelukte overigens dit isohumulon in nagenoeg zuivere toestand te isoleren door gefrak- tioneerde distillatie in het hoge vacuum.

Naast de leeropdracht Warenkunde werden gedurende de laatste jaren voornamelijk onderzoeken verricht op het gebied der alkaloiden.

Interuniversitaire prijs Louis Empain 1941, afdeling Natuur- en Scheikunde. Prijs Stas 1941.

Redaktiesekretaris der „Mededelingen van de Vlaamse Chemische Vereniging” van 1942 tot 1945.

PUBLIKATIES VAN MICHEL BEYAERT

IN BOEKVORM

De aminoderivaten van pentaerythriet. Uitgave van het Natuurw. Tijdschr., 150 pp., 1941.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

Bijdrage tot de studie van de keto-enol-tautomerie bij aethylacetylacetaat. Natuurw. Tijdschr., Jg. XVIII, kongresnummer, p. 209-228, 1936.

Bepaling van het elektrisch dipoolmoment van de twee tautomere vormen van aethylacetylacetaat, Natuurw. Tijdschr., Jg. XIX, nr. 5-6, p. 197-213, 1937.

Bepaling van de diëlektrische konstante en van het elektrisch dipoolmoment van thionylbromide en thionylchloride (met F. GOVAERT). Natuurw. Tijdschr., Jg. XX, kongresnummer, 1938, p. 119-124.

Het monobroom- en monojoodydrine van pentaerythriet (met F. GOVAERT). Natuurw. Tijdschr., Jg. XXI, nr. 2, 1939, p. 29-31.

Les dérivés aminés de la pentaérythrite. II. Le tétramino-tétraméthylméthane. Proc. Kon. Nederl. Akad. Wetensch., Amsterdam, vol. 42, nr. 7, p. 637-640, 1939.

Les dérivés aminés de la pentaérythrite. III. Le dioxydiamino-tétraméthylméthane (met F. GOVAERT). Proc. Kon. Nederl. Akad. Wetensch. Amsterdam, vol. 42, nr. 7, 1939, p. 641-648.

Les dérivés aminés de la pentaérythrite. IV. L'oxytriamino-tétraméthylméthane (met F. GOVAERT). Proc. Kon. Nederl. Akad. Wetensch. Amsterdam, vol., 42, nr. 8, 1939, p. 776-789.

Les dérivés aminés de la pentaérythrite. V. L'aminotrioxytétraméthylméthane (met F. GOVAERT). Proc. Kon. Nederl. Akad. Wetensch. Amsterdam, vol. 42, nr. 8, 1939, p. 790-797.

Het bereiden van het mono- en het dibroompentaerythriet (met M. HANSENS). Natuurw. Tijdschr., Jg. XXII, nr. 8, p. 249-262, 1940.

Over het bereiden van het tri- en het tetrabroompentaerythriet (met M. HANSENS). Natuurw. Tijdschr., Jg. XXII, nr. 8, 1940, p. 263-268.

- De gemengde trihalogeenderivaten van tetraoxymethylmethaan* (met F. GOVAERT). Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Akademie, Klasse der Wetenschappen, nr. 5, 1940, 18 pp.
- Over de bereiding van tetrachloorpentaerythriet* (met F. GOVAERT en M. HANSENS). Proc. Kon. Nederl. Wetensch. Amsterdam, vol. 52, nr. 4, 1943, p. 135-137.
- Over fluor, fluorwaterstof en organische fluorverbindingen*. Mededelingen der Vlaamse Chemische Vereniging, Jg. 8, nr. 7, 1946, p. 147-159.
- La spiro-di-triméthylène-imine 3,3' ou diiminospiroheptane* (met F. GOVAERT). Bull. Soc. Chim. Belg., 55, 1946, p. 106-117.
- L'extraction des acides x et x du houblon ou de la lupuline* (met P. CORNAND). Verslagboek van het Internationaal Kongres der Gistingsbedrijven, Gent, 1947, 43 pp.
- Contribution à l'étude de la structure des dihalogéno-diméthoxyoxycyclobutanes* (met L. D'OR, J. GODART en CH. HEBRANT). Industrie Chimique Belge, nr. 4, 1951, p. 184-188.

ROBERT VAN NUFFEL

1946

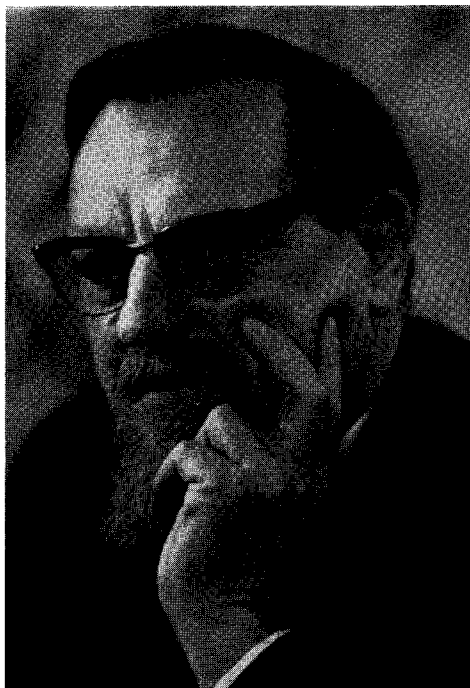
Robert O. J. Van Nuffel werd geboren te Halle op 29 juli 1909. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan de Rijksmiddelbare School te Halle en aan het Koninklijk Atheneum te Brussel. Zijn universitaire studiën deed hij aan de universiteiten te Brussel, Bologna en Rome.

Hij is doctor in de Letteren (Bologna, 5 juli 1932) en doctor in de Romaanse filologie (Brussel, 15 oktober 1932).

Privaat docent in de Italiaanse Literatuur en in de Franse literatuur aan de Universiteit te Bologna.

Na leraar geweest te zijn aan het Athénée Provincial du Centre en het Athénée Communal d'Uccle, werd hij op 1 december 1935 benoemd tot docent aan de Rijkshandelshogeschool te Antwerpen.

Bij K.B. van 1 maart 1946 werd hij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en op 1 december 1950 tot hoogleraar bevorderd. Hij is belast met de cursussen : „Filologische oefeningen van de Italiaanse taal- en letterkunde” (Fac. Letteren en Wijsbegeerte) en „Franse taal en praktische oefeningen” en „Lezen van economische documenten in lands- en vreemde talen : Frans” (Hogere School voor handels- en economische wetenschappen).

Hij was voorzitter van de H.S.H.E.W. voor de academiejaren 1957-58 en 1958-59. Hij is Secretaris van het Belgisch comité voor de geschiedenis van het Risorgimento, Secretaris-generaal van de Maeterlinck-Stichting en Lid van de Beheerraad van de „Associazione internazionale di Studi sulle lingua e la letteratura italiana”. Hij is voorzitter van Universitas Belgica en erelid van de Società di Storia Patria per la Puglia.

PUBLIKATIES VAN ROBERT VAN NUFFEL

IN BOEKVORM

- De Italiaanse letterkunde sedert 1914*. Brussel, Programma-brochures van het N.I.R., nr. 19, 33 pp., 1937.
- Les Allemands et leurs prisonniers de guerre. Documents et témoignages*. Bruxelles, La Conférence, 94 pp., 1946.
- Les Rustres de Goldoni*. Introduction, traduction et commentaire de R. O. J. Van Nuffel, Bruxelles, Office de Publicité, 82 pp., 1948.
- GIOVANNI BERCHET, *Lettere alla marchesa Costanza Arconati*, a cura di Robert Van Nuffel, Roma, Vittoriano, I, pp. XXXI-287, 1956.
- Dante nel Belgio*. Lectura Dantis Siciliana, 32 pp., 1957.
- Poètes et polémistes*. Quatre écrivains de Wallonie. Bruxelles, Le Renaissance du Livre, 158 pp., 1960.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- Luigi Pirandello. *De Vlaamse Gids*, december 1936, pp. 123-136.
- Luigi Pirandello. *Le Flambeau*, 15 januari 1937, pp. 1-28.
- Petrarca en de Nederlandse Renaissance Literatuur*. Dertiende Vlaams Philologencongres, pp. 63-64, Gent, 1937.
- Gabriele d'Annunzio. *Le Flambeau*, pp. 287-295, maart 1938.
- L'Oeuvre boraine d'Henri Tournelle*. *Les Dialectes Belgo-romans*, Tome II, n° 2-3, pp. 103-114, 1938.
- Les Rustres de Goldoni*. *Le Flambeau*, pp. 641-657, 15 december 1938.
- La Vie à l'Oflag*. Histoire de la guerre des Nations Unies. Bruxelles, Le Sphinx, pp. 481-486, 1947.
- Rond een onuitgegeven handschrift van Giovanni Berchet*. Handelingen van het XVIIe Vlaams Filologencongres, pp. 139-142, 1947.
- Il Romanticismo e le sue teorie drammatiche*. *Revue Belge de Philologie et d'Histoire*, XXVI, n° 1-2, pp. 1-28, 1948.
- Jean Anouilh. *De Vlaamse Gids*, XXXVII, 6, pp. 338-347, 1948.
- Jean Anouilh. *Rivista di Letterature moderne*, III, n° 1-2, pp. 68-94, 1949.
- Il Petrarca nel Belgio in questi ultimi anni*. *Studi petrarcheschi*, II, pp. 263-266, 1949.
- Charles Plisnier. *Graal*, pp. 13-20, september 1949.
- Un'interprete ed ammiratrice belga dell'Afieri*. *Convivium*, N.S., III, 3-4, pp. 564-570, 1949.
- Il Petrarca nell'opera di Jan Vander Noot*. *Studi Petrarcheschi*, III, pp. 183-196, 1950.
- L'inspiration italienne dans l'œuvre de Charles Van Lerberghe*. *Les Cahiers de la Biloque*, I, 3, pp. 125-138, 1951.
- Elementi fiamminghi nel dialetto del Borinage*. *Il Tesaur*, III, 1-3, pp. 4-5, 1951.
- Il Berchet erudito e filologo*. *Giovanni Berchet, 1783-1851*, Bruxelles, pp. 49-70, 1951.
- Esercizi linguistici e traduzionacce inedite di Giovanni Berchet (Dal Nibelungen)*. *Studi sul Berchet*, Milano, Liceo Berchet, pp. 101-143, 1952.
- Le Collège Jean Jacobs à Bologne*. *Alumni*, 1, pp. 14-44, 1953-1954.
- Hoe ver staan wij met de studie van de invloeden van de Italiaanse Letteren op de Nederlandse*. *Neophilologus*, n° 2, pp. 85-93, 1954.
- Studi italiani nel Belgio*. *La Rassegna della letteratura italiana*, 1, pp. 53-57, 1954.
- Giovanni Arrivabene, consigliere provinciale per il Brabante*. *Rassegna storica del Risorgimento*, XLI, II-III, pp. 610-617, 1954.
- Bosquetia e le sue favole*. *Il Tesaur*, IV, 4-6, pp. 20-21, 1954.
- L'Istruzione superiore nel Belgio*. *Rivista di Legislazione scolastica comparata*, XIII, n° 5, pp. 1-12.

- Venise dans la littérature belge d'expression française.* Bulletin de l'Académie Royale de Langue et de Littérature françaises, T. XXXIII, 4, pp. 255-266, 1955.
- Une lettre d'Albert Arnay sur les Sept Princesses.* Annales de la Fondation M. Maeterlinck, I, pp. 91-96, 1955.
- Inventaire des documents de la Fondation Maeterlinck.* I. id. ib., pp. 97-118.
- Giovanni Arrivabene nell'esilio.* Atti dell'Accademia Virgiliana di Mantova, Nuova Serie, Vol. XXIX, pp. 43-63, 1956.
- Documenti per la Storia del Risorgimento italiano, Inediti Berchettiani dell'Archivio del Castello di Gaesbeek.* I. *Il Romancero.* Convivium, IV, 1, pp. 81-90, 1956.
- L'Università di Bologna e il Belgio, Documenti per la Storia dell'Università di Bologna.* Nuova Serie, Vol. I, pp. 603-642, 1956.
- Il Berchet, La Religione e la Chiesa Cattolica.* Rass. Stor. Risorgimento, XLIII, pp. 582-589, 1956.
- Inediti del Berchet: Le Ballate danesi.* Rivista di letterature moderne e comparate, IX, pp. 55-82, 1956.
- Inventaire des documents du Cabinet Maeterlinck, II.* Annales de la Fondation M. Maeterlinck, II, pp. 55-82, 1956.
- Per la fortuna del Petrarca in Francia.* Studi Petrarqueschi, VI, pp. 225-231, 1956.
- Giovanni Arrivabene, europese figuur.* Jaarboek van de Rijkshandelshogeschool te Antwerpen, pp. 36-46, 1957.
- Inventaire des documents du Cabinet Maeterlinck, III.* Annales de la Fondation M. Maeterlinck, III, pp. 59-68, 1957.
- Lettere di Camillo Ugoni a Giovita Scalvini.* Convivium, VI, pp. 720-731, 1957.
- Van Lerberghe devant le Symbolisme français.* Studi Francesi, I, n° 3, pp. 410-417.
- Intorno alla perdita della flotta veneta.* Rass. Storica del Risorgimento, XLIV, 4, pp. 784-791, 1957.
- I moti messinesi nel 1848 nei rapporti consolari.* Archivio Storico Messinese, IIIe Série, Vol. VIII, pp. 45-55, 1956-1957.
- André Baillon en l'Essai, la Critique et l'Histoire.* GUSTAVE CHARLIER et JOSEPH HANSE: „Histoire illustrée des lettres françaises de Belgique”, Bruxelles, „La Renaissance du Livre”, blz. 506-512 en 549-557, 1958.
- Lettere di Berchet a Claude Fauriel.* Giornale storico della Letteratura italiana, Vol. CXXXV, Fasc. 409, pp. 98-103, 1958.
- Constance Arconati en Belgique.* Risorgimento, I, 2, pp. 67-89.
- Carlo Arrivabene Valenti Gonzaga combattente e testimone.* Bollettino Storico Mantovano, a. III, n. 11-12, juli-december 1958, pp. 147-157.
- Bijdragen in „Enciclopedia dello Spettacolo”, „Biographie Nationale”, „Dizionario biografico”. Leiding van Risorgimento, Annales de la Fondation M. Maeterlinck.
- Il Carteggio Arrivabene-Massari in Atti dell'Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti.* Classe di Scienze morali e lettere, Tome CXVI, 1957-1958, pp. 395-463.
- La Politica interna del Piemonte nei rapporti diplomatici belgi in Atti del XXXV Congresso di Storia del Risorgimento italiano,* pp. 288-294.
- Dieci anni di cooperazione culturale italo-belga in Prosenza del Belgio.* Siena, Ausonia, 1959, pp. 17-23.
- Une lettre de Charles Van Lerberghe in Annales de la Fondation Maeterlinck,* IV, 1959, pp. 19-35.
- Inventaire des Documents du Cabinet M. Maeterlinck,* IV, id. pp. 36-74.
- Les Souvenirs d'un Garibaldien,* Risorgimento, II, 2, 1959, pp. 59-81.
- Goldoni nel Belgio in Studi goldoniani,* Venezia, Istituto per la Collaborazione culturale, 1960, pp. 419-446.
- Découverte des Pouilles in Le Flambeau,* 1959, n° 9-10, pp. 737-747 en 1960, n° 1-2, pp. 59-73.
- Le Problème des Sciences humaines in Communications,* XXV, 1960, pp. 115-122.
- Medewerking aan *Il Millione* (Enciclopedia geografica De Agostini).

VICTOR DE RIDDER

De Ridder, Victor, Albert, werd geboren te Opbrakel, op 8 januari 1915. Hij voltooide zijn humaniora (wiskundige afdeling) aan het Koninklijk Atheneum te Ath en behaalde in 1939 de graad van Licentiaat in de Economische Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Gent. In 1940 verwierf hij het diploma van Licentiaat in de Handels- en Financiële Wetenschappen aan het Institut Supérieur de Commerce te Brussel. In 1945 promoveerde hij tot Doctor in de

Economische Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Gent. In 1947 studeerde hij aan de George Washington University en behaalde er de graad van Master of Arts (in Government and Economic Policy).

Sedert 1939 was hij achtereenvolgens verbonden aan of leider van de economische en financiële studiediensten van de Bank van Brussel, van de Nationale Bank van België, van het International Monetary Fund en van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. In 1947 was hij Technical Assistant bij de Belgische Executive Director in het Internationale Monetaire Fonds. In 1937-1938 en 1938-1939 was hij laureaat van de Universitaire Stichting. In 1943 en in 1945 werd hem de Max-Léo Gérard Prijs toegekend.

Nadat hij in 1957 benoemd was geworden tot docent bij de Hogere

School voor Handels- en Financiële Wetenschappen van de Rijksuniversiteit te Gent, belast met de cursus Overzicht van de Financiële Wetgeving, doceerde hij in 1958-1959 en 1959-1960 de cursus Bank- en Beurswezen als suppleant van professor emeritus André de Ridder. Bij K.B. van 12 september 1960 werd hij benoemd tot docent belast met de cursussen: Financiële wetenschap: mechanisme van omloop en krediet (eerste en tweede deel), en Inrichting van het bank- en beurswezen. De laatste jaren heeft hij zich nagenoeg uitsluitend gespecialiseerd in de studie van de theoretische en praktische problemen van het geld- en kredietwezen en van de financiële politiek.

V. A. De Ridder is lid van de Vereniging voor Economie, van de Société Royale d'Economie Politique de Belgique, van het Studiecentrum voor het Bankwezen,

van het Belgisch Instituut voor Openbare Financiën, van het Institut International de Finances Publiques, van het Nederlands Economisch Instituut, van de Econometric Society en van de International Economic Association.

PUBLIKATIES VAN VICTOR DE RIDDER

IN BOEKVORM

Mede-auteur van volgende werken :

Premiers éléments d'une comptabilité nationale de la Belgique 1948-1951. Groupe d'Étude de la Comptabilité Nationale. Institut de Sociologie Solvay, Brussel, 1953.

Comptabilité publique et Comptabilité nationale. Rapport général de la Commission d'Étude pour l'intégration de la Comptabilité publique à la Comptabilité nationale. Institut Belge de Finances Publiques, Brussel, 1954.

Économie belge et comptabilité nationale, 1948-1954. Groupe d'Étude de la Comptabilité Nationale. Institut de Sociologie Solvay, Brussel, 1955.

Aspecten van de Belgische en Nederlandse Institutionele Beleggers. — Stichting voor Economisch Onderzoek van de Universiteit van Amsterdam, Stenfert Kroese, Leiden, 1955.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

De ordening van het naoorlogse internationale geld- en kapitaalverkeer. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van de Nationale Bank van België, 1946, vol. I, nrs 1 & 2.

The Belgian Monetary Reform. The Review of Economic Studies, Oxford, vol. XV & XVI, nrs. 38/39, 1947-1948 & 1948-1949.

Enkele demografische aspecten van het „employment” probleem. V.E.V.-Berichten, 1946, nr. 3.

La politique des dépôts pratiquée par la Caisse Générale d'Épargne et de Retraite. Revue belge des Sciences commerciales, 1949, nrs. 2/3.

How and where are people saving. International Thrift Institute, Oxford, 1950.

De activiteit van de A.S.L.K. in zake huisvestingskrediet in 1950. Huisvesting, 1951, nr. 9.

Moelijkheden in de Nederlandse woningbouw. Huisvesting, 1952, nr. 1.

Einige wirtschaftliche und psychologische Gesichtspunkte der Sparförderung. Das Sparwesen der Welt, Internationales Institut des Sparwesens, Amsterdam, 1952, nrs. 3 & 4.

Le problème de la reconstruction à long terme. L'Habitation, 1952, nrs. 7 & 8.

De nationale boekhouding, wetenschappelijk analyseinstrument en grondslag tot een rationeel economisch overheidsbeleid. De Vlaamse Gids, oktober 1953 en februari 1954.

Onmisbare instrumenten van een rationeel economisch overheidsbeleid. Socialistische Standpunten, 1954, 1 & 2.

Encore les investissements. Bulletin d'Information du Comité national pour le Développement de l'Épargne mobilière, 1955, nr. 22.

De recente monetair-financiële ontwikkeling in België in het licht van de economische theorie. Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, deel I, 1957, nr. 4; deel II, 1958, nrs. 1 & 2.

Het cyclisch budget en de anti-cyclische begrotingspolitiek. Socialistische Standpunten, 1958, nrs. 5/6; 1959, nr. 2.

Enkele sociale aspecten van de economische groei. Tijdschrift voor Economie, 1959, nr. 2.

De Hervorming van het Belgische belastingstelsel. Naar een economisch verantwoord en sociaal vooruitstrevend fiscaal beleid. Socialistische Standpunten; 1959, nr. 6; 1960, nr. 1 & nr. 2.

Is een zuiver „indicatieve” programmatie in België nog voldoende? Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen; 1960, nr. 5.

I N H O U D

Woord Vooraf (<i>Prof. Dr. P. Lambrechts</i> , Rector)	5
Alfabetische lijst van de bio-bibliografieën	7
Polynice Van Wetter (<i>René Dekkers</i>)	9
Victor-Camille De Brabandere (<i>R. Senelle</i>)	12
Remi De Ridder (<i>Theo Luykx</i>)	14
Louis Montigny	17
Albéric Rolin	20
Eugène Dauge (<i>Louis Fredericq</i>)	23
Ernest Dubois (<i>A. De Ridder</i>)	28
Jean de Halleux	33
Julius Obrie (<i>Theo Luykx</i>)	35
Georges Van den Bossche (<i>P. Kluyskens</i>)	38
Georges Beatse (<i>H. Lenaerts</i>)	41
Charles de Lannoy (<i>M. Van Meerhaeghe</i>)	43
Paul Vermeersch (<i>A. Mast</i>)	49
Prosper De Pelsmaecker (<i>René Dekkers</i>)	50
Marcel Lauwick (<i>A. Devreker</i>)	53
Georges Eeckhout	55
Charles De Visscher	57
Louis Varlez (<i>A. Devreker</i>)	62
Fernand De Visscher	66
Henry De Cock (<i>W. Delva</i>)	74
Joseph Van de Vorst (<i>J. Van Houtte</i>)	77
Armand Julin (<i>A. De Ridder</i>)	89
Raoul Miry (<i>M. Van Meerhaeghe</i>)	94
Nico Gunzburg	101
Albert Kluyskens (<i>Eg. Spanoghe</i>)	106
André De Ridder	111
Jules Storme (<i>M. Van Meerhaeghe</i>)	119
Louis Fredericq	121
Jozef Van Overbeke	125
Jules Simon (<i>C. J. Vanhoudt</i>)	128
Victor Boon	132
Felix de Mûelenaere (<i>E. Van Bogaert</i>)	134
Jean Haesaert	136
Maurice Orban	142
Georges Van der Kerken (<i>H. Adriaens</i>)	144
A. F. S. Burssens	147
Geert Van Verdegheem (<i>R. Vanalderweireldt</i>)	152
Jean Van Houtte	155
Jan Wilms	162
Gabriël Lammertyn	163
Frans Versichelen	165
Guido Spanoghe	167
Jean Limpens	170
André Mast	175
Constant Vanhoudt	178
Urbain Stuyck	181
René Dekkers	184
Frans Amerijckx	188
Florent Peeters	191
Laurent Merchiers	194
Elic R. C. Van Bogaert	195
André Devreker	198
André Vlerick	200
Willy Delva	204
Pierre Kluyskens	207
Theo Luykx	209
Gerda De Bock	213
Marcel Van Meerhaeghe	216
René Victor	219

A. W. Vranckx	223	Paul Ghysbrecht	236
Jean Blondeel	225	Willy Calewaert	238
Hendrik Adriaens	227	Herman Lenaerts	240
Urbaan Deprez	228	Hein Picard	243
Camiel De Pelsemaecker	229	Marthe Versichelen-Terryn	246
Lucien De Smet	231	Simon Fredericq	249
Robert Senelle	234		

HOGERE SCHOOL VOOR HANDELS- EN ECONOMISCHE
WETENSCHAPPEN

Edmond Nicolai (A. De Ridder)	253	Jerome Rodhain (P. G. Janssens)	293
Jozef Taitch (R. Van Nuffel)	256	Adriaan Hegmans	307
Victor Muller (A. Devreker)	257	Michel Van Caeneghem (R. Vanalderweireldt)	308
Ferdinand Goffart (A. Devreker)	258	Raymond Willemyns	311
Emile De Wildeman	260	Alexander Pulman (R. Van Nuffel)	313
Fernand Casters	277	Frans Blockmans	314
G. Ch. Gale (R. Derolez)	279	Raphaël Vanalderweireldt	316
Ricardo Aznar Casanova (R. Van Nuffel)	280	Michel Beyaert	318
Amaat Van Waesberghe (L. De Smet)	281	Robert Van Nuffel	322
Karel Verlat (A. De Ridder)	283	Victor De Ridder	325
Eduard De Jonghe (H. Adriaens)	287		